

**T.C.
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI**

**TÜRKİYE'DEKİ HALK BİLİMİ
ÇALIŞMALARI VE BUNLARDA
KULLANILAN KURAM, YÖNTEM VE
TEKNİKLER**

Kadirhan ÖZDEMİR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**KAHRAMANMARAŞ
OCAK-2017**

**T.C.
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI**

**TÜRKİYE'DEKİ HALK BİLİMİ
ÇALIŞMALARI VE BUNLARDA
KULLANILAN KURAM, YÖNTEM VE
TEKNİKLER**

**DANIŞMAN : Yrd. Doç. Dr. İbrahim ERŞAHİN
JÜRİ : Yrd. Doç. Dr. Sadi GEDİK
JÜRİ : Yrd. Doç. Dr. Fahri DAĞI**

Kadirhan ÖZDEMİR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**KAHRAMANMARAŞ
OCAK-2017**

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

TÜRKİYE'DEKİ HALK BİLİMİ ÇALIŞMALARI
VE BUNLARDA KULLANILAN KURAM,
YÖNTEM VE TEKNİKLER

Kadirhan ÖZDEMİR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Kod No :

Bu Tez / Proje 20/01/2017 Tarihinde Aşağıdaki Jüri Üyeleri Tarafından
Oy Birliği / Oy Çokluğu ile Kabul Edilmiştir.

Yrd. Doç. Dr. İbrahim ERŞAHİN
BAŞKAN

Yrd. Doç. Dr. Sadi GEDİK
ÜYE

Yrd. Doç. Dr. Fahri DAĞI
ÜYE

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylıyorum.

Prof. Dr. Abdullah SOYSAL

Enstitü Müdürü

Bu çalışma.....tarafından desteklenmiştir.
Proje No:.....

Not: Bu tez ve projede kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**TÜRKİYE’DEKİ HALK BİLİMİ ÇALIŞMALARI
VE BUNLARDA KULLANILAN KURAM,
YÖNTEM VE TEKNİKLER**

Kadirhan ÖZDEMİR

Danışman : Yrd. Doç. Dr. İbrahim ERŞAHİN

Yıl : 2017, Sayfa: 207 + IX

Jüri : Yrd. Doç. Dr. İbrahim ERŞAHİN (Başkan)
: Yrd. Doç. Dr. Sadi GEDİK (Üye)
: Yrd. Doç. Dr. Fahri DAĞI (Üye)

Son iki yüzyıldaki süreçle bilimsel bir disiplin olarak teşekkül eden halk bilimi, kültür bilimlerinin önde gelen şubelerinden biridir. Önceleri diğer bazı sosyal bilimlerin bünyesinde yer verilirken sonradan müstakil bir bilim haline gelmiştir. Bu periyot aynı zamanda alanın kuram, yöntem ve tekniklerinin de teşekkül ettiği bir dönemdir. Yaşanan oluşum ve gelişim varlığını öncelikle ve çoğunlukla Batılı araştırmacıların çabalarına borçludur. Dünyanın diğer toplumları gibi bizde de daha sonra (yaklaşık bir asır) ilgi duyulan ve çalışılan bir alan olarak kendini gösterir. Bizde özellikle son yarım yüzyılda çok sayıda çalışma yapılmış olmakla beraber alanın metodolojisi hakkındaki çalışmalar son derece azdır. Bu sebeple konu olarak seçtiğimiz “Türkiye’deki Halk Bilimi Çalışmaları ve Bunlarda Kullanılan Kuram, Yöntem ve Teknikler” isimli çalışmayla bu eksikliğin giderilmesi hususunda bir katkı sunmak amaçlanmıştır. Temel materyalini lisansüstü tezler ve makalelerin oluşturduğu çalışmanın başında “bilim” kavramı, “bilimsel araştırma” olgusu ve “halk bilimi” disiplini değerlendirilmiş, daha sonra da Türkiye’de gerçekleştirilen halk bilimi çalışmalarından hareketle yapılan konu sınıflandırması dâhilinde bu çalışmalarının kuram, yöntem ve teknikleri tespit edilerek değerlendirme konusu yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bilim, Halk Bilimi, Metodoloji, Kuram, Yöntem

**DEPARTMENT OF TURKISH LANGUAGE AND LITARETURE
INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM UNIVERSITY**

ABSTRACT

MA THESIS

**FOLKLORE STUDIES IN TURKEY AND THE
THEORIES, METHODS AND TECHNIQUES
USED IN THEM**

Kadirhan ÖZDEMİR

Supervisor : Asst. Prof. Dr. İbrahim ERŞAHİN

Year : 2017, Pages: 207 + IX

**Jury : Asst. Prof. Dr. İbrahim ERŞAHİN (Chairperson)
: Asst. Prof. Dr. Sadi GEDİK (Member)
: Asst. Prof. Dr. Fahri DAĞI (Member)**

Folklore, formed as a scientific discipline, is one of the leading branches of cultural sciences in the last two centuries. At first it was included in some other social sciences but now it is an independent science anymore. This period is also a period in which theories, methods and techniques of the field are formed. Primarily, these existence and development come to light with the efforts of Western researchers. It stands out as an interest work in Turkey like all the other societies of the world. Especially, in the last half century, we have studied on this field but the studies in which this field are very few. For this reason, it was aimed to provide a contribution to the elimination of this deficiency with the study titled "Folklore Studies in Turkey and the Theories, Methods and Techniques Used in Them". The main materials are post graduate thesiss and essays. We also discuss "science concept", "scientific research" and "folklore". Beside, the methodology of these post graduate thesiss and essays are determined and surveyed.

Key words: Science, Folklore, Methodology, Hypothesis, Method.

ÖN SÖZ

***“Bilim Yöntemdir.”
“Usul esasa mukaddemdir.”***

19. yüzyılın başlarında temelleri atılmaya başlanan ve aynı yüzyılda halk hayatına ve kültürüne olan ilginin artmasıyla birlikte bilimsel bir disiplin olarak teşekkül eden Halk Bilimi, kültür bilimlerinin önde gelen şubelerinden biridir. Önceleri sosyoloji ve antropoloji gibi halk hayatına ilişkin bilimlerin bünyesinde yer aldığı kabul edilirken sonradan müstakıl bir bilim haline gelmiştir. Halk biliminin yaşadığı bu evrimleşme onun kendi kuram, yöntem ve tekniklerinin oluşmasını sağlamıştır. Yaşanan bu gelişme öncelikle Batıda bulunan araştırmacıların çabalarıyla temellendirilirken, biraz gecikmeyle de olsa ülkemize de sirayet etmiştir.

Halk bilimi alanında çok sayıda çalışma bulunmakla beraber alanın metodolojisi hakkındaki çalışmaların son derece az oluşu bizi bu tür bir konuyu çalışmaya sevk etti. Yapmış olduğumuz, “Türkiye’deki Halk Bilimi Çalışmaları ve Bunlarda Kullanılan Kuram, Yöntem ve Teknikler” isimli çalışma konu olarak halk bilimi disiplininin kuram, yöntem ve tekniklerinden oluşmuştur.

Konumuz hakkındaki temel materyal başlıca iki gruptan oluşmaktadır. Birinci grupta Yüksek Öğretim Kurumu Ulusal Tez Merkezi’nde bulunan lisansüstü tezler; ikincisinde ise alanın en önde gelen dergisi hüviyetindeki Milli Folklor’daki makaleler bulunmaktadır. Yüksek Öğretim Kurumu Ulusal Tez Merkezi’ndeki tezlerden halk bilimi anahtar kelimesiyle aratıp bulduğumuz 1555 çalışmadan örnek niteliği taşıyan 613 adedi ve Milli Folklor dergisinin 1-106 sayıları arasındaki 808 makale değerlendirilmiştir.

Çalışmamız dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümünde konumuzla ilgili olarak çalışılmış makale, tez ve kitap niteliğindeki daha önce yapılan çalışmalar tespit edilip değerlendirilmiştir. İkinci bölümde önce “bilim” kavramı ve “bilimsel araştırma” olgusunu, daha sonra da çeşitli özellikleriyle “halk bilimi” alanını irdeledik. Konumuzun esasını oluşturan üçüncü bölümde Türkiye’de gerçekleştirilen halk bilimi çalışmalarından hareketle yapılan konu sınıflandırması dâhilinde halk bilimi çalışmalarının kuram, yöntem ve teknikleri tespit ve değerlendirme konusu yapılmıştır. Değerlendirdiğimiz çalışmaların bazılarında kuram ve yöntemler dile getirilirken, bir kısmında da kullanılan kuram ve yöntemlerden söz edilmemiştir. Yöntemden söz edilmeyen çalışmalarda bir yöntem veya çeşitli yöntemlerin kullanıldığını tespit edebildiysek bunları biz adlandırdık, edemediklerimizi ise boş bıraktık. Bazı çalışmalarda araştırmacının kendisi belli bir yöntem kullandığını ifade etse de bahsettiği yöntemin dışında bazı yöntemleri de kullandığını da gözlemledik ve bunları belirttik. Teknikler bölümünde ise 68 analiz tipine yer verdik. Bunların bir bölümü incelediğimiz çalışmalarda adı anılan, bir bölümü ise adı anılmamakla beraber içerik olarak söz edilen ve bizim adlandırdığımız analiz tiplerinden oluşmaktadır. Temel materyalimizi oluşturan milli folklor makaleleri ve YÖK tezlerinin künyelerine kaynakçamızda yer vermedik. Bunun sebebi ise söz konusu materyalin büyük bir hacim (613 tez-818 makale) teşkil etmesidir. Üçüncü bölümdeki her bir çalışmanın öncelikle ismini, daha sonra yazarın adı ve soyadı ile çalışmanın tez ise yüksek lisans mı doktora mı olduğunu (YLT, DT); makale ise Milli Folklor (MF) ve bu derginin sayısını (MF 24) yazdık. Çalışmaların bazıları birden fazla konu grubuyla ilişkili olduğu için bunlar ilgili her bir konu grubuna ayrı ayrı ilave edildi. Çalışmamızda yer alan grafiklere sayfa dizaynıyla ilgili problemler oluşturduğundan “Ekler” bölümünde yer verdik.

Burada gerçekleştirmiş olduğumuz çalışmanın bir envanter niteliğinde olmadığını özellikle belirtmek isteriz. Ayrıca çalışmada yaptığımız değerlendirmelerde yüzde yüz isabet gösterdiğimiz iddiasında da bulunamayız. Bununla beraber bilimsel çalışmanın temel bir gereği olan nesnellikten ayrılmamaya özen gösterdiğimizi belirtmek isteriz.

Çalışmamızın halk bilimi metodolojisi üzerine bir monografik değerlendirme olduğunu ve bu özelliği gereği söz konusu halk bilim kuram ve yöntemleriyle doğrudan ilişkili olmamakla beraber halk bilimi kuram ve yöntemlerinin bazılarıyla ilişkili

olduğunu söyleyebiliriz. Çalışmaların işlevsel olması amacı ile işlevsel; yöntemlerin belirginleşmesi amacıyla da uygulamalı halk bilimi kuramları ile ilişkilendirebiliriz.

Tezimizde ayrıca anlam-içerik, eser, netnografik, frekans, işlevsellik, özel, durum, tema, biçim, paradigma analizi vb. birçok analiz ise kullandığımız tekniklerden belli başlı olanlardır.

Başta her zaman desteklerini gördüğüm aileme; halk biliminin önemli bir noktaya gelmesinde değerli katkıları bulunan Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ'a, Prof. Dr. Özkul ÇOBANOĞLU'na, Prof. Dr. Metin EKİCİ'ye ve adını anamadığım tüm halk bilimci hocalarıma; çalışmamda yardımlarını gördüğüm değerli meslektaşlarım Arş. Gör. Bülent SAYAK'a, Arş. Gör. Adem BULUT'a ve Arş. Gör. Murat ÖZGAN'a; eleştiri ve görüşlerinden istifade olanağı bulduğum tez savunmasındaki jüri üyelerim Yrd. Doç. Dr. Şadi GEDİK ve Yrd. Doç. Dr. Fahri DAĞI hocalarıma ve son olarak tezin bütün aşamalarında kıymetli yardımlarını esirgemeyen danışman hocam Yrd. Doç. Dr. İbrahim ERŞAHİN'e teşekkürü bir borç bilirim.

Kadirhan ÖZDEMİR
Ocak-2017

İÇİNDEKİLER

ÖZET	I
ABSTRACT.....	II
ÖN SÖZ	III
İÇİNDEKİLER	V
1. GİRİŞ: BİLİM VE HALK BİLİMİ (FOLKLOR)	1
1.1. Bilim.....	1
1.1.1. Terim.....	1
1.1.2. Tanım	1
1.1.3. İşlev	2
1.1.4. Dinamikleri	3
1.1.4.1. Merak.....	3
1.1.4.2. Gelişme İsteği	3
1.1.4.3. İhtiyaçlar	3
1.1.4.4. Ekonomik Fayda.....	4
1.1.4.5. Tabiata Hâkim Olma	4
1.1.4.6. Sağlam Bir Toplum Düzeni Kurma.....	4
1.1.5. Nitelikleri	4
1.1.5.1. Mantıksallık	4
1.1.5.3. Seçicilik	5
1.1.5.4. Genelleştiricilik	5
1.1.5.5. Tarafsızlık-Nesnellik	6
1.1.5.6. Gözlenebilirlik-Ampiriklik-Deneysellik	6
1.1.5.7. Dinamizm-Değişkenlik.....	6
1.1.5.8. Eleştirilebilirlik-Yanlışlanabilirlik	6
1.1.5.9. Öngörü	7
1.1.5.10. İspatlanabilirlik.....	7
1.1.5.11. Bilgiyi Kuramlaştırma	7
1.1.5.12. Doğru Bilgiyi Yanlış Bilgiden Ayırma	7
1.1.5.13. Örgünlük-Sistematik Oluş	7
1.1.6. Tarihi.....	8
1.1.6.1. Bilim Tarihi Disiplini	8
1.1.6.2. Tarihsel Süreçte Bilim.....	8
1.1.6.3. Bilime Kaynaklık Etme (Doğu-Batı).....	9
1.1.7. Bilimsel Araştırma	9
1.1.7.1. Kuram ve Yöntem	9
1.1.7.2. Bilimsel Araştırmanın Aşamaları	9
1.1.8. Bilimsel Yöntem	11
1.1.8.1. Yöntem ve Aşamaları	11
1.1.8.2. Bilimsel Yöntem.....	12
1.1.8.3. Yöntem Bilim (Metodoloji).....	12
1.1.9. Bilimlerin Sınıflandırılması ve Bilim Dalları	13
1.1.9.1. Tarihsel Süreç	13
1.1.9.2. Son Durum.....	14
1.2. Halk Bilimi (Folklor)	23
1.2.1. Kavram-Terim.....	23
1.2.2. Tanım	24
1.2.2.1. Folklorun Kültür (Halk Kültürü) Oluşu	24

1.2.2.2. Folklorun Bilim Oluşu.....	25
1.2.2.3. Folklorun Hem Kültürel Malzeme Hem Bilimin Adı Oluşu.....	26
1.2.3. Kapsam.....	27
1.2.4. Tarihi.....	27
1.2.4.1. Dünyada.....	27
1.2.4.2. Türkiye’de	30
1.2.5. Diğer Bilimlerle İlişkisi	32
1.2.5.1. Tarih	32
1.2.5.2. Coğrafya	32
1.2.5.3. Arkeoloji.....	33
1.2.5.4. Etnoloji	33
1.2.5.5. Etnografya	33
1.2.5.6. Antropoloji	34
1.2.5.7. Sosyoloji	34
1.2.5.8. Edebiyat.....	35
1.2.5.9. Dilbilim (Filoloji)	35
1.2.6. Tasnif	35
1.2.6.1. Naki Tezel’in Tasnifi.....	36
1.2.6.2. Özkul Çobanoğlu’nun Sınıflandırması.....	44
1.2.7. Kuram, Yöntem ve Teknikleri	46
1.2.7.1. Kuram ve Yöntemler	47
2. KONU İLE İLGİLİ ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR.....	72
3. KONU GRUPLARINA GÖRE TÜRKİYE’DE YAPILAN HALK BİLİMİ ÇALIŞMALARI VEBU ÇALIŞMALARIN KURAM, YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	75
3. 1. Araştırma-Uygulama.....	75
3.1.1. Usul-Metot	75
3.1.1.1. Yöntem	76
3.1.1.2. Araştırmalar Tarihçesi	77
3.1.1.3. Terminoloji	77
3.1.1.4. Halk Bilimi-Edebiyat İlişkisi.....	77
3.1.1.5. Halk Edebiyatı Problematiği	78
3.1.1.6. Halk Kültürünün Güncellenmesi	78
3.1.1.7. Program	79
3.1.1.8. Eğitim	80
3.1.2. Kaynaklar	80
3.1.3. Araştırmacılar.....	81
3.1.4. Uygulamacılar	81
3.1.5. Kurum ve Kuruluşlar	82
3.2. Milli Kültür ve Kimlik	83
3.2.1. Kimlik-Topluluk	83
3.2.2. Kültürel Motif	84
3.2.3. Küreselleşme	84
3.3. Dil-Edebiyat	84
3.3.1. Dil (Halk Dili).....	84
3.3.1.1. Sözlük-Söz Varlığı	84
3.3.1.2. Etno-Linguistik.....	85
3.3.1.3. Lehçe Karşılaştırma.....	85
3.3.1.4. Saygı İfadeleri.....	85
3.3.1.5. Argo	85

3.3.2. Edebiyat	85
3.3.2.1. Genel.....	85
3.3.2.2. Kalıp Sözler	86
3.3.2.3. Şiir (Şiir Tarzları)	90
3.3.2.4. Anlatmalar	108
3.4. Âdet-İnanış	148
3.4.1. Genel	148
3.4.2. Gündelik Hayatla İlgili Âdet ve İnanışlar	150
3.4.2.1. Doğum	150
3.4.2.2. Çocukluk (Sünnet).....	152
3.4.2.3. Evlenme	152
3.4.2.4. Ölüm	154
3.4.3. Uğurlama-Karşılama	155
3.4.3.1. Askerlik	155
3.4.3.2. Gurbet	155
3.4.3.3. Hac	155
3.4.4. İnanış Grupları	156
3.4.4.1. Uğur-Uğursuzluk	156
3.4.4.2. Bereket-Bereketsizlik	156
3.4.4.3. Nazar.....	156
3.4.4.4. Büyü	157
3.4.4.5. Fal	157
3.4.4.6. Burç	157
3.4.4.7. Dua	157
3.4.4.8. Tılsım.....	158
3.4.4.9. Veli-Evliya	158
3.4.4.10. Yatır-Türbe	158
3.4.4.11. Adak-Kurban	159
3.4.4.12. Tabiat-Varlıklar	159
3.5. Halk Bilgisi	160
3.5.1. Ad Bilgisi	160
3.5.2. Halk Hekimliği.....	161
3.5.3. Halk Mutfağı	163
3.5.4. Halk Takvimi	164
3.5.5. Halk Ekonomisi.....	165
3.5.6. Halk Hukuku	165
3.5.7. Halk Ölçü Birimleri	165
3.5.8. Halk Botaniği-Tarım	165
3.5.9. Halk Zoolojisi-Hayvancılık.....	166
3.5.10. Halk Kıyafetleri.....	167
3.5.11. Halk Mizahı.....	168
3.6. Sanat-Zanaat-Meslek.....	169
3.6.1. Sanat.....	169
3.6.1.1. Genel.....	170
3.6.1.2. Müzik.....	170
3.6.1.3. Resim	172
3.6.1.4. Dans	172
3.6.1.5. Tiyatro	174
3.6.1.6. Halk Mimarisi.....	175

3.6.2. Zanaat (El Sanatları)	175
3.6.2.1. Genel	176
3.6.2.2. Bölge-Yöre	176
3.6.2.3. Dokumacılık	176
3.6.2.4. Oya	177
3.6.2.5. Dövmeye	177
3.6.3. Meslekler	178
3.7. Oyun-Spor	179
3.7.1. Oyun	179
3.7.2. Spor	180
3.8. Sosyal Kurumlar, Kutlamalar ve İlişkiler	181
3.8.1. Kurumlar	181
3.8.1.1. Köy Odası	181
3.8.1.2. İmaret	181
3.8.1.3. Kahvehane	181
3.8.1.4. Türkü Bar	181
3.8.1.5. Divanhane	182
3.8.1.6. Dernek	182
3.8.1.7. Vakıflar	182
3.8.1.8. Tarikatlar	182
3.8.1.9. Ahilik	182
3.8.1.10. Efe	182
3.8.1.11. Seymen Kuruluşları	182
3.8.1.12. Spor Kulübü	182
3.8.2. Kutlamalar	183
3.8.2.1. Tören	183
3.8.2.2. Bayram	183
3.8.2.3. Günler	183
3.8.2.4. Hıdırellez	183
3.8.2.5. Nevruz	184
3.8.2.6. Küfür Akşamı Töreni	184
3.8.2.7. Festival	184
3.8.2.8. Karnaval	185
3.8.3. Sosyal İlişkiler	185
3.8.3.1. Aile	185
3.8.3.2. Hısım-Akrabalık	186
3.8.3.3. Kirvelik	186
3.8.3.4. İmece-Hab	186
3.8.3.5. Dedikodu	186
3.9. Eserlerde Halk Kültürü Etkisi	186
3.9.1. Eski Eserlerde Halk Kültürü Etkisi	186
3.9.1.1. Edebi Eserler	186
3.9.1.2. Diğerleri	189
3.9.2. Yeni Eserlerde Halk Kültürü Etkisi	189
3.9.2.1. Çoklu Eserler	190
3.9.2.2. Roman	190
3.9.2.3. Öykü	193
3.9.2.4. Şiir	194
3.9.2.5. Tiyatro	194

3.9.2.6. Film.....	195
3.9.2.7. Masal	196
3.9.2.8. Gezi Yazısı	196
3.9.2.9. Kılavuz	196
3.9.2.10. Reklam.....	197
3.9.2.11. Beste/Müzik.....	197
3.9.2.12. Dizi	197
3.9.2.13. Gazete-Dergi.....	198
3.9.2.14. İnternet.....	198
4. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	199
KAYNAKLAR	201
ÖZ GEÇMİŞ.....	208

1. GİRİŞ: BİLİM VE HALK BİLİMİ (FOLKLOR)

Bilginin nesnel usullere bağlı olarak üretilmesi ve değerlendirilmesi ile oluşan bilim faaliyeti gelişip birçok dallar şeklinde ayrışarak pek çok bilim alanının teşekkülünü hazırlamıştır. Çeşitli tasnif ve konumlandırmalar ile ifade edilebilecek olan bu bilimlerden birisi de bizim çalışma alanımız olan halk bilimidir.

Burada öncelikle “bilim”i daha sonra da bir bilim alanı olan “halk bilimi”ni temel özelliklerini özetlemek kaydıyla söz konusu edeceğiz.

1.1. Bilim

İnsanoğlunun hayat serüveninde hep bir gelişme ve ilerleme yaşanmış, son dönemlerde ise bu iyice süratlenmiştir. Elbette bunun temel dinamiğini “bilim” oluşturmaktadır.

Bilim kavramı üzerine pek çok tartışma yapılmış, görüş belirtilegelmiştir. Bu görüşlerin konunun anlaşılmasında belli bir katkı sağladığı vaki ise de meseleye bütünüyle çözüm getirdiği söylenemez.

Bugün geline nokta bilim olmadığı bir dünya düşünmek neredeyse imkânsızdır. Ancak hala bilim ile kastedilen olgunun düşünsel zeminde neyi ifade ettiğini tam olarak açıklamak pek kolay görünmemektedir. Bu da bilim ile ilgili tartışmaların günümüzde de yoğun bir biçimde devam etmesini sağlamaktadır (Daştan, 2013: 1).

1.1.1. Terim

Türkçe kelime olarak bilim, “bilmek” fiilinden türetilmiş bir isimdir. Aynı kökten türeyen bilen, bilinen, bilgi, bilinç, bilgin ve bilim adamı gibi diğer terimlerle çok yakından ilgilidir (Şen, 2011: 40).

Yakın dönemlerde ağırlık kazanmış “bilim” kelimesinin yanında asırlar boyu kullanılmış ve hâlâ kullanımı bulunan “ilim” ise Arapça kökenli olup buna yakın bir anlamı bulunduğunu biliyoruz.

Terimin İngilizcedeki adı olan “science” ise Latince “scientia” kelimesinden türetilmiştir ve yine “bilmek” anlamını karşılar.

Diğer taraftan bilim-ilim terimlerinin temelde bazı farklılıklar taşıdığı da öne sürülmektedir. Bu bağlamda “bilim kelimesi, daha ziyade gözlem ve deneylerle yinelenerek elde edilen her türlü bilgi faaliyeti için kullanılırken, ilim daha ziyade metafizik ve insan inanç (din) ve ruhu ile ilgili kavramlarda kullanılır hale gelmiştir” (Şen, 2011: 41).

1.1.2. Tanım

Bilimle ilgili yapılan tanımların sayısı hayli fazladır. Bu tanımlarda bilimin, tanımı yapanlarca öncelik taşıyan çeşitli özelliklerinin vurgulandığını görüyoruz:

-Dünyada ve evrende olup biten her şey hakkında sorular sormak ve bu sorulara yanıtlar aramaktır (Sümer vd., 2005: 13).

-Bilme, evreni anlayabilme, olay ve olgulara yorumlar getirme, doğa güçlerini kontrol edebilme ihtiyacından ve güdüsünden kaynaklanan, bazen süreç bazen de sonuç olarak algılanan bir kavramdır (Arseven, 1994: 1).

-Kontrollü gözlem ve gözlem sonuçlarına dayalı mantıksal düşünme yolundan giderek, olguları izah gücü taşıyan hipotezler (açıklayıcı genellemeler) bulma ve bunları doğrulama metodudur (Yıldırım, 1973: 18).

-Birçok örgün bilgi kümelerinin kendi aralarında da örgünleştirilmesi ile bilinenler dünyasına doğru büyüyerek gelişen ve her zaman bilinmeyenler dünyasından

bir şeyler fetheden, sürekli, hareketli (dinamik), üretken ve tükenmek bilmeyen insan zihin faaliyetlerinin tümüdür (Şen, 2011: 32).

-Özel bir bilgi türüdür; diğer bir deyişle, çeşitli bilgi türleri arasında kendine has özellikleri olan bir bilgi çeşididir (Ural, 2011: 3).

-Matematiksel bir kavram değil, karmaşık bir yöntemdir (Kıncal, 2010: 2).

-Durağan değil, sürekli gelişen ve anlamında belirsizlikler olan bir süreçtir (Kıncal, 2010: 2).

-Bilinmeyenlerin veya belirsiz olgu ve olayların nedenlerini araştırma uğraşısıdır (Şen, 2011: 33).

-Terimsel kökeninden hareket ettiğimiz takdirde bilimi kısaca, “sistematik bilgiler kümesi” şeklinde tanımlayabiliriz (Türkbal, 2003: 4).

-Doğada meydana gelen olayların nedenlerini, birbiriyle olan bağıntılarını bulan, onları genelleştiren, kuramsallaştıran ve bu kuramsal bilgi yardımıyla sonradan meydana gelecek olayların nasıl ve ne zaman meydana geleceğini önceden saptayan entelektüel bir uğraştır (Topdemir vd., 2014: 15).

-Doğru düşünme, sistematik bilgi edinme sürecidir (Türkdoğan, 2009: 21-22).

-Bir çeşit doğru düşünme sanatı (Türkdoğan, 2009: 21-22).

-Kısaca bilgi edinme, bilgi öğrenimi amaçlı araştırma (Doğan, 2013: 3).

-Ampirik ve nesnel konusu bulunan sistematik bilgilerdir (Türkbal, 2003: 7).

-Nesnenin verileri ile öznenin zihin faaliyetleri sonunda ortaya çıkardığı bilgilerdir (Şen, 2011: 48).

-Olayları anlama ve açıklama yöntemidir (Türkbal, 2003: 6).

-Sezgi ve inançlar dışında kalabilme durumudur (Türkbal, 2003: 1).

-Evrenin veya olayların bir bölümünü konu olarak seçen, deneye dayanan yöntemler ve gerçeklikten yararlanarak sonuç çıkarmaya çalışan düzenli bilgi veya ilimdir (TDK, Güncel Türkçe Sözlük).

Tanımlarda da görüldüğü üzere bilim, özellikle “kuramsal bilim” ve “uygulamalı bilim” olarak iki boyutta değerlendirilmektedir.

Meseleyi “kuramsal” boyutuyla değerlendirenlerin bu türden bilgiye ağırlık vererek bilimi “bilgi” ile eşlemeye çalıştığını görüyoruz. “Bu yönüyle “bilim”, insanoğlunun evreni anlama, doğal olayları ve bunlar arasındaki ilişkileri kavrama yolunda denediği akademik çabalar ve geliştirilen bilgilerdir (Kıncal, 2010:1).

Daha çok bilimin uygulama tarafını dikkate alanlar içinse bilimin, insan hayatını kolaylaştıran ve konfor oluşturan teknolojik buluşlar olduğu görülür. Bunlar ise “bilimi, günlük yaşamı çok yakından etkileyen makineler (radyo, televizyon, otomobil, telefon, bilgisayar, uçak vb.) yani teknolojiye özdeş tutmaktadırlar (Kıncal, 2010: 1).

1.1.3. İşlev

Bilim bir faaliyet alanı olarak iki grupta değerlendirilmiştir. Bunlardan birincisi bilimin gündelik hayatta işleri kolaylaştıran pratik işlevini ifade ederken, diğeri daha çok bilimin bilme ihtiyacını gidermeye yönelik bir faaliyet olarak teorik tarafına karşılık gelir. Bilime dair bu iki bakış açısı esasında bilim olgusunun gelişimi hakkında belli bir referans noktasını teşkil eder. Nebi Sümer ve arkadaşları bilim üç işlevi olduğundan söz eder ve bunları şu şekilde sıralar:

a. Bir tutum ya da düşünce tarzı olarak bilim. Dogmatizmi reddetme, tarafsızlık, nesnellik, etik ilkelere saygılı olma vb. tutumlar bilimin bu işlevine vurgu yapar.

b. Bir araştırma süreci ve bir yöntem olarak bilim. Hipotez kurma, hipotezi sınama, sistemli gözlem ya da deney yapma, bilimin “süreç” işlevine vurgu yapar.

c. Süreç ve izlenen yöntem sonunda ortaya çıkan bilimsel bilgiler bütünü (ürün) olarak tanımlanan bilim. Örneğin teknolojik gelişme ve buluşlar, bilimin ürün işlevine vurgu yapar (Sümer vd., 2005: 15).

1.1.4. Dinamikleri

İnsan ve toplum için bilimin varlığını mümkün kılan birtakım dinamiklerden söz edilebilir. Bunları merak, gelişme isteği, ihtiyaçlar, ekonomik fayda, tabiata hâkim olma ve sağlam bir toplum düzeni kurma olarak ifade edebiliriz.

1.1.4.1. Merak

Merak insanlarda ve hayvanlarda araştırma ve bilmeye yönelik olarak bulunan bir davranış türüdür. İnsanlık tarihine bakıldığında bilim ve teknolojinin gelişmesine yol açan en önemli dinamiklerden birinin merak olduğu görülmektedir. Bilgi ve bilim “merak” olgusuna ihtiyaç duyar. Merak olmaksızın bunların varlığından söz edilemez. İnsanoğlunun bilme konusunda ilk adımı meraktır.

Isaac Newton, bu hâli “Dünyaya nasıl göründüğümü bilmiyorum; ama ben kendimi, henüz keşfedilmemiş gerçeklerle dolu bir okyanusun kıyısında oynayan, düzgün bir çakıl taşı ya da güzel bir deniz kabuğu bulduğunda sevinen bir çocuk gibi görüyorum.” şeklinde ifade eder.

Merak duygusu yeri geldiğinde bir nesneye anlam kazandırarak onun belirsizliğini azaltmaya ve ortadan kaldırmaya yarayan bir eğilimdir. Kişi bilinmeyen bir şeyle karşılaştığında önce onu inceleyip temel özelliklerini keşfetmeye çalışır. Zamanla onun ne olduğunu çözer ve artık bu aşamadan sonra onu benimseyip kendi lehinde kullanmaya çalışır. İşte tüm bunlar bilim çerçevesi içerisinde yapıldığında ortaya yeni bulgular çıkar ve bu bulgular zamanla insanlık adına faydalı olacak bir kanun veyahut da icat haline döner. Merak bu safhaların ilk adımını oluşturduğu için son derece önemlidir.

“Özel bir yeteneğim yok. Sadece tutkulu bir meraklıyım.” diyen Albert Einstein, merak duygusunun bilim açısından ne denli önem arz ettiğinin bir kanıtıdır.

Tarih öncesi ve sonrası çağlarda insanlar bilim ve araştırma yapmak üzere yola çıkmamışlardır. Onları çok kıymetli buluşlarına götüren güdü hayatta kalma mücadeleleri, ihtiyaçlarını daha kolay karşılamının yollarını aramak ve gidermeye çalıştıkları meraklarıydı. Bilgi kaynakları ise etraflarında gördükleri doğa, doğal olaylar ve gözlemleri idi. Bir süre sonra olayları ve gözlemlerini taklit etmeye, nedenlerini düşünmeye, kendi aralarında tartışmaya ve yorumlamaya başladılar. Kendilerine yararlı olanları birbirlerine aktardılar, böylece bilim doğdu (Doğan, 2013: 4).

1.1.4.2. Gelişme İsteği

İnsan doğası gereği bir öğrenme ve gelişim atmosferi içerisinde. Belli bir noktaya ulaşan insan, mevcut durumunu aşip ilerlemeyi ister. Bu da öncelikle mevcut durumu hakkında tatminsizlik olarak kendini gösterir. Sonrasında ise arayış başlar.

1.1.4.3. İhtiyaçlar

Diğer bir temel dinamik insan ve toplumun ihtiyaçlarıdır. İnsanın günlük hayatta yaşadığı sorunlar ve gereksinimler, bilimin ilerlemesinde başlıca etken durumundadır. Bu ise dinamik bir süreçtir. İnsanların ihtiyaçlarının artması, çeşitlenmesi ve bunların giderek daha da karmaşık hâle gelmesi, doğal bir süreçtir.

Unutmamak gerekir ki, karşılanamayan her ihtiyaç, bir soruna dönüşür. Örneğin, suya ihtiyacı olan bir tüketici, şayet musluğu açtığında su akıyorsa su ihtiyacı su sorununa; ışığa ihtiyacı olan bir tüketici, elektrik

düğmesini çevirdiğinde lambalar yanmıyorsa elektrik ihtiyacı, elektrik sorununa dönüşür. Kısaca, her ihtiyaç beraberinde bir sorun da getirebilir diyebiliriz. İşte insanların ihtiyaçları arttıkça sorunları da artmakta, toplum, daha da açıkçası bilim adamları da bu sorunları çözmek ve vatandaşların refahını yükseltmek için yeni bilgi ve yöntemler üretme ve geliştirme çabası içerisine girmektedirler. Onun içindeki toplumlar geliştikçe, sorunların da büyüdüğü ve bunun da bilimsel bilgi hazinesinin genişlemesine yol açtığı söylenebilir (Türkbül, 2003: 10).

1.1.4.4. Ekonomik Fayda

Bilimsel çalışmaların gerçekleşmesinin bir başka dinamiği de sonuçta ortaya çıkaracağı ekonomik getiridir. Pragmatik tutumu göz ardı edilemeyen insan için bu da temel bir dinamik olarak ortaya çıkar. Bu durum özellikle bilimsel çalışmaların finansmanında kendini gösterir.

1.1.4.5. Tabiata Hâkim Olma

Diğer bir temel dinamik de insanın doğaya hâkim olma arzusudur. Nitekim bilimin keşfettiği bilginin kullanımı sayesinde ortaya çıkan gücün bir bölümü de insanın tabiata hâkim olmasını sağlamıştır. Bilim tarihi bunun örnekleriyle doludur.

1.1.4.6. Sağlam Bir Toplum Düzeni Kurma

Bilimin ortaya koyduğu temel sonuçlarından birinin de bir düzen oluşturma olduğunu görüyoruz. Bu sayede kişiden kişiye değişen yargı ve tercihler yerine, objektif kıstasların esas alınması gündeme geliyor.

Görülüyor ki bilim, düşünce üzerinde etkili olmak suretiyle yeni yöntemleri üretmektedir. Bilim metodolojisinin ilerlemesi aynı zamanda yeni yeni bilgi ve anlayışların doğmasında etkili olmuştur. Bilimin neticesi olan teknik, sanayide ve savaş sanatında büyük değişmelere yol açmıştır. Sosyal yapıdaki köklü değişimler çoğunlukla teknolojinin zaferi olarak ortaya çıkıyor ki bu da arkasından birtakım siyasal devrim ve reformların meydana gelmesine katkıda bulunmaktadır (Türkdoğan, 2009: 23).

1.1.5. Nitelikleri

Bilimin veya bilimsel bilginin varlığı, birtakım özelliklere sahip olmasını gerekli kılmaktadır. Hatta bu kaçınılmaz bir gerçektir.

“Bir fabrikadan ham maddenin işlenmesi ile ortaya çıkan teknolojik yapıtların özellik ve niteliklerine benzer olarak, zihin fabrikasından duyu organları ile nesnelerden alınan algıların işlenmesi ile ortaya çıkan bilgilerin de niteliklerinin bilinmesi gerekir” (Şen, 2011: 47).

Bilim veya bilimsel bilginin temel özelliklerinin mantıksallık, olgusalılık, genelleştiricilik, sınırlılık, tarafsızlık, yenilikçilik, yanlışlanabilirlik, durağan olmamak, eleştirilebilirlik, seçicilik olarak tespit edile geldiğini görürüz. Bunları aşağıda kısaca açıklamaya çalışacağız.

1.1.5.1. Mantıksallık

Bilimin veya bilimsel bilginin temel vasıflarından biri mantıklı olmasıdır. Yani bilimsel bilgi mantık kuralları ile örtüşmelidir.

Bunun da özellikle iki yönden kendini gösterdiğini söyleyebiliriz:

a. Bilim ulaştığı sonuçların her türlü çelişkiden uzak, kendi içinde tutarlı olmasını ister. Birbiriyle çelişen iki önermeyi doğru kabul etmez, b. Bilim bir hipotez ya da teoriyi doğrulama işleminde mantıksal düşünme ve çıkarsama kurallarından yararlanır. Hipotezlerin veya teorik önermelerin bir özelliği doğrudan test edilememeleridir. Bir teoriyi doğrulamak için gözlem olgularına başvurmak gerekir. Ancak bunu yapabilmek için önce teoriden birtakım gözlenebilir sonuçlar (bunlara ön deyiler de diyebiliriz) çıkarmaya ihtiyaç vardır. Bu çıkarsama işlemi ise dedüktif mantığın kurallarına dayanmaksızın başarılamaz (Yıldırım, 2014: 20).

1.1.5.2. Olgusalılık

Bilimin veya bilimsel bilginin temel vasıflarından biri de olgusal oluşudur. Bilimsel bilgiler, ancak olguların ve nesnelerin araştırılıp incelenmesi ile elde edilir. Doğrudan veya dolaylı olarak gözlenebilecek ya da sınanabilecek vakaları incelediği için bilim olgusaldır.

Bilimin başta gelen ve onu mantık, matematik, din gibi diğer düşünme disiplinlerinden ayırt eden özelliği olgusal oluşudur. Bunun kısaca anlamı şudur: Bilimsel önermelerin tümü ya doğrudan, ya da dolayısıyla gözlenebilir olguları dile getirir. Bunların doğru ya da yanlış olması dile getirdikleri olguların veya olgusal ilişkilerin var olup olmamasına bağlıdır. Bilimde hiçbir hipotez veya teori gözlem ya da deney sonuçlarına dayanılarak kanıtlanmadıkça doğru kabul edilemez. Bilim kendiliğinden doğru sayılan ya da tanım gereğince doğru olan önermelerle uğraşamaz. Bunlar çok kere içi boş, bilgi vermeyen, doğru ya da yanlışlığı olgulara değil, kendi anlamlarına bağlı olan önermelerdir. Örneğin: “Yeşil nesneler renklidir”; “Dört ayaklı hayvanlar hayvandır”; “ $2+2=4$ ” gibi önermeler bu tür önermelerdendir (Yıldırım, 2014: 19).

1.1.5.3. Seçicilik

Bilimin veya bilimsel bilginin temel vasıflarından biri de seçici oluşudur. Sınırsız bir âlem olan bilgi deryasında ele aldığımız bilimsel bir konunun sınırlarını çizmemiz gerekmektedir. Bu ise bilimsel bilginin seçicilik özelliğiyle ilgilidir.

İnsan aklına, duyu organları ile algılanarak giren bilgilerin, çok çeşitli ve sonsuz denilebilecek sayıda olmalarına benzer olarak, çevrede ortaya çıkan olaylar da hem çeşitlilik hem de sayı bakımından fazladır. Bu olguların her birinin bilim tarafından ayrı ayrı incelenmesi yerine, hedef alan noktaya doğru bilimsel ilerlemeler kayıt edebilmek ve bilimin sürekli gelişimini temin edebilmek için bunlardan incelenen konuya yarar verecekler veya onunla ilişkili olanlar seçilerek, bilim süreci içinde işlenir (Şen, 2011: 64).

1.1.5.4. Genelleştiricilik

Bilimin veya bilimsel bilginin temel vasıflarından bir diğeri genelleştirilebilirliğidir. Bilim tek tek olgularla değil, olgu türleri ile uğraşır. Bu yüzden de sınıflama yapma bilimsel araştırmada ilk adımı oluşturur.

“Belli koşullar altında su 100°C’de kaynar”, “Bakır iletkendir”, “Bir gazın hacmi, sıcaklık sabit tutulduğunda, basınçla ters orantılı değişir” gibi önermeler tek tek olguları değil, fakat kapsamı sınırsız olgu sınıflarına ilişkin özellikleri dile getirir. Bilimsel önermeler genelleme niteliğinde olup ya bir sınıf olgunun paylaştığı bir özelliği, ya da olgular arasında değişmez bazı ilişkileri dile getirir. Bilim açısından tek bir olgunun kendi başına bir önemi yoktur; o ancak inceleme konusu bir olgu sınıfına üye ise, dolayısıyla bir genellemeyi doğrulama (veya yanlışlama) işleminde kanıt görevini görüyorsa önemlidir (Yıldırım, 2014: 21).

1.1.5.5. Tarafsızlık-Nesnellik

Bilimin veya bilimsel bilginin temel vasıflarından bir başkası da nesnelligidir. Bu ise bilimsel bilginin kişisel değil, nesnel (objektif) olmasının gerekliliğinden kaynaklanır.

Bilimdeki objektifliğin gereği olarak, kavram ve yargıların herkes tarafından aynı anlamı karşılar şekilde kullanılmalıdır. Dolayısıyla “belli bir bilimsel kavram veya yargının anlamı, kişi ve toplumlara göre değişmeyecektir. Bu durum, aynı zamanda bilimsel kavram ve yargıların, herkesin belirli yöntemlerle öğrenip başkasına aktarabilmesi ve denetleyebilmesi anlamına da gelmektedir” (Ural, 2011: 4-5).

1.1.5.6. Gözlenebilirlik-Ampiriklik-Deneysellik

Bilimin veya bilimsel bilginin temel vasıflarından biri de deneysel oluşudur. Bu da herhangi bir bilgi faaliyetinin, bilim olabilmesi için her şeyden önce konusunun gözlenebilir bir varlık alanı ve nesnel bir gerçekliğinin bulunması gerekir. Belirttiğimiz ifadedeki gözlenebilirlik (ampiriklik) bilginin konusunu oluşturan olay ve nesnelerin gözlenebilir olması; nesnellik ise, bu gözlem olayının herkese açık bulunması anlamına gelir (Türkbal, 2003: 7).

1.1.5.7. Dinamizm-Değişkenlik

Bilimin veya bilimsel bilginin temel özelliklerinden bir diğeri, değişkenliğidir. Bilimsel bilgi ilerleyen zaman içinde yeni bilgilerin katkısıyla değişime uğrayarak daha doğru yönde gelişmeler gösterir. Bu da bilimsel bilginin statik ve donuk bir şey olmamasından dolayıdır. Bu yüzden de bilimsel bilgi, “mutlak doğru” olarak kabullenilemez.

Bilimsel çalışmaların sonunda elde edilen bilgiler, varsayımlar, kuramlar, kanunlar ve tüm yöntem ve kuralların zamanla durağan olmamaları, ancak azalmadan çoğalmaları söz konusudur. Bu özelliği ile bilim, asla geriye dönüşü olmayan ve her zaman hareketliliğini (dinamikliğini) koruyan bir olgu olarak karşımıza çıkar. Aslında durağan olmamak bilimin yanlışlanabilirlik ilkesi ile doğrudan ilişkilidir. Buna ilave olarak, bilimsel araştırma yapan kişinin zaman zaman durağan sürelerinin olmasına karşılık, aslında sürekli bir durağan olmayış şeklinde bilgi birikimi sonucunda bulgu birikimleri elde etmesi mümkündür (Şen, 2011: 63).

1.1.5.8. Eleştirilebilirlik-Yanlışlanabilirlik

Bilimin veya bilimsel bilginin temel vasıflarından biri eleştirilebilir-yanlışlanabilir oluşudur. Bilimsel bilgiler her zaman için “yanlışlanabilirlik” ilkesine

maruzdurlar ve asla kesin doğrular olarak algılanmamalıdır, çünkü bilim mutlak doğruyu söyleyemez (Şen, 2011: 37).

Bilimsel bilginin denetlenebilirliği yalnızca objektif oluşunu değil, aynı zamanda bir gelişim içinde oluşunu da beraberinde getirmektedir. Zira denetlenebilirlik, hem doğrulanabilirlik hem yanlışlanabilirlik demektir. Doğrulanabilirlik (dolayısıyla objektiflik), belirli şartlar çerçevesinde herkesin aynı sonucu elde edebilmesidir. Yanlışlanabilirlik de (dolayısıyla objektiflik), yine belirli şartlar çerçevesinde herkesin aynı sonucu elde edebilmesidir (Ural, 2011: 5).

Bilimsel bilgilerin doğrulanması, her zaman için doğru kalacakları anlamına gelmez. Yanlışlanabilirliğinin araştırılması eleştirilebilir özelliğe sahip olmasına borçludur (Şen, 2011: 39).

1.1.5.9. Öngörü

Bilimin veya bilimsel bilginin temel vasıflarından biri de öngörüdür. Bir araştırmacı için olayları açıklayıcı genellemeler yapmak kadar, bu olayların ortaya çıkışını önceden görebilmek de büyük önem taşır. Bilimsel yöntemler yardımıyla gözlenen durumlara dayanarak, gözlenmeyen durumlar hakkında tahminler yapılabilir. Böylece insanoğlu, olaylara neden olan etkenleri değiştirerek ya da yeniden düzenleyerek, doğayı denetim ve kontrol altına alma olanağı elde eder (Türkbal, 2003: 9).

1.1.5.10. İspatlanabilirlik

Bilimin veya bilimsel bilginin temel özelliklerinden diğer biri ispatlanabilirliğidir. Bu sebeptendir ki bilim, gerçeği öğrenme yöntemi olarak da tanımlanır. Bilim dünyasında hiçbir öneri, olaylar tarafından desteklenmedikçe doğru ve gerçek olarak kabul edilmez (Türkbal, 2003: 9).

1.1.5.11. Bilgiyi Kuramlaştırma

Bilimin veya bilimsel bilginin bir diğer temel özeliği bilgiyi kuramlaştırmadır. Sistematik bir şekilde ilerleyen bilim, elde ettiği bilgilerden hareketle bilgiyi kuram hâline getirmeyi hedefler.

Bilim, kendine özgü belli bir amaca sahip olmak bakımından da diğer bilgilerden ayrılır. Bilimin temel amacının “kuram” olduğunu belirtmek isteriz. Bilim birbirine bağlı ve birbirini izleyen gözleme dayanarak, konusunu oluşturan olay ve olguları kavramak, tanımlamak ve sınıflandırmak üzere çözümleyerek tanımlamak; olgular arasında neden-sonuç ilişkileri kurmak ve bu ilişkileri gözlem yoluyla denemek suretiyle tanımlamak; farklı derecelerde gerçekleşmiş ilişkileri genelleştirmeler, kanunlar ve kuramlar halinde dile getirip, bunlardan hareketle ilerisi için tahminlerde bulunmak gibi aşamalardan geçer (Türkbal, 2003: 7).

1.1.5.12. Doğru Bilgiyi Yanlış Bilgiden Ayırma

Bilimin veya bilimsel bilginin temel özelliklerinden biri de doğru-yanlış bilgiyi ayırt edecek normlar ortaya koymasıdır. Bu özelliği sebebiyle bilim, bir çeşit doğru düşünme sanatı olarak da tanımlanabilir (Türkdoğan, 2009: 22).

1.1.5.13. Örgünlük-Sistematik Oluş

Bilimin veya bilimsel bilginin temel vasıflarından bir başkası sistematik oluşudur. Yani bilimsel bilgi örgün (sistematik) çalışmalar sonucunda elde edilir. “Bilgi,

kendisinden sonraki bilgilerin üretimine ancak örgün bir süreçten geçmesi halinde imkân verir. Aksi takdirde, bilgi kendi içinde kısır ve gelişemez bir hâl alır. Zamanla bunun yerine daha bilimsel olan bilgi veya kaynaklar gelir (Şen, 2011: 38).

1.1.6. Tarihi

Bu bölümde bilim tarihi konusunu “bilim tarihi disiplini”, “tarihsel süreçte bilim” ve “bilime kaynaklık etme” alt başlıklar olarak değerlendireceğiz.

1.1.6.1. Bilim Tarihi Disiplini

İnsanoğlu var olduğu ilk günden bu yana bir taraftan dünyada olup bitenleri anlamak, yani, evreni tanıma, onun sırrını çözme; diğer taraftan da doğayı kontrol altına alabilme ihtiyacını duymuştur. Bu gibi etkenlerin sonucu olarak ortaya çıkan bilgi edinme ihtiyacının ise bilimi doğurduğu bir gerçektir. Tarihsel süreçte bilgi üretimine dönük çabaların tespiti ve ifade edilmesi ise “bilim tarihi” disiplininin konusudur.

Basit bir biçimde bilim tarihi kısaca bilimin doğuş ve gelişme öyküsünü anlatan bir alan olarak tanımlanabilir (Yıldırım, 2015: 3). Ancak bir bilim tarihçisinin bu öykünün nasıl yazılacağı, hangi noktalara daha çok işaret edileceği ve hangi faaliyet alanlarının bilimsel olarak nitelendirilip inceleneceği gibi birçok sorunsalla baş etmesi gerekmektedir (Daştan, 2013: 2).

Bilimsel bilginin gelişim sürecini inceleyen bir araştırma etkinliği olan bilim tarihinin ise bu süreçte özellikle belli noktalara odaklandığını görüyoruz:

- Bilginin hangi aşamalardan geçerek bugünkü haline ulaştığı,
- Bilimsel kuramların olgusal ve deneysel verilere dayalı olarak doğuşu ve gelişimi,
- Elde edilen bilimsel sonuçların uygulamaya nasıl geçirildikleri, bunların insan yaşamında ne gibi değişikliklere neden olduğu,
- Bilimsel etkinliğin değer ve önem sorgulaması
- Toplumların bilime katkı yapabilme ve yapamamasının sebep ve şartları,
- Bilim insanlarının çabaları, katkıları, kullandıkları yöntemler ile araç ve gereçler. (Topdemir vd., 2013: 7)

1.1.6.2. Tarihsel Süreçte Bilim

Asırlardır yeryüzünde yaşayan insan, bulunduğu ortama hep merak duymuş ve bu merak sebebiyle bilinçli ya da bilinçsiz bir şekilde bu meraklarının bir kısmını çözmüş ve çözdükçe de bazı gerçekleri idrak etmiştir. Zaman ile değişen ve gelişen insan bilimi icat etmiştir.

Diğer taraftan bilimsel bilginin bu gelişim sürecinde değişimi yadsınamaz bir gerçektir. Zaman içinde alt dallara bölünen bilim sayısal ve sosyal alanlarda ayrı konularla ilgili olsa da nitelik açısından aynı amaca hizmet etmeyi sürdürmüştür.

Bilim tarihi çalışmaları bilimsel gelişmenin Doğu ve Batı arasında zikzak çizen bir etkinlik olarak varlığını sürdürdüğünü göstermektedir. Bilimsel gelişme önce Doğu uygarlıklarında, (Mısır, Mezopotamya, Babil, Hint ve Çin’de) oluşturulmuş, daha sonra Grek Dünyası’na geçmiş, gelişme hızını kaybetmeye başladığında tekrar Doğuya İslam Dünyası’na, oradan da tekrar Batı’ya geçerek varlığını sürdürmüştür.

Bu gelişim çizgisini dört aşamada ele alınabilir:

1. Mısır ve Mezopotamya uygarlıklarına rastlayan deneysel bilgi toplama aşaması.
2. Antik Grek’te evreni açıklamaya yönelik akılcı sistemlerin kurulduğu aşama.
3. Ortaçağ’da bir yandan Grek felsefesi ile dinin dogmalarını bağdaştırmaya çalışan Batı, diğer yandan bilimsel etkinliği parlak başarılarla doğru yöneten İslam Dünyası.

4. Rönesans ve sonrası gelişmelerin yer aldığı modern bilim dönemi (Topdemir vd., 2014: 5).

1.1.6.3. Bilime Kaynaklık Etme (Doğu-Batı)

Bilim denildiğinde öncelikle “Batı” akla gelmektedir. Bilime yaptığı ciddi katkılar düşünüldüğünde bir ölçüde normal kabul edilse bile bilimin yalnızca Batı ürünü bir değer olarak görülmesi kabul edilemez.

“Modern bilimin doğuşu bugün tek bir ülkeye, tek bir medeniyete ve tek bir kıt’aya mal edilemez. Modern bilimin gelişiminde Doğu ve Batı’nın ortaklaşa katkısı vardır” (Guénon, 2010: 55).

Ayrıca Batı kültürü de, aslında yalnızca birkaç yüzyıl öncesine uzanan salt Avrupa’ya indirgenebilecek bir sentez de değildir. Kökenleri çok daha gerilere uzanan Antik dönemin (Greko-Romen) ve Yakın Doğu uygarlıklarının, birbirleri üzerine katmanlaşan tek tanrıcı din ve kültürlerinin (Judaizm, Hristiyanlık, İslam) sanat, büyü, simya, astroloji ve artisanal üretim içinde sürdürülen doğal ve sosyal varlığa ilişkin bilgi üretme uygulamalarının oluşturduğu bir tarihî süreçtir.

1.1.7. Bilimsel Araştırma

Bilimsel araştırma, kısaca sistematik veri toplama ve analiz etme süreci olarak tanımlanabilir. Bilimsel araştırmalar, genelde kuram (teori) üretmeyi veya var olan birtakım kuramları test etmeyi amaçlar.

Genellikle bilim insanları, belirli bir fenomeni açıklamak adına büyük ölçüde ellerindeki bilgileri kullanarak hipotezler öne sürerler; daha sonra bu hipotezleri test etmek için çeşitli deneyler hazırlar ve deneylerin sonucuna göre bir hipotezin doğruluğu veya yanlışlığı ortaya çıkar. Bazen bir hipotezin doğruluğu belirli deneyler sonucu kabul edilse de daha sonra yanlış olduğu farklı deneyler yoluyla da kanıtlanabilir. Bu sebeple her türlü hipotez, sürekli olarak deneylere tabii tutulabilir (Özdamar, 1999, 42).

1.1.7.1. Kuram ve Yöntem

Bilim, birbiriyle ilgili, birbirini izleyen ve tamamlayan dört temel faaliyet çeşidinden oluşur. Bunlar:

1. Bilgiyi biriktirmek,
2. Kuram geliştirmek,
3. Veri toplamak
4. Verileri test etmek.

Birbirinden ayrılmaz bir bütünlük içindeki bu faaliyetler kuram (teori) ve metot (yöntem) başlıkları altında ele alınabilir. “Kuram, bilgiyi nasıl anlamlandıracağımızı gösterir. Metot ise, bu çabayı gerçekleştirirken izleyeceğimiz yolları ve yapacağımız işlemleri gösterir, verilerin hangi yöntemle nereden toplanacağı ve nasıl analiz edileceğiyle ilgili sorulara cevap arar” (Saruhan ve Özdemirci, 2013:16).

1.1.7.2. Bilimsel Araştırmanın Aşamaları

Bilimsel yöntemin ve araştırmanın basamakları John Dewey tarafından şu şekilde tespit edilmiştir:

Bilimsel metot genellikle:

1. Araştırılması gereken sorunu ortaya koyma.
2. Sorunun çözümü ye sınanması için hipotez oluşturma.
3. Hipotezi sınayacak bir araştırma planı veya veri toplama tekniği geliştirme.
4. Verilerin analizini ve araştırma sonuçlarının özetini yaparak hipotezin anlamlılık düzeyini açıklama.
5. Hipotezi doğrulama, yeniden formüle etme veya tamamen yanlışlama (Saruhan ve Özdemirci, 2013: 16).

Biz çeşitli kaynaklardan yapacağımız alıntılarla bu aşamaları biraz daha geniş olarak şu şekilde ifade edeceğiz.

1.1.7.2.(1). Araştırma Konusunun Belirlenmesi

Araştırma sürecinde ilk yapılması gereken, çalışma konusunun tespitidir. Bu ise çeşitli kaynakları taramak ve alan konusunda uzman olarak değerlendirilebilecek kimselerin görüşüne başvurmak suretiyle yapılabilir. Bunların sonunda araştırmacı kendisi veya çalışma konusunu belirleyecek bir başka kişi ve kurul için alternatifler hazırlamış olacaktır.

1.1.7.2.(2). Problemin Ortaya Konması

Konu tespitini izleyen aşama, araştırma konusuyla ilgili olarak çözülmek istenen problemin, yani araştırma amacının ortaya konulmasıdır. Problem; kuramlardan, daha önceki araştırmaların bulgularından ve/veya kişisel gözlemlerden yola çıkarak oluşturulabilir. Problem ortaya konduktan sonra, bu problemin önemi de tartışılır. Problem, kuramsal açıdan ve/veya uygulama açısından önemli olmalıdır (Özdamar, 1999: 29).

1.1.7.2.(3). Konuyla İlişkili Kaynakların Taranması

Problem ortaya konduktan sonra, konu hakkındaki kaynakların belirlenmesi, temini ve taranması aşaması gelir. Bu tarama öncelikle konu (veya yakın konular) üzerine yapılan çalışmaları belirlemek için yapılır. Bu çalışmaların sıralanması önem veya yakınlık derecesine göre yapılabileceği gibi kronolojik bir sıra izlenerek de gerçekleştirilebilir.

1.1.7.2.(4). Gözlenebilir Sınayıcıların Belirlenmesi

Araştırmanın bir sonraki aşaması gözlenebilir sinayıcıların (implications, doğurgular, doğrulayıcılar/yanlışlayıcılar) belirlenmesidir.

Bu ise soruların (hipotezler) cevaplandırılması için gerekli olacak gözlenebilir verilerin neler olduğunun önceden kararlaştırılması şeklindedir (Karasar, 1994: 35).

1.1.7.2.(5). Hipotezlerin Belirlenmesi ve Yazılması

Hipotezler, araştırmada ortaya konan problemle ilişkili olarak cevapları aranacak sorulardır. Bu bağlamda özellikle “Sosyal bilim araştırmalarının amacı, hipotezleri kanıtlamak değildir; hipotezleri destekleyici bulgular elde etmektir” (Özdamar, 1999: 31).

1.1.7.2.(6). Çözümün Tahmin Edilmesi

Problem çözümünün tahmin edilmesi bilimsel araştırmanın bir diğer aşamasıdır. “Sınanmak istenen olası neden-sonuç ilişkisinin ifade edildiği denencelerin/hipotezlerin kurulması ve/veya cevaplandırıldığında problem çözümüne katkı getireceği umulan soruların hazırlanması” (Karasar, 1994: 36) şeklinde gerçekleşir.

1.1.7.2.(7). Araştırma Yönteminin Belirlenmesi

Bu aşamada, “(a) hangi araştırma modelinin benimseneceği (örneğin, deneysel), (b) hangi bireylerin ya da ortamların kullanılacağı, (c) araştırma verilerinin nasıl toplanacağı (örneğin, bilgisayar testi), (d) araştırma verilerinin nasıl analiz edileceği (örneğin, istatistiksel analiz) belirlenir” (Özdamar, 1999: 32).

1.1.7.2.(8). Süre ve İmkânların Belirlenmesi

Süre ve eldeki imkânlar dâhilinde, “planlanan araştırmanın aşamalarının hangi tarihlerde tamamlanacağı ve hangi kaynakları (örneğin, canlı kaynak, parasal olanak, araç-gereç vb.) gerektirdiği belirlenir (Özdamar, 1999: 32).”

1.1.7.2.(9). Deneme ve Değerlendirmelerin Yapılması

Deneme ve değerlendirmelerin yapılması, “öngörülen sınavıcılara göre, gerekli verilerin toplanması ve beklentilerin değerlendirilmesi (Karasar, 1994: 37)” demektir.

1.1.7.2.(10). Araştırmanın Sonuçlandırılması

Araştırma planlanan şekilde gerçekleştirildikten sonra ortaya çıkan verilerinin analizi yapılır. Bunun sonucunda elde edilen bulgular ile bu bulguların yorumları yazılı olarak ifade edilir (Özdamar, 1999, 33).

1.1.7.2.(11). Raporlaştırma

Araştırmanın hedefi birtakım sonuçlara ulaşmaktır. Bunlara ulaşıp araştırma sonuçlandırıldığında ise bir raporun ortaya çıkması gerekir.

Yukarıdaki aşamalar zaten raporun da aşamaları sayılır. Ama sunumda anlatım, düzen, görsellik gibi muhataplara sağlıklı biçimde ulaşmayı temin eden hususların dikkate alınması veya istenen biçimsel kurallara uyulması gerekir.

1.1.8. Bilimsel Yöntem

Bu bölümde söz edeceğimiz “Bilimsel Yöntem”i, “yöntem ve aşamaları”, “bilimsel yöntem”, “yöntembilim (metodoloji)” şeklinde ele alacağız.

1.1.8.1. Yöntem ve Aşamaları

Yöntem, araştırma tasarımının içinde izlenmesi gereken yolu ifade eder ve hangi şeyin ne şekilde yapılacağı hususundaki stratejiye karşılık gelir.

Belli bir konuda yapılacak araştırma için temel problem ve alt problemlerin saptanmasından sonra, araştırma problemine uygun araştırma türünün belirlenmesi, araştırma kapsamına giren birey, olgu ve olay evreninin saptanması ve bu evrenden örneklem seçilmesi, temel ve alt problemlerde ele alınan değişkenlere uygun verilerin toplanması ve nihayet problemlere cevap olabilecek istatistiksel bulguların elde edilmesi için verilere uygulanacak analiz tekniklerinin seçimi, araştırma sürecinde “yöntem” bölümünü oluşturur (Arseven, 1994: 89).

Yöntemin temel aşamaları şu şekilde de ifade edilebilir:

- Araştırmanın kapsamının belirtilmesi
- Tasarım türünün açıklanması
- Verilerin nereden nasıl toplanacağını saptanması
- Verilerin toplama yönteminin açıklanması
- Değişkenlerin belirlenmesi
- Neyin nasıl ölçüldüğünün tek tek belirtilmesi
- Analizin nasıl yapıldığının ayrıntılı açıklanması
- Güvenirlilik ve geçerlilik sorunlarının sunulması
- Kuram ve yöntemin sınırlılıklarının belirtilmesi (Erdoğan, 2012: 109).

1.1.8.2. Bilimsel Yöntem

Bilimsel yöntem, bilim yapmanın ve bilimsel bilgiyi garantiye almanın temel şartıdır (Sümer vd., 2005: 15). Bu sebeple “Bilimsel yöntem, yaratıcı düşüncenin, olaylara dayanılarak sistematik biçimde problem çözmeye uygulanmasıdır” (Türkbal, 2003: 17) şeklinde tanımlanır.

Bilimsel yöntemde olguların dikkatli ve tarafsız şekilde gözlemi ve bunlar arasındaki ilişkiyi tahmin ile bu tahminlerin doğruluğunun yeni gözlemlerle kontrol edilmesi söz konusudur.

Bilim ancak araştırmalar sayesinde ilerlemekte ve ilerleyen bilim sonucunda da bilimsel araştırma yöntem, araç ve teknikleri gelişmektedir (Türkbal, 2003: 17).

Diğer taraftan bilimsel yöntem, hem bilimsel düşünme yöntemini hem de bilimsel araştırma yöntemini kapsamaktadır.

Bu bakımdan “yöntem bilim” denilen metodoloji için bir parantez açmak gerekir.

1.1.8.3. Yöntem Bilim (Metodoloji)

Öncelikle yöntem (metod) ile yöntem bilimin (metodoloji) aynı şey olmadığını belirtmek gerekir. Yöntembilim epistemolojinin dalıdır ve “bilimsel yöntemlerin incelenmesi” anlamına gelir (Erdoğan, 2012: 109). Yöntem bilim, bilimsel araştırma sürecinin baştan sona hangi teknikler ile yürütüleceğini ortaya koyan disiplin olarak ifade edilebilir.

Bilimsel metod, diğer yollara göre uzun ve zahmetlidir. Bilimsel metod kullanıldığında aynı şartlar altında aynı sonuçların elde edilmesi beklenir (Saruhan ve Özdemirci, 2013: 16).

Her ne kadar farklı bilim alanlarında kimi farklı ve konuya özel bilimsel yöntemler söz konusu olsa da temel noktaların müşterek olduğunu biliyoruz.

Metodoloji (yöntem bilim), tek tek yöntemlerle özdeş tutulmayan, ancak, yöntemler üzerine bir üst teoridir. Yöntem bilim, bilimsel faaliyet sırasındaki araştırma, inceleme planı veya yoludur. Düşünsel tutum ve girişimlerin bütünüdür. Diğer bir deyişle, yöntem bilim (metodoloji) bilimsel faaliyet sırasında başvuru olan eylemsel ve zihinsel işlemlerin tümüdür. Gözlem, deney ve ölçme eylemsel yönü, önerme, varsayım, teori ve kanun ise, zihinsel yönü oluşturur. Zihinsel işlemler, kavramsal olarak ortaya konur. Metodoloji, temeldir, zihinsel ve eylemsel bütün işlemleri kapsar (Ayhan, 2000: 53).

Başka bir ifadeyle;

Yöntem bilim (metodoloji) olguları, olguların iç ve dış yapılarını, bağlantı ve gelişmelerini, gelişme doğrultularını kavrama ve ortaya koymada bir tutumdur. Metodoloji araştırılan ve incelenen olguları anlaşılır kılma, açıklama, çözümleme, kavranır hale getirme amacına yöneliktir. Bilimsel faaliyet, metodoloji aracılığıyla olmaktadır. Olguların tespiti ve seçimi bunların araştırılıp incelenmesi, yorumlanması, söz konusu yorumlar sonucunda da varsayım ile teorilerin ortaya konması ve bunların doğrulukla yanlışlığının test edilmek üzere denetlenmesi ve de kamuoyunun bilgisine sunulması metodoloji aracılığıyla olmaktadır (Ayhan, 2000: 53).

Araştırma teknikleri ise, temel dediğimiz yöntem bilimden farklı olarak çeşitlidir. Araştırma teknikleri, bilimsel faaliyet sırasında gidilen yolda (uygulanan planda) başvuru olan araçlardır. Araştırma teknikleri, sadece gözlem, deney, ölçme vs. gibi eylemsel tutumlarla sınırlıdır. Metodoloji ile araştırma teknikleri arasındaki fark ve

bağlantıyı strateji ile taktik arasındaki fark ve bağlantıya benzetebiliriz (Ayhan, 2000: 53).

1.1.9. Bilimlerin Sınıflandırılması ve Bilim Dalları

Bilim, amacı ve yöntemiyle temel bir zemin üzerine oturmakla beraber tarihsel süreçte uğraştığı konuların gitgide genişlemesi ve çeşitlenmesiyle sınıflandırılmasını da zorunlu hâle getirmiştir. Dünden bugüne bu amaçla çeşitli çalışmaların yapıldığını görüyoruz. Biz bu konuyu “tarihsel süreç” ve “son durum” başlıklarıyla kısaca özetlemeye çalışacağız.

1.1.9.1. Tarihsel Süreç

Bilim tasnifi konusunda ilk olarak Platon’u anmamız gerekir. Onun bilimler sınıflamasında yer alan ilk bilim “aritmetik”tir. Aritmetik, insanı gerçek varlığa götürecek olan sayının ve sayısal ilişkilerin soyut bilimidir. Platon’un gözündeki yüksek kuramsal değeri, aritmetiğin insan zihnini duyudan ve duysal olandan kurtararak soyut düşünceye geçişi sağlamasından kaynaklanır. Aritmetik dakik ve kesin niceliksel yöntemleriyle duyu algısındaki açık çelişkileri ortadan kaldırır. Aritmetiğin önemi, temelde onun saf ya da soyut bir bilim olmasından kaynaklanmaktadır (Erdoğan, 2009: 139).

Platon’un bilimler sınıflamasında aritmetiği “geometri” takip eder. Ona göre, değişmeyen bilgisi olan “geometri, her zaman için var olanı bilmeye yarar; doğup öleni bilmeye değil” (Erdoğan, 2009: 139).

Platon’da üçüncü sırada “astronomi” vardır. Hareket hâlindeki katı cisimlerin bilimini olarak anladığı astronominin de pratik bir önemi olduğunu kabul eder. Zira astronomi özellikle denizcilik, çiftçilik, askerlik sanatı bakımından önem taşıyan bir bilimdir. Çünkü “çiftçi ve denizci gibi ordu komutanı da yılın, ayın, mevsimin hangi anında olduğunu iyice bilmek zorundadır” (Erdoğan, 2009: 139).

Sonraki bilim, uyumlu sesler üreten cisimlerin hareketlerine ilişkin bir çalışma olan “harmoni”dir. Platon’a göre, astronomide gözün gördüğü bir hareketin varlığına karşılık harmonide de kulak yoluyla duyulan bir hareket vardır. Bu bakımdan harmoni ile astronomiyi kardeş sayar.

Platon’a göre, bütün bu bilimlerin en tepesinde ise “diyalektika” bulunur. Kendisinin asıl ulaşmak istediği bilim de budur. Bu bilim, yalnız akılla kavranabilir. “İnsan diyalektika ile duyuların hiçbirine başvurmadan, yalnız akılsal yolla her şeyin özüne varmayı ve iyyinin özüne varmadıkça durmamayı denediği zaman, görülen dünyanın da kavranan dünyanın da sonuna varır. İşte, Platon’un mağara benzetmesiyle anlatmaya çalıştığı ve “diyalektik yürüyüş” dediği budur (Erdoğan, 2009: 147).

Aristoteles’in bilimsel sınıflamasında ise genel olarak üç tür bilimin bulunduğunu görürüz. Bu bilimler her biri kendi varlık alanı ve gerçekleşme amacına göre teorik, poetik ve pratik bilimler olarak üç grup oluşturur.

Teorik bilimler kendi içinde fizik, matematik ve teoloji (ilk felsefe) olmak üzere üç alt dalı oluşturur. Poetik bilimler daha çok sanat-zanaat gibi estetik uğraşların bilgisinin üretildiği bilimlerden meydana gelir. Pratik bilimler ise ana teması gerçekleştirilen eylemlerden oluşan bilimlerdir. “Bu yüzden pratik bilimler söz konusu olduğunda, özellikle teorik alanda mümkün olan “doğru” ve “yanlış” şeklindeki değerlendirmeler burada yerini “iyi” ve “kötü” şeklinde daha çok değer yargıları ile ifade edilen bir anlayışa bırakır” (Arslan, 2008: 57).

Aristoteles için bir bilim daha vardır ki “söz konusu bu bilim, aynı zamanda düşünceye konu olan her türlü varlık alanının da incelenmesinde belli kuralların belirlendiği mantık bilimidir. Mantık; bu gün modern bilimsel anlayış içerisinde yöntem adı verilen olguya karşılık gelirken Aristoteles tarafından bu kavrama atfedilen en yakın alanlardan birisini oluşturmaktadır” (Cevizci, 1998: 169).

İslam Dünyası’nda bilimlerin sınıflandırılmasından ilk söz eden kişinin Halil b. Ahmed Farahidi (718-791) olduğu söylenir. O da Yunan bilginleri gibi, bilim deyince

“felsefe”yi alıyor, onu teorik ve tecrübî olmak üzere iki gruba ayırıyor olsa da Farahidi’nin sınıflandırmasının farklı olduğunu biliyoruz. O, bilimlerin sınıflandırmasında büyük değişiklik yapmış, yenilik getirmiştir. Farahidi’nin sınıflandırması şöyledir:

- a. Kurumsal
 - 1. Doğa hakkında bilgi
 - 2. Matematik
 - 3. İlahiyat
- b. Deneysel
 - 1. Etik
 - 2. Ekonomi
 - 3. Siyaset
- I. Doğa hakkındaki ilim (fizik)
 - 1. Kimya
 - 2. Tıp
 - 3. Bazı başka ilimler?
- II. Matematik
 - 1. Hesap
 - 2. Geometri
 - 3. Astronomi
 - 4. Müzik
- III. İlahiyat (Elçibey, 2014: 77)

Halil bin Ahmed’den sonra bu konuda çalışan bir diğer kişi olarak Yakup Kindi’ye (800-873) göre bilimler üç gruba ayrılır:

- 1. Mantık ve matematik,
- 2. Tabiat (fizik),
- 3. Metafizik, matematik de kendi içinde; a. Hesap, b. Geometri, c. Astronomi, d. Müzik şeklinde sınıflandırılmıştır (Elçibey, 2014: 77-78).

Tarihsel süreçte bilim genellikle bütün bilimlerin yer bulduğu üç-dört ana gruba ayrılmıştır. Bunları bir uzmanın ifadesine göre şu şekilde sıralayabiliriz:

- 1- Doğal olayları ve canlıların incelendiği fizik, kimya, yer bilimleri ve biyolojiyi kapsayan “Fen Bilimleri” veya “Doğa Bilimleri”.
- 2- İnsan davranışı ve sosyal olaylar ile bunlar arasındaki ilişkilerin incelendiği “Sosyal Bilimler”.
- 3- Bilimle ulaşılan bilgilerin pratiğe dönüştürüldüğü “Uygulamalı Bilimler”.
- 4- Çoğu kez bu sınıflandırmanın dışında olan, hem doğa bilimlerine, hem de bazı yönleri ile sosyal bilimlere benzeyen, ancak bunlarla iç içe de olan “Matematik” (Doğan, 2013: 3).

Daha pratik olarak da bilimlerin iki grup olarak ifade edildiğini biliyoruz. Buna göre “fizik, kimya, biyoloji” gibi sahaların oluşturduğu gruba “tabii bilimler”, “sosyoloji, psikoloji, ekonomi, siyasal bilimler” gibi diğer sahalarınkine de “sosyal bilimler” adı verilmektedir. Bu ayırım, on sekizinci yüzyılda Newton mekânîğinin bilimin temeli olarak kabul edilmesine dayanmaktadır (Levision, 1974: 1-6).

1.1.9.2. Son Durum

Bilimlerin sınıflandırılması konusunda bilim insanları arasında tam bir görüş birliği mevcut değildir. Bununla beraber genelde “matematik” ve “mantık”ın bilim olarak kabul edilmediğini, “bilim” kelimesinden anlaşılan şeyin ise daha ziyade pozitif bilimler olup bilimsel araştırmaların da bu bilimlerin gelişmesine yönelik bir faaliyet olarak kabul edilmekte olduğudur.

Matematik ve mantığın bilim olarak kabul edilmemesinin sebebi şu şekilde açıklanır:

Matematikte bazı açık ve genel önermelerden özel önermeler çıkartılması söz konusudur ki bu da tümevarım yönteminden başka bir şey değildir.

Matematik ve mantık, olguların açıklanması yerine doğru düşünme yollarıyla ilgilenir. Buna göre doğru düşünmenin kurallarına uyulunca çıkartılacak sonuçlar da doğru ve kesin olacaktır. Buna karşın matematik veya mantıkta örneğin, hipotezlerin veya teorilerin gerçeklere uygun olup olmadığı ile ilgilenilmez. Bilimde temel amaç ise budur (Seyidoğlu, 1993: 3).

Pozitif bilimler “doğa bilimleri” ve “toplumsal bilimler” olarak iki grup oluşturur. Doğa bilimlerinin de cansız varlıkları ve canlıları konu alışlarına göre, fiziki bilimlerle biyolojik bilimlerden oluştuğu bilinir.

“Doğa bilimlerinin tersine, toplumsal bilimler toplum içinde yaşayan insanın davranışlarını inceleyerek genel teoriler elde etmeye çalışırlar. Toplum içinde yaşayan insanın davranışlarını çeşitli yönlerden ele almak olanağı vardır. İşte, bu nedenle de sosyoloji, ekonomi, siyaset bilimi, sosyal antropoloji vs. gibi çeşitli toplumsal bilim dalları oluşmuştur” (Seyidoğlu, 1993: 3).

Bununla beraber, hangi disiplinlerin sosyal bilim, hangilerinin fen bilimleri alanına ait olduğu konusunda da bir görüş birliği yoktur.

Bu arada, yer yer kullanılan “müspet bilimler” teriminden de bahsetmek gerekir. Öncelikle bunun uygun bir kullanım olmadığını belirtelim. “Çoğu kez, doğa bilimleri için kullanılan bu deyim, toplum bilimlerinin yanlış yorumlanmasına neden olabilmektedir. Toplum yaşamında önemli bir yeri olan toplum bilimlerinin bugünkü gelişmişlik farkına bakarak, onu, her bilim dalının temel sıfatlarından olan bir terimden yoksunmuş gibi göstermek doğru değildir. Bu nedenlerle, “müspet bilimler” deyimini ile anlatılmak istenen ne ise (örneğin “fizik ve tabiat bilimleri”, “doğa bilimleri” gibi) onun adı verilmelidir (Karasar, 1994: 11-12).

Bilimlerin sınıflandırılması konusunda belli ölçüde kabul görmüş “klasik” tasnifin yanı sıra çeşitli açılardan bakılarak yapılmış olanlar da vardır.

1.1.9.2.(1). Klasik Sınıflama

Biz bu konuda ayrıntıya girmeden, genelde benimsenen üçlü ve ikili olarak anacağımız iki tasnifi dile getirmekle yetineceğiz.

Üçlü sınıflama şu şekildedir;

Toplum (sosyal) bilimleri, doğa (fizik ve tabiat) bilimleri ile matematiktir. Bunlardan matematik bilimleri, semboliklerden olup, olaylardan bağımsız gelişir; olayların gerçekten varlığına gerek duymaz. Bu özeliği nedeniyle, bazı sınıflandırmalarda, matematik, bilim alanlarının üstünde ele alınır. Doğa bilimleri, doğa olayları ile ilişkili olup "var olanı" anlamayı, açıklamayı ve kontrolü amaç edinir. Toplum bilimleri de, aynı şeyi amaç edinmiştir. Ancak, bu kez, ilgi alanına toplumsal nitelikli olaylar girmektedir. Doğa bilimleri ile toplum bilimleri arasındaki temel ayrım, içeriklerinin kontrol ve incelenebilme güçlüklerindeki düzey ayrılığıdır. Bilimlerden, yalnızca matematik (ve mantık) mutlak olup, ötekiler görelidir” (Karasar, 1994: 11).

İkili sınıflamaya göre ise (Ek 1) bilimler; Formel Bilimler ve Pozitif Bilimler olarak ikiye ayrılır. Pozitif bilimler de kendi içinde fen bilimleri ve sosyal bilimler olmak üzere iki gruba ayrılır (Kıncal, 2010: 28).

Formel bilimler ve pozitif bilimler sınıflaması, aynı zamanda bilimlerin gelişim sürecini ve birbirleri ile ilişkisini de açıklamaktadır. Bu sınıflamada (Ek 2) “her bilim dalı bir halka içinde yer almaktadır. İlk halka içinde sırasıyla mantık, matematik ve geometri vardır. Halkalar mantık ve matematik ile başlamaktadır. Bu ilk halkalar aynı zamanda bilimin başlangıcına işaret etmektedir. Çünkü mantıksal sorgulama her türlü bilimsel etkinliğin ön koşuludur. Matematiğin gelişmesi için mantığa ihtiyaç vardır. Mantık ve matematik aynı zamanda ilk gelişen bilim dallarıdır. Daha sonraki halkada fen bilimleri yer almaktadır. Örneğin fizik bilimi, mantık ve matematikten sonra gelmektedir. Bu nedenle fizik, mantık ve matematiğin içeriğini sorgulamaksızın kullanır (Kıncal, 2010: 28-29).

1.1.9.2.(2). Kurumsal Sınıflamalar

Bilim dalları çeşitli amaçlarla farklı şekilde sınıflandırılmıştır. Bunlar şu şekilde ifade edilmiştir:

- I. Maddi-Manevi Bilimler (Biyoloji/Ahlak bilgisi gibi)
- II. Fen-Sosyal Bilimler (Kimya/Sosyoloji gibi)
- III. Deneysel-Teorik Bilimler (Fizik/Felsefe gibi)
- IV. Temel-Uygulamalı Bilimler (Matematik/Mühendislik gibi)
- V. Fen-Sosyal-Sanat ve Estetik Bilimleri (Kimya/Ekonomi/Sanat gibi) (Arıkan, 2004: 20; Kıncal, 2010: 27-28).

Bu tasniflerin dışında UNESCO (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilatı-United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization), Yükseköğretim Kurumu (YÖK) gibi kurumların ve kütüphanelerin (Dewey Decimal ve Kongre Sistemi) farklı tasnifler yaptığı da görülür.

Diğer taraftan çeşitli kurumların tasniflerinden de söz edilebilir. Mesela, UNESCO’nun (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilatı-United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) sınıflandırması şöyledir:

UNESCO’ya Göre Bilim ve Teknoloji Dalları:

1. Doğal Bilimler: Astronomi, bakteriyoloji, biyokimya, biyoloji, botanik, kimya, bilgisayar bilimleri, entomoloji, jeoloji, jeofizik, matematik, meteoroloji, mineraloji, fiziki coğrafya, fizik, zooloji bunlarla ilgili diğer konular.
2. Mühendislik ve Teknoloji: Kimya, inşaat, elektrik, makine mühendisliği gibi asli mühendislik dalları ve bunların ihtisaslaşmış alt bölümleri, orman ürünleri, jeodezi, endüstriyel kimya vb. uygulamalı bilimler, mimarlık, besin maddeleri üretim bilimi ve teknolojisi, ihtisaslaşmış teknolojiler ve disiplinlerarası alanlar (örneğin, sistem analizi, metalürji, madencilik, tekstil teknolojisi ve öbür ilgili konular).
3. Sağlık Bilimleri: Anatomi, dişçilik, tıp, hemşirelik, kadın doğum, optometri, osteopati, eczacılık, fizyoterapi, halk sağlığı ve ilgili diğer konular.
4. Tarım Bilimleri: Agronomi, hayvancılık, balıkçılık, ormancılık, bahçıvanlık, veterinerlik ve ilgili öbür konular.
5. Sosyal Bilimler (Sosyal ve Kültürel): Antropoloji ve etnoloji, nüfusbilim, ekonomi, eğitim ve öğretim, (beşeri, ekonomik ve sosyol) coğrafya, hukuk, dil bilim, işletme, siyasi bilimler, psikoloji, sosyoloji, örgüt ve yöntemler ve bu gruptaki konularla ilgili yönetsel ve tarihsel bilim ve teknoloji etkinlikleri ve çeşitli sosyal bilimler (fizik antropoloji, fiziki coğrafya, psikofizyoloji, normal olarak doğal bilimler içinde sınıflandırılmalıdır).
6. Beşeri Bilimler: Güzel sanatlar (sanatsal araştırma dışındaki sanat tarihi ve sanat eleştirisi), diller (eski ve modern dil ve edebiyatlar), arkeoloji, parabilim, eski yazı bilimi vb. yardımcı tarih disiplinleri, din, beşeri bilimlere ilişkin öbür saha ve konular

ve bu gruptaki konularla ilgili yönetsel, tarihsel etkinlikler, bilim ve teknoloji etkinlikleri (Arıkan, 2004: 21).

Kütüphanelerde kullanılan Dewey tasnif sistemi ise ana hatlarıyla şöyledir:

000 Genel Konular	600 Teknoloji (Uygulamalı Bilimler)
100 Felsefe & Psikoloji	
200 Din	700 Sanat (Güzel Sanatlar)
300 Toplum Bilimleri	800 Edebiyat & Retorik
400 Dil ve Dil Bilim	900 Coğrafya & Tarih
500 Doğa Bilimleri & Matematik	

Ülkemizde Yüksek Öğretim Kurulu'nun (YÖK) yaptığı sınıflandırmada ise konu oldukça ayrıntılı olarak ele alınmıştır. Sanat dallarının da dâhil edildiği bu sınıflandırma kategorik olmayıp her birisi müstakil olarak sıralanmış 526 adet bilim ve sanat dalından oluşmaktadır.

1. Adli Tıp	31. Balıkçılık ve Temel Bilimleri
2. Ağaç Malzeme Eğitimi	32. Basın Ekonomisi ve İşletmeciliği
3. Ağız, Diş ve Çene Hastalıkları ve Cerrahisi	33. Basın Yayın Tekniği
4. Aile Ekonomisi ve Beslenme Eğitimi	34. Baskı Eğitimi
5. Aile Hekimliği	35. Baskı Sanatları
6. Alman Dili Eğitimi	36. Batı Sanatı
7. Alman Dili ve Edebiyatı	37. Beden Eğitimi ve Spor
8. Almanca Mütercim Tercümanlık	38. Besin Hijyeni ve Teknolojisi
9. Amerikan Kültürü ve Edebiyatı	39. Beslenme
10. Analitik Kimya	40. Beslenme ve Diyetetik
11. Analitik Kimya	41. Beşeri ve İktisadi Coğrafya
12. Analiz ve Fonksiyonlar Teorisi	42. Bilgisayar Donanımı
13. Anatomi	43. Bilgisayar Mühendisliği
14. Anatomi	44. Bilgisayar Sistemleri Eğitimi
15. Anayasa Hukuku	45. Bilgisayar ve Öğretim Teknolojisi Eğitimi
16. Anesteziyoloji	46. Bilgisayar Yazılımı
17. Anorganik Kimya	47. Bilim Tarihi
18. Apre Boya ve Baskı Eğitimi	48. Bilişim (Bilgisayar Teknikleri ve İletişim)
19. Arap Dili Eğitimi	49. Bina Bilgisi (Mimari Tasarım)
20. Arap Dili ve Belagati	50. Bitki Materyali ve Yetiştirme Tekniği
21. Arap Dili ve Edebiyatı	51. Biyofizik
22. Araştırma Yöntemleri	52. Biyoistatistik
23. Arşiv	53. Biyokimya
24. Astrofizik	54. Biyokimya
25. Atom ve Molekül Fiziği	55. Biyokimya
26. Avlama Teknolojisi	56. Biyokimya
27. Avrupa Birliği Hukuku	57. Biyoloji Eğitimi
28. Avrupa Birliği Siyaseti ve Uluslararası İlişkiler	58. Biyometri
29. Aydınlatma ve Tesisat Eğitimi	59. Biyometri ve Genetik
30. Bahçe Bitkileri	60. Biyomühendislik

61. Bizans Sanatı	104. Din Felsefesi
62. Botanik	105. Din Psikolojisi
63. Bölge Planlama	106. Din Sosyolojisi
64. Bölgesel Coğrafya	107. Dinler Tarihi
65. Büro İdaresi Eğitimi	108. Diş Hastalıkları ve Tedavisi
66. Bütçe ve Mali Planlama	109. Dizgi Eğitimi
67. Cebir ve Sayılar Teorisi	110. Doğum ve Jinekoloji
68. Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği	111. Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği
69. Cevher Hazırlama	112. Dokuma Eğitimi
70. Ceza ve Ceza Usulü Hukuku	113. Dokuma Eğitimi
71. Cilt	114. Dokümantasyon ve Enformasyon
72. Coğrafya Eğitimi	115. Döküm Eğitimi
73. Çağdaş Sanat	116. Döllenme ve Suni Tohumlama Cerrahisi
74. Çalışma Ekonomisi	117. Dramatik Yazarlık (Anasanat)
75. Çevre Bilimleri	118. Eczacılık İşletmeciliği
76. Çevre Hukuku	119. Eczacılık Temel Bilimleri
77. Çevre Teknolojisi	120. Eğitim Programları ve Öğretim
78. Çizgi Film	121. Eğitim Yönetimi, Teftişi Planlaması ve Ekonomisi
79. Çocuk Cerrahisi	122. Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme
80. Çocuk Engelliler Eğitimi	123. Eğitimde Psikolojik Hizmetler
81. Çocuk Gelişimi	124. Ekonometri
82. Çocuk Gelişimi Eğitimi	125. Ekonomi
83. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları	126. Ekonomik ve Sosyal Demografi
84. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği	127. Ekstraktif Metalürji Eğitimi
85. Çuvaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatı	128. Elektrik Makinaları
86. Dekor ve Kostüm Tasarımı	129. Elektrik Makinaları Eğitimi
87. Dekorasyon Eğitimi	130. Elektrik Tesisleri
88. Dekoratif Eşyalar ve Çiçek Eğitimi	131. Elektromanyetik Alanlar ve Mikrodalga Tekniği
89. Deneyisel Psikoloji	132. Elektronik
90. Deniz Bilimleri	133. Elektronik Eğitimi
91. Deniz Biyolojisi	134. Endüstri Mühendisliği
92. Deniz Hukuku	135. Endüstri Ürünleri Tasarımı
93. Deniz Ulaştırma İşletme Müh.	136. Endüstriyel Tasarım Sanatları
94. Deontoloji ve Tıp Tarihi	137. Enerji
95. Deprem Mühendisliği	138. Enerji Eğitimi
96. Deri Teknolojisi	139. Enerji Tesisleri Eğitimi
97. Dermatoloji	140. Entomoloji
98. Devletler Hukuku	141. Eski Çini Onarımları
99. Devletler Özel Hukuku	142. Eski Türk Dili
100. Devletler Umumi Hukuku	143. Eski Türk Edebiyatı
101. Devreler ve Sistemler Teorisi	144. Eski Yazı
102. Dilbilimi	145. Eskiçağ Tarihi
103. Din Eğitimi	146. Etnoloji

147. *Ev İdaresi ve Aile Ekonomisi*
148. *Farmakognozi*
149. *Farmakoloji*
150. *Farmakoloji*
151. *Farmakoloji-Toksikoloji*
152. *Farmasotik Biyoteknoloji*
153. *Farmasotik Botanik*
154. *Farmasotik Kimya*
155. *Farmasotik Mikrobiyoloji*
156. *Farmasotik Teknolojisi*
157. *Farmasotik Toksikoloji*
158. *Fars Dili ve Edebiyatı*
159. *Felsefe Tarihi*
160. *Felsefe Tarihi*
161. *Fen Bilgisi Eğitimi*
162. *Fitopatoloji*
163. *Fizik Eğitimi*
164. *Fiziki Antropoloji*
165. *Fiziki Coğrafya*
166. *Fizikokimya*
167. *Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon*
168. *Fizyoloji*
169. *Fizyoloji*
170. *Fizyoterapi*
171. *Fotogrametri*
172. *Fotoğraf*
173. *Fotoğrafçılık ve Grafik*
174. *Fotogrametri*
175. *Fransız Dili Eğitimi*
176. *Fransız Dili ve Edebiyatı*
177. *Fransızca Mütercim Tercümanlık*
178. *Gelenekler ve Töreler*
179. *Gelişim Psikolojisi*
180. *Gemi İnşaatı*
181. *Gemi Makinaları İşletme Mühendisliği*
182. *Gemi Yönetim Mühendisliği*
183. *Genel Astronomi*
184. *Genel Biyoloji*
185. *Genel Cerrahi*
186. *Genel Dilbilim*
187. *Genel Fizik*
188. *Genel Gazetecilik*
189. *Genel Jeoloji*
190. *Genel Kamu Hukuku*
191. *Genel Sosyoloji ve Metodoloji*
192. *Genel Türk Tarihi*
193. *Genetik*
194. *Geometri*
195. *Geoteknik*
196. *Geoteknik Eğitimi*
197. *Gıda Bilimi ve Teknolojisi*
198. *Gıda Bilimleri*
199. *Gıda Teknolojisi*
200. *Giyim Endüstrisi ve Giyim Eğitimi*
201. *Göğüs Cerrahisi*
202. *Göğüs Hastalıkları*
203. *Görme Engelliler Eğitimi*
204. *Göz Hastalıkları*
205. *Grafik*
206. *Güney-Batı (Oğuz) Türk Lehçeleri ve Edebiyatı*
207. *Güney-Doğu (Türkmenistan/Uygur) Türk Lehçeleri ve Edebiyatı*
208. *Hadis*
209. *Halı-Kilim ve Eski Kumaş Desenleri*
210. *Halk Sağlığı*
211. *Halk Sağlığı Hemşireliği*
212. *Halkla İlişkiler*
213. *Hastalıklar*
214. *Havza Amenajmanı*
215. *Hayvan Besleme ve Beslenme Hastalıkları*
216. *Hayvan Yetiştirme*
217. *Hayvancılık İşletme Ekonomisi*
218. *Hazır Giyim Eğitimi*
219. *Hemşirelik Esasları*
220. *Heykel*
221. *Hidrobiyoloji*
222. *Hidrodinamik*
223. *Hidrojeoloji*
224. *Hidrolik*
225. *Hindoloji*
226. *Histoloji ve Embriyoloji*
227. *Histoloji-Embiyoloji*
228. *Hititoloji*
229. *Hukuk Bilimleri*
230. *Hukuk Felsefesi ve Sosyoloji*
231. *Hukuk Tarihi*
232. *Hungaroloji*

233. İç Hastalıkları
 234. İç Hastalıkları
 235. İç Hastalıkları Hemşireliği
 236. İçmimarlık
 237. İçsular Biyolojisi
 238. İdare Hukuku
 239. İktisadi Gelişme ve Uluslararası İktisat
 240. İktisat Politikası
 241. İktisat Tarihi
 242. İktisat Teorisi
 243. İletişim Bilimleri
 244. İmmünoloji
 245. İngiliz Dili Eğitimi
 246. İngiliz Dili ve Edebiyatı
 247. İngilizce Mütercim Tercümanlık
 248. İpek Eğitimi
 249. İslam Felsefesi
 250. İslam Hukuku
 251. İslam Hukuku
 252. İslam Mezhepleri Tarihi
 253. İslam Tarihi
 254. İspanyol Dili ve Edebiyatı
 255. İstatistik
 256. İstatistik Teorisi
 257. İstatistiksel Bilgi Sistemleri
 258. İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku
 259. İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku
 260. İşitme Engelliler Eğitimi
 261. İşleme Teknolojisi
 262. İşleme ve Nakış Eğitimi
 263. İtalyan Dili ve Edebiyatı
 264. Japon Dili Eğitimi
 265. Japon Dili ve Edebiyatı
 266. Jeodezi
 267. Kadın Hastalıkları ve Doğum
 268. Kalp ve Damar Cerrahisi
 269. Kamu Ölçmeleri
 270. Kardiyoloji
 271. Kartografya
 272. Katıhal Fiziği
 273. Kaynak Eğitimi
 274. Kelam
 275. Kentleşme ve Çevre Sorunları
 276. Kimya Eğitimi
 277. Kimyasal Teknolojiler
 278. Kişilerarası İletişim
 279. Klasik Arkeoloji
 280. Klinik Bakteriyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları
 281. Kompozisyon
 282. Konstrüksiyon ve İmalat
 283. Kontrol Eğitimi
 284. Kontrol ve Kumanda Sistemleri
 285. Konuşma Engellilerin Eğitimi
 286. Kooperatifçilik
 287. Kore Dili ve Edebiyatı
 288. Köy El Sanatları
 289. Kulak, Burun ve Boğaz
 290. Kuramsal Temeller
 291. Kurumlar Sosyolojisi
 292. Kuzey-Doğu (Kıpçak) Türk Lehçeleri ve Edebiyatı
 293. Kuzey-Doğu (Saha, Tuva, Hakas, Altay) Türk Lehçeleri
 294. Kütüphanecilik
 295. Latin Dili ve Edebiyatı
 296. Maddi Kültür ve Halk Oyunları
 297. Maden İşletmesi
 298. Maden Yatakları-Jeokimya
 299. Makina Teorisi ve Dinamiği
 300. Mali Hukuk
 301. Mali İktisat
 302. Maliye
 303. Maliye Teorisi
 304. Malzeme Bilimi
 305. Malzeme Bilimi Eğitimi
 306. Mantık
 307. Matematiğin Temelleri ve Matematik Lojik
 308. Matematik Eğitimi
 309. Matematiksel Fizik
 310. Medenî Hukuk
 311. Medenî Usul ve İcra İflas Hukuku
 312. Mekânîk
 313. Mekânîk
 314. Mekânîk ve Makine Elemanları Eğitimi
 315. Metalürji Eğitimi
 316. Meteoroloji
 317. Mızraplı Çalgı Yapımı
 318. Mikrobiyoloji

319. Mikrobiyoloji
320. Mimarlık Tarihi
321. Mineraloji-Petrografi
322. Mobilya Eğitimi
323. Moleküler Biyoloji
324. Moleküler Tıp
325. Morfoloji
326. Muhasebe ve Finansman
327. Muhasebe-İşletmecilik Eğitimi
328. Müessese Arşivleri
329. Müzik Bilimleri
330. Müzik Eğitimi
331. Nefesli Çalgı Yapımı
332. Nöroloji
333. Nöroşirurji
334. Nükleer Bilimler
335. Nükleer Fizik
336. Nükleer Tıp
337. Okul Öncesi Eğitimi
338. Olasılık Teorisi ve Olasılık Süreçleri
339. Oral Diagnoz ve Radyoloji
340. Oralimplantoloji
341. Organik Kimya
342. Orman Amenajmanı
343. Orman Biyolojisi ve Odun Koruma Teknolojisi
344. Orman Botaniği
345. Orman Ekonomisi
346. Orman Endüstrisi Makinaları ve İşletme
347. Orman Entomolojisi ve Koruma
348. Orman İnş. ve Transportu
349. Orman İnşaatı ve Jeodezi
350. Orman Mekânîği ve Teknolojisi
351. Orman Ürünleri Kimyası ve Teknolojisi
352. Ormancılık Hukuku
353. Ormancılık Politikası
354. Ortaçağ Tarihi
355. Ortodonti
356. Ortopedi ve Travmatoloji
357. Osmanlı Müesseseleri ve Medeniyeti Tarihi
358. Otomotiv Eğitimi
359. Oyunculuk
360. Oyunculuk (Anasanat)
361. Ölçme Tekniği
362. Örgü Eğitimi
363. Örgü Eğitimi
364. Örgütsel Davranış
365. Paleoantropoloji
366. Parazitoloji
367. Parazitoloji
368. Patoloji
369. Patoloji
370. Pedodonti
371. Peyzaj Planlama ve Tasarım
372. Peyzaj Teknikleri
373. Piyano ve Harp
374. Plastik ve Rekonstrüktif Cerrahi
375. Prediontoloji
376. Prehistorya
377. Proses ve Reaktör Tasarımı
378. Protetik Diş Tedavisi
379. Protohistoryo ve Ön Asya Arkeolojisi
380. Psikiyatri
381. Psikiyatri Hemşireliği
382. Psikometri
383. Radyasyon Onkolojisi
384. Radyo ve Televizyon
385. Radyodiagnostik
386. Radyof Arması
387. Reklamcılık ve Tanıtım
388. Reprodüksiyon Eğitimi
389. Resim
390. Resim İş Eğitimi
391. Restorasyon
392. Restorasyon Eğitimi
393. Risk Analizi
394. Roma Hukuku
395. Sahne Tasarımı (Dekor, Kostüm, Işık, Kukla, Yapımı ve Tasvir) ASD
396. Sanat Tarihi
397. Sayısal Yöntemler
398. Seramik
399. Sınıf Öğretmenliği
400. Silvikültür
401. Sinemada Yapım Yönetim
402. Sinema-Tv
403. Sinoloji
404. Sismoloji

405. Sistematik Felsefe ve Mantık
406. Sivil Havacılık Yönetimi
407. Siyaset ve Sosyal Bilimler
408. Siyasi Tarih
409. Slav Dilleri ve Edebiyatı
410. Solo-Şarkı-Şan
411. Sondaj ve Kuyu Değerlendirme
412. Sosyal Antropoloji
413. Sosyal Bilgiler Eğitimi
414. Sosyal Hizmet
415. Sosyal Psikoloji
416. Sosyometri
417. Spor Organizasyonu ve Yönetimi
418. Sporda Psikososyal Alanlar
419. Su Ürünleri
420. Sümeroloji
421. Süsleme ve Dekoratif
422. Süt Teknolojisi
423. Şehircilik
424. Talaşlı Üretim Bilgisi
425. Tarım İşletmeciliği
426. Tarım Makinaları
427. Tarım Politikası ve Yayın
428. Tarımsal Yapılar ve Sulama Peyzaj Mimarlığı
429. Tarih Eğitimi
430. Tarihi Devlet Arşivleri
431. Tarla Bitkileri
432. Tasarım ve Konstrüksiyon Eğitimi
433. Tasavvuf
434. Taşınabilir Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım
435. Tefsir
436. Teknik Demografi
437. Tekstil
438. Tekstil Bilimleri
439. Tekstil Teknolojisi
440. Telekomünikasyon
441. Telekomünikasyon Eğitimi
442. Temel İşlemler ve Termodinamik
443. Temel Onkoloji
444. Termodinamik
445. Tezhip (Süsleme)
446. Tıbbi Biyoloji
447. Tıbbi Ekoloji ve Hidroklimatoloji
448. Ticaret Hukuku
449. Ticaret Hukuku
450. Tiyatro
451. Tiyatro
452. Tiyatro Tarihi ve Teorisi
453. Topoloji
454. Toprak
455. Toprak İlmi ve Ekolojisi
456. Turizm İşletmeciliği Eğitimi
457. Turizm ve Otelcilik İşletmeciliği
458. Tuşlu Çalgı Yapımı
459. Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi
460. Türk Din Musikisi
461. Türk Halk Bilimi
462. Türk Halk Edebiyatı
463. Türk Halk Müziği (Ses Eğt.)
464. Türk Halk Müziği (Temel Bil.)
465. Türk Halk Oyunları İcra
466. Türk Halk Oyunları Öğreticiliği
467. Türk İslam Edebiyatı
468. Türk İslam Sanatı
469. Türk İslam Sanatları Tarihi
470. Türk Sanat Müziği (Ses Eğt.)
471. Türk Sanat Müziği (Temel Bil.)
472. Türkçe Eğitimi
473. Türk-İslam Düşünce Tarihi
474. Türkiye Coğrafyası
475. Türkiye Cumhuriyeti Tarihi
476. Uçak İnşaatı
477. Ulaştırma
478. Uluslararası İlişkiler
479. Urdu Dili ve Pakistan Araştırmaları
480. Uydu ve Uzay Bilimleri
481. Uygulamalı Dilbilim
482. Uygulamalı İstatistik
483. Uygulamalı Jeofizik
484. Uygulamalı Jeoloji
485. Uygulamalı Matematik
486. Uygulamalı Mekânîk
487. Uygulamalı Psikoloji
488. Uygulamalı Sosyoloji
489. Üflemeli Sazlar
490. Üretim Metalürjisi

491. Üretim Planlama ve Kontrol Eğitimi	509. Yemler ve Hayvan Besleme
492. Üretim ve Rezervuar	510. Yeni Türk Dili
493. Üretim Yönetimi ve Pazarlama	511. Yeni Türk Edebiyatı
494. Üroloji	512. Yeniçağ Tarihi
495. Üstün Zekalılar Eğitimi	513. Yer Fiziği
496. vergi Hukuku	514. Yetiştiricilik
497. veteriner Hekimliği Tarihi ve Deontoloji	515. Yönetim Bilimleri
498. Viroloji	516. Yönetim ve Çalışma Psikolojisi
499. Vurmalı Çalgı Yapımı	517. Yönetim ve Çalışma Sosyolojisi
500. Yakınçağ Tarihi	518. Yönetim ve Organizasyon
501. Yapı	519. Yöneylem
502. Yapı Bilgisi	520. Yöneylem Araştırması
503. Yapı Eğitimi	521. Yöneylem Araştırması
504. Yapı İşletmesi	522. Yunan Dili ve Edebiyatı
505. Yapı Malzemesi	523. Yüksek Enerji ve Plazma Fiziği
506. Yapı Tasarımı Eğitimi	524. Zihin Engelliler Eğitimi
507. Yaylı Çalgı Yapımı	525. Zooloji
508. Yaylı Sazlar	526. Zootehni (YÖK 1998).

1.2. Halk Bilimi (Folklor)

Halk bilimini (folklor) genel çerçevede halk bilgileri veya kültürü olması ve bunları araştırıp derleyerek kendine özgü yöntemlerle inceleyip değerlendiren bir bilim dalı olması şeklinde tanımlayabiliriz. Fakat bir sosyal bilim şubesi olan halk bilimi üzerine yapılan tanımlara rağmen, tanım, içerik-kapsam ve kavram karmaşası günümüzde de devam etmektedir.

Sosyal bilimlere ait disiplinler malzemesi, sınırları ve ortaya koyduğu sonuçlar bakımından pozitif bilimlerden ayrılır. Pozitif bilimler, deneysel çalışır ve ortaya koyduğu sonuçlar bakımından somut gerçekliğe odaklanmıştır. Dolayısıyla pozitif bilimlerin çalışma sahası, yöntemleri ve sınırları tanımlanmıştır. Sosyal ve beşeri bilimler adı verilen birçok disiplinin sınır ve çalışma yöntemlerini ise birbirinden pozitif bilimlerde olduğu gibi ayırmak mümkün değildir. Halk bilimi de sosyal ve beşeri bilimlerin bir şubesidir. Yeni bir bilim dalı olan halk bilimin işlevlerinin anlaşılması, tanımlanması ve içeriğinin tespit edilmesi 21. yüzyılda da hâlâ devam etmektedir (Aça, 2016: 33).

1.2.1. Kavram-Terim

Halk Bilimi çalışmalarının ilk gündeme geldiği dönemlerde bu alan için kullanılan “folklor” teriminin tanımı ve kapsamı üzerine yapılan çalışmalar, William Thoms’un 1846’da bu sözcüğü ortaya atmasıyla başlar (Dundes, 2006: 1-3).

“Folklor” terimi W. J. Thoms tarafından kullanılmadan ve bir bilim dalına ad olmasından önce çeşitli kişilerin çeşitli adlar kullana geldiğini görüyoruz. Henri Bourne “anticuitates vulgares” (1725), Francis Grose “vulgar tongue” (1775), John Brand “popular antiquities” (1777), Herder “volkslied” (1778), Gerhard P. Normann “völkerskunde” (1785), Jozef Rohrer (1803), “volks forschung” (1803), Friederich

Ludwig John “volks'um” ve “volkstumskunda” (1810), Johan Felix Knaffel (1813), “volkskunde” (1813) terimlerini kullandılar (Tan, 1985: 26).

Bu alana karşılık dünden bugüne dünyada ve bizde kullanılan terimleri antiquitates vulgares, vulgar tongue, popular antiquities, volkslied, völkerskunde, volks forschung, volks, volkstrumskunda, volkskunde, folklore, traditions populaires, némzetiség, népismeret, népszerü, népiles; avamî edebiyat, hikmet-i avam, halkiyat, halk bilgisi, folklor, budun bilgisi, halkbilim/halk bilimi, halk kültürü, sözlü kültür olarak ifade edebiliriz.

1.2.2. Tanım

Folklorun tanımı konusunda çok farklı yaklaşımlar ve görüşler vardır. Farklı ülke ve ekollerden bilim insanlarının bir tanımda uzlaşamaması normal kabul edilse bile bunun kimi zaman aynı ülkeden, hatta aynı ekolden kişiler için de söz konusu olması konunun zorluğunu oluşturur. Diğer taraftan bu bilim insanları haksız da sayılmaz. Çünkü referans olarak başvurdukları kaynaklar için de durum aynıdır. Mesela folklorla ilgili olarak Standard Dictionary of Folklore, Mythology ve Legend adlı ansiklopedide yirmiye yakın folklor tanımı bulunmaktadır.

Bu problemi oluşturan belli başlı sebepler ise beş maddede dile getirilebilir. Bunlar:

- a. Malzeme ve bilimin aynı terimle karşılanması
- b. Kavramın kültür kavramıyla bağlantısı
- c. Kavramın halk kavramıyla bağlantısı
- d. Aktarım yolu
- e. Malzeme çeşitliliği ve her birinin tanımlanmamış olması

Halk bilimi-folklor ile ilgili olarak yapılan tanımlar büyük bir çeşitlilik göstermekle beraber bu tanımlarda bazı noktaların esas alındığını görürüz. Nitekim “tanımların çoğu bilgiyle (lore) ilgilenirken, bazıları da halkı (folk) ele alır” (Dundes, 2006: 1). Yine “folkloristler tanımlarını bir taraftan iletim ortamı, zaman derinliği ve sosyal bağlam ortamı arasındaki ilişki kümelerinin temelinde oluştururken diğer taraftan folklor kavramı bilginin bir gövdesi olarak, düşünce modu ve sanat türü olarak tanımlanmıştır” (Ben-Amos, 1971: 5).

Halk bilimi-folklor için yapılan tanımları üç temel ekseninde şu şekilde sıralayabiliriz:

1.2.2.1. Folklorun Kültür (Halk Kültürü) Oluşu

Halk bilimi-folklor, çoğu tanımda “kültür” veya kültürün bir parçası olarak görülür.

-Folklor kültürün kurumsal ve resmî olmayan, geleneksel parçasıdır. (AFS, 07.04.2016, <http://www.afsnet.org/?page=WhatIsFolklore>). Jan Brunvand. The Study of American Folklore: An Introduction, 2nd edition. New York: W.W.Norton, 1978.

-Folklor kelimesi kültürün büyük ve oldukça önemli bir boyutunu tayin eder. (AFS, 07.04.2016, <http://www.afsnet.org/?page=WhatIsFolklore>).

-Genellikle folklor terimi, geleneksel inançlar, mitler, masallar ve yaygın olarak informal şekilde yapılan, modern zamanlarda internet esas kaynak olarak görülmesine rağmen sıklıkla sözlü şekilde halk pratiklerine ad olarak kullanılır. http://americanfolklore.net/folklore/2010/07/folklore_definitions.html

-Folklor, bir grup insanın yaşam şeklinin gelenekselleşmiş öğelerini ve bu yaşam şeklinin doğal bir parçası olarak gelişen yaratıcı ifadeleri içerir. Halk şarkıları, dansları, masalları ve bir grubun el sanatlarına ek olarak folklor, bu grubun üyelerinin genellikle inançlarını ve bu inançların sonuçlarından hareketle yapmış oldukları aktiviteleri içerir (Putnam, 1964: 365).

Tahir Alangu'ya göre ise folklor demek halk kültürü demektir ve halk kültürü de bir millete ait değildir, o milletin yaşadığı coğrafyanın geçmişini de içine almaktadır. Alangu'ya göre, Türk kültürü Anadolu'da yaşayan bütün arkaik kavimlerin izlerini

taşımaktadır (Güzel, 2010: 55).

H. Zübeyr Koşay, folkloru, halkın yarattığı manevi mahsullerle, hatıra ile alakadar anane ve rivayetlerle meşgul görür ve halk edebiyatını, halk dinini ve halk âdetlerini folklorun inceleme sahasına dâhil eder (Güzel, 2010: 55).

-Dursun Yıldırım, sözlü kültür kavramıyla folklor kavramını eş tutar. Yıldırım'a göre sözlü kültür, tamamen söz, kısmen söz ve tamamen sözsüz yaratılan, ama sözlü geçiş ve iletişimle fertler arasında dolaşan tüm unsurlar yapı, biçim ve işlevleri ne olursa olsun kapsamaktadır. Yıldırım'ın bu görüşü iyice incelenecek olursa esasta Dundes'in bakış açısından farklı olmadığı göze çarpacaktır (Güzel, 2010: 55).

-Remzi Oğuz Arık, folkloru “manevi etnografya” diyerek, folkloru daha ziyade, sözel kültürle ilişkilendirmekte ve Koşay'ın yaklaşımına yakın durmaktadır (Güzel, 2010: 55).

-1928 yılında Türk Halk Bilimi Derneği tarafından yayımlanan folklor kılavuzunda ise, halk biliminin konusu halka ait her şeydir, bundan da amaç, derinlik itibarıyla medeniyetimizin geçmişini, genişlik olarak da toplumumuzun ahlakını, edebiyatını, ilmini, akidelerini ve sanatını öğrenmektir. Bu tanımlama ise tamamen Alman ekolünün ve Tarihî-Coğrafi Folklor okulunun bakış açılarına uygundur (Güzel, 2010: 55).

-Folklor insanların kaydedilmemiş geleneklerinden oluşur; hem bu geleneğin içerik ve yapısını hem de kişiden kişiye olan iletişim tekniklerini ve stillerini içerir (AFS, 07.04.2016, <http://www.afsnet.org/?page=WhatIsFolklore>).

Bu türden kültürün modern ve modern olmayan nitelikleri bulunması yanında “millî” oluşu da dikkati çeker.

-Folklor, modern ve modern olmayan tür ve pratikleri kullanan çok kültürlü bir kategoridir. Ek olarak, kelime bu tür materyallerin çalışılmasına değinir. Daha özel tanımlarda folklor çeşitli epistemolojik, estetik ve teknolojik, moderni varsayımsal zıtlıktan ayıran karşıtlıkların uzak köşesinde yer alır. Bu nedenle folklor tipik olarak hem modern olanı hem de nostaljik olanı çağırıştırır (AFS, 07.04.2016, <http://www.afsnet.org/?page=WhatIsFolklore>).

Bu durumu Botkin “hem yeni şişelerdeki eski şarap hem de yeni şişelerdeki yeni şarap” olarak ifade eder (Botkin, 1944: 21).

-Umay Günay da folklorla millî kültürü aynı görür ve folkloru millî kültür denilen ve pek çok unsurdan oluşan birikimin tarihî gelişimi içinde bir milletin çeşitli grupları tarafından farklı ölçülerde yaşanan verilerin varyantları ve bu verileri inceleyen bir bilim dalı olarak tarif eder (Güzel, 2010: 56).

-Hiçbir disiplin, bizi geçmişin kültürel mirasına bağlamada; farklı kültürel ifadelerin aralarındaki ilişkisini açıklamada ve insan olmanın ne olduğunu keşfetmede folklorlardan daha ilgili değildir (AFS, 07.04.2016, <http://www.afsnet.org/?page=WhatIsFolklore>).

1.2.2.2. Folklorun Bilim Oluşu

Halk bilimi-folklor tanımlarında onun “bilim” oluşunun da sıkça vurgulandığını görürüz.

Folklor, halk bilimidir. “Halk bilimi, bir ülke ya da belirli bir bölge halkına ilişkin maddî ve manevî alandaki kültürel ürünleri konu edinen, bunları kendine özgü yöntemleriyle derleyen, sınıflandıran, çözümleyen, yorumlayan ve son aşamada bir bireşime vardırma amaçlayan bir bilimdir” (Örnek, 2000: 15).

Halk bilim en derli toplu anlamıyla, halk şiirlerini, halk gelenek ve görenekleri gibi tamamen fikrî ve manevî tezahürleri, kısaca halkın manevi kültürünü inceleyen bir bilim şubesidir (Evliyaoğlu ve Başkurt, 1988: 48).

Folklor/halk bilimi için, toplumun yarattığı maddi ve manevi kültürel öğeleri bütün boyutlarıyla ele alan, bunlarla ilgili evrim, gelişim, yayılım, etkileşim, değişim gibi sorunları inceleyen, sonuçlar çıkararak yasalar bulan ve kuram geliştiren bir bilimdir denilebilir (Özalp, 1984: 7).

Ayrıca onun ne tür bir bilim oluşu da yer yer bu tanımlarda ifadesini bulur.

-P. Nailî Boratav halk edebiyatının da dâhil olduğu folkloru, birçok bilimlerin

kavşak noktası olarak görür ve folkloru sadece sözlü ürünleri dahil etmez. Ona göre etnoloji ve antropoloji de folkloru dâhildir. Folklor da etnolojiye dâhildir. Boratav'a göre, folklor etnolojinin konularından olan “tarihî etnoloji ve halk göreneklerini” inceler. Çünkü bu konuların incelenmesi için etnolojinin genel geçer kurallarının yanında Halk biliminin kendine özgü kuralları da önemlidir. Etnoloji sözcüğü, belli bilim kolları ve onların yöntemler birliğinin adıdır (Güzel, 2010: 55).

Diğer taraftan çeşitli bilgi alanları ve bilimlerle de ilişkilendirilir. Felsefe, sosyoloji, etnoloji, etnografya, antropoloji bunların başta gelenleridir.

-Türkiye'de folklorun ilk öncülerinden sayılan Rıza Tevfik ise folkloru, halk edebiyatından sayarak, onun Durûb-ı Emsal dâhil olmak üzere, halk şarkıları, halk destanları, bilmecelerini ve hikâyelerini içine aldığını söyler. Ona göre folklor, tam olarak hikmet-i avam kavramının mukabilidir. Ayrıca Rıza Tevfik'in yazısının başlığının “Folk-lore” olması, içindeki düşüncelerin bazı İngiliz folklorcuların düşünceleriyle örtüşmesi bakımından İngiliz folklor okulunu tanıdığını anlıyoruz (Güzel, 2010: 54).

-Köprülü, folkloru sosyolojinin bir alt dalı olarak görür ve halka ait geleneklerden bahseden bir disiplin olarak kabul ederek, onun maneviyatını ve yazılı eserlerini yansıtan Halk Edebiyatı mahsullerini de folklorun bir kısmı olarak kabul eder. Gökalp'in folkloru bakışı da Köprülü'ye yakındır. Gökalp'e göre her kavmin iki medeniyeti vardır. Bunlardan biri resmî medeniyet, bir diğeri de halk medeniyetidir. Folklor da kavimlerden bahseden sosyolojinin halk medeniyetini tetkik eden bir şubesidir. Fakat daha sonra Gökalp bu görüşünden vazgeçerek, folkloru iptidai medeniyetlerin hayatını inceleyen etnolojiye dâhil eder (Güzel, 2010: 54).

Remzi Oğuz Arık, folkloru “manevi etnografya” diyerek, folkloru daha ziyade, sözel kültürle ilişkilendirmekte ve Koşay'ın yaklaşıma yakın durmaktadır (Güzel, 2010: 55).

-H. Z. Koşay'a göreyse folklor etnolojinin bir şubesidir (Güzel, 2010: 55).

1.2.2.3. Folklorun Hem Kültürel Malzeme Hem Bilimin Adı Oluşu

Folklor hem bu alanı hem bilim dalını ifade etmektedir. Bu durumu Dursun Yıldırım, pratikte folklor teriminin kullanışlı olmasıyla ve XIX. yüzyılın ikinci yarısından itibaren hem alanı hem malzemeyi hem de disiplini ifade etmesi şeklinde açıklar.

Folklor, hem folkloristlerin çalışmaları hem de bu çalışma alanının adıdır. Evet, folklor halk şarkıları ve efsaneleridir. O ayrıca yorgan, izci rozetleri, lise marş grubunun kabul törenleri, şakalar, zincirleme mektuplar, lakaplar, tatil yemeği ve sizin umduğunuz ummadığınız daha birçok farklı şeydir. Folklor şehirde, banliyölerde ve kırsal kesimlerdeki ailelerde, iş gruplarında ve öğrenci yurtlarında mevcuttur. Folklor birçok resmî olmayan iletişimlerde hem şifahi olarak hem de geleneksel ya da maddeten bulunmaktadır. O düşünme ve davranış şekillerini, gelenekleri, âdetleri ve birçok değerleri bünyesinde barındırır. O sanattır, halktır ve halkın öğrenme şeklidir (AFS, 07.04.2016, <http://www.afsnet.org/?page=WhatIsFolklore>).

Sedat Veyis Örnek: Halkbilim, bir ülke ya da belirli bir bölge halkına ilişkin maddi ve manevi alandaki kültürleri konu edinen, bunları kendine özgü yöntemleriyle derleyen, sınıflandıran, çözümleyen, yorumlayan ve son aşamada da bir birleşime varırmayı amaçlayan bir bilimdir (Örnek, 2000: 15).

Nail Tan: Aklın geleneğine bağlı maddi ve manevi kültürünü kendine özgü metotlarla derleyen, araştıran, sınıflandıran, çözümleyen ve halk kültürü üzerinde değerlendirmeler yapan bir bilimdir (Tan, 1985: 17).

Abdurrahman Güzel: Folklor, adı ne olursa olsun bir topluluğa bağlı bireyler tarafından geleneksel kalıplar içinde, sözlü olarak ve çeşitlenerek ve zamanla kalıplaşarak (halk üslubu anlamında) nakledilen her türlü bilgi birikimini, tarihi tecrübeyi ve kültürü ve bu kültürün değişik formlarını inceleyen bilim dalı olarak da özetlenebilir (Güzel, 2010: 53).

1.2.3. Kapsam

Alan Dundes'in folklorun kapsamına ilişkin ifadelerini burada doğrudan zikretmek yeterli olacaktır. O, folklorun kapsamını şöyle ifade eder;

Folklor içinde mitler, destanlar, halk masalları, şakalar, atasözleri, bilmeceler, ninniler, büyüler, dualar, ilençler, yeminler, incitmeler, atışmalar, kinayeler, alaylar, dilekler, tekerlemeler, selam ve ayrılık sözleri (görüştürüz, eyvallah gibi) yer alır. Folklor aynı zamanda halk âdetini, halk dansını, halk tiyatrosunu (ve mimini), halk sanatını, halk inancını (ya da batıl inancını), halk hekimliğini, enstrümantal halk müziğini (keman ezgisi gibi), halk şarkılarını (ninniler, baladlar vb.), halk dilini (argo gibi), halk benzetmelerini (örneğin, “yarasa gibi kör” benzetmesi), halk teşbihlerini (“şehri kızıla boyamak” gibi) ve adları da (şahıs ve yer adları vb.) içerir. Halk şiiri, sözlü epikten, el yazması kitap türüne, mezar taşlarına, hamam duvarlarındaki yazılara, limerickleri, top oyunlarındaki tekerlemelere, el ve ayak parmakları tekerlemelerine, çocuğu dizde hoplatırken söylenen tekerlemelere, oyunlarda ebe seçimi tekerlemelerine dek uzanır. Folklor listesi oyunları, işaretleri, simgeleri, dua sözcükleri (şükür sözcüğü gibi), şakaları, halk etimolojisini, yemekleri, süslemeler ve el işlerini, ev, ambar ve çit tiplerini, caddedeki satıcının bağırışını, hatta hayvanlara söylenen geleneksel sözleri de içerir (Dundes: 2005: 19).

1.2.4. Tarihi

Bu bölümde folklor-halk bilimi disiplininin oluşum ve gelişim sürecini “Dünyada” ve “Türkiye’de” şeklinde iki başlıkta değerlendireceğiz.

1.2.4.1. Dünyada

Halk biliminin izini, bilim öncesi dönemde Batı düşüncesinin uzun gelişim süreçlerinde takip edebiliriz. Avrupa insanının halk hayatına dair ilk merakı coğrafi keşifleri netice verir. Bu keşiflerin ilk ve önemli aşamasını ise Amerika’nın keşfi oluşturur.

“Avrupa’nın dışarıya olan merakı ilk önceleri dışa dönüktür ve bu ilginin merkezinde Amerikan yerlileri vardır. Amerika’yı keşfeden ve yeni bir insan tipiyle karşılaşan Avrupalılar, ülkelerine yazdıkları yazılarda bu yerliler hakkında uzun uzadıya mülahazalarda bulunurlar. Avrupalı seyyah, tüccar ve korsanların yazdıkları bu düşünceler bir süre sonra Avrupa’da “soylu-vahşi insan tipinin” doğmasına ve bu insana olan ilgiyi arttırmaya başlar. Bu ilgi daha sonra genişleyerek ve yayılarak Doğu Dünyası’na döner. Bu sefer Batılı gezgin, korsan, din adamı, bilgin ve tüccar takımı Doğu’nun “sihirli ve mistik” dünyasına ilgi göstermeye başlar.

Yeni ve eski dünyayı tanıyan Avrupalılar, köyünden ilk defa çıkmış bir köylünün yaptığı gibi, kendi kültürüyle yeni tanıdığı kültürü karşılaştırmaya başlar ve “Avrupa’nın soylu-vahşisi kim, ben kimim?” sorularına cevap arar. Böylece dışadönük merak bu defa da içe dönük merak hâline dönüşür. Bu içe dönük merak ilk önce Fransa’da ortaya çıkar, oradan da İspanya ve İngiltere’ye yayılır.

Dünyada folklorun başlangıcı olarak iki tarih verilir: Birincisi, Grimm kardeşlerin “Ev ve Çocuk Masalları”nı yayımladığı 1812 yılı, ikincisi ise “folklor” teriminin ilk olarak kullanıldığı yıl olan 1946 yılıdır. Bu tarihlerden, özellikle de 1846 yılından önceki zamanlarda yapılan halkbilgisi çalışmaları bilimsel olmayan halkbilim çalışmaları olarak kabul edilir.

*

Bu alandaki çalışmalar bilimsel bir nitelik kazanmadan önce de halka ait bilgiler

üzerinde çalışmalar yapılmaktadır. Ancak bu çalışmaların daha çok amatör ve sistemsiz çalışmalar olduğu tahmin edilebilir. Bu tür çalışmaların tarihi Eski Yunan ve Roma uygarlıkları devirlerine kadar gider.

Bu türden çalışmalar yapan belli başlı isimleri şu şekilde sıralayabiliriz: “Homer, Pausanias, Tacitus, Sezar, Kaşgarlı Mahmut, Rousseau, Evliya Çelebi, Moliere, I. Napolyon, Grimm Kardeşler” (Baykurt ve Evliyaoğlu, 1988: 36-37).

Ayrıca bunların dışında “Heredotos ve Plinius da eserlerinde halk inançlarıyla ilgili bilgilere yer verdiler. Heredotos ünlü tarihinde Yunanistan, İran, Arabistan, Mısır ve Sicilya’da yaşayan insanların halk kültürüyle ilgili bilgiler verdi. Coğrafyacı Strabon da yazılarında halk kültürlerine değindi. Arap gezgini ve şairi Ebû Dülef in Türk, Çin ve Hint ülkelerine, bir diğer Arap gezgini İbn-i Fazlan’ın X. yüzyılda Türkistan’a yaptıkları gezilerle ilgili gezi notlarında gezip gördükleri bölgelerin halklarıyla ilgili bilgiler vardır. XIII. Yüzyılda Venedikli Marco Polo’nun Uzak Doğu gezileriyle XIV. yüzyılda Arap gezgini İbn-i Batuta’nın gezi notlarında da halkın gelenek ve görenekleriyle ilgili bilgiler bulunmaktadır. Fakat Pausanias’ın Perigosis tes Ellades (Yunanistan’ın Tasviri) adlı yapıtı başlı başına bir halk bilim soruşturması niteliği taşımaktadır (Baykurt ve Evliyaoğlu, 1988: 37).

17. yüzyıl dünyada bu türden folklor çalışmalarını ivme kazandığı dönem olarak görülür. Bunda da Jean Baptiste Thiers’in “Boş İnançlar El Kitabı” (1677) önemli bir etken oluşturur (Baykurt ve Evliyaoğlu, 1988: 37).

18. yüzyılda halkbiliminin öncüleri olarak İskoçya dağlılarının halk şiirlerini derleyen Mac Pherson’u (1760), çeşitli halk türkülleri üzerinde araştırmalar yapan Alman Herder’i (1799) de anmamız gerekir (Baykurt ve Evliyaoğlu, 1988: 37).

A. Baurne, 1725 yılında halk gelenek, görenek ve hurafelerini konu edinen *Antiquates Vulgares* adlı eserini yayımlar. 1765 yılında İngiliz balladları yayımlanmaya başladığı zaman İngiliz romantik yazarlarının da bu yeni hareketi (folklor) destekleyenler arasına katılması önemli bir gelişmedir (Baykurt ve Evliyaoğlu, 1988: 37).

*

1846 tarihinin halk biliminin başlangıç tarihi olarak kabul edilmesi W. J. Thoms’un Londra’da yayınlanan *Atheneum* adlı derginin 22 Ağustos 1846 tarihli sayısında bir “Folklor” başlıklı bir yazısı (mektup) ile olur. Thoms, bu mektubunda halk kültürü ürünlerinin derlenmesini ister ve o güne kadar “popular antiquities” olarak adlandırılan bu ürünler için “folklor” adını önerir. W. J. Thoms söz konusu bu yazıyı Ambros Morton takma adıyla yayınladığını da belirtelim.

Aslında Thoms “folklor” adını, “halk atikiyatı” (eski eserler bilimi, arkeoloji) terimi yerine önermiştir. 1878 yılında Londra’da *Folklore Society* adlı dernek kurulunca “folklor” sözcüğü, yeni bir bilim dalının adı olarak bütün dünyaya yayıldı (Aça: 2016: 76).

Fransa’da halk gelenekleri karşılığı “tradition populaire”, İtalya’da “tradizioni popolari” ve Almanlar “volkskunde” terimleri üzerinde ısrar etseler de bu durum “folklor”un bütün dünyada benimsenip yaygınlaşması için bir engel oluşturamadı.

*

Avrupa’da bir halk bilincinin doğuşunda Cizvit Papazı Lafitau’nun (1681-1746) yazdığı “Amerikan Vahşilerinin Âdetleri” kitabının katkısını da anmak gerekir. “Lafitau, bu eserinde yerlilerin âdetleriyle, eski Yunan ve Hristiyanlık düşüncesi arasında benzerlikler olduğunu söyler ve bu benzerlikten yola çıkarak, yerlilerle Avrupa’nın ve Hristiyan kültürün ortak kökenden geldiğini iddia eder. Lafitau’nun bu düşünceleri Aydınlanma filozoflarının dikkatinden kaçmaz. Böylece etrafına ilgili, halkının kökenini arayan bir aydın sınıf oluşmaya başlar ve halk bilimi süreci başlamış olur. Lafitau’nun fikirleri ilk olarak Giovanni Battista Vico’yu etkiler. Vico, atasözleri, masalları, fıkraları tarihin canlı şahitleri olarak nitelendirir ve bu eserlerin incelenmeden tarihin bilinemeyeceğini savunur. İnsanlığın kökeni onun tarihçiliğinin ana sorunu haline gelir (Güzel, 2010: 57).

Avrupa’da kendi kendine yönelen "vahşi insan tutkusu" zamanla özeleştirici noktasına gelir. Bu durum Aydınlanma filozoflarında çok daha yoğun olarak görülür. Hatta J. J. Rousseau gibileri yerlilerin hayatını cennet hayatına benzetecek kadar

özeleştiride ileri gider. Bu gruptan Voltaire ve Montesquieu da halk kültürüyle yakından ilgilenmiştir.

İngiltere’de halk bilimi ilgisinin temelinde “Pre-romantik” akımın bulunduğunu görürüz. Klâsik edebiyatın kalıplaşmış, sıkıcı anlatımına tepki olarak doğan ve “Şiirsel İsyan (The Poetic Revolt)” olarak adlandırılan bu akım İngiltere’den sonra İsviçre ve Almanya’da da etkili olacak ve Romantizm’e de öncülük edecektir.

Filozofların folklorla ilgisinde veya onu konumlandırmasında ise farklılıklar söz konusudur. Bu yüzden birbirlerine karşı çıkışlar da görürüz. Özellikle Herder’in Aydınlanma filozoflarına ve bu filozofların popüler kültürü (halk kültürü) “insan ruhunun yanlışlıkları” olarak gören tavrına karşı çıkışı anılmaya değerdir. “Herder, bu karşı çıkışla Almanya üzerinde Fransız kültürünün izlerini söndürmek, buradan da Lâtin ve Hristiyan kültürüne karşı Aryanizm’i ve Hristiyanlık öncesi kültürü egemen kılmak istiyordu. Almanya’daki bu tepki hemen İspanya’da yankı bulur ve İspanya’da İspanyol halk kültürü popüler olmaya başlar (Güzel, 2010: 57).

Herder’e göre, hiçbir edebiyat başkasını taklit ederek orijinallik kazanamaz. Bunun için Almanlar hemen kendi kültür kökenlerine dönmelidir. Bunu gerçekleştirmenin yolu da Almancayı kullanmak ve “ortak ulusal ruhu” yakalamaktan geçiyordu. Bu sebeple aydınlar halka doğru gitmeli ve Almanların türkülerini, efsanelerini, masallarını ve epik şiirlerini toplayıp yayınlanmalıydılar. Bu amaçla Herder, Alman halk türkülerini toplar. Bunun yanında başka milletlerden de örnekler alır. Herder bunu yaparken bir taraftan da “romantik milliyetçiliğin” temelini atan fikirler geliştirir ve “millî folklor kuramı”nın ortaya çıkışına zemin hazırlar (Güzel, 2010: 58).

Bu fikirlerin daha sonra Finlandiya’da da yankı bulması ve Tarihî-Coğrafi Fin Metodu’nun Herder’in fikirlerinden ve Almanların çalışmalarından yararlanılarak kurulması, bu iki ülkenin aynı şartları taşımasından kaynaklanıyordu. Bu metot, özellikleri açısından bizdeki folklor çalışmalarında da yoğun olarak kullanılacaktır (Güzel, 2010: 58).

Grimm kardeşlerin 1812’de yayınladıkları “Çocuk ve Aile Masalları” adlı çalışmaları romantik dönem folklor çalışmalarının bilimsel bir zeminde ele alındığı ilk çalışma özelliği taşır. Özellikle küçük kardeş Jacob’un Alman sözlü şiir geleneği, edebiyatı, hukuku ve dili üzerine verdiği eserler bu yönüyle dikkate değerdir. Fakat Grimm kardeşler romantik anlayışa uygun olarak başlangıçta birtakım hataların başlatıcısı da olmuşlardır. Bunların başında metinlere müdahale ederek, metinlerin özgünlüğünün kaybolmasına sebep olmaları gelir. Bütün bunlara rağmen halk biliminin bağımsız bir bilim dalı olmasında Herder’in ve özellikle Grimm Kardeşlerin büyük katkıları olmuş ve bu bilimin, hem teorisyenleri hem de uygulayıcıları olarak bilim tarihinde yerlerini almışlardır (Güzel, 2010: 59).

*

Folklor, 19. yüzyılda artık bir bilim dalı olarak tanımlanma aşamasına gelir. Özellikle yüzyılın ikinci yarısındaki kurumsallaşma adımları önemlidir. Bu bağlamda oluşturulmuş kurumlar olarak “Nordiska Arkiv (Stockholm, 1872), Folklor Kürsüsü (Oslo, 1884), The Folklore Society (İngiltere, 1886), American Folklore Society (Amerika, 1881) sayılabilir (Baykurt ve Evliyaoğlu, 1988: 37).

Halk kültürü malzemeleri önceleri bazı dil, psikoloji ve antropoloji dergilerinde dağınık bir şekilde yayımlanırken 1841 yılında yayına başlayan Zeitschrift für Deutsche Altertum adlı dergi, bu türden malzemenin toplandığı bir yayın olarak ortaya çıkmıştır. “Grimm Kardeşlerin bir kısım yazıları da bu dergide yayımlanmıştır (Baykurt ve Evliyaoğlu, 1988: 38).

W. Wolf’un 1843 yılında yayınladığı Voodana Museum Voor Neder Deutsche Heitskunde adlı eseri, halk bilimiyle ilgili pek çok yazıyı içeren, özellikle gelenek ortamında hayatın “doğum, evlenme, ölüm” gibi üç dönemini esas alan (Baykurt ve Evliyaoğlu, 1988: 38) önemli bir çalışmadır.

Ayrıca diğer bazı çalışmaların da önce Avrupa sonra bütün dünyada halk biliminin yayılmasına zemin hazırladığı söylenebilir. Bunlar arasında ilk akla gelenler Ellias Lönnrot’un Kalevala Destanı üzerine yaptığı çalışmalar, Fransa’da 1875 yılında Melusine adıyla ilk kez bir halkbilim dergisi yayımlanması, Londra’da 1878 yılında

Folklore Society adıyla bir folklor derneğinin kurulması ve Folklore Record adlı bir dergi yayımlanmaya başlaması, Cambridge ve Oxford'da kurulan dernekler, İskoçya'daki Antropoloji Derneği ve Enstitüsü olarak sayılabilir.

*

Halk bilim çalışmalarının 20. yüzyılda gitgide artan bir ivme kazandığını ve ciddi gelişmelerin yaşandığını belirtmeliyiz. Biz çok sayıdaki gelişme arasında yalnızca birkaçını anmakla yetineceğiz.

Berlin'de çıkan halkbilim dergileri halkbilim için büyük bir kazanç, halkbilimciler için de büyük bir kaynak olmuştur. (Baykurt ve Evliyaoğlu, 1988: 40).

1920-1924 yılları arasında yayımlanan Revue d'Etnographie et des Traditions Populaires adlı on ciltlik dergi önemlidir (Baykurt ve Evliyaoğlu, 1988: 41).

Yine 1930 yılında çıkarılan Revue de folklore Française (sonradan adını değiştirerek Revue de Folklore Française et de Folklore Colonial olacaktır) de önemlidir. (Baykurt ve Evliyaoğlu, 1988: 41).

İtalya, İspanya, İskandinav ülkeleri ve Doğu Avrupa'daki (Polonya, Çekoslovakya, Rusya, Macaristan, Rusya) çalışmalar da dikkate değerdir.

*

Halk bilimi çalışmalarının bu tarihlerden günümüze ulaşan süreçte başta üniversiteler olmak üzere daha fazla kurumsallaşmış bir kimlikle “bilim” niteliği iyice belirginleşmiş olarak sürdürülmekte olduğunu belirtmeliyiz.

1.2.4.2. Türkiye’de

Türkiye’de “folklor” bilincinin oluşmasının başlangıcı olarak öncelikle Avrupa’daki “Pre-romantizm” akımıyla benzerlik arz eden “mahallileşme” döneminden bahsetmek gerekir. Mahallileşme Türk edebiyatında belli ölçüde etkinlik oluşturmuş bir tutumdur. Üstelik “inkâr edilemeyecek bir gerçek vardır ki, o da “mahallileşme” Avrupa’yla eğitim, askeri, teknolojik temaslarımızın yoğunlaştığı bir dönemde ortaya çıkmıştır. Bu dönemde lale bahçeleri, meclis sohbetleri, eğlenceler sosyal hayatın içine girmeye ve sosyal hayatı renklendirmeye başladı (Güzel, 2010: 60).

Mahallileşme sonrasında Tanzimat’ı netice vererek toplumun hemen bütün yapılarında radikal değişmelere sebep olacaktır.

Prof. Dr. Dursun Yıldırım Türkiye’de folklor çalışmalarını Tanzimat döneminden itibaren Örtülü Dönem (1839-1908), Türkçü Dönem (1908-1920), Sentezci Dönem (1920-1938), Dergici Dönem (1938-1966) ve Bilimci Dönem (1966-) olarak beş dönemde değerlendirir. Biz de bu tasnife uyup Yıldırım’ın değerlendirmelerini özetleyerek nakledeceğiz.

Örtülü Dönem (1839-1908), Tanzimat ve Meşrutiyet devirleri içinde yetişen aydınların yaklaşımlarını ve çalışmalarını içermektedir. Bu dönemde “folklor” terimi açık olarak ifade edilmez.

Türkçü Dönem (1908-1920), ilk olarak “folklor” a bir bilim ciddiyetiyle bakıldığını ve “folklor” teriminin açıkça kullanıldığını görürüz. “Bu devrede, Ziya Gökalp ve arkadaşları, Herder’in kendi milletinin bütünlüğünü kurmak için XVIII. yüzyıl sonlarında vermiş olduğu fikrî mücadeleyi, XX. yüzyıl başlarında Türk milletinin varlığını koruması ve idame ettirmesi yolunda vermekteydi (Yıldırım, 1998: 5).

1908’de kurulan ilk dernek Türk Derneği adını taşır. Derneğin amacını ve çalışmalarını geniş kitlelere tanıtmak ve yaymak için 1911 yılında kurulan Türk Yurdu ve Türk Ocağı dernekleri (Bu iki dernek daha sonra birleşip Türk Ocağı adı ile faaliyete devam eder.) önemlidir.

“Türkçü düşüncenin gelişmesiyle beraber, 1900’lü yıllardan itibaren, buna paralel olarak Türk folkloruna yer veren gazete ve mecmuaların sayısında artış olur. Yazıların tamamı doğrudan folkloru ilgilendiren yazılar değildir ama ilgili olanların yanı sıra bunlarda da yer alan bilgiler, folklor araştırmaları tarihimiz açısından bir kıymet taşırlar. Gazete ve mecmualarda yer alan yazıların ötesinde, 'hikâye', 'destan', 'atalarsözü', 'fıkra' türlerine ve 'âşık' şâirlere ait eserleri ihtiva eden kitapların sayısında da bir çoğalma olur (Yıldırım, 1998: 5).

Sentezci Dönem (1920-1938), işlevci bir anlayışa sahip olup “folklor”, millî kültürün temel yaratıcısı olarak ele alındığını görürüz. Bu dönemde “folklor, çağdaş Türk devletinin kültür yapısını oluşturmada yararlanılacak bir ham madde ambarı biçiminde değerlendirilir. Folklor araştırmaları, devlet tarafından desteklenir. Bütün amaç, millî kültürü folklor kaynaklarımızdan yararlanarak yeni bir sentez içinde yoğurup şekillendirmektir (Yıldırım, 1998: 6).

1920'de folklor ile ilgili çalışmaların gereğine inanıp bunu “millî kültür inşası” için kullanan Türkiye Cumhuriyeti devleti, Maarif Vekâleti bünyesinde bir “Hars Dairesi” kurar. Bu daire vasıtasıyla yurdun her tarafında Türk folklor ürünlerinin tespit ve toplanıp kayda geçirilmesi faaliyeti başlatılmıştır.

İstanbul Üniversitesi'ne bağlı olarak, 1924 yılında kurulan Türkiyat Enstitüsü, folklor alanına, ilmî araştırmalara dayanan kıymetli monografyalar kazandırmaya başlar; folklorla ilgili çeşitli yazılara yayın organı Türkiyat Mecmuası içinde yazı imkânı sağlar.

Ankara'da 1924 yılında açılan Musiki Muallim Mektebi, Anadolu'dan Türk halk türkülerinin ve oyun havalarının tespiti ve notaya alınması yolunda çalışmalarda bulunur.

Ankara'da 1925 yılında kurulan Etnografya Müzesi vasıtasıyla, Türk halkının kullandığı etnografik malzemelerden örnekler toplanmaya başlar; müze içinde kurulan bir folklor şubesi vasıtasıyla da, bu alandaki mahsullerin derlenmesine gayret edilir. Halk el sanatları, millî giyim, kuşam ve süs eşyaları, dokuma aletleri, dokuma kumaşlar, halı, kilim, cicim, mutfak malzemesi, ev eşyaları, mahallî kıyafetler toplanıp müzenin salonlarında halka teşhir edilir (Yıldırım, 1998: 7).

Birkaç Türk aydınının gayreti ve devletin de teşviki ile 1927 yılında ilk Türk folklor derneği Anadolu Halk Bilgisi Derneği adı ile Ankara'da kurulur. Derneğin adı 1928 yılında Türk Halk Bilgisi Derneği şeklinde değiştirilir. İlk faaliyet olarak, folklor meraklıları için bir Rehber yayınlanır. Rehber'de folklor meraklılarına konu ile ilgili bilgiler verilir, açıklamalar yapılır, çalışma alanının kadroları gösterilir ve takip edilecek derleme usulü izah edilir. Dernek, ikinci olarak Halk Bilgisi Mecmuası adı ile bir yayın organı çıkarır, fakat bu dergi 1928 yılında çıkan ilk sayıdan sonra kapanır. 1929 yılında Halk Bilgisi Haberleri adı ile daha küçük hacimde aylık ikinci bir yayın organı ile okuyucu karşısına çıkılır (Yıldırım, 1998: 8).

Türk folklor araştırmalarına 1930 yılından sonra hizmet veren iki kuruluş daha ortaya çıkar: Türk Dilini Tetkik Cemiyeti ve Türk Tarihini Tetkik Cemiyeti (Sonradan Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu adlarını alacaklardır). Tabii bu iki kuruluşun esas gayesi, folklor çalışması yapmak değildi; ama konuları ile münâsebeti ölçüsünde buna iştirak etmekteydiler.

Atatürk'ün emri üzerine, 1932 yılında Türk Ocakları yerine kurulan Halk Evleri derneği, Türk kültürünü geliştirme ve yayma yolunda yaptığı çalışma programına folkloru da dâhil eder. Millî kültürün inşasında istifade edilmek üzere Türk folklor mahsullerinin toplanması ve bu işin teşvik edilmesi için yurt sathında gayretler sarf edilir; meraklılara yol gösterecek kılavuz kitaplar yayınlanır; toplanan malzemeler, çıkarılan Halk Evleri dergilerinde neşredilir (Yıldırım, 1998: 10).

Dergici Dönem (1938-1966, dergi çalışmalarıyla ülkenin her yerinden folklor ürünlerinin derlenerek okurların hizmetine sunulduğu dönemdir.

1938 yılına kadar çeşitli dergilerde halkbilimiyle ilgili kimi yazılar yer alırken, bu tarihte "Halk Bilgisi Derneği"nin yayımladığı "Halk Bilgisi Mecmuası" ile "Halk Bilgisi Haberleri"nde ağırlık tamamen halkbilimsel yazı ve derlemelere verilmiştir. Bu dergileri zamanla "Folklor Postası", "Türk Folklor Araştırmaları", "Türk Etnografya Dergisi", "Folklor", "Folklor Doğru", "Sivas Folkloru" "Halkbilimi" gibi dergiler izlemişlerdir (Örnek, 2010: 26).

Bununla beraber bu dönemde özellikle "folklor mektebi" işlevini de icra eden iki dergi dikkati çeker; Folklor Postası ve Türk Folklor Araştırmaları. Özellikle Türk Folklor Araştırmaları'nın çok daha özel bir yeri olduğunu belirtmeliyiz. Dergi 1949 yılında başlayan, 31 yıl ve 366 sayılık yayın serüveninde bu alan için ciddi katkılar sağlamıştır.

Bilimci Dönem (1966-), en belirgin özelliği, folklorun, devletin kurumlarında, bilhassa da hem de üniversitelerde ciddi bir biçimde ele alınması olarak ifade edilebilecek bir dönemdir.

Bu dönemde ilk önemli adım, 1966 yılında İhsan Hınçer ile arkadaşlarının gayreti ve devrin devlet yetkililerinin olumlu yaklaşımıyla Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak bir "Millî Folklor Araştırma Enstitüsü"nün kurulmuş olmasıdır.

Ardından sonraki süreçte bazı üniversitelerin (Atatürk, Hacettepe, Ankara) lisans programlarında folklor derslerine geniş ölçüde yer verilmesi ve bu üniversitelerde lisansüstü programlarında birçok halk bilimcinin yetiştirilmesi gelecektir.

Üniversitelerimizde yakın geçmişe kadar bağımsız bir halkbilim kürsüsü, bölümü ya da enstitüsü yoktu. 1980'den sonra yükseköğretim kurumlarında "halk bilimi" bölümlerinin açılmasına karar verilmiş ve bu karara uygun olarak, öncelikle Ankara, Hacettepe ve Gazi Üniversitelerinde Halk Bilimi Bölümleri açılmıştır. Daha sonra bunlara diğer bazı üniversitelerin de katılmasıyla "halk bilimi" veya "Türk halk bilimi" bölümlerinin sayısının arttığını söylemeliyiz.

1.2.5. Diğer Bilimlerle İlişkisi

Folklor, müstakil bir inceleme alanı olmakla beraber, kapsamı gereği birçok ayrı bilim dalıyla ilişki içerisindedir. Zaten malzemesi "halk kültürü" olan bu bilimin pek çok alanla ilişkisi olması kaçınılmazdır. Bu yüzden de halk bilimine ilişkin sağlıklı bir fikir ve bakış açısına sahip olabilmek için bu bilim alanları üzerinde de belli ölçüde bilgi sahibi olmak gerekmektedir. Bunlar arasında tarih, coğrafya, antropoloji, arkeoloji, etnografya, etnoloji, sosyoloji, psikoloji, edebiyat ve dilbilimi (filoloji) gibi bilim dalları öncelik taşımaktadır. Burada folklorun bu bilim dalları ile ilişkisi üzerinde bazı değerlendirmeleri nakledeceğiz.

1.2.5.1. Tarih

İnsanlığı ve kavimleri zamana bağlı değişimler içinde, kültürün yönetim, sosyal ve ekonomik hayatla olan ilişkilerini araştırıp ve belli sonuçlara varmaya çalışır (Güzel, 2010: 65).

Halk Bilimi'nin tarihle birleştiği en keskin nokta, eski tarih aşamasıyla halk biliminkesiştiği noktadır. Tarihçiler, tarih öncesi devirleri kendi sistemlerine ve kronolojilerine göre adlandırmayı denerken, Halkbilimciler de bu zamanların ilkel kültürlerinden kalan kalıntılarıyla ilgilenirler (Güzel, 2010: 66).

Tarihin folklordan temel bir farklılığı, "kültüre bakışını ve bu bakışın sonuçlarını folklorla göre daha genel hatlarla ortaya koyması ve hadiselerle daha yüksekten ve medeniyet dairesinden bakmasıdır" (Güzel, 2010: 66).

Ayrıca tarih "bireysellik", folklorun ise "genellik" ilkesinden hareket eder. Yani "tarih, kültürün yaratıcısı olan ayrı ayrı kimselere bakarken, folklor, bu ayrılığa dikkat etmez, tam tersine belli olanla değil, daha çok "meçhul"olanla ilgilenir. Bu yönüyle anonim özellik gösteren ürünlerin folklorla ilgisi tarihe göre daha fazladır. Ancak, bu durum tek tek olaylar ve kişiler kültürü hiç etkilemiyor şeklinde de anlaşılmasın. Bir tarihi olay veya kişi kültürü derinden etkileyebilir. Tarih bu durumu tespit ederken, Halk bilimibu etkinin boyutlarını detaylarıyla göstermeye çalışır. Halk bilimi, tarihi kaynaklardan kendi konusuyla ilgili olan olayları, kuralları incelemek için yararlanır (Güzel, 2010: 66).

1.2.5.2. Coğrafya

İnsanoğlunun kültürle ilişkisine bakıldığında folklorun coğrafyayla da ilişkisi bulunduğu açıktır. Topluca veya ayrı ayrı folklor ürünleri teşekkül ettikleri ve yayıldıkları coğrafyanın izlerini taşır. Beşeri coğrafya disiplininin alt dallarından olan "kültür coğrafyası" da konuya bu açıdan bakar. Söz konusu kültür coğrafyası alanında

çalışan kişilerin de kendi araştırma metotları ve perspektifleri doğrultusunda çeşitli araştırmalar yaparak analiz ve değerlendirmelerde bulunduğunu söyleyebiliriz.

1.2.5.3. Arkeoloji

Arkeoloji bilimi bugün için yok olmuş kavimlerin ya da ortadan kalkmış nesillerin bıraktığı, genelde maddi ürünlerle ilgilenir. Bu bağlamda etnografya ile yakın ilişkisi vardır. Fakat etnografya, yaşayan milletlerin ürünlerine yönelir. Bu açıdan bakıldığında arkeoloji ile halk bilimi arasında da gizli ve zayıf bir bağın varlığı göze çarpmaktadır (Güzel, 2010: 70).

Arkeoloji, yok olmuş kavimlerin maddi ürünlerine bakarken aslında bugün için yaşayan maddi ürünleri de bir nebze aydınlatmış olmaktadır. Çünkü var olan maddi ürünlerin herhangi bir tesirden uzak olarak tanımlanması bugün için mümkün görünmemektedir. Bugün medeniyet dediğimiz basamaklar kültür tortularının birikmesinden oluşmuştur. Bu tortuların her toplumda bıraktığı iz farklı biçimlerde ve derecelerde de olsa günümüz medeni yaşamında izlerinin olduğu Âşıkârdır. Bu izler sayesinde eski milletlerin sosyal, ekonomik, tarihî, coğrafi ve kültürel yaşamına vakıf olabiliriz. Bu şekilde o dönemin yaşamını folklor öğelerinde daha iyi canlandırabiliriz (Güzel, 2010: 70).

1.2.5.4. Etnoloji

Ülkemizde "budun bilim" ve "ırkıyat" olarak da adlandırılmış olan etnoloji, "Yunanca, *ethnos* (ulus) ve *logos* (söz) kavramlarından doğmuştur. İnsanların ırklara ayrılışını, bunların nereden çıktığını, oluşumunu, yeryüzüne yayılışını, aralarındaki bağlantıları ve onların niteliklerini inceleyip karşılaştıran ve sınıflayan bilimdir (Güzel, 2010: 71).

Etnoloji, özellikle ilkel olarak nitelendirilen halkları ve onların kültürlerini inceler. Toplum yapısındaki genel çizgileri ve toplumların gelişimini ortaya koymak için ırkların özellikleri üzerinde incelemelerde bulunur. İnsanlık uygarlığının doğuşu sorunları ile ilgilenir, bu hususta genel yargılar ve kurallar çıkarmaya çalışır (Kaplan, 1998: 81.)

Etnoloji, yeryüzünde geçmişte veya günümüzde ortaya çıkan kültürlerin doğuşu, gelişimi, göçü ve bunların birbiri ile olan benzerlik ve farklılıklarını incelemekle yükümlüdür (Aça, 2016: 53).

Tarihsel süreçte etnolojinin daha eski olmasıyla "halk bilimi" ve "etnografya" gibi disiplinlerin bu bilimden ayrıldığı kabul edilir. Sonrasında oluşan etnografyanın daha çok maddi mahsullerle, halk biliminin ise manevi mahsullerle ilgili olduğu söylenebilir. Hâlihazırda ise "halk bilimi etnolojinin daha çok "tarihlik etnolojisi" ve "halk gelenekleri"yle ilgili alt dallarına daha yakındır (Güzel, 2010: 71).

Diğer taraftan etnoloji, "hem halkbiliminin hem de etnografyanın malzemelerini birleştiren bir bilim dalıdır. Etnoloji, çeşitli karşılaştırma ve genellemeler yapar. Bunları yaparken halkbiliminin çalışma alanına giren birçok unsuru da araştırıp inceleyerek yorumlar" (Kaplan, 1998: 81)

1.2.5.5. Etnografya

Halk biliminin en yakın ilişkili olduğu bilim dallarından biri de etnografyadır. Etnolojinin bir dalı olarak kabul edilen etnografyaya "tasviri etnoloji" de denmektedir. Etnografya'ya; "genellikle dünya üstünde muhtelif ilkel kavimlerin ve medenî milletler içinde geri kalmış, fakat büyük topluluklar hâlinde ve az çok tecrit edilmiş olarak yaşayan zümrelerin hayatlarının, kurumlarının, eşyalarının, meskenlerinin bir kelimeyle hayat belirtilerinin ve kültürlerinin tasvirini yapan ilim dalı diye tarif edebiliriz (Güzel, 2010: 71).

Etnografya, insan topluluklarının beslenme, barınma, bezeme, giyinme, süslenme gibi daha çok halk yaşamına birinci derecede etki eden ve günlük ve yıllık

olarak muntazam bir biçimde ihtiyaç duyulan eşyaları, bunların çeşit ve şekillerini, meydana gelişlerini araştırır, inceler ve gün ışığına çıkarır (Güzel, 2010: 71).

Bu arada, ülkemizde halkbilim alanına giren maddi kültür ürünlerinin "etnografya" adı altında, ayrı bir konu olarak ele alınması alışkanlığının da doğru bir tutum olmadığını belirtelim. Çünkü uluslararası terminoloji'de "etnografya" bir halkın, bir toplumun, bir etnik grubun yaşama biçimiyle bu biçimin içeriğini oluşturan maddi ve manevi kültür öğelerini betimleyerek ortaya koyma anlamında kullanılmaktadır. Zaten bu terimin sözlük yapısı da aynı anlama gelmektedir (Örnek, 2000: 16).

Etnografyabu yönüyle tasviri bir bilim dalıdır. Halk bilimiyle ilişkisi daha çok bu sanat ve zanaat ürünleri üzerinden gelişir. Etnografyanınbir diğer özelliği, ortaya koyduğu eşyanın belli bir tarihi geçmişe dayanmasıdır. Hâlbuki halk bilimi eşyanın geçmişiyle tarihi süreç açısından ilgilenmez, o daha çok tiplerine, yapılışına, nelerden yapıldığına, bu yapım sırasında bir geleneksel uygulama oluşup oluşmadığına bakar. Bu yönüyle halkbilim etnografyadan ayrılır (Güzel, 2010: 71).

Etnografyacı folklorcunun mesaisinin sonuçlarını toplayarak, bir kavmin tasvirinde eksik kalan yerleri doldurabilir; folklorcu da kendisine araştırdığı konuları etnograftan incelemelerine rehber olacak bilgiyi alır.

Ancak, iki bilim dalının da "eşyaların anonim olması" özelliğine dayanarak açıklamalara ve tanımlamalara ulaşması ortak noktalarından biridir. Halkbilim birçok bilim adamımız tarafından "manevi etnografya" olarak da adlandırılmıştır.

1.2.5.6. Antropoloji

İnsan bilimi demek olan antropoloji, iki temel bölüme ayrılır. Bunlardan biri fiziksel/biyolojik antropoloji diğeri kültürel antropolojidir. Fiziksel/biyolojik antropoloji insanın fiziksel yapısını ve farklılıklarını, davranış şekillerini incelerken; kültürel antropoloji toplumu oluşturan kültür unsurlarını ve insanların bu kültürel unsurlarla olan ilişkisini inceler (Aça, 2016: 52).

Kültürel antropoloji ise kendi içinde farklı alt disiplinlere ayrılır. Bunlar; arkeoloji, etnoloji, linguistik ve sosyal antropoloji'dir.

Halk bilimi antropolojinin alt disiplinlerinin hepsiyle bağlantılı olmasıyla beraber özellikle sosyal antropoloji ile çalışma sahası olarak iç içe geçmiştir.

Sosyal antropoloji, sosyal davranışları, ilkelerin toplumsal kurumlarını ve örgütlerini inceleyen antropolojik disiplindir. Araştırmalarında toplumsal yapıya ağırlık vermekte ve toplumsal kurum ve formların sistematik ve karşılaştırmalı araştırmalarını yapmaktadır (Baykurt ve Evliyaoğlu, 1988: 35).

1.2.5.7. Sosyoloji

Halk Bilimi'nin ilişkili olduğu bir diğer bilim dalı da sosyolojidir. "Toplum bilimi" olarak anılan sosyoloji, temelde insan davranışları ile bu davranışların biçim ve sebeplerini araştırır.

Biraz daha detaylı olarak ifadeye çalışacak olursak sosyoloji, insan topluluklarının kurallarını, törelerini, kültür ürünlerini, gruplarını, gruplar arası ilişkileri ve bu ilişkilerin kültür, eğitim ve hayatın diğer alanlarıyla olan bağını inceler. Bunları da sadece toplum olgusu açısından ele alır.

Bu bağlamda halk bilimine en fazla yardımcı olan bilim dallarından biridir. Hatta öyle ki, halk bilimi bu bilim dalı ile sanki iç içe girmiş ve onun kadrosunda yer almış gibidir. Zira sosyolojinin "halk sosyolojisi"adındaki alt dalı kendini topluluk formlarını araştırmaya vakfettiğinden halk biliminin sahalarına daha da yaklaşır. Fakat Sosyoloji, halk biliminden genelleştirici bakış açısıyla ayrılır. Halk kültürünün yerel özelliği, tarihi oluşum şartlarına ve malzemeye bağlı görüş açısı, kaynakları belirleyen şartlar bakımından sosyolojiden uzaklaştırır (Güzel, 2010: 72).

Halk bilimi ve sosyoloji arasındaki bağlantıyı Önder şu şekilde ifade eder;

Toplum hayatının büyük bir bölümü, kültür denilen olgunun, etkisi altında yürütüldüğüne göre ve folklor mahsulleri de genellikle kültür içerisinde yer aldığına göre, sosyolojinin, bu yapılara kayıtsız kalamayacağı açıktır. Özellikle, toplumların mevcut yapılarını incelerken, bu yapılara doğrudan etki eden kültürel öğeleri dikkate almak, hem toplumun gelişme çizgisini tespit açısından, hem de kalıplaşmış davranış, tutum, inanç ve kurumları anlamak bakımından önemlidir... Aslında oluşum, sergilenme, uyum sağlama ve değer verme gibi insanlar arası ilişkilerin görüldüğü her türlü malzeme, sosyolojinin kapısında yer almaktadır. Bu bakımdan, çeşitli aşamalarında insan ilişkilerinin sergilendiği folklorik malzemeler, aynı zamanda sosyolojinin de ilgi alanında yer almaktadır. Başka bir ifadeyle, kaynağında halk bulunan çeşitli unsurları, bilgileri kendisine konu olarak seçen folklor ile toplumun çeşitli özelliklerini inceleyip, anlamaya ve açıklamaya çalışan sosyoloji arasında bir dayanışma olması doğaldır (Önder, 2001: 84).

1.2.5.8. Edebiyat

Temel bir sanat alanı olmasının yanında aynı zamanda bir bilim de olan “edebiyat”ın da halk bilimiyle en yoğun ilişki içinde olan alanlardan biri olduğunu söyleyebiliriz. Edebiyat, halk biliminin hem beslediği hem de malzemesi olan halk kültürü unsurlarının tarihî gelişimini takipte yararlandığı bir bilim dalıdır.

Dursun Yıldırım, halk biliminin mahiyetine ilişkin önemli özelliklerden birin “sözlü olma” olduğunu ifade eder (Yıldırım, 1998: 68). Buna göre sözlü gelenekte tamamen söz ile, kısmen söz ile veya tamamen sözsüz yaratıldığı hâlde sözlü iletişim yoluyla nesilden nesile geçen bütün kültür unsurları halk biliminin konusu kapsamında ele alınmalıdır (Yıldırım, 1998: 39). Bu anlayışa göre, halk edebiyatı ürünleri halk biliminin inceleme alanına girer.

Bir başka ifadeyle halk bilimi-edebiyat ilişkisinin iki temel boyutundan bahsedilebilir. Bu boyutlardan biri, her iki bilimin ana konu gruplarından birisinin “halk edebiyatı” olmasıdır. Diğer boyutunu ise halk kültürünün az çok bütün edebiyat eserlerine yansması ve halk bilimine kaynaklık etmesi oluşturur.

1.2.5.9. Dilbilim (Filoloji)

Halk biliminin ilintili olduğu bir diğer bilim dalı da dilbilimdir. Ürünlerinin temel niteliklerinden birisi “sözlü” oluşu olan halk bilimi, kaçınılmaz olarak sözün birincil aracı olan “dil” ile ilişki olmazsa olmaz bir içindedir.

Günümüz folklor anlayışlarına göre, halka ait her şey onun kültürünü oluşturmakta ve dolayısıyla folklorun konusuna girmektedir. İsviçre Halk Gelenekleri Derneği’nin yayımladığı Folklor Bibliyografyası’ndaki tasnif sistemine göre, halk dili, ağızlar, atasözleri ve özel dillerde halk biliminin konusu içindedir. Yine Türk folklorunun konularının belirlenmesi için, Kültür Bakanlığı Milli Folklor Araştırma ve Geliştirme Müdürlüğü tarafından 1976 yılında uygulamaya konulan, Türk Folklor Arşiv Kılavuzuna göre dil anlatımı, halk etimolojisi, kelime hazinesi ve ağızlar Türk folklorunun konuları arasında gösterilmektedir (Alpar, 2013: 54).

1.2.6. Tasnif

Çalışma alanını halk kültürünün teşkil ettiği halk biliminin konuları kendi içinde büyük bir çeşitlilik göstermektedir. Bu çeşitlilik öteden beri yapılan tanımlama ve

sınıflandırmalarla bir sisteme oturtulmaya çalışılmıştır. Batıda yapılan sınıflamalar bir yana bizde de çeşitli araştırmacıların bu türden tasnifler yaptığını görürüz. Biz, örnek olarak bunlardan ikisini buraya alıyoruz.

İlki 1969 yılında “Türkiye Folklor ve Etnografya Kılavuzu”nu hazırlayan Naki Tezel’in yaptığı sınıflandırmadır. İkincisi ise daha sonraki birçok sınıflandırmadan da istifade edilerek Özkul Çobanoğlu (1999) tarafından yapılmış olan sınıflandırmadır.

1.2.6.1. Naki Tezel’in Tasnifi

I. BÖLÜM: ÇEVRE İLE İLGİLİ BİLGİLER

1 - Köy veya kasabanın adı:

- a) Semtlerin adları,
- b) Mevkilerin adları,
- c) Dağ ve dere gibi coğrafi mevkilerin adları,
- ç) Adlandırılma hakkında efsaneler.

2 - Köy veya kasabanın tarihi:

- a) Köy veya kasaba halkının köy veya kasabaya gelişi,
- b) Şehrin veya köyün yapılışı,
- c) Köy veya kasabanın geçirdiği devrelere ait rivayetler, ânaneler, sözlü tarih

bilgisi.

3 - Köy veya kasabanın tarihî eserleri:

- a) Adları, dinî, tarihî ve bedîî olanları,
- b) Kimlerden kaldıkları hakkında tarihî ânaneler,
- c) Fotoğrafları veya elle çizilmiş resimleri.

4 - Köy veya kasabanın ziyaret ve eğlence yerleri:

- a) Yatırlar, mesireler, ziyaret ve eğlence zamanları,
- b) Bunların ziyareti hakkında ve eğlencelerin yapılmasına dair rivayetler ve ananeler.

5 - Köy tarlaları ve hayvanları:

- a) Ekin cinsleri ve zamanları,
- b) Yılda iki ekim yapıyorsa özellikleri,
- c) Herk nedir?
- ç) Nadas nedir?
- d) Tarımda uygulanan usûller,
- e) Köy ve çevresinde yaşayan hayvanlar,
- f) Av hayvanları.

II. BÖLÜM: EV İLE İLGİLİ BİLGİLER

6 - Evlerin yapılışında kullanılan maddeler:

- a) Kerpiç, taş, ağaç gibi maddeler,
- b) Evlerin bu maddelerden yapılmasının tabîî, ânanevî sebepleri.

7 - Evlerin plânları:

- a) Pencereilerin, kapıların durumları,
- b) Eşik, kiler gibi bölümler hakkında ananeler,
- c) Temel atma töreni,
- ç) Uğur ve uğursuzluk hakkında inançlar.

8 - Eve dair genel bilgiler:

- a) Ev değiştirmelerde amaç,
- b) Ev değiştirirken gün seçimi, sebepleri,
- c) «Yâ Hafız» levhası asılmasının sebebi,
- ç) Kapılara, tavanlara konan uğur işaretleri,
- d) Boncuk asma âdetleri,
- e) Ev yaptıran veya alana verilen hediyeler ve sebepleri.

III. BÖLÜM: EV EŞYASI İLE İLGİLİ BİLGİLER

9 - Mobilya ve mefruşata dair bilgiler:

- a) Adları, sayıları, şekilleri, mümkünse fotoğrafları veya resimleri,

- b) Kullanılış sebepleri,
- c) Bunlarla ilgili ananeler.
- 10 - Ziynet eşyası ile ilgili bilgiler:
- a) Zarurî eşya dışındaki süs eşyası,
- b) Atalardan kalma eşya ile ilgili söylentiler, hikâyeler,
- c) Zarurî eşya ile süs eşyası arasındaki farklar,
- d) Eşyanın kullanılışında uygulanan ananeler.
- 11 - Kap kaçak:
- a) Çeşitleri, adları,
- b) Varsa bunlar hakkındaki ananeler,
- c) Bunların ev içinde konuldukları yerler.

IV. BÖLÜM: ZANAATLAR VE MESLEKLERLE İLGİLİ BİLGİLER

- 12 - Kullanılma yerleri itibarıyla el işleri:
- a) Aile içinde kullanılmak amacıyla yapılan işler,
- b) Pazarda satılmak amacıyla yapılan işler,
- c) Pazardaki alış verişte trampa usulünün uygulanıp uygulanmadığı
- ç) Yalnız para karşılığında satılan işler,
- d) Alış verişte ilgili âdetler, ananeler.
- 13 - Yapıldıkları malzeme yönünden el işleri:
- a) Ot, keten, kenevir gibi bitkisel malzeme ile yapılanlar,
- b) Deri, kemik, yün gibi hayvansal malzeme ile yapılanlar,
- c) Demir, bakır gibi madenî malzeme ile yapılanlar.
- 14 - Demircilik, marangozluk, çobanlık gibi meslekler.
- a) Mesleklerin kutsallığı,
- b) Mesleklerle ilgili pirler,
- c) Pîrsiz zanaat ve meslekler,
- ç) Rençberlik ve kutsallığı hakkında inançlar,
- d) Çobanların, bekçilerin inandıkları üstün manevî kuvvetler hakkında hurafeler,
- e) Bir mesleğe girerken yapılan tören,
- f) Peştemal kuşanma töreni,
- g) Meslek ahlâkına ait telâkkiler,
- h) Mesleklerle ilgili atasözleri,
- ı) Zanaatların ve mesleklerin pirleri hakkında yıllık eğlenceler, özellikleri.
- 15 - Üfürükçülük, sihirbazlık gibi meslekler:
- a) Çevredeki durumları,
- b) Sihrin başarısına ve doğruluğuna ait inançlar,
- c) Üfürükçünün, sihirbazın üstün meziyetleri,

V. BÖLÜM: ELBİSE İLE İLGİLİ BİLGİLER

- 16 - Yaşlara göre elbiseler:
- a) Adlan,
- b) Çeşitleri,
- c) Kundak çocuğuna ait elbiseler,
- ç) Yürüyen çocuğa ait elbiseler,
- d) Yetişmiş çocuklara ait elbiseler,
- e) Genç kızlara ait elbiseler,
- f) Delikanlılara mahsus elbiseler,
- g) Çocuğa ilk giydirilen elbise ile ilgili efsaneler,
- h) Kundak elbiselerinin tabirleri, özellikleri, ananeleri.
- 17 - Mevsimlere göre elbiseler:
- a) Adları,
- b) Çeşitleri,
- c) Kullanılışları hakkında âdet ve ananeler.
- 18 - Vakte göre elbiseler:
- a) Gündüz vakitlerine göre elbiseler,

b) Geceye göre elbiseler,

c) Gecelikler.

19 - Bayramlarda ve özel günlerde giyilen elbiseler:

a) Adları ve özellikleri,

b) Bunlarla ilgili âdetler ve ananeler.

20 - Ölü elbiseleri hakkında inançlar:

a) Tabut üzerine konan örtüler, kumaşlar,

b) Soyha denilen elbise ile ilgili ananelerin benzerleri,

c) Efsaneler, inançlar.

21 - Yaş, mevsim, bayram, düğün, vakit elbiselerinin renkleri ve süsleri:

a) Renkler ve seçilme sebepleri,

b) Süslerin çeşidi ve elbiselerin nerelerine konduğu.

VI. BÖLÜM: GIDA İLE İLGİLİ BİLGİLER

22 - Genel olarak çeşitli otlar:

a) Ebegümece, lâbada, kadımalak gibi ol çeşitleri,

b) Otlardan yapılan çorba ve yemek çeşitleri,

c) Çeşitli sebze yemekleri ve yapılış şekilleri.

23 - Etler ve et yemekleri:

a) Etten yapılan yahni ve tirit gibi yemekler,

b) Eti mekruh sayılan hayvanlar ve sebepleri,

c) Şifa maksadıyla yenen kirpi gibi hayvanlar,

ç) Bu hayvanlarla ilgili âdetler, inançlar.

24 - Tahıldan yapılan yemekler:

a) Hamurdan yapılan yemek çeşitleri, ekmek çeşitleri,

b) Buğdaydan ve hamurdan yapılan zahireler,

c) Bunların kışlık ve yazlık olanları,

ç) Erişte, yufka, bulgur, kuskus gibi çeşitler,

d) Hamur tatlıları hakkında âdetler, inançlar, hurafeler.

25 - Sütten yapılan yemekler:

a) Yemek çeşitleri,

b) Sütle birlikte kullanılan zahireler,

c) Kışlık ve yazlık yemek çeşitleri, ç) Yoğurt çeşitleri.

26 - Vakıit itibariyle yemekler:

a) Günlük yemek çeşitleri,

b) Hayır için yapılan yemekler,

c) Düğün ve tören için yapılan keşkeş, lokum, diş bulguru, helva, aşure gibi özel yemek çeşitleri.

VII. BÖLÜM: ÂDETLERLE İLGİLİ BİLGİLER

27 - Bir gencin hayatındaki muhtelif devrelerin özellikleri:

a) Bulûğa erme, kemale erme... gibi zamanlara ait âdetler,

b) Bunlarla ilgili töreler, ayinler, efsaneler.

28 - Nişanlanma ile ilgili âdetler:

a) Kız arama, söz kesme âdetleri,

b) Nişan töreni,

c) Evlenmede aranan zenginlik, güzellik, asillik, küvüflük gibi şartlar,

d) ç) Akraba ile evlenme hakkındaki telâkkiler,

d) Nişanlılık müddeti hakkındaki düşünceler, âdetler,

e) Nişanlıların nişan ile düğün arasındaki hayatları ile ilgili âdetler.

29 - Düğünler:

a) Düğün zamanları,

b) Düğün âdetleri,

c) Düğünlerin ilk ve son safhaları arasındaki törenler,

ç) Düğün törenleriyle ilgili tabirler,

d) Tören sırasında söylenen türküler,

e) Düğün günlerinde yapılan eğlenceler.

30 - Aile hayatı:

- a) Karı ve koca hakkında telâkkiler,
- b) Karşılıklı münasebetlerin düzenlenmesi,
- c) Evin iç ve dış hayatında karı ve kocaların görevleri ile ilgili âdetler, inançlar,
- ç) Aile adabı muaşeretı,
- d) Çocuğun aile içindeki durumu, verilen değer, yetiştirilme tarzı,
- e) Birden fazla kadınla evlilik varsa, bunun gerçek sebepleri,
- f) Birden fazla eşler arasındaki münasebetlerin düzenlenme şekli,
- g) Kaç - göç varsa, sebepleri, bununla ilgili âdetler ve inançlar,
- h) Doğum ile ilgili çeşitli âdetler ve inançlar,

31 - Çocuk terbiyesi ile ilgili bilgiler:

- a) Kundak bebeğinin hayatı ile ilgili yetiştirme, bakım, âdet ve usulleri,
- b) Çocuğun yürümesini ve konuşmasını sağlamak amacıyla uygulanan terbiye usulleri, âdetler, ananeler.

32 - Aile çevresi ile ilgili âdetler:

- a) Akraba telâkkisi,
- b) Akrabaların birbirleriyle olan münasebetleri,
- c) Akrabalık hudut ve önemi,
- ç) Aile fertlerinin sayısı, kimlerden kurulu olduğu,
- d) Yakın ve uzak akrabalar,
- e) Aile geçiminin sağlanmasında aile fertlerinin görev ve sorumlulukları,
- f) Aile içinde terbiye etme ve ceza verme haklarının kime ait olduğu,
- g) Aile ile ilgili diğer çeşitli âdetler.

33 - Aile dışındaki âdetler:

- a) Selamlaşma şekilleri,
- b) Saygı gösterme şekli ve usulleri,
- c) Ölüsü olanlara taziyede bulunma törenleri,
- ç) Çeşitli sebeplerle hediye verme âdetleri,
- d) Hediye hakkında telâkkiler, inançlar,
- e) Eşya değiştirmesine benzeyen hediye vermeler,
- f) Bu konularla ilgili diğer âdet ve ananeler.

34 - Yemek muaşeretı ile ilgili âdetler:

- a) Günde kaç övün yemek yendiği,
- b) Her öğünde genel olarak yenen yemekler,
- c) Sofraya oturma ve sofradan kalkma usul ve âdetleri,
- ç) Sofra terbiyesi,
- d) Sofra takımları,
- e) Misafir sofralarının özellikleri,
- f) Sofrada hizmet terbiyesi,
- g) Yemeklerin sofraya getiriliş sırası,
- h) Eğlence yemekleri,
- ı) Kır ve hamam yemekleri,
- i) Çocuklara özel çerezler,
- j) Bütün bunlarla ilgili âdetler ve ananeler.

35 - Cenazelerle ilgili âdetler:

- a) Ölünün kaldırılması ve defnedilmesi ile ilgili âdetler,
- b) Ölünün toprağa verildiği gece yapılan devir hatimi veya 40'ıncı günü yapılan mevlit gibi dinî törenler,
- c) Ölünün şahsî giyim eşyaları ile diğer eşyaları için uygulanan âdetler.

VIII. BÖLÜM: İNANÇLARLA İLGİLİ BİLGİLER

36 - Sağlık hakkındaki âdetler, inançlar:

- a) Sağlığın sebebi,
- b) Sağlıkla ilgili dualar,
- c) Sağlığı sağlayan amelî çareler,
- ç) Sağlık hakkında inançlar ve sihirler.

37 - Hastalık hakkında inançlar:

- a) Hastalıkların sebepleri,
- b) Hastalıkları doğuran maddi ve manevi sebepler,
- c) Periler ve cinler, bunların tesirleri,
- ç) Yatırlar, bunların tesirlerine ait inançlar.

38 - Ölüm hakkında inançlar:

- a) Ölüm sebepleri ile ilgili inançlar,
- b) Ölüm ve büyü ile ilgili inançlar,
- c) Ölümün önüne geçme çareleri,
- ç) Çocukların gömüldükleri yerler,
- d) Kadın ve erkek mezarlarına konulan işaretler,
- e) Ölü çıkan evlerin özellikleri, onlar hakkındaki ananeler,
- f) Ölü başında ağlamalar,
- g) Yas tutma ve ağıt söyleme töreni.

39 - Çocuğa ait inançlar:

- a) Çocuk doğmadan evvel cinsiyetinin tayini,
- b) Yüz benzemelerinin sebepleri,
- c) Çocuğa ad koyma hakkının kime ait olduğu,
- ç) Ad verme zamanı,
- d) Ad verme usulleri,
- e) Satılmış, Dursun, Kaya, Yaşar gibi adlar takılmasının sebepleri.

40 - Çocuk terbiyesine ait inançlar:

- a) Kırk günle ilgili olanlar,
- b) Yürüme ile ilgili olanlar,
- c) Sünnet ile ilgili olanlar,
- ç) Okula başlama ile ilgili olanlar,
- d) Bulûğa erme ile ilgili olanlar,
- e) Bu inançların uygulanmalarına ait âdetler, ananeler.

41 - Kötülük hakkında inançlar:

- a) Turşu ve sirke gibi içecek maddelerinin akşam ezanından sonra kimseye verilmemesi,
- b) Salı, cuma gibi bazı günlerde çalışılmaması,
- c) Bazı hayvanların ötüşlerinden manalar çıkarılması... gibi.

IX. BÖLÜM: BİLGİ İLE İLGİLİ BİLGİLER

42 - Deneye dayanan bilgiler:

- a) Uyuyabilmek için durmadan sayı saymak,
- b) Kavak yapraklarının dökülüştünden kışın şiddetini anlamak,
- c) Gözü uvalamak yoluyla gözdeki çöpü çıkarmak,
- ç) Kırık ve çıkık işleriyle uğraşmak,
- d) İçi su dolu destiyi toprağa gömerek rutubet derecesini ölçmek,
- e) Bulut şekillerinden hava durumunu kestirmek,
- f) Bazı göçmen kuşların hareketlerinden bereket mânası çıkarmak,
- g) Süt çocuklarının ağlamalarından hastalıklarını kestirmek,
- h) Çatal şeklindeki dallarla arazi üzerinde su menbalarını bulmak.

43 - Halk ilâçları ile ilgili bilgiler:

- a) Çeşitli otlardan, yapraklardan ve çiçeklerden yapılan ilâçlar ve hangi hastalıklaraiyi geldikleri,
- b) Diğer maddelerin kullanılması veya karıştırılmasıyla meydana getirilen ilâçlar vetesirleri,
- c) Hiçbir malzeme kullanmadan, sadece fizikî hareketler ve müdahalelerle iyi edilen hastalıklar.

44 - Sihire ve hurafelere dayanan bilgiler:

- a) Üzerlik, boncuk, hayvan dişi gibi şeyler kullanmanın yerleri ve sebepleri,
- b) Gelinin ayağına basmanın manası,
- c) Kapıya işaretler çizmenin, hayvan derisi kullanmanın, çatıyaboynuz koymanın, suyu kırklamanın manaları,
- ç) Eşyalara ve ruhlara hükmedebilmek için sihirden çareler aramak,

d) Sihirle ilgili diğer eşyalar.

45 - Dinî konularla ilgili bilgiler:

- a) Halkın hangi dine, mezhebe, tarikata mensup olduğu,
- b) Dünyanın teşekkül tarzına, insanın yaratılışına ait inançlar,
- c) Başka zümre ve tarikatlar hakkında düşünceler,
- ç) Ölümden sonraki âlem hakkında inançlar,
- d) Ruh hakkında inançlar,
- e) Allah fikri, cennet ve cehennem inançları,
- f) Kutsal sayılan eşyalar, kötü sayılan eşyalar,
- g) Kutsal yerler, kötü yerler,
- h) Gizli inançlar ve ayinler,
- ı) Başka din, tarikat, mezhep mensuplarının çevredeki sayıları, yerleri.

X. BÖLÜM: ŞİİR İLE İLGİLİ BİLGİLER

46 - Hayattan alınmış kıssalı konular:

- a) Varsagılar,
- b) Bozlaklar,
- c) Çeşitli hasat türküleri,
- ç) Ev türküleri,
- d) Hayatın çeşitli yönleriyle ilgili türküler.

47 - Savaş, kahramanlık, eşkıyalık konuları:

- a) Askerlik ve savaş türküleri,
- b) Efe türküleri,
- c) Dadaş türküleri,
- ç) İsyan ve eşkıyalık türküleri.

48 - Aile hayatına ait konular:

- a) Aile toplantılarında söylenen türküler,
- b) Çocuk oyunlarında söylenen çeşitli türküler,
- c) Kız kaçırma olaylarının türküleri,
- ç) Ninniler,
- d) Genel olarak aile hayatı ile ilgili türküler.

49 - Alaylı konular:

- a) Kötüleme destanları,
- b) Taşlamalar,
- c) Latifeler,
- ç) Tekerlemeler.

50 - Hayattan alınmış, acı olayların konuları:

- a) Din uluları ile ilgili mersiyeler,
- b) Ağutlar.

51 - Cinayet olayları ile ilgili konular:

- a) Hapishane türküleri,
- b) Öldürme ve ölümle ilgili türküler,
- c) Cinayet olayları ile ilgili çeşitli destanlar,

52 - Tarihi, efsanevi şahsiyetlere, eşya ve olaylara dair konular:

- a) Çeşitli tarihi olaylarla ilgili destanlar
- b) Çeşitli tarihi olaylarla ilgili türküler
- c) Tabii olaylarla ilgili destanlar
- ç) Sosyal olaylar üzerine söylenmiş destanlar.

53 - Maniler

- a) Aşk manileri
- b) Nişan ve düğün manileri
- c) Ekim ve hasat zamanı söylenen maniler
- ç) Hıdırellez manileri

XI. BÖLÜM: TİYATRO SANATI İLE İLGİLİ BİLGİLER

54 - Düğünlerde tiyatro sanatı ile ilgili gösteriler:

- a) Düğün törenlerinde karşılıklı konuşmalar, seslenmeler,

b) *Düğün törenlerinde karşılıklı söylenen türküler.*

55 - *Karşılıklı konuşmalar:*

a) *Mat etmeler,*

b) *Aldı Kerem, aldı Aslı, aldı kız, aldı oğul, gibi girişlerle başlayan karşılıklı deyişler.*

56 - *İlkel tiyatro gösterileri.*

a) *Karagöz oyunları,*

b) *Orta oyunu ve benzeri gösteriler,*

c) *Hokkabazlık gösterileri,*

ç) *Kukla oyunları,*

d) *İlkel mizah gösterileri.*

57 - *Meddahlar:*

a) *Geçmiş meddahlar ve konuları,*

b) *Yaşayan meddahlar ve konuları.*

XII. BÖLÜM: HİKÂYE VE MASALLA İLGİLİ BİLGİLER

58 - *Dini menkıbeler:*

a) *Evliyalarla ilgili menkıbeler, hikâyeler,*

b) *Şihlalarla ilgili menkıbeler, hikâyeler,*

c) *Halkın sevgisini kazanmış şahsiyetlerle ilgili menkıbeler, hikâyeler,*

ç) *Mucizelerle ilgili menkıbeler, hikâyeler.*

59 - *Günlük olaylarla ilgili hikâyeler:*

a) *Önemli olayların halk muhayyilesinde aldığı şekillerin hikâyeleri (Misal: Birinci Cihan Savaşına, Kurtuluş Savaşına ait hikâyeler).*

60 - *Aşk, cinayet, aile hayatı ile ilgili hikâyeler:*

(Bu hikâyelerin manzum olanları şiir bölümünde gösterilmelidir).

61 - *Peri masalları:*

a) *Cin masalları,*

b) *Peri masalları,*

c) *Dev masalları,*

ç) *Diğer hayali masallar (padişah masalları gibi).*

62 - *Keloğlan masalları:*

(Keloğlan'ın çeşitli muzipliklerine ait masallar).

63 - *Diğer masallar:*

(Yukarıdaki iki gruba girmeyen, olayları gerçeklere az çok uyan diğer masallar).

XIII. BÖLÜM: SÖZ İLE İLGİLİ BİLGİLER

64 - *Atasözleri:*

a) *Sosyal kaideleri dile getiren atasözleri,*

b) *Tarım ve hayvancılıkla ilgili atasözleri,*

c) *Çeşitli atasözleri.*

65 - *Halk tâbirleri:*

a) *Atasözü niteliğini taşımayan, fakat yerleşmiş, benimsenmiş tâbirler,*

b) *Argo kelimeleri, cümleleri.*

66 - *Tekerlemeler:*

(Atasözü veya halk tabirleri sayılmayan, mecaz manaları bulunan, esprili sözler).

67 - *Bilmeceler:*

a) *Hayatla ilgili bilmeceler,*

b) *Ölüm ve din ile ilgili bilmeceler,*

c) *Eşya ile ilgili bilmeceler,*

ç) *Tabiatla ilgili bilmeceler,*

d) *Hayvanlarla ilgili bilmeceler,*

e) *Çeşitli bitkilerle ve sebzelerle ilgili bilmeceler,*

f) *Çiçeklerle ilgili bilmeceler,*

g) *Çeşitli yiyecek maddeleri ile ilgili bilmeceler,*

h) *Diğer, karışık bilmeceler.*

68 - *Fıkralar:*

- a) *Belirli tarihi şahsiyetlerle ilgili fıkralar,*
- b) *Din büyükleri ile ilgili fıkralar,*
- c) *Köylü fıkraları,*
- ç) *Bektaşî fıkraları,*
- d) *Genel mahiyetteki fıkralar.*

XIV. BÖLÜM: MÜZİK İLE İLGİLİ BİLGİLER

69 - *Çevrede unutulmuş veya halen kullanılan müzik âletleri:*

- a) *Bağlama,*
- b) *Cura,*
- c) *Saz.*

(Buna benzer âletlerin adları, şekilleri, parçaları, nasıl çalındığı, neden yapıldığı mümkünse fotoğrafları veya elle çizilmiş resimleri).

70 - *Türkülere ait notalar:*

(Bu kısım halk şiiri ile yakından ilgilidir. Notaları salahiyyetli kimseler tespit etmelidir. Türkülerin ses alma makineleri ile tespiti daha isabetli olur).

71 - *Raksla ilgili besteler:*

- a) *Güfteli besteler,*
- b) *Güftesiz besteler,*
- c) *Rakslı besteler.*

72 - *Müzik hayatı ile ilgili bilgiler:*

- a) *Günlük hayatta müziğe ayrılan zaman,*
- b) *Sazlarla ilgili ananeler,*
- c) *Şarkı ve türkü söyleme ile ilgili âdet ve ananeler.*

XV. BÖLÜM: RAKS İLE İLGİLİ BİLGİLER

73 - *Raks çeşitleri:*

- a) *Raksların adları,*
- b) *Rakslara verilen adların sebepleri,*
- c) *Raksların birbirlerinden ayrılan özellikleri, ç) Rakslarda figürlerin özellikleri*

74 - *Raksların oynanması:*

- a) *Raksların oynanma zamanı,*
- b) *Raksların oynanma mevsimi,*
- c) *Raks elbiselerinin özellikleri, (kabilse fotoğrafları veya resimleri).*

75 - *Raksın tertip ve teşkili:*

- a) *Halkalar,*
- b) *Halkalarda çeşitli şekiller,*
- c) *Müziği ve türkülerini idare edenlerin duruş ve davranışları,*
- ç) *Raks halkasının düzenlenmesi.*

76 - *Müşterek rakslar:*

- a) *Müşterek rakslarda kadınların ve erkeklerin durumları,*
- b) *Yalnız kadınların oynadığı raksların özellikleri,*
- c) *Müşterek raksların veya kadınlara özel raksların oynanma zamanları, bu rakslarla ilgili âdetler.*

XVI. BÖLÜM: HUKUK İLE İLGİLİ BİLGİLER

77- *Kan gütme ile ilgili inançlar, telâkkiler:*

- a) *Kan davalarının çeşitli sebepleri,*
- b) *Köyde ve ailede genişleme alanı,*
- c) *Kan davası ile ilgili ananeler, inançlar.*

78 - *Fuhşa ve hırsızlığa dair telâkkiler:*

- a) *Fuhşa karşı toplumun telâkkileri,*
- b) *Dul ve evli kadınların fuhuşları karşısındaki tepkilerin farkları,*
- c) *Suç ve suçlu hakkında toplumun düşünceleri,*
- ç) *Hırsıza ve hırsızlığa karşı tepkiler,*
- d) *Hırsızlık olaylarıyla ilgili atasözleri,*

- e) Çeşitli suçlar karşısında toplumun telakkilerinin etki genişliği,
- f) Haram sayılan hareketler.

79 - Kız kaçırmaya ait telâkkiler:

- a) Kız kaçırma sebepleri,
- b) Kız kaçırma şekilleri,
- c) İyi niyetle yapılan kız kaçırmalar,
- ç) Kötü niyetle yapılan kız kaçırmalar,
- d) Kız kaçırma olayları karşısında halkın tepkileri,
- e) Meşru görülen kız kaçırmalar ve sonuçları,
- f) Kız kaçırma olaylarıyla ilgili ananeler.

80 - Genel olarak hukukla ilgili bilgiler:

- a) Boşanan kadına tanınan haklar,
- b) Süt ve kan kardeşliği telâkkisi,
- c) Piç, veled- i zina, bulunmuş çocuklar, analarının adlarıyla çağrılan çocukların çevredeki durumları,
- ç) Asillik ve şeref telâkkileri,
- d) Asil sayılanlara karşı halkın alakasının sevgiden, korkudan, ekonomik üstünlükten veya dinî üstünlükten geldiği (Tezel, 1969: 10-30).

1.2.6.2. Özkul Çobanoğlu'nun Sınıflandırması

I. Köy, kasaba ve kent yaşamı (monografiler)

II. Yerleşim-yerleşim türleri

- 1. Sürekli yerleşim (köy, kasaba, kent)
- 2. Geçici yerleşim (yaylak-kışlak)

III. Barınak-konut (Halk Mimarisi)

- 1. Tipleri
- 2. Yapım teknikleri ve kullanılan araç-gereç
- 3. Ev eşyası: türleri, yapımı, kullanılışı

IV. Aydınlanma, ısınma

- 1. Işık elde etme; ışık araç ve gereçleri
- 2. Isı elde etme; ısı araç ve gereçleri

V. Taşıtlar-taşıma teknikleri

- 1. Kara taşımacılığı
- 2. Deniz taşımacılığı
- 3. Hava taşımacılığı

VI. Ekonomi türleri

A. Hayvancılık

- 1. Bakımı, beslenmesi, korunması
- 2. Çobanlık
- 3. Hayvansal ürünlerin elde edilişleri
- 4. Hayvancılıkla ilgili araç-gereçler

B. Tarım-rençberlik

- 1. Ekme, biçme, ürün alma
- 2. Tarım araç-gereçleri

C. Avcılık

- 1. Av türleri (kara, deniz avları)
- 2. Av araçları ve teknikleri

VII. Halk Ekonomisi

- 1. Üretim
- 2. Tüketim

3. Pazarlama

VIII. Beslenme-mutfak-kiler

A. Besin türleri

1. Hayvansal besinler
2. Bitkisel besinler
- B. Besin elde etme, hazırlama, koruma
- C. Mutfak düzeni, araçları
- D. Kiler, depo, mahzen
- E. Yemek çeşitleri
- F. Sofra düzeni

IX. Ölçme, tartma, hesaplama birimleri; zaman ve mesafe kavramları

X. Halk sanatları ve zanaatları

1. İşleme, örme, dokuma, basma işleri
2. Ağaç, taş, maden, toprak, cam, deri işleri
3. Halk resmi

XI. Giyim-kuşam-süs

A. Giyim-kuşam

1. Kadın giyimi
2. Erkek giyimi
3. Çocuk giyimi
4. Günlük giyim
5. Törensel giyim
6. Meslekleri ve yaş gruplarını belirleyen giyim-kuşam
- B. Süsleme

XII. Halk bilgisi

- A. Halk hekimliği-halk baytarlığı
- B. Halk meteorolojisi-halk takvimi
- C. Halk hukuku

XIII. Halk inanışları, töreler, âdetler, gelenekler, görenekler

XIV. Geçiş dönemleri

1. Doğum
2. Çocuk
3. Evlenme
4. Ölüm

XV. Bayramlar-karşılamlar-uğurlamalar

1. Dinsel nitelikli bayramlar
2. Yerel nitelikli bayramlar
3. Karşılama ve uğurlamalar

XVI. Kalıp hareketler (tavırlar, jestler, mimikler) kalıp sözler

1. Günlük yaşamla ilgili olanlar
2. Törensel yaşamla ilgili olanlar
3. Isık çalma, çağırma, ses çıkarma

XVII. Dernekler, kuruluşlar; dayanışma ve yardımlaşma

1. Esnaf dernekleri
2. Dinsel kuruluşlar (tarikatlara)
3. Cins ve yaşa dayalı örgütler
4. Komşuluk

XVIII. Dinsel-büyüsel içerikli inançlar, işlemler

1. Ziyaretler, yatırlar, türbeler, mezarlar
2. Fal, rüya yorumu, gelecekte haber verme
3. Büyücülük; türleri, teknikleri

XIX. Halk Edebiyatı

1. Destanlar
2. Efsaneler
3. Memoratlar
4. Masallar
5. Halk hikâyeleri
6. Halk şiiri
7. Halk türküleri
8. Fıkralar
9. Atasözleri-Deyimler
10. Tekerlemeler
11. Bilmece
12. Alkışlar-kargışlar
13. Ağıtlar
14. İlahiler
15. Maniler
16. Aile şakaları
17. Mitler

XX. Halk Tiyatrosu (Geleneksel Tiyatro)

1. Ortaoyunu
2. Karagöz
3. Kukla
4. Meddahlık
5. Seyirlik köylü oyunları

*XXI. Halk müziği ve müzik araçları**XXII. Çocuk oyunları ve oyuncakları*

1. Temsili nitelikli oyunlar
2. Beceri ve yeteneği amaçlayan oyunlar
3. Oyuncak türleri ve nitelikleri

*XXIII. Halk eğlenceleri; sporları**XXIV. Adlar**A. İnsan adları*

1. Asıl adlar
2. Soyadları
3. Lâkaplar-takma adlar
- B. Yer, su, dağ, köy, meydan, cadde, sokak, ev adları

*XXV. Uygulamalı Halk Bilimi (Çobanoğlu, 1999: 32-35)***1.2.7. Kuram, Yöntem ve Teknikleri**

Bazıları diğer bilim disiplinleri ile müşterek bulunan, bir kısmı da sadece halk bilimine özgü olan ve bu alanın çalışmalarında kullanılan çeşitli kuram, yöntem ve teknikler bulunmaktadır. Burada önce kuram ve yöntemleri, daha sonra da teknikleri söz konusu edeceğiz.

1.2.7.1. Kuram ve Yöntemler

Halk bilimi materyali bu bilimin oluşma ve gelişme sürecinde çeşitli kuram ve yaklaşımlar dâhilinde değerlendirile gelmiştir. Bu kuram ve yaklaşımlar da halk bilim çalışmalarında kullanıla gelmiş birtakım yöntemleri doğurmuştur.

Biz burada önce ülkemize son çeyrek asırda öne çıkan bu tür çalışmalardan üçünün tasnifini verip bunlar hakkındaki düşüncelerimizi ifadeye çalışacağız. Daha sonra da değerlendirdiğimiz çalışmaların kuram ve yöntemleri bağlamında tespit ederek adını andığımız kuramlar ve yöntemler için kısa açıklamalarda bulunacağız.

2.2.7.1.(1).Tasnifler

Bu başlık altında kronolojik bir sırayla Özkul Çobanoğlu'nun, Metin Ekici'nin ve Mehmet Ali Yolcu'nun tasniflerini söz konusu edeceğiz.

Özkul Çobanoğlu'nun Tasnifi

I. Erken Dönem Halkbilimi Kuramları

- A.) *Batı Düşünce Tarihinde Halkbilimsel Düşüncenin Evrimi*
- B.) *Halkbilimi'nin Bağımsız Bir Bilimsel Disipline Dönüşmesi: J. G. von Herder ve Grimm Kardeşler*
- C.) *Mitololojik Teori ve Mitolojik Okul*
- D.) *Mitlerin Meteorolojik Gelişimi Teorisi*
- E.) *Güneş Mitolojist Okul ve Güneş Mitleri Teorisi*
- F.) *Masalların Göçü ve Kültürel Ödünçleme Teorisi*
- G.) *Erken Dönem Halkbilimi Kuramlarının Temel Paradigmaları ve Eleştirilen Yönleri*

II. Metin Merkezli Halkbilimi Kuramları

- A.) *Tarihi-Coğrafi Fin Okulu*
 - a.) *Tarihi-Coğrafi Fin Okulunun Tarihçesi ve Temel Eserleri*
 - 1.) *Alex Olrik'in Epik Kanunlar Teorisi*
 - 2.) *Antti Aarne'nin Masalların Tip Kataloğu*
 - 3.) *Stith Thompson'un Halk Edebiyatının Motif İndeksi*
 - b.) *Tarihi-Coğrafi Fin Okulunun Temel Paradigmaları*
 - c.) *Tarihi-Coğrafi Fin Okulunun Çalışma Yöntemi*
 - d.) *Tarihi-Coğrafi Fin Yöntemine Yöneltilen Tenkitler*
- B.) *Tarihi Yeniden Kurma Kuramı*
- C.) *Evrimsel Halkbilimi Teorisi*
- D.) *Psikoanalitik Halkbilimi Kuramları*
 - a.) *Psikoanalitik Halkbilimi Okulları ve Kuramsal Farklılıkları*
 - b.) *Psikoanalitik Halkbilimi Kuramlarına Yöneltilen Eleştiriler*
- E.) *Mit-Ritüelist Halkbilimi Kuramı*
- F.) *Tarihi-Kültürel Halkbilimi Okulu*
- G.) *Biyolojik Halkbilimi Kuramı*
- H.) *Seçkin Kültürün Dibe Batması Kuruğu*
- I.) *ideolojik Halkbilimi Kuramları*
- İ.) *Kültürlerarası Çaprazlama Yöntemi*
- J.) *Yığın Kültürü Kuramı*
- K.) *Yapısal Halkbilimi Kuramları*
 - a.) *Kahramanın Biyografisinin Yapısal Çözümleme Modelleri*
 - 1.) *J. G. von Hahn'in Aryan Kahramanı Biyografik Modeli*
 - 2.) *Otto Rank'in Kahraman Kalıbı*
 - 3.) *Lord Raglan'in Geleneksel Kahraman Kalıbı*
 - 4.) *Eric Hobsbawm'in Sosyal Haydut veya Halk Kahramanı Kalıbı*
 - b.) *Vladimir Propp'un Yapısal Anlatı Çözümleme Yöntemi*
 - 1.) *Vladimir Propp'un Çözümleme Yönteminin Tarihçesi*

- 2.) Vladimir Propp Yapısalcılığının Temel Paradigmaları
- 3.) Propp'un Çözümleme Yönteminin İşleyiş Sistematiği
- 4.) Propp Yöntemine Göre Bir Masal Çözümleme Örneği
- 5.) Vladimir Propp'un Çözümleme Yöntemine Yöneltilen Eleştiriler
- c.) Claude Levi-Strauss'un Yapısal Çözümleme Yöntemi
- 1.) C. Lévi-Strauss'un Hayatı ve Çalışmalarının Tarihçesi
- 2.) C. Lévi Strauss'un Çözümleme Yönteminin Temel Paradigmaları
- 3.) C. Lévi Strauss'un Yapısal Çözümleme Yönteminin İşleyişi
- 4.) C. Lévi- Strauss'un Çözümleme Yönteminin Tenkit Edilen Yönleri

III. Bağlam Merkezli Halkbilimi Kuramları

- A.) İşlevsel Halkbilimi Kuramı
 - a.) İşlevsel Kuramın Teorik Zemini ve Tarihçesi
 - b.) Kavramsal Çatının Oluşumu: Malinovski ve Kültür Tanımı
 - c.) Halkbilimini İşlevsel Çözümleme Modelleri
 - B.) Sözlü Kompozisyon Teorisi
 - a.) Teorinin Ortaya Çıkışının Tarihçesi ve Homer Meselesi
 - b.) Kavramsal Çatının Oluşumu: M. Parry ve Çalışmaları
 - c.) Teorinin Ortaya Çıkışı: Albert B. Lord ve Çalışmaları
 - d.) Sözlü Kompozisyon Teorisine Yapılan Tenkitler ve Dönüşümler
 - e.) Sözlü Kompozisyon Teorisinin Bugünkü Durumu
 - C.) Performans Teori
 - a.) Performans Teori'nin Ortaya Çıktığı Teorik Zemin ve Tarihçesi
 - b.) Performans Teori'ye Göre Halkbilimini Analiz Modelleri
 - 1.) Performans (icra /gösterim) Kavramına Dair İlk Tespitler
 - 2.) Üçlü Bir Araştırma Modeli: Metin Sözeloku (Texture) ve Bağlam.
 - 3.) "Halk" Kavramının Tanımlanışındaki Büyük Değişme
 - 4.) Performans Teorinin Manifestosu:
- Yeni Bir Halkbilimi Kuramının İlanına Doğru
- 5.) Performans Teori'nin İcra Olayı Tahlil Yöntemi

IV. Uygulamalı Halkbilimi Araştırmaları (Çobanoğlu, 1999: 8-9).

Metin Ekici'nin Tasnifi

1. Metin Merkezli Kuramsal Yaklaşımlar
 - Gelişme Kuramı
 - Yayılma Kuramı
 - Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi
 - Axel Olrik'in Epik Yasaları
 - Antti Aarne, Stith Thompson ve Hans-Jörg Uther' in Masal Tipleri Kataloğu
 - Stith Thompson ve "Halk Edebiyatı Motif İndeksi"
 - Psikoanalitik Kuram ve Yöntem
 - Yapısalcı Kuram ve Yöntem
 - Kahramanın Biyografisini Çözümleyen Yapısal Yöntemler
 - Vladimir Propp ve Masalların Yapısal Çözümlemesi
2. Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Halkbilimi Kuram ve Yöntemleri
 - İşlevsel Halkbilimi Yöntemi
 - Sözlü Formül Kuramı ve Yöntemi
 - Bağlamsal Kuram (Ekici, 2013: III-IV).

Mehmet Ali Yolcu'nun Tasnifi

1. Ulusçu Folklor Kuram ve Yöntemleri
 - 1.1. Köken Arayışları
 - 1.1.1. Johann Gottfried von Herder
 - 1.1.2. Grimm Kardeşler
 - 1.2. Tarihi Coğrafi Fin Okulu

2. *Evrimsel Folklor Kuram ve Yöntemleri*
 - 2.1. *Anaerkil Toplum Tartışmaları*
 - 2.2. *John Ferguson McLennan'ın Totemizm ve Egzogami Kuramları*
 - 2.3. *James Frazer ve Büyü Kuramı*
 - 2.4. *Fierre Saintyves ve Sembolik Mitoloji*
 - 2.5. *Arnold Van Gennep ve Biyolojik Folklor*
 - 2.6. *George Laurence Gömme ve Tarihi Yeniden Kurma*
3. *Difüzyonist (Yayılmacı) Folklor Kuram ve Yöntemleri*
 - 3.1. *Alman Etno-Coğrafya Okulu*
 - 3.2. *Heliolitik İngiliz Okulu*
 - 3.3. *Tarihsel Özgücü Amerikan Okulu*
 - 3.4. *Hindolojist Okul*
4. *Psikonalitik Folklor Kuram ve Yöntemleri*
5. *Yapısalcı Folklor Kuram ve Yöntemleri*
 - 5.1. *Kahraman Biyografisi Üzerine Yapısal Çözümlemeler*
 - 5.2. *Vladimir Propp'un Yapısala Çözümleme Yöntemi*
 - 5.3. *Claude Lévi-Strauss Yapısalcılığı*
6. *İşlevselci Folklor Kuram ve Yöntemleri*
 - 6.1. *Bronislaw Malinowski ve Bireyci İşlevselcilik*
 - 6.2. *Alfred R. Radcliffe-Brown ve Yapısal İşlevselcilik*
 - 6.3. *Kobert K. Merton'un Bozuk ve Örtük İşlev Kuramı*
 - 6.4. *Max Gluckman ve Diyalektik İşlevselcilik*
 - 6.5. *Folklor Çalışmalarında İşlevselcilik*
7. *Sözlü Kompozisyon Kuramı*
8. *Performans Kuramı*
 - 8.1. *Halk Kavramı Üzerine Tartışmalar*
 - 8.2. *İcra Merkezli Kuramsal Yaklaşımlar*
9. *Feminist Folklor Kuram ve Yöntemleri*
 - 9.1. *Sosyal Bilimler ve Feminizm*
 - 9.2. *Halk Bilimi ve Feminizm*
 - 9.3. *Halk Bilimi ve Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları* (Aça, 2016: 8-9).

Öncelikle bu üç tasniften ilk ikisinin birbiriyle benzerlik gösterdiğini söylemeliyiz. Benzerliklerin de kronolojik olmaları, metin-bağlam gibi kategoriler oluşturmaları ve çokça da aynı şekilde adlandırılmalarıdır. Farklı noktalarına baktığımızda ise Çobanoğlu'nun tasnifindeki “Erken Dönem Halkbilimi Kuramları” ile “Uygulamalı Halkbilimi Araştırmaları” ana gruplarının diğerinde yer almadığı ve Çobanoğlu'nda başka isimlerle “I. Erken Dönem” içinde yer bulan “Gelişme” ve “Yayıma” kuramlarına “Metin Merkezli Kuramsal Yaklaşımlar” içinde yer verildiğidir.

Mehmet Ali Yolcu tarafından yapılan tasnif ise diğer ikisinden belirgin farklılıklar göstermektedir. Bu farkların kronolojik bir özellik taşıması, metin-bağlam gibi kategorileri kullanmaması ve diğerlerine göre çok daha fazla kategori kullanmak suretiyle daha fazla çeşitlilik göstermesidir.

Burada kısaca söz konusu sınıflamaların “problemlî” yönlerine de işaret etmek isteriz. Bunların öne çıkanlarını şu şekilde ifade edebiliriz:

-İlk tasnifte “erken dönem” gibi bir ifade kullanılarak “kronolojik bir sınıflandırmaya başlamışken sonradan metin-bağlam ve uygulamalı gibi daha farklı düzlemdeki kategorilerin dâhil edilmesi

-İlk iki tasnifte kullanılan “metin-bağlam” ayrımının yeterince kuşatıcı olmaması

-Büyük ölçüde paradigma esaslı olan üçüncü sınıflandırmada bu çerçevenin dışına çıkarak tasnife yerleştirilemeyen “Sözlü Kompozisyon Kuramı”na müstakil bir grup olarak yer vermesi.

1.2.7.1.(2). Kuram ve Yöntem Açıklamaları

Öncelikle tezimizin “3. Bölüm”ünde değerlendirme konusu yaptığımız çalışmaların büyük çoğunluğu Özkul Çobanoğlu ile Metin Ekici’nin yaptığı sınıflandırmayı ve bu doğrultudaki değerlendirmeleri esas aldıklarını ifade edelim. Bununla beraber bazı çalışmalarda bir ana kategorinin alt kategorisinde yer alan spesifik bir yöntem kullanılırken bazılarında da bu durum daha genel düzeyde ancak ana kategori ile ifade edilebilecek bir yöntemin kullanılması şeklinde kendini göstermektedir.

Biz burada kuram-yöntemleri herhangi bir sınıflandırmaya bağlı kalmadan üst ve alt kategoriler şeklinde ifade edeceğiz.

1.2.7.1.(2).(a). Metin Merkezli Kuram ve Yöntem/Yöntemler

Bu kuram ve yöntemler adından da anlaşılacağı üzere kültürel ve edebi metinleri esas alır. Bu kapsamda yalnızca metne odaklanan “Gelişme”, “Yayılma” ve “Tarihi-Coğrafi Fin Yöntemi” gibi yaklaşımlar, benzer metinlerin farklı toplumlarda bulunmasını açıklamak amacıyla oluşturulurken ; “Psikoanalitik” ve “Yapısal” yaklaşımlar ise metinlerin içeriğinde bulunan anlamlar ve bunların sembolik değerleriyle şekil ve yapı özelliklerine odaklanır (Oğuz vd., 2013: 62).

1.2.7.1.(2).(a).(a). Gelişme Kuramı

Temel olarak kültür ve medeniyetlerin oluşumu, gelişimi, benzer ve farklı oluşlarının sebepleri, bazı kültür ve medeniyetlerin daha ileri olmasına rağmen, bazılarının neden az gelişmiş veya hiç gelişmemiş oldukları varsayımlarından hareketle ortaya atılan bu kuramın ana temsilcisi İngiliz Edward B. Tylor’dur (Kafesoğlu, 1999: 18).

Bu teori halk edebiyatı ürünlerinin aynı anda farklı iki veya daha fazla toplumda var olması ve bu varoluşun, bir toplumdan diğerine geçmesi veya ödünç alma ile açıklanamadığı durumları açıklamaya yöneliktir.

Konuyla ilgili en önemli örnek ise, Türk ve Yunan destanlarıyla ilgilidir. Bilindiği üzere, Dede Korkut Kitabı içinde bulunan bazı anlatmalar, örneğin “Kam Püre Oğlu Bamsı Beyrek” ve “Basat’ın Tepegöz’ü Öldürmesi” anlatmaları ile ünlü Yunan destancısı Homer’in eseri olduğu kabul edilen Odyssey’in bazı bölümleri arasında benzerlikler ve hatta birbiriyle tamamen örtüşen kısımlar vardır. Konuyla ilgili araştırmacılar, örneğin Von Diez, bunlardan birinin asıl diğerinin ondan kopya veya en azından alıntı olduğunu, Türk anlatmasının Homer’e kaynaklık etmiş olabileceğini iddia etmişse de sonraları pek çok Avrupalı ve Amerikalı bilim adamı Odyssey’in daha eski bir yazılı eser olası dolayısıyla, Dede Korkut Kitabı’ndaki anlatmaların Odyssey’den kopya edilmiş olması gerektiğini iddia etmişlerdir (Ekici, 2013: 102).

1.2.7.1.(2).(a).(b).Yayılma (Diffusion) Kuramı

Kültür ve medeniyet oluşumu ve toplumların kültürel yapılarında benzer unsurlar bulunması gibi durumları açıklamaya yönelik bir kuramsal yaklaşımdır. “Difüzyonizm, bir antropoloji ve folklor okulu olarak, kültürel özelliklerin kökeni bakımından kültürün doğasını, bir toplumdan başka bir topluma yayılımını ve dünya çapında insan kültürünün dağılımını anlamının bir aracı olarak 19. yüzyılın ortalarında ortaya çıkmıştır” (Aça, 2016: 246).

Gelişme Kuramı'na benzer bir şekilde ortaya çıkan bu kuram da, özellikle 19. yüzyıl arkeoloji ve antropoloji araştırmalarının etkisi ile oluşturulmuştur. “Bu çalışmaların sonucunda farklı toplumlarda benzer kültür unsurlarının varlığının tespiti üzerine, benzer yaratmaların farklı toplumlarda varoluşunun nedenlerini açıklamak ve dünyada bir ilk kültür merkezi bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla ortaya atılmıştır” (Oğuz vd., 2013: 64).

Bir halk edebiyatı ürünü sözlü veya yazılı olarak bir yerden başka bir yere taşınmakta ve bu da yayılma sonucunu doğurmaktadır. Taşınma sırasında, metinler arasında farklılıklar ortaya çıkması bunların ilk defa nerede ve kim tarafından meydana getirildiği ve hangi topluma ait olduğu gibi problemleri gündeme getirmektedir

Yayılma konusu Türk halk edebiyatı ürünleri çerçevesinde ele alındığında, birçok ürün akla gelebilir. Bunlardan birisi türküdür.

Bir türkünün çeşitli yerlerde birbirine benzer veya az çok farklı metinlerinin bulunması söz konusu olabilir ve bunu araştırma işiyle uğraşan bir kişi temelde yayılma sorunuyla ilgilenmektedir. Türkiye’de anlatılan pek çok masal da aynı sorun çerçevesinde tartışılmaktadır. Türk dünyası içinde en çok tartışılan yayılma örneği ise, şüphesiz Köroğlu anlatımlarıdır. Yayılma kuramının- halkbilimi araştırmaları içinde kullanılan kuramsal yapılanması ise, Julius Krohn ve oğlu Kaarle Krohn tarafından temeli atılan “Tarihi Coğrafi Fin Yöntemi”dir (Oğuz vd., 2013: 64-65).

1.2.7.1.(2).(a).(c). Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi

Evrensel bir disiplin haline gelmiş olan folklorun oluşmasında temel bir etken olan tarihi-coğrafi yöntem temeli itibarıyla sözlü halk anlatımlarının, özellikle de masalların veya bir masalın nerede ve ne zaman oluştuğunu ve onun muhtemel ilk şeklinin ne olduğunu belirlemeyi amaçlar.

İsveç, Norveç, Finlandiya, Danimarka ve İzlanda gibi İskandinav ülkelerindeki halk bilimi ve siyasal hareketlerin bir sonucu olarak ortaya çıkan bu “yönteme göre, her anlatı belli bir zamanda, belli bir yerde yaratılmıştır. ‘İlk şekil’, yöntem mensuplarının verdiği adla ifade etmek gerekirse “Ur-form” belli bir yerde ve zamanda, belli bir halk grubu tarafından yaratılan bir halk anlatması, tıpkı suya atılan taşın oluşturduğu dalga benzeri bir şekilde, ticaret ve göç gibi nedenlere bağlı olarak yayılmaya başlar. Sözlü yayılma yanında, yazılı ve basılı metinler de bu yayılmaya katkı sağlayacaktır” (Dorson, 2006: 12).

Bu yöntemin mensuplarına göre, “ele alınan bir halk anlatmasının, örneğin bir masalın bu şekilde geniş bir alana yayılmış pek çok eş metni bulunabilir. Hatta ilk şekilden kaynaklanan eş metinlerin bile daha yeni eş metinleri, yani ikinci bir alt grubu, Von Sydow’un ifadesiyle “*Oikotypes*”, oluşabilir” (Sydow 2005).

Türkiye’deki halk edebiyatı çalışmalarında tam anlamıyla olmasa bile, belli özellikleri itibarıyla uygulanan bu yöntem pek çok monografik çalışmanın yapılmasını sağlamıştır. Yöntemin, uygulanış şekli aynı olmasa bile, özellikleri bakımından benzer şekilde, eski Türk edebiyatı araştırmalarındaki “divan” incelemelerinde yaygın olarak “edisyon kritik” çalışmaları adı altında kullanıldığını da belirtelim (Oğuz vd., 2013: 64).

Tarihi-Coğrafi Fin Yöntemi için temel bazı metinler söz konusudur. Bunlar arasında özellikle, Axel Olrik’in Epik Yasaları, Antti Aarne-Stith Thompson-Hans-Jörg Uther’in Masal Tipleri Kataloğu ve Stith Thompson ve Halk Edebiyatı Motif İndeksi öne çıkar. Söz konusu üç metni kısaca değerlendirmeye çalışacağız.

-Axel Olrik'in Epik Yasaları

Tarihi-Coğrafi Yöntem'in tanınmasında ve özellikle de halk anlatılarının yapı çözümlemesine yönelmekte ilk örnek niteliğindeki Olrik'in "epik yasalar"ı, halk anlatılarının içerik ve yapısal düzenini oluşturan bazı temel kuralları tanımlamaya çalışır.

Altı bölümden oluşan bir kitap hacminde ortaya konulan epik yasaları Özkul Çobanoğlu'nun değerlendirmelerinden faydalanarak aşağıda sıralayacağız:

1. Giriş ve Bitiriş Kuralı: Anlatının birdenbire başlamayıp bitmemesi ilkesidir.

Anlatı durgunluktan coşkunluğa doğru giderek başlar ve çoğu zaman başlıca kişilerden birinin başına gelen bir felâketi içeren sonuç olayından sonra coşkunluktan durgunluğa giderek biter. Daha uzun anlatılarda bu gibi birçok durak noktaları gerektirir; kısa bir anlatı için sadece bir durak noktası yeterlidir. Bitiriş, çoğu zaman konunun o yöreye özgü bir devamı biçimini alır" (Olrik, 1994a: 2-3).

2. Yineleme Kuralı: Anlatıda bir sahnenin yinelenmesi ilkesidir.

Anlatıda ne zaman çarpıcı bir sahne ortaya çıksa durum olayın akışını kesmeyecek şekilde uygunsa, sahne yinelenir. Bu sadece gerilimi sağlamak için değil, aynı zamanda anlatının boşluklarını doldurmak için de geçerlidir. Yineleme bazen gerilimi artırıcı şekilde yoğun bazen basittir. Ama önemli olan halk anlatısının (sage) yineleme olmadan tam olarak kendi biçimini kazanamayacağıdır (Olrik, 1994a: 3).

3. Üçleme Kuralı: Anlatıda yinelemenin hemen her zaman üç sayısına bağlı olduğunu görürüz. Yani "üç sayısı" da kendi başına bir ilkedir.

4. Bir Sahnede İki Kuralı: Anlatı boyunca sadece iki kişinin aynı sahnede ortaya çıkması ilkesidir.

5. Zıtlık Kuralı: Anlatıda her zaman mevcut olan kutuplaşma ilkesidir. Bu zıtlık durumu, anlatının epik yapısının önemli bir kuralıdır.

6. İkizler Kuralı: Anlatıda iki kişinin aynı rolde ortaya çıkması ilkesidir. Buradaki "ikizler" "hem gerçek ikizler hem de aynı rolde olan iki kişi anlamına da gelebilir. İkinci derecede gelen tipler çift olarak ortaya çıkmaktadır. Eğer bu ikizlerden biri önemli bir role geçerse zıtlık kuralıyla karşı karşıya gelmekte ve böylece diğeriyle zıtlığa başlamaktadır (Olrik, 1994a: 5).

7. İlk ve Sonuncunun Önemli Olması Kuralı: Anlatıda sahneye çıkan ilk ve son kişinin önemini vurgulayan bir ilkedir.

8. Anlatımda Tek Çizgililik Kuralı: Halk anlatısı bir olay çizgisini bir başkasıyla karıştırmaz; halk anlatıları her zaman tek çizgilidir. Eksik kalan kısımları tamamlamak için geriye dönüş yapmaz. Eğer daha önceki olaylar hakkında bilgi vermek gerekiyorsa; bu bir diyalog veya konuşma içinde verilir. Tek olay çizgisi halk anlatısında resim sanatının perspektif kavrayışı yoktur. O, sadece sonradan gelen ve gelişmeye açık olayları çukur vekabartmalarıyla yan yana dizen heykel rölyefleri anlayışını bilir. Bu yüzden de onun kompozisyonu heykeltıraşlığın ve mimarlığınkiler gibi sayı ve diğer simetrik gerekliliklerle sıkı sıkıya bağlıdır (Olrik, 1965: 136-137).

9. Kalıplaştırma Kuralı: Aynı çeşitten iki insan veya durum elverdiği ölçüde değişik değil, elverdiği ölçüde birbirine benzerdir. Hayatın böyle katı üsluplaştırılmasının kendine özgü bir estetik değeri vardır. Gereksiz olayları her şey atılmış ve sadece gerekli olanlar göze çarpıcı bir durumda ortaya çıkarılmıştır (Olrik, 1994b: 4).

10. Büyük Tablo Sahnesi Kuralı: Anlatıda anlatım, anlatılan bütün kahramanların yan yana geldiği bu sahnelerde doruğa erişir. Bu sahnelerde anlatının kahramanları yan yana gelirler. Kahraman ve atı, kahraman ve canavar. Bu görkemli durumlar çoğu zaman gerçeğe değil hayale dayanır. Büyük Tablo sahneleri bir geçicilik

duygusu değil bir çeşit zaman içinde süreklilik niteliği taşıdığı fark ediliyor. Etkisi uzun süren bu eylemler heykelcilikte de büyük yer tutmaktadır ve tek başına kişinin kafasına bir resim olarak ortaya çıkabilen bir güç taşımaktadır (Olrík, 1994b: 5).

11. Anlatı Mantiğı Kuralı: Anlatının kendine has bir mantığı vardır. Ortaya konulan temaların konunun ana hatlarını etkilemesi gereklidir ve üstelik bu etki temaların anlatı içindeki ağırlığı ile doğru orantılı olmalıdır. Anlatının (sage) bu mantığı her zaman doğal dünyanın mantığı ile ölçülemez. Animizme ve hatta mucize ve büyüye olan eğilim onun temel kuralıdır. Her şeyden önce onun kabul edilmesi büyük ölçüde olay örgüsünün iç tutarlılığına dayanır. Akla sığabilirlik pek seyrek olarak dış gerçeklikle ölçülür (Olrík, 1965: 138).

12. Olay Örgüsünde Entrika Birliği Kuralı: Olay örgüsünde entrikanın birliği halk anlatısı için bir ölçüdür. Olay örgüsünde birbiriyle gevşek organizasyonlarla bağlanmış ve belirsiz hareketlerin olmayışını sağlar (Olrík, 1965).

13. Epik Birlik Kuralı: Bütün anlatı öğelerinin, en baştan beri ortaya çıkma ihtimali görülen ve artık gözden uzak tutulamayan olaylar yaratması şeklinde gerçekleşmektedir (Olrík, 1994b: 5).

14. İdeal Epik Birlik Kuralı: Birçok anlatı öğeleri, kişiler arasındaki ilişkileri en iyi şekilde aydınlatmak için bir araya gelirler. (Olrík, 1994b: 5).

15. Dikkati Başkahraman Üzerine Toplama Kuralı: Halk anlatı geleneğinin en büyük kuralı dikkati başkahraman üzerine toplamadır. Anlatıda tarihsel olaylar anlatılıyorsa dikkat kahramanın üzerinde toplanır. Sage’de iki kahraman belirlediği zaman halk anlatısının nasıl geliştiğini görmek çok ilgi çekicidir. Bir tanesi her zaman gerçek başkahramandır. Sage onun hikâyesiyle başlar ve bütün dış görünüşüyle o, en önemli karakterdir (Olrík, 1994b: 5).

-Antti Aarne-Stith Thompson-Hans-Jörg Uther’in Masal Tipleri Kataloğu

“Kaarle Krohn’un öğrencisi olan Antti Aarne, Krohnlar tarafından derlenmiş olan masalları tasnif işini üstlenir. Masallara numaralar vermek suretiyle işe başlayan Aarne, 1910 yılında FFC serisinden yayınlanan “Verzeichnis der Märchentypen (Masal Tipleri Dizini)” adlı masal tipleri kataloğunda masalları üç ana başlık altında sınıflandırmıştır:

I. Hayvan Masalları (1-299)

II. Günlük (Asıl) Masallar (300-1199)

III. Anekdötler ve Şakalar (1200-1999) (Uther, 2008: 939; Sakaoğlu, 2002: 54)

Antti Aarne, bu tasnifi Finlandiya, Danimarka ve Almanya’dan derlenmiş (Grimm masalları) masallardan hareketle hazırlamıştır (Thompson, 1964: 5).

Daha sonra Aarne’nin öğrencisi Stith Thompson tarafından düzenlenen bu sınıflandırma sistemi, günümüz çalışmalarında da kullanılmaktadır. Stith Thompson 1961’de “The Types of the Folktale”in genişletilmiş şeklini ikinci kez yayımlar. Masal araştırmalarında “AaTh”, “AT” veya “Aarne-Thompson” olarak kısaltılan bu ikinci baskıda yer verilen katalogda masallar beş ana başlık altında toplanmıştır. Bunlar: Hayvan masalları, günlük masallar, fıkralar ve anekdotlar, zincirleme masallar, sınıflandırmaya girmeyen masallardır” (Oğuz vd., 2013: 71).

-Stith Thompson ve “Halk Edebiyatı Motif İndeksi”

Stith Thompson, Antti Aarne’nin yaptığı masal tipleri kataloğunu geliştirmek ve masallar hakkında uzun araştırmalarını topladığı “Halk Masalı (The Folktale)” adlı kitabının yazmanın dışında, günümüz halk bilimi araştırmalarında vazgeçilmez olarak kullanılan ve sadece masalları değil, bütün halk bilimi araştırmalarını ilgilendiren ikinci ve daha önemli bir çalışma yapmıştır (Ekici, 2013: 112).

“Thompson, “Halk Edebiyatı Motif İndeksi (The Motif Index of Folk Literature)” adlı, altı ciltlik çalışmada, çeşitli dünya anlatılarında tespit ettiği motifleri alfabetik olarak sıralamış, altıncı ciltte ise konu ve kavramların dizinini vermiştir” (Oğuz vd., 2013: 75).

Stith Thompson tarafından belirlenen motiflerin ana başlıkları şöyledir;

A. Mitolojik Motifler

B. Hayvanlar

- C. Yasak (Tabu)
- D. Sihir (Büyü)
- E. Ölüm
- F. Olağanüstülük
- G. Devler
- H. Denemeler (Test Etme)
- J. Akıllı ve Aptal
- K. Aldatmalar
- L. Talihin Tersine Çevrilmesi
- M. Geleceği Belirleme
- N. Şans ve Kader
- P. Toplum
- Q. Ödüller ve Cezalar
- R. Tutsaklar ve Kaçaklar
- S. Anormal ve Zulümler
- T. Cinsiyet
- U. Hayatın Tabiatı
- V. Din
- W. Karakter Özellikleri
- X. Mizah
- Z. Çeşitli Motifler (Thompson, 1977: 488-500).

Yukarıda verilen ana başlıkların daha alt grupları ve bunların numaralarla ifade edilmesi söz konusudur.

1.2.7.1.(2).(a).(d). Psikoanalitik Kuram ve Yöntem

Bu kuram, yalnızca halkbilimi alanında değil, edebiyatın bütün alanlarında ve ayrıca resim, fotoğraf ve sinema gibi sanat alanlarında da oldukça geniş yankı uyandırmıştır. Ayrıca günlük konuşma ve hareketlerin bile anlamlandırılmasında zaman zaman kullanılan psikoanalitik kuram ve yöntem, çok kullanıldığı kadar, en çok karşı çıkılan ve tartışılan kuram ve yöntemlerden biridir. Freud'dan sonra onu izleyen çeşitli araştırmacılar, başta mitler ve halk inanmaları olmak üzere çeşitli halk edebiyatı ürünlerindeki sembollerin bilinçaltı çözümlemesi işine girişmiştir. Halk edebiyatı ürünlerindeki semboller yanında, çeşitli olay ve karakterler arasındaki ilişkiler de aynı şekilde ele alınmıştır. Buna göre, halk anlatılarında geçen; “fincan, kâse, kazan, mücevher kutusu, yarım ay, iki ayaklı merdiven ortasındaki yarık ve ters dönmüş at nalı gibi pek çok nesne dişiliğin sembolü” olarak kabul edilmiş ve bunlar anlatı içindeki durum ve işlevlerine göre yorumlanmıştır (Oğuz vd., 2012: 74-76).

Psikanalitik dayalı çözümleme yöntemi, Freud'un 1890'lı yıllarda Viyana'da nevroitik hastalar üzerine yaptığı çalışmalarından ortaya çıkmış psikolojik bir yöntemdir (Açı, 2016: 256).

Freud “Rüyaların Yorumları (Interpretations of Dreams)” (1900) adlı eserinde insanın rüyalarının oluşumu ve anlamı üzerinde durmuş, ancak bu rüyaları açıklamada bilinçaltının nasıl çalıştığını ifade etmede zorlanarak, bu çalışmalara destek için mit, masal, tabu, fıkra ve batıl inançlara yönelmiştir (Ekici, 2013: 115).

Türkiye'deki halkbilim çalışmalarında da psikoanalitik yöntemin denendiğini belirtelim. Profesör Seyfi Karabaş bu yöntemin Türk halk edebiyatı ürünlerine uygulanmasında bir öncüdür. Her ne kadar yaptığı çalışmalar tartışmalı olsa da, özellikle bazı masal ve maniler üzerinde yaptığı psikoanalitik değerlendirmeler kayda değerdir. Yine Dede Korkut Kitabı hakkında California Üniversitesi'nde yazmış olduğu doktora tezi de psikoanalitik yaklaşımdan önemli ölçüde yararlanılarak hazırlanmıştır (Oğuz vd., 2012: 78).

1.2.7.1.(2).(a).(e). Evrimsel Kuram ve Yöntem

Metin merkezli kuram ve yöntemlerden bir diğeri de Evrimsel Kuram ve Yöntem'dir. Evrimsel Halkbilimi Kuramı'nın mensuplarının temel paradigmaları için,

R. M. Dorson "Darvin'in Evrim Teorisi'nin izinde ve ondan mülhem halkbilimciler olarak, köylüler arasında yaşayan eski pratikler ve vahşi geleneklerden hareketle insanlığın tarih öncesini yeniden kurabileceklerini düşündüler." (Dorson, 1959: 1) demektedir (Çobanoğlu, 2012: 159).

Evrimsel kuramı takip eden halkbilimcilerin halkbilimine genel yaklaşımlarına göre, folklor geçmişin yaşayan kalıntılarıdır. Halkbilimciler folkloru kullanarak insanlığın tarih öncesini yeniden kurabilirler. Bu nedenle, İngiliz Antropolojik Folklor Okulu'na mensup halkbilimciler, özellikle, işlevsizmiş gibi görünen, kaba-saba ve hurafe nitelikleri ağır basan kültürel materyaller üzerinde yoğunlaştılar. Okuma yazma bilmeyen köylülerin paganlık zamanından başlayarak yaratılışın daha ilkel zamanlarına ait fosilleşmiş yaşayan kalıntıları koruduklarını düşünmüşlerdir. Bu bakış açısı folkloru, biraz da arkeolojinin tesiriyle, insan zihninin arkeolojisi olarak gördü. Bu, o dönemin insanlığın gelişmesini çizgisel olarak açıklayışla da uyum içinde olan bir anlayıştır (Çobanoğlu, 2012: 160).

19. yüzyılda antropoloji disiplininin ilk kuramsal yaklaşımı olarak ortaya çıkan evrimcilik, toplumların ya da kültürlerin bir çizgi üzerinde geliştiğini varsaymış, tıpkı o dönemlerde revaçta olan biyoloji alanındaki canlıların evrimi çizgisini kültüre uygulamıştır (Aça, 2016: 233).

1.2.7.1.(2).(a).(f). İdeolojik Halkbilimi Kuram ve Yöntemleri

19. yüzyılda folklor çalışmalarında tarihsel bir bakış açısı egemen olmuş ve folklor, karşılaştırmalı çalışmaları merkeze alan bir disiplin olma kimliğini sürdürmüştür. Folklor araştırmalarında karşılaştırma; benzerlikler, farklılıklar ve gelişimin olası seyri üzerinden yapılarak benze öğelerin numaralandırılması ve böylece bilimsel sınıflamayla parçalar üzerinden bütünü görme hedeflenmiştir. Rönesans döneminde başlayan Avrupa dışındaki yabancı kültürlerle ilgi, Grimm Kardeşlerle paralel metinlere atıf yapma geleneğini beraberinde getirmiş, böylece benzer geleneksek formların karşılaştırmalar yoluyla folklor ürünlerinin dağılımı ve değişimine ya da bağımsız kökenlerine ulaşmak istenmiştir. Buradaki nihai hedef, folklor malzemelerinin ulusal kimliklerinin belirlenmesi yoluyla ulusların "köken" sorunlarını kısmen çözüme kavuşturma, böylece "milli ruh"un gelişimine dayanak üretmedir (Aça, 2016: 225).

Bu amaç üzerinde birçok ülkede kendi kültürlerine dönmüş ve köken arayışlarını nihayete erdirmek amacıyla birçok kültürel çalışmalar yapmıştır. "Halk şiirinin ulusal kimliği belirleyici ve koruyucu rolüne dikkat çeken Johann G. von Herderi'n izindeki Avrupa'nın her ülkesinden bilim adamları yerli ağızlarda, bu ağızlarda söylenen halk masalları ve halk şarkılarında, halkbilimi konularını geliştiren edebiyatta ve ulusal kahramanların eylemlerini kutlayan tarih eserlerinde açığa çıkan "halk ruhu"nu aramışlardır" (Çobanoğlu, 2012: 193).

1.2.7.1.(2).(a).(g). Yapısalcı Kuram ve Yöntemler

Halk bilimi çalışmalarında metin merkezli yaklaşımlar içinde, metinlerin yapısal özellikleri üzerine kurulmuş olan kuram ve yöntemlerdir.

Çözümlemede en alt birim olarak kendisini oluşturan öğelerin tümünü kapsar biçimde "yapı"yı gören yapısalcılık, asıl olarak dilbilim, edebiyat ve sanatta ortaya çıkmıştır ve folklor çalışmalarında metnin "değişmeyen" özelliklerini belirleyerek ortak yapılar yoluyla sonuçlar üretmeyi hedeflemiştir (Aça, 2016: 263).

Halk edebiyatı ürünlerinin metin özellikleri diğer yöntemlerde de belli ölçülerde incelenmekle birlikte, yapısalcı yöntemlerin farklılığı metin yapılarının temel özelliklerinden hareketle bir sonuca varma düşüncesinin bu yöntemlerde esas alınmasıdır (Oğuz vd., 2012: 78).

Bu kuram ve yöntemler halk kültürünün edebî ürünlerinin incelenmesinde kullanıma gelmiştir.

-Kahramanın Biyografisini Çözümleyen Yapısal Yöntemler

Bu yöntem, çeşitli dinî, mitik ve epik anlatı kahramanlarının başlarından geçen olaylar arasında oldukça önemli yakınlıklar bulunduğunu keşfeden ve buradan hareketle ortak bir kahraman modeli oluşturmaya çalışan ilk bilim adamı Alman halk bilimci Johann Georg von Hahn olmuştur. Von Hahn elde ettiği on dört kahramana ait anlatımlar arasındaki benzer noktaları, on altı başlık halinde sıralamıştır. Bu çalışma “halk anlatılarının kalıplaşmış yapısı hakkında ilk güncelleme” sayılmakta ve diğer yapısal yaklaşımların öncüsü sayılmaktadır (Ekici, 2013: 120).

Kahramanın biyografisini çözümlemeye yapısal yöntemi kullanan ikinci isim Otto Rank’tır. Aslında Freudcu bir psikoanalist yöntemde çözümlemeye izin veren kahraman anlatılarını tercih etmiştir. Kahramanların yaşamının sadece ilk yarısını, yani doğumdan bir yere kral veya yönetici olmalarına kadar olan bölümün yapısı üzerinde duran Otto Rank söz konusu kahraman kalıbını on iki madde etrafında toplamıştır (Segal, 1990: VIII).

Kahramanın biyografisini çözümlemeyle ilgili yapısal yöntemler daha çok Avrupalı toplumların anlatılarına uygulanmıştır. Özellikle Lord Raglan’ın “Geleneksel Kahraman Kalıbı” yapısı çeşitli Türk halk anlatılarına uygulanmışsa da, çoğunlukla bu kalıbın uygulanması sonucunda ne elde edilmek istendiği tam olarak belirtilmemiştir. Halbuki Lord Raglan bu kalıbı belirlerken bu anlatımların tamamının ya tek bir kaynaktan çıkmış olabileceğini veya da aslında birinin gerçek, diğerlerinin ise onun uyarlaması veya eş metinleri olabileceğini ortaya koymak istemiştir (Oğuz vd., 2012: 80-81).

-Propp’un Yapısal Çözümlemesi (Morfolojik Yöntem)

Ünlü Rus halkbilimci Vladimir Propp tarafından ortaya atılan ve "Morfolojik Yöntem" adıyla da bilinen bu yöntem, herhangi bir masalın tarihselliğinin ötesinde, yapısını inceleyerek nasıl bir işlevsel özelliğe sahip olduğunu ve bu işlevlerin de tarihsel köklerini ortaya koymaya çalışan bir yöntemdir (Oğuz vd., 2012: 81).

Propp, masalın bileşen parçasına göre asgari birim olan “işlev”i tanımlayarak bileşenlerin birbiriyle ilişkisini belirlemeyi hedeflemiştir (Aça, 2016: 265).

Propp’un yöntemi, temelde iki ana kavram üzerine kurulmuştur. Bunlardan birincisi “fonksiyon”, ikincisi de “rol”dür. Propp’a göre fonksiyonlar bir masalın temel parçalarıdır. Her fonksiyon; masaldaki bir karakterin bir aksiyonu, yani belli bir nedene bağlı olarak ortaya çıkan ve belli sonuçları olan bir harekettir. Bir fonksiyon masaldaki hareketlerin akışı içindeki önem durumuna göre tanımlanır. Tarihi-coğrafi yöntem aksiyon ve karakterleri birbirinden bağımsız olarak kabul ederken, Propp’un morfolojik yöntemine göre bu hareketler ve karakterler birbiriyle ve masalın bütünüyle ilişkilidir (Ekici, 2013: 122).

Kuşkusuz, bütün masallarda, bu işlevlerin hepsine rastlanmaz (kimi masallarda bazı kesitlerin atlandığı, kısaltıldığı görülür) bununla beraber “bir ya da iki işlevin eksikliği bu işlevlerin masalların olay örgüsündeki ortaya çıkış düzenini sarsmaz, değiştirmez” (Aça, 2016: 266).

Propp yöntemi ülkemizde çeşitli çalışmalara uygulanmış olmakla birlikte pek fazla benimsenmemiştir. Yöntemin Türk masallarına uygulandığı en özgün ve önemli çalışma ise Umay Günay’ın “Elazığ Masalları (İnceleme); U. Günay, 1975” adlı çalışmasıdır (Oğuz vd., 2012: 83).

-Göstergebilim Yöntemi

Göstergebilimin, Avrupa dillerindeki karşılığı olan semiotik (Almanca), semiotique ve semiologie (Fransızca), semiotics (İngilizce) terimleri, Eski Yunancadaki semeion sözcüğüne dayanır. Semeion, Eski Yunancada gösterge, işaret anlamına geliyordu (Akerson, 2005: 49).

Dilimizde özellikle dilbilim sözcüğü örnek alınarak üretilmiş olan göstergebilim terimi ilk bakışta “göstergeleri inceleyen bilim dalı” ya da “göstergelerin bilimsel incelemesi” olarak tanımlanır. Ancak göstergebilimin günümüzdeki etkinlik alanı,

kendisini oluşturan “gösterge” ve “bilim” sözcüklerinin anlamsal toplamından fazla ve değişik bir boyut kazanmıştır (Rifat, 2009: 11).

Dil, edebiyat, resim, sinema, tiyatro, mimarlık, müzik ve hemen hemen sanatın diğer bütün dallarında verilen eserlere yaklaşım çözümleme biçimi konusunda kullanılan bir kuram olan ve özellikle son altmış yıldır ağırlığı hissedilen göstergebilim, uygulama alanları genişledikçe eleştiri hayatımızda daha çok yer almaya ve tartışılır olmaya başlamıştır. Dilin, göstergelerin, günlük yaşamımızda kullandığımız çeşitli işaret, sembol vb.nin üzerine çalışan göstergebilimciler uzun yıllara yayılan bu çalışmalar sonunda bir ‘üst dil’ oluşturdu. Bu üst dilin ilk ürünlerini ‘50’li yıllara doğru görmeye başlarız. Özellikle yapısalci çözümlemeleri ve Fransız göstergebilimcilerin çabaları, yapısalci, post-yapısalci kuramcılara ilham kaynağı olmuştur (Rifat, 2009: 20).

Göstergebilim üzerine çağdaş araştırmalar, Amerika’da Charles S. Pierce, Avrupa’da Saussure ile başlar ve 1960’lı yıllardan günümüze kadar büyük gelişmeler kaydeder. “Göstergebilim” deyimi, Saussure’ün Genel Dilbilim Dersleri’ne kadar uzanır. Dilbilimin, göstergebilimin bir bölümü olduğunu ilk kez Saussure söyler. Onun bu keşfi ve açılımı, dilbilimi araştırmalarına yeni bakış açıları kazandırır (Uçan, 2006: 83).

1.2.7.1.(2).(a).(h). Metinsel Aşkınlık Yöntemi

Bu yöntem bir metni açık ya da kapalı bir biçimde diğer metinlerle ilişki içine sokmak şeklinde tanımlanabilir. Fransız edebiyat kuramcısı Genette, “metinsel aşkınlık”ı “yazınsal dizgenin temel unsuru olarak görür. Ona göre “metinlerarası ilişkiler”, metinsel ilişkiler alanındaki tüm öteki ilişki türlerinden sadece birisidir. Genette, iki yapıt arasındaki olası her tür alışverişe “metinlerarası” yerine “metinsel-aşkınlık” der (Durmuş, 2012: 120).

-Metinlerarasılık Kuramı ve Yöntemi

Metinlerarasılık metinlerin anlamının başka metinler tarafından şekillendirilmesidir. Bir yazarın önceki bir metni ödünç alması ve dönüştürmesi için kullanılabilirdiği gibi bir metni okuyan bir okurun bir başka metne başvurması için de kullanılabilir. Bu ilişki farklı medyaların metinleri arasında kurulduğunda "Medyalararasılık" olarak adlandırılır. “Metinlerarasılık” kavramının kendisi de postyapısalci Julia Kristeva tarafından 1966 yılında bulunmasından bu yana pek çok kez ödünç alınmış ve dönüştürülmüştür. Eleştirmen William Irwin’in belirttiği gibi, bu terim, “Kristeva’nın ilk vizyonuna sadık kalanlardan onu sadece anırtırma ve etkiden bahsederken daha şık bir dil kullanmak isteyenlere kadar neredeyse kullanıcı sayısı kadar farklı anlamlara gelir hale gelmiştir” (<https://tr.wikipedia.org/wiki/Metinlerarasılık>).

1.2.7.1.(2).(a).(i). Postmodern Kuram ve Yöntem

Postmodernizm, “modernizmin sonrası ve ötesi” karşılığı kullanılan bir terimdir. Bu kuram ve yöntemde modern düşünceye ve kültüre ait temel kavram ve perspektifler sorunsallaştırılır ve hatta yadsınır.

Postmodernizm teorik planda modernist sanat biçimleri ve uygulamalarından hareketle oluşan bir dizi kültürel tasarımı tanımlayan ve sonrasında da mimarlık, felsefe, edebiyat, güzel sanatlar gibi alanlarda yeni kültür biçimlerinin işaretleri olarak oluşan bir kuramdır. Postmodernizmi yeni bir tarihsel evre olarak görmek yerine modernizmin kendi içinde bir aşaması veya evresi olarak da anlama çabaları da söz konusudur. Kuram, bu anlamda kendine yönelik itiraz ve eleştirileri de içine alacak şekilde süregiden bir modernizm tartışması olarak görülebilir.

1.2.7.1.(2).(b). Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler

Metinden ziyade bağlamı esas alan bu kuram ve yöntemlerde metnin oluşumunda ortamın etkileri araştırılmaktadır. İşlevsel Kuram ve Yöntem, Sözlü Formül Kuramı ve Yöntemi ile Performans Kuram ve Yöntemi bağlam merkezli kuramlardandır. Biz bu kapsamda işlevsel kuram ve yöntem, sözlü formül kuramı ve yöntemi ile uygulamalı halk bilimi kuramlarını bu başlık altında söz konusu ettik.

1.2.7.1.(2).(b).(a). İşlevsel Kuram ve Yöntem (Antropolojik Kuram ve Yöntem)

Esas itibarıyla antropoloji alanında yetişen ve antropolojinin halkbilimine olan yakınlığından dolayı halkbilimi ve özellikle de halk edebiyatı ürünlerini inceleyen antropologlar tarafından geliştirilen işlevsel yöntem, aynı zamanda “antropolojik yöntem” olarak da bilinmektedir (Ekici, 2013: 124).

İşlevsel yöntemin hareket noktası halk edebiyatı ürünlerinin metinleri değil, bu metinlerin oluşturuldukları ve nakledildikleri bağlamdır. İşte bu bağlam noktasında bir halk edebiyatı yaratmasının anlatılması veya söylenmesindeki temel neden, anlatıcı veya icracının onu yaratma, aktarma ve kullanma nedenleri, dinleyicilerin o yaratmayı dinleme, anlama ve kullanma nedenleri ve bunların dışındaki nedenler işlevsel halkbilimi yönteminin temel sorunlarını oluşturmaktadır (Oğuz vd., 2012, 83).

Folklorun çok sayıda işlevi bulunmaktadır. Bu işlevlerden William Bascom'un (1954; 1965) öne çıkardığı dördü şunlardır:

1. Hoş vakit geçirme, eğlenme ve eğlendirme işlevi: folklorun birinci işlevi eğlendirmektir. Bu bağlamda bütün folklor icraları eğlenceye yöneliktir.

2. Değerlere, toplum kurumlarına ve törelere destek verme: Folklorun ikinci işlevi, içinde yer aldığı kültürdeki icraları yapanlara ve bu icraları seyredip dinleyenlere, söz konusu kültürdeki ritüellerin toplumsal kurumları ve değerleri doğrulayıp onaylamasıdır. Böylece, toplumsal kurum ve değerlerin güncelleşmesini, güçlenip kökleşmesine katkı sağlar.

3. Eğitim veya kültürün gelecek kuşaklara aktarılacak eğitilmesi işlevi: Folklorun üçüncü işlevi ise, özellikle yazılı kültür geleneği olmayan veya sözlü kültür ortamının tek kültür ortamı olduğu toplumlarda, folklorun taşıdığı bilgiler tarihsel olarak gerçek ve öğretimleri son derece önemli olarak kabul edilir. Bu bağlamda folklor, kültürün aynası ve insanlara yönelik pratik kurallar ve kılavuz olarak düşünülmektedir.

4. Toplumsal ve kişisel baskılardan kurtulmak için bir kaçıp kurtulma mekânizması: Folklorun yerine getirdiği dördüncü bir işlev de, önemli olmasına rağmen çoğunlukla gözden kaçırılan kabul edilmiş davranış kalıplarına uygun davranıyor olmak ve bu yolla da meydana gelen toplumsal ve kişisel baskılardan kaçıp kurtulabilmeyi sağlamaktır (Çobanoğlu, 2012: 256-257).

Sonuç olarak, işlevsel kuram, halk bilimi çalışmalarına salt metne dayalı kuram ve araştırma modellerinin yanı sıra metni anlatma ve dinleme eylemleri ve rolleriyle gerçekleştiren temel parçaları ve tamamının içinde yer aldığı sosyokültürel ve fiziki şartların bütünü demek olan, bağlam kavramını (context) esas alan kuramların öncüsü olmuştur (Çobanoğlu, 2012: 259).

Bu kuramın sistematik hale getirilmesinde öncü roller, Bronislaw Malinowski ile ondan habersiz çalışmalarını yürüten A.R. Radcliffe-Brown arasında paylaşılmıştır. Bu saygın bilim adamlarının dışında Boas'ın öğrencileri, Ruth Benedict, Melville Herskovits, Margaret Mead ve William Bascom kurama önemli katkılar sunmuşlardır (Aça, 2016: 270).

1.2.7.1.(2).(b).(b). Sözlü Formül Kuramı ve Yöntemi (Sözlü Kompozisyon Teorisi)

20. yüzyılda ortaya çıkan en önemli folklor kuramlarından birisi olan ve önceleri "Sözlü Formülsel Teori" (Oral-Formulaic Theory), son yıllarda "Sözlü Teori" (Oral Theory) veya gittikçe yaygınlaşan şekliyle "Sözlü Kompozisyon Teorisi" (The Theory of Oral Composition) olarak adlandırılır. Bu teori, Homer'in İlyada ve Odessa'sının sözlü kültür ortamının ürünü olup olmadığının araştırılması demek olup "Homer Meselesi" (Homeric Question) olarak bilinen konu üzerine, 20. yüzyılın ilk yarısında çalışmaya başlayan Milman Parry ve Albert B. Lord adlı araştırmacılarla bunların takipçileri tarafından ileri sürülmüştür (Çobanoğlu, 2012: 260).

Bağlam merkezli olduğu kadar, yapısal yöntemlerle de çok yakından ilgili olması bakımından metin merkezli yöntemler içinde de değerlendirilen sözlü formül kuram ve yöntemi, büyük ölçüde metnin nasıl oluşturulduğunun pek çok defa gözlenmesi ve değişen ve değişmeyen unsurların ortaya çıkmasında bağlamın etkisinin önemine dayanması ve metnin temel dinamiklerinin bağlamda aranması gerektiği gibi yaklaşımları nedeniyle bağlam merkezli yöntemler içinde yer almaktadır. Başka bir ifadeyle söylemek gerekirse, bu kuram ve yöntem temelde bir yapı incelemesine dayanır, ancak bu yapısal inceleme sonucunda elde edilen bulguların değerlendirilmesi ve nedenlerinin açıklanması bağlamla ilgili kabul edilir. Yani metindeki yapısal değişikliklerin nedenleri metnin icra edildiği bağlamdan kaynaklanmaktadır (Oğuz vd., 2012: 85-86).

Sözlü kompozisyon yöntemi başta Amerika'daki halkbilimciler olmak üzere, Avrupa'daki pek çok halkbilimci tarafından da uygulanmıştır. Bu yöntem Türk halk şiirinin çeşitli örneklerine ve belli bölgelerde oluşturulan halk şiiri ve yine âşıkların oluşturduğu şiir geleneklerine rahatlıkla uygulanabilir. Bu konuda bazı çalışmalar yapılmakla birlikte, yöntemin yeterince bilinmemesi nedeniyle pek fazla kullanılmamıştır (Ekici, 2013: 128).

Bu çalışmaların en bilinen örneği olarak Özkul Çobanoğlu'nun "Âşık Tarzı Kültür Geleneği ve Destan Türü" (2000) adlı çalışmasını verebiliriz (Aça, 2016: 282).

1.2.7.1.(2).(b).(c). Uygulamalı Kuram ve Yöntemler

20. yüzyılın ilk yarısından itibaren teşekkül etmeye başlayan bir kuram ve yöntemdir. Bu terim ilk kez 1939 yılında Benjamin A. Botkin tarafından kullanılmıştır. Yaygınlaşan halk hayatı ile beraber halk kültürünün bütüncül bir yaklaşımla ele alınması teorisinin oluşmasına etki etmiş ve zamanla uygulama bulmuştur. Yalnızca durum tespitiyle kalmayıp ortaya konulan bilgilerden hareketle somut bir programın yürütülmesine veya yürütülenlere katkı boyutu vardır.

Halk bilimi uygulamaları, eğitim ve kültür turizmi amaçlı "halk kültürü müzelerinden, roman ve hikayeci seminerlerine, reklam ve tv dizisi gibi yaratıcı yazarlık geliştirme projelerine, sosyo-kültürel ve tarihî şehir dokularının restorasyonu ve yeni işlevler yüklenilerek muhafaza edilmiş projelerine, şehircilik projelerinde hedef belirleme, yerleşilecek alan ve alanın yaşam tarzına bağlı olarak planlanmasına yönelik uygulamalara, çeşitli mesleklerde mesleki uyum projelerinin geliştirilmesine, sosyo-kültürel belgesel program yapımcılığına, müzik, dans, tiyatro ve festival gösterilerinin düzenlenip icrasına, göçmen ve benzeri toplulukların sosyo-kültürel uyum problemlerinin çözülmesine, geleneksel kültürel kodlar

doğrultusunda yaşlı, emekli ve çocuklara yönelik eğlence ve dinlenme (rekreasyon) alanlarının oluşturulmasına varıncaya dek, sosyo-kültürel değişme karşısında karşılaşılan her türlü problemle ilgilenir ve bunların çözümüne yönelik uygulanabilir projeler üreten bir yapıya sahip hale gelmiştir ve bu yonde devam eden ve her gecen gün daha da gelişen uygulamalı halkbilimi çalışmaları doğrultusunda uluslar arası yeni kuruluşlar da oluşturulmuştur (Çobanoğlu, 2012: 354).

Fin halkbilimci, Lauri Honko'nun (1984; 1985) başlatıp liderliğini üstlendiği, hareketin ilk sonucu olarak, Ocak 1985'te Birleşmiş Milletler'e üye 49 devletin temsilcisi bir araya gelerek UNESCO'nun Kültür Bölümünün, Fiziki Olmayan Kültürel Miras Alt-Programı'nı kurmuşlardır. UNESCO'nun önderliğinde bu alandaki çalışmalar başdöndürücü bir hızla gelişmiş ve gelişmeye de devam etmektedir. UNESCO'nun 25. Genel Konferansı'nda 15 Kasım 1989'da "Geleneksel Kültür ve Folklorun Korunması Tavsiye Kararı" kabul edilmiştir. Bu tavsiye kararını takip eden süreçte UNESCO'ya üye ülkeler tarafından imzalanmak üzere, 17 Ekim 2003 tarihinde de "Gayrimaddi Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi" (Convention For The Safeguarding of The Intangible Cultural Heritage) veya Türkiye Türkçesi'nde yaygınlaştığı şekliyle "Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi" hazırlanmıştır. Sözleşme, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından 19.01.2006 tarihinde, "Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun (No 5448) ile onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Türkiye Cumhuriyeti, konuyla ilgili gerekli evrakı UNESCO Genel Müdürlüğü'ne 23.03.2006 tarihinde vererek sözleşmeye taraf olmuştur (Çobanoğlu, 2012: 355).

-Mit-Ritüel Kuram ve Yöntem

Mit-ritüel kuramına göre din, ilkel bilimdir. Mit ve ritüelin birbiriyle etkileşim hâlinde işlev görmesi yoluyla esas oluşturulan din, dünyayı sihirli bir şekilde kendi lehine kullanır. Dinle ilgili daha birçok teori, mit ve ritüelin birbiriyle ilişkisi ve fonksiyonu hakkında alternatif görüşler sunar. Mit-ritüel kuramı, hatalı görülse bile, dinsel bakış açılarını öne çıkarması bakımından değerlidir. Çünkü aksi durumda, bu bakış açıları görmezden gelinmiş olacaktır. Benzer biçimde, bu kuramın alternatiflerinin bir taslağını sunmak da, gözden kaçırılma tehlikesi bulunan diğer dinsel bakış açılarını ortaya çıkarır (Segal, 2012: 173).

1.2.7.1.(2).(c). Mizah Kuram ve Yöntemleri

Mizah, hayatın güldürücü yönünü ortaya çıkaran sanat türü olarak kabul edilmektedir. John Morreal, gülme ya da mizahın teşekkülünü "memnuniyet verici bir psikolojik değişikliğe" (Eker vd., 2003: 407-436) bağlar.

Mizahın oluşumu konusunda da çeşitli kuramlar oluşturulmuş ve bu kuramlardan hareketle de inceleme yöntemleri geliştirilmiştir. Temel mizah teorileri olarak "uyumsuzluk", "üstünlük" ve "rahatlama" kuramları bilinir.

1.2.7.1.(2).(c).(a). Uyumsuzluk Kuramı ve Yöntemi

Uyumsuzlukta "umulmadık", "mantıksız" ya da "uygunsuz" olan bir şeye karşı gösterilen bir tepki söz konusudur. Gülmenin, gerçekleşen olayın duyumsal boyutundan, bilişsel ya da düşünsel boyutuna geçilmesiyle oluştuğunu esas alır. Araştırma yöntemi de bunun tespitini esas alan bir sistemdir.

1.2.7.1.(2).(c).(b). Üstünlük Kuramı ve Yöntemi

Mizah Kuram ve Yöntemleri'nden Üstünlük Kuramı'na göre, “gülmeyi oluşturan temel öge, üstün gelme olgusudur” (Kılıç, 2007). Yöntem de kuramın tespitlerini esas alan bir sistemetikten ibarettir.

1.2.7.1.(2).(c).(c). Rahatlama Kuramı ve Yöntemi

Bu kurama göre mizah, üreten veya kullananın hedef kişi veya grup üzerinde olumsuz bir tavır meydana getirmesidir. Yani kişi karşısındakinin durumuna güler ve bundan rahatlama sağlar. Bu nedenle de gülmenin bu saldırgan tarafı eleştirilmiş hatta suçlama konusu yapılmıştır.

1.2.7.2. Teknikler

Halk bilimi çalışmalarında tarihsel süreçte ortaya çıkmış birtakım kuramlar ve bunların doğurduğu yöntemler esas alınmakla beraber, çeşitli inceleme ve değerlendirme teknikleri de kullanılmıştır. Burada incelemesini yaptığımız çalışmalardan tespit ettiğimiz 68 teknikten kısaca söz etmeye çalışacağız.

1.2.7.2.(1). Algı Analizi

“Bir şeye dikkati yönelterek o şeyin bilincine varma, idrak” (http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5873310f63db68.90356851) olarak tanımlanan algı esaslı olarak çeşitli alanlarda çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmalarda belli bir hedefe yönelik algıların tespiti ve değerlendirilmesinin yapıldığını söyleyebiliriz. Bunlara “algı analizi” diyoruz. Halk bilimi çalışmalarında belli ölçüde kullanıldığını gördüğümüz bir tekniktir.

1.2.7.2.(2). Anlam-İçerik Analizi

Halk bilimi çalışmalarında “eser” niteliğindeki sözel kültür ürünlerinin yapı, anlatım gibi nitelikleri dışında özellikle muhtevasına yönelik değerlendirmeler olarak ifade edebiliriz. Halk bilimi çalışmalarında sıkça kullanıldığını gördüğümüz bir tekniktir.

1.2.7.2.(3). Anlatım-Anlatıcı Analizi

Halk bilimi çalışmalarında “eser” niteliğindeki sözel kültür ürünlerinin yapı, içerik gibi nitelikleri dışında özellikle anlatım ve bunu gerçekleştiren anlatıcı üzerindeki değerlendirmeler olarak ifade edebiliriz. Halk bilimi çalışmalarında sıkça kullanımına rastladığımız bir tekniktir.

1.2.7.2.(4). Arkeolojik Analiz

Arkeoloji, özellikle uzak geçmişte insan eliyle meydana getirilmiş her türlü somut malzemeyi araştırıp inceleyen bir bilimdir. Halk bilim çalışmalarında sınırlı sayıda kullanılan bu analiz tekniği, daha ziyade bir bölgedeki maddi kültür evrelerinin tespit edilip ortaya çıkarılmasında kullanılmıştır.

1.2.7.2.(5). Arketip Analizi

“Jung’un psikoloji dünyasına kazandırdığı “arketip” terimi, psikoloji literatüründe, algılamamızı örgütleyen, bilinç içeriklerini düzenleyen, değiştiren ve geliştiren yapılar olarak tanımlanmaktadır” (Budak, 2000: 212). Özellikle anlatımların materyal olarak kullanıldığı halk bilim çalışmalarında rastladığımız bir analiz çeşididir.

1.2.7.2.(6). Bibliyografik Analiz

Daha önceden yapılmış olan çalışmaların genel olarak içeriğinin veya çalışılan konu açısından durumunun değerlendirildiği bir analiz çeşididir. Özellikle “tez” niteliğindeki halk bilimi çalışmalarında da fazlaca gördüğümüz bir tekniktir.

1.2.7.2.(7). Biçim-Yapı Analizi

Halk bilimi çalışmalarında “eser niteliğindeki sözel kültür ürünlerinin içerik, anlatım gibi nitelikleri dışında özellikle yapısıyla ilgili değerlendirmeler olarak ifade edebiliriz. Halk bilimi çalışmalarında sıkça kullanıldığını gördüğümüz bir tekniktir.

1.2.7.2.(8). Biyografik Analiz

Halk bilimi çalışmalarında gerçek kişilerin hayatları, faaliyetleri ve eserleri bağlamında değerlendirmeler de bulunmaktadır. Çalışmalarda gördüğümüz bu türden değerlendirmeleri “biyografik analiz” olarak adlandırmayı uygun bulduk. Örneklerine fazlaca rastladığımız bir teknik olduğunu söyleyebiliriz.

1.2.7.2.(9). Çağrışımsal Analiz

“Çıkarıma yordamlarda başvuru, açık ya da örtük anlatımlı simge ya da uyarılar aracılığıyla örtük eğilim, tutum ya da beklentileri bilinç düzeyine çıkarmaya yarayan yol” (Türkçe Sözlük) olarak tanımlanan çağrışım, aynı zamanda sosyal bilimlerde yapılan araştırmalarda kullanılan bir analiz türü olarak da karşımıza çıkar. Halk bilimi çalışmalarında sınırlı olarak kullanıldığını gözlemledik.

1.2.7.2.(10). Değişim-Dönüşüm Analizi

Birtakım etkilerle bir süreç dâhilinde kültürel ürün veya unsurlar üzerinde gerçekleşen farklılaşmalar olarak ifade edebileceğimiz değişim-dönüşüm, diğer bazı bilimlerin yanı sıra halk bilimi çalışmalarında da yer bulan bir olgudur. Bunların tespiti ve değerlendirmesi de “değişim-dönüşüm analizi” olarak adlandırılır. Kullanımına halk bilim çalışmalarında fazlaca rastladığımız bir tekniktir.

1.2.7.2.(11). Dil Analizi

En temel iletişim aracı olan dilin doğrudan kendisini inceleyen dilbilim alanı dışında zaman zaman diğer bilimlerin çalışmalarında da söz konusu edildiğini görmekteyiz. Bunlar arasında halk bilimi de vardır. Dil, halk bilimi çalışmalarında daha ziyade “anlatım” bağlamında söz konusu edilir. Çalışmalarda kullanımına fazlaca rastladığımız bir tekniktir.

1.2.7.2.(12). Durum Analizi

Araştırma perspektifinden belirlenmiş çerçeve içinde ilgili unsurun durumunu tespit niteliğindeki değerlendirmeleri “durum analizi” olarak ifade edebiliriz. Bu hemen bütün araştırma çeşitlerinde gördüğümüz temel bir tekniktir. Halkbilim çalışmalarında da bulunmaktadır.

1.2.7.2.(13). Eğitim Analizi

Kullanım alanı temelde “pedagojik” çalışmalar olarak görülse de kimi diğer bilim alanlarının bazı çalışmalarında da yer alan bir tekniktir. Nitekim bazı halk bilimi

çalışmalarında da kullanılmış olduğunu gözlemledik. Daha ziyade meslek veya sanat erbabının yetiştirme süreçlerinin değerlendirilmesinde kullanıldığını söyleyebiliriz.

1.2.7.2.(14). Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz

Eleştirelilik bilimsel yaklaşımın temel niteliklerinden biridir. Bu tür çalışmalarda eleştirel-sorgulayıcı bir yaklaşımın bulunmasının olmazsa olmaz bir gerekliliktir. Zaten bilimsel çalışmalar aracılığıyla ilgili alanda gelişim sağlanması da buna bağlıdır. Eleştirel-sorgulayıcı analiz, yeterli oranda olmasa da halk bilimi çalışmalarında da gördüğümüz bir tekniktir.

1.2.7.2.(15). Eser Analizi

“Eser” niteliğinde anonim veya sahipli ürünler hakkında genel veya belli açılardan yapılmış değerlendirmeler bu türdendir. Halk bilimi çalışmalarında da fazlaca rastladığımız bir teknik olduğunu söyleyebiliriz.

1.2.7.2.(16). Etnografik Analiz

Etnografya, halkların yaşam biçimlerinden ve maddi medeniyetlerinden, gelenek ve göreneklerinden, etnik birliklerin ortaya çıkmaları ve tarihi gelişimlerinden, yayılmalarından ve karşılıklı medeni ilişkilerinden söz eden tarih bilimidir (Sadıqlı, 2012: 11). Bu türden değerlendirmelere “etnografik analiz” diyoruz. Etnolojiyle yakınlığı malum olan halk bilimi çalışmalarında da bu türden belli ölçüde analizlerin yapıldığını söyleyebiliriz.

1.2.7.2.(17). Etno-Linguistik Analiz

Etno-linguistik, belirli bir etnik grubun dili üzerinde incelemeler yapan bilim olup yapılan bu tür çalışmalardaki değerlendirmeler de “etno-linguistik analiz” olarak adlandırılır. Halk bilimi çalışmalarında oldukça sınırlı olarak kullanımına rastladığımızı söylemeliyiz.

1.2.7.2.(18). Etno-Müzikolojik Analiz

Etno-müzikoloji, belirli bir etnik grubun müziği üzerinde incelemeler yapan bilim olup yapılan bu tür çalışmalardaki değerlendirmeler de “etno-müzikolojik analiz” olarak adlandırılır. Halk biliminin müzik esaslı çalışmalarından bir grubunun bu alanda yapılmış olduğunu tespit etmekle beraber sayılarının fazla olmadığını belirtmeliyiz.

1.2.7.2.(19). Fantastik Analizi

Fantastik, gerçek bir varlığa sahip olmaksızın hayal ürünü olarak tuhaf durumuyla daha ziyade sanat eserlerinde varlık kazanmış unsur veya nitelikler olarak kabul edilir. Diğer bilim alanlarının yanı sıra halk bilimi çalışmalarında da bu unsur ve niteliklerin değerlendirme konusu yapıldığını görürüz. Özellikle masal, mit, efsane gibi anlatımları temel alan araştırmalarda kullanılan bir teknik olarak karşımıza çıkar.

1.2.7.2.(20). Fenomen Analizi

Basitçe “hayranlık uyandıracak kadar dikkat çekici olan şey veya kişi” (<http://www.nedir.com/fenomen-#ixzz4VMheXTqv>) olarak tanımlanan fenomen, halk bilimi çalışmalarında da söz konusu edilen bir kavramdır. Fenomenlerle ilgili değerlendirmelere fenomen analizi diyoruz. Sınırlı sayıdaki çalışmalarda rastladığımızı söyleyebiliriz.

1.2.7.2.(21). Frekans Analizi

Esasen dilbilim çalışmalarında söz konusu edilen ve yer yer halkbilim çalışmalarında da kullanıldığını gözlemlediğimiz bu değerlendirme türü, diller arasında etkileşimin olup olmadığını tespini ve seslerin belli frekanslara göre denetlenmesine yardımcı olan bir tekniktir.

1.2.7.2.(22). Gelenek Analizi

Sosyal bilimlerde daha çok, “bir kuşaktan diğerine aktarılan herhangi bir beşeri uygulama, inanç, kurum ya da zanaat için kullanılmakta” (Kardeniz, 2010: 31) olan gelenek, halk bilimi çalışmalarının ana konu gruplarından birini teşkil eder. Bu türden malzeme üzerine yapılmış değerlendirmelere “gelenek analizi” diyoruz. Değerlendirdiğimiz birçok çalışmada “gelenek analizi”nin mevcut olduğunu tespit ettiğimizi söyleyebiliriz.

1.2.7.2.(23). Graf Analiz

Graf Analizi yaklaşımı, temeli 1736'da Leonhard Euler tarafından atılmış olmakla beraber 1960'lı yıllarda matematik profesörü Frank Harary tarafından şekillendirilmiştir. Matematiğin bir konusu olan graf (çizge-çizit), “düğümler ve bu düğümleri birbirine bağlayan kenarlardan (yay,bağlantı) oluşan bir tür ağ yapısıdır (https://tr.wikipedia.org/wiki/%C3%87izge_teorisi). “Graf Analiz kapsamındaki çatışma sınıflamasında 8 temel başlık üzerinde durulmuştur. 1. Aktif Çatışma, 2. Pasif Çatışma, 3. Varoluş Çatışması, 4. Tümden Reddetme Çatışması, 5. Önyargılı Çatışma, 6. Yoğunluk Çatışması, 7. Kısmi Algılama Çatışması, 8. Alıkoyma Çatışması (“Güneyli veKonedralı, 2008: 79). Halk bilimi çalışmalarında son derece sınırlı olarak kullanılmış olan bu analiz, iletişim analizinin bir türü olarak da ifade edilebilir.

1.2.7.2.(24). Hermenötik Analiz

Temelde anlam analizinin bir türü olan hermenötik, “bir metnin içrek (ezoterik) anlamının bulunması, bir metnin asıl maksadının anlaşılması anlamlarında kullanılmakta ve yorum ilmi olarak kabul edilmektedir. (<https://tr.wikipedia.org/wiki/Hermeneutik>) “İlk kullanımı Hristiyan teolojisine dair çalışmalarda söz konusu olmuştur.Hermenötik teriminin kavramsal anlamı modern dönemdeki uygulamalarda genişlemiş, ilahiyat alanından daha geniş bir alana intikal ederek tarih, sosyoloji, antropoloji, estetik, edebiyat eleştirisi ve folklor gibi bütün insan bilimlerini kapsar hâle gelmiştir” (Zeyd, 2014: 237-238). Halk biliminin kimi metin esaslı çalışmalarında rastladığımız bir analiz çeşididir.

1.2.7.2.(25). Hiyerarşik Kümeleme Analizi

Çok değişkenli istatistiksel tekniklerden birisi olan kümeleme analizi, grup sayısı bilinmeyen ve gruplandırılmamış verilerin benzerliklerine göre sınıflandırılması amacıyla kullanılmaktadır. Kümeleme analizi verilerin birimlere veya değişkenlere göre birbirlerine benzerlikleri bakımından ayırık kümelerde toplanmasını sağlayan bir tekniktir.Halk bilimi çalışmalarında sınırlı da olsa kullanıldığını rastlarız.

1.2.7.2.(26). İletişim Analizi

TDK Türkçe Sözlük'te “duygu, düşünce veya bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılması, bildirişim, haberleşme, iletişim” olarak tanımlanan iletişim kavramı,(TDK, 10.12.2016, http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5874d5587ab8a7.64571268) özellikle sosyal bilimlerdeki çalışmalarda söz konusu edilir,

çalışma konusu bağlamında “iletişim analizi” yapılır. Halk bilim çalışmalarında da zaman zaman rastladığımız bir tekniktir.

1.2.7.2.(27). İmaj-İmge Analizi

Dilde dolaylı ifadenin veya mecazi söylemin bir tezahürü olarak beliren ve “gerçekle ilişkisi olmadığı hâlde insanın zihninde tasarlayıp canlandırdığı şey” (<http://www.sozce.com/nedir/167702-imge>) olarak tanımlanan imge, halk biliminin aynı zamanda “edebiyat” olarak nitelendirilebilen malzemesi üzerindeki çalışmalarda söz konusu edilir. Bu türden analizlere de çeşitli araştırmalarda rastlamaktayız.

1.2.7.2.(28). İnanış Analizi

Halk bilimi çalışmalarında temel bir konu gurubu oluşturan “inanışlar” hakkındaki çalışmalarda bu türden malzemenin tespiti, tanımı ve nitelikleri üzerine yapmış değerlendirmeler olarak ifade edilebilir. Birçok çalışmada kullanılmış bir teknik olduğunu söyleyebiliriz.

1.2.7.2.(29). İşlevsellik Analizi

Faydalı olma; uygun bir şekilde çalışma, fonksiyonel olma olarak tanımlayabileceğimiz işlevsellik, bilimsel çalışmalarda bir teknik olarak da karşımıza çıkar. Halk bilimi çalışmalarında da rastladığımız bu teknik, konu dâhilindeki kültürel unsur ve eserlerin fonksiyonelliğinin değerlendirildiğimiz bir analiz türüdür.

1.2.7.2.(30). Karakter Analizi

Edebi metinlerde ve halk anlatmalarında “tip”ten farklı olarak “toplumsal bir tabakayı değil de sadece kendini temsil eden kahraman” (<http://www.nedir.com/karakter#ixzz4VMYguOn3>) olarak ifade edilebilecek olan “karakter”, çeşitli çalışmalarda değerlendirme konusu yapılmıştır. Halk bilimi kapsamındaki çeşitli çalışmalarda da yer verildiğini görürüz.

1.2.7.2.(31). Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz

Farklı ürün veya eserlerin karşılaştırılması ile benzer taraflarının tespitine yarayan bir analiz çeşididir. Halk bilimi çalışmaları içinde daha çok halk anlatmalarıyla ilgili konularda yapılan çalışmalarda kullanıldığını görürüz.

1.2.7.2.(32). Karşılaştırmalı Nüsha-Varyant Analizi

Bir eserin çeşitli nüshalarının, varyantlarının karşılaştırılması suretiyle farklılık ve ortaklıkların belirtildiği tek metin oluşturma olarak ifade edebileceğimiz ve daha çok “edisyon kritik” adıyla bilinen bir analiz tipidir. Halk biliminin edebiyat-metin esaslı kimi çalışmalarında da rastladığımız bir teknik olarak karşımıza çıkar.

1.2.7.2.(33). Kavram Analizi

Bilginin yapı taşları olan kavramlar, “insanların öğrendiklerini sınıflandırmalarını ve organize etmelerini sağlar (Cansüngüve Bal, 2002: 1). Halk bilimi çalışmalarında araştırma konusu ile ilgili olarak çeşitli kavramların analizinin yapıldığı da görülür.

1.2.7.2.(34). Kimlik Analizi

Toplumsal bir olgu olan “kimlik”, birçok açıdan halkbilim çalışmalarında söz konusu edilmektedir. Çeşitli çalışmalarda araştırma konusu bağlamında kimlik analizlerinin yapıldığını da görürüz.

1.2.7.2.(35). Kişi-Kahraman Analizi

Halkbilim çalışmalarında sıklıkla rastladığımız bir tekniktir. Özellikle çeşitli türden halk anlatmalarının kişileri hakkında yapılan değerlendirmeler olarak ifade edilebilir.

1.2.7.2.(36). Köken Analizi

Bir varlık veya sözün kökenin açıklanması niteliğindeki mitolojik ve dilbilimsel açıklamalar için kullandığımız bir analiz tipidir. Halk bilimi çalışmalarında örneklerine belli ölçüde rastlamaktayız.

1.2.7.2.(37). Kült Analizi

Netleşmiş ve herkesçe kabul gören bir tanımı olmamakla beraber kült, genel anlamıyla “dinî tören, ibadet, ayin”; dinî ve sosyolojik olarak da toplumların büyük değer atfettikleri inanç olgularının konusu olan şey/şeyler olarak tanımlanabilir. Daha ziyade “toplumun genel inanç ve ibadetlerinin dışındaki uygulamalar” olarak ifade edilebilir. (<http://halkbilimifolklor.blogspot.com.tr/2013/10/kult-nedir-anadoluda-yasayan-kultler.html>) Kült, ilkel inançlardan ilahî ve beşerî dinlere kadar bütün inanç sistemleri içinde görülür. Türk halk kültüründe de atalar, Gök Tanrı, yer-su (dağ, ağaç, su), ateş, hayvan, ölümler kültürleri vardır (Bars, 2014: 385). Genellikle din bağlamında ele alınsa ve “dini bir grup” gibi oldukça daraltılmış karşılıklar verilse de sosyolojik olarak çok daha geniş bir anlam dünyasına karşılık gelir. Kült analizi halk biliminin daha ziyade “inanış” konulu çalışmalarında rastladığımız bir değerlendirme türüdür.

1.2.7.2.(38). Kültür Analizi

Toplumların tarihsel ve toplumsal gelişme süreci içinde oluşturulan ve duyma-düşünme-davranma birliğini sağlayan geleneksel nitelikteki her türlü değer ile bunları kullanma ve iletmede kullanılan araçlar olarak tanımlayabileceğimiz “kültür”, çeşitli bilimlerin perspektifinden konu edinilip üzerinde çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Halk kültürünü konu alan halk bilimi çalışmalarında da doğal olarak değerlendirme konusu yapılmıştır.

1.2.7.2.(39). Kültürel Doku Analizi

Bir kültürel bütünün yapısını oluşturan ve birçok parçanın bileşimiyle oluşarak bütünleşmiş yapısal durum ve bunu meydana getiren unsurlar olarak tanımlayabileceğimiz “kültürel doku” diğer birçok bilim alanının çalışmalarında olduğu gibi halk bilimi çalışmalarında da söz konusu edilmiştir. Bu teknikte genel olarak yapılan kültür analizinin ötesinde bir kültürel bütünün dokusu hakkında değerlendirmeler yapılır.

1.2.7.2.(40). Lingvo Poetik Analiz

Lingvo poetik, bir dilden başka bir dile aktarılan metinlerin (özellikle şiirin) yazıldığı dildeki kültürel dokusunun korunmasını gözetken bir yaklaşımdır. Bu analizde de bu dokunun tespit ve değerlendirmesi yapılır. Halk bilimi çalışmalarında oldukça sınırlı olarak kullanıldığını görmekteyiz.

1.2.7.2.(41). Mekân-Ortam Analizi

Ele aldığımız çalışmalarda bağlamın temel bir unsuru olan ve olayın/olayların vuku bulduğu yer/yerler ve bunlara dair değerlendirmeleri “mekân-ortam analizi” olarak adlandırdık. Özellikle materyal olarak anlatmaların kullanıldığı halk bilimi çalışmalarında görürüz.

1.2.7.2.(42). Metinlerarası Analiz

Metnin oluşumu ve bu oluşumda daha önceki metinlerin etkisini değerlendiren bir analiz çeşidi olup halk bilimi çalışmalarında da azımsanmayacak ölçüde kullanıldığına rastlarız. “Metinlerarasılık kavramını ilk kez Kristeva kullanır ve ona göre her metnin kendisinden önce yazılmış metin ya da metinlerle az ya da çok etkileşimi vardır; bu nedenle metni metinlerarası düşünmek gerekmektedir. Kristeva’ya göre bir metin, üretkenliği simgeler; yalnızca bitmiş bir çalışmanın ürünü değil ama metnin üreticisiyle okurun buluştuğu bir üretimin oluşma alanıdır. Bu doğrultuda, Kristeva her metinde başka metinlerin bulunduğunu kabul eder” (Gündoğdu: 2012: 1895).

1.2.7.2.(43). Mitolojik Analiz

Mit, halk kültüründe yer alan karakteristik anlatı çeşitlerinden biridir. Bu analiz de halk bilimi çalışmaları kapsamında incelenen eserlerdeki mitolojik öğelerin tespiti için kullanılan bir değerlendirme türü olup birçok çalışmada rastlanır.

1.2.7.2.(44). Motif Analizi

Halk bilimi çalışmaları bağlamında genelde masal, efsane, fıkra gibi halk anlatmaları için kullanılmış bir terim olan “motif”,bu“anlatmaların bünyesinde öteden beri yaşaya gelmiş canlı, etkileyici, parçalanamayan en küçük hikâye etme unsuru” olup “Stith Thompson, anlatmaya dayanan türler dediğimiz, masal, destan, efsane ve halk hikâyelerindeki motifleri altı ciltlik Motif Index of Folk Literatur isimli eserinde toplamıştır” (Erşahin, 2011, 245) olarak tanımlanır. Bütün çalışmalar içinde edebiyat esaslı olanlar ve özellikle anlatmaların büyük bir ağırlık taşıdığı, yine bunlar içinde de “tip” ve “motif” çalışmalarının çok büyük bir oran teşkil ettiğini, dolayısıyla “motif analizi”nin de en çok rastladığımız değerlendirme türlerinden biri olduğunu söylemeliyiz. Motifin diğer bir kullanımı somut bir unsur olarak el sanatları, mimari, kıyafetler vb. ile ilgili çalışmalar bünyesindedir. Bunlarla ilgili değerlendirmeleri de motif analizi addediyoruz.

1.2.7.2.(45). Müzik-Ezgi Analizi

Halk biliminin müzikle ilgili çalışmalarında genel olarak eserlerin “müzikal” unsur ve özelliklerinin değerlendirilmesi şeklinde ifade edilebilecek bir tekniktir. Değerlendirdiğimiz çalışmalarda zaman zaman kullanıldığını tespit ettik.

1.2.7.2.(46). Netnografik Analiz

Kültürel antropoloji alanının hem araştırma metodu hem de araştırma sonunda çıkan metnin adı demek olan etnografi ile ilgili bir analiz çeşidi olup halkbilim çalışmalarında son derece sınırlı olarak kullanılmıştır. “Robert V. Kozinets tarafından 1990’lı yılların sonunda geliştirilen netnografi yöntemi, çok kaba bir tanımla “internet veya ağ etnografisi”dir (Teke, 2014: 33). Çalışma sahası elektronik ortam ile temellendirilen tez ve makalelere uygulanan bir tekniktir.

1.2.7.2.(47). Okültizm Analizi

Halk bilim çalışmalarının özellikle âdet ve inanışla ilgili olanlarının bir bölümünde kullanımına rastladığımız bu teknik, “müfredat dışı” olarak adlandırabileceğimiz konuların değerlendirilmesinde kullanılır. Okullarda öğretilmeyen bu çeşit konular “okult (gizli)” kökünden gelen “okültizm” adıyla anılmıştır. Dünya ölçeğinde ifadeye çalışılacak olursak bunların ilk akla gelenleri, “teozofi, antropozofi, Kabala, gnosis, Gül-Haç Örgütü, I Ching öğretisi ve Tarot, simya, astroloji, spiritüalizm, rüya yorumlamaları, rabdomansi (çatal çubuk; yeraltında su ya da maden damarı keşfeden asa fenomeni), radyestezi (sarkaç fenomeni), kehanet, falcılık, oraklar, ruh çağırma, likantrofi (insanların hayvana dönüşmesi), vampirlik, demonoloji, büyücülük, numeroloji, yoga, fizyonomi, şiromansi (el falı), frenoloji, grafoloji” olarak ifade edilebilir (Crow, 2002: 13).

1.2.7.2.(48). Olay-Vaka Analizi

Halk bilimi çalışmalarının “anlatmalar” üzerine yapılanlarında ilgili anlatmalar bünyesindeki olay/olayların değerlendirilmesi olarak ifade edeceğimiz bir analiz tipidir. Burada anlatmanın diğer unsurları yanında olayın da çalışmada kullanılan yöntem/yöntemler perspektifinden değerlendirmesi yapılmaktadır.

1.2.7.2.(49). Ontolojik Analiz

Halk bilimi çalışmalarında oldukça sınırlı olarak kullanılmış olan bir tekniktir. Burada farklı tabakalardan meydana gelen sanat eseri, ontik (varlıksal) bir bütün olarak kabul edilir. Özellikle “şiir metninin içerdiği sanatsal değerlerin ve şiirselliğinin tespit edilmesinde birtakım ölçüler ortaya konulur ve bunlara göre değerlendirmeler yapılır. Türkçede bu metodun kavramsal çerçevesini çizmiş olan İsmail Tunalı, uygulamasını da -ayrıntıya inmeksiniz- iki şiir örneğinde ortaya koymuştur. Daha sonra birkaç araştırmacı tarafından aynı metotla bazı metinler çözümlenmeye çalışılmıştır” (Köktürk, 2003: 171).

1.2.7.2.(50). Özel Analiz

Her alanda olduğu gibi halk bilimi çalışmalarında da belli bir teknikle adlandırılmamış yaklaşım ve değerlendirmelere rastlarız. Bunlar da genelde “bir bakış”, “bir değerlendirme”, “bazı tespitler”, “bazı mülahazalar” gibi başlıklarla ifade edilir. Biz bunları “özel analiz” olarak isimlendirdik. Değerlendirdiğimiz çalışmaların bazılarında bu türden yaklaşımlar bulunmaktadır.

1.2.7.2.(51). Özellik Matrisi Analizi

Neal R. Norrick’in How Proverbs Mean adlı çalışmasında ortaya koyduğu “özellik matrisi” adını taşıyan bir analiz tipidir. Bu analiz, sözlü kültürün aktarım araçlarından olan “atasözü, klişe, Vellerizm (parodileşmiş atasözü) ve slogan gibi kalıp söz türleri bağlamında on bir niteliğin (nükteli, eğlendirici, prozodik, sanatlı, genel, öğretici, sabit şekil, konuşulan, geleneksel, diyalogsal, potansiyel olarak sözsel geribildirim kapalı) sorgulanmasıyla oluşturulan bir tablo olarak kendini gösterir (Ulusoy Aranyosi, 2010, 14). Halk bilimi çalışmalarında son derece sınırlı kullanılmış bir tekniktir.

1.2.7.2.(52). Paradigma Analizi

TDK Türkçe Sözlük’te “ortak değerler ve anlayışlar dizisi” (http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_karsilik&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5874b0c754c825.34573373) olarak ifade edilen paradigma, konuyla yakından ilgilenmiş bir

bilim insanı olan T. Kuhn tarafından “bilim insanları tarafından kabul görmüş olan inançlar bütünü veya problemlerin nasıl anlaşılması gerektiği konusunda üzerinde hemfikir olunan gelenekler” (Güneş, 2003: 24) olarak tanımlanır.

1.2.7.2.(53). Psikanaliz

Kelime karşılığı “ruhsal çözümleme” olan psikanaliz, “Sigmund Freud'un çalışmaları üzerine kurulmuş bir psikolojik kuramlar ve yöntemler ailesi” (<https://tr.wikipedia.org/wiki/Psikanaliz>) olup bir tedavi yöntemi olduğu kadar, bilimsel çalışmalarda rastladığımız temel bir psikolojik analiz çeşididir.

1.2.7.2.(54). Psikolojik Analiz

Ruh bilimi olarak da adlandırılan ve TDK Türkçe Sözlük'te “Bir grubu, bir bireyi belirleyen hareket etme, düşünme, duygulanma biçimlerinin bütünü” (http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&arama=kelime&guid=TDK.GTS.5874e5e68adf99.92692613) olarak tanımlanan psikoloji, temel bir sosyal bilim alanıdır. Öncelikle bu alanla ilgili çalışmalarda kullanılan “psikolojik analiz”e diğer bilim alanlarının çalışmalarında da rastlanır. Bunlardan biri de halk bilimidir. Halk bilim çalışmalarında belli ölçüde kullanım alanı bulunduğunu söyleyebiliriz.

1.2.7.2.(55). Retorik Analiz

Genel olarak “söz söyleme sanatı” anlamına gelen ve bizde eskiden “belagat” terimiyle karşılanan bir kavramdır. “Sözün veya yazının anlatım temizliğini, güzelliğini, etkinliğini sağlamak için başvurulan yolları inceleyip kurallara bağlayan sanat” (<http://www.nedirnedemek.com/retorik-nedir-retorik-ne-demek>) olarak da tanımlanır. Daha ziyade bir metnin yapısının ve kompozisyonunun değerlendirildiği çalışmalarda kullanılmış bir analiz çeşididir. Halk bilimi çalışmalarında sınırlı olarak rastlanır.

1.2.7.2.(56). Ritüel Analizi

“Standartlaşmış ve tekrarlanan sembolik davranış biçimi olan ritüel, bireysellikten öte grup bilincini ve birlikteliğini ortaya koyan duygusal bir kanal, yeni bilgi ve tecrübeler için bir rehber olarak geçmişi günümüze, günümüzü de geleceğe bağlayan bir bağ” (Karaman, 2010:229) olarak tanımlanabilir. Ritüelde grup düzeyinde görülen tutumların bir değer niteliği kazandığını, ayrıca bunların sembolik ve tekrarlanan bir hüviyette olduğunu görürüz. Ritüel analizi çeşitli çalışmalarda kullanılmış olan bir tekniktir.

1.2.7.2.(57). Sanat-Poetika Analizi

“Estetik analizi” olarak da adlandırabileceğimiz bu teknik, eser veya ürünlerin sanatsal niteliklerinin değerlendirilmesi olarak ifade edilebilir. Halk biliminin sanat esaslı araştırma konularında kullanımına sıkça rastlarız.

1.2.7.2.(58). Sembol Analizi

Kısaca “belirli bir anlamı olan işaret” (<http://www.nedir.com/simge#ixzz4VMfcEIPL>) diye tanımlanan ve “simge”, “remiz gibi terimlerle de adlandırılan bir kavramdır. Halk bilimi çalışmalarında belli ölçüde rastladığımız bir inceleme tekniği olup halk kültürünün simge niteliğindeki ürünlerinin değerlendirilmesinde kullanılmıştır.

1.2.7.2.(59). Sosyolojik Analiz

Temelde “insan topluluklarının yaşayışını, bu yaşayışı yöneten kanunları inceleyen” (<http://www.nedir.com/sosyoloji#ixzz4VManPppZ>) sosyoloji bilimi ile ilgili çalışmalarda gördüğümüz bir değerlendirme tipidir. Diğer bazı bilimlerle beraber halk bilim çalışmalarında da zaman zaman rastladığımız bir tekniktir.

1.2.7.2.(60). Söylem Analizi

Atasözü, deyim türünden bildik kalıp sözler dışında belli bir amaca matuf olarak klişeleşmiş söz olarak tanımlayabileceğimiz “söylem”, çeşitli bilim alanlarındaki çalışmalarda değerlendirilen bir olgudur. Sınırlı sayıdaki halkbilim çalışmasında kullanımına rastladığımızı söyleyebiliriz.

1.2.7.2.(61). SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) Regresyon Analizi

Halk bilimi çalışmalarında sınırlı olarak kullanılmış olan bir istatistik çeşidi olup “sosyal bilimler alanında kullanılan ve kişisel bilgisayarlar, ana makineler ve iş istasyonları üzerinde çalıştırılabilen bir yazılımdır. Norman Nie tarafından 1968 yılında geliştirilen SPSS, 1976 yılından beri Chicago merkezli SPSS Inc. tarafından dünyada pazarlanmaktadır. SPSS regresyon analizi, korelasyon ve varyans analizi gibi ellinin üzerinde istatistiki fonksiyonu kullanabilmemizi sağlamaktadır ([http://encyclopedia2.thefreedictionary.com/ SPSS](http://encyclopedia2.thefreedictionary.com/SPSS)). Tezimizde sınırlı olarak kullanılan bir tekniktir.

1.2.7.2.(62). Tek Yönlü Varyans Analizi:

Halk bilimi çalışmalarında sınırlı olarak kullanılmış olan bir istatistik çeşidi olup “normal dağılımlı bir seride üç ve daha fazla bağımsız ortalama arasındaki farkın manidarlığının hesaplanmasında kullanılır.” <http://mustafaotrar.net/istatistik/tek-yonlu-varyans-analizi-anova/>

1.2.7.2.(63). Tema Analizi

Tema “şiiirde veya nesirde temel konunun bir parçası; açıklanan, anlatılan, tasvir edilen olayın tek bir yönü” veya “temel duygu ve düşünce” olarak da ifade edilir (Yalçın, 1989: 160-161). Halk bilimi çalışmalarının özellikle “halk edebiyatı” üzerine yapılmış olanlarında eserlerin içeriği bağlamında aşk, ölüm, tabiat, gurbet veya diğer türden temel bir konu olgusu ile ilgili olarak yapılan tespit ve değerlendirmeler tema analizi olarak değerlendirilir.

1.2.7.2.(64). Terim Analizi

Bir bilim, sanat, meslek dalı veya bir konu ile ilgili özel ve belirli bir kavramı karşılayan kelime, ıstılah anlamına gelen terim, her alanla ilgili olduğu gibi halk bilimi ile de ilgilidir. Bir başka ifadeyle halk biliminin de kendine özgü terimleri vardır ve terminolojisi bulunmaktadır. Doğal olarak hemen her çalışmada da öncelikle bu terminoloji kullanılmaktadır. Bu terminoloji hakkındaki değerlendirmelere dayalı olan bu “tür analizi” tekniği birçok çalışmada kullanılmıştır.

1.2.7.2.(65). Tip Analizi

Halk bilimi çalışmaları bağlamında masal, efsane, fıkra gibi halk anlatımları için kullanılmış bir terim olan “tip”, “Varlığını bağımsız olarak koruyabilen geleneksel anlatma”ların (Erşahin, 2011, 333) her birini karşılar. Bütün çalışmalar içinde edebiyat esaslı olanlar ve özellikle anlatımların büyük bir ağırlık taşıdığı, yine bunlar içinde de

“tip” ve “motif” çalışmalarının çok büyük bir oran teşkil ettiğini söylemeliyiz. Dolayısıyla “tip analizi” de en çok rastladığımız değerlendirme çeşitlerinden biri olarak karşımıza çıkar.

1.2.7.2.(66). Topluluk Analizi

Halk kültürü bağlamında bir millet, kavim, boy veya bir bölge veya yörenin insanları hakkında çizilmiş çerçevede ilgili topluluğun karakteristiği üzerine yapılmış değerlendirmelerdir. Halk bilimi çalışmalarında sıklıkla kullanıldığını görürüz.

1.2.7.2.(67). Transaksiyonel Analiz

Halk bilimi çalışmalarında çok sınırlı olarak kullanılan bu analiz türü “kişilik” üzerine yapılan bir işlemdir. “Transaksiyonel Analize göre, bir insanın kişiliği üç bölümden oluşur: 1. Ana-Baba Benlik Durumu: Kişiliğimizin, insanlara nasıl davranmaları gerektiği konusunda, öğütler, emirler, veren kısmıdır. ‘Koruyucu Ana-baba’ ve ‘Eleştirel Ana-baba’ olmak üzere ikiye ayrılır. Koruyucu ana-baba, karşıdaki kişi kaç yaşında olursa olsun, onun çıkarlarını korumaya yönelir. Eleştirel ana-baba, toplumsal kuralları korumaya, bunlara uymayanları eleştirmeye ve gerektiğinde cezalandırmaya yönelir. 2. Çocuk Benlik Durumu: İki bölümden oluşur. Bunlar, ‘Doğal Çocuk’ ve ‘Uyarlanmış Çocuk’tur. Doğal çocuk, kişinin fiziksel ihtiyaçlarını gözetir, içinden geldiği gibi davranır, kişiliğin eğitilmemiş yanıdır. Uyarlanmış Çocuk ise, Doğal Çocuğun az ya da çok eğitilmesiyle ortaya çıkar. Uyarlanmış Çocuk, Uslu Çocuk ve Yaramaz (Asi) Çocuk olarak ikiye ayrılır. Uslu Çocuk, kendisini eğiten otoritenin istediği şekilde davranır, kurallara uyar. Asi çocuk ise otoriteye baş kaldırır. 3. Yetişkin Benlik Durumu: Kişiliğin akılcı yanıdır. Algılama, bellekte tutma, veri-işleme ve benzeri bilişsel etkinlikler yetişkin benlik durumunun fonksiyonlarıdır (Güneyli, 2008: 79).

1.2.7.2.(68). Tür Analizi

Halk kültürü alanında ürün tipinin tanımlanması bağlamında yapılan değerlendirmelere tür analizi diyoruz. Birçok çalışmada edebî ürünler başta olmak üzere bu çeşit analizlerin yapıldığını görmekteyiz.

2. KONU İLE İLGİLİ ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR

Çalışma konumuzu ilgilendiren makale, tez ve kitap niteliğinde çeşitli çalışmalar bulunmaktadır. Bunlar arasında konumuza daha çok yakın bulduklarımızı içeriklerinden kısaca söz ederek kronolojik olarak sıralayacağız.

Tezel, 1969, “Türkiye Folklor ve Etnografya Kılavuzu” isimli bu kılavuz çalışması folklorun konu başlıklarını on altı bölüm halinde vererek, halk bilimi alanında çalışmak isteyen folklorculara yol göstermek istenmiştir.

Örnek, 1995, “Türk Halkbilimi”, adlı kitap Türk halk bilimine ilişkin alan, amaç, konu, tarihçe, kaynaklar, araştırma teknikleri ve araçları, alan ile ilişkili yayınlar, dernekler, sosyal normlar ve geçiş dönemleri hakkında genel bilgiler vermektedir.

Krohn, 1996, “Halk Bilimi Yöntemi” isimli kitap, Kaarle Krohn'un 1924-1925 yıllarında folklor konusunda vermiş olduğu ders notlarının bir araya getirilmesiyle meydana gelmektedir. Yüzyıllardır insanlar, folklor metinlerini toplamış ve bu metinler üzerinde çeşitli yorumlarda bulunmuşlar, ancak folklor araştırma yöntemi oluşturmaya çalışmamışlardır. Folklor malzemelerinin araştırılması için bir yöntem belirleyen ilk sistematik girişim bu kitaptır.

Oğuz, 1998, “Folklorda Yeni Yöntemler ve Âşık Edebiyatı” adını taşıyan makale Âşık Edebiyatı üzerine yapılan hemen hemen bütün araştırmaların, “doğru biyografi” ve “en eski şiir” ekseninde yapıldığını ancak bu çalışma yönteminin birçok soruna neden olduğu üzerinde durulmuştur. Yapılacak yeni araştırmalarda sadece âşığın biyografisi üzerine değil aynı zamanda anlatım ortamını ele alacak bir yöntemin oluşturulması gerektiğinin altı çizilmiştir.

Yıldırım, 1998, “Türkiye’de Folklor Araştırmalarının Gelişme Devreleri” isimli makalede folklorun ülkemizdeki gelişimini ana hatlarıyla ele almıştır. Makalede folklorun 1920’ye kadar olan gelişim devreleri mevcuttur.

Çobanoğlu, 1999, “Halkbilimi Kuramları ve Araştırma Yöntemleri Tarihine Giriş” isimli kitabında bir topluluğun geleneksel dünya görüşünü ve bunun dışavurumları olarak kabul edilen; söze, harekete ve nesneye dayalı olarak ifade edilen her türlü anlamlı formu konu edinen halk bilimi ile ilgili olarak temel bilgiler, halk biliminin tarihçesi, halkbilimi tarihinde ortaya çıkmış ve iz bırakmış kuramlar, halkbilimi alanında gelişme ve değişimler yer almaktadır.

Ekici, 2000, “Halk, Halk Bilimi ve Halk Bilgisi Üzerine Bir Deneme” adlı makalede “Halk” (Folk), “Halk Bilimi” (Folklore) ve “Halk Bilgisi” (Folklore) terimleri ve bu terimlerin üzerine kurulmuş olan bilim dalıyla, bu bilim dalının konusunun ne olduğu hakkındaki sorulara cevap aranmaktadır.

Oğuz vd., 2003, “Dünya Halkbilimi Çalışmaları Tarihi” ismini taşıyan kitap, birbirinden farklı kıtalarda yer alan çeşitli kültürlerde ve ülkelerde yürütülen halkbilimi çalışmalarının temel dinamiklerini ve yerel özelliklerini değerlendiren birçok araştırmacının çalışmalarından oluşmaktadır.

Ekici, 2004, “Halkbilim Araştırmalarında Üçüncü Boyut” isimli makalede halk bilimi araştırmalarında ilk boyutun “tespit”, ikinci boyutun “derleme” ve üçüncü boyutun da “temsil” ve “sunum” olduğunu ifade etmektedir. Birinci boyutta halk biliminin tanımı ve kapsamı belirlenmekte, ikinci boyutta tanıma uygun halk bilgisi ürünleri derlenip, arşivlenmektedir. Üçüncü boyutta ise, yerelden ulusala, ulusaldan evrensele hangi halk bilgisi ürünlerinin Türk halk bilgisini temsil edeceğinin belirlenmesi, belirlemede kullanılacak ölçütler ve belirlenen ürünlerin kim tarafından ve nasıl sunulacağı tartışılmaktadır.

Oğuz vd., 2005, “Halkbiliminde Kuramlar ve Yaklaşımlar 2” adlı kitap, Türkiye’deki halk bilimi çalışmalarını daha akademik bir düzlemde ve uluslararası birikimden yararlanarak yürütme çalışmalarına katkı sağlama düşüncesinin bir ürünüdür. Eserde, Türk okurunun halk biliminin inceleme alanına giren pek çok tür ve konu üzerine yapılmış kuramsal çalışmalar ele alınarak bu kuramların çeşitli tür ve alanlara nasıl uygulandığı gösterilmek istenmiştir.

Dorson, 2006, “Günümüz Folklor Kuramları” adlı kitap Dorson'un folklor kuramlarına ilişkin bilgi ve görüşlerini sunduğu, "Current Folklore Theories" başlıklı

makalesinin çevirisidir. Dorson'un özgün ve eleştirel değerlendirmeleri ile folklor kuramlarını Türk okuyucusuna tanıtmak ve dünya folklor çalışmalarından haberdar olmak adına önemli bir eserdir.

Ekici, 2007, “Halk Bilgisi (Folklor) Derleme ve İnceleme Yöntemleri” ismini taşıyan bu kitap giriş ve dört bölümden oluşmaktadır. Kitabının giriş kısmında "halk", "halk bilgisi" ve "halk bilimi" terimlerinin tanımları söz konusu edilmiştir. Birinci bölümde; "derleme tanımı" ve "derleme ile ilgili terimler" ele alınmıştır. İkinci bölüm, halk bilgisi ürünleri derleme çalışmasının ilk aşamasına; "Alana Çıkmadan Önce Yapılacak Hazırlıklar" konusuna değinmiştir. Üçüncü bölümde; "Alanda Kullanılacak Yöntemler" konusu ele alınmış ve bir derlemecinin alanda karşılaşacağı sorunlar ve çözümler alt başlıklar halinde ifade edilmiştir. Dördüncü bölümde ise, "Alandan Döndükten Sonra Yapılacak Çalışmalara" ayrılmış ve bu başlık altında; alandan ses ve görüntü olarak kaydedilen halk bilgisi ürünlerinin yazıya aktarılması, sınıflandırılması, halkbilimi kuram ve yöntemlerine göre incelenmesi ve yayına hazır hale getirilmesi konuları tartışılmıştır.

Gürçayır, 2008, “Folklorun Sahtesi: Fakelore” isimli kitap, R. M. Dorson tarafından ortaya atılan “fakelore” terimi üzerine yazılan kimi yazıların çevirilerinden oluşmaktadır. Uluslararası bilim dünyasında tartışılma ve çalışılma imkânı bulmuş fakelore teriminin, Türkiye’de de benzer bilimsel tartışmalara ve çalışmalara esin kaynağı olması düşüncesiyle yazılmıştır.

Oğuz vd., 2008, “Halkbiliminde Kuramlar ve Yaklaşımlar 1” isimli kitap, Türkiye’deki halk bilimi çalışmalarını daha akademik bir düzlemde ve uluslararası birikimden yararlanarak yürütme çalışmalarına katkı sağlama düşüncesinin bir ürünüdür. Eserde, Türk okurunun halk biliminin inceleme alanına giren pek çok tür ve konu üzerine yapılmış kuramsal çalışmalar ele alınarak bu kuramların çeşitli tür ve alanlara nasıl uygulandığı gösterilmek istenmiştir.

Ibragimova, 2009, “Kazak Masalları Üzerine Yapılan Çalışmaların Halkbilimi Araştırma Yöntemleri Açısından Değerlendirilmesi” isimli yüksek lisans çalışmasında Kazak Edebiyatında masal türü üzerine yapılan çalışmalar değerlendirilmiştir. Çalışma, girişin yanı sıra dört bölümden oluşmaktadır. Girişte araştırmanın sınırları ve tertibi anlatılmıştır. Birinci bölümde dünyada masallar üzerinde yapılan çalışmalardan, Kazak masallarının oluşumu, tarihî gelişimi ve özellikler üzerinde durulmuştur. İkinci, üçüncü ve dördüncü bölümde çalışmayla ilgili eserler gruplandırılarak açıklamalı bibliyografyaları verilmiştir.

Oğuz vd., 2009, “Halkbiliminde Kuramlar ve Yaklaşımlar 3” adlı kitap, Türkiye’deki halk bilimi çalışmalarını daha akademik bir düzlemde ve uluslararası birikimden yararlanarak yürütme çalışmalarına katkı sağlama düşüncesinin bir ürünüdür. Eserde, Türk okurunun halk biliminin inceleme alanına giren pek çok tür ve konu üzerine yapılmış kuramsal çalışmalar ele alınarak bu kuramların çeşitli tür ve alanlara nasıl uygulandığı gösterilmek istenmiştir.

Sokolov, 2009, “Folklor: Tarih ve Kuram” adını taşıyan bu kitabın ilk bölümünde, Rusya’daki folklor süreçleri üzerinde durulurken, "Folklor Tarihi" adlı ikinci kısımda XIX. yüzyıldan başlayarak folklor çalışmaları tarihsel ve kuramsal açıdan Rusya’daki yansımalarıyla birlikte karşılaştırmalı olarak ele alınmaktadır.

Artun, 2011, “Türk Halkbilimi” adlı kitabı Türk halk biliminin kültürel değişim ve gelişim bakış açısıyla genel çerçevesinin çizilmesini amaçlayan on beş bölümden oluşmaktadır. Eserde halk bilimine genel bakış, halk edebiyatı ve halk biliminin kaynakları, halk bilimi alan araştırma teknikleri, halk biliminde bazı terim ve kavramlar, halk bilimi kuram ve yöntemleri, Anadolu halk kültürünü besleyen İslamiyet öncesi inanç sistemleri-öğretiler- dinler, sosyal normlar, yaptırımlar ve davranış türleri, geçiş dönemleri (doğum-evlenme-ölüm), halk bilgisi, bayramlar, törenler, kutlamalar, inanışlar, çocuk oyunları, halk dansları ve halk mutfacı incelenmektedir.

Oğuz vd., 2012, “Türk Halk Edebiyatı El Kitabı” adlı kitabında halk edebiyatını bilimsel bir çalışma alanı olarak benimseyenlerle bu alanı akademik olarak tanımak isteyenlerin bilgi edinmeleri ve alanın kuramsal açılımlarını, genel hatlarıyla görmelerini hedeflemiş; halkbilimi ve Türk halk edebiyatı çalışmalarının tarihçesi,

kuramlar ve yöntemler, Türk halk edebiyatının bireysel ve anonim ürünler ile nitelikleri söz konusu edilmiştir.

Duman, 2013, “Türkiye’de 2000-2012 Yılları Arasında Halk Bilimi Alanında Hazırlanan Doktora Tezleri Üzerine Bir Değerlendirme” adlı makalede, Türkiye’de Halk Bilimi alanında hazırlanan 166 doktora tezi bütüncül bir bakış açısıyla tahlil ve tasnif edilmiş ve elde edilen bilgiler ışığında değerlendirmelerde bulunulmuştur. Makalede öncelikle halk biliminin Türkiye’deki gelişimine kısaca değinilmiş; ardından 166 doktora tezi yıllarına, hazırlandığı üniversitelere ve konularına göre tasnif edilmiş; ardından da yapılan tasnif neticesinde oluşturulan grafikler değerlendirilmiştir.

Durbilmez, 2013, “Halk Bilimi Araştırmalarının 100. Yılında: “Halk Bilimi” ile “Edebiyat”ın Ortak Alanları ve “Halk Edebiyatı” Üzerine Bir Değerlendirme” isimli makalede yazar halk bilimi ve edebiyatın sıkı ilişkisini ifade ederek halk biliminin içerisinde yer alan anlatı, şiir ve kalıp sözlerin edebiyatın da ilgi alanına girdiğini, Anonim Edebiyatı, Aşık Edebiyatı kapsamında değerlendirilen ürünlerin halk bilimi ile olan ortak noktalardan olduğunu ifade etmektedir. Halk bilimi ve halk edebiyatının kesişme noktaları ve bu alanların kapsamını belirlemek ve alanın iktiza ettiği yeni terimler için öneriler sunmak makalenin temas ettiği diğer noktalardır.

Ekici, 2013, “100. Yılında Türk Halk Bilimi Çalışmaları ve Türkiye Kültür Politikalarına Eleştirel Bir Bakış” isimli makalede 100 yıllık bir geçmişe sahip olan halk bilimi alanında yapılan çalışmalardan hareketle alandaki sorunlar tespit edilip çözüm önerileri sunulmaya çalışılmıştır.

Oğuz, 2013, “Türk Dünyası Halk Biliminde Yöntem Sorunları” isimli kitap Sovyetler Birliği’nin dağılmasından sonra Batı ve Doğu ile daha aktif ilişkiler içerisine giren Türkiye’de ortaya çıkan büyük değişim karmaşasının, sosyal bilimlere alanına yansımalarının yazarın düşünce dünyasında yarattığı etkinin halkbilim olay ve ürünlerinde dışa vurumudur.

Saydam, 2013, “Deli Dumrul’un Bilinci Türk-İslam Ruhu Üzerine Bir Kültür Psikolojisi Denemesi” isimli kitap bir psiko-mitoloji denemesi olarak yöreselde evrensel, tekilde tümeli yakalama kaygısı ile eski Türk halk edebiyatının ustalık ürünü eserlerinden Dede Korkut Kitabı’nda yer alan "Deli Dumrul Boyu"nu Türklerin tektanrılı dine geçiş sürecinde yaşananların yansıması olarak ele alıp yorumlamaktadır.

Oğuz vd., 2015, “Halkbiliminde Kuramlar ve Yaklaşımlar 4” isimli kitap, Türkiye’deki halk bilimi çalışmalarını daha akademik bir düzlemde ve uluslararası birikimden yararlanarak yürütme çalışmalarına katkı sağlama düşüncesinin bir ürünüdür. Eserde, Türk okurunun halk biliminin inceleme alanına giren pek çok tür ve konu üzerine yapılmış kuramsal çalışmalar ele alınarak bu kuramların çeşitli tür ve alanlara nasıl uygulandığı gösterilmek istenmiştir.

Aça, 2016, “Halk Bilimi El Kitabı” adlı kitap on beş bölümden meydana gelmektedir. Sırasıyla toplumlaşma ve toplumsallaşma eşiğinde kültür, kültür bilimlerin bir şubesi olarak halk bilimi, halk bilimi araştırmalarının tarihi, halk bilimi kaynakları, halk bilimi araştırma kuram ve yöntemleri, halk bilimi veri toplama ve inceleme teknikleri, halk bilgisinin mimariye dönük temsilleri, halk bilgisinin ekonomiye ve teknolojiye dönük temsilleri, beslenme ve mutfak ekseninde somut kültürel unsurlar, halk bilgisinin giyim-kuşam ve süslenmeye dönük temsilleri, halk bilgisinin inanış temelli temsilleri, halk bilgisinin takvim, mevsim/iklim, çevre, sağaltma ve hukuka dönük temsilleri, halk bilgisinin müziğe ve dansa dönük temsilleri, halk bilgisinin eğlence, gizli dil ve argoya dönük temsilleri ve uygulamalı halk bilimi başlıklarını ele almıştır.

Oğuz, vd., 2016, “Uygulamalı Halk Bilimi” adlı bu kitap, Türk halk bilimi çalışmalarını daha akademik bir düzlemde ve uluslararası birikimden yararlanarak yürütmek amacıyla çeviri çalışmalardan oluşmaktadır.

3. KONU GRUPLARINA GÖRE TÜRKİYE’DE YAPILAN HALK BİLİMİ ÇALIŞMALARI VEBU ÇALIŞMALARIN KURAM, YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

Biz burada öncelikle incelediğimiz çalışmalardan hareketle bir konu tasnifi yaptığımızı ve bu tasnife örnek teşkil edecek nitelik ve sayıda çalışmaları yerleştirdiğimizi sonra da bu örnek çalışmalarda kullanılan yöntem ve teknikleri tespit ettiğimizi ifade etmeliyiz.

Halk bilim kuram ve yöntemleri adı altındaki bilgiler genelde/hemen bütünüyle halk edebiyatı anlatmaları üzerine yapılmış çalışmaların yöntemleridir. Halbuki halk kültürü yalnızca halk edebiyatından ve halk edebiyatı içinde de halk anlatmalarından ibaret değildir. Bu sebeple biz bu çalışmada halk kültürü materyalini bu çalışmalardan hareketle tasnif edip bu tasnif çerçevesinde her konu grubu ile ilgili kuram, yöntem ve teknikleri dile getirmenin dolayısıyla da bu türden yapılmış çalışmalarla örneklendirmenin daha anlamlı olduğunu düşündük.

Bu doğrultuda aşağıda görüleceği üzere araştırma-uygulama, milli kültür-kimlik, dil-edebiyat, âdet-inanış, halk bilgisi, sanat-zanaat-meslek, oyun-spor, sosyal kurumlar-kutlamalar-ilişkiler ve eserlerde halk kültür konu gruplarını söz konusu edeceğiz.

Yukarıda ifade ettiğimiz doğrultuda oluşturduğumuz konu tasnifi bu bölümler dışında birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü dereceden alt bölümlerden oluştu. Bunlarla ilgili olarak yaptığımız kuram-yöntem ve teknik açısından değerlendirmeleri kullanım ve örnek yoğunluğunu dikkate alarak bazan ana bölüm başlığının altında, bazan da birinci, ikinci veya üçüncü dereceden alt bölüm başlığının altında verdik.

Kuram-yöntem ve teknikler üzerine yaptığımız bu değerlendirmelerin grafikleri de bulunmakta olup bunlara “Ekler” bölümünde yer verilmiştir.

Diğer taraftan konu tasnifindeki her bir grubun tez ve makale türünden örnekleri ise söz konusu bölümler veya alt bölümlerin altında ayrıntılı başlıklar halinde listelendi.

3. 1. Araştırma-Uygulama

Araştırma-Uygulama başlığı altında usul-metot, kaynaklar, araştırmacılar, uygulamacılar ile kurum ve kuruluşlar alt başlıklarını ele aldık.

Kuram, yöntem ve teknikler hususunda genel bir değerlendirme yapmak yerine her bir alt başlık için ayrı bir değerlendirme yaptık.

3.1.1. Usul-Metot

Usul-Metot ile ilgili çalışmaları Yöntem, Araştırmaların Tarihçesi, Terminoloji, Halkbilim ve Edebiyat, Halk Edebiyatı Problematiği, Halk Kültürünün Güncellenmesi, Program ve Eğitim alt başlıklarıyla değerlendireceğiz.

Bu bölümde metin merkezli kuram ve yöntemler, uygulamalı kuram ve yöntemler, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, işlevsel yöntem, sözlü formül kuramı ve yöntemi, karşılaştırmalı folklor teorisi, milli folklor teorisi, antropolojik folklor teorisi, psikoanalitik folklor teorisi ve fonksiyonel folklor teorisi kullanılmıştır.(Ek 3)

Yine bu bölümde eleştirel-sorgulayıcı, durum, kültür, özel, anlam-içerik, işlevsellik, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, psikanaliz, eser, biyografik, anlatım-anlatıcı, tema analizi, sosyolojik, psikolojik, gelenek, tür, kavram, paradigma, terim, eğitim, frekans, kimlik, mekân-ortam, iletişim, değişim-dönüşüm, ritüel ve sembol analizi teknikleri kullanılmıştır. (Ek 4)

3.1.1.1.Yöntem

Yöntem ile ilgili çalışmalar genel, folklor teorileri ve yöntemleri, yeni teori ve yöntemler ve alanla ilgili sorunlar alt başlıklarıyla gruplandırılmıştır.

Yöntem üzerindeki yapılan çalışmalar genel olarak eleştirel-sorgulayıcı bir teknikle yazıldığı için kuram ve yöntemlerin çok fazla kullanılmadığını görüyoruz. Kullanılan birkaç kuram ve yöntemler ise metin merkezli kuram ve yöntemler, sözlü formül kuramı ve yalnızca bir çalışmada görülen karşılaştırmalı folklor teorisi, milli folklor teorisi, antropolojik folklor teorisi, psikoanalitik folklor teorisi ve fonksiyonel folklor teorisidir.

Yine bu bölümdeki çalışmalarında çok sayıda teknik de kullanılmamıştır. Özellikle en çok kullanılan teknik eleştirel-sorgulayıcı analiz olmuştur. Bu tekniğin yanında durum, kültür, özel, psikanaliz, işlevsellik, anlam-içerik, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, kavram ve paradigma analizi sınırlı sayıda kullanılmıştır.

3.1.1.1.(1). Genel

-100.Yılından Türk Halk Bilimi Çalışmaları ve Türkiye Kültür Politikalarına Eleştirel Bir Bakış (Metin Ekici, MF 99) [KY: - T: Durum Analizi-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Durum Analizi-Kültür Analizi-Özel Analiz]

-Folklor Üzerine Yazılara Dair (Abdulselam ARVAS, MF 85) [KY: -T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz]

-Halk, Halk Bilimi Üzerine Bir Deneme (Metin EKİCİ, MF 45) [KY: - T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz]

-Halkbilimi>Kültür Bilimi ve Medya (Nebi ÖZDEMİR, MF 49) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Eleştirel (Sorgulayıcı) Analiz- Kültür Analizi]

3.1.1.1.(2). Folklor Teorileri ve Yöntemleri

Folklor Teorilerine Göre Efsanelerin Değerlendirilişi (Yusuf OLGUN, MF 20) [KY: 1. Karşılaştırmalı Folklor Teorisi 2. Millî Folklor Teorisi 3. Antropolojik Folklor Teorisi 4. Psikoanalitik Folklor Teorisi 5. Fonksiyonel Folklor Teorisi T: Anlam-İçerik Analizi-Durum Analizi-İşlevsellik Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi-Psikanaliz]

3.1.1.1.(3). Yeni Teoriler-Yöntemler

-Folklorda Yeni Yöntemler ve Âşık Edebiyatı (M.Öcal OĞUZ, MF 39) [KY: - T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz]

-Folklorda Yeni Yöntemler ve Köroğlu (M. Öcal OĞUZ, MF 36) [KY: - T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz]

-Folklorun Beş İşlevine Göre Âşık Mahzuni Şerif’in Şiirleri (Yılmaz IRMAK, DT) [KY: İşlevsel Yöntem T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Anlam-İçerik Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi-Sosyolojik Analiz-Psikolojik Analiz]

-Geleneksel Dünya Görüşü veya Halk Felsefenin Halk Bilimi Çalışmalarındaki Yeri Önemi Üzerine Tespitler (Özkul ÇOBANOĞLU, MF 45) [KY: - T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz]

-Halk Bilim Araştırmalarında Üçüncü Boyut (Metin EKİCİ, MF 60) [KY: - T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz]

-Halk Bilimi Çalışmalarında Metin, Doku, Sosyal Çevre ve Şartlar İlişkisinin Önemi (Metin EKİCİ, MF 39) [KY: - T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz]

-Halk Bilimi Çalışmalarının Gelişimine Paralel Olarak “Alan Araştırması” Kavramını Yeniden Düşünmek (Ruhi ERSOY, MF 94) [KY: Metin Merkezli Kuram ve

Yöntemler-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Kavram Analizi-Paradigma Analizi]

-Metinlerarası İlişkilerde Sözlü Yapıtların ve Sanatçıların Konumu Üzerine (Yeliz ÖZAY, MF 75) [KY: - T: Durum Analizi-Kavram Analizi]

-Türk Halk Şiirini Sözlü Formül Kuramı Bağlamında İncelemek (Aslıhan AKSOY, MF 90) [KY: Sözlü Formül Kuramı T: Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz]

3.1.1.1.(4).Sorunlar

-Tıva Destan ve Masallarının Araştırılmasında Tür Sorunu (Mehmet AÇA, MF 72) [KY: - T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz]

-Türk Halk Biliminin Yüzüncü Yılında Sözlü Edebiyat Çalışmaları Üzerine Bazı Tespitler (Dilek TÜRKİYILMAZ, MF 99) [KY: - T: Özel Analizi]

-Türk Halkbilimi Çalışmalarında Eş Metin (Varyant) ve Benzer Metin (Versiyon) Sorunu (M. Öcal OĞUZ, MF 42) [KY: -T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz]

-Türkiye’de Mit ve Masal Çalışmaları veya Bir Olumsuzlama ve Tek-Tipleştirme Öyküsü (Öcal OĞUZ, MF 85) [KY: - T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz]

3.1.1.2. Araştırmalar Tarihçesi

Konuyla ilgili sınırlı sayıda çalışma vardır. Birisi Türkiye ile ilgili genel diğeri de Özbekistan ile ilgili destan konusunda yapılmış çalışmalardır.

Konu gereği bu çalışmalarda halk bilim yöntemlerinden bahsetmek mümkün değildir. Teknik olarak ise yalnızca tür analizi ve eleştirel-sorgulayıcı analiz yapıldığını görüyoruz.

Bu konuda rastladığımız örnek çalışmalar şunlardır;

-Özbekistan’da Destan Çalışmalarının Tarihçesi (Selami FEDAKAR, MF 62) [KY: - T: Tür Analizi-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz]

-Türkiye’de Folklor Araştırmalarının Gelişme Devreleri (Dursun YILDIRIM, MF 21) [KY: - T:-]

3.1.1.3. Terminoloji

Çalışmalar içerisinde yalnızca destan terimleri ile ilgili iki örnek bulunmaktadır.

Bu makaleler de ise Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler ile Terim, Tür, Anlatım-Anlatıcı Analizleri kullanılmıştır.

Bu konuda rastladığımız örnek çalışmalar şunlardır;

-Destan Araştırma ve İncelemelerinde Kullanılan Bazı Terimler Hakkında-I (Metin EKİCİ, MF 53) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Terim Analizi-Tür Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi]

-Destan Araştırma ve İncelemelerinde Kullanılan Bazı Terimler Hakkında-II (Metin EKİCİ, MF 54) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Terim Analizi-Tür Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi]

3.1.1.4. Halk Bilimi-Edebiyat İlişkisi

Çalışmalarda konuyla ilgili olarak sınırlı sayıda örneğe rastlanmıştır.

Yöntem olarak ideolojik halkbilimi kuramları kullanılmıştır.

Teknik olarak özel, kültür, anlam-içerik, topluluk, paradigma ve özel analiz kullanılmıştır.

Bu konuda rastladığımız örnek çalışmalar şunlardır;

-Halk Bilimi Araştırmalarının 100.Yılında: “Halkbilimi” ile “Edebiyat”ın Ortak Alanları ve “Halk Edebiyatı” Üzerinde Bir Değerlendirme (Bayram DURBİLMEZ, MF 99) [KY: - T: Özel Analiz]

-Nikolay Gogol’ün Ukrayna Folkloruna Yaklaşımı (Türkân OLCAY, MF 61) [KY: İdeolojik Halkbilimi Kuramları T: Anlam-İçerik Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Topluluk Analizi-Paradigma Analizi]

3.1.1.5. Halk Edebiyatı Problematiği

Çalışmalarda konuyla ilgili olarak sınırlı sayıda örneğe rastlanmıştır.

Yöntem olarak metin merkezli kuram ve yöntemler ile işlevsel yöntem kullanılmıştır.

Teknik olarak eleştirel-sorgulayıcı, gelenek ve özel analiz kullanılmıştır.

Bu konuda rastladığımız örnek çalışmalar şunlardır;

-Âşık Edebiyatına Yapılan Saygısızlık (Saim SAKAOĞLU, MF 76) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Özel Analiz]

-Halk Edebiyatının Geleceği (Saim SAKAOĞLU, MF 16) [KY: İşlevsel Yöntem T: İşlevsellik Analizi-. Eleştirel (Sorgulayıcı-Tartışmalı) Analiz-Gelenek Analizi]

3.1.1.6. Halk Kültürünün Güncellenmesi

Çalışmalarda konuyla ilgili olarak sınırlı sayıda örneğe rastlanmıştır.

Yöntem olarak uygulamalı kuram ve yöntemler, işlevsel yöntem, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, metin merkezli kuram ve yöntemler ve ideolojik halkbilimi kuram ve yöntemleri kullanılmıştır.

Teknik olarak özel, kültür, tür, terim, değişim-dönüşüm, karşılaştırmalı nüsha (varyant), eleştirel-sorgulayıcı, işlevsellik, paradigma, topluluk, kimlik, anlam-içerik, netnografik, özel ve kavram analizi kullanılmıştır.

Bu konuda rastladığımız örnek çalışmalar şunlardır;

-Akademik Dünyanın Kentsel İmgelerinden Mitolojik Simgelerine Üniversite Logoları (Emine ÇAKIR, MF 97) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler-Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Mitolojik Analiz-Sembol Analizi]

-Anlatımı Denetleyen Metin (G. Ezgi KORKMAZ, MF 55) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-İşlevsellik Analizi]

-Çağdaş Kentte Sözel Anlatı Kalıplarının Parodiye Dönüşümü (Gökşen BUĞRA, MF 67) [KY: - T: Yazılı Derleme T2: Tümdengelim T3: Karşılaştırmalı Nüsha-Varyant Analizi (Edisyon Kritik-Değişim-Dönüşüm Analizi)]

-Geleneksel Kültürü Güncellemek Üzerine Bir Değerlendirme (Metin Ekici, MF 80) [KY: İşlevsel Yöntem T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Özel Analizi-Terim Analizi]

-Geleneksel Tarzlar, Modern Modeller: Resmi, Resmi Olmayan Eğitim ve Somut Olmayan Kültürel Miras (Selcan GÜRÇAYIR TEKE, MF 100) [KY: İşlevsel Yöntem T: Özel Analizi]

- Sanal Dünyanın Köy Monografileri (Nebi ÖZDEMİR, MF 72) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Mekân Analizi-Netnografik Analiz-Tür Analizi]

-Karşılıklı Âşık Murat Çobanoğlu Merkezinde Âşıklık Geleneği ve Medya İlişkisi (Özcan ÖZBEY, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-İletişim Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Söylem Analizi-Tema Analizi]

-Somut Olmayan Kültürel Miras Çalışmaları Bağlamında Türksoy Bölgesel Seminerlerine İlişkin Bir Değerlendirme (Dilek TÜRKİYILMAZ, MF 100) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Özel Analizi]

- Somut ve Somut Olmayan Kültürel Mirası Birlikte Koruyabilmek (Ezgi Metin BASAT, MF 100) [KY: - T: Özel Analiz-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz]
- Leylâ ile Mecnun ve Ferhad ile Şirin Anlatılarının Meşrulaştırma Kavramı Odağında Çağdaş Edebiyata Metinlerarası Yansımaları (Gökhan TUNÇ, MF 83) [KY: Metinlerarasılık Yöntemi T: Anlam İçerik Analizi-Kavram Analizi- Metinlerarası Analiz-Paradigma Analizi]
- Nikolay Gogol’ün Ukrayna Folkloruna Yaklaşımı (Türkân OLCAY, MF 61) [KY: İdeolojik Halkbilimi Kuramları T: Anlam-İçerik Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Paradigma Analizi-Topluluk Analizi]
- Modernleşirmenin Erotik Topraklarında Bir Halk Hikâyesinin Geleneksel Kadın Kahramanı: Suna (Nilüfer YEŞİL, MF 90) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler (fakelore) T: Anlam-İçerik Analizi Kişi-Eser Analizi-Kahraman Analizi]
- Modern-Ulus Devletin Kuruluş ve Gelişme Sürecinde Folklor, Şiir ve Fakelore (Ayşe ÇAMKARA, MF 88) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler (Fakelore)-İşlevsel Yöntem T: Eleştirel Sorgulayıcı Analiz-İşlevsellik Analizi-Kimlik Analizi-Paradigma Analizi-Topluluk Analizi]
- Sözlü Kompozisyonlardan Listeye, Listedeki Stand-Up’a Fıkranın Dönüşümü: Türkler’i Anlama Kılavuzu’na Eleştirel Bir Bakış (Nilüfer YEŞİL, MF 67) [KY: Sözlü Formül Kuramı ve Yöntemi-Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi- Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Tür Analizi]
- Sözlüklerde, Atasözlerinde ve Deyimlerdeki Güncellenen Dini Kavramlar (Osman Kemal KAYRA, MF 74) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi -Kavram Analizi]

3.1.1.7 Program

Çalışmalarda program olarak UNESCO’nun “Somut Olmayan Kültürel Miras” ile “Kültürel Anlatımların Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi” değerlendirilmiştir.

Yöntem olarak bazılarında metin merkezli ile uygulamalı kuram ve yöntemler kullanılmış, bazılarında ise halk bilim kuram ve yöntemleri kullanılmamıştır.

Teknik olarak eğitim, kültür, eleştirel-sorgulayıcı, terim, işlevsellik, kültür, gelenek, frekans, kimlik, mekân analizi ve özel analiz kullanılmıştır.

Bu konuda rastladığımız örnek çalışmalar şunlardır;

-Ege Üniversitesi Deneyimleri ile Somut Olmayan Kültürel Mirası “Yaşatarak Koruma” (Metin EKİCİ-Pınar FEDAKAR, MF 100) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Özel Analiz]

-Geleneksel Tarzlar, Modern Modeller: Resmî, Resmî Olmayan Eğitim ve Somut Olmayan Kültürel Miras (Selcan GÜRÇAYIR TEKE, MF 100) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Eğitim Analizi-Kültür Analizi]

-Kültürel Anlatımların Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi - Folklor ve Kültürel Mekân (Öcal OGUZ, MF 76) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Mekân Analizi-Kültür Analizi]

-Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi’nin Çelişkileri ve Eleştirisi (Özlem OGUZHAN, MF 100) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Özel Analiz-Terim Analizi]

-Somut Olmayan Kültürel Mirası Koruma, Bilinç ve Duyarlılık Oluşturmada Türkçe Eğitiminin Önemi (Emine KOLAÇ, MF 82) [KY:- T: İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Gelenek Analizi-Frekans Analizi-Kimlik Analizi]

-Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunmasında Eğitime Yönelik İlk Adım: Halk Kültürü Dersi (Muhtar KUTLU, MF 82) [KY: - T: Eğitim Analizi]

3.1.1.8. Eğitim

Çalışmalarda Ders Programlarının Halk Bilimsel İncelemesi, Edebiyat ve Müzik-Oyun konuları ele alınmıştır.

Yöntem olarak Uygulamalı Kuram ve Yöntemler ile İşlevse Yöntem kullanılmıştır.

Teknik olarak eğitim, iletişim, işlevsellik, anlam-içerik, eleştirel-sorgulayıcı, gelenek, eğitim, değişim-dönüşüm analizi ve özel analiz kullanılmıştır.

Bu konuda rastladığımız örnek çalışmalar şunlardır;

-Anadolu Köy Seyirlik Oyunlarının Gösteri Danslarına Dönüştürülmesinde Yöntem Önerisi ve Bir Uygulama Örneği (Ferruh ÖZDİNÇER, DT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi-Sembol Analizi-Tür Analizi]

-Halk Oyunları Öğretiminde Antrenman Programı Geliştirme (Aydın ELBASAN, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Kültür Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-Tür Analizi-Gelenek Analizi-Ritüel Analizi-Sembol Analizi-İşlevsellik Analizi]

-Konservatuarlarda Halk Oyunları Eğitim Öğretim Yöntemleri, Problemleri, Çözümleri (Ümit SAYLIK, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Kültür Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-Tür Analizi-Gelenek Analizi-Ritüel Analizi-Sembol Analizi-İşlevsellik Analizi]

-Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Uygulanan Programların Halk Bilimsel Açından İncelenmesi (Ayşenur KARAGÖZ, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Eğitim Analizi-İletişim Analizi-İşlevsellik Analizi-Anlam-İçerik Analizi-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Gelenek Analizi]

-Orta Öğretim Kurumlarında Halk Edebiyatı Öğretimine Bir Bakış (Mehmet KILIÇ, MF 26) [KY: İşlevsel Yöntem-Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Eğitim Analizi-Özel Analiz-İşlevsellik Analizi]

-Türk Halk Müziği ve Oyunlarında Eğitim ve Öğretim Yöntemleri (Zekeriya BAŞARSLAN, DT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Kültür Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-Tür Analizi-Gelenek Analizi-Ritüel Analizi-Sembol Analizi-İşlevsellik Analizi]

-Türk Halk Oyunları Öğretim Yöntemleri ve Program Geliştirme (Bayram YILDIZ, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Kültür Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-Tür Analizi-Gelenek Analizi-Ritüel Analizi-Sembol Analizi-İşlevsellik Analizi]

-Türk Halk Oyunlarının Öğretiminde Kullanılacak Yöntem ve Teknikler (Edirne İli Halk Oyunları Üzerine Bir Deneme) (Ferruh ÖZDİNÇER, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Kültür Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-Tür Analizi-Gelenek Analizi-Ritüel Analizi-Sembol Analizi-İşlevsellik Analizi]

3.1.2. Kaynaklar

Çalışmalarda kaynak olarak sözlü, yazılı ve elektronik ortamlar irdelenmiştir.

Yöntem olarak Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler kullanılmıştır.

Teknik olarak anlatım-anlatıcı, kültür, biçim, dil, motif ve anlam-içerik analizi kullanılmıştır.

Bu başlık altında kullanılan kuram, yöntem ve tekniklerin az olmasından ötürü grafik olarak ele almadığımızı belirtmek isteriz.

Bu konuda rastladığımız örnek çalışmalar şunlardır;

-Malazgirtli Bir Masal Anlatıcısı: Süleyman Gül (Ebru ŞENOCAK, MF 53) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi-Dil Analizi-Kültür Analizi-Motif Analizi]

3.1.3. Araştırmacılar

Makale ve tezler içinde araştırmacılar ve eserlerinin değerlendirildiği çalışmalar bulunmaktadır.

Bu çalışmalarda genelde bir yöntemin kullanılmadığını, bununla beraber bazı çalışmalarda ideolojik halkbilim kuramları, milli folklor teorisi ve evrimsel teori kullanılmıştır. (Ek 5)

Teknik olarak biyografik, eleştirel-sorgulayıcı, eser, kültürel, sosyolojik analiz, anlam-içerik, gelenek, topluluk, paradigma ve inanış analizi kullanılmıştır. (Ek 6)

-Folklorcu Emin Abid (Eli Hüseyin Oğlu ŞAMİL, MF 42) [KY: ? T: Biyografik Analiz]

-Folklorcu Emin Abid-II (Eli Hüseyin Oğlu ŞAMİL, MF 43) [KY: ? T: Biyografik Analiz]

-Konyalı Bir Folklor Araştırmacısı Dr. Mehmet Önder (Mestan KARABACAK, YLT) [KY: T: Biyografik Analiz-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Eser Analizi-Kültürel Analiz-Sosyolojik Analiz]

-Nikolay Gogol’ün Ukrayna Folkloruna Yaklaşımı (Türkân OLCAY, MF 61) [KY: İdeolojik Halkbilimi Kuramları T: Anlam-İçerik Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Paradigma Analizi-Topluluk Analizi]

-Prof. Dr. Fikret Türkmen’in Hayatı ve Eserleri (Bülent Akın, Mustafa Duman, MF 101) [KY: - T: Kişi Analizi]

-Prof. Dr. Fikret Türkmen’in Hayatı ve Eserleri (Mustafa DUMAN MF, 101) [KY: ? T: Biyografik Analiz]

-Prof. Dr. İlhan Başgöz’ün Özgeçmişi ve Yayınları” (E. Ölçer Özünel, MF 85) [KY: ? T: İnanış Analizi]

-Prof. Dr. Mustafa Cemiloğlu Hayatı ve Eserleri (Minara ALİYEVA, MF 97) [KY: ? T: Biyografik Analiz]

-Prof. Dr. Nevzat Gözaydın’ın Özgeçmişi ve Yayınları (MF 72) [KY: ? T: Biyografik Analiz]

-Prof. Dr. Şükrü Elçin (1912-2008) (MF 80) [KY: ? T: Biyografik Analiz]

-Prof. Dr. Talât S. Halman ve Açıklamaları (M. Öcal OĞUZ, MF 57) [KY: ? T: Biyografik Analiz]

-Prof. Dr. Umay Günay’ın Özgeçmişi (MF 56) [KY: ? T: Biyografik Analiz]

-Rahmankul Bedribay (Ayşe YÜCEL ÇETİN, MF 51) [KY: ? T: Biyografik Analiz]

-Saim Sakaoğlu’nun Hayat Hikâyesi (Atiye NAZLI, MF 76) [KY: ? T: Biyografik Analiz]

-Türk Halkbilimi Araştırmacısı Cahit Beğenç’in Eserleri Üzerine Bir İnceleme (Alev ÖZTÜRK, YLT) [KY: - T: Biyografik Analiz-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Eser Analizi-Kültürel Analiz-Sosyolojik Analiz]

-Ziya Gökalp’in “Halk” ve “Halk Bilimi” Terimlerine Bakış Açısında Geleneğin Yeri (Halil İbrahim ŞAHİN, MF 99) [KY: ? T: İnanış Analizi]

-Ziya Gökalp’in Düşünce Sistemi ve Folkloru Bakışı (Songül ÇEK CANSIZ, MF 103) [KY: Milli Folklor Teorisi-Evrimsel Teori T: Paradigma Analizi]

-Ziya Gökalp’in Halk Bilimi Çalışmalarındaki Yeri (Ayşenur Nazlı ÖZYURT, YLT) [KY: T: Biyografik Analiz-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Eser Analizi-Kültürel Analiz-Sosyolojik Analiz]

3.1.4.Uygulamacılar

Çalışmalarda uygulamacı olarak müzisyen, tiyatrocü (karagözcü), anlatıcı-meddah (destancı-Hikâyeci-masalıcı), zanaatkar, ağıtçı, ninnici ve halk şairi söz konusu edilmiştir. Fakat halk şairi ile ilgili değerlendirmeleri şiir bölümünde yaptığımızdan burada yer vermedik.

Yöntem olarak metin merkezli kuram ve yöntemler, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, işlevsel yöntem, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, uygulamalı kuram ve yöntemler kullanılmıştır. (Ek 7)

Teknik olarak tip, biyografik, fenomen, kültür, değişim-dönüşüm, dil, gelenek, tür, sanat-poetika, anlatım-anlatıcı, motif, anlam-içerik ve eser analizi kullanılmıştır. (Ek 8)

-Abdurrahman Kızılay ve Kerkük Türküleri (Deniz ŞENER, DT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Kişi-Kahraman Analizi-Tip Analizi-Söylem Analizi-Kültür Analizi-Gelenek Analizi-Tür Analizi]

-Âşık Mevlut İhsani Hayatı ve Hikâyeciliği (Mustafa CEMİLOĞLU, MF 51) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi]

-Âşık Şevki Halıcı'nın Hikâyeciliği (Mustafa CEMİLOĞLU, MF 49) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi]

-Âşık Veysel Şatıroğlu (Hayatı, Eserleri ve Müzik Kimliği) (Sıtkı Bahadır TUTU, DT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Biçim Analizi-Tema Analizi-Biyografik Analiz]

-Barış Manço Araştırmalarının Önemi ve Yöntemi Üzerine Tespitler (Özkul ÇOBANOĞLU, MF 46) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Fenomen Analizi]

-Çukurovalı Âşık Mehmet Demirci (Köroğlu)'nin Hikâye Anlatıcılığı Üzerine Bir Araştırma (Mehmet KORKMAZ, DT) [KY: Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Tür Analizi-Tip Analizi-Biyografik Analiz-Motif Analizi-Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi]

-Genel Ataerkil Toplumdaki Kadın Konumu Açısından Ağıt Geleneğine Bir Bakış (Hilal AYDIN, MF 71) [KY: İdeolojik Halkbilimi Kuramları T: Biçim Analizi-Gelenek Analizi-İşlev Analizi-Tür Analizi]

-Hakas Haycılar ve Haycılık Sanatı (Metin ERGUN, MF 19) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Tür Analizi-Kültür Analizi]

-Malatyalı Bir Masal Anası: Suzan Geniş (Esmâ ŞİMŞEK, MF 56) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Tür Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Kültür Analizi-Gelenek Analizi]

-Maraş'ta Bakırcılık Sanatı ve Ali (Aras) Usta (Nejla Günay, MF 81) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: -]

-Neşet Ertaş ve Sanat Hayatı Üzerine Bir Çalışma (Hakan TATYÜZ, MF 32) [KY: ? T: Tip Analizi-Biyografik Analiz]

-Ninnilerde Kadın Anlatıcının Sesi (Songül ÇEK CANSIZ, DT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-İdeolojik Halkbilimi Kuramları T: Algı Analizi-Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Eğitim Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Paradigma Analizi-Psikolojik Analiz-Tür Analizi-Söylem Analizi]

-Oyuncu Şair Sunay Akın ve Oyuncaklara Yenilen Dünya (Eylem SALTİK, MF 94) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Anlam-İçerik Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-İşlevsellik Analizi]

-Türkiye'de Gölge Tiyatrosu ve Yaşayan Bir Örnek “Orhan Kurt” (Özgür ATKIN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-İşlevsel Yöntem T: Kültür Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-Tür Analizi-Sanat-Poetika Analizi]

3.1.5. Kurum ve Kuruluşlar

Çalışmalarda konuyla ilgili olarak sınırlı sayıda örneğe rastlanmıştır. Yöntem olarak uygulamalı kuram ve yöntemler kullanılmıştır.

Teknik olarak özel, kültür, tür ve Mekân analizi kullanılmıştır.

Bu başlık altında kullanılan kuram, yöntem ve tekniklerin az olmasından ötürü grafik olarak ele almadığımızı belirtmek isteriz.

Bu konuda rastladığımız örnek çalışma aşağıdadır;

-Türkiye’de Açık Hava Müzeleri Açıldı Açılıyor Açık Hava Müzelerine Yeni Bir Bakış (Zehra Sema Demir, MF 99) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Kültür Analizi-Mekân Analizi-Özel Analizi-Tür Analizi]

3.2. Milli Kültür ve Kimlik

Çalışmalarda milli kültür ve kimlik başlığı altında kimlik-topluluk, kültürel motif ve küreselleşme alt başlıkları söz konusu edilmiştir.

Milli kültür ve kimlik üzerindeki yapılan çalışmalarda tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, dilbilimsel kuram, ideolojik halkbilimi kuramları, yapısalcı kuram ve yöntemler ve işlevsel yöntem kullanılmıştır. (Ek 9)

Bu bölümdeki çalışmalarda çok sayıda teknik kullanılmıştır. Bunlar şu tekniklerdir; dil, kavram, iletişim, algı, kültür, kimlik, topluluk, anlam-içerik, eleştirel-sorgulayıcı, köken, sosyolojik, durum, paradigma, kişi-kahraman,, psikanaliz,, işlevsellik, tip, arkeolojik, tema, metinlerarası, mitolojik, motif ve inanış analizi kullanılmıştır. (Ek 10)

3.2.1. Kimlik-Topluluk

-Ermeni Kıpçakları mı Gregoryan Kıpçaklar mı? (Gülnisa AYNAKULOVA, MF 84) [KY: Dilbilimsel Kuram T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analizi -Kimlik Analizi-Köken Analizi-Sosyolojik Analiz-Topluluk Analizi]

-Folklor Çalışmalarının 100. Yılında “Folklor-Milliyetçilik” İlişkisi Üzerine Bazı Düşünceler (Ruhi Ersoy, MF 99) [KY: İdeolojik Halkbilimi Kuramları T: Anlam-İçerik Analizi-Durum Analizi-Eleştirel (Sorgulayıcı-Tartışmalı) Analiz-Paradigma Analizi]

-İşgal Edilen Vatan Topraklarında Âşık Edebiyatının İşlevi ve Âşık Şenlik (Özkul ÇOBANOĞLU, MF 42) [KY: İşlevsel Yöntem T: İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Tip Analizi]

-Kıbrıs Türk Halk Kültüründe Halk Kahramanları Kalıbı ve Sosyo-Psikolojik İşlevleri (Özkul ÇOBANOĞLU, MF 41) [KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler T: Kişi-Kahraman Analizi-Kültür Analizi-Psikanaliz]

-Kırım’ın Hristiyan Türkleri: Urumlar (Yonca ANZERLİOĞLU, MF 84) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi??? T: Kimlik Analizi- Köken Analizi-Sosyolojik Analiz -Topluluk Analizi]

-Kimlik ve Ulusal Kimlik Kavramlarının Toplumsal Niteliği (Süleyman YILDIZ, MF 74) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-İşlevsel Yöntem T: Kavram Analizi-Kimlik Analizi-Sosyolojik Analiz-Topluluk Analizi]

-Kök Türk Abidelerinde Milli Kimlik Hassasiyeti (Fikret TÜRKMEN, MF 97) [KY: - T: Arkeolojik Analiz-Kimlik Analizi-Sosyolojik Analiz -Tema Analizi]

-Modern-Ulus Devletin Kuruluş ve Gelişme Sürecinde Folklor, Şiir ve Fakelore (Ayşe ÇAMKARA, MF 88) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler -İşlevsel Yöntem T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-İşlevsellik Analizi-Kimlik Analizi-Paradigma Analizi-Topluluk Analizi]

-Rumeli ve Anadolu Muhacirlerinde Kimlik ve Vatan Algısı (İbrahim Erdal, MF 81) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Algı Analizi-Kimlik Analizi-Köken Analizi-Sosyolojik Analiz-Tema Analizi]

-Sanal Dünyanın Köy Monografileri (Nebi ÖZDEMİR, MF 72) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Mekân Analizi-Netnografik Analiz-Tür Analizi]

-Türk Dili ve Kültürünün Alman Dili ve Kültürüne Etkileri (Nejdet KELEŞ, MF 57) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Dil Analizi- İletişim Analizi-Kültür Analizi]

-Yemek, Kültür ve Kimlik (Hayati BEŞİRLİ, MF 87) [KY: - T: Kimlik Analizi-Kültür Analizi-Sembol Analizi-Sosyolojik Analiz]

3.2.2. Kültürel Motif

-Anadolu Türk Kültür Geleneğinde Şahmaran (Birsel Çağlar ABİHA, DT) [KY: Metinsel Aşkınlık Yöntemi-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Metinlerarası Analiz-Mitolojik Analiz-Motif Analizi- Sembol Analizi]

-Eski Uygur Türklerinde Şeytan Kavramı (Hüseyin YILDIZ, MF 100) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi-Kavram Analizi]

3.2.3. Küreselleşme

-Küreselleşme ve Ulusal Kalıt Kavramları Arasında Türk Halkbilimi (M. Öcal OĞUZ, MF 50) [KY: ? T: İnanış Analizi]

-Sözlü Gelenek Kültürü (Dursun YILDIRIM, MF 1)[KY: ? T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi]

3.3. Dil-Edebiyat

Bu başlık altında, dil (halk dili), edebiyat, şiir, âşık şiiri, dini şiir ve anlatmalar alt başlıklar ele alınmıştır.

Kuram, yöntem ve teknikler hususunda genel bir değerlendirme yapmak yerine her bir alt başlık için ayrı bir değerlendirme yaptık.

3.3.1. Dil (Halk Dili)

Çalışmalarda halk dili başlığı altında sözlük-söz varlığı, etno-linguistik, şive karşılaştırma, saygı ifadeleri ve argo alt başlıkları olarak ele alınmıştır.

Halk dili üzerindeki yapılan çalışmalarda çeşitli kuram ve yöntemlerin kullanıldığını görüyoruz. Bunlar metin merkezli kuram ve yöntemler, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, dilbilimsel kuramlar ve ideolojik halkbilim kuramları ve yöntemleri kullanılmıştır. Bunlar arasında dilbilimsel kuramların daha fazla kullanıldığını tespit ettik. (Ek 11)

Dil çalışmalarında çok sayıda teknik kullanılmıştır. Bunla şu tekniklerdir; dil, söylem, kavram, iletişim, algı, etno-linguistik, kültür, kimlik, gelenek, topluluk, tür, tema, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, eser, anlam-içerik ve anlatım-anlatıcı analizi kullanılmıştır. (Ek 12)

3.3.1.1. Sözlük-Söz Varlığı

-Fu-Yü Kırgızlarının Günlük Hayatta Kullandıkları Bazı Kelimeler (Hu ZHEN-HUA, MF 58) [KY: ? T: Dil Analizi-Kültür Analizi]

-Fu-YüKırgızcasının Temel Söz Varlığı (Hülya KASAPOĞLU ÇENGEL, MF 60) [KY: Dilbilimsel Kuram T: Dil Analizi-Kültür Analizi]

-Kuzey Kıbrıs’taki Gurbetlerin Türkçe ve Gurbetçiye Yönelik Tutumları ile Dil Kullanımları” (Ahmet Pehlivan, MF 82) [KY: ? T: Dil Analizi-Etnolinguistik Analiz]

-Sözlüklerde, Atasözlerinde ve Deyimlerdeki Güncellenen Dini Kavramlar (Osman Kemal KAYRA, MF 74) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Kavram Analizi]

-Türk Halk Şiiri İcralarında Görülen Bazı Söz Yanlışları (Ekrem KIRAÇ, MF 74) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Dil Analizi]

-XVIII. Yüzyılda Lâtin Harfleriyle Yazılmış Fransızca-Türkçe Bir Sözlük (Mehmet Gümüş KILIÇ, MF 54) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Dil Analizi-Eser Analizi-Kültür Analizi]

3.3.1.2. Etno-Linguistik

-Bosna’da Etno-Linguistik Yapı ve Türk Dili ve Kültürü Üzerine (Süer EKER, MF 72) [KY: Dilbilimsel Kuram T: Dil Analizi-Etno-Linguistik Analiz-Kimlik Analizi-Kültür Analizi]

3.3.1.3. Lehçe Karşılaştırma

-Atasözleri ve Deyimlerde Dobruca Kırım Türkleri ve Kazan Türklerinin Dili ile Eskişehir'deki Kırım Türklerinin Dili Arasındaki Benzerlik ve Farklılıklar (Osman Kemal KAYRA, MF 50) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Dil Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz]

3.3.1.4. Saygı İfadeleri

-Eski Türkçe’de Nezaket İfadeleri (ÖZEN YAYLAGÜL, MF 68) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Yazılı Derleme T2: Tümdengelim T3: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-Söylem Analizi]

-Toplumsal Yapıların Saygı İfadesi Formlarında Dile Yansıması (Kerim DEMİRCİ, MF 69) [KY: Dilbilimsel Kuram T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-İletişim Analizi-Söylem Analizi]

3.3.1.5. Argo

-Anonim Bir Halk Edebiyatı Ürünü Olarak Argo (Öykü TERZİOĞLU, MF 71) [KY: - T: Dil Analizi-Tür Analizi]

-Argo ve Küfür Bağlamında Cinsel Eylemin Nesnesi Olarak “Kadın” (Derya TÜZİN, MF 71) [KY: İdeolojik Halkbilimi Kuramları T: Dil Analizi-Gelenek Analizi-Kimlik Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Argo ve Toplumsal Cinsiyet (Sibel KOCAER, MF 71) [KY: İdeolojik Halkbilimi Kuramları T: Dil Analizi-Gelenek Analizi-Kimlik Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Grup Folkloru Bağlamında Tahtakale Esnafı ve Geliştirdikleri Dilsel Kodlar (Nuran KEKEÇ, MF 94) [KY: Dilbilimsel Kuram T: Dil Analizi-Topluluk Analizi]

-Kolej Öğrencileri Arasında Oluşan Jargon Üzerine Bir İnceleme (Ruken ALP, MF 71) [KY: Dilbilimsel Kuram T: Dil Analizi-Kültür Analizi-Topluluk Analizi]

-Rap: Argo mu? Küfür mü? (Ayşe ÇAMKARA, MF 71) [KY: Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Algı Analizi-Dil Analizi-Topluluk Analizi]

-Sözlü Kültür Malzemesi Olarak Türkçede Askerlik Jargonu (Hüseyin YILDIZ, MF 88) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Dil Analizi-Söylem Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

3.3.2. Edebiyat

Biz edebiyatı genel, kalıp sözler, şiir, şiirimsi ve anlatmalar olarak dört grupta değerlendireceğiz. Kuram, yöntem ve teknikleri bu başlıklar altında inceleyeceğiz.

3.3.2.1. Genel

Çalışmalarda genel başlığı altında edebiyat tarihi-dönemler, anlatım-anlatıcı, türler-şekiller ve temalar alt başlıkları olarak ele aldık.

Bu bölümde yapılan çalışmalarda metin merkezli kuram ve yöntemler, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler ve yapısalcı kuram ve yöntemler kullanılmıştır. (Ek 13)

Yine bu bölümdeki çalışmalarda çeşitli teknikler de kullanılmıştır. Bunlar şu tekniklerdir; anlatım-anlatıcı, biçim, değişim dönüşüm, dil, fenomen, gelenek, inanış, işlevsellik, kavram, kişi-kahraman, kültür, mitolojik, motif, sembol, tip, topluluk ve tür analizi kullanılmıştır. (Ek 14)

-Ahmet Baytursınulı’na Göre Kazak Türkleri Yazılı Edebiyatının Dönemleri ve Türleri (Nergis BİRAY, MF 68) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Dede Korkut ve Yunus Emre’de Hayat, Tabiat, Tanrı ve Ölüm (Dursun YILDIRIM, MF 37) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Fenomen Analizi-Kavram Analizi-Motif Analizi-Tema Analizi-Topluluk Analizi]

-Koroğlu, Karacaoğlu ve Pir Sultan Abdal Şiirine Birincil Sözlü Kültür Bağlamında Bakmak: Tarihsel Kişiler mi Sözlü Kültür Tiplerleri mi? (R. Aslıhan AKSOY SHERIDAN, MF 79) [KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler T: Kişi-Kahraman Analizi-Kültür Analizi-Tip Analizi]

-Kutsalın Türk Kültüründeki İzleri: Tanrısal Simgecilik (M. Naci ÖNAL, MF 84) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi-Mitolojik Analiz-Sembol Analizi]

-Salar Sözlü Edebiyatında İki Tür: Sağış ve Orış Söz (Nezir TEMUR-Gülsün MEHMET, MF 86) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-Dil Analizi-İşlevsellik Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Sözlü Edebiyattan Tanzimat Romanına Giderken ‘Anlatı’, ‘Anlatıcı’ ve ‘Aşk Olgusu’nun Dönüşümü (Nuran KEKEÇ, MF 92) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-Kavram Analizi-Tema Analizi]

-Şanlıurfa’da Hoyrat ve Mani Okuma Geleneği ve Çağdaş Mani ve Hoyratlar (Abuzer AKBIYIK, MF 33) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Gelenek Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Tıva Destan ve Masallarının Araştırılmasında Tür Sorunu (Mehmet AÇA, MF 72) [KY: ? T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Yakınma/Yakarışlar Dünyasında Felek ve Türk Halk Edebiyatında Yansımaları (Esmâ ŞİMŞEK, MF 84) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Motif Analizi]

3.3.2.2. Kalıp Sözcükler

Çalışmalarda kalıp sözler başlığı altında genel, deyim-atasözü, alkış-kargış, yemin-ant ve örtmece söz alt başlıkları söz konusu edildi.

Bu bölümde yapılan çalışmalarda metin merkezli kuram ve yöntemler, dilbilimsel kuramlar, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, işlevsel yöntem, sözlü formül kuramı ve yöntemi, yayılma kuramı ve Psikoanalitik kuram ve yöntemler kullanılmıştır. (Ek 15)

Yine bu bölümdeki çalışmalarda çeşitli teknikler de kullanılmıştır. Bunlar şu tekniklerdir; arkeolojik, köken, motif, okültizm, özellik matris, sanat-poetika, kült, değişim-dönüşüm, eğitim, biçim, psikolojik, psikanaliz, tema, iletişim, çağrışımsal, kavram, sosyolojik, işlevsellik, frekans, tek yönlü varyans, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, olay-vaka, tür, terim, topluluk, söylem, dil, kültür, eser ve anlam-içerik analizi kullanılmıştır. (Ek 16)

3.3.2.2.(1).Genel

-Sait Faik Abasıyanık'ın Hikâyelerinde Argo, Deyim ve Atasözlerinin İncelenmesi (Hacer ÇİTİL, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Yazılı Derleme T2: Tümdengelim T3: Anlam-İçerik Analizi-Dil Analizi-Eser Analizi-Kültür Analizi-Tür Analizi]

-Deste Gol Be Âbdâden ve Dilin Olmazsa Olmaz Unsurları Olarak Söz Kalıpları (Emre CEYLAN, MF 88) [KY: Dilbilimsel Kuram-Tarihi-Coğrafi Yöntem ve Kuram T: Dil Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Türkiye'ye Yerleşen Afganistan Kazaklarından Derlenmiş Tekerleme, Bilmece ve Ata Sözleri (Nergis BİRAY, MF 53) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Kültür Analizi-Terim Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

3.3.2.2.(2). Deyim-Atasözü

-Adıyaman Yöresinde “Hikâyesi” Olan Atasözleri ve Deyimler (Ramazan TOKDEMİR, MF 29) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Olay-Vaka Analizi-Tür Analizi]

-Adıyaman Yöresinin Atasözleri ve Deyimleri (Ramazan TOPDEMİR, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Biçim Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-İletişim Analizi- Tema Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Almıla Aydın'ın Gezin Dedektifler Serisinde Deyimlerin Yapısal İncelemesi (Semih TOPAL, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi-Dil Analizi-Eser Analizi-Frekans Analizi-Tür Analizi]

-Altay Türklerinin Atasözlerinde At (İbrahim DİLEK, MF 34) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Kült Analizi-Kültür Analizi-Tür Analizi]

-Arabanın Hakkını Ver” Dolayımında Sorgulanan Atasözleri (Ruken ALP, MF 71) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Dil Analizi-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-İletişim Analizi-Tür Analizi]

-Atasözleri ve Deyimlerde Dobruca Kırım Türkleri ve Kazan Türklerinin Dili ile Eskişehir'deki Kırım Türklerinin Dili Arasındaki Benzerlik ve Farklılıklar (Osman Kemal KAYRA, MF 50) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Dil Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz]

-Atasözlerinde “Kadın Güzelliği” Anlayışının Dönüşümü (Ruken ALP SEVGİ, MF 67) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi]

-Atasözlerinde Anlam Kaymaları, Zamana Bağlı Anlam ve Coğrafi Mekân Kayıpları (Osman Kemal KAYRA, MF 60) [KY: Sözlü Formül Kuramı-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-Dil Analizi-Tür Analizi]

-Atasözlerinde Metaforların İşleyişi (Servet ERDEM, MF, 88) [KY: Dilbilimsel Kuram T: Anlam-İçerik Analizi-Dil Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Tür Analizi]

-Atasözlerinde Sosyal Hayat (Güzide ERGİNER, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Sosyolojik Analiz-Tür Analizi]

-Atasözü Neydi, Ne Oldu? (Ezgi ULUSOY ARANYOSI, MF 88) [KY: İşlevsel Yöntem T: Anlam-İçerik Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-Dil Analizi-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Gelenek Analizi-İletişim Analizi-İşlevsellik Analizi-Özellik Matris Analizi-Tür Analizi]

-Batı Türklerinin Manzum Atasözleri Üzerine Bir Araştırma (Sinan GÖNEN, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Biçim Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-İletişim Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Çağdaş Kentte Sözel Anlatı Kalıplarının Parodiye Dönüşümü (Gökşen BUĞRA, MF 67) [KY: Sözlü Formül Kuramı T: Anlam-İçerik Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi]

- Dar Alanda Kısa Paslaşmalar: Futbol Deyimleri (Güney ONGUN, MF 67) [KY: ??? T: Topluluk Analizi]
- Divânu Lugâti’t-Türk’te Yer Alan Atasözlerindeki Metaforlar (Özen YAYLAGÜL, MF 85) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Kültür Analizi]
- Kazak ve Türkiye Türkçesinde Deyimlerin Karşılaştırmalı İncelenmesi (Kuanyshbek KENZHALIN, DT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Sosyolojik Analiz-Tür Analizi]
- Kırgız Atasözleri (Hüseyin YILDIZ, MF 58) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]
- Kırgız Türkçesindeki Deyimler (Aktarma-İnceleme) (Mirlanbek NURMATOV, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kavram Analizi-Tür Analizi]
- Kırgızca ve Türkçede ‘Göz’ ile İlgili Deyimler ve Çağrışım Alanlarının Karşılaştırılması (Aigul TURSUNOVA, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Çağrışımsal Analiz- Dil Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kavram Analizi-Tür Analizi]
- Kırım Tatar Atasözlerinin Toplum Hayatının İşleyiş Kurallarını Öğretme ve Hatırlatma İşlevi (Mehmet Aça, MF 100) [KY: İşlevsel Yöntem T: Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Tür Analizi]
- Kırım Tatarlarının Atasözleri (Yasin KARADEDE, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Biçim Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-İletişim Analizi-Tema Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]
- Kur’ân-ı Kerim’in Türk Atasözlerine Tesiri (İnanç Esasları Bağlamında) (Yusuf ÜNAL, YLT) [KY: Metinselaşkınlık Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Tür Analizi]
- Kuşaktan Foruma Geçiş ve Bilgisayar Atasözleri (Selcan GÜRÇAYIR, MF 79) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşü Analizi-Kültür Analizi-Tür Analizi]
- Malinowski’nin İşlev Teorisine Göre Türk Atasözlerinin İncelenmesi (Dilek İNNECİ, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eğitim Analizi-Gelenek Analizi-İletişim Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]
- Mustafa Kutlu’nun Hikâyelerinde Deyimler(Ömer KOÇ, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi-Dil Analizi-Eser Analizi- Kavram Analizi-Kültür Analizi-Tür Analizi]
- Özel Ad İçeren Çuvaş Atasözleri (Giriş-Dil Bilgisi İncelemesi- Çeviri Yazı-Aktarma-Dizin) (Dane KILANÇE, YLT) [KY: Dilbilimsel Kuram T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]
- Seci Kavramı ve Secinin DivanüLugati’t-Türk’te Yer Alan Savlarda İncelenmesi (Ayşe YILDIZ, MF 64) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi]
- Tuhfe Hüsam-ı Sahrâvi’nin Tuhfeten Li-Hazret’il Aliyye Adlı Eserinde Atasözleri ve Deyimler (O. Kemâl KAYRA, MF 14) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Dil Analizi-Söylem Analizi]
- Türk Atasözlerinde Dil Farkındalığı ve İşlevsel Dil Kullanımı (Bilginer ONARAN, MF 91) [KY: Dilbilimsel Kuram T: Dil Analizi]
- Türk Atasözlerinde Geçen Deyimler (Ahmet Turan SİNAN, MF 51) [KY: Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Tür Analizi]
- Türk Atasözlerindeki “Öteki”leştirme Eğilimi (Başak BİNGÖL, MF 67) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Sosyolojik Analiz-Söylem Analizi]
- Türk Atasözleriyle Değerler Eğitimi (Hatice KALAÇA, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eğitim Analizi-Gelenek Analizi-İletişim Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Türk Halk İnançlarından Dilimize Geçen Deyimler (Mevlüt ESENGÜL, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi-Tür Analizi]

-Türkçe Atasözlerinde İletişim Olgusunun İzleri ve Sosyo-Kültürel Çıkarımları (Onur BEKİROĞLU, MF 103) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İletişim Analizi-Kültür Analizi -Sosyolojik Analiz-Tür Analizi]

-Türkiye Türkçesi Atasözlerinde Çocuk ve Çocukluk (Özay KARADAĞ, MF 98) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-İşlevsellik Analizi-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Tür Analizi]

-Türkiye Türkçesi ve Azerbaycan Türkçesindeki Benzer Deyimlerin Karşılıklı Görünümü (Uğur BİLGE, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi-Tür Analizi]

-Türkmen Atasözlerine Psikolojik Bir Yaklaşım (Didar ANNABERDİYEYEV, DT) [KY: Psikoanalitik Kuram ve Yöntemler T: Eğitim Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Psikanaliz-Psikolojik Analiz-Sosyolojik Analiz-Tür Analizi]

-Uşak İl Merkezindeki 8. Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatımda Deyimleri Kullanma Becerisi (Handan BURAK NALCI, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Eğitim Analizi- Frekans Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Tek Yönlü Varyans Analizi-Tür Analizi]

3.3.2.2.(3). Alkış-Kargış

-Alkış ve Kargışların Sözlü Kültürdeki Yerleşik Kodların Aktarımını ve Yeniden Üretimini Kolaylaştıran Biçimsel Özellikler (Öykü TERZİOĞLU, MF 75) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi-Kültür Analizi-Tür Analizi]

-Bir Sosyal Kontrol Aracı Olarak Beddualar ve İnternet (Sibel KOCAER, MF 75) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-İşlevsellik Analizi-Psikolojik Analiz-Sosyolojik Analiz-Tür Analizi]

-Eski Uygur Türkçesinde Dua / Alkış (Anlambilimsel Bir İnceleme) (Mustafa AĞCA, YLT) [KY: Dilbilimsel Kuram T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Seyyid Süleyman el-Hüseynî'ninKenzü'l-Havâs Kitabındaki Dua ve Büyü Motifleri (Azize UYGUN, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Dil Analizi-Eser Analizi-İnanış Analizi-Motif Analizi-Okültizm Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Sihir Şiirlerinin Bir Türü Olarak Alkışlar (Ali DUYMAZ, MF 45) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T:İnanış Analizi-Kavram Analizi-Köken Analizi-Tür Analizi]

-Teknoloji ve Kültürel Endüstri: “Web”ten “Cep”e Alkışların Dönüşümü (Ayşe ÇAMKARA, MF 75) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Kültür Analizi- Tür Analizi]

-Tıva Türklerinin Alkışları (Algış-Yörel) Üzerine Notlar (Mehmet AÇA, MF 56) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi-Tür Analizi]

-Toprak Başa, Baş Toprağa Tarihi Bir Türk Kargışının Klasik Türk Şiiri'ne Yansımaları (Ozan YILMAZ, MF 101)[KY: Yayılma Kuramı T: İnanış Analizi-Kültür analizi-Tür Analizi]

-Türkiye Türkçesiyle Azerbaycan Türkçesi'nde Dualar (Alkışlar) ve Beddualar (Kargışlar) (Emine KIRCI, MF 38) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi-Kültür Analizi- Tür Analizi]

3.3.2.2.(4). Yemin-Ant

-Osmaniye Örneğinden Hareketle Batı Türkleri (Azerbaycan-Türkiye) Destan ve Hikâyelerinde Ant(Yemin)lar (Ali Berat ALPTEKİN, MF 84) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi]

-Türk Kültür Çevresinde Ant (İlhami DURMUŞ, MF 84) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Arkeolojik Analiz-İnanış Analizi-Köken Analizi-Kültür Analizi-Tür Analizi]

-Türk Mitolojisinde ‘Yemin-Ant’ Müessesesi (Gönül GÖKDEMİR, MF 58) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi]

3.3.2.2.(5). Örtmece Söz

-Örtmece (Euphemism) Kavramı Üzerine (Kerim DEMİRCİ, MF 77) [KY: Psikoanalitik Kuram ve Yöntem T: Kavram Analizi-Psikanaliz-Tür Analizi]

3.3.2.3. Şiir (Şiir Tarzları)

Biz halk şiiri geleneğe uygun şekilde anonim, âşık ve dini (tekke) şiiri alt başlıkları şeklinde değerlendireceğiz.

3.3.2.3.(1). Anonim Şiir

Çalışmalarda anonim şiir olarak mani, türkü ve ağıt üzerine yapılmış makale ve tezlere rastlıyoruz.

Bu bölümdeki çalışmalarda kuram ve yöntem olarak metin merkezli kuram ve yöntemler, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, işlevsel yöntem, göstergebilim yöntemi, yayılma kuramı, sözlü formül kuramı ve yöntemi, dilbilimsel kuram, ideolojik halkbilim kuramları ve psikoanalitik kuram ve yöntemler kullanılmıştır. (Ek 17)

Yine bu bölümde teknik olarak anlam-içerik, anlatım-anlatıcı, biçim, dil, eser, gelenek, inanış, iletişim, işlevsellik, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, Mekân-ortam, motif, sosyolojik, söylem, tema, topluluk, tür, kültür, köken, değişim-dönüşüm, eğitim, psikolojik, kavram, olay-vaka, müzik-ezgi, etnomüzikolojik, algı, karşılaştırmalı nüsha-varyant, kişi-kahraman, tip, mitolojik, imaj, ritüel, fenomen, sembol, hiyerarşik kümeleme kimlik ve paradigma analizi kullanılmıştır. (Ek 18)

3.3.2.3.(1).(a) Mani

Mani üzerine yapılan çalışmaların genelde belli bir yöreyi esas alan genel nitelikli çalışmalar olduğunu görüyoruz. Ayrıca maniye benzer türlere dair (Bayatı, Horyat ve Acem manisi) de çalışmalar da yapılmıştır. Ek olarak maniler üzerine tematik (ramazan manileri gibi) çalışmalar da yapılmıştır. Bir makalede de maninin iletişim fonksiyonu değerlendirilmiştir.

Bu bölümde yapılan çalışmalarda metin merkezli kuram ve yöntemler, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler ve işlevsel yöntem kullanılmıştır.

Yine bu bölümdeki çalışmalarda farklı nitelikte teknikler de kullanılmıştır. Bunlar şu tekniklerdir; anlam-içerik, anlatım-anlatıcı, biçim, dil, eser, gelenek, inanış, iletişim, işlevsellik, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, mekân-ortam, motif, sosyolojik, söylem, tema, topluluk ve tür analizi kullanılmıştır.

Genel

-Balıkesir'den Derlenen Maniler Üzerinde Bir Araştırma (Mehmet Ali YOLCU, DT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler- Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı]

ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Motif Analizi-Tür Analizi]

-Edirne İli Keşan İlçesi Folklorunda Gelenekler ve Maniler (Murat KURU, YLT) [KY: - T: Gelenek Analizi-Tür Analizi]

-Erzurum Merkez Köyleri Manilerinin Derlenmesi ve Genel Olarak Değerlendirilmesi (Ahmet Mustafa YELDEN, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Biçim Analizi-Gelenek Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Erzurum’da Kına ve Düğün Manileri (Hülya TAŞ, MF 26) [KY: - T: Tür Analizi]

-İstanbul Manileri (Abdulkadir EMEKSİZ, DT) [KY: Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler- Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Motif Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Tokat Merkez Köyleri Manilerinin Derlenmesi ve İncelenmesi (Kürşad GÜLBELAY, YLT) [KY: - T: Gelenek Analizi-Tür Analizi]

-Türk Halk Bilimi İçinde Erzurum Manilerinin Yeri (Mahmut BECER, YLT) [KY: - T: Gelenek Analizi-Tür Analizi]

-Yozgat Manileri Üzerine Mukayeseli Bir Araştırma (İnceleme-Metin-İndeks-Sözlük) (Vasfi ADIKTI, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Biçim Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Söylem Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

Farklı Tipleri (Adlandırmalar)

-Azerbaycan Şirvan Bayatılarının Hususiyetleri (Seyfeddin GANIYEV, MF 54) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Evliya Çelebi’ye Göre Acem Manisi (Hikmet İLAYDIN, MF 89) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi-Eser Analizi-Tür Analizi]

-Kerkük Ağzında Mani ve Horyata Dair (Ziyat AKKOYUNLU, MF 14) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Dil Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Tür Analizi]

Temalar

-Kıbrıs Manilerindeki Kıbrıs Gerçeği (M. Öcal OĞUZ, MF 17) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Tür Analizi]

-Manilerdeki Gizler ve Bayburt Manileri (Ali ÇELİK, MF 51) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Kültür Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Ramazanda Söylenen Mânî Fasıllarını İçeren Eserlerin Folklorik Bakımdan Değerlendirilmesi (Gizem ÜNSAL, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Söylem Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Trabzon Manilerinde Sosyal Hayat (Ali ÇELİK, MF 14) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Sosyolojik Analiz-Tema Analizi-Tür Analizi]

İşlevselliği

-Bayburt Manilerinden Hareketle İletişimde Yüklendiği Fonksiyonla Mani Söyleme Geleneği (Gülin EKER, MF 44) [KY: İşlevsel Yöntem T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-İletişim Analizi-İşlevsellik Analizi-Tür Analizi]

3.3.2.3.(1).(b). Türkü

Çalışmalarda türkü başlığı altında teorik, tarz, bölge-yöre, topluluk, kişi, tema, mekân, yeni türkü-değişim, karşılaştırma, dönüşüm (türler arası) alt başlıkları incelenmiştir.

Bu bölümde yapılan çalışmalarda metin merkezli kuram ve yöntemler, göstergebilim yöntemi, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, işlevsel yöntem, sözlü formül kuramı ve yöntemi ve yayılma kuramı kullanılmıştır.

Yine bu bölümdeki çalışmalarda farklı nitelikte teknikler de kullanılmıştır. Bunlar şu tekniklerdir; köken, motif, değişim-dönüşüm, eğitim, biçim, psikolojik, tema, kavram, sosyolojik, işlevsellik, olay-vaka, tür, topluluk, söylem, dil, kültür, eser, gelenek, mekân, müzik-ezgi, etnomüzikolojik, algı, karşılaştırmalı nüsha (varyant), anlatım-anlatıcı, köken, kişi-kahraman, tip, motif, mitolojik, inanış, imaj, ritüel, fenomen, sembol, hiyerarşik kümeleme analizi kullanılmıştır.

Teorik

-Âşık Ali Cemali Repertuarından Parçaların Performans Teorisi Kapsamında Değerlendirilmesi (Hülya DUNDAR, MF 55) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Algı Analizi-İşlevsellik Analizi-Mekân Analizi]

-Mahmud’umTürküsü’nün ‘Millî Mukayese Yöntemi’ne Göre Türk Dünyası Coğrafyası İçinde Değerlendirilmesi (Ali Osman ÖZTÜRK, MF 36) [KY: Yayılma Kuramı T: Karşılaştırmalı Nüsha-Varyant Analizi]

-Modern Kentte Üretilen Türkülerin ve Bunların İcra Ortamlarından Türkü Barların İşlev Kuramı Açısından İncelenmesi (Gülbüz GÖZÜM, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem T: Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Psikolojik Analiz-Sosyolojik Analiz-Tür Analizi]

Tarz

-Barak Yöresi Hikâyeli Türkü Geleneği Üzerine Bir İnceleme (Kürşat Mehmet KORKMAZ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Söylem Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Elazığ İli ve Arapgir İlçesi Türkülü Oyunlarının Karşılaştırmalı İncelemesi (Veysi ALEMDAROĞLU, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Hemşin Horonlarında Atma Türküler (Yonca SAATÇI, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Söylem Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Karaman’da Oynanan Seyirlik Oyunları ve Türküleri (Özlem VARİŞLİ ATÇEKEN, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Tür Analizi]

-Kırşehir Türkülerinin Hikâyeleri (Sabahattin YAŞAR, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Söylem Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

Bölge-Yöre

-Abdurrahman Kızılay ve Kerkük Türküleri (Deniz ŞENER, DT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Kültür Analizi-Söylem Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Ayaş İlçesi Oltan Köyü Gelenekleri, Kına Adetleri ve Kına Türküleri (Burcu TUNAKAN, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Biçim Analizi-Dil Analizi-Etnomüzikolojik Analiz-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Barak Yöresi Hikâyeli Türkü Geleneği Üzerine Bir İnceleme (Kürşat Mehmet KORKMAZ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Söylem Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Bursa’da Müzik Geleneği ve T.R.T. Repertuarındaki Bursa Türkülerinin Müzikal Analizi (Çetin Erdem ÜSANMAZ, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve

Yöntemler T: Biçim Analizi-Gelenek Analizi- Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Söylem Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Ceylanlı Köyü Türküleri (Sedat BAHADIR, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Söylem Analizi- Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Cihanbeyli-Böğrüdellik Köyü Türküleri (Nesrin ŞEN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Söylem Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Çankırı Türkülerinin Derlenip Halk Bilimi Açısından İncelenmesi (Gül Banu DUMAN, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Etnomüzikolojik Analiz-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Çorum Türküleri Üzerine Bir İnceleme (Oğuz DUMAN, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Müzik-Ezgi Analizi-Etnomüzikolojik Analiz-Söylem Analizi-Gelenek Analizi- Kültür Analizi-Tür Analizi-Biçim Analizi]

-Elazığ Türküleri (Metin-İnceleme) (Gülda ÇETİNDAG, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Dil Analizi-Gelenek Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Emirdağ Musiki Geleneğinde Abdallar ve Yeni Onaltı Türkü (Erdem ÖZDEMİR, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi- Mekân-Ortam Analizi-Söylem Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Gagauz Türkleriyle Anadolu Halk Türkülerinin Ortak Motifleri (Hülya ARGUNŞAH, MF 18) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Yazılı Derleme T2: Tümdengelim T3:Anlam-İçerik Analizi-Motif Analizi-Tür Analizi]

-Hemşin Horonlarında Atma Türküler (Yonca SAATÇI, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Söylem Analizi- Tema Analizi-Tür Analizi]

-Irak Türkmen Türkülerinde Konu ve Yapı (Akram İBRAHİM, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler- Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Dil Analizi-Etnomüzikolojik Analiz-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Kahraman Maraş Türküleri Üzerine Bir İnceleme (Mehmet Fatih AKBABA, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Dil Analizi-Etnomüzikolojik Analiz-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Kırgız Türklerinde İş Türküleri (Naciye YILDIZ, MF 70) [KY:Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Kültür Analizi-Tema Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Kırım-Karay Türkülerinin Anadolu Türküleriyle Söz Benzerlikleri Açısından Mukayesesi (Fatih ŞAYHAN, MF 96) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Yazılı Derleme T2: Tümdengelim T3: Dil Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Kırşehir Türküleri (Fatih YAĞMUR, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Dil Analizi-Etnomüzikolojik Analiz-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi- Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Kütahya Türküleri (Kadri SÖNMEZ, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Dil Analizi-Etnomüzikolojik Analiz-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Makedonya Türklerinin Türküleri Üzerine Bir Araştırma (Bahar BİNGÖL, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Biçim Analizi-Dil Analizi-Etnomüzikolojik Analiz-Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Malatya Yöresi Türkü Söyleme Geleneği ve Malatya Türküleri (Begüm KURT, DT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi-Dil Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kavram Analizi-Köken Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Metin ve İcra Bağlamında İstanbul Türkülerinin İncelenmesi (Meliha KILIÇ, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Murat ile Mara Başlıklı Tarihsel Bulgar Halk Türküsü (Hüseyin MEVSİM, MF 69) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Karşılaştırmalı Nüsha-Varyant Analizi (Edisyon Kritik)]

-Niğde Yöresi Halk Türkülerinin Melodik Yönden İncelenmesi (Hakan TATYÜZ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Etnomüzikolojik Analiz-Gelenek Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Tür Analizi]

-Trabzon Türküleri (Tasnif-İnceleme-Metin) (Aydın ÖNCÜ, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Dil Analizi-Etnomüzikolojik Analiz-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-TRT Repertuarında Bulunan Erzurum Türkülerinin Makam-Ayak,Tür-Biçim ve Usul Yönünden İncelenmesi (Metin ŞENGÜL, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi- Gelenek Analizi-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Söylem Analizi- Tür Analizi]

-TRT Repertuarında Yer Alan Sinop Türkülerinin Edebi ve Müzikal Analizi ve Tasnifi (Deniz ÇAPKAN, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Gelenek Analizi- Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Söylem Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-TRT Repertuarı'ndaki Kerkük Türkülerinin Tür ve Biçim Yönünden İncelenmesi (Orhan ÖZTÜRK, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Gelenek Analizi-Kavram Analizi- Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Türkiye-Azerbaycan Ortak Kültüründe Yer Alan Halk Türkülerinin Karşılaştırılarak İncelenmesi (Barbaros Derviş OKAY, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Yazılı Derleme T2: Tümdengelim T3: Biçim Analizi-Eğitim Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli- Analiz-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Tür Analizi]

-Türk-Yunan İlişkilerinin Sözlü Geleneğe Yansımalarına Bir Örnek: Atina Türküsü (Halil İbrahim ŞAHİN, MF 62) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi-Köken Analizi-Tema Analizi]

Topluluk

-Emirdağ Musiki Geleneğinde Abdallar ve Yeni Onaltı Türkü (Erdem ÖZDEMİR, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Söylem Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

Kişi

-Abdurrahman Kızılay ve Kerkük Türküleri (Deniz ŞENER, DT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Kültür Analizi-Söylem Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

Tema

-Bulgaristan Türklerinin İki Türküsünde Göç Konusu (Zeynep ZAFER, MF 52) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Tema Analizi-Topluluk Analizi]

-Eskişehir'in Yunan İşgali ve Gülnazik Türküsü (Ferya ÇALIŞ, MF 54) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Tür Analizi]

-Göç Olgusunun Türk Halk Müziğine Etkisi -Gurbet Türkülerimiz- (Azize GÜRSES, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Kadın Figürünün Türküler ve Dizilerde Temsili: Karadeniz Bölgesi Üzerine Bir Çalışma (Elif KUTLUATA, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve

Yöntemler-İdeolojik Halkbilim Kuramları T: Algı Analizi-Gelenek Analizi-İletişim Analizi-İşlevsellik Analizi- Söylem Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Kadın Söylemli Türkülerin Tasnifi ve Değerlendirilmesi (Şule EREN, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Gelenek Analizi-Psikolojik Analiz- Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Kırgız Türklerinde İş Türküleri (Naciye YILDIZ, MF 70) [KY:Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Kültür Analizi-Tema Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Kırşehir Türkülerinde İnsan (Dilek AKGÜN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Biçim Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Türkiye’de Kına Yakma Geleneği ve Kına Türküleri (Meltem YILMAZ, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Biçim Analizi-Dil Analizi-Etnomüzikolojik Analiz-Gelenek Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Türkülerde Gök ve Gök Unsurları ile İlgili İnançlar (Aşlar MELİKOĞLU, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Tür Analizi]

Mekân

-Türkü ve Türkü-Barlar (Firdevs CANBAZ, MF 59) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân Analizi-Tür Analizi]

Yeni Türkü-Değişim

-Çağdaş Kentte Türkü ve “Ankaralı Folkloru” (Öykü TERZİOĞLU, MF 75) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-İmaj Analizi-Tip Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Modern Kentte Üretilen Türkülerin ve Bunların İcra Ortamlarından Türkü Barların İşlev Kuramı Açısından İncelenmesi (Gülbüz GÖZÜM, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem T: Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Müzik-Ezgi Analizi- Psikolojik Analiz-Sosyolojik Analiz-Tür Analizi]

-Türkü Kültüründe Değişim Süreci ve Musa Eroğlu (Mehmet ÇEVİK, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Köken Analizi-Kültür Analizi-Söylem Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

Karşılaştırma

-Gagauz Türkleriyle Anadolu Halk Türkülerinin Ortak Motifleri (Hülya ARGUNŞAH, MF 18) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Motif Analizi-Tür Analizi]

-Kırım-Karay Türkülerinin Anadolu Türküleriyle Söz Benzerlikleri Açısından Mukayesesi (Fatih ŞAYHAN, MF 96) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Dil Analizi- Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Türkiye-Azerbaycan Ortak Kültüründe Yer Alan Halk Türkülerinin Karşılaştırılarak İncelenmesi (Barbaros Derviş OKAY, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Biçim Analizi-Eğitim Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Tür Analizi]

Dönüşüm (Türler Arası)

-Akmescid'den Türkü Sesi (İsmet ÇETİN, MF 53) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-Sözlü Formül Kuramı T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Kültür Analizi-Sosyolojik Analiz-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Ermeni Kızı Türküsü ve Almanca Paraleli (Ali OSMAN ÖZTÜRK, MF 19) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı T: Karşılaştırmalı Nüsha-Varyant Analizi-Motif Analizi]

- Ermeni Kızı Türküsü’nün Yeni Bir Varyantı (Ali OSMAN ÖZTÜRK, MF 22) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı T: Karşılaştırmalı Nüsha-Varyant Analizi]
- Geleneğin Kuşaklara Aktarımı Bağlamında Bir Çatalzeytin Düğün Türküsü: Dünür Ağa (Hicran KARATAŞ, MF 101) [KY: Göstergebilim Yöntemi T: Gelenek Analizi-Ritüel Analizi-Tür Analizi]
- Karaca Oğlan’a Bağlı Olarak Anlatılan Kısa Hikâyeli Türküler (Esmâ ŞİMŞEK, MF 76) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Fenomen Analizi-Kültür Analizi-Tür Analizi]
- Silifke Halk Oyunlarında Yer Alan Türkülerin Konuları-Silifke Türkülerindeki Motifler ve Semboller (Orkun EROL, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi- Kültür Analizi-Motif Analizi-Sembol Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]
- Söz ve Müzik Açısından Türkü (Furkan Balategin EROĞLU, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]
- TRT Repertuvarındaki Türkü Sözlerinin Konu Tür ve Biçim Açısından İncelenmesi (Uğraş Önal BURÇ, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Gelenek Analizi-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Söylem Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]
- TRT Repertuvarındaki Türkülerde Kullanılan Formel İfadeler (Mustafa Öner UZUN, DT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Gelenek Analizi-Kavram Analizi- Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]
- Türk Halk Müziğinde Coğrafi Motifler ve Türküler Atlası (Mehmet ŞAHİN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-Hiyerarşik Kümeleme Analizi-Motif Analizi-Tür Analizi]
- Türkü Türü ve Doğu Karadeniz Türkü Kültürü (Mehmet Akif KORKMAZ, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem T: Biçim Analizi-Dil Analizi-Etnomüzikolojik Analiz-Gelenek Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]
- Türkülerin Destanlaşma Sürecinde Bir Kırgız Kahramanı: ŞabdanBaatır (Ayşegül GÜNGÖR, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Biçim Analizi-Gelenek Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Kültür Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]
- Zeynep Türküsü Üzerine Bazı Mülahazalar (Doğan KAYA, MF 95) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Eser Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Olay Vaka Analizi-Özel Analiz-Tür Analizi]

3.3.2.3.(1).(c). Ağıt

Çalışmalarda ağıt başlığı altında genel, bölge-yöre, topluluk, karşılaştırma, dönüşüm (türler arası), müzik ve değişik adlandırma alt başlıkları incelenmiştir.

Bu bölümde yapılan çalışmalarda metin merkezli kuram ve yöntemler, işlevsel yöntemi, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler ve ideolojik halkbilimi kuramları kullanılmıştır.

Yine bu bölümdeki çalışmalarda farklı nitelikte teknikler de kullanılmıştır. Bunlar şu tekniklerdir; köken, değişim-dönüşüm, biçim, tema, kavram, sosyolojik, işlevsellik, tür, topluluk, söylem, dil, kültür, gelenek, müzik-ezgi, karşılaştırmalı nüsha (varyant), psikolojik ve anlatım-anlatıcı analizi kullanılmıştır.

Genel

-Ataerki Toplumdaki Kadın Konumu Açısından Ağıt Geleneğine Bir Bakış (Hilal AYDIN, MF 71) [KY: İdeolojik Halkbilimi Kuramları T: Biçim Analizi-Gelenek Analizi-İşlev Analizi-Tür Analizi]

Bölge-Yöre

-Adana Avşar Ağıtları ve Bu Ağıtların Adana Âşıklık Geleneğine Etkisi (2 Cilt) (Zekiye ÇAĞIMLAR, DT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi- Söylem Analizi-Tema Analizi-Topluluk Analiz-Tür Analizi]

-Anadolu Ağıt Geleneğinin Özellikleri ve Kültürel Süreklilikteki Rolü (Nihan TAHTAİŞLEYEN, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem T: Biçim Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi- İşlevsellik Analizi-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Psikolojik Analiz-Sosyolojik Analiz-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Andırın (Kahraman Maraş)’dan Derlenen Ağıtlar (İnceleme-Metin) (MEHMET TEMİZ, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Dil Analizi- Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Burdur-Dirmil’de (Altınyayla) Ağıt Geleneği ve Ağıtlar (Veli Cem ÖZDEMİR, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Erzincan Ağıtlarının İncelenmesi (Nazlı ELİK, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Kırşehir İli Kızılırmak Havzası Ağıtları (Araştırma- İnceleme- Metin) (Zeynep UMUCU, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Niğde Yöresi Ağıtları (TİMUR YILMAZ, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Özbeklerde Ağıt Geleneği (Selami Fedakar, MF 87) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler -Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Tür Analizi]

-Pınarbaşı-Sarız-Tomarza Avşar Ağıtları (Erdoğan ALTINKAYNAK, DT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi- Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Tema Analizi- Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Tomarza Yöresi Avşar Ağıtları (İbrahim YÜCE, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Tema Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Tören ve Ağıtlar: İzmit ve Çevresi Ağıt Analizi (Candan KAMIŞ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Sosyolojik Analiz-Söylem Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Trabzon Yöresi Ağıtları (Gülhanım ALKAYA, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Yozgat Ağıtları Üzerine Mukayeseli Bir Araştırma (Necati ŞAHİN, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi- Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

Topluluk

-1909 Adana-Ermeni Olaylarına Bir Tanık: Kibarogullarının Ağıtı (Ali Osman ÖZTÜRK, MF 81) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Karşılaştırmalı Nüsha-Varyant Analizi (Edisyon Kritik)-Tür Analizi]

-Adana Avşar Ağıtları ve Bu Ağıtların Adana Âşıklık Geleneğine Etkisi (2 Cilt) (Zekiye ÇAĞIMLAR, DT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi- Söylem Analizi-Tema Analizi-Topluluk Analiz-Tür Analizi]

-Kırgız Halk Edebiyatında Koşoklar (Ağıtlar) (İsa ÇELEBİ, YLT) [[KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Pınarbaşı-Sarız-Tomarza Avşar Ağıtları (Erdoğan ALTINKAYNAK, DT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi- Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Tema Analizi- Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Tomarza Yöresi Avşar Ağıtları (İbrahim YÜCE, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Tema Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

Karşılaştırma

-Yozgat Ağıtları Üzerine Mukayeseli Bir Araştırma (Necati ŞAHİN, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi- Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

Dönüşüm (Türler Arası)

-Bağlamından Kopan Ağıtın Türküleşme Serüveni (Nurdan Tuhfe TOÇOĞLU, MF 71) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Köken Analizi-Tür Analizi]

-Kente Nazımdan Nesre Ağıtta Dönüşüm: Barış Manço Örneği (Sibel KOCAER, MF 71) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-Kültür Analizi]

Müzik

-Ağıtlarda Ritim Unsuru (Nilgün AKKUŞ PARLAK, SY) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

Değişik Adlandırma

-Kırgız Halk Edebiyatında Koşoklar (Ağıtlar) (İsa ÇELEBİ, YLT) [[KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

3.3.2.3.(1).(d). Ninni

Çalışmalarda ninni başlığı altında genel, bölge-yöre, tema ve anlatım-anlatıcı incelenmiştir.

Bu bölümde yapılan çalışmalarda metin merkezli kuram ve yöntemler, göstergebilim yöntemi, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, dilbilimsel kuram, ideolojik halkbilimi kuramları ve psikoanalitik kuram ve yöntem kullanılmıştır.

Yine bu bölümdeki çalışmalarda farklı nitelikte teknikler de kullanılmıştır. Bunlar şu tekniklerdir; algı, anlatım-anlatıcı, anlam-içerik, dil, kültür, işlevsellik, tür, kültür, sosyolojik, kimlik, eğitim, topluluk, psikolojik, söylem, biçim, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, motif, mitolojik, psikolojik, gelenek, kavram, paradigma, tema ve tip analizi kullanılmıştır.

Genel

-Göstergebilimsel İşlevler Açısından Ninniler (Zeki KARAKAYA, MF 61) [KY: Göstergebilim Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Dil Analizi-İşlevsellik Analizi]

-Kültürel Bellek Aktarıcısı Olarak Ninni (Emine Kırıcı UĞURLU, MF 102) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Eğitim Analizi-Kimlik Analizi-Kültür Analizi-Sosyolojik Analiz-Tür Analizi]

-Ninnileri Psikoanalitik Yaklaşımla Yeniden Okuma Denemesi (Belde AKA, MF 88) [KY: Psikoanalitik Kuram ve Yöntem T: Anlam-İçerik Analizi]

Bölge-Yöre

-Dilbilimsel Bir Yaklaşım Denemesi: Tekirdağ Yöresinden Bir Ninni (Ayşe YAVUZ,88) [KY: Dilbilimsel Kuram T: Dil Analizi]

-Kırım Tatar Ninnilerinde “Vatan Kırım” ve “Gökbayrak” Kavramlarının İşlenmesi (Işıl İŞIKTAŞ SAVA, MF 97) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Kavram Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Türk Dünyasında Ninni (Emine UĞURLU, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Biçim Analizi-Dil Analizi-Eğitim Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Mitolojik Analiz-Motif Analizi- Psikolojik Analiz- Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Türkmenistan Türklerinin Sözlü Edebiyatında Hüvdiler(Ninniler) (Ayşe Yüksel KILIÇ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Motif Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

Anlatıcı

-Ninnilerde Kadın Anlatıcının Sesi (Songül ÇEK CANSIZ, DT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-İdeolojik Halkbilimi Kuramları T: Algı Analizi-Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Eğitim Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Paradigma Analizi-Psikolojik Analiz-Söylem Analizi-Tür Analizi]

Tema

-Kırım Tatar Ninnilerinde “Vatan Kırım” ve “Gökbayrak” Kavramlarının İşlenmesi (Işıl İŞIKTAŞ SAVA, MF 97) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Kavram Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Ninnilerde “Kadın Sorunu”na Bakış (Meriç KURTULUŞ, MF, 88) [KY: İdeolojik Halkbilimi Kuramları T: Algı Analizi-Anlam-İçerik Analizi-Söylem Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

3.3.2.3.(2). Âşık Şiiri

Âşık şiiri başlığı altında genel, bölge-yöre, biçim, tür, tema, üslup, anlatıcı-icracı, söz-müzik, gelenek, karşılaştırma, güncelleme, monografi ve eser-eserler alt başlıkları ele alınmıştır.

Bu bölümde kullanılan kuram ve yöntemler; tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, metin merkezli kuram ve yöntemler, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, yapısalcı kuram ve yöntemler, psikoanalitik kuram ve yöntemler, uygulamalı kuram ve yöntemler, işlevsel yöntem, göstergebilim yöntemi ve ideolojik halkbilimi kuramları. (Ek 19)

Teknik olarak ise gelenek, inanış, kültür, kültürel doku, mekân-ortam, anlam-İçerik, biçim, eser, tema, anlatım-anlatıcı, dil, söylem, tür, biyografik, tip, kişi, kahraman,, motif, değişim-dönüşüm, topluluk, epizot, müzik-ezgi, lingvo poetik, kavram, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, karşılaştırmalı nüsha-varyant, durum, ontolojik, fenomen, eleştirel-sorgulayıcı, özel, imaj, psikolojik, sosyolojik, işlevsellik, sembol, çağrışımsal, olay-vaka, köken, mitolojik ve kimlik analizi kullanılmıştır. (Ek 20)

3.3.2.3.(2).(a). Genel

-Dadaloğlu Fenomeni Bağlamında Türk Saz Şiirinin Sorunları (İsmail GÖRKEM, MF 49) [KY: - T: Fenomen Analizi-Eleştirel Sorgulayıcı Analizi]

-Fakelore Kavramı Merkezinde Yunus Emre (Gökhan TUMÇ, MF 75) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler (Fakelore) T: Algı Analizi-Fenomen Analizi-İmaj Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kişi-Kahraman Analizi-Özel Analiz-Tip Analizi]

-Folklorun Beş İşlevine Göre Âşık Mahzuni Şerif’in Şiirleri (Yılmaz IRMAK, DT) [KY: İşlevsel Yöntem T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi- Psikolojik Analiz-Sosyolojik Analiz-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Kent İnsanın Gözüyle Âşık Şiiri Geleneği (Gökhan TUNÇ, MF 75) [KY: ? T: Gelenek Analizi]

3.3.2.3.(2).(b). Bölge-Yöre

-Âşık Tarzı Şiir Geleneği ve Boşnak Âşık (Gusları) Tarzı Şiir Geleneği Arasındaki Ortaklıklar Üzerine Tespitler (Özkul ÇOBANOĞLU, MF 39) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi]

-Baraklı Âşık Mahgûl ve Repertuarı (Rumi ERSOY, DT) [KY: Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Biyografik Analiz-Eser Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Fazlı Ertekin ve Mezar Taşlarına Şiir Yazan Sivaslı Diğer Şairler (Müjgân ÜÇER, MF 69) [KY: ? T: Biyografik Analiz]

-Gaziantep Yöresi Yaşayan Halk Şairleri ve Âşıkları: Derleme-İnceleme (Gülten İLDEŞ, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Gelenek Analizi-Kavram Analizi-Tür Analizi]

-İcra ve İletişimin Merkezli Yapısal Kalıplaşmaları İşlevleri Açısından Yazılı Kültür Ortamı Âşık Destanları ile İngiliz Sokak Baladları (Özkul ÇOBANOĞLU, MF 35) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Tür Analizi]

-Kars Âşıklık Geleneği: Âşık Bilal Ersarı (Elif BEKTAŞ, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-Müzik-Ezgi Analizi- Söylem Analizi-Tema Analizi]

-Kars İli Âşıklık Geleneği Bağlamında Bir Âşık: Ensar Şahbazoğlu (Caner BEKTAŞ, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi- Değişim-Dönüşüm Analizi-Dil Analizi-Fenomen Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Söylem Analizi-Tema Analizi]

-Kayseri’de Âşıklık Geleneği ve Âşık İsmail Karşlıoğlu (Serhat KOÇAK, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Biçim Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-Söylem Analizi-Tema Analizi]

-Kazakistan ve Türkiye Âşıklık Geleneğinin Karşılaştırılması (Fatma AYAN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Söylem Analizi-Tema Analizi]

-Kosova Türk Halk Şiiri (İnceleme-Metinler) (Gonca KUZAY DEMİR, DT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Topluluk Analizi]

-Osmaniye’deki Âşıklık Geleneği ile Türkmenistan’daki Bahşılık Geleneği Hakkında Bir Araştırma: Âşık Karayiğit Osman Örneği (Osman ÖZKAN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-Dil Analizi- Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Tebriiz Âşık Şiirinde Tarihî Bir Direniş Sembolü: Babek (Fazıl ÖZDAMAR, MF 96) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Sembol Analizi]

-Yirminci Yüzyılın İkinci Yarısında Türkiye’de Kadın Âşıklar (Sevilay ÇINAR, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-İdeolojik Halkbilimi Kuramları T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-Kimlik Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Söylem Analizi-Tema Analizi]

3.3.2.3.(2).(c). Biçim

-Anadolu Sahası Halk Şiirinde Kafiye: Tespitler ve Öneriler (Salahaddin BEKKİ, MF 78) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Dil Analizi]

3.3.2.3.(2).(d). Tür

-Âşık Edebiyatında Divan Söyleme Geleneği ve Tuluât Divan (Ali YAKICI, MF 49) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Biçim Analizi-Gelenek Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Âşık Günay Yıldız'ın Hikâyelerinin Epizot ve Motiflerinin İncelenmesi (Sibel KARADENİZ YAGMUR, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Epizot Analizi-Gelenek Analizi-Motif Analizi-Söylem Analizi- Tür Analizi]

-Âşık Tarzı Türk Şiirinde Mektup Geleneği (Ali Yakıcı, MF 17) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Aytıs; Aytıs-Tartıs (Nergis BİRAY, MF 57) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Tür Analizi]

-Elifnâmeler ve Sefil Ali'nin Bir Elifnâmesi (İsmet ÇETİN MF 16) [KY: KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Eser Analizi-Tür Analizi]

-Lipogram ve Âşık Şiiri (Ahmet Özgür GÜVENÇ, MF 102) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Dil Analizi- Gelenek Analizi-Köken Analizi]

3.3.2.3.(2).(e). Tema

-17.yy Âşıklarından Gevheri, Kayıkçı Kul Mustafa, Âşık Ömer, Karacaoğlan ve Ercişli Emrah'ın Şiirlerinde Mistik Unsurlar (Feriha ÇABUK, YLT) [KY: : Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi-Eser Analizi-İnanış Analizi-Tema Analizi]

-Halk Şairlerinin Dilinde Tuz (Hüseyin ÖZCAN, MF 52) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi-Kültür Analizi-Motif Analizi]

-Halk Şiirinde Hoşgörü (Hayrettin RAYMAN, MF 28) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Kültür Analizi-Tema Analizi]

-Tanzimat'tan Günümüze Âşık Tarzı Şiir Geleneğinde Mitolojik Unsurlar (Serkan KÖSE, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Algı Analizi-Anlam-İçerik Analizi-Değişim Dönüşüm Analizi-Eser Analizi-Kültür Analizi-Mitolojik Analiz]

-Türk Saz Şiirinde Yergi, İroni ve Mizah (Okan ALAY, DT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Söylem Analizi]

3.3.2.3.(2).(f). Üslup (Kişi-Tarz)

-Karacaoğlan Nasıl Tapşırır? (Naciye YILDIZ, MF 91) [KY: Dilbilimsel Kuram T: Anlam-İçerik Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi-Biçim Analizi-Dil Analizi-Eser Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Lingvo-Poetika Analizi-Söylem Analizi]

-Türkmen Edebî Geleneğinde Yunus Emre, Karacaoğlan, Mahtumkulu Çizgisi (Fikret Türkmen, MF 84) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz- Tema Analizi]

3.3.2.3.(2).(g). Anlatıcı-İcracı

-Pir Sultan Abdal Şiirlerinde Anlatıcının Konumu (Ayşegül Utku GÜNAYDIN, MF 79) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-İmaj Analizi]

3.3.2.3.(2).(h). Saz-Müzik

-Âşıklık Geleneklerinde Saz (Bayram DURBİLMEZ, MF 85) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi- İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi]

-Âşık Remzânî'nin Sanatçı Kişiliği ve Yayınlanmamış On Eserinin Müzikal Analizi (Cevahir KARACA, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Biçim Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi- Müzik-Ezgi Analizi-Söylem Analizi-Tema Analizi]

-Kayserili Âşık Meydânî: Eserleri ve Müziksel Çözümlemeleri (Kandemir Yiğit ALKAN, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi-Gelenek Analizi-Müzik-Ezgi Analizi]

3.3.2.3.(2).(i). Gelenek

-Azerbaycan'da Âşık Peri Meclisi ve Onun Üyeleri (Derleme ve İnceleme) (Nazlı BAĞIROVA, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Durum Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Dengbêlik Geleneği ve Âşık Edebiyatı ile Karşılaştırılması (Canser KARDAŞ, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Söylem Analizi-Tema Analizi]

-Halk Şiirinde Hazırlıksız Şiir Söyleme Geleneği Üzerine Bazı Tespitler (Dilaver DÜZGÜN, MF 15)[KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Kazak Halk Akınlarında (Şairlerinde) Rüya Motifi (Metin ERGUN, MF 23) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi-Motif Analizi]

-Yirminci Asırdan Günümüze Âşıklık Geleneğinin İcra Ortamları (Hikmet ÇİĞLİK, DT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-İletişim Analizi- Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

3.3.2.3.(2).(j). Karşılaştırma

-Âşık Tarzı Şiir Geleneği ve Boşnak Âşık (Gusları) Tarzı Şiir Geleneği Arasındaki Ortaklıklar Üzerine Tespitler (Özkul ÇOBANOĞLU, MF 39) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi]

-Erik Erikson'da İnsan Evreleri ile Karacaoğlu'nın Şiirlerini Karşılaştırma (İhsan KURT, MF 18) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler-Psikoanalitik Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Psikolojik Analiz]

-İcra ve İletişimin Merkezli Yapısal Kalıplaşmaları İşlevleri Açısından Yazılı Kültür Ortamı Âşık Destanları ile İngiliz Sokak Baladları (Özkul ÇOBANOĞLU, MF 35) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Tür Analizi]

-Kazakistan ve Türkiye Âşıklık Geleneğinin Karşılaştırılması (Fatma AYAN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Söylem Analizi-Tema Analizi]

-Osmaniye'deki Âşıklık Geleneği ile Türkmenistan'daki Bahşılık Geleneği Hakkında Bir Araştırma: Âşık Karayığit Osman Örneği (Osman ÖZKAN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-Dil Analizi- Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Söylem Analizi-Tür Analizi]

3.3.2.3.(2).(k). Güncelleme

-Geleneksel Şiirden Türkiye Dönüşümün Yaratıcı ve Aktarıcısı Olarak Âşık Veysel’in Kültürel Mirasa Katkısı (Ali YAKICI, MF 93) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-Kültürel Analizi]

-Karslı Âşık Murat Çobanoğlu Merkezinde Âşıklık Geleneği ve Medya İlişkisi (Özcan ÖZBEY, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-İletişim Analizi-İşlevsellik Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Söylem Analizi-Tema Analizi]

-Kent Ortamında İki Âşık: Maksut Koca ve Nevruz Ali Çiçek (Ali Hikmet GÖKÇEN, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Söylem Analizi-Tema Analizi]

-Sözlü Kültürden Âşıkların Hazırlayıp Sunduğu Radyo Programlarına Aktarılan Unsurlar (Gülsüm SADIÇ, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-İletişim Analizi-Söylem Analizi]

3.3.2.3.(2).(l). Monografi

-Abdullah Yusupov (İsmet ÇETİN, MF 56) [KY: -?? T: Biyografik Analiz-Tip Analizi]

-Ahmet Talât Onay’ın “Çankırı Şairleri”ne Ek: Çankırlı Bilinmeyen Birkaç Şair: Rüyetî,Nailî Baba, Necâti, Vehbî(Kadir ALPER, MF 61)[KY: -?? T: Biyografik Analiz-Tip Analizi]

-Âşık Ahmet Poyrazoğlu'nun Şiir Evreni (Erol AKSOY, DT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biyografik Analiz-Eser Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Tip Analizi]

-Âşık Aslan Uslu'nun Hayatı Sanatı ve Şiirlerinin İncelenmesi (Sefa KAYA, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-Motif Analizi-Söylem Analizi-Tema Analizi]

-Âşık Bayramî Yaşar Polat'ın Âşıklık Geleneği İçindeki Yeri (İsmail ALTUNTAŞ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Biçim Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Söylem Analizi-Tema Analizi]

-Âşık Cinasî'nin Hayatı, Sanatı ve Şiirleri (Hamza KOLUKISA, DT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-Motif Analizi-Söylem Analizi-Tema Analizi]

-Âşık Demli ve Oğlu Ali Said Coşkun (Adem KOÇ, MF 47) [KY: -?? T: Biyografik Analiz-Tip Analizi]

-Âşık EfganDidarî ve Hikâyesi (Ayşe YÜCEL, MF 46) [KY: -?? T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi- Biyografik Analiz-Eser Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Âşık Hüseyin Tekerek/Hayatı, Sanatı ve Şiirlerinden Örnekler (Fahri DAĞI, YLT)[KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler, Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Biçim Analizi-Dil Analizi- Gelenek Analizi-Tema Analizi]

-Âşık İsmetî Monografisi (Uğur BAŞARAN, DT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi- Gelenek Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Söylem Analizi-Tema Analizi]

-Âşık Mah Turna'nın Hayatı, Edebi Kişiliği ve Şiirleri (Bülent AKIN, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi- Gelenek Analizi-Motif Analizi-Söylem Analizi-Tema Analizi]

-Âşık Murat Çobanoğlu (1940-2005) (Bayram DURBİLMEZ, MF 66) [KY: -?? T: Biyografik Analiz-Tip Analizi]

-Âşık Özemer'in (Ali Yenmez) Hayatı Sanatı ve Şiirleri Üzerine Bir İnceleme (Oğuzhan UTKU, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi- Dil Analizi-Gelenek Analizi-Söylem Analizi-Tema Analizi]

-Âşık Remzânî'nin Sanatçı Kişiliği ve Yayınlanmamış On Eserinin Müzikal Analizi (Cevahir KARACA, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Biçim Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi- Müzik-Ezgi Analizi-Söylem Analizi-Tema Analizi]

-Âşık Sefil Selimî ve Son Şiirleri (Doğan KAYA, MF 61)[KY: -?? T: Biyografik Analiz-Tip Analizi]

-Âşık Tarzı Şiir Geleneği Bağlamında Zikri Aliyâr'ın Şiir Dünyası Üzerine Kuramsal İncelemeler (Abdullah TOPCU, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Gelenek Analizi-Kavram Analizi-Tür Analizi]

-Âşık Veysel Şatıroğlu (Hayatı, Eserleri ve Müzik Kimliği) (Sıtkı Bahadır TUTU, DT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-Motif Analizi-Söylem Analizi-Tema Analizi]

-Baraklı Âşık Mahgûl ve Repertuarı (Rumi ERSOY, DT) [KY: Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Biyografik Analiz-Eser Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Bayburtlu Zihnî (Ali Berat ALPTEKİN, MF 2)[KY: - T: Biyografik Analiz-Tip Analizi]

-Çıldırli Âşık Şevki Halıcı (Mustafa CEMİLOĞLU, MF 44)[KY: -?? T: Biyografik Analiz-Tip Analizi]

-Gökçeli Âşık Elesger (Maarife HACIYEVA, MF 23) [KY: ? T: Biyografik Analiz-Tip Analizi]

-Günümüz Âşıklarından Devran Baba (Nilgun CIBLAK, MF 61) [KY: ? T: Biyografik Analiz-Tip Analizi]

-Kars Âşıklık Geleneği: Âşık Bilal Ersarı (Elif BEKTAŞ, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-Müzik-Ezgi Analizi- Söylem Analizi-Tema Analizi]

-Kars İli Âşıklık Geleneği Bağlamında Bir Âşık: Ensar Şahbazoğlu (Caner BEKTAŞ, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi- Değişim-Dönüşüm Analizi-Dil Analizi-Fenomen Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Söylem Analizi-Tema Analizi]

-Karşlı Âşık Murat Çobanoğlu Merkezinde Âşıklık Geleneği ve Medya İlişkisi (Özcan ÖZBEY, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-İletişim Analizi-İşlevsellik Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Söylem Analizi-Tema Analizi]

-Kayseri'de Âşıklık Geleneği ve Âşık İsmail Karşlıoğlu (Serhat KOÇAK, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Biçim Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-Söylem Analizi-Tema Analizi]

-Kayserili Âşık Meydânî: Eserleri ve Müziksel Çözümlemeleri (Kandemir Yiğit ALKAN, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi-Gelenek Analizi-Müzik-Ezgi Analizi]

-Kelbecerli Âşık Şemşir (Maarife HACIYEVA-Şahin KÖKTÜRK, MF 44) [KY: ? T: Biyografik Analiz-Tip Analizi]

-Miskin Abdal (XV - XVI. Asır) (Maarife HACIYEVA-Şahin KÖKTÜRK, MF 37) [KY: ? T: Biyografik Analiz-Tip Analizi]

-Ölümünün 50. Yılı Münasebetiyle Konyalı Âşık Mehmet Yakıcı'nın Hayatı Edebi Kişiliği ve Şiirlerinden Örnekler (Ali YAKICI, MF 46) [KY: ? T: Biyografik Analiz-Tip Analizi]

-Ölümünün Birinci Yılında Ali Kemalî (Doğan KAYA, MF 35) [KY: ? T: Biyografik Analiz]

-Sorgunlu Halk Şairi Sıtkı Baba (Bayram DURBİLMEZ, MF 28) [KY: ? T: Biyografik Analiz]

-Yozgatlı Âşık Yükseli (İsmet ÇETİN, MF 45) [KY: ? T: Biyografik Analiz]

-Zaralı Destancı Şairler (Doğan KAYA, MF 56) [KY: ? T: Biyografik Analiz]

3.3.2.3.(2).(m). Eser-Eserler

-17. Yüzyıl şairlerinden Fehim-i Kadim, Âşık Ömer ve Karacaoğlu'nın Şiirlerinde Hayvanlar (Sani GÖREN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-Metinsel Aşkınlık Yöntemi T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-19. Yüzyıl Kars Âşıklarında Deyim ve Atasözleri (Muhammed ÇİTGEZ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-1975 Yıllarında Yazılan Âşık Destanlarında ‘Namus’ Kavramı (Gönül GÖKDEMİR, MF 64) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Gelenek Analizi-Kavram Analizi-Tema Analizi]

-Âşık Meraki’de Dil ve Poetika (Hayrettin RAYMAN, MF 34) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Dil Analizi-Lingvo Poetik Analiz]

-Âşık Sümmani’de Dil, Edebiyat, Sanat (Hayrettin RAYMAN, MF 25) KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Dil Analizi-Lingvo Poetik Analiz]

-Âşıklık Geleneği ve Âşık Garip Hikâyesi İncelemesi (Maliheh SHAMSİZADEHMALEKİ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi- Dil Analizi-Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı Nüsha (Varyant) Analizi-Köken Analizi- Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Bayburtlu Zihnî’nin (1797-1859) Meşhur Bir Koşmasına Tahlili Bir Bakış (Turgut KARABEY, MF 76) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Eser Analizi]

-Bayburtlu Zihnî’nin Bir Koşmasının Ontolojik Analiz Metoduyla İncelenmesi (Şahin KÖKTÜRK, MF 60) [KY:Yapısalcı Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Ontolojik Analiz]

-Dasitân-ı Sultan Mahmud Üzerine Bir İnceleme (Mehmet DEMİRYÜREK, MF 93) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Motif Analizi-Tür Analizi]

-İşgal Edilen Vatan Topraklarında Âşık Edebiyatının İşlevi ve Âşık Şenlik (Özkul ÇOBANOĞLU, MF 42) [KY: İşlevsel Yöntem T: İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Tip Analizi]

-Karacaoğlu Nasıl Tapşırıldı? (Naciye YILDIZ, MF 91) [KY: Dilbilimsel Kuram T: Anlam-İçerik Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi-Biçim Analizi-Dil Analizi-Eser Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Lingvo-Poetika Analizi-Söylem Analizi]

-Karacaoğlu Şiirinin Birleştiriciliği (Refika ALTIKULAÇ, MF 55) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Fenomen Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kişi-Kahraman Analizi- Tema Analizi]

-Karacaoğlu Şiirlerinde İmajlar (Aslı UÇAR, MF 79) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-İmaj Analizi-Sembol Analizi]

-Karacaoğlu’nın Bazı Şiirlerinde Ölüm İmgesi (Hülya ÇEVİRME, MF 57) [KY: Göstergebilim Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Dil Analizi-İmaj Analizi-Tema Analizi]

-Karacaoğlu’nın Bir Şiiri Üzerine Tahlil Denemesi (Dilaver DÜZGÜN, MF 34) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Çağrışımsal Analiz-Eser Analizi]

-Kırk Kız (Ceyhun Vedat UYGUR, MF 34) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Olay-Vaka Analizi]

-Kültürel Gösterge Olarak Karacaoğlu’nın Şiirlerinde “Edik” (Gülin EKER, MF 43) [KY: Göstergebilim Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Dil Analizi-Eser Analizi-Kültür Analizi-Sembol Analizi]

-Pir Sultan Abdal’ın Şiirlerinde Anlatıcının Konumu (Ayşegül Utku GÜNAYDIN, MF 79) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi]

-Saz Şairlerimizden Âşık Mevlütîhsanî’nin Bir Şiiri Üzerine (Dilâver DÜZGÜN, MF 14) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Dil Analizi-Tema Analizi]

-Toplumsal Cinsiyet Kavramı Işığında Âşık Ayten Çınar (Ebru UÇAK, YLT) [KY: İdeolojik Halkbilim Kuram ve Yöntemleri T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi- Gelenek Analizi-Kimlik Analizi-Söylem Analizi]

-Türk Halk Şiiri İcralarında Görülen Bazı Söz Yanlışları (Ekrem KIRAÇ, MF 74) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Dil Analizi-Gelenek Analizi]

-Urfa Sıra Gecelerinde ve Musikî Meclislerinde Okunan Gazellerin İşlevi (Muhsin Macit, MF 87) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İşlev Analizi-Kültür Analizi]

-Uygur Muhabbet Koşaklarında Sevgili veya Kadın Güzelliği (Alimcan İNAYET, MF 101) [KY: Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Tema Analizi]

-Yaşayan Saz Şairlerimizden Âşık Mevlütîhsanî’nin Bir Şiiri Üzerine (Dilâver DÜZGÜN, MF 14) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Dil Analizi-Tema Analizi]

3.3.2.3.(3).Dini Şiir

Bu başlık altında kullanılan kuram, yöntem ve tekniklerin az olmasından ötürü grafik olarak ele almadığımızı belirtmek isteriz.

Konuyla ilgili örnek çalışma aşağıda verilmiştir;

-Boşnak Halk Kültüründe Türk Tekke-Tasavvuf Geleneğinin İzleri (Fatih İYİYOL, DT) [KY: İşlevsel Yöntem T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Köken Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

3.3.2.3.(4). Şiirimsi

Çalışmalarda şiirimsi başlığı altında bilmece ve tekerleme alt başlıkları incelenmiştir.

Bu bölümde yapılan çalışmalarda metin merkezli kuram ve yöntemler, dilbilimsel kuram, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi ve bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler kullanılmıştır. (Ek 21)

Yine bu bölümdeki çalışmalarda farklı nitelikte teknikler de kullanılmıştır. Bunlar şu tekniklerdir;tür, köken, inanış, anlam-içerik, kültür, anlam-içerik, kültür, işlevsellik, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, özel, köken, imaj, dil,biçim, söylem, gelenek ve karşılaştırmalı nüsha (varyant) analizi kullanılmıştır. (Ek 22)

3.3.2.4.(4).(a). Bilmece

Çalışmalarda bilmece başlığı altında genel, bölge, gelenek, anlatım, biçim ve tür alt başlıkları incelenmiştir.

Bu bölümde yapılan çalışmalarda metin merkezli kuram ve yöntemler, dilbilimsel kuram, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi ve bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler kullanılmıştır.

Yine bu bölümdeki çalışmalarda farklı nitelikte teknikler de kullanılmıştır. Bunlar şu tekniklerdir;anlam-içerik, kültür, işlevsellik, tür, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, özel, köken, imaj, dil,biçim, söylem, gelenek ve karşılaştırmalı nüsha (varyant) analizi kullanılmıştır.

Konuyla ilgili örnek çalışmalar şunlardır;

Bölge-Yöre

-Çukurova Bilmece Sorma Geleneği ve Çukurova Bilmeceleri (Adana-Osmaniye) (Gülsüm TARÇIN, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Dil Analizi- Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Söylem Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Kazak Bilmeceleri (Dinara ERJUMANOVA, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi-İşlevsellik Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz- Köken Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Kazan Tatar Bilmeceleri Üzerine Bir Değerlendirme (Arzu AĞCA, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Biçim Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi- Söylem Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-KKTC’de Derlenen Bilmeceler Üzerine Bir İnceleme (Naciye PARLAN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Biçim Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi- Söylem Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Ortak Sır Kapılarımız: Türk Dünyası Bilmeceleri Üzerine (Dilek Türkyılmaz, MF 81) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Köken Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Sözlü Kültür Geleneği Açısından Elazığ Bilmeceleri (İsmail GÖRKEM, MF 43) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Özel Analizi-Tür Analizi]

-Türk Dünyası Hayvan Bilmecelerindeki Ortaklıklar (Dilek Türkyılmaz, MF 95) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve yöntemi T: İşlevsellik Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi-Tür Analizi]

-Türk Halk Bilmecelerinin Yapı, Dil ve Üslup Özellikleri (Fevzi KARADEMİR, DT) [KY: Dilbilimsel Kuramlar-Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Biçim Analizi-Dil Analizi-İmaj Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Söylem Analizi-Tema Analizi]

-Türk ve Alman Bilmecelerindeki İmajlar (Nilüfer MIDİK, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Biçim Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-İmaj Analizi-İşlevsellik Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Söylem Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Türkiye ve Azerbaycan Sahasında Bilmece Türü (Abdullah DEMİRCİ, MF 50) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi-İşlevsellik Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Uygur Bilmeceleri Üzerine Bir Değerlendirme (Emel TOKMAK, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Tema Analizi]

Biçim

-Azerbaycan Bilmecelerinde Kafiye-Redif ve Bunlarla İlgili Bazı Problemler (Esmâ ŞİMŞEK, MF 29) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz- Tür Analizi]

-Batı Türklerinin Bilmecelerinde Şekil Değişikliği ve Varyantlaşma (Hatice İÇEL, MF 76) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi-İşlevsellik Analizi- Karşılaştırmalı Nüsha(Varyant) Analizi-Tür Analizi]

Gelenek

-Çukurova Bilmece Sorma Geleneği ve Çukurova Bilmeceleri (Adana-Osmaniye) (Gülsüm TARÇIN, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Dil Analizi- Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Söylem Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Sözlü Kültür Geleneği Açısından Elazığ Bilmeceleri (İsmail GÖRKEM, MF 43) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Özel Analizi-Tür Analizi]

Genel

-Folklor ve Edebiyatın Unutulan Unsuru: Bilmeceler (Altan ALPEREN, MF 32) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Köken Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

Tür

-Tapmaca (Suzan TOKATLI, MF 24) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Tür Analizi]

-Türkiye ve Azerbaycan Sahasında Bilmeceler Türü (Abdullah DEMİRCİ, MF 50) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi-İşlevsellik Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Tema Analizi-Tür Analizi]

Anlatım

-Halk Bilmecelerindeki İmgesel Anlatım Üzerine (Fevzi KARADEMİR, MF 78) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İmaj Analizi]

-Metafor Yaratma Eylemi Olarak Bilmeceler (Murat CANKARA, MF 55) [KY: Dilbilimsel Kuram T: Anlam-İçerik Analizi-Dil Analizi-Tür Analizi]

-Türk Halk Bilmecelerinin Yapı, Dil ve Üslup Özellikleri (Fevzi KARADEMİR, DT) [KY: Dilbilimsel Kuramlar-Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Biçim Analizi-Dil Analizi-İmaj Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Söylem Analizi-Tema Analizi]

-Türk ve Alman Bilmecelerindeki İmajlar (Nilüfer MIDİK, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Biçim Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-İmaj Analizi-İşlevsellik Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Söylem Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

3.3.2.3.(4).(b).Tekerleme

Çalışmalarda sınırlı sayıda makale incelenmiştir.

Bu bölümde yapılan çalışmalarda metin merkezli kuram ve yöntemler kullanılmıştır.

Yine bu bölümdeki çalışmalarda şu teknikler kullanılmıştır; tür, köken, inanış, anlam-içerik ve kültür analizi.

-Tekerlemelerin Kökeninde Şamanizm Unsurları (Ali DUYMAZ, MF 37) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi-Köken Analizi-Tür Analizi]

-Teker Teker Tekerlemeler: Gülünçlük, Alaysama ve Sıradanlık Üzerine Gözlemler (Hakan ATAY, MF 55) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Kültür Analizi-Tür Analizi]

3.3.2.4. Anlatmalar

Çalışmalarda anlatmalar başlığı altında genel, destan, mit, efsane-Menkıbe, masal, halk hikâyesi, fıkra, kişisel deneyim anlatıları, acayip edebiyatı, söz hikâyesi ve âşık hikâyesi incelenmiştir.

Bu bölümde yapılan çalışmalarda metin merkezli kuram ve yöntemler, göstergebilim yöntemi, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, dilbilimsel kuram, ideolojik halkbilimi kuramları ve psikoanalitik kuram ve yöntem kullanılmıştır.

Yine bu bölümdeki çalışmalarda farklı nitelikte teknikler de kullanılmıştır. Bunlar şu tekniklerdir; algı, anlatım-anlatıcı, anlam-içerik, dil, kültür, işlevsellik, tür, kültür, sosyolojik, kimlik, eğitim, topluluk, psikolojik, söylem, biçim, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, motif, mitolojik, psikolojik, gelenek, kavram, paradigma, tema ve tip analizi kullanılmıştır.

3.3.2.4.(1).Genel

Çalışmalarda genel başlığı altında genel, bölge-yöre, eser, motif, karşılaştırma, tema ve tip alt başlıkları ele alınmıştır.

Bu bölümde yapılan çalışmalarda metin merkezli kuram ve yöntemler, göstergebilim yöntemi, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, işlevsel yöntem, uygulamalı kuram ve yöntemler, gelişme ve psikoanalitik kuram ve yöntem kullanılmıştır. (Ek 23)

Yine bu bölümdeki çalışmalarda farklı nitelikte teknikler de kullanılmıştır. Bunlar şu tekniklerdir; anlam-içerik, kültür, işlevsellik, tür, sosyolojik, topluluk, psikolojik, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, motif, mitolojik, özel, arketip, fantastik, psikanaliz, mekân-ortam, sembol, eğitim, eser, imaj, köken, inanış, karşılaştırmalı nüsha (varyant) ve tip analizi kullanılmıştır. (Ek 24)

3.3.2.4.(1).(a). Genel

-Halk Anlatılarında Kuyunun İşlevselliği Üzerine Bir Okuma (Adem BALKAYA, MF 102) [KY: İşlevsel Yöntem-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-Göstergebilim Yöntemi-Psikoanalitik Kuram ve Yöntem T: Anlam-İçerik Analizi-Arketip Analiz-Fantastik Analizi-İşlevsellik Analizi-Mekân Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Özel Analiz-Psikanaliz-Sembol Analizi]

-Özdeşleşme, İçerik Bakış ve Halk Anlatıları (Mustafa SEVER, MF 68) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Eğitim Analizi-Psikolojik Analiz-Sosyolojik Analiz]

3.3.2.4.(1).(b). Bölge

-Altay Destanlarında ve Anadolu Türk Masallarında Tastarakay-Keloğlan (Pervin ERGUN, MF 68) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı T: Tip Analizi]

-Altay Türklerinin Anlatımlarında Mitik Bir Varlık: Celbegen (Ferah TÜRKER, MF 94) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Fantastik Analizi-Mitolojik Analiz-Tip Analizi-Topluluk Analizi]

3.3.2.4.(1).(c). Eser

-Alpamış Destanı ve Bey Böyrek Hikâyesi Arasında Bir Karşılaştırma (Selami FEDAKAR, MF 51) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz]

3.3.2.4.(1).(d). Motif

-Beyşehir Gölü Üzerine Anlatılan “Göl Üzerinden Yürüyerek Geçme” Motifi Üzerine (Aziz AYVA, MF 76) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Motif Analizi]

-Dede Korkut Kitabındaki BamsıBeyrek ile Anadolu’da Anlatılan Bey Böyrek Hikâyeleri ve Masalları Üzerine Motif Bakımından Bir Karşılaştırma Denemesi (Ömer YILAR, MF 48) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Karşılaştırmalı Nüsha-Varyant Analizi-Motif Analizi]

-Halk Anlatımlarında “Sandığa Koyarak Denize Atma” Motifi Üzerine (Esmâ ŞİMŞEK, MF 36) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Anlam-İçerik Analizi-İnanış Analizi-Motif Analizi]

-Kırım Türk Halk Anlatılarında Sayı Simgeciliği (Bayram DURBİLMEZ, MF 76) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi-Kültür Analizi-Sembol Analizi-Topluluk Analizi]

-Köne Epos (Arkaik Destan) Kavramı ve Türk Halk Hikâyelerindeki “Âşıklara Mahsus Evlilik” Konusunun Kaynaklarından “Alplara Mahsus Evlilik” (Mehmet AÇA,

MF 47)[KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Saken Seyfullin’in “Kökşetav” Manzumesi ve “Taş Kesilme” Motifi (Cemile KINACI, MF 78) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Anlam-İçerik Analizi-Motif Analizi]

-Şekil Değiştirme Motifinin Anlatılarımızdaki Bazı Yansımaları Üzerine (Namık ASLAN, MF 64) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Anlam-İçerik Analizi-Fantastik Analizi-İnanış Analizi-Motif Analizi]

-Türk Destan ve Masallarında Şekil Değiştirme Motifi (Ahmet TURAN, MF 5) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Fantastik Analizi-İnanış Analizi-Motif Analizi]

-Türk Halk Anlatılarında Ölüm Ruhu Motifi (Salahaddin BEKKİ , MF 62) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi]

-Türk Halk Anlatılarında Ölüm Ruhu Motifi (Salahaddin BEKKİ , MF 62) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi]

-Türk Masal ve Halk Hikâyelerinde Görmeyen Gözün Tedavi Edilmesi Motifi Üzerine (Ali Berat ALPTEKİN, MF 81)[KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Anlam-İçerik Analizi-İnanış Analizi-Motif Analizi-Tür Analizi]

3.3.2.4.(1).(e). Karşılaştırma

-Alpamış Destanı ve Bey Böyrek Hikâyesi Arasında Bir Karşılaştırma (Selami FEDAKAR, MF 51) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz]

-Masal ve Tekerleme Üzerine Bir İnceleme: “Zaman Zaman İçinde” (G. Ezgi KORKMAZ, MF 55) [KY: ? T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi]

3.3.2.4.(1).(f). Tema

-Halk Anlatılarında Ensest (Nefise ABALI, YLT) [KY: Psikoanalitik Kuram ve Yöntem T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Kültür Analizi-Psikanaliz-Psikolojik Analiz-Tema Analizi-Tür Analizi]

3.3.2.4.(1).(g). Tip

-Altay Destanlarında ve Anadolu Türk Masallarında Tastarakay-Keloğlan (Pervin ERGUN, MF 68) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı T: Tip Analizi]

-Altay Türklerinin Anlatmalarında Mitik Bir Varlık: Celbegen (Ferah TÜRKER, MF 94) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Fantastik Analizi-Mitolojik Analiz-Tip Analizi-Topluluk Analizi]

-Bozkurttan Hızır’a Türk Halk Anlatmalarında Kılavuz (Mustafa DUMAN, MF 96) [KY: Psikoanalitik Kuram ve Yöntem T: Arketip Analizi-İmaj Analizi-Motif Analizi-Psikanaliz]

-Efsaneden Destana: Kazakistan’da Korkut Ata ve Korkut Küyü(Bayram DURBİLMEZ, MF 60) [KY: Gelişme Kuramı T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Karşılaştırmalı- Eşleştirmeli Analiz-Mitolojik Analiz-Tür Analizi]

-Tatar Halk Anlatılarında Şürelî Tipi (Gülhan ATNUR, MF 73) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi-Köken Analizi-Tip Analizi]

3.3.2.4.(1).(h). Kuram

-Hacı Murat Utar'ın Anlatılarının Performans Teoriye Göre Değerlendirilmesi (Hüseyin TAŞDEMİR, YLT) [KY: Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve

Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Biyografik Analiz-Eser Analizi]

3.3.2.4.(2). Destan

Çalışmalarda destan başlığı altında genel, anlatım-anlatıcı, bölge-yöre, eser, karşılaştırma, motif, tema, terminoloji ve tip alt başlıkları ele alınmıştır.

Bu bölümde yapılan çalışmalarda metin merkezli kuram ve yöntemler, metinsel aşkınlık yöntemi, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, sözlü formül kuramı, uygulamalı kuram ve yöntemler, gelişme, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, yapısalcı kuram ve yöntemler, dilbilimsel kuram, ideolojik kuram ve yöntemler ve psikoanalitik kuram ve yöntem kullanılmıştır. (Ek 25)

Yine bu bölümdeki çalışmalarda farklı nitelikte teknikler de kullanılmıştır. Bunlar şu tekniklerdir;anlam-içerik, kültür, işlevsellik, tür, sosyolojik, topluluk, psikolojik, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, motif, mitolojik, arketip, fantastik, mekân-ortam, sembol, eğitim, eser, mitolojik, kişi-kahraman, eleştirel-sorgulayıcı, ritüel, gelenek, fenomen, anlatım-anlatıcı, lingvo-poetik, iletişim, değişim-dönüşüm, terim, dil, söylem, metinlerarası, olay-vaka, epizot, söylem, eleştirel-sorgulayıcı, biçim, kavram, tema, epitet, kült, etnografik, olay-vaka köken, inanış, karşılaştırmalı nüsha (varyant) ve tip analizi kullanılmıştır. (Ek 26)

3.3.2.4.(2).(a). Genel

-Büyük Bir Türk Destanı Yazma Fikri Etrafında (Ümmühan BİLGİN TOPÇU, MF 85) [KY: İdeolojik Halkbilimi Kuramları T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz- Tür Analizi]

-Şamanlığa Geçişteki Ölüp Dirilme Ritüelinden Türk Destanlarındaki Ölüp Dirilmeye (Mehmet AÇA, MF 54) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- İnanış Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Köken Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Topluluk Analizi]

-Türk Destanlarında “Çocuksuzluk” (Naciye YILDIZ, MF 82) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Motif Analizi]

-Türk Destanlarında Alp Tipi At (Ali Abbas ÇINAR, MF 56) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Tip Analizi]

-Türk Destanlarında Hayvan Sembolizmine Genel Bir Bakış (Dede Korkut Kitabı’ndan Örnekler) (Mehmet ÖZKARTAL, MF 94) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-İnanış Analizi -Mitolojik Analiz-Sembol Analizi]

-Türk Destanlarında Kötü Huylu Devler” (Naciye Yıldız, MF 87) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Fantastik Analiz-Motif Analizi-Tip Analizi]

-Türk Dünyası Mitolojik Destanları ile Kalevala Destanı Üzerine Mukayeseli Bir Araştırma (Ali Osman ABDURREZZAK, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Eser Analizi-Gelenek Analizi-Motif Analizi- Ritüel Analizi-Tip Analizi -Tür Analizi]

-Türk Kahramanlık Destanlarında İç Mücadele ve Yakın Akrabaları Tarafından İhanete Uğrayan Kadın (Mehmet AÇA, MF 44) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Kişi-Kahraman Analizi-Sosyolojik Analiz-Tema Analizi]

-Türk Kahramanlık Destanlarının Öksüz-Yetim Bahadırları (Mehmet AÇA, MF 58) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Tip Analizi]

3.3.2.4.(2).(b). Anlatım-Anlatıcı

-Âşık Tarzı Türk Şiirinde Destan Türünün Tasnifi (Ali YAKICI, MF 19)[KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Tür Analizi]

-Dede Korkut Hikâyeleri'nde Anametininsel Dönüşümler (Nuh BEKTAŞ, YLT) [KY: Metinsel Aşkınlık Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-Eser Analizi-Metinlerarası Analiz]

-Kırgız Hikâye ve Destanlarında Anlatı Zamanları: Atadan KalganTuyak Hikâyesi ile Manas ve Er Töştük Destanları Örneğinde (Baktygul KULAMSHAEVA, DT) [KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi- Eser Analizi-Gelenek Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-NecepOglan Destanı'nda Türkmen Bahşılarının Eğitimleri ve İcra Ortamları (Halil İbrahim ŞAHİN, MF 76) [KY: Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler (Bağlamsal Kuram ve Yöntem (Performans Teori) T: Anlam-İçerik Analizi- Eğitim Analizi]

-Şiir Geleneği İçinde Destan Türü Monografisi (Özkul ÇOBANOĞLU, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Tebriz Aşıklık Geleneğinde Destan Söyleme (Nabi KOBOTARIAN, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Motif Analizi- Olay-Vaka Analizi-Söylem Analizi -Tür Analizi]

3.3.2.4.(2).(c). Bölge-Yöre

-Alpamış Destanı Üzerine Bir İnceleme (Fevziye ALSAÇ, YLT) [KY: Psikoanalitik Kuram ve Yöntem T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Kişi-kahraman Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi- Sembol Analizi]

-Babay Batır (Ayşe YÜCEL ÇETİN, MF 56) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yntemler T: Eser Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Tip Analizi]

-Bağış Destanı: İnceleme-Metin (Çiğdem AKYÜZ, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Dil Analizi-Epizot Analizi-Eser Analizi-Motif Analizi-Olay-Vaka Analizi-Tür Analizi]

-Canış, Bayış Destanı (M. Musulmankulov, C. Canayev, K. Akiyev, S. Dıykanbaev Varyantları) inceleme-metin (İsmail ABALI, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi- Karşılaştırmalı Nüsha (Varyant) Analizi-Motif Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Dede Korkut Destanı ve Kıpçak Sahası Epik Destan Geleneği (Abdulselam ARVAS, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi- Dil Analizi- Eser Analizi- Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Mitolojik Analiz- Motif Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Dede Korkut Dini-Tasavvufi Unsurlar-II (Nevzat ÖZKAN, MF 22) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi]

-Deli Dumrul ile Kazakların Korkut Atası Arasında Bir Mukayese (Ahmet B. ERCİLASUN, MF 37) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Kişi-Kahraman Analizi-Motif Analizi-Tip Analizi]

-Destan Tanımı ve Eski Türk Destanları (M.Öcal OĞUZ, MF 62) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Tür Analizi]

-Er Töştük Destanı: İnceleme - Metin (Ünsal Yılmaz YEŞİLDAL, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi- Dil Analizi- Eser Analizi- Gelenek Analizi- Karşılaştırmalı Nüsha (Varyant) Analizi-Motif Analizi- Söylem Analizi- Tür Analizi]

-Göroğlu'nun Türkmen Versiyonuna Ait Anlatmalarının Tespiti ve Bazı Problemler (Mustafa ARSLAN, MF 38) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Eleştirel Sorgulayıcı Analiz- Fenomen Analizi-Karşılaştırmalı Nüsha(Varyant)Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Tip Analizi]

-Hakas Kahramanlık Destanı Han Orba (İnceleme-Metin) (Erhan AKTAŞ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Dil Analizi-Epizot Analizi -Eser Analizi-Motif Analizi -Olay-Vaka Analizi-Tür Analizi]

-İdil Tatarları Destan Geleneği ve Yazılı Destanlar (Rüstem SULTEEV, MF 101) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Kavram Analizi-Tür Analizi]

-Kırgız Destanı "Kız Darıyka" Üzerinde Bir Araştırma (Ferah TÜRKER, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi- Dil Analizi- Epizot Analizi- Eser Analizi- Gelenek Analizi- Motif Analizi- Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Kırgız Hikâye ve Destanlarında Anlatı Zamanları: Atadan KalganTuyak Hikâyesi ile Manas ve Er Töştük Destanları Örneğinde (Baktygul KULAMSHAEVA, DT) [KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi- Dil Analizi- Eser Analizi- Gelenek Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Kırzgızlardan Bir Destan: Cangıl Mırza (Nesrin KÖSE, MF 49) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Kişi-Kahraman Analizi]

-Kızıcbek Destanı’ndaki Epik Unsurlar (Nermin Emine DUMAN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi- Dil Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Motif Analizi- Psikolojik Analiz- Sosyolojik Analiz- Tür Analizi]

-Koblandı Batır Destanı ile Dede Korkut Arasındaki İlişkiler (Elmira ADILBEKOVA, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi- Epizot Analizi-Eser Analizi- Gelenek Analizi- Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Motif Analizi- Psikolojik Analiz- Sosyolojik Analiz-Tür Analizi]

-Koblandı Batır, Alpamış ve Köroğlu Destanlarının Kazak Versiyonunun Halk Bilimsel Açından İncelenmesi (Halil ÇETİN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi- Biçim Analizi-Dil Analizi- Motif Analizi-Söylem Analizi- Tema Analizi-Tür Analizi]

-Köroğlu Destanı’nın Orta Asya Rivayetleri (Dursun YILDIRIM, MF 4) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Karşılaştırmalı Nüsha-Varyant Analizi (Edisyon Kritik)]

-Özbek Türklerinin Destancılık Geleneği Üzerine Notlar (Mehmet AÇA, MF 53) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- Biçim Analizi- Tema Analizi -Tür Analizi]

-Özbekistan’da Destan Çalışmalarının Tarihçesi (Selami FEDAKAR, MF 62) [KY: ? T: İnanış Analizi]

-QuaraqalpXalıq Destanı “Alpamış”ın Varyantları Hakkında” (Sarıgül BAHADIROVA, MF 42) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Dil Analizi-Eser Analizi- Karşılaştırmalı Nüsha(Varyant) Analizi- Tür Analizi]

-Saha (Yakut) Türklerinin CuluruyarNurgunBootur Destanı (Murat ERSÖZ, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi- Dil Analizi- Epizot Analizi- Eser Analizi- Gelenek Analizi- Karşılaştırmalı Nüsha (Varyant) Analizi- Kişi-Kahraman Analizi-Motif Analizi-Söylem Analizi- Tür Analizi]

-Seyitbek Destanı Üzerine (Nesrin KÖSE, MF 51) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi]

-Seyitbek Destanı’ndaki Epik Unsurlar (Yasemin KARADEMİRLİDAĞ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi- Gelenek Analizi-Motif Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Sibirya Türk Destanlarında Kahramanın Yeraltı ve Gökyüzü Dünyalarıyla İlişkileri Üzerine Bazı Tespitler” (İbrahim Dilek, MF 85) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi]

-Tatar Türklerinin Tülek Destanı: İnceleme-Metin (Serdar ŞİMŞEK, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Biçim Analizi-Epizot Analizi-Eser Analizi-Karşılaştırmalı Nüsha (Varyant) Analizi-Motif Analizi- Olay-Vaka Analizi-Tür Analizi]

-Türkmen Gül-Senuber Destanı (Nehir EREN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Epizot Analizi-Eser

Analizi-Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı Nüsha (Varyant) Analizi-Motif Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Türkmen Halk Destanı Necep Oğlan (EMRAH YILMAZ, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Dil Analizi-Eser Analizi-Köken Analizi -Tür Analizi]

-Türkmenistan Sahası Destancılık Geleneği ve Türkmen Destanları (Halil İbrahim ŞAHİN, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi- Dil Analizi- Gelenek Analizi- Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Motif Analizi-Söylem Analizi- Tür Analizi]

Uygur Halk Destanları (İcra Merkezli ve Karşılaştırmalı Bir Araştırma) (Abdülhakim MEHMET, DT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi- Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Motif Analizi-Tür Analizi]

-Uygur Sahasındaki “Emir -Gör Oğlu” Destanının Olay Örgüsü ve Bazı Motifler Üzerine (Alimcan İNAYET, MF 61) [KY: ? T: Anlam-İçerik Analizi- Eser Analizi-Motif Analizi-Olay-Vaka Analizi]

-Xebatekli ser Destana DewrêşêEvdî (Mehmet Şirin FİLİZ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi- Dil Analizi-Gelenek Analizi-Motif Analizi- Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Yırtışlık Destanının Sibirya (Tümen) Türkleri Eş Metnindeki Olağanüstü Yardımcı Kahramanlar Motifi Üzerine Bir Deneme (Mustafa AÇA, MF 51) [KY: ? T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Karşılaştırmalı Nüsha(varyant) Analizi-Kişi Kahraman Analizi-Motif Analizi]

3.3.2.4.(2).(d). Gelenek

-İdil Tatarları Destan Geleneği ve Yazılı Destanlar (Rüstem SULTEEV, MF 101) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi -Kavram Analizi -Tür Analizi]

-Özbek Türklerinin Destancılık Geleneği Üzerine Notlar (Mehmet AÇA, MF 53) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- Biçim Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Türkmenistan Sahası Destancılık Geleneği ve Türkmen Destanları (Halil İbrahim ŞAHİN, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi- Dil Analizi-Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Motif Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

3.3.2.4.(2).(e). Eser

-Alpamış ve Prens Marko Destanlarında Kahramanın Erginlenmesi (Ana KILIÇ, MF 96) [KY: Gelişme Kuramı T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi- Eser Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Tür Analizi]

-Anadolu Sahası Köroğlu Anlatmalarında Kadın Tipler (Metin EKİCİ, MF 44) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi-Tip Analizi]

-Aslı ve Kerem Destanı’nın Türkmen Varyantından Şiirler (Amangül DURDUYEVA, MF 15) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi- Karşılaştırmalı Nüsha(Varyant) Analizi-Tür Analizi]

-Axel Olric’in Epik Yasaları Işığında “Salur Kazanun Evi Yagmalandığı Boyu Beyan Eder” İsimli Hikâyenin Okunması (Nuriye GÜLMEN, MF 79) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve YöntemiAxelOlric’in Epik Yasaları T: Anlam-İçerik Analizi-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz]

-Bamsı Beyrek ve Bey Böyrek Anlatılarında Arketipik İmgeler (Tuba SALTİK ÖZKAN, MF 85) [KY: Psikoanalitik Kuram ve Yöntem T: Arketip Analizi- İmaj Analizi-Motif Analizi- Psikanaliz]

-Beyrek Hikâyesi’nin Yozgat’ta Derlenen İki Yeni Varyantı Üzerine (Namık ASLAN, MF 27) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz- Tür Analizi]

-Canış, Bayış Destanı (M. Musulmankulov, C. Canayev, K. Akiyev, S. Dıykanbaev Varyantları) inceleme-metin (İsmail ABALI, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı Nüsha (Varyant) Analizi-Motif Analizi-Söylem Analizi- Tür Analizi]

-Dede Korkut Anlatmalarında Metinlerarası Söylem (Seda UYANIK, MF 83) [KY: Metinlerarasılık Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi- Dil Analizi- Metinlerarası Analiz-Söylem Analizi]

-Dede Korkut Destanı ve Kıpçak Sahası Epik Destan Geleneği (Abdulselam ARVAS, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi- Eser Analizi- Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz- Mitolojik Analiz-Motif Analizi- Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Dede Korkut Destanında Epiyetler (İlhan BAŞGÖZ, MF 37) [KY: Yapısal Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Epiyet Analizi- Eser Analizi]

-Dede Korkut Hikâyelerinde Sembol Olarak Meydan (Gülnaz ÇETİNKAYA, MF 98) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-İşlevsellik Analizi-Mekân Analizi-Sembol Analizi]

-Dede Korkut Hikâyelerindeki Karakterlerin Tahlili (Umay GÜNAY, MF 37) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- Eser Analizi- Kişi-Kahraman Analizi]

-Dede Korkut Kitabı ve Beowulf Destanında Yaşlılık ve Yaşlanma (Huriye REİS, MF 91) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Tema Analizi]

-Dede Korkut Kitabı ve Büyülü Gerçekçilik (Seda BAŞER ÇOBAN, MF 91)[KY: ? T: Anlatım-Anlatıcı Analizi- Terim Analizi]

-Dede Korkut Kitabı’nda Sosyal Çevre İçinde Ozan (M. Öcal OĞUZ, MF 37)[KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler-. Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Gelenek Analizi-Tip Analizi]

-Dede Korkut Kitabında Dini-Tasavvufi Unsurlar (Nevzat ÖZKAN, MF 21) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi]

-Dede Korkut Kitabı’ndaki Tipler Üzerine Bir İnceleme (Evrin AKSOY, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Motif Analizi- Tip Analizi]

-Dede Korkut’ta Renkler Üzerine (Murat CANKARA, MF 55) [KY: ? T: İnanış Analizi]

-Dede Korkut’un Delileri (İsa KOCAKAPLAN, MF 64) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi- Eser Analizi-Tip Analizi]

-Dede Korkut’un Yaşadığı Dönem Hakkında (İsmet ÇETİN, MF 17) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: T3: Kişi-Kahraman Analizi]

-Koblandı Batır Destanı ile Dede Korkut Arasındaki İlişkiler (Elmira ADILBEKOVA, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi- Epizot Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Motif Analizi-Psikolojik Analiz-Sosyolojik Analiz-Tür Analizi]

-Koca Oğlu’nun Kaç Kardeşi Vardı? (Dede Korkut Kitabı’ndaki Bir Kelime Üzerine) (Vugar Sultanzade, MF 100) [KY: Dilbilimsel Kuram-Tarihi-Coğrafi Yöntem ve Kuram T: İnanış Analizi]

-Koroğlu Destanı’nın Orta Asya Rivayetleri (Dursun YILDIRIM, MF 4) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Karşılaştırmalı Nüsha-Varyant Analizi (Edisyon Kritik)]

-Koroğlu Destanının Kazak Varyantındaki Sosyo- Kültürel Unsurlar (Bekir ŞİŞİMAN, MF 45) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Eser Analizi-Kültür Analizi]

-Köroğlu Destanının Türkmen Benzer Metninde Genç Kahramanlar Hakkında Hikâyeler (Mustafa ARSLAN, MF 51) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Kişi-Kahraman Analizi]

-Köroğlu’nun Özbek Varyantları (Fikret TÜRKMEN, MF 4) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Karşılaştırmalı Nüsha-Varyant Analizi (Edisyon Kritik)]

-Köroğlu’nun Özbek Varyantları Üzerine Bir İnceleme (Filiz, KIRBAŞOĞLU, MF 33) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Karşılaştırmalı Nüsha-Varyant Analizi (Edisyon Kritik)]

-Kurmanbek ve “Seyitbek” Destanları (Nesrin KÖSE, MF 48) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Karşılaştırmalı Nüsha-Varyant Analizi (Edisyon Kritik)]

-Müstensihin Edebi Eserin Yaratımındaki Rolü–Dede Korkut Kitabı Örneğinde (Gürol PEHLİVAN, MF 101) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Eser Analizi-Söylem Analizi]

-Oğuz Kağan Destan Metninde Kahramanın Takdimi (Ahmet KESKİN, MF, 96)[KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Kişi-Kahraman Analizi]

-Oğuz Kağan Destanı’nda Hayvanlar (Merdan GÜVEN, MF 57) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- Eser Analizi-Motif Analizi]

-Oğuz Kağan Destanı’ndan Dede Korkut Kitabı’na Kahramanların Beden Tasvirlerinin Sembolik Anlamları Üzerine Değerlendirmeler (Ali DUYMAZ, MF 76) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Kişi-Kahraman Analizi-Motif Analizi-Sembol Analizi]

-Oğuz Kağan Destanının Halk Anlatılarının Epik kurallar Bakımından İncelenmesi (Tarık ÖZCAN, MF 31) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Anlam-İçerik Analizi]

-Oğuz Kağan Destanının Kahramanlık Mitosu Bakımından Çözümlemesi (Tarık ÖZCAN, MF 57) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi - Arketip Analizi-Eser Analizi- Kişi-Kahraman Analizi]

-Paul Mirable’nin “Dede Korkut Kitabı”nın İngilizce Çevirisinin Lingvo-Poetik Özellikleri (Seyran ALİEV, MF 73) [KY: Dilbilimsel Kuram T: Anlatım-Anlatıcı Analizi- Dil Analizi-Eser Analizi- İletişim Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Lingvo-Poetik Analizi-Metinlerarası Analizi]

-ReşideddinOğuznâmesi”nde Kadın (Mehmet AÇA, MF 76) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam İçerik Analizi- Eser Analizi-Tema Analizi]

-Sözlü Formül Kuramı Işığında Dede Korkut Kitabı’na Bakış (R. Aslıhan AKSOY SHERIDAN, MF 79) [KY: Sözlü Formül Kuramı T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Karşılaştırmalı Nüsha-Varyant Analizi (Edisyon Kritik)]

-Şor Destancılık Geleneği ve Şor Kahramanlık Destanı “KünnüKörçenKün-Kök” Üzerinde Mukayeseli Bir Çalışma (Atilla BAĞCI, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi- Dil Analizi-Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kişi-Kahraman Analizi-Motif Analizi- Söylem Analizi- Tür Analizi]

-Türk Ağaç Kültü İnancının Dede Korkut Hikâyelerindeki Yansımaları (Metin ERGUN, MF 47) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi-Kült Analizi-Tema Analizi]

-Uşun Koca Oğlu’nun Kaç Kardeşi Vardı? (Dede Korkut Kitabındaki Bir Kelime Üzerine) (Vugar Sultanzade, MF 100) [KY: ? T: Anlam-İçerik Analizi-Eleştirel (Sorgulayıcı-Tartışmalı) Analiz-Eser Analizi-Karşılaştırmalı Nüsha-Varyant Analizi (Edisyon Kritik)]

3.3.2.4.(2).(f). Karşılaştırma

-Alman Halk Kahramanı Kral Rother ile Türk Halk Kahramanı Seyyid Battal Gazi’nin Tarihsel Gerçekliği (Hüseyin ARAK, MF 72) [KY: Metin Merkezli Kuram ve

Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi -Eser Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kişi-Kahraman Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Bamsı Beyrek Destanı Üzerinde Karşılaştırmalı Bir Araştırma (İnceleme-Metin) (Mehmet ALPTEKİN, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi- Değişim-Dönüşüm Analizi- Eser Analizi- Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Motif Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Deli Dumrul ile Kazakların Korkut Atası Arasında Bir Mukayese (Ahmet B. ERCİLİSUN, MF 37) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Kişi-Kahraman Analizi-Motif Analizi-Tip Analizi]

-İki Sır İki Kahraman: Uşun Koca Oğlu Segrekile KozıKörpeş (Mehmet AÇA, MF 90) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kişi Kahraman Analizi-Motif Analizi-Tip Analizi]

-Koblandı Batır, Alpamış ve Köroğlu Destanlarının Kazak Versiyonunun Halk Bilimsel Açısından İncelenmesi (Halil ÇETİN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi-Biçim Analizi- Dil Analizi- Motif Analizi- Söylem Analizi- Tema Analizi- Tür Analizi]

-Kore Cumong ve Özbek Alpamış Kahramanlık Destanlarında Olay Örgüsü (Eunkyung OH, MF 93) [Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Eser Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kişi Kahraman Analizi- Olay-Vaka Analizi]

-Manas ile “Kococaş”, “Kızcibek”, “Kurmanbek”, Seyitbek”, “Ak Möör” Destanları Arasındaki Paralellikler (Nerin KÖSE, MF 46) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Motif Analizi]

-Narkız Destanı ve Dede Korkut (Nerin KÖSE, MF 57) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- Eser Analizi- Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kişi-Kahraman Analizi]

-Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu’nun Dede Korkut’tan Salur Kazan Destanı ile BuludKaracorluSehend’in Karacık Çoban(Salur Kazan Destanı) Destanının Karşılaştırılması (Hamiye DURAN, MF 68) [KY: Metin Merkezli Kuram ve YöntemlerT: Anlam-İçerik Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi-Biçim Analizi-Dil Analizi-Eser Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Quaraqalp Xalıq Destanı “Alpamış”ın Varyantları Hakkında” (Sarıgül BAHADİROVA, MF 42) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Dil Analizi-Eser Analizi-Karşılaştırmalı Nüsha(Varyant) Analizi- Tür Analizi]

-Ural Batır, Akbuzat ve Köroğlu Destanları Arasındaki Benzerlikler (Metin ERGUN, MF 49) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Eser Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz]

-Yırtışık Destanının Sibiry (Tümen) Türkleri Eş Metnindeki Olağanüstü Yardımcı Kahramanlar Motifi Üzerine Bir Deneme (Mustafa AÇA, MF 51) [KY: ? T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Karşılaştırmalı Nüsha(varyant) Analizi-Kişi Kahraman Analizi-Motif Analizi]

3.3.2.4.(2).(g). Motif

-Başkurt Destanı Akbuzat’ın Epik Yasalara Göre İncelenmesi (Sedat ADIGÜZEL, MF 44) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Anlam-İçerik Analizi]

-Dede Korkut Hikâyeleri ile Beowulf Destanında Yer Alan Toplumsal Hayata Ait Motiflerin Karşılaştırılması (Funda TUNÇDÖKEN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi- İnanış Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz- Kültür Analizi-Motif Analizi-Sosyolojik Analiz-Tür Analizi]

-Destanlardan Günümüze Doğum, Ölüm Adet ve İnanışları (Sait SAYAR, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi- Kültür Analizi- Tür Analizi]

-Destanlarımızdaki Olağanüstü Doğum Motifi Olarak Manas (M.Öcal OĞUZ, MF 27) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Motif Analizi]

-Epik Kahramanların Devlere Has Özellikleri Üzerine (Alimcan İNAYET, MF 52) [KY:Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı T: YKişi-Kahraman Analizi]

-İslamiyet Sonrası Türk Destanlarında Masal Motifleri Üzerine Bir Değerlendirme (Pamuk Nurdan GÜMÜŞTEPE, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi- Eser Analizi- Gelenek Analizi- Motif Analizi- Söylem Analizi- Tür Analizi]

-Kahramanın Yolculuğu Bağlamında BamsıBeyrek ve Erginleme Süreci (Tuba SALTİK ÖZKAN, MF 81) [KY: Yapısalcı Kuram ve yöntem(Kahramanın Biyografisini Çözümleyen Yapısal Yöntemler) T: YDeğişim-Dönüşüm Analizi- Kişi-Kahraman Analizi]

-Lord Raglan’ın Geleneksel Kahraman Kalıbı ve Basat (M. Öcal OĞUZ, MF 41) [KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler (Kahramanın Biyografisini Çözümleyen Yapısal Yöntemler) T: Kişi-Kahraman Analizi]

-Lord Raglan’ın Geleneksel Kahraman Kalıbı ve Boğaç Han (M. Öcal OĞUZ, MF 40) [KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler (Kahramanın Biyografisini Çözümleyen Yapısal Yöntemler) T: Kişi-Kahraman Analizi]

-Lord Raglan’ın Geleneksel Kahraman Kalıbı ve Kocacaş (Nerin KÖSE, MF 43) [KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler Kahramanın Biyografisini Çözümleyen Yapısal Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi]

-Manas ve Maaday-Kara'da Sayılar (Ülkü ÇELİK ŞAVK, MF 50) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi- Sembol Analizi]

-Tufan’ın Kuşları ve Kozi Körpeş-Bayan Sulu Destanındaki Bazı Kuşlar (Mehmet AÇA, MF 42) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Karşılaştırmalı Nüsha(Varyant) Analizi-Motif Analizi-İnanış Analizi]

3.3.2.4.(2).(h). Tema

-Altay Destanlarında Mitolojik Unsurlar (Lütfü Kerem BAŞAR, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Simge Analizi-Tür Analizi]

-Altay Destanları Üzerine Bir İnceleme - Yaratılış, Yaşam, Öte Dünya (Fatma Zehra ŞENOL, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Mitolojik Analiz-Tür Analizi]

-Danişmend Gazi ve Müseyyeb Gazi Destanları'nda Mitoloji ve Gerçeklik (Hüseyin KARAKAYA, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi- Değişim-Dönüşüm Analizi-Eser Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Mekân-Ortam Analizi- Mitolojik Analiz- Tür Analizi]

-Dede Korkut Hikâyelerinde ve Manas Destanında Ağaç (Naciye YILDIZ, MF 37) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-İnanış Analizi -Kült Analizi]

-Dirse Han Oğlu Boğaç Han Anlatmasında Bireysellik ve Toplumsal Bütünlük (Metin EKİCİ, MF 52) [KY: ? T: İnanış Analizi]

-Epik ve Mitolojik Destanlarda Geçiş Dönemleri, Âdet ve İnanmalar (Fatma HAMZAOĞLU, YLT) Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi- Gelenek Analizi- İnanış Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz- Kültür Analizi- Tür Analizi]

-Kırgız Türklerinin Arkaik Destanlarında Mitik Unsurlar (Adil ÇELİK, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-İnanış Analizi-Karşılaştırmalı Nüsha (Varyant) Analizi- Mitolojik Analiz-Tür Analizi]

-Kızıcbek Destanı'ndaki Epik Unsurlar (Nermin Emine DUMAN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi- Dil Analizi- Eser Analizi- Gelenek Analizi- Motif Analizi- Psikolojik Analiz- Sosyolojik Analiz-Tür Analizi]

-Kocoçaş Destanı'nda Şamanistik Unsurlar (Aygerim DİYKANBAYEVA, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- Değişim-Dönüşüm Analizi- İnanış Analizi- İşlevsellik Analizi- Kültür Analizi-Ritüel Analizi]

-Kuraklığın Kültürel Hayattaki Yeri ve Konyalı Âşık Mehmet'in Kıtık (Kuraklık) Üzerine Söylediği Destanlar (Ali YAKICI, MF 51) [KY: Metin Merkezli Kuramlar ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Kültürel Analiz -Tür Analizi]

-Manas Destanında Hoşgörü (Naciye YILDIZ, MF 26)[KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- Eser Analizi- Kültür Analizi-Tema Analizi]

-Seyitbek Destanı'ndaki Epik Unsurlar (Yasemin KARADEMİRLİDAĞ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi- Eser Analizi- Gelenek Analizi-Motif Analizi-Söylem Analizi- Tür Analizi]

-Sibiryasahası Türk Destanlarında Kadın (Statü, Rol, İşlev) (İbrahim Kağan DEVECİ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İşlevsellik Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz- Kimlik Analizi-Sosyolojik Analiz- Tip Analizi-Tür Analizi]

-Sibiryasahası Türk Destanlarında Kahramanın Yeraltı ve Gökyüzü Dünyalarıyla İlişkileri Üzerine Bazı Tespitler” (İbrahim Dilek, MF 85) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi]

-Sovyetler Dönemi Azerbaycan Sahası Köroğlu Destanı'nda Etnografya ve Toponimler (Sadık SADIGLI, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Yazılı Derleme T2: Tümdengelim T3: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Etnografik Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Tür Analizi]

-Türk Destanlarında Astral Unsurlar (Evren ÇİFCİ, YLT) [KY: T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-İşlevsellik Analizi- Ritüel Analizi-Sembol Analizi]

-Türk Destanlarında Su Altı Dünyası (Erkan KARAGÖZ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Eser Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Mitolojik Analiz- Tür Analizi]

-Türkiye’de Epiyetler Üzerine Yapılan Çalışmalar ve Köroğlu’nun Bir Şiirinin Tahlili (Salahaddin BEKKİ, MF 95) [KY: Sözlü Formül Kuramı T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi]

3.3.2.4.(2).(i). Terminoloji

-Destan Araştırma ve İncelemelerinde Kullanılan Bazı Terimler Hakkında-I (Metin EKİCİ, MF 53) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Terim Analizi-Tür Analizi]

-Destan Araştırma ve İncelemelerinde Kullanılan Bazı Terimler Hakkında-II (Metin EKİCİ, MF 54) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Terim Analizi-Tür Analizi]

3.3.2.4.(2).(j). Tip

-Alpamış Destanı’nda Hz. Ali Tasavvuru (Bülent AKIN, MF 96) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kişi Analizi-Motif Analizi-Tema Analizi- Tip Analizi]

-Altay Destanlarında ve Anadolu Türk Masallarında Tatarakay-Keloğlan (Pervin ERGUN, MF 68) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı T: Tip Analizi]

-Başkurt Destanlarının Tipolojisi (Ülkü KARA DÜZGÜN, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi- Söylem Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Batı Versiyonlarında Köroğlu (Ali Berat ALPTEKİN- Hatice İÇEL, MF 91) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Fenomen Analizi-Karşılaştırmalı Nüsha (Varyant) Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Tip Analizi]

-Dede Korkut Kitabı’nda Görülen Ozan Tiplerinin Türkiye Sahası Âşıklık Geleneğinin Oluşumuna Etkisi (Ali YAKICI, MF 73) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi- Tip Analizi]

-Deli Dumrul ile Kazakların Korkut Atası Arasında Bir Mukayese (Ahmet B. ERCİLİSUN, MF 37) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Kişi-Kahraman Analizi-Motif Analizi-Tip Analizi]

-Hakas Türkleri Destan Kahramanları Üzerine Bir Araştırma: İnceleme-Metin (Erhan AKTAŞ, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi-Epizot Analizi- Eser Analizi-Gelenek Analizi- İşlevsellik Analizi- Kişi-Kahraman Analizi-Motif Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Halk Anlatılarında Yer Alan Köroğlu Tipleri ve Âşık Köroğlu’nun Bu Tipler Arasındaki Yeri (Ali YAKICI, MF 76) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Karşılaştırmalı Nüsha Varyant Analizi-Tip Analizi]

-İslamiyet Sonrası Destanlarda (Battal-nâme, Dânişmend-nâme ve Saltuk-nâme) İslami Karakter ve Tipler (Şule Gül ATMACA, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi- Eser Analizi-Gelenek Analizi- İnanış Analizi- Kişi-Kahraman Analizi- Tip Analizi- Tür Analizi]

-Tulum Hoca ve Edige Destanlarının Tip ve Vakalar Bakımından Karşılaştırılması (Yakup SARIKAYA, MF 68)[KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Eser Analizi- Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Olay-Vaka Analizi-Tip Analizi]

-Türk Destanlarında ve Halk Hikâyelerinde Yardımcı Kahramanlar (Hakan ÇELİKTEN, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi- Değişim-Dönüşüm Analizi-Eser Analizi- Gelenek Analizi- İşlevsellik Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Tür Analizi]

3.3.2.4.(3). Mit

Çalışmalarda mit başlığı altında genel, bölge-yöre, tür, tema, gelenek, karşılaştırma ve güncelleme alt başlıkları ele alınmıştır.

Bu bölümde yapılan çalışmalarda metin merkezli kuram ve yöntemler, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, gelişme, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, yapısalcı kuram ve yöntemler, göstergebilim yöntemi, işlevsel yöntem ve psikoanalitik kuram ve yöntem kullanılmıştır. (Ek 27)

Yine bu bölümdeki çalışmalarda farklı nitelikte teknikler de kullanılmıştır. Bunlar şu tekniklerdir; anlam-içerik, kültür, işlevsellik, tür, topluluk, psikolojik, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, fantastik, mekân-ortam, sembol, eser, mitolojik, kişi-kahraman, eleştirel-sorgulayıcı, ritüel, gelenek, anlatım-anlatıcı, eğitim-dönüşüm, dil, söylem, metinlerarası, söylem, arketip, biçim, kavram, tema, kült, köken, inanış, psikanaliz, algı ve tip analizi kullanılmıştır. (Ek 28)

3.3.2.4.(3).(a). Genel

-Folklorik İmgelem (Bir Toplumsal İmgeler Rezervuarı Olarak İmgelemin Epistemolojik Temellerine Giriş) (Kubilay AKTULUM, MF 101) [KY: Psikoanalitik Kuram ve Yöntem T: İmge Analizi-Psikanaliz- Sembol Analizi]

-Mistik Erginlenme Törenlerinin Gizliliği Üzerine (Sema DEMİR, MF 67) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: İmaj Analizi- İnanış Analizi-Psikolojik Analiz-Ritüel Analizi]

-Mit ve Felsefe (Sema Önal AKKAŞ, MF 77) [KY: Gelişme Kuramı T: Algı Analizi- Anlam-İçerik Analizi- İnanış Analizi- İşlevsellik Analizi-Köken Analizi-Tür Analizi]

-Mit Yoksullaşması ve “Bayram Dede” Miti (M. Öcal OĞUZ, MF 53) [KY: ? T: İnanış Analizi]

-Nazar, Nazarlıkla İlgili İnanışlar, Uygulamalar ve Bunların Dini, Mitolojik Kökenleri (Gaziantep Yöresi) (Çiğdem ŞAHİN, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi- Köken Analizi -Mekân-Ortam Analizi-Mitolojik Analiz -Ritüel Analizi]

-Türk Anlatı Geleneğinde Kahraman, Mitoloji, İktidar İlişkisi (Evrım ÖLÇER ÖZÜNEL, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi- Dil Analizi-Gelenek Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Türk Kültüründe Eskatoloji Mitlerine Dair Bir İnceleme (Menderes ÇINAROĞLU, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Eser Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi- Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Türk Mitinde Kut İyesi Kızır ve Medeniyet Değişikliğinde Kızır'dan Hızır'a Geçiş (İsmet ÇETİN, MF 54) [KY: İşlevsel Yöntem T: Değişim-Dönüşüm Analizi-İşlevsellik Analizi-Köken Analizi- Kült Analizi-Mitolojik Analiz- Tip Analizi]

-Türk Mitolojisi Üzerinde Yapılmış Rusça Eserler (Muvaffak DURANLI, YLT)[KY: - T: Anlam-İçerik Analizi- Biyografik Analiz-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Eser Analizi-İşlevsellik Analizi-Mitolojik Analiz -Tema Analizi-Tür Analizi]

-Türk Mitolojisi Üzerine Türkiye’de Yapılmış Yayınların Bibliyografyası ve Bu Yayınların Analizi (Pınar DÖNMEZ, YLT) [KY: - T: Anlam-İçerik Analizi-Biyografik Analiz-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz- Eser Analizi-İşlevsellik Analizi-Mitolojik Analiz-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Türk Mitolojisi Üzerine Yapılan Kitap Çalışmalarının Halkbilimi Açısından Değerlendirilmesi (Cansever KAYAPUNAR, YLT) [KY: - T: Anlam-İçerik Analizi-Biyografik Analiz- Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Eser Analizi-İşlevsellik Analizi-Mitolojik Analiz-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Türk Mitolojisinde Dört Unsur ve Simgeleri Üzerine Bir İnceleme (Bırsel ÇAĞLAR, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Köken Analizi-Kültür Analizi-Mitolojik Analiz-Sembol Analizi]

-Türk Mitolojisinin Resmi (Nuray YAKARYILMAZ, YLT) [KY: Psikoanalitik Kuram ve Yöntem T: Anlam-İçerik Analizi-Kültür Analizi- Mitolojik Analiz-Psikolojik Analiz- Tür Analizi]

3.3.2.4.(3).(b). Bölge-Yöre

-Amerikan Kültüründe Mit ve Kahraman: Washington Irving ve Mark Twain Kısa Hikâyelerinden Marvel Çizgi Romanlarına Kadar Mit Yaratımı ve Kahraman Temsillerinin İncelenmesi (Seda ŞEN, YLT) [KY: Göstergebilim Yöntemi T: Biçim Analizi- Değişim-Dönüşüm Analizi- İşlevsellik Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kişi-Kahraman Analizi-Kültür Analizi]

-Avrupa Edebiyatı’nda Ulysses Miti (, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler-Yapısalcı Kuram ve Yöntemler-Psikoanalitik Kuram ve Yöntem T: Anlam-İçerik Analizi- Arketip Analizi-İşlevsellik Analizi-Mitolojik Analiz]

-Edigey Merkezli Epik Anlatılarda (Başkurt-Kazak-Tatar) Mitoloji ve Tarihsellik (Nezih TATLİCAN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi- Eser Analizi- Gelenek Analizi-Mitolojik Analiz- Tür Analizi]

-Gagauz Türklerinin Mitolojisi Üzerine Bir Deneme (İrina IUSIUMBELI, MF 68) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Fantastik Analizi- Mitolojik Analiz-Motif Analizi]

-İran ve Türk Mitolojisinde Ay ve Güneş ile İlgili Tasavvurlar (Somayeh EASY, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi- İnanış Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi-Mitolojik Analiz-Tür Analizi]

-Kazakistan'da Yapılan Mitoloji Çalışmalarının Analitik Bibliyografyası (BIBIGUL OSPANALIYEVA, YLT) [KY: - T: Anlam-İçerik Analizi-Biyografik Analiz-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Eser Analizi-İşlevsellik Analizi- Mitolojik Analiz-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Orta Asya’dan Anadolu’ya Mitik Yolculukta Tabiat Olayları (Fatma Ahsen TURAN, MF 90) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi-Mitolojik Analiz]

-Tatar Mitolojisi Hakkında Yapılmış Çalışmaların Değerlendirmeli Bibliyografyası (Ramil KHOUSNOULLINE, YLT) [KY: - T: Anlam-İçerik Analizi-

Biyografik Analiz-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz- Eser Analizi-İşlevsellik Analizi- Mitolojik Analiz-Tema Analizi-Tür Analizi]

3.3.2.4.(3).(c). Tema

-Alevi Bektaşî Şiirinde Mitolojik Ögeler (20.YY. Örneği) (Emine BOZTEMİR, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Eser Analizi- Gelenek Analizi- Kültür Analizi- Mitolojik Analiz-Topluluk Analizi- Tür Analizi]

-Altay Destan Kahramanlarının Mitik Serüveni (Erginlenme-Olgunlaşma) (Fatih ŞAYHAN, DT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- Değişim-Dönüşüm Analizi-Eser Analizi- Kişi-Kahraman Analizi- Kültür Analizi- Mitolojik Analiz-Tür Analizi]

-Besleyen mi, Öldüren mi: Türk Mitik Tasavvurunda Anne Arketipinin Antropomorfik Görünümleri (Pınar FEDAKÂR, MF 103) [KY: Psikoanalitik Kuram ve Yöntem T: Arketip Analizi- İmaj Analizi-Motif Analizi- Psikanaliz]

-Edigey Merkezli Epik Anlatılarda (Başkurt-Kazak-Tatar) Mitoloji ve Tarihsellik (Nezih TATLİCAN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi- Eser Analizi- Gelenek Analizi- Mitolojik Analiz-Tür Analizi]

-Kul Himmet ve Sözlü Gelenek Tanıklığında Kozmogonik Mitin Eskatolojik Serüveni (M. Öcal OĞUZ, MF 84) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Tür Analizi]

-Orta Asya’dan Anadolu’ya Mitik Yolculukta Tabiat Olayları (Fatma Ahsen TURAN, MF 90) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi- Mitolojik Analiz]

-Sel Mitleri (Bilge SEYİDOĞLU, MF 76) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- Fantastik Analizi- İnanış Analizi-Mitolojik Analizi-Tür Analizi]

-Söylenlerde “Cinler” ve Altın Pusula Filmindeki “Cin” Kavramının Çözümlemesi (Sevda Serpil KOÇASLAN, YLT) [KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kavram Analizi-Kişi-Kahraman Analizi- Metinlerarası Analiz- Mitolojik Analiz- Ritüel Analizi-]

-Türk Kültüründe Eskatoloji Mitlerine Dair Bir İnceleme (Menderes ÇINAROĞLU, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- Eser Analizi- İnanış Analizi-Kültür Analizi- Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Türk Mitolojisinde Dört Unsur ve Simgeleri Üzerine Bir İnceleme (Birsal ÇAĞLAR, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Köken Analizi- Kültür Analizi-Mitolojik Analiz-Sembol Analizi]

-Yaratılış Mitleri, Şamanizm ve Tasavvuf Bağlamında Düşüş, Mahrumiyet ve Hapis (Mehmet AÇA, MF 62) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-İnanış Analizi-Mitolojik Analiz- Tema Analizi]

-Yaratılış Mitleri, Şamanizm ve Tasavvuf Bağlamında Düşüş, Mahrumiyet ve Hapis (Mehmet AÇA, MF 62) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-İnanış Analizi-Mitolojik Analiz- Tema Analizi]

3.3.2.4.(3).(d). Gelenek

-Kul Himmet ve Sözlü Gelenek Tanıklığında Kozmogonik Mitin Eskatolojik Serüveni (M. Öcal OĞUZ, MF 84) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Tür Analizi]

-Türk Anlatı Geleneğinde Kahraman, Mitoloji, İktidar İlişkisi (Evrin ÖLÇER ÖZÜNEL, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

3.3.2.4.(3).(e). Karşılaştırma

-İran ve Türk Mitolojisinde Ay ve Güneş ile İlgili Tasavvurlar (Somayeh EASY, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi-İnanış Analizi- Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz- Kültür Analizi-Mitolojik Analiz-Tür Analizi]

3.3.2.4.(3).(f). Güncelleme

-Amerikan Kültüründe Mit ve Kahraman: Washington Irving ve Mark Twain Kısa Hikâyelerinden Marvel Çizgi Romanlarına Kadar Mit Yaratımı ve Kahraman Temsillerinin İncelenmesi (Seda ŞEN, YLT) [KY: Göstergebilim Yöntemi T: Biçim Analizi- Değişim-Dönüşüm Analizi- İşlevsellik Analizi- Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz- Kişi-Kahraman Analizi -Kültür Analizi]

3.3.2.4.(4). Efsane-Menkıbe

Çalışmalarda efsane-menkıbe başlığı altında genel, bölge-yöre, eser, tema, karşılaştırma, güncelleme, motif, tür, tip, anlatım-anlatıcı ve topluluk alt başlıkları ele alınmıştır.

Bu bölümde yapılan çalışmalarda metin merkezli kuram ve yöntemler, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, yapısalıcı kuram ve yöntemler, göstergebilim yöntemi, işlevsel yöntem, sözlü formül kuramı ve yöntemi, metinsel aşkınlık yöntemi ve psikoanalitik kuram ve yöntem kullanılmıştır. (Ek 29)

Yine bu bölümdeki çalışmalarda farklı nitelikte teknikler de kullanılmıştır. Bunlar şu tekniklerdir; anlam-içerik, kültür, işlevsellik, tür, topluluk, psikolojik, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, fantastik, mekân-ortam, eser, mitolojik, kişi-kahraman, eleştirel-sorgulayıcı, ritüel, gelenek, anlatım-anlatıcı, değişim-dönüşüm, dil, söylem, metinlerarası, söylem, arketip, biçim, tema, kült, köken, inanış,bibliyografik, karşılaştırmalı nüsha (varyant), motif, fenomen, sosyolojik, imaj, retorik, sanat-poetika ve tip analizi kullanılmıştır. (Ek 30)

3.3.2.4.(4).(a). Genel

-Kültür Medeniyet Kahramanları ve Türk Müzik Aletlerinin Ortaya Çıkması Hakkında Bazı Efsaneler (Mehmet AÇA, MF 45) [KY: ? T: Köken Analizi-Kültür Analizi]

-Savaş ve Fetih Olguları Bağlamında Anadolu Sahası Türk Efsaneleri Üzerine İncelemeler (Sezai DEMİRTAŞ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Fantastik Analizi- İnanış Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Kültür Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Tür Analizi]

-Türk Dünyası Efsanelerinde Ayı Tasavvurunun Değişim ve Dönüşümü (Seçkin SARP KAYA, MF 101) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Kült Analizi-Kültür Analizi]

-Türk Dünyasında “Kız Kalesi” Adlandırmalarının Kaynağı ve Bunlara Dair Anlatılan Efsanelerin Teşekkülü Üzerine (Mehmet EROL,MF 65) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Dil Analizi-Karşılaştırmalı Nüsha (Varyant) Analizi- Köken Analizi-Mekân Analizi-Motif Analizi-]

-Türk Efsaneleriyle İlgili Kitapların Açıklamalı Bibliyografisi (1928-2011) (Murat KARACA, YLT) [KY: - T: Anlam-İçerik Analizi- Bibliyografik Analiz-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Eser Analizi- İnanış Analizi-Mitolojik Analiz -Tema Analizi-Tür Analizi]

3.3.2.4.(4).(b). Bölge-Yöre

-Adana Efsanesi Araştırması (Derleme-İnceleme) (Refiye OKUŞLUK, YLT) KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Fantastik Analizi- İnanış Analizi- Kişi-Kahraman Analizi-Kültür Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi- Tür Analizi]

-Afyonkarahisar Merkezde Yer Adlarına Bağlı Oluşan Efsaneler: Derleme - İnceleme - Metinler (Elif ALAKUŞ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Dil Analizi-Fantastik Analizi-İnanış Analizi- Kişi-Kahraman Analizi-Mekân-Ortam Analizi- Mitolojik Analiz-Motif Analizi- Tür Analizi]

-Altay Türklerinin Efsaneleri (İnceleme-Metin) (Ferah TÜRKER, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Fantastik Analizi-İnanış Analizi- Kişi-Kahraman Analizi -Kültür Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi- Tür Analizi]

-Amasya Efsane, Menkıbe ve Memoratları(Derleme, İnceleme, Metin) (Tuğrul BALABAN, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Eser Analizi-Fantastik Analizi- İnanış Analizi- Kişi-Kahraman Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Anadolu Efsanelerinde Dindar Kadın ve Ermiş Kadın (Gülenay PINARBAŞI, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Fantastik Analiz- Gelenek Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Söylem Analizi- Tip Analizi- Tür Analizi]

-Anadolu Efsanelerinin Tanımı ve Tasnifi (Aslıhan YILDIZ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Bibliyografik Analiz-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Eser Analizi-İşlevsellik Analizi]

-Ayasofya Efsaneleri (Tespit-İnceleme) (Ferhat ASLAN, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemleri T: Fantastik Analizi-İnanış Analizi-Köken Analizi- Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi- Tür Analizi]

-Bingöl Esaneleri (Recai BAZANCİR, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Fantastik Analizi- İnanış Analizi- Kişi-Kahraman Analizi- Kültür Analizi- Mitolojik Analiz-Motif Analizi- Tür Analizi]

-Burdur Efsaneleri Üzerine Bir Araştırma (Hakan ACAR, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Fantastik Analizi- İnanış Analizi- Kişi-Kahraman Analizi- Kültür Analizi- Mitolojik Analiz-Motif Analizi- Tür Analizi]

-Çan Yöresi Efsanelerinin Sosyolojik Açısından Değerlendirilmesi (İbrahim ATLI, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi- İşlevsellik Analizi-Psikolojik Analiz- Sosyolojik Analiz- Tür Analizi]

-Doğu Karadeniz ve Kırgızistan’da Anlatılan Geyikli Ana Efsanesi Üzerine Bir Deneme (Bülent ARAS, MF 40) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi-Karşılaştırmalı Nüsha(Varyant) Analizi-Motif Analizi]

-Efsane Anadolu Efsanelerinde Yasaklar ve Cezalar (Ramazan ERGÖZ, YLT) [KY: Psikoanalitik Kuram ve Yöntem T: Anlam-İçerik Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi- Arketip Analizi-Fantastik Analizi-Gelenek Analizi- Mitolojik Analiz-Psikolojik Analiz-Sembol Analizi-Tür Analizi]

-Erzincan Efsaneleri Üzerine Bir Araştırma (Ruhi KARA, YLT) KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Fantastik Analizi- İnanış Analizi-Kişi-Kahraman Analizi- Kültür Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Tür Analizi]

-Erzurum Efsanelerinde Gayri Müslimler (Hayrettin RAYMAN, MF 14) KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Sosyolojik Analiz- Tema Analizi-Topluluk Analizi- Tür Analizi]

-Erzurum'da Belli Yerlerle İlgili Olarak Derlenmiş Efsaneler Üzerinde Bir İnceleme (Bilge SEYİDOĞLU, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Fantastik Analizi- İnanış Analizi-Kişi-Kahraman Analizi- Kültür Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Tür Analizi]

-Eyüp Sultan Türbesi Etrafında Teşekkül Eden Efsanelerin Tespiti ve İncelenmesi (Nursel UYANIKER, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemleri T: Fantastik Analizi- İnanış Analizi-

Köken Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi-Tür Analizi]

-Gaziantep Efsaneleri İnceleme-Metin (Yahya ÖZDEMİR, YLT) KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Fantastik Analizi-İnanış Analizi- Kişi-Kahraman Analizi- Kültür Analizi- Mitolojik Analiz- Motif Analizi-Tür Analizi]

-Gaziantep Evliya Menkıbeleri ve Kaynakları (Fatma YAVUZ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Fantastik Analizi-Gelenek Analizi- İmaj Analizi-İnanış Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Köken Analizi- Kült Analizi- Kültür Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Ritüel Analizi- Tür Analizi]

-Giresun ve Çevresinde Anlatılmakta Olan Ana Geyik Efsanesindeki Mitolojik Unsurlar(Esma ŞİMŞEK, MF 26) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-İnanış Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi- Tür Analizi]

-Hatay Efsanelerinin Bağlam Merkezli Halk Bilimi Yöntemleri Açısından İncelenmesi (Mete Bülent DEGER, YLT) [KY: Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler-İşlevsel Yöntem T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-İşlevsellik Analizi- Tıp Analizi- Tür Analizi]

-İçel Efsaneleri Üzerine Bir Araştırma (Nilgün ÇIBLAK, YLT) KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Fantastik Analizi- İnanış Analizi- Kişi-Kahraman Analizi- Kültür Analizi- Mitolojik Analiz-Motif Analizi- Tür Analizi]

-İran-Halhal Yöresi Türklerinin Efsaneleri Üzerine Bir Araştırma (Gülcan KARİNİ, DT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analiz-Fantastik Analiz-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Mitolojik Analiz- Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Kastamonu Efsaneleri (Gülşah YÜKSEL, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Fantastik Analizi- İnanış Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Kültür Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Tür Analizi-]

-Kayseri Yöresi Efsaneleri: İnceleme - Metinler (Şerife ORAL, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- Değişim-Dönüşüm Analizi -Eser Analizi- Motif Analizi-Tür Analizi]

-Kazakistan’da “Korkut Ata” ile İlgili Söylenceler (Bekir ŞİŞMAN, MF 37) [KY: - T: Kişi-Kahraman Analizi]

-Kırşehir'den Derlenen Efsanelerin Retorik Analizi (Cavit GÜZEL, DT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler-Yapısalcı Kuram ve Yöntemler-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi- Dil Analizi- Eser Analizi- Fantastik Analizi- Gelenek Analizi- Mitolojik Analiz- Motif Analizi-Retorik Analiz-Sanat-Poetika Analizi- Sembol Analizi- Söylem Analizi- Tür Analizi]

-Kutsal Mekân Bağlamında Mardin Süryanilerinin Anlatıları (Hatice Kübra UYGUR, DT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi- İşlevsellik Analizi- Kültür Analizi -Mekân-Ortam Analizi-Topluluk Analizi]

-Mardin Efsaneleri (Nuriye SANCAK, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Fantastik Analizi- İnanış Analizi- Kişi-Kahraman Analizi- Kültür Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi- Tür Analizi]

-Menkıbe Hakkâri Folklorunda Yatırlar ve Yatırlara Bağlı Anlatılan Menkıbeler (Necmi AKIN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Fantastik Analizi- Gelenek Analizi-İmaj Analizi-İnanış Analizi- İşlevsellik Analizi- Kişi-Kahraman Analizi-Kült Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Ritüel Analizi-Sosyolojik Analizi- Tür Analizi]

-Menkıbe Muş'ta Yatırlar ve Yatırlarla İlgili Anlatılan Menkıbeler (Fatoş YALÇINKAYA, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Fantastik Analizi-Gelenek Analizi- İmaj Analizi-İnanış Analizi- İşlevsellik Analizi- Kişi-Kahraman Analizi- Kült Analizi- Kültür Analizi- Mekân-Ortam Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi-Ritüel Analizi-Sosyolojik Analizi-Tür Analizi]

-Nevşehir Efsaneleri Üzerine Bir Araştırma: İnceleme-Metinler (İmran GÜNDÜZ ALPTÜRKER, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Fantastik Analizi- İnanış Analizi- Kişi-Kahraman Analizi- Kültür Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi- Tür Analizi]

-Nizip Efsaneleri (Levent BAŞARKANOĞLU, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Fantastik Analizi- İnanış Analizi- Kişi-Kahraman Analizi- Kültür Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi- Tür Analizi]

-Saha Türk Efsanelerindeki Tarihi Kişilik Tıgın (Muvaffak DURANLI, MF 85) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi- Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analizi- Kişi Kahraman Analizi]

-Tarihi Bursa Efsaneleri: Derleme - İnceleme (Yusuf OLGUN, DT) T: Fantastik Analizi- İnanış Analizi- Kişi-Kahraman Analizi- Kültür Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi- Tür Analizi]

-Taşeli Platosu Efsaneleri (İnceleme-Metinler) (Mehmet EROL, YLT) KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Fantastik Analizi- İnanış Analizi- Kişi-Kahraman Analizi- Kültür Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi- Tür Analizi]

-Tatar Toponimik Efsanelerine Bir Örnek (Elfine SİBGATULİNA, MF 33) [KY: ? T: İnanış Analizi]

-Terme İlçesinin Kültürel Dokusunda Amazon Efsanesi (Nurşen BATI, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Algı Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi- Fantastik Analizi- Gelenek Analizi- Mitolojik Analiz-Motif Analizi- Sembol Analizi- Sosyolojik Analiz- Tür Analizi]

-Türk ve Buryat Efsanelerinde Dağ Kültü (Bairma OCHİROVA, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Fantastik Analizi-İnanış Analizi- Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz- Köken Analizi- Kült Analizi- Mitolojik Analiz-Tür Analizi]

-Türkiye Sahası Masal ve Efsanelerinde Demonolojik Varlıklar (Seçkin SARP KAYA, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi- Eser Analizi- Fantastik Analizi- Gelenek Analizi- İnanış Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi- Sembol Analizi- Tür Analizi]

-Türkmen Efsaneleri Üzerinde Bir Araştırma: İnceleme-Metinler (Şerife Seher EROL, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Fantastik Analizi- İnanış Analizi- İşlevsellik Analizi- Kişi-Kahraman Analizi- Kültür Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi- Tür Analizi]

-Yakut Efsaneleri (Muvaffak DURANLI, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Fantastik Analizi- İnanış Analizi- Kişi-Kahraman Analizi- Kültür Analizi- Mitolojik Analiz-Motif Analizi- Tür Analizi]

-Yapısalcı Açıdan Amasya Efsaneleri (Ahmet DAĞLI, DT) [KY: Göstergebilim Yöntemi-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım- Anlatıcı Analizi- Biçim Analizi-Dil Analizi- Fantastik Analiz- Gelenek Analizi- İnanış Analizi- Mitolojik Analiz- Söylem Analizi- Tür Analizi]

3.3.2.4.(4).(c). Eser

-Evliya Çelebi Seyahatname’sinde Garâ’ib Bir Anlatı: Hz. Ali Kayası Efsaneleri (Yeliz ÖZAY, MF 92) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi- Fenomen Analizi- İnanış Analizi-Kült Analizi]

-Hacım Sultan Menâkıbnâmesi Üzerine Bir İnceleme (Salih GÜLERER, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-Yapısalcı Kuram ve Yöntemler-İşlevsel Yöntem-Y T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi- İşlevsellik Analizi-Motif Analizi-Tip Analizi]

3.3.2.4.(4).(d). Tema

-Afyonkarahisar Merkezde Yer Adlarına Bağlı Oluşan Efsaneler: Derleme - İnceleme - Metinler (Elif ALAKUŞ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Dil Analizi-Fantastik Analizi-İnanış Analizi- Kişi-Kahraman Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Motif Analizi-Mitolojik Analiz-Tür Analizi]

-Anadolu Efsanelerinde Dindar Kadın ve Ermiş Kadın (Gülenay PINARBAŞI, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Fantastik Analiz-Gelenek Analizi- Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Söylem Analizi- Tip Analizi-Tür Analizi]

-Efsane Anadolu Efsanelerinde Yasaklar ve Cezalar (Ramazan ERGÖZ, YLT) [KY: Psikoanalitik Kuram ve Yöntem T: Anlam-İçerik Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi- Arketip Analizi- Fantastik Analizi-Gelenek Analizi-Mitolojik Analiz-Psikolojik Analiz-Sembol Analizi-Tür Analizi]

-Erzurum Efsanelerinde Gayri Müslimler (Hayrettin RAYMAN, MF 14) KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Sosyolojik Analiz-Tema Analizi-Topluluk Analizi- Tür Analizi]

-Giresun ve Çevresinde Anlatılmakta Olan Ana Geyik Efsanesindeki Mitolojik Unsurlar (Esmâ ŞİMŞEK, MF 26) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- İnanış Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi- Tür Analizi]

-Kırşehir'den Derlenen Efsanelerin Retorik Analizi (Cavit GÜZEL, DT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler-Yapısalcı Kuram ve Yöntemler-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi- Dil Analizi- Eser Analizi- Fantastik Analizi-Gelenek Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi- Retorik Analiz-Sanat-Poetika Analizi- Sembol Analizi- Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Savaş ve Fetih Olguları Bağlamında Anadolu Sahası Türk Efsaneleri Üzerine İncelemeler (Sezai DEMİRTAŞ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Fantastik Analizi-İnanış Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Kültür Analizi- Mitolojik Analiz- Motif Analizi-Tür Analizi]

-Tatar Toponimik Efsanelerine Bir Örnek (Elfine SİBGATULİNA, MF 33) [KY: ? T: İnanış Analizi]

-Türk ve Buryat Efsanelerinde Dağ Kültü (Bairma OCHİROVA, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Fantastik Analizi-İnanış Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Köken Analizi-Kült Analizi-Mitolojik Analiz-Tür Analizi]

-Türkiye Sahası Masal ve Efsanelerinde Demonolojik Varlıklar (Seçkin SARPKAYA, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi- Eser Analizi- Fantastik Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Sembol Analizi-Tür Analizi]

3.3.2.4.(4).(e). Karşılaştırma

-Doğu Karadeniz ve Kırgızistan’da Anlatılan Geyikli Ana Efsanesi Üzerine Bir Deneme (Bülent ARAS, MF 40) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi-Karşılaştırmalı Nüsha(Varyant) Analizi-Motif Analizi]

-Kızıl Elma ve Roma Papası Efsanesi(Pertev N. BORATAV, MF 48)[KY: ? T: Motif Analizi- Tip Analizi]

-Mevlânâ Celâleddîn Rûmî ve Hâcî Bektaş Velî Menâkıbnâmelerinin İçerik Bakımından Analizi (Burak Fatih AÇIKGÖZ, YLT) [KY: Metinsel Aşknlık Yöntemi-Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz- Kültür Analizi-Motif Analizi]

-Türkler ve Korelilerin Türeyiş Efsenelerini Mukayese Çalışması (Eunkyung OH, MF 27) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Motif Analizi- Tip Analizi]

-Veysel Karanî ile İlgili Menkıbeler ve Romanlar Üzerine Metinlerarası Bir İnceleme (Mehmet Emin BARS, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-

Metinlerarasılık Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Kişi-Kahraman Analizi- Kültür Analizi-Metinlerarası Analiz-Söylem Analizi]

3.3.2.4.(4).(f). Güncelleme

-Efsaneden Büyülü Gerçekçiliğe (Esra Derya DİLEK, MF 91) [KY: ? T: İnanış Analizi]

-Gerçekten Efsaneye Bir Hayat: Ezo Gelin (Metin ÖZARSLAN, MF 95) [KY: ? T:Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz- Tema Analizi]

-Kent Efsaneleri “Zaman Elbisesini Giymiş” Anlatılar mıdır? (Selcan GÜRÇAYIR, MF 67) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler-İşlevsel Yöntem) T: Değişim-Dönüşüm Analizi-İşlevsellik Analizi]

-Kent Efsanelerine Konu Bir At: Veli Efendi’nin Kralı Mirhat (Elif AKSOY, MF 59) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Fenomen Analizi- İnanış Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Kültür Analizi-Motif Analizi-Psikolojik Anali- Tip Analizi]

-Kent Efsanelerinin Mimarı: Koca Sinan (G. Ezgi KORKMAZ, MF 59) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Fenomen Analizi-İnanış Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Kültür Analizi-Tip Analizi]

-Kent Folklorunun İçinden: Bir ODTÜ Efsanesi (M. Gül ULUĞTEKİN, MF 59)[KY: . Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi-Mekân Analizi-Topluluk Analizi- Tür Analizi]

-Saltuknâme’de Yer Alan Efsanelerin Günümüz Sözlü Kültürüne Yansıması (Ali Berat ALPTEKİN, MF 98) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam İçerik Analizi- Eser Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi]

-Türk Dünyası Efsanelerinde Ayı Tasavvurunun Değişim ve Dönüşümü (Seçkin SARP KAYA, MF 101) [KY: Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Kült Analizi-Kültür Analizi]

-Zincir Mektuplar’ınJung’un Bilinç Dışının Dinsel İşlevi ve Arketipleriyle Okunması (Nefise ABALI, MF 79) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler-Psikoanalitik Kuram ve Yöntem T: Anlam-İçerik Analizi-Arketip Analizi]

-Zincir Mektuptaki Ölümsüz Kanser Hastası Çocuk (Çiğdem KARA, MF 77) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler-Göstergebilim Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Karşılaştırmalı Eşleştirmeli Analiz- Tür Analizi]

3.3.2.4.(4).(g). Motif

-Beyşehir Gölü Üzerine Anlatılan “Göl Üzerinden Yürüyerek Geçme” Motifi Üzerine (Aziz AYVA, MF 76) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- İnanış Analizi-Motif Analizi]

-Kurt Motifinin Türk Menşe Efsanelerindeki Anlamı Üzerine (Namık Aslan, MF 87) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-İnanış Analizi- Motif Analiz]

3.3.2.4.(4).(h). Tür

-Amasya Efsane, Menkıbe ve Memaratları(Derleme, İnceleme, Metin) (Tuğrul BALABAN, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Eser Analizi-Fantastik Analizi-İnanış Analizi-Kişi-Kahraman Analizi- Mekân-Ortam Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Dinî Şahsiyetler Hakkında Oluşan Anlatılar (Gürol Pehlivan, MF 83) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- İnanış Analizi-Tür Analizi]

-Gaziantep Evliya Menkıbeleri ve Kaynakları (Fatma YAVUZ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Fantastik Analizi-Gelenek Analizi- İmaj

Analizi-İnanış Analizi- Kişi-Kahraman Analizi- Köken Analizi-Kült Analizi-Kültür Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi- Ritüel Analizi-Tür Analizi]

-Hakkâri Folklorunda Yatırlar ve Yatırlara Bağlı Anlatılan Menkıbeler (Necmi AKIN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Fantastik Analizi- Gelenek Analizi- İmaj Analizi-İnanış Analizi- İşlevsellik Analizi- Kişi-Kahraman Analizi-Kült Analizi-Kültür Analizi- Mekân-Ortam Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Ritüel Analizi-Sosyolojik Analizi- Tür Analizi]

-Menkıbe Muş'ta Yatırlar ve Yatırlarla İlgili Anlatılan Menkıbeler (Fatoş YALÇINKAYA, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Fantastik Analizi- Gelenek Analizi- İmaj Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kişi-Kahraman Analizi- Kült Analizi Kültür Analizi- Mekân-Ortam Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi- Ritüel Analizi-Sosyolojik Analizi-Tür Analizi]

3.3.2.4.(4).(i). Tip

-Evliya Çelebi Seyahatname’sinde Garâ’ib Bir Anlatı: Hz. Ali Kayası Efsaneleri (Yeliz ÖZAY, MF 92) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Fenomen Analizi- İnanış Analizi-Kült Analizi]

-Saha Türk Efsanelerindeki Tarihi Kişilik Tıgın (Muvaffak DURANLI, MF 85) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi- Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analizi- Kişi Kahraman Analizi]

-Tayyimekân ve Tayyizaman Bağlamında Ladikli Ahmet Ağa ile İlgili Efsanelerin Çözümlemesi (Sinan GÖNEN, MF 76) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi- Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz- Kişi-Kahraman Analizi-Motif Analizi- Tür Analizi]

3.3.2.4.(4).(j). Anlatım-Anlatıcı

-Çok Mekânlı ve/veya Çok Mezarlı Anlatı Kahramanları: Yunus Emre (Öcal OĞUZ, MF, 91) [KY: Sözlü Formül Kuramı ve Yöntemi T: Fenomen Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Tip Analizi]

3.3.2.4.(4).(k). Topluluk

-İran-Halhal Yöresi Türklerinin Efsaneleri Üzerine Bir Araştırma (Gülcan KARİNİ, DT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Fantastik Analiz- Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Mitolojik Analiz-Söylem Analizi-Tür Analizi]

3.3.2.4.(5). Masal

Çalışmalarda masal başlığı altında genel, bölge-yöre, eser, tür, anlatım-anlatıcı, tema, karşılaştırma, kuram, tip, biçim, güncelleme ve gelenek alt başlıkları ele alınmıştır.

Bu bölümde yapılan çalışmalarda metin merkezli kuram ve yöntemler, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, yapısalci kuram ve yöntemler, göstergebilim yöntemi, işlevsel yöntem, uygulamalı kuram ve yöntemler, metinsel aşkınlık yöntemi ve psikoanalitik kuram ve yöntem kullanılmıştır. (Ek 31)

Yine bu bölümdeki çalışmalarda farklı nitelikte teknikler de kullanılmıştır. Bunlar şu tekniklerdir; anlam-içerik, kültür, işlevsellik, tür, topluluk, psikolojik, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, fantastik, mekân-ortam, eser, mitolojik, kişi-kahraman, eleştirel-sorgulayıcı, ritüel, gelenek, anlatım-anlatıcı, değişim-dönüşüm, dil, söylem, metinlerarası, arketip, biçim, tema, kült, epizot, inanış, graf, karşılaştırmalı nüsha

(varyant), motif, transaksyonel, psikanaliz, bibliyografik, köken, algı, imaj, paradigma, kimlik ve tip analizi kullanılmıştır. (Ek 32)

3.3.2.4.(5).(a). Genel

-Anadolu'da Anlatılan Masallarda, Âdet ve İnanmalar Üzerine Halkbilimsel Bir İnceleme (Rifat EVCİM, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- Eser Analizi- Gelenek Analizi-İnanış Analizi- Kültür Analizi-Tür Analizi]

-Masal Araştırmaları ve Korkak Ali Masalı Üzerinde Bir İnceleme (Ensar ASLAN, MF 52) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Eser Analizi-Motif Analizi-Tip Analizi- Tür Analizi]

-Masallarda Dış Can (Canın Beden Dışında Saklanması) (Mustafa SEVER, MF 60) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Fantastik Analiz-Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]İzinde Masal Haritalarını Okuma Denemesi: Masal Tarihine

-Masallarda Rasyonalite Problemi (Ekrem KIRAÇ, MF 36) [KY: İşlevsel Yöntem T: Anlam-İçerik Analizi Epizot Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

Masallardaki Devlet Kuşu Motifi (Kürşat ÖNCÜL, MF 84) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Motif Analizi]

-Masalların Oluşumu Üzerine Farklı Bir Yaklaşım (Saim SAKAOĞLU, MF 84) [KY: - T: Eleştirel (Sorgulayıcı) Analiz- Köken Analizi-Tip Analizi- Tür Analizi]

-Sözlü Gelenekten Modern Masala: Çocuk Edebiyatında Masal Üzerine Halkbilimsel Bir İnceleme (Berivan CAN EMMEZ, YLT) [KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi- İşlevsellik Analizi- Kültür Analizi-Söylem Analizi]

-Türk Dünyası Masal Geleneğinde Şamanistik Unsurlar (Kadriye TÜRKAN, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Biçim Analizi-Eser Analizi- Fantastik Analizi- Gelenek Analizi- İnanış Analizi- Kültür Analizi- Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Zincirleme Masallarda Yapı ve İşlev (Nilay ÖZER, MF 63) [KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler, Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Tür Analizi-Biçim Analizi- İşlevsellik Analizi-Karşılaştırmalı Eşleştirmeli Analiz]

3.3.2.4.(5).(b). Bölge-Yöre

-Adıyaman Yöresi Masalları Üzerine Bir İnceleme (Abdullah DOĞAN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Biçim Analizi-Epizot Analizi- Eser Analizi-Fantastik Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi- Tip Analizi-Tür Analizi]

-Altay Masalları (İbrahim DİLEK, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi-Epizot Analizi- Fantastik Analizi- Gelenek Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi-Tür Analizi]

-Amasya Masalları: Araştırma-İnceleme-Metin (Burcu GÖDE, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi-Epizot Analizi- Fantastik Analizi- Gelenek Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Mekân-Ortam Analizi- Mitolojik Analiz- Motif Analizi-Tür Analizi]

-Anadolu Masallarında Çok Eşlilik (Kadriye TÜRKAN, MF 105) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı T: Eleştirel (Sorgulayıcı-Tartışmalı) Analiz - Motif Analizi]

-Anadolu Masallarında Kadının Yeri (Sevim ŞEN, YLT) [KY: Psikoanalitik Kuram ve Yöntem T: Anlam-İçerik Analizi-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Eser Analizi-Psikanaliz- Sembol Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Anadolu Masallarında Su ve Ateş (Serdar Deniz ÖZDEMİR, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi-

Fantastik Analizi- Gelenek Analizi- İnanış Analizi- Kült Analizi- Mitolojik Analiz- Sembol Analizi- Tür Analizi]

-Anadolu, Çin, Kızılderili ve Avustralya Halk Masallarında Değişme Motifinin Benzerlikleri ve Farklılıkları Açısından Karşılaştırılması (Burcu Narda YURTSEVEN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Biçim Analizi- Eser Analizi- Fantastik Analizi-Gelenek Analizi- Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Anadolu'da Anlatılan Masallarda, Âdet ve İnanmalar Üzerine Halkbilimsel Bir İnceleme (Rifat EVCİM, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Tür Analizi]

-Arketipsel Sembolizm Bağlamında Kuzeydoğu Anadolu Masallarının Analizi (Fatih EGE, DT) [KY: Psikoanalitik Kuram ve Yöntem T: Anlam-İçerik Analizi-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Epizot Analizi- Eser Analizi- Motif Analizi- Psikolojik Analiz-Psikanaliz-Sembol Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Ayaş Halk Masallarının Tip ve Motif Kataloğu (Şaziye ŞİMŞEK DEMİR, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Biçim Analizi- Epizot Analizi-Eser Analizi-Fantastik Analizi-Gelenek Analizi-Kişi-Kahraman Analizi- Kültür Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Aydın Halk Masalları (Kenan ÇİFTÇİ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi- Fantastik Analizi-Gelenek Analizi-Kişi-Kahraman Analizi- Mekân-Ortam Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Tür Analizi]

-Azerbaycan Masalları - 2 -Üzerine Bir Araştırma (Masalların Propp Metoduyla İncelenmesi) (Aliye AYDIN, YLT) [KY: Vladimir Propp ve Masalların Yapısal Çözümlemesi Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi- Eser Analizi- İşlevsellik Analizi-Kişi-Kahraman Analizi- Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Azerbaycan Masalları Üzerine Bir Araştırma: Masalların Propp Metoduyla İncelenmesi (Elif Berrak HAFIZOĞLU, YLT) [KY: Vladimir Propp ve Masalların Yapısal Çözümlemesi Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi- Eser Analizi- İşlevsellik Analizi- Kişi-Kahraman Analizi- Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Azerbaycan ve Arap Masalına Düalist Fikrin Yansıması (R.Z. HALILOV-Adnan DERİN, MF 24) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı T: Paradigma Analizi]

-Balıkesir Masallarında Motif ve Tip Araştırması (Satı KUMARTASLIOĞLU, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Biçim Analizi- Epizot Analizi- Eser Analizi- Fantastik Analizi- Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Bucak Masalları Üzerine Bir İnceleme (Esra DALĞAR, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Biçim Analizi- Eser Analizi-Fantastik Analizi- Gelenek Analizi- Kültür Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi- Tip Analizi-Tür Analizi]

-Divriği Masalları (İnceleme-Metin) (Ekrem KIRAÇ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Biçim Analizi-Epizot Analizi-Eser Analizi- Fantastik Analizi- Gelenek Analizi- Kişi-Kahraman Analizi-Kültür Analizi- Mitolojik Analiz- Motif Analizi- Tip Analizi-Tür Analizi]

-Diyarbakır ve Yöresi Masallarında Motif İncelenmesi (Arzu DOLU, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Biçim Analizi-Epizot Analizi-Eser Analizi-Fantastik Analizi-Gelenek Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Kültür Analizi- Mitolojik Analiz- Motif Analizi- Tip Analizi-Tür Analizi]

-Domaniç Masallarının Propp Metoduna Göre İncelenmesi (Emin ÖLMEZ, YLT) [KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Eser Analizi-İşlevsellik Analizi- Kişi-Kahraman Analizi- Mekân-Ortam Analizi]

-Elazığ Masallarında Dua ve Halk Hekimliği (Enver ARAS, MF 36) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- Eser Analizi]

-Ereğli Masalları (Muhammed BEKDİK, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi-Fantastik Analizi-Gelenek Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi- Tür Analizi]

-Güney Azerbaycan Erdebil Bölgesindeki Türk Halk Masalları (Metin-İnceleme) (Gülcan GÜLMEZ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Biçim Analizi- Eser Analizi- Fantastik Analizi- Gelenek Analizi- Kültür Analizi- Mekân-Ortam Analizi- Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Hakas Masalları (İnceleme-Metinler) (Yavuz UYSAL, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Kültür Analizi-Motif Analizi-Topluluk Analizi]

-Halep Türkmen Masallarının Propp Metodu Açısından Çözümlemesi (Houssein YOUSSEF, YLT) [KY: Vladimir Propp ve Masalların Yapısal Çözümlemesi Yöntemi T: Biçim Analizi-Eser Analizi- İşlevsellik Analizi- Kişi-Kahraman Analizi Mekân-Ortam Analizi-Topluluk Analizi]

-İğdir Masalları: İnceleme-Metin (Hidayet AYDIN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Biçim Analizi-Dil Analizi- Motif Analizi]

-İki Romen Masalı Üzerine (Nerin KÖSE, MF 50) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Karşılaştırmalı Nüsha-Varyant Analizi- Tür Analizi]

-İncircinin Dediği Adlı Kıbrıs Türk Masalının Kişilerarası İletişim Çatışmaları Açısından Çözümlemesi (Ahmet GÜNEYLİ, Güner KONEDRALI, MF 77) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Graf Analiz-İletişim Analizi- Kültür Analizi-Transaksiyonel Analiz- Tür Analizi]

-İşlevsel Kuram Açısından Masal ve Günümüz Kütahya'sında Masalların Durumu ile İlgili Bir Değerlendirme (Hacer AKÇAALAN, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem T: Anlam-İçerik Analizi-Eğitim Analizi- Fantastik Analizi-Gelenek Analizi- İşlevsellik Analizi- Kültür Analizi- Mitolojik Analiz-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Kahramanmaraş Masalları Üzerine Tip ve Motif Araştırması (İbrahim ERŞAHİN, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi-Eser Analizi-Fantastik Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi- Tip Analizi-Tür Analizi]

-Karaçay-Malkarlarda Tılsımlı Masallar (İnceleme-Metin) (ZEYNEP ASLAN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Biçim Analizi-Eser Analizi- Fantastik Analizi-Gelenek Analizi- Kültür Analizi- Mitolojik Analiz- Motif Analizi-Tür Analizi]

-Karapapak Kuşkayası Masallarının İşlevselliğinin Değerlendirilmesi (Tuba BENLİ, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem T: Anlam-İçerik Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi- Epizot Analizi-Fantastik Analizi- Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Tür Analizi]

-Kastamonu Masalları (Araştırma-İnceleme-Metin) (Sagıp ATLI, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi- Epizot Analizi-Fantastik Analizi- Gelenek Analizi-Kişi-Kahraman Analizi- Mekân-Ortam Analizi- Mitolojik Analiz- Motif Analizi-Tür Analizi]

-Kazak Masalları Üzerine Bir İnceleme (Alfiya ZHAMAKİNA, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Epizot Analizi-Fantastik Analizi- Gelenek Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi-Tür Analizi]

-Kazak Masalları Üzerine Yapılan Çalışmaların Halkbilimi Araştırma Yöntemleri Açısından Değerlendirilmesi (Adelya IBRAGIMOVA, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Bibliyografik Analiz-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz- Eser Analizi- İşlevsellik Analizi](Önceki Yapılan Çalışmalara Eklenecek)

-Kazak Masalları Üzerine Yapılan Çalışmaların Halkbilimi Araştırma Yöntemleri Açısından Değerlendirilmesi (Adelya IBRAGIMOVA, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Bibliyografik Analiz-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Eser Analizi-İşlevsellik Analizi]

-Kıbrıs Masallarıyla Anadolu Masallarının Motif Yönüyle Mukayesesi (Nazan KIRIMHAN, MF 27) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Motif Analizi-Karşılaştırmalı Nüsha-Varyant Analizi]

-Kıbrıs Türk Masalları ile Uygur Türk Masalları Üzerinde Karşılaştırmalı Bir Araştırma (İnceleme-Metinler) (Burak GÖKBULUT, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi- Eser Analizi- Fantastik Analizi-Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi- Tip Analizi- Tür Analizi]

-Kırgız Masalları (Metin-İnceleme) (Sabri DOĞAN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi-Eser Analizi-Fantastik Analizi-Gelenek Analizi- Kültür Analizi- Mitolojik Analiz- Motif Analizi- Tip Analizi-Tür Analizi]

-Kırgız Masallarında Mitolojik Unsurlar (Zekeriya KARADAVUT, MF 85) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi]

-Kırım Tatar Masalları Üzerine Bir İnceleme (Elif Serra ŞAMLIOĞLU, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T:Anlam-İçerik Analizi- Biçim Analizi-Eser Analizi-Fantastik Analizi-Gelenek Analizi- Kültür Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi- Tür Analizi]

-Kilis Masalları Derleme ve Tahlil Çalışması (Hüseyin DOĞRAMACIOĞLU, YLT) [[KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Motif Analizi]

-Konu ve Yapı Bakımından Kırgız Peri Masalları (Selma ÖZEN, YLT) [KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Eser Analizi- İşlevsellik Analizi- Kişi-Kahraman Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Motif Analizi-Tema Analizi]

-Yozgat Masallarında Motif ve Tip Araştırması: İnceleme - Metinler (Namık ASLAN, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi- Epizot Analizi-Eser Analizi-Fantastik Analizi-Gelenek Analizi-Tip Analizi- Kişi-Kahraman Analizi- Kültür Analizi- Mitolojik Analiz- Motif Analizi- Tür Analizi]

-Meram İlçesi (Konya) Masalları Üzerine Bir İnceleme (Seyit EMİROĞLU, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Biçim Analizi-Epizot Analizi-Eser Analizi- Fantastik Analizi-Gelenek Analizi- Kişi-Kahraman Analizi-Kültür Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi- Tip Analizi-Tür Analizi]

-Muğla Masalları Metin- İnceleme (Esra AKYOL, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi-Eser Analizi- Fantastik Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi- Mitolojik Analiz- Motif Analizi- Tip Analizi-Tür Analizi]

-Niğde Masalları (Nedim BAKIRCI, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Sözlü-Sesli Derleme-Yazılı Derleme T2: Tümdengelim T3: Dil Analizi-Motif Analizi-Tema Analizi-Tip Analizi- Tür Analizi]

-Özbek Masallarının Tip ve Motif Yapısı (Ahmet SAÇKESEN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Biçim Analizi- Eser Analizi-Fantastik Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Tip Analizi- Tür Analizi]

-Sütçüler Masalları Üzerine Bir İnceleme (Seher DEMİRBAŞ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi- Kültür Analizi- Motif Analizi]

-Tataristan Masalları Üzerinde Bir Araştırma (Mustafa GÜLTEKİN, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi-Epizot Analizi-Fantastik Analizi- Gelenek Analizi- Kişi-Kahraman Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi-Tür Analizi]

-Tokat Çevresinde Cın Fıkraları ve Masalları: İnceleme - Metin (Emin ULU, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Eser Analizi-Fantastik Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi- Tip Analizi-Tür Analizi]

-Türk Dünyası Masal Geleneğinde Şamanistik Unsurlar (Kadriye TÜRKAN, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim

Analizi- Eser Analizi- Fantastik Analizi-Gelenek Analizi- İnanış Analizi-Kültür Analizi- Mitolojik Analiz- Motif Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Türk Dünyası Masallarında Su Kültü (Kadriye TÜRKAN, MF 93) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi-Kült Analizi]

-Türk Edebiyatında Etiolojik (Neden-Sonuç Açıklayıcı) Hayvan Masalları (Mustafa SEVER, MF 24) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi -Köken Analizi- Tema Analizi]

-Türk Masal ve Halk Hikâyelerinde Görmeyen Gözün Tedavi Edilmesi Motifi Üzerine (Ali Berat ALPTEKİN, MF 81)[KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Anlam-İçerik Analizi-İnanış Analizi-Motif Analizi-Tür Analizi]

-Türk Masallarında Mimarî: Hamam ve İşlevleri (Kadriye Türkan, MF 84) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Değişim İşlev Analizi- Gelenek Analizi- Kült Analizi]

-Türk Masallarında Renk İmgesi (Suzan ORÇAN, YLT) [KY: Psikoanalitik Kuram ve Yöntemler-Göstergebilim Yöntemi T: Algı Analizi- Gelenek Analizi- İmaj Analizi- Kültür Analizi-Psikolojik Analiz-Sembol Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Türk Masallarının Max Lüthi Yaklaşımıyla Çözümlemesi (İbrahim Gümüş, DT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi-Tür Analizi]

-Türk Masallarının MaxLüthi Yaklaşımıyla Çözümlemesi (İbrahim Gümüş, DT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi- Tür Analizi]

-Türk ve Alman Masallarından Seçilen Örnek Metinlerde Kadın Figürleri (Feyza SARPER ÖZTÜRK, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Algı Analizi- Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Kimlik Analizi-Tip Analizi- Tür Analizi]

-Türk ve Rus Halk Masallarında Kadın Arketipinin Karşılaştırılması (Mariia TALIANOVA, YLT) [KY: Psikolojik Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Arketip Analizi- Gelenek Analizi- Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analizi- Kimlik Analizi-Psikolojik Analiz-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Türk ve Rus Halk Masallarında Kadın İmgesi (Iryna SMOLIK, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Fantastik Analizi-Gelenek Analizi- İmaj Analizi- Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz- Kişi-Kahraman Analizi- Mitolojik Analiz- Motif Analizi-Tür Analizi]

-Türkmen Masalları Üzerine Motif İncelemesi: Hayvan Masalları (Ahmet GÖKÇİMEN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Kişi-Kahraman Analizi- Kültür Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Türkmen Masalları Üzerine Bir İnceleme (Zülfikar BAYRAKTAR, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Biçim Analizi- Epizot Analizi-Eser Analizi-Fantastik Analizi-Gelenek Analizi-Kişi-Kahraman Analizi- Kültür Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi- Tip Analizi-Tür Analizi]

-Van Masalları Üzerine Bir Araştırma (Yılmaz ÖNAY, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Biçim Analizi- Epizot Analizi- Eser Analizi-Fantastik Analizi- Gelenek Analizi- Kişi-Kahraman Analizi- Kültür Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi- Tip Analizi-Tür Analizi]

-Van Yöresine Ait Türk Halk Masalları (Handan KASIMOĞLU, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi -Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi- İşlevsellik Analizi- Kişi-Kahraman Analizi- Motif Analizi- Söylem Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Yayılm Alanlarıyla Bir Masal ve Versiyonlarının Motif İncelemesi (Serkan BALCI, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi- Fantastik Analizi-Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı Nüsha (Varyant) Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Motif Analizi-Mitolojik Analiz-Tür Analizi]

3.3.2.4.(5).(c). Eser

-Bin Bir Gece Masallarında Âşık Kadın Tipi: Aziz ve Azize Masalı (Aysel ERGÜL, MF 41) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Tür Analizi]

-Eser Evvel mi Gelsin Sonra mı? Masalı ile Gündeşlioğlu Halk Hikâyesinin Arketipsel Tahlili (Okan ALAY, MF 96) [KY: Psikoanalitik Kuram ve Yöntem T: Arketip Analizi-İmaj Analizi- Motif Analizi-Psikanaliz]

-HovhannesTumanyan'ın Masalları (Ercan Cihan ULUPINAR, YLT) [KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- Değişim-Dönüşüm Analizi-Eğitim Analizi- Eser Analizi-Gelenek Analizi- Kültür Analizi-Tür Analizi]

-Kurnaz Köylü Masalında İletişim Çatışmaları (Hülya ÇEVİRME-Aşkın HATUNOĞLU, MF 62) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- Eser Analizi-Transaksiyonel Analiz-Tür Analizi]

-Masalların Dini ve Ahlaki Değerler Açısından İncelenmesi: Billur Köşk Masalları Örneği (Pinar ÜNLÜER, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- Eğitim Analizi-Eser Analizi-Fantastik Analizi-Gelenek Analizi- İşlevsellik Analizi- Kültür Analizi-Mitolojik Analiz-Tür Analizi]

-Zincirleme Masallarda Yapı ve İşlev (Nilay ÖZER, MF 63) [KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler,Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi- İşlevsellik Analizi-Karşılaştırmalı Eşleştirmeli Analiz]

3.3.2.4.(5).(d). Anlatım-Anlatıcı

-Fatma Önkol'un Masal Anlatıcılığı ve Masalların Anlatıcı - Dinleyici ve Anlatım Ortamı Açısından İncelenmesi (Abdulkadir ÖNKOL, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemleri-Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Algı Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi- Biçim Analizi-Gelenek Analizi-İletişim Analizi- Mekân-Ortam Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Giresunlu Bir Masal Anası: Arife Şafak'ın Masal Anlatıcılığı ve Masalların Bağlamsal Çözümlemesi (Demet ŞAFAK AYDIN, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Algı Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi-Gelenek Analizi-İletişim Analizi- Mekân-Ortam Analizi-Söylem Analizi- Tür Analizi]

-Malatyalı Bir Masal Anası: Suzan Geniş (Esma ŞİMŞEK, MF 56) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi- Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Tür Analizi]

3.3.2.4.(5).(e). Tema

-Anadolu Masallarında Çok Eşlilik (Kadriye TÜRKAN, MF 105) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı T: Eleştirel (Sorgulayıcı-Tartışmalı) Analiz- Motif Analizi]

-Anadolu Masallarında Su ve Ateş (Serdar Deniz ÖZDEMİR, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi-Fantastik Analizi- Gelenek Analizi- İnanış Analizi- Kült Analizi- Mitolojik Analiz-Sembol Analizi-Tür Analizi]

-Azerbaycan ve Arap Masalına Düalist Fikrin Yansıması (R.Z. HALILOV-Adnan DERİN, MF 24) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı T: Paradigma Analizi]

-Elazığ Masallarında Dua ve Halk Hekimliği (Enver ARAS, MF 36) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi]

-Elazığ Masallarında Dua ve Halk Hekimliği (Enver ARAS, MF 36) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- Eser Analizi]

-Geçiş Ritüelleri ve Halk Masalları (Meral OZAN, MF 91)[KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-İnanış Analizi- İşlevsellik Analizi-Ritüel Analizi-Tür Analizi]

-Karaçay-Malkarlarda Tılsımlı Masallar (İnceleme-Metin) (ZEYNEP ASLAN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Biçim Analizi- Eser Analizi-Fantastik Analizi- Gelenek Analizi- Kültür Analizi- Mitolojik Analiz- Motif Analizi-Tür Analizi]

-Kırgız Masallarında Mitolojik Unsurlar (Zekeriya KARADAVUT, MF 85) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi]

-Konu ve Yapı Bakımından Kırgız Peri Masalları (Selma ÖZEN, YLT) [KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Eser Analizi-İşlevsellik Analizi- Kişi-Kahraman Analizi- Mekân-Ortam Analizi-Motif Analizi- Tema Analizi]

-Konu ve Yapı Bakımından Kırgız Peri Masalları (Selma ÖZEN, YLT) [KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi- Eser Analizi-İşlevsellik Analizi-Kişi-Kahraman Analizi- Mekân-Ortam Analizi-Motif Analizi-Tema Analizi]

-Masalların Dini ve Ahlaki Değerler Açısından İncelenmesi: Billur Köşk Masalları Örneği (Pınar ÜNLÜER, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eğitim Analizi-Eser Analizi- Fantastik Analizi- Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mitolojik Analiz-Tür Analizi]

-Türk Dünyası Masal Geleneğinde Şamanistik Unsurlar (Kadriye TÜRKAN, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Biçim Analizi- Eser Analizi-Fantastik Analizi- Gelenek Analizi- İnanış Analizi-Kültür Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Türk Dünyası Masal Geleneğinde Şamanistik Unsurlar (Kadriye TÜRKAN, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Biçim Analizi- Eser Analizi-Fantastik Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi- Tip Analizi-Tür Analizi]

-Türk Dünyası Masallarında Su Kültü (Kadriye TÜRKAN, MF 93) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi-Kült Analizi]

-Türk Edebiyatında Etiolojik (Neden-Sonuç Açıklayıcı) Hayvan Masalları (Mustafa SEVER, MF 24) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Köken Analizi- Tema Analizi]

-Türk Masallarında Renk İmgesi (Suzan ORÇAN, YLT) [KY: Psikoanalitik Kuram ve Yöntemler-Göstergebilim Yöntemi T: Algı Analizi- Gelenek Analizi- İmaj Analizi- Kültür Analizi-Psikolojik Analiz- Sembol Analizi- Tema Analizi- Tür Analizi]

3.3.2.4.(5).(f). Karşılaştırma

-Anadolu, Çin, Kızılderili ve Avustralya Halk Masallarında Değişme Motifinin Benzerlikleri ve Farklılıkları Açısından Karşılaştırılması (Burcu Narda YURTSEVEN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Biçim Analizi- Eser Analizi-Fantastik Analizi-Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz- Kültür Analizi- Motif Analizi- Mitolojik Analiz- Tip Analizi-Tür Analizi]

-Evvel mi Gelsin Sonra mı? Masalı ile Gündeşlioğlu Halk Hikâyesinin Arketipsel Tahlili (Okan ALAY, MF 96) [KY: Psikoanalitik Kuram ve Yöntem T: Arketip Analizi-Motif Analizi- Psikanaliz]

-Georg Büchner’in “Woyzeck” ve Turan Oflazoğlu’nun “Kösem Sultan” Oyunlarında Masalın İşlevi (Birkan KARGI, MF 54) [KY: KY: İşlevsel Yöntem T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-İşlevsellik Analizi-Tür Analizi]

-Kıbrıs Türk Masalları ile Uygur Türk Masalları Üzerinde Karşılaştırmalı Bir Araştırma (İnceleme-Metinler) (Burak GÖKBULUT, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- Biçim Analizi- Eser Analizi- Fantastik Analizi- Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz- Kültür Analizi- Mitolojik Analiz- Motif Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Kolsuz Hanım Üzerine Yazılı Kültür ve Metinlerarası İlişkiler Bağlamında Bir Çalışma (Nurseli Gamze KORKMAZ, MF 83) [KY: Metinlerarasılık Kuramı ve

Yöntemi T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analizi-Metinlerarası Analiz]

-Masal ve Tekerleme Üzerine Bir İnceleme: “Zaman Zaman İçinde” (G. Ezgi KORKMAZ, MF 55)[KY: ? T: Eser Analizi]

-Masalların Dönüşü, Masalların Dönüşümü: Çağdaş Türk Edebiyatında Grimm Masallarının Metinlerarası Kullanımları (Murathan Mungan Örneği) (Betül Havva YILMAZ, YLT) [KY: Metinlerarasılık Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi- İşlevsellik Analizi-Metinlerarası Analiz]

-Türk Masal ve Halk Hikâyelerinde Görmeyen Gözün Tedavi Edilmesi Motifi Üzerine (Ali Berat ALPTEKİN, MF 81)[KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: -]

-Türk ve Alman Masallarından Seçilen Örnek Metinlerde Kadın Figürleri (Feyza SARPER ÖZTÜRK, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Algı Analizi-Anlam-İçerik Analizi- Eser Analizi-Kimlik Analizi-Tip Analizi- Tür Analizi]

-Türk ve Rus Halk Masallarında Kadın Arketipinin Karşılaştırılması (Mariia TALIANOVA, YLT) [KY: Psikolojik Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Arketip Analizi- Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analizi- Kimlik Analizi- Psikolojik Analiz- Tip Analizi- Tür Analizi]

-Türk ve Rus Halk Masallarında Kadın İmgesi (Iryna SMOLIK, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Anlatım-Anlatıcı Analizi- Fantastik Analizi- Gelenek Analizi- İmaj Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz- Kişi-Kahraman Analizi- Mitolojik Analiz- Motif Analizi-Tür Analizi]

-Türkiye ve Türkmen Masallarının Genel Özellikleri (F. Gülay MİRZAOĞLU, MF 26) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz- Tür Analizi]

-Yayımlı Alanlarıyla Bir Masal ve Versiyonlarının Motif İncelemesi (Serkan BALCI, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi- Fantastik Analizi- Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı Nüsha (Varyant) Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Tür Analizi]

3.3.2.4.(5).(g). Tip

-Bin Bir Gece Masallarında Âşık Kadın Tipi: Aziz ve Azize Masalı (Aysel ERGÜL, MF 41) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Tür Analizi]

-Kahramanmaraş Masalları Üzerine Tip ve Motif Araştırması (İbrahim ERŞAHİN, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi-Eser Analizi-Fantastik Analizi- Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi- Tip Analizi- Tür Analizi]

-Masal Yozgat Masallarında Motif ve Tip Araştırması: İnceleme - Metinler (Namık ASLAN, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Biçim Analizi- Epizot Analizi-Eser Analizi- Fantastik Analizi- Gelenek Analizi- Kişi-Kahraman Analizi-Kültür Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Tip Analizi- Tür Analizi]

-Özbek Masallarının Tip ve Motif Yapısı (Ahmet SAÇKESEN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Biçim Analizi- Eser Analizi- Fantastik Analizi- Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Tip Analizi- Tür Analizi]

-Ziya Gökalp’in Masallarında Tipler (Mustafa SEVER, MF 74) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- Eser Analizi-Tip Analizi]

3.3.2.4.(5).(h) Motif

Hemen hemen tüm masal çalışmalarında mevcut olduğu için tezin hacmini artırmamak adına bu başlığı boş bırakıyoruz.

3.3.2.4.(5).(i). Güncelleme

-Sözlü Gelenekten Modern Masala: Çocuk Edebiyatında Masal Üzerine Halkbilimsel Bir İnceleme (Berivan CAN EMMEZ, YLT) [KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi- İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Söylem Analizi]

3.3.2.4.(5).(j). Gelenek

-Denizli Yöresinde Masal Anlatma Geleneği (Mustafa Arslan, MF 86) [KY: Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Gelenek Analizi]

3.3.2.4.(6). Halk Hikâyesi

Çalışmalarda halk hikâyesi başlığı altında genel, bölge-yöre, karşılaştırma, eser, tema, tip, güncelleme, tür, motif, anlatım-anlatıcı ve gelenek alt başlıkları ele alınmıştır.

Bu bölümde yapılan çalışmalarda metin merkezli kuram ve yöntemler, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, yapısalcı kuram ve yöntemler, metinsel aşkınlık yöntemi, ideolojik halkbilimi kuramları ve psikoanalitik kuram ve yöntem kullanılmıştır. (Ek 33)

Yine bu bölümdeki çalışmalarda farklı nitelikte teknikler de kullanılmıştır. Bunlar şu tekniklerdir;anlam-içerik, kültür, işlevsellik, tür,topluluk, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, mekân-ortam, eser, mitolojik, kişi-kahraman, gelenek, anlatım-anlatıcı, değişim-dönüşüm, dil, söylem, metinlerarası, arketip, biçim, tema, epizot, inanış,karşılaştırmalı nüsha (varyant), motif, psikanaliz, algı, imaj, paradigma, eleştirel-sorgulayıcı, olay-vaka, kavram, kimlik, fantastik, ritüel, sembol, durum, iletişim ve tip analizi kullanılmıştır. (Ek 34)

3.3.2.4.(6).(a). Genel

-Halk Hikâyelerinde Tür Sorunu Üzerine (Ezgi ULUSOY ARANYOSİ, MF 92) [KY: ? T: İnanış Analizi]

-Mani Şeklindeki Şiirlerle Teşekkül Etmiş Halk Hikâyeleri Var Mıdır? (Esmâ ŞİMŞEK, MF 33) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz]

-Meslek Folkloru Kapsamında Geleneksel Mesleklerdeki Pir İnanıcı ve Hikâyeleri Üzerine Bir Değerlendirme (Ali DUYMAZ-Halil İbrahim ŞAHİN, MF 87) [KY: ? T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Topluluk Analizi]

-Metinlerarasılık ve Türk Halk Hikâyelerinde Ana-Metinsel Dönüşümler (Yeliz Özay, MF 83) [KY: Metinlerarasılık Yöntemi T: Değişim-Dönüşüm Analizi-İmaj Analizi-Metinlerarası Analiz]

-Türk Halk Hikâyelerinin Canlı Gösterim (=Performans) Olarak İncelenmesi (İsmail GÖRKEM, MF 37) [KY: Bağlamsal Kuram ve Yöntem (Performans Teori) T: Kültür Analizi-Kültürel Analiz]

3.3.2.4.(6).(b). Bölge-Yöre

-Anadolu Sahası Türk Halk Hikâyelerinde Çocuk (Gülnur İLHAN, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Eğitim Analizi-Gelenek Analizi-Kavram Analizi-Kimlik Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Anadolu Sahası Türk Halk Hikâyelerinde Mitolojik Unsurlar (Emine AYDOĞAN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analiz-Fantastik Analizi-Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kişi Kahraman Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Ritüel Analizi-Sembol Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Bayır-Bucak Türkmenlerinin Halk Hikâyeleri (Fidel Behiye ÇİFÇİ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Cerit Türkmenlerinde Halk Hikâyeciliği ve Bazı Hikâyeciler (Gülay MİRZAOĞLU, MF 44) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Gelenek Analizi- Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Çukurova’da Yaşayan Cerit Türkmenleri’nde Halk Hikâyeciliği ve Halk Hikâyeleri (Fatma Gülay MİRZAOĞLU, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Biçim Analizi-Dil Analizi- Eser Analizi-Gelenek Analizi-Olay-Vaka Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Erzurum ve Çevresinden Derlenen Halk Hikâyeleri Üzerinde Araştırmalar (Metin KARADAĞ, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Biçim Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Motif Analizi-Olay-Vaka Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Güney Azerbaycan Sahasına Ait Beş Halk Hikâyesi Üzerine Bir Araştırma (Gönül BEŞİROVA, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Dil Analizi-Epizot Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Motif Analizi-Tür Analizi]

-İzmir’de Yaşayan Âşıklardan Derlenen Halk Hikâyeleri Üzerine Bir Araştırma (Ahmet SAÇKESEN, YLT) [KY: Bağlamsal Kuram ve Yöntem (Performans Teori) T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-İzmir’de Yaşayan Âşıklardan Derlenen Halk Hikâyeleri Üzerine Bir Araştırma (Ahmet SAÇKESEN, YLT) [KY: Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Dil Analizi-Epizot Analizi-Eser Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Motif Analizi]

-Kars’ta Sözel Hikâyecilik ve Hikâyeler (Muammer Mete TAŞLIOVA, DT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Motif Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Kazan Tatarlarında “Şahsenem ve Garip” Hikâyesi (Gülhan ATNUR, MF 76) [KY: Tarihî-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi-Karşılaştırmalı Nüsha-Varyant Analizi (Edisyon Kritik)-Motif Analizi]

-Osmaniye Düziçili Âşık Mustafa Çabuk’tan Derlenen Koroğlu Türkülü Hikâyeleri (İnceleme-Metinler) (Ahmet Türker AYDIN, YLT) [KY: Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Biyografik Analiz-Eser Analizi- Tip Analizi-Tür Analizi]

-Osmaniye Halk Hikâyeleri Üzerinde Bir Araştırma (Tuğba KAYA, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analiz- Gelenek Analizi- Kişi Kahraman Analizi-Motif Analizi-Tip Analizi- Tür Analizi]

-Şeyyad Hamza’nın Yusuf u Züleyha Mesnevisi ile Tatar Türklerinin Yosif Kitabı Üzerine Mukayeseli Bakış (Mustafa AÇA, MF 61) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz]

-Türkmenistan’dan Gül Senüber Hikâyesi (Nerin KÖSE, MF 21) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Motif Analizi-Tür Analiz]

3.3.2.4.(6).(c). Karşılaştırma

-Alman Halk Hikâyeciliği ile Türk Halk Hikâyeciliğinin Teorik Olarak Karşılaştırılması (Sevengül SÖNMEZ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Biçim Analizi-Dil Analizi- Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Olay-Vaka Analizi-Tür Analizi]

-Arzu ile Kamber Hikâyesinin İki Varyantı “Bayburt-Yozgat” (Hayrettin RAYMAN, MF 29)[KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Tür Analizi]

-Âşık Şah Senem ve Âşık Aslı’nın Sesleri ve Suskunlukları (Aslı UÇAR, MF 83) [KY: İdeolojik Halkbilim Kuramları T: Algı Analizi-Anlam-İçerik Analizi-Eleştirel Analiz-Eser Analizi-İmaj Analizi-Kişi-Kahraman Analizi]

-Aşkın İki Yüzü Tek Hâli: Âşık Garip Hikâyesi ile Romeo ve Juliet’in Mukayesesi (İbrahim Dilek, MF 87) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Motif Analizi-Tema Analizi]

-Beyrek Hikâyesi’nin Yozgat’ta Derlenen İki Yeni Varyantı Üzerine (Namık ASLAN, MF 27) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Tür Analizi]

-Böyle Bağlar Hikâyeleri Üzerinde Mukayeseli Bir Araştırma (Nerin KÖSE, MF 25) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Karşılaştırmalı Nüsha-Varyant Analizi (Edisyon Kritik)-Motif Analizi]

-Evvel mi Gelsin Sonra mı? Masalı ile Gündeşlioğlu Halk Hikâyesinin Arketipsel Tahlili (Okan ALAY, MF 96) [KY: Psikoanalitik Kuram ve Yöntem T: Arketip Analizi-İmaj Analizi-Motif Analiz-Psikanaliz]

-Gül ile Sitemkar Hikâyesinin Varyantları Üzerinde Karşılaştırmalı Bir Araştırma (Bilgi TOMO, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Epizot Analizi-Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı Nüsha (Varyant) Analizi-Kişi Kahraman Analizi-Motif Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Karıştırılan İki Halk Hikâyesi (Aynur KARATAŞ, MF 15) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Eser Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Karşılaştırmalı Nüsha-Varyant Analizi (Edisyon Kritik)-Motif Analizi]

-Leylâ ile Mecnun ve Ferhad ile Şirin Anlatılarının Meşrulaştırma Kavramı Odağında Çağdaş Edebiyata Metinlerarası Yansımaları (Gökhan TUNÇ, MF 83) [KY: Metinlerarasılık Yöntemi T: Anlam İçerik Analizi-Kavram Analizi-Metinlerarası Analiz-Paradigma Analizi]

-Metinlerarası İlişkilerde Türk Halk Hikâyeleri (Yeliz ÖZAY, YLT) [KY: Metinlerarası Kuram ve Yöntemler Aşknlık Yöntemi T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Metinlerarası Analiz-Tür Analizi]

-Şeyyad Hamza’nın Yusuf u Züleyha Mesnevisi ile Tatar Türklerinin Yosif Kitabı Üzerine Mukayeseli Bakış (Mustafa AÇA, MF 61) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz]

-Türk Halk Hikâyelerinden Arzu Kamber (Arzu Qamber) Hikâyesinin Kerkük ve Tuzhurmatı Varyantlarının Mukayesesi (Necdet Yaşar BAYATLI, MF 82) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Karşılaştırmalı Nüsha (Varyant) Analizi-Motif Analizi]

3.3.2.4.(6).(d). Eser

-Celâl Şah Hikâyesi (Nerin KÖSE, MF 17) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Motif Analizi]

-Dirse Han Oğlu Boğaç Han Hikâyesi (Himmet UÇ, MF 60) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi]

3.3.2.4.(6).(e). Tema

-Anadolu Sahası Türk Halk Hikâyelerinde Çocuk (Gülnur İLHAN, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Eğitim Analizi-Gelenek Analizi-Kavram Analizi-Kimlik Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Anadolu Sahası Türk Halk Hikâyelerinde Mitolojik Unsurlar (Emine AYDOĞAN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analiz- Fantastik Analizi- Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz- Kişi Kahraman Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Ritüel Analizi-Sembol Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Farklı Kültürel Ortamlarda Üretilen Anlatılarda Kadın Algısı (Derya TÜZİN, MF 88) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Algı Analizi-Anlam-İçerik Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz]

-Halk Hikâyelerinde Bir İmaj Olarak Bağ ve Bahçenin Kadın ve Bedeni İle İlişkisi (Esra AKBALIK, MF 101) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-İmaj Analizi-Sembol Analizi]

-Hançerli Hanım Hikâye-i Garibesi’nin Modern Eşcinselleri (Oğuz GÜVEN, MF 83) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- Eser Analizi]

-İdeolojinin Aktarımında Halk Hikâyelerinin İşlevi: Arzu ile Kanber Örneği (Hale SERT, MF 88) [KY:İdeolojik Halkbilimi Kuramları T: Algı Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Kişi-Kahraman Analizi]

-Karavellilerde Dinsel Otoritenin Mizahi Eleştirisi (Mehmet Ali YOLCU, , MF 102) [Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Türk Halk Hikâyelerinde Halk Hekimliği (Ali Berat Alptekin, MF 86) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Kültür Analizi]

-Uygur Hikâyelerinde Cinsellik ve Albeni Meselesi (Alimcan İNAYET, MF 20) [KY: ? T: Anlam-İçerik Analizi-Tema Analizi]

3.3.2.4.(6).(f). Tip

-Bir Aşk Hikâyesi Kahramanı Sürmeli Bey (Vasfı ADİKTİ, MF 51) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Kişi-Kahraman Analizi]

-Modernleşirmenin Erotik Topraklarında Bir Halk Hikâyesinin Geleneksel Kadın Kahramanı: Suna (Nilüfer YEŞİL, MF 90) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler (fakelore) T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Kişi-Kahraman Analizi]

3.3.2.4.(6).(g). Güncelleme

-Arzu ile Kamber”den “Yılan Hikâyesi”ne (Canan ÖKTEMGİL TURGUT, MF 55) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Tür Analizi]

Halk Hikâyesinden Tanzimat Romanlarına Gerçekçiliğin Boyutları (Servet ERDEM, MF 92) [KY:Metinsel Aşkınlık Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analizi]

-Hikâyeden Romana “Soylu” Bir Dönüşüm (Sıla AKDENİZ, MF 79) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Tür Analizi]

-Sinemada Halk Hikâyelerine Metinlerarası Bir Bakış (Tuna YILDIZ, YLT) [KY: Metinlerarasılık Kuramı ve Yöntemi T: Algı Analizi-Anlam-İçerik Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi- Durum Analizi-Eser Analizi-İletişim Analizi-Metinlerarası Analiz-Tür Analizi]

3.3.2.4.(6).(h). Motif

-Halk Hikâyelerinde İmtihan Motifi Kompleksi (Ensar ASLAN, MF 51) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- Motif Analizi]

-Memo-Zin Hikâyesinde “Yer” Motifi (Ahmet TURAN, MF 21) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Motif Analizi]

-Mitolojik Konulu Bir Halk Hikâyesi “Leylâ İle Mecnûn Hikâyesi” Merkezinde Yıldız Dönüşüm (Ebru ŞENOCAK, MF 86) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Mitolojik Analiz]

-Motif Türk Halk Hikâyelerinde Ağaç Motifi Üzerine (Ali Berat ALPTEKİN, MF 76)[KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Motif Analizi]

-Raglan’ın Geleneksel Kahraman Kalıbı ve Türk Halk Hikâyeleri (Nerin KÖSE, MF 45) [KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler Kahramanın Biyografisini Çözümleyen Yapısal Yöntemler T: İnanış Analizi]

-Settar Han Hikâyesindeki Motifler ve Formel Unsurlar-II (Enver Aras, MF 48)[KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Eser Analizi-Motif Analizi-Tip Analizi]

-Settar Han Hikâyesinin İncelenmesi-I (Enver ARAS, MF 47) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi- Eser Analizi- Motif Analizi-Tip Analizi]

-Sevdiğini Yenerek Alan Genç Kız Motifi ve Türk Halk Hikâyeleri (Nerin KÖSE, MF 23) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Motif Analizi]

-Türk Halk Hikâyelerinde “İlk Görüşte Aşk” Motifi, Ensest Yasağı ve Egzogami (Nefise ABALI, MF 83)[KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Kavram-Motif Analizi-Tema Analizi]

3.3.2.4.(6).(i). Anlatım-Anlatıcı

-Cerit Türkmenlerinde Halk Hikâyeciliği ve Bazı Hikâyeciler (Gülay MİRZAOĞLU, MF 44) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Gelenek Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Çukurova’da Yaşayan Cerit Türkmenleri’nde Halk Hikâyeciliği ve Halk Hikâyeleri (Fatma Gülay MİRZAOĞLU, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Biçim Analizi-Dil Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Olay-Vaka Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Çukurovalı Âşık Mustafa Köse’den Derlenen Türkölü Hikâyeler (İnceleme-Metin) (Ozan TÖLÜCE, YLT) [KY: Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Biyografik Analiz-Eser Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-İzmir’de Yaşayan Âşıklardan Derlenen Halk Hikâyeleri Üzerine Bir Araştırma (Ahmet SAÇKESEN, YLT) [KY: Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Dil Analizi-Epizot Analizi-Eser Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Motif Analizi]

-Kars’ta Sözel Hikâyecilik ve Hikâyeler (Muammer Mete TAŞLIOVA, DT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi- Gelenek Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Motif Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Osmaniye Düziçili Âşık Mustafa Çabuk’tan Derlenen Köroğlu Türkölü Hikâyeleri (İnceleme-Metinler) (Ahmet Türker AYDIN, YLT) [KY: Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Biyografik Analiz-Eser Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

3.3.2.4.(6).(j). Gelenek

-Edebî Eserlerde Bakış Açısı Yöntemi ve Türk Hikâyeleri Üzerine Bir Uygulama (Elif DİNÇER, YLT) [KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi-Eser Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Metinlerarası Analiz]

-Halk Hikâyeciliği Geleneğimiz Açısından “Kozı Körpeş - Bayan Sulu Jırı” Üzerine Bir Tahlil Denemesi (Bekir ŞİŞMAN, MF 35) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Kültür Analizi-Motif Analizi]

-Halk Hikâyelerinde Âşıklık Eğitimi (Mürvet EVREN, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eğitim Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Tür Analizi]

-Modernleştirmenin Erotik Topraklarında Bir Halk Hikâyesinin Geleneksel Kadın Kahramanı: Suna (Nilüfer YEŞİL, MF 90) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Kişi-Kahraman Analizi]

3.3.2.4.(7). Fıkra

Çalışmalarda fıkra başlığı altında bölge-yöre, topluluk, kuram, anlatım-anlatıcı, tip, tema, tür ve güncelleme alt başlıkları ele alınmıştır.

Bu bölümde yapılan çalışmalarda metin merkezli kuram ve yöntemler, tarihi-coğrafi fin kuramı ve yöntemi, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, mizah kuram ve yöntemleri, sözlü formül kuram ve yöntemi, uyumsuzluk kuramı ve yöntemi, üstünlük kuramı ve yöntemi, rahatlama kuramı ve yöntemi ve linguistik mizah kuramı kullanılmıştır. (Ek 35)

Yine bu bölümdeki çalışmalarda farklı nitelikte teknikler de kullanılmıştır. Bunlar şu tekniklerdir;anlam-içerik, kültür, işlevsellik, tür,topluluk, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, mekân-ortam, eser, kişi-kahraman, gelenek, anlatım-anlatıcı, değişim-dönüşüm, söylem, arketip, biçim, tema, psikanaliz, algı, eleştirel-sorgulayıcı, kavram, fenomen, psikolojik, sosyolojik, durum, eğitim, çağrışım, iletişim, terim ve tip analizi kullanılmıştır. (Ek 36)

3.3.2.4.(7).(a). Bölge-Yöre

-Antalya Yöresi Yörük Fıkraları Üzerine Bir Araştırma (Nurda KILINÇ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Gelenek Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Tip Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Arnavutluk’taki Nasrettin Oğlu Nasrettin (Drita ÇETAKU, MF 55) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Fenomen Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz- Tür Analizi]

-Çukça Fıkraları (İsmet ÇETİN, MF 51) [KY: Tarihi-Coğrafi-Yayımla Kuramı??? T: Tip Analizi]

-Mahalli Trabzon Fıkraları (Yakup TOPAL, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Tümdengelim T3:Anlatım Anlatıcı Analizi-Gelenek Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Mersin Fıkralarının Bağlam Merkezli Halkbilimi Kuramları Açısından İncelenmesi (Zeynep İrem DEGER, YLT) [KY: Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler-İşlevsel Yöntem T: SAnlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-İşlevsellik Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Sivas fıkraları(Yapı, İşlev, Bağlam) (Birsen AKPINAR, YLT) [KY: Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi-İşlevsellik Analizi-Mekân-Ortam Analizi- Tür Analizi]

-Türkmen Fıkra Tipleri Üzerine Bir Araştırma (Şamuhmet EMEDOV, YLT) [KY: Mizah Kuram ve Yöntemleri- Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Algı Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-İşlevsellik Analizi-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Söylem Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Türkmenistan’da Nasreddin Hoca Fıkraları (Fayzulla RAHMANKULOV, DT) [KY: Mizah Kuram ve Yöntemleri-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-İşlevsellik Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz- Kültür Analizi-Söylem Analizi-Tip Analizi]

-Türkmenistan’da Nasreddin Hoca Fıkraları (Fayzulla RAHMANKULOV, DT) [KY: Mizah Kuram ve Yöntemleri T: Anlatım Anlatıcı Analizi-Gelenek Analizi-Tip Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

3.3.2.4.(7).(b). Topluluk

-Antalya Yöresi Yörük Fıkraları Üzerine Bir Araştırma (Nurdan KILINÇ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Gelenek Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Tip Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

3.3.2.4.(7).(c). Kuram

Bektaşî Fıkralarının “Uyumsuzluk Kuramı” Bağlamında İncelenmesi (Müzeyyen SAĞLAM 98) [KY: Uyumsuzluk Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Durum Analizi-İşlevsellik Analizi-Tip Analizi]

-Fıkra, Gülmece Kuramları ve Anlatım Ortamı (Müge CANPOLAT-Şehnaz ŞİŞMANOĞLU, MF 55) [KY: Mizah Kuram ve Yöntemleri T: Mekân Analizi-Psikolojik Analizi-Tür Analizi]

-Mizah Teorileri ve Mizah Teorilerine Göre Nasreddin Hoca Fıkralarının Tahlili (Zülfikar BAYRAKTAR, DT) [KY: Uyumsuzluk Kuramı ve Yöntemi-Üstünlük Kuramı ve Yöntemi-Rahatlama Kuramı ve Yöntemi-Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi- Tip Analizi-Tür Analizi]

-Nasreddin Hoca Tipi ve Fıkralarının Oluşumunun Bağlam Merkezli Halk Bilim Yöntemleri Açısından İncelenmesi (Mustafa USTA, YLT) [KY: Sözlü Formül Kuramı ve Yöntemi (Sözlü Kompozisyon Teorisi) T: Anlam-İçerik Analizi-Fenomen Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kişî-Kahraman Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Uyumsuzluk Kuramı Bağlamında “Yaşlı Bilge Adam” ve “Oyuncu”nun İşlevleri: Nasreddin Hoca Neden Komiktir? (Sinem ŞAHİN YEŞİL, MF 96) [KY: Uyumsuzluk Kuramı ve Yöntemi T: Arketip Analizi-Fenomen Analizi-Psikanaliz-Tip Analizi]

-Uyumsuzluk Kuramı Bağlamında Sanal Ortamda Temel Fıkraları (Yasemin TUFAN, MF 75) [KY: Uyumsuzluk Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Durum Analizi-İşlevsellik Analizi-Tip Analizi]

-Üstünlük Kuramı Bağlamında Harp ve Mizah (Aziz KILINÇ, MF 73) [KY: Üstünlük Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Durum Analizi-İşlevsellik Analizi]

3.3.2.4.(7).(d). Anlatım-Anlatıcı

-Fıkra, Gülmece Kuramları ve Anlatım Ortamı (Müge CANPOLAT-Şehnaz ŞİŞMANOĞLU, MF 55) [KY: Mizah Kuram ve Yöntemleri T: Mekân Analizi-Psikolojik Analizi-Tür Analizi]

3.3.2.4.(7).(e). Tip

-Arnavutluk’taki Nasrettin Oğlu Nasrettin (Drita ÇETAKU, MF 55) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Fenomen Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Tür Analizi]

-Bektaşî Tipinin İzinde Bektaşî Fıkraları Hakkında Bir Gruplandırma Çalışması (Elif AKSOY, MF 55) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Tip Analizi-Topluluk Analizi-Tema Analizi]

-Bölge ve Yörelerle İlgili Fıkra Tipleri Üzerinde Bir Araştırma (Rusya’da Çukotya Azerbaycan’daki Şeki ve Nehrem ve Türkiye’de Karadeniz Fıkraları Örnekleri) (Duygu GÜNKİZİL, YLT) [KY: Mizah Kuram ve Yöntemleri T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Psikolojik Analiz-Tip Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Fıkra Türünde “Kirlenmeye” Müdahale ve İdealleştirilen Fıkra Tipinde Arasözlerin İzi: Temel’li Fıkralar (Başak ÖZTÜRK BİTİK, MF 75) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Hoca Nasrettin, Anti-Kahraman mı, Hilebaz mı, Bilge mi? (Evrin ÖLÇER ÖZGÜNEL, MF 78) [KY: Psikoanalitik Kuram ve Yöntem T: Arketip Analizi-Eleştirel (Sorgulayıcı-Tartışmalı) Analizi-Kişi-Kahraman Analizi]

-İki Uygur Fıkra Tipi: Molla Zeydin ve SeleyÇakkın (İsa ÖZKAN, MF 16) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Tip Analizi-Tür Analizi]

-Karadeniz Bölgesinden Bir Fıkra Tipi: Meletli (Ali Osman ÖZTÜRK, MF 27) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler- Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Tip Analizi]

-Meclis Kürsüsünden Temel Fıkraları: Bağlam Merkezli Halkbilimi Kuramlarıyla Bir Kültürel Analiz Denemesi (MF, 75) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Kişi-Kahraman Analizi-Mekân Analizi- Tip Analizi-Tür Analizi]

-Mizah Teorileri ve Mizah Teorilerine Göre Nasreddin Hoca Fıkralarının Tahlili (Zülfikar BAYRAKTAR, DT) [KY: Uyumsuzluk Kuramı ve Yöntemi-Üstünlük Kuramı ve Yöntemi-Rahatlama Kuramı ve Yöntemi-Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Mizah, Eleştirel Düşünce ve Bilgelik: Nasreddin Hoca (Nebi Özdemir, MF 87) [KY: Mizah Kuram ve Yöntemleri T: Fenomen Analizi-Tip Analizi]

-Nasreddin Hoca Fıkralarında İnsan Kadrosu (Gökhan Tarıman CENİKOĞLU, DT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Nasreddin Hoca Fıkralarında İnsan Kadrosu (Gökhan Tarıman CENİKOĞLU, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi- Gelenek Analizi-Motif Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Nasreddin Hoca Tipi ve Fıkralarının Oluşumunun Bağlam Merkezli Halk Bilim Yöntemleri Açısından İncelenmesi (Mustafa USTA, YLT) [KY: Sözlü Formül Kuramı ve Yöntemi (Sözlü Kompozisyon Teorisi) T: Anlam-İçerik Analizi-Fenomen Analizi Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kişi-Kahraman Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Nasrettin Hoca: Çağrışımlar (Zeynelabidin MAKAS, MF 31) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Çağrışım Analizi-Fenomen Analizi-Kültür Analizi-Tip Analizi]

-Temel Fıkralarında “Yardımcı Erkek Oyuncu Dursun”un İşlevi (Sıla AKDENİZ, MF 75) [KY: İşlevsel Yöntem T: Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Temel Fıkralarında Toplumsal Eleştiri (Erol TANRIBUYURDU, MF 75) [KY: Mizah Kuram ve Yöntemleri T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Tip Analizi]

-Temel’in Uluslararası Akraları: Temel Fıkralarında Uyarılma Mümkün Müdür? (Hami İnan GÜMÜŞ, MF 75) [KY: Sözlü Formül Kuramı ve Yöntemi T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Fenomen Analizi-İletişim Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kişi-Kahraman Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Türkmen Fıkra Tipleri Üzerine Bir Araştırma (Şamuhmet EMEDOV, YLT) [KY: Mizah Kuram ve Yöntemleri- Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Algı Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-İşlevsellik Analizi-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Söylem Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

3.3.2.4.(7).(f). Tema

-Âşıklar Etrafında Anlatılan Fıkralar (Esmâ ŞİMŞEK, MF 17) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Kişi-Kahraman Analizi-Tema Analizi-Tip Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Mizah Dili Bağlamında Polis Konulu Fıkralar (Ferhat ÖZMEN, YLT) [KY: Mizah Kuram ve Yöntemleri T: İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Tanrısal ve Siyasal İktidara Karşı Üretilen Fıkralarda “Dokunma” İşlevi (İsmail UYGUN, MF 96) [KY: İşlevsel Yöntem T: İşlevsellik Analizi-Tür Analizi]

-Temel Fıkraları’nda ‘Öteki’leştirme Boyutu (R. Aslıhan AKSOY, MF 75) [KY: Üstünlük Kuramı ve Yöntemi T: İmaj Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Temel Fıkralarında Toplumsal Eleştiri (Erol TANRIBUYURDU, MF 75) [KY: Mizah Kuram ve Yöntemleri T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Tip Analizi]

3.3.2.4.(7).(g). Tür

-Doktor Fıkraları (Sevim KEBEL, MF 67) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler- Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Terim Analizi-Tür Analizi]

-Fıkra Türünde “Kirlenmeye” Müdahale ve İdealleştirilen Fıkra Tipinde Arasözlerin İzi: Temel’li Fıkralar (Başak ÖZTÜRK BİTİK, MF 75) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- Eser Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Geleneksel Fıkra-Modern Fıkra (Saim SAKAOĞLU, MF 97) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler-İşlevsel Yöntem T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Tür Analizi]

-Kalıp Fıkra Üzerine Düşünceler (Saim SAKAOĞLU, MF 93) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Özel Analiz-Tür Analizi]

3.3.2.4.(7).(h). Güncelleme

-Ali Şir Nevayi’ye Bağlı Olarak Anlatılan Fıkralar (Selma ERGİN, MF 64) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Kişi-Kahraman Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Fıkralarda Dinsel İktidar Örüntüsünün Kırılması (M. Fatih USLU, MF 67) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Sosyolojik Analiz-Söylem Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Folklorun Evrenselleri Sorunsalı Üzerine Bir Deneme: Tanım (Kubilay AKTULUM, MF 97) [KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-İmaj Analizi-Karşılaştırmalı Eşleştirmeli Analiz-Motif Analizi]

-Geleneksel Fıkra-Modern Fıkra (Saim SAKAOĞLU, MF 97) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler-İşlevsel YöntemT: Değişim-Dönüşüm Analizi-Tür Analizi]

İngiliz-Fransız-Alman Sözel Anlatı Kalıbındaki Fıkralar ve “Etnik” Mizah (Aslı UÇAR, MF 67) [KY: Linguistik Mizah Kuramı T: Anlam-İçerik Analizi]

-Sözlü Kültürden Yazılı Kültüre “Fıkra”nın “Pazarlama” Sektöründe Dönüşümü ve Fonksiyonları (Gökşen BUĞRA, MF 67) [KY: İşlevsel Yöntem T: Değişim Dönüşüm Analizi-İşlevsellik Analizi]

-Yabancılar Türkçe Öğretimi Kapsamında Fıkralar: Nasreddin Hoca Fıkraları (Ahmet AKKAYA, MF 100) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Eğitim Analizi-İletişim Analizi-İşlevsellik Analizi]

3.3.2.4.(8). Kişisel Deneyim Anlatıları

Sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır.

Bu başlık altında kullanılan kuram, yöntem ve tekniklerin az olmasından ötürü grafik olarak ele almadığımızı belirtmek isteriz.

Konuyla ilgili örnek çalışmalar aşağıda verilmiştir;

-Kişisel Deneyim Anlatılarının Bağlamsal Çerçevesi: Deneyimlenen, Hatırlanan ve Anlatılan Hayat (Zehra KADERLİ YAPICI, MF 93) [KY: ? T: İnanış Analizi]

-Sözlü Tarih Çerçevesinde Kore Gazilerinin Kore Savaşıyla İlgili Hatıraları (Ahmet OĞUZ, MF 94) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Olay-Vaka Analizi]

3.3.2.4.(9).Acayip Edebiyatı

Sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır.

Bu bölümde yapılan çalışmalarda metin merkezli kuram ve yöntemler vetarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi kullanılmıştır.

Yine bu bölümdeki çalışmalarda farklı nitelikte teknikler de kullanılmıştır. Bunlar şu tekniklerdir; anlam-içerik, kült, ritüel, anlatım-anlatıcı, tür, eser, mitolojik, fantastik, inanış, fenomen, motif ve mekân-ortam analizi kullanılmıştır.

Konuyla ilgili örnek çalışmalar aşağıda verilmiştir;

-Acâ’ib Edebiyatı’ndan Bir Örnek: Üsküdarlı Sırrî’nin Hikâye-i Garîbü’l-Âsâr’ı (Hakkı AKSOYAK, MF 103) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Tür Analizi]

-Evliya Çelebi Seyahatname’sinde Garâ’ib Bir Anlatı: Hz. Ali Kayası Efsaneleri (Yeliz ÖZAY, MF 92) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Fenomen Analizi-İnanış Analizi-Kült Analizi]

-Evliyâ Çelebi’nin Acayip ve Garip Dünyası (Yeliz ÖZAY, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Fantastik Analiz-İnanış Analizi-Kült Analizi-Mitolojik Analiz-Ritüel Analizi]

-Senteriyiye ile İskenderiye Ortasında Aca’ib Bir Şehir (Fazile Eren Kaya , Mf, 103) [KY: Tarihî-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: YAnlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Fantastik Analizi-Mekân Analizi-Motif Analizi-Tür Analizi]

3.3.2.4.(10).Söz Hikâyesi

Sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır.

Bu bölümde yapılan çalışmada bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler kullanılmıştır.

Yine bu bölümdeki çalışmada farklı nitelikte teknikler de kullanılmıştır. Bunlar şu tekniklerdir; anlam-içerik, olay-vaka ve tür analizi kullanılmıştır.

Bu başlık altında kullanılan kuram, yöntem ve tekniklerin az olmasından ötürü grafik olarak ele almadığımızı belirtmek isteriz.

Konuyla ilgili örnek çalışma aşağıda verilmiştir;

-Adıyaman Yöresinde “Hikâyesi” Olan Atasözleri ve Deyimler (Ramazan TOKDEMİR, MF 29) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Olay-Vaka Analizi-Tür Analizi]

3.3.2.4.(11). Âşık Hikâyesi

Sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır.

Bu bölümde yapılan çalışmada bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler ile tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi kullanılmıştır.

Yine bu bölümdeki çalışmada farklı nitelikte teknikler de kullanılmıştır. Bunlar şu tekniklerdir; müzik-ezgi, eser, anlam-içerik, söylem, anlatım-anlatıcı, tür, karşılaştırmalı nüsha (varyant) analizi, epizot, motif, dil ve gelenek analizi kullanılmıştır.

Konuyla ilgili örnek çalışmalar aşağıda verilmiştir;

-Anadolu Sahası Âşık Hikâyelerinde Zaman ve Mekân (Mehmet Serdal EĞLEN, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi- Mekân-Ortam Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Azerbaycan Âşıklık Geleneğindeki Kerem ile Aslı Destanı Üzerine Bir İnceleme (Filiz AKTÜKÜN, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve

Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Garip Adına Bağlı Türkmen Destanları ile Türkmen Oğuznamesi'nin Kaynak ve Motif Olarak Karşılaştırılması (Baki Bora HANÇA, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Epizot Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı Nüsha (Varyant) Analizi-Motif Analizi-Söylem Analizi- Tür Analizi]

3.4. Âdet-İnanış

Âdet-İnanış bölümünü genel, gündelik hayatla ilgili inanışlar, uğurlama karşılama ve inanış grupları başlıkları altında inceledik.

Bu bölümde kuram ve yöntem olarak, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, psikoanalitik kuram ve yöntemler, metin merkezli kuram ve yöntemler, ritüel kuram ve uygulamalı kuram ve yöntemler kullanılmıştır.

Teknik olarak inanış, gelenek, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, topluluk, tür, kültür, motif, sanat-poetika, arketip, imaj, psikanaliz, sembol, mekân-ortam, anlam-içerik, kavram, işlevsellik, kimlik, ritüel, iletişim, karşılaştırmalı nüsha-varyant analizi, köken ve mitolojik analiz kullanılmıştır.

Kuram, yöntem ve teknikleri genel başlık altında değil her bir konu grubunun altında değerlendirdik.

3.4.1. Genel

Çalışmalarda kuram ve yöntem olarak tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, psikoanalitik kuram ve yöntemler, metin merkezli kuram ve yöntemler, ritüel kuram ve yöntem ve uygulamalı kuram ve yöntemler kullanılmıştır. (Ek 37)

Yine bu bölümde teknik olarak inanış, gelenek, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, topluluk, tür, kültür, motif, sanat-poetika, arketip imaj psikanaliz, sembol, mekân-ortam, anlam-içerik, kavram, işlevsellik, kimlik, ritüel analizi, iletişim karşılaştırmalı nüsha-varyant, köken ve mitolojik analiz kullanılmıştır. (Ek 38)

-Afganistan'daki Hazara Türkleri ile Doğu Karadeniz Bölgesindeki Çepni Türkleri Arasında Yaşayan Halk İnanmaları Üzerine Bir Mukayese Denemesi (Ali ÇELİK, MF 50) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Ahıska Türklerinin Örf ve Âdetleri (Asif HACILI-Habib H. İDRİSİ, MF 18) [KY: Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Topluluk Analizi]

-Alevi-Bektaşî Geleneğinde Muhabbet: Ruhsal Bir Bilgi Ortamı (Caner IŞIK, MF 89) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi-Kültür Analizi-Mekân Analizi]

-Almanya'daki Türklerde Gelenek Değişimi (Berlin Örneği) (Bekir ŞİŞMAN, MF 77) [KY: İşlevsel Yöntem T: Gelenek-İşlevsellik Analizi-Kimlik Analizi-Kültür Analizi-Topluluk Analizi]

-Besleyen mi, Öldüren mi: Türk Mitik Tasavvurunda Anne Arketipinin Antropomorfik Görünümleri (Pınar FEDAKÂR, MF 103) [KY: Psikoanalitik Kuram ve Yöntem T: Arketip Analizi-İmaj Analizi-Motif Analizi -Psikanaliz]

-Bulgar Türklerinde ve Diğer Türklerin Yılbaşı Âdetlerinde Ateş (Ahmet TACEMEN, MF 25) [KY: ? T: İnanış Analizi]

-Bulgar Türklerinin ve Diğer Türklerin Yılbaşı Âdetlerinde Ateş (Ahmet TECEMEN, MF 25) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi-Kültür Analizi-Sembol Analizi]

-Darende ve Çevresinde Halk İnançları (Şükrü USLU, MF 61) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Algı Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi - Mekân Analizi]

-Dr. Yaşar Kalafat'ın Tespit Ettiği Kars ve Çevresindeki Halk İnançlarının Dokumalara Yansımaları (İ.M.V. Noyan GÜVEN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Motif Analizi- Sanat-Poetika Analizi]

-Durmuş Dede Örneğinden Hareketle Yatırların Yerinin Değiştirilmesinde Halk İnançlarının Durumu Üzerine Tespitler (Özkul ÇOBANOĞLU, MF 40) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve yöntemler T: İnanış Analizi]

-Eski Uygur Türklerinde Şeytan Kavramı (Hüseyin YILDIZ, MF 100) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi-Kavram Analizi]

-Folklorik İmgelem (Bir Toplumsal İmgeler Rezervuarı Olarak İmgelemin Epistemolojik Temellerine Giriş) (Kubilay AKTULUM, MF 101) [KY: Psikoanalitik Kuram ve Yöntem T: İmge Analizi-Psikanaliz- Sembol Analizi]

-Geçiş Ritüelleri ve Halk Masalları (Meral OZAN, MF 91) [KY: Ritüel Kuram ve Yöntem T: Ritüel Analizi]

-Geçiş Ritüelleri ve Halk Masalları (Meral OZAN, MF 91) [KY: Ritüel Kuram ve Yöntem T: Ritüel Analizi]

-Hazara Türklerinin Halk İnançlarında Doğum, Evlenme ve Ölüm (Abdullah Muhammedi, MF 105) [KY: ? T: İnanış Analizi]

-Hazara Türklerinin Halk İnançlarında Doğum, Evlenme Ve Ölüm (Abdullah MUHAMMADI, MF 105) [KY: ? T: İnanış Analizi]

-Kayseri’de Yaşayan Uygur ve Kazak Türklerinin Bazı Âdet ve İnanışları (Harun GÜNGÖR, MF 14) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve YöntemlerT: Gelenek Analizi-İnanış Analizi- Kültür Analizi]

Klasik Türk Şiirinde Güneş Tutulması ve Bununla İlgili İnanış ve Âdetler (M. Fatih KÖKSAL, MF 53) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi]

-Klasik Türk Şiirinde Saçı Geleneği” (Orhan Kurtoğlu, MF 81) [KY: Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi]

-Kosova Türklerinin Baharı Karşılama Ritüelleri (Necip Fazıl DURU, MF 89) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Ritüel Analizi]

-Kültürler Kavşağı Dağıstan’da Aile İçi İletişim (Reha YILMAZ, MF 41) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İletişim Analizi-Kültür Analizi-Mekân Analizi]

-Mitolojiden Teolojiye Eshabü’l Kehf (Gül GÜLLÜ, MF 59) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analizi-Motif Analizi]

-Motif Analizi Türk Halk İnançlarında Hususiyle Doğu Anadolu’da ve Toroslarda “Kırk” Motifi (Yaşar Kaya KALAFAT, MF 22) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-İnanış Analizi-Mekân Analizi-Motif Analizi]

-Muş İlinde Yüzgörümlüğü (H.Sinan ÖZCAN, MF 19) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi]

-Orta Toroslar ve Makedonya Türklerinin Halk İnançlarının Karşılaştırılması II (Yaşar KALAFAT, MF 25) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Karşılaştırmalı Nüsha-Varyant Analizi (Edisyon Kritik)]

-Orta Toroslar ve Makedonya Yörükleri Halk İnançları Karşılaştırılması I (Yaşar KALAFAT, MF 23) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Karşılaştırmalı Nüsha-Varyant Analizi (Edisyon Kritik)]

-Saha Türklerinin ve Sibirya’nın Diğer Halklarının İnanç ve Efsanelerinde Çiçek Hastalığı (Muvaffak DURANLI, MF 70) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler İnanış Analizi]

-Şamanlığa Geçişteki Ölüp Dirilme Ritüelinden Türk Destanlarındaki Ölüp Dirilmeye (Mehmet AÇA, MF 54) [KY: Ritüel Kuram ve Yöntem T: Anlam-İçerik Analizi-İnanış Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz- Köken Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Topluluk Analizi]

-Türkmen “İrımları” (Halk İnanışları) ve İşlevleri (Ahmet GÖKÇİMEN, MF 87) [KY: İşlevsel Yöntem T: İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Köken Analizi-Kültür Analizi]

-XIX. Yüzyıl Osmanlı Devletinde Nasturi, Ermeni, Yezidi Ve Çerkez Topluluklarında Başlık Parası Uygulamaları (Uğur ÖZCAN-Murat Gökhan DALYAN, MF 98) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler??? T: Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi -Topluluk Analizi]

3.4.2. Gündelik Hayatla İlgili Âdet ve İnanışlar

Çalışmalarda gündelik hayatla ilgili âdet ve inanışlarbaşılığı altında doğum, çocukluk (sünnet), evlenme, ölüm ve uğurlama-karşılama alt başlıkları incelenmiştir.

Bu bölümde yapılan çalışmalarda metin merkezli kuram ve yöntemler, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, yapısalci kuram ve yöntemler, ve uygulamalı kuram ve yöntemler kullanılmıştır.

Yine bu bölümdeki çalışmalarda farklı nitelikte teknikler de kullanılmıştır. Bunlar şu tekniklerdir; köken, değişim-dönüşüm, eğitim, biçim, psikolojik, tema, kavram, sosyolojik, işlevsellik, tür, topluluk, dil, kültür, gelenek, motif, mekân-ortam, algı, mitolojik, inanış, ritüel, sembol, durum, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, biyografik, terim, kimlik, kültürel doku, paradigma, anlam-içerik, iletişim ve eleştirel-sorgulayıcı analiz kullanılmıştır.

3.4.2.1. Doğum

Bu bölümde yapılan çalışmalarda büyük oranda tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi kullanılırken, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, yapısalci kuram ve yöntemler, metin merkezli kuram ve yöntemler ile uygulamalı kuram ve yöntemler de kullanılmıştır. (Ek 39)

Yine bu bölümdeki çalışmalarda farklı nitelikte teknikler de kullanılmıştır. Bunlar şu tekniklerdir; köken, işlevsellik, topluluk, gelenek, motif, mekân-ortam, mitolojik, inanış, ritüel, durum, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, sembol ve biyografik analiz kullanılmıştır.(Ek 40)

-Adana Halk Kültüründe Geçiş Dönemleri Doğum-Evlenme-Ölüm (Ayşe BAŞÇETİNCİLİK, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Durum Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Mitolojik Analiz -Ritüel Analizi]

-Batı Trakya Türk Folkloru Üzerine Bir Araştırma (Doğum - Evlenme - Ölüm Âdetleri) (Moumin MOUMIN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Durum Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Mitolojik Analiz-Ritüel Analizi-Topluluk Analizi]

-Bebekleri Dünyaya Leyleklerin Getirdiğine Dair İnancın Türk Mitolojisindeki Kökleri Üzerine (Pervin ERGUN, MF 89) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi-Köken Analizi-Mitolojik Analiz-Sembol Analizi]

-Diş Hediği Geleneğinin Ritüel Karakteri Ve Fonksiyonları (Elif GÜRBÜZ, MF 28) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Ritüel Analizi]

-Düziçi’nde Geçiş Dönemleri (Doğum-Evlenme-Ölüm) (Davut BÜLBÜL, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Durum Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Mitolojik Analiz-Ritüel Analizi]

-Fergana Türklerinin Doğum, Sünnet, Düğün ve Ölüm Merasimleri (Saida BURHANİDİNOVA, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Durum

Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Mitolojik Analiz-Ritüel Analizi]

-Gagauz Türklerinde Doğum, Evlenme ve Ölüm Adetleri (Valentina PERÇEMLİ, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Durum Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi- Mitolojik Analiz-Ritüel Analizi]

-Gaziantep İslahiye İlçesi Halk Kültüründe Geçiş Dönemleri (Doğum, Evlenme, Ölüm) (Mehmet Sercan SEÇİNTİ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Durum Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Mitolojik Analiz-Ritüel Analizi]

-Gaziantep ve Çevresinde Doğumla İlgili İnanış ve Uygulamalar (Dilek YÜKSEL, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Durum Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Mitolojik Analiz-Ritüel Analizi]

-Gelibolu Yarımadası'nın Geçiş Dönemi Adetleri Üzerine Bir İnceleme (Doğum-Düğün-Ölüm) (Aktan Müge ERCAN, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Durum Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Mekân-Ortam Analizi-Mitolojik Analiz-Ritüel Analizi]

-Gilan Türk Halk Kültüründe Geçiş Dönemleri (Doğum-Evlenme-Ölüm) (Yavuz KÖKTAN, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Durum Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Mitolojik Analiz-Ritüel Analizi-Topluluk Analizi]

-Kaşkay Türklerinde Geçiş Dönemleri Doğum-Evlenme-Ölüm (Mehmet KARAASLAN, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Durum Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Mitolojik Analiz-Ritüel Analizi-Topluluk Analizi]

-Kırgızlar'da Doğum, Evlenme ve Ölüm Fenomenleri (Kemal POLAT, DT) [KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler (fenomenolojik yöntem) T: Durum Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi- Mekân-Ortam Analizi-Mitolojik Analiz-Ritüel Analizi]

-Kocaeli Romanlarında (Akçakayran, Kozluk, Serdar, Tavşantepe) Geçiş Dönemleri (Doğum, Evlenme, Ölüm) (Eylem ATAMAN POLAT, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Durum Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Mitolojik Analiz-Ritüel Analizi-Topluluk Analizi]

-Kültür Değişimleri Açısından Kayseri’de Kadınların Doğum ve Çocukla İlgili İnanış ve Adetleri (Ayşe KARAKÖSE, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Durum Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Mitolojik Analiz-Ritüel Analizi]

-Makedonya'daki Müslümanlarda Doğum, Evlenme ve Ölüm ile İlgili İnanışlar ve Uygulamalar (Mensur NUREDİNİ, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Durum Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Mitolojik Analiz-Ritüel Analizi-Topluluk Analizi]

-Mersin Yörüklerinde Doğum, Evlenme ve Ölüm ile İlgili İnanışların Mukayeseli Araştırması (Ayşe İNCİR, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Durum Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Mitolojik Analiz-Ritüel Analizi-Topluluk Analizi]

-Osmaniye’de Doğumla İlgili İnanç ve Uygulamalar (Elif TEKE, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Durum Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Mitolojik Analiz-Ritüel Analizi]

-Prizren Türk Halk Kültüründe Geçiş Dönemleri (Doğum-Evlenme-Ölüm) (Erol EROĞLU, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Durum Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Mitolojik Analiz-Ritüel Analizi-Topluluk Analizi]

-Sakarya’da Yaşayan Bulgaristan Türklerinde Geçiş Dönemleri (Doğum-Evlenme-Ölüm) (Neriman PALAMAN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Durum Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Mitolojik Analiz-Ritüel Analizi]

-Samsun Yöresinde Süt Dişleri ile İlgili Folklorik Yaklaşımlar (Mehtap MUĞLALI-Alp Erdin KOYUTÜRK-Mustafa Erhan SARI, MF 73) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi]

-Türk Dünyası Halk İnançlarında Karşılaştırmalı Doğum Motifi ve Dr. Yaşar Kalafat'ın Halk Bilimi Çalışmaları (Orhan Fatih KUŞDEMİR, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Biyografik Analiz-İnanış Analizi-Karşılaştırmalı-

Eşleştirmeli Analiz-Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Ritüel Analizi] ELEŞTİRİLECEK TEZ

-Türk Halk Geleneğindeki Doğum Sonrası Uygulamalara Bir Örnek: “Tuzlama” (Mehmet AÇA, MF 52) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi-Ritüel Analizi]

-Viyana’da Yaşayan Türklerde Doğum, Evlenme ve Ölüm Adetleri (Zübeyir KILIÇ, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Mekân-Ortam Analizi-Mitolojik Analiz-Ritüel Analizi-Topluluk Analizi]

-Yirminci Yüzyılın Başlarında Bulgaristan Türklerinin Doğum İnanışları (Ahmet TACEMEN, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Yazılı Derleme-Sözlü-Sesli DerlemeT2: Tümdengelim T3: Durum Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Mitolojik Analiz-Ritüel Analizi-Topluluk Analizi]

-Yunanistan’da Doğum-Doğumla İlgili Geleneklerin Halk Bilimi Bakımından İncelenmesi (Stavros GİOLTZOĞLOU, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Durum Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Mekân-Ortam Analizi-Mitolojik Analiz-Ritüel Analizi]

3.4.2.2. Çocukluk (Sünnet)

Bu bölümde yapılan çalışmalarda metin merkezli kuram ve yöntemler ile tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi kullanılmıştır.

Yine bu bölümdeki çalışmalarda köken, sosyolojik, kültür, gelenek, inanış ve ritüel analizi kullanılmıştır.

Bu başlık altında kullanılan kuram, yöntem ve tekniklerin az olmasından ötürü grafik olarak ele almadığımızı belirtmek isteriz.

Konuyla ilgili örnek çalışmalar şunlardır;

-Kula’da Sünnet Gelenekleri (Sıtkı Bahadır TUTU , MF 64) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi]

-Sivas’ta sünnet merasimleri ve kirvelik kurumu (Emrah TUNÇ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Köken Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi-Sosyolojik Analiz]

3.4.2.3. Evlenme

Çalışmalarda gündelik hayatla ilgili adet ve inanışlarbaşığlı altında doğum, çocukluk (sünnet), evlenme, ölüm ve uğurlama-karşılama alt başlıkları incelenmiştir.

Bu bölümde yapılan çalışmalarda metin merkezli kuram ve yöntemler, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler ve uygulamalı kuram ve yöntemler kullanılmıştır. (Ek 41)

Yine bu bölümdeki çalışmalarda farklı nitelikte teknikler de kullanılmıştır. Bunlar şu tekniklerdir; köken, değişim-dönüşüm, eğitim, psikolojik, kavram, sosyolojik, işlevsellik, tür, topluluk, kültür, gelenek, mekân-ortam, inanış, ritüel, durum, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, terim, kimlik, kültürel doku, ve eleştirel-sorgulayıcı analiz kullanılmıştır.(Ek 42)

-Azerbeycanın Şeki ve Zagatala Bölgesinde Yaşayan Avar ve Sahurların Düğün Geleneği (Mehebbet PAŞAYEVA-Şahin KÖKTÜRK, MF 29) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi]

-Bingöl Geleneksel Kültüründe Evlenme (Güler ANKIŞHAN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi]

-Bir Alevi Köyü: Bursa Şehitler Köyü’nde Evlenme Törenleri (Hülya Taş, MF 80) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Topluluk Analizi]

- Dede Korkut Hikâyelerinin’den Günümüze Yansıyan Evlilik Âdetleri (Sinan GÖNEN, MF 69) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi]
- Düğün Kavgalarının Mitolojik Kökenleri (Metin ERGUN MF, 101) [KY: ? T: Köken Analizi-Mitoloji Analizi]
- Düğünlerimiz İle İlgili Terimler ve Bunların Fonksiyonel Özellikleri (Doğan KAYA, MF 29) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler-İşlevsel Yöntem T: İşlevsellik Analizi-Terim Analizi]
- Erzurum Düğünlerinde ‘Elma Atma’ Geleneği (Kerime ÜSTÜNOVA, MF 90) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi]
- Evlenme Geleneğinin Değişen Karakteri Üzerine Bir İnceleme: Sanal Ortam ve Evlenme (Figen KARABOĞA, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Netnografik Analiz-Ritüel Analizi]
- Evlenme ile İlgili Âdetlerimizin Halk Bilimi Açısından Tetkiki (Canan YILDIZ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi]
- Gaziantep Geleneksel Kültüründe Evlenme (Sabiha Seval KUTLU, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Yaz Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi]
- Gostivar’da Düğün Âdetleri ve Bir Düğün Türküsü (Çiğdem ÜLKER, MF 18) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler-Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Mekân Analizi-Topluluk Analizi]
- Irak Türkleri Folklorunda Evlenme Törenleri (Rabia KOCAMAN, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi-Topluluk Analizi]
- Kazak Türkleri’nin Düğün Türküsü Betaşar (Aynur KARATAŞ, MF 21) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]
- Kazak Türklerinde Evlenme Geleneğine Bağlı Olarak Gerçekleştirilen Hediye Alışverişi Üzerine Bir İnceleme (Gülda ÇETİNDAG, MF 76) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz]
- Kerkük’te Evlenme Âdetleri (ÜMIT TOKALI, MF 21) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Köken Analizi]
- Kırgızlarda Evlilik ve Evlenme Törenleri (Gülnisa AYNAKULOVA, MF 72) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi]
- Kilis İlinde Geçiş Ritleri Bağlamında Evlenme (Ayşe Eda SABUNCUOĞLU, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi]
- Kocaeli Çingenelerinde Evlenme Geleneği (Özgür UÇUM, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Yazılı Derleme T2: Tümdengelim T3: Durum Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Ritüel Analizi-Topluluk Analizi]
- Küççe Düğünü’nün Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Açısından Değerlendirilmesi (Gülin EKER, MF 42) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Eğitim Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi]
- Sakarya’da Yaşayan Gürcülerde Evlenme Geleneği (Eylem Ataman POLAT, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kimlik Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi-Topluluk Analizi]
- Şanlıurfa’da Evlenme Gelenek ve Törenleri (Tuğba Aksoy DİKİLİTAŞ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi]
- Tersine Dönen Bir Evlilik Modeli Olarak Sakarya’da Damat Alma Geleneği ve Psikolojik Etkileri (Yılmaz IRMAK-Ertuğrul TAŞ, MF 96) [KY: Bağlam veya İcra

Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kimlik Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Trabzon Yöresi Düğün Törenlerinde Horon (Mehmet Naci ÖNAL, MF 64) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi-Mekân Analizi]

-Türk Düğün Geleneği İçinde Karakeçili Türk Düğününün Ritüel Açısından Değerlendirilmesi (Gülin ÖGÜT EKER, MF 46) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi]

-Türk Düğünlerinde Gerdek Sonrası Duvak Geleneği (Nerin KÖSE, MF 60) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve yöntemi T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi]

-Türk Kültürü İçinde Geleneksel Bolu Evlenme Adetleri Üzerine (Gülin EKER, MF 40) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Mekân Analizi-Ritüel Analizi-Sembol Analizi-Sosyolojik Analiz]

-Yazılı Hukuk ve Sözlü Hukuk Açısından Evlenme Pratikleri ve “Töre Cinayetleri” (M. Öcal OĞUZ, MF 95) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler-Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kavram Analizi-Kimlik Analizi-Terim Analizi]

3.4.2.4. Ölüm

Bu bölümde yapılan çalışmalarda metin merkezli kuram ve yöntemler, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler ve uygulamalı kuram ve yöntemler kullanılmıştır. (Ek 43)

Yine bu bölümdeki çalışmalarda farklı nitelikte teknikler de kullanılmıştır. Bunlar şu tekniklerdir; biçim, psikolojik, tema, sosyolojik, işlevsellik, tür, topluluk, kültür, gelenek, algı, inanış, ritüel, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, terim, paradigma ve anlam-içerik analizi kullanılmıştır. (Ek 44)

-Ataerkil Toplumdaki Kadın Konumu Açısından Ağıt Geleneğine Bir Bakış (Hilal AYDIN, MF 71) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Gelenek Analizi-İşlev Analizi-Tür Analizi]

-Geçit Ritleri Bağlamında Ölüm: Gaziantep Örneği (Muhammet Nurullah CİCİOĞLU, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Psikolojik Analiz-Ritüel Analizi]

-Halep Türkmenlerinde Ölümle İlgili Gelenekler ve İnanışlar (Adnan ALABDULLAH, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi-Topluluk Analizi]

-Kazak ve Kırgız Türklerinde Defin Sofrası Bazı Uygulamalar ve Aş Verme (Aş Toyu) (Mehmet Aça, MF 43) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi]

-Kırgız Türklerinde Ölüm” (Mayramgül DIYKANBAYEVA, MF 82) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi-Tema Analizi-Topluluk Analizi]

-Nogay Türklerinde Ölüm İle İlgili İnançlar ve Ağıtlar (Dilek Ergönenç Akbaba, MF 80)[KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi-Topluluk Analizi]

-Ölüm Uzakta, Ölüm Yakında, Ölüm Ortada (Hakan ATAY, MF 55) [KY: ? T: İnanış Analizi]

-Özbekistan’da Defin ve Taziye Merasimleri (Fatma AÇIK, MF 61)[KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Ritüel Analizi]

-Özbeklerde Ağıt Geleneği (Selâmi FEDAKÂR, MF 87) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Ritüel Analizi-Tür Analizi]

-Ru ve Mo Düşünce Ekollerinde Ölüm, Cenaze Merasimi ve Yas Kavramı (Sema GÖKENÇ, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Paradigma Analizi-Ritüel Analizi-Topluluk Analizi]

-Teolojik ve Folklorik Açıdan Ölüm ve Ölüyle İlgili Davranış Uygulamaları (Zekeriya Ceylan, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Algı Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Ritüel Analizi]

-Türk Folklorunda Ölüm Üzerine Sosyolojik Bir Çalışma (Özlem ÖLMEZ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi-Sosyolojik Analiz]

-Türk Halk Şiirinde Ölüm Sonrası Dilekler (Doğan KAYA, MF 21) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-İnanış Analizi-Tema Analizi]

-Türk Halk Şiirinde Ölüm Sonrası Dilekler (Doğan KAYA, MF 21) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-İnanış Analizi-Tema Analizi]

-Türk Kültüründe Ölümle İlgili Bazı Terimler (Pervin ERGUN, MF, 100) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi-Kültür Analizi-Terim Analizi]

-Türklerde Ölüm ve Ölü İle İlgili Mit ve Ritüeller (Ruhi ERSOY, MF 54) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi-Tema Analizi]

-Van Gölü Havzası Ölüm Gelenekleri ve Türk Kültür Ekolojisi İçerisindeki Yeri (Metin EREN, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi]

3.4.3. Uğurlama-Karşılama

Çalışmalarda uğurlama-karşılama başlığı altında askerlik, gurbet ve hac alt başlıkları incelenmiştir.

Bu bölümde yapılan çalışmalarda metin merkezli kuram ve yöntemler, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi ve bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler kullanılmıştır. (Ek 45)

Yine bu bölümdeki çalışmalarda farklı nitelikte teknikler de kullanılmıştır. Bunlar şu tekniklerdir; tema, kavram, sosyolojik, işlevsellik, tür, topluluk, dil, kültür, gelenek, inanış, ritüel, söylem, anlam-içerik ve iletişim analizi kullanılmıştır. (Ek 46)

3.4.3.1. Askerlik

-Adana’da Asker Uğurlama ve Karşılama Törenleri Asker Ağıtları, Türküleri, Şiirleri, Manileri (Erman ARTUN, MF 47) [KY: Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Kültür Analizi]

-Anadolu Folklorunda Askerlik (Adana, Gaziantep, Kayseri Örneği) (Süleyman FİDAN, YLT) [KY: Bağlamsal Kuram ve Yöntem (Performans Teori) T: Gelenek Analizi-İletişim Analizi-İşlevsellik Analizi-Kavram Analizi-Kültür Analizi]

-Bir Erginlenme Modeli Olarak Askerlik Folkloru (Fatih MORMENEKŞE, YLT) [KY: Bağlamsal Kuram ve Yöntem (Performans Teori) T: Gelenek Analizi-İletişim Analizi-İşlevsellik Analizi-Kavram Analizi-Kültür Analizi]

-Kültür Malzemesi Olarak Türkçede Askerlik Jargonu (Hüseyin YILDIZ, MF 88) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Dil Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi-Söylem Analizi]

3.4.3.2. Gurbet

-Kazan Tatar Halk Cırlarında Gurbet (Aygul MIRSAETOVA, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Dil Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

3.4.3.3. Hac

Türkiye’de Hac Folkloru (Nilgün TÜRKMEN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi-Sosyolojik Analiz]

3.4.4. İnanış Grupları

Çalışmalarda inanış grupları başlığı altında uğur-uğursuzluk, bereket-bereketsizlik, nazar, büyü, fal, rüya, burç, dua, tılsım, veli-evliya, yatır-türbe, yağmur duası, adak-kurban, tabiat-varlıklar alt başlıkları incelenmiştir.

Bu bölümde yapılan çalışmalarda metin merkezli kuram ve yöntemler, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, ideolojik halkbilimi kuramları, dilbilimsel kuram ve uygulamalı kuram ve yöntemler kullanılmıştır. (Ek 47)

Yine bu bölümdeki çalışmalarda farklı nitelikte teknikler de kullanılmıştır. Bunlar şu tekniklerdir; değişim-dönüşüm, psikolojik, sosyolojik, işlevsellik, tür, topluluk, dil, kültür, motif, mekân-ortam, algı, mitolojik, inanış, ritüel, sembol, söylem, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, tip, kimlik, kült, anlam-içerik, kavram, okültizm, etnografik, kişi-kahraman, netnografik, fantastik, imaj ve köken analizi kullanılmıştır. (Ek 48)

3.4.4.1. Uğur-Uğursuzluk

-Eski Türk Dünya Görüşündeki “Kut” ve “Karga” Kavramları (Nurbolat BOGANBEYAV, MF 103) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-İnanış Analizi-Kavram Analizi-Mitolojik Analiz]

-Kurtarıcı Kargadan Burnu Pislikten Çıkmayan Kargaya: Türk Halk Anlatılarında Karganın Dönüşümü (Mustafa ÖZBAŞ, MF 88) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Kültür Analizi]

3.4.4.2. Bereket-Bereketsizlik

-İstanbul Yeşilköy’de Yaşayan Gayrimüslim Halkın Geçiş Kutlama ve Bereket Törenleri (Aslı EMANET ÖZER, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi-Topluluk Analizi]

-Türk Kültüründe Bereketi Arttırmaya Yönelik İnanış ve Uygulamalar (Hatice Aycan AYDOĞAN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Mitolojik Analiz-Ritüel Analizi]

3.4.4.3. Nazar

-Ankara İlinde Nazar ve Nazarlıklar (H. Feriha AKPINARLI, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Okültizm Analizi-Ritüel Analizi]

-Çingil: Eskişehir’de Kullanılan Bir Nazarlık (Ali Osman ÖZTÜRK, MF 23) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Algı Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Mekân Analizi]

-Günümüzde Nazarlık: Formları, Kullanım Alanları ve İşlevleri (Fatma Zeynep ÖCALAN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Okültizm Analizi-Ritüel Analizi]

-Kayseri ve Çevresinde Nazar İnanç ve Uygulamaları (Ahmet EKER, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Okültizm Analizi-Ritüel Analizi]

-Klasik Türk Şiirinde Nazar: Göz Değmesi (Şevkiye KAZAN, MF 68) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-İnanış Analizi]

-Türk Kültüründe Nazar ve Antalya İlinin Akseki, Alanya, Manavgat İlçelerinde Bulunan Nazarlıklar (Emine ÖZTÜRK, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Okültizm Analizi-Ritüel Analizi]

3.4.4.4. Büyü

-Anadolu Türk Halk Anlatılarında Büyünün İşlevi (Bilge ESİRGİN, DT) [KY: İşlevsel Yöntem T: Anlam-İçerik Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Okültizm Analizi-Ritüel Analizi]

-Büyü ve Büyüsel Uygulamalar Üzerine Bir Din Sosyolojisi Araştırması: Kayseri Örneği (Ümit Harun AKKAYA, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Okültizm Analizi-Ritüel Analizi-Sosyolojik Analiz]

-Evliya Çelebi Seyahatnamesi’ndeki Büyü, Sihir ve Falın Halkbilimi Açısından Değerlendirilmesi (Elif DÜLGER, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Okültizm Analizi-Ritüel Analizi]

-Türk Halk İnançlarında Büyü ve Büyü ile İlgili Uygulamalar (Abdulkadir SİPAHİ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Okültizm Analizi-Psikolojik Analiz-Ritüel Analizi]

3.4.4.5. Fal

-Fal Etnografyası Bağlamında Kahve Falı Geleneği (Funda YOKARI, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Dil Analizi-Etnografik Analiz-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi-Sosyolojik Analiz-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Konuşmanın Etnografyası Bağlamında Kahve Falı Geleneği (Funda YOKARI, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler- İdeolojik Halkbilimi Kuramları T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Söylem Analizi]

-Osmanlı Fal Geleneği Bağlamında Yıldıznâme, Falnâme ve Tâlinâme Metinleri (Nagihan GÜR, MF 96) [KY: ? T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Psikolojik Analiz-Ritüel Analizi]

-Tefeül ile Ad Verme ve Emir Timur’un Adı (Ali Fuat Bilkan, MF 85) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kişi-Kahraman Analizi]

-Türkiye’de Falcılık Geleneği ile Bu Konuda İki Eser "Falname-i Risale-i li Ca’fer-i Sadık" ve "Tefeülname" (Ayşe DUVARCI, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi-Tür Analizi]

3.4.4.6. Burç

-Uygulamalı Halk Bilimi Bağlamında Günlük Burç Yorumları ve Kimlik Tasarımı (Selcan GÜRÇAYIR, MF 104) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kimlik Analizi]

3.4.4.7. Dua

-Dilek Sözlerine Kentsel Alanda Yeni Söylem: Elektronik Posta Duaları (Derya TÜZİN, MF 75) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-Kültürel Analiz-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Elazığ Masallarında Dua ve Halk Hekimliği (Enver ARAS, MF 36) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi]

-Eski Uygur Türkçesinde Dua / Alkış (Anlambilimsel Bir İnceleme) (Mustafa AĞCA, YLT) [KY: Dilbilimsel Kuram T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Seyyid Süleyman el-Hüseynî'nin Kenzü'l-Havâs Kitabındaki Dua ve Büyü Motifleri (Azize UYGUN, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Dil Analizi-Eser Analizi-İnanış Analizi-Motif Analizi-Okültizm Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Sözlü Gelenekteki Yemek Dualarına Dair (Hamiye DURAN, MF 57) [KY: Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi]

-Tire Yöresi Yağmur Duası Gelenekleri Üzerine Bir İnceleme (Metin EKİCİ, MF 56) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Ritüel Analizi]

3.4.4.8. Tılsım

-Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesi'nde İstanbul'un Tılsımlarının Hikâye Edilişi (Yeliz Özay, MF 81) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-İnanış Analizi]

-Evliya Çelebi Seyahatnâmesinde İzmir'in Tılsımları (Gonca KUZAY DEMİR, MF 92) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-İnanış Analizi]

3.4.4.9. Veli-Evliya

-Heterodoksi Türk Halk İslamı ve Evliya Kültü (Halil Saim PARLADIR, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kült Analizi-Kültür Analizi-Mitolojik Analiz-Ritüel Analizi-Sosyolojik Analiz]

-Manisa (Merkezde)'da Veli Kültü (Gürol PEHLİVAN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kült Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Ritüel Analizi-Sosyolojik Analiz]

-Türbe Ziyaretlerinin Sosyolojik Anlamı: Şeyh Şaban-ı Veli ve Mevlana Türbeleri Örneği (Semra YILMAZ, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Ritüel Analizi-Sosyolojik Analiz]

-Türk Kültüründe Baba (Baba)/Ata Geleneği (İsmet ÇETİN, MF 76) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Köken Analizi-Kült Analizi-Tip Analizi]

3.4.4.10. Yatır-Türbe

-Adana Yöresi Yatır-Ziyaret ve Ocaklarla Bunlara Bağlı Anlatılan Efsaneler (Zekiye ÇAĞIMLAR, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Fantastik Analizi-Gelenek Analizi-İmaj Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Kült Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Ritüel Analizi-Sosyolojik Analizi-Tür Analizi]

-Aziz Mahmud Hüdâyî ve Türbesi Etrafındaki Folklorik Unsurların İncelenmesi (Oğuz ERDOĞAN, DT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi- Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Hatay'da Bulunan Ziyaret-Yatır Yerleri ile İlgili İnanışlar ve Bu Ziyaretler Etrafında Oluşan Efsaneler (Gül İNCE, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi--Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Fantastik Analizi-Gelenek Analizi-İmaj Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Kült Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Ritüel Analizi-Sosyolojik Analizi-Tür Analizi]

-Kütahya İli Türbe ve Yatırları Etrafında Oluşan İnanç ve Uygulamalar (Erdal ADAY, DT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram

ve Yöntemler T: İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kült Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi]

3.4.4.11. Adak-Kurban

-Günümüz Kentinde Kurban Ritüeli (Ferya ÇALIŞ, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İmaj Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kült Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Motif Analizi-Ritüel Analizi-Sosyolojik Analizi]

-Tevrat’la Kuran’da Kurban Kıssası ve Dalaman’da Bu Kıssanın Sözlü Geleneğe Yansımaları (Sibel TURHAN TUNA, MF 86) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kült Analizi-Motif Analizi-Sembol Analizi]

3.4.4.12. Tabiat-Varlıklar

-Alkarısı İnanmaları ve Bilim (Hülya ÇEVİRME-Ayşe SAYAN,MF 65) [KY: ? T: İnanış Analizi]

-Anadolu-Türk Folklorunda Geyik (Zekeriya KARADAVUT, Ünsal Yılmaz YEŞİLDAL, MF 76) [KY: ? T: İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Motif Analizi]

-Azeri Masallarında Av Kültü ve Av Anlayışı (Kadriye TÜRKAN, MF 80) [KY: ? T: İnanış Analizi]

-Azeri Masallarında Av Kültü ve Av Anlayışı (Kadriye Türkan, MF 80) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-İnanış Analizi-Kült Analizi-Kültür Analizi-Motif Analizi]

-Elazığ’da Yaşayan Bir Yer-Su Kültü (Kürşat ÖNCÜL, MF 66) [KY: Ritüel Kuram ve Yöntem-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi-Kült Analizi-Mekân Analizi-Mitolojik Analizi-Ritüel Analizi]

-Geçmişten Günümüze Türk Halk İnançlarında Işık (Yaşar Kaya KALAFAT, MF 20) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi-Kültür Analizi-Motif Analizi]

-Hatay’da Müslüman-Hristiyan Etkileşimi: St. Georges ya da Hızır Kültü (Hüseyin TÜRK, MF 85) [KY: Ritüel Kuram ve Yöntem-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kült Analizi-Mekân Analizi-Mitolojik Analizi-Ritüel Analizi]

-Horasan’da Eren Anadolu’da Evliya: Acısu Sıraç Köyü Örneğinde Kahraman Atalar Kültü (Ali SELÇUK, MF 87) [KY: Ritüel Kuram ve Yöntem-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kült Analizi-Mekân Analizi-Mitolojik Analizi-Ritüel Analizi]

-Kayseri Yöresinde Delikli Taş ve Kayalar (Harun GÜNGÖR, MF 17) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi-Kültür Analizi-Sembol Analizi]

-Kerkük’te Yağmur Duası (Ümit TOKATLI, MF 17) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi]

-Kutsalın Türk İzlerindeki İzleri: Tanrısal Simgecilik (M. Naci Önal, MF 84) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi-Sembol Analizi]

-Nahçıvan’da Eski Türk İnançlarının İzleri (Ağaç Kültü) (Ebülfez Kulu AMANOĞLU, MF 38) [KY: Ritüel Kuram ve Yöntem-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kült Analizi-Mekân Analizi-Mitolojik Analizi-Ritüel Analizi]

-Nevruz İğdır’ın Aralık İlçesi’nde Nevruz Kutlamalarıyla İlgili Gelenek ve İnanmalar (Ali YAKICI, MF 25) [KY: - T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi]

-Orta Asya’dan Anadolu’ya Türk Kültüründe Geyik Kültü (Nilgün DALKESEN, MF 106) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi-Kült Analizi-Kültür Analizi]

-Samsun’da İcra Edilen Bir Yağmur Duası Ritüeli ve Türk Kültür Tarihi Bağlamında Düşündürdükleri (Bekir ŞİŞMAN, MF 58) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi]

-Tarihimizde Ağaç ve Yozgat Yöresindeki Ulu Ağaçların Öyküleri (Yılmaz GÖKSOY, MF 16) [KY: ??? T: İnanış Analizi-Kült Analizi-Kültür Analizi]

-Türk Kültüründe Ruhlar ve Orman Kültü (Pervin Ergun, MF 87) [KY: Ritüel Kuram ve Yöntem-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi-Kült Analizi-Mekân Analizi-Mitolojik Analizi-Ritüel Analizi]

-Türk Kültüründe ve Alevi-Bektaşî İncasında Turna (Mehmet Temizkan, MF 101) [KY:??? T: İnanış Analizi-Köken Analizi-Kültür Analizi-Sembol Analizi]

-Türk Şahıs Adlarında Hayvan Kültü (Ahmet KARADOĞAN, MF 57) [KY: Ritüel Kuram ve Yöntem-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi-Kült Analizi-Mitolojik Analiz]

3.5. Halk Bilgisi

Bu başlık altında ad bilgisi, halk hekimliği, halk mutfağı, halk takvimi, halk ekonomisi, halk hukuku, halk ölçü birimleri, halk botanigi-tarım, halk zoolojisi-hayvancılık, halk kıyafetleri ve halk mizahı alt başlıkları söz konusu edilmiştir.

Kuram, yöntem ve teknik değerlendirmesini her bir alt başlıkta ayrı ayrı değerlendirdiğimiz için buraya koymuyoruz.

3.5.1. Ad Bilgisi

Bu bölümdeki çalışmalarda yöntem olarak bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, metin merkezli kuram ve yöntemler, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, ritüel kuram ve yöntem, işlevsel yöntem, ve uygulamalı halkbilimi kuramları kullanılmıştır. (Ek 49)

Çalışmalarda teknik olarak anlam-içerik, dil, eleştirel-sorgulayıcı, gelenek, inanış, köken, kült, kültür, değişim-dönüşüm, iletişim, algı, kimlik ve topluluk analizi kullanılmıştır.(Ek 50)

-Börekçi Esnafı ve Türk Dünyasında Börek Adları (A.Esat BOZYİĞİT, MF 17) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Dil Analizi-Topluluk Analizi-Kültür Analizi]

-Değişimin Gölgesindeki Gelenek: Popüler Diziler ve Farklılaşan Ad Verme Kültürü (Aynur Köse, MF 101) [KY: İşlevsel Yöntem T: Dil Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-GelenekAnalizi-KültürAnalizi]

-Değişimin Gölgesindeki Gelenek: Popüler Diziler ve Farklılaşan Ad Verme Kültürü (Aynur KÖSE, MF 101) [KY: Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Algı Analizi-Kültürel Analizi]

-Dil Etkileşimleri Bağlamında Kıbrıs’taki Tarihî Alet İsimleri (Osman ERCİYAS, MF 94) [KY: Tarihi-Coğrafi T: Dil Analizi-Köken Analizi-Kültür Analizi]

-Halk Zoolojisi Sandal Köyü (Tarsus) ve Çevresinde Keçilere Verilen Adlar ve Davarcılıkla İlgili Bazı Uygulamalar (Cengiz GÖKŞEN, MF 76) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Dil Analizi-Gelenek Analizi]

-İletişim Açısından Sivas’ta Ticari İşletme Adları (ŞEREF BOYRAZ, MF 60) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Dil Analizi-İletişim Analizi]

-Özbekistan Yer Adları ve Halk Rivayetleri (Töre NEFESOF, MF 31) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler-Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi-Köken Analizi]

-Saka Adı Üzerine (İlhami DURMUŞ, MF 19) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Dil Analizi-Köken Analizi-Topluluk Analizi]

-Sandal Köyü (Tarsus) ve Çevresinde Keçilere Verilen Adlar ve Davarcılıkla İlgili Bazı Uygulamalar (Cengiz GÖKŞEN, MF 76) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler- Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi]

-Türk Ad Biliminde Renk Kültü (Ahmet KARADOĞAN, MF 62) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Dil Analizi--İnanış Analizi-Kültür Analizi]

Türk Ad Verme Geleneği Çerçevesinde Aksaray’dan Bir İsim: Çapan (Selçuk PEKER, MF 76) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Köken Analizi]

-Türkler’de “Ad Verme Geleneği” ve “Hektor” (Tuncer GÜLENSOY, MF 22) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Gelenek Analizi]

-Türklerin Ad Koyma Gelenekleri Üzerine Bir İnceleme (Varis ABDURRAHMAN, MF 61) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Kimlik Analizi]

-Uludağ Üniversitesi’ndeki Öğrenci Adları Üzerine Yapılan Bir Araştırma (Hülya TAŞ, MF 65) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Dil Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi]

3.5.2. Halk Hekimliği

Bu bölümdeki çalışmalarda yöntem olarak metin merkezli kuram ve yöntemler, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, psikosomatik tıp, kuantum iyileşme kuramı, postmodern kuram ve yöntem, ve uygulamalı halkbilimi kuramları kullanılmıştır. (Ek 51)

Çalışmalarda teknik olarak, mekân-ortam, kült, ritüel, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, tür, özel, sembol, eser, psikolojik, gelenek, inanış, köken, kültür, değişim-dönüşüm ve algı analizi kullanılmıştır. (Ek 52)

Konuyla ilgili örnek çalışmalar şunlardır;

-Adana (Merkez) Halk Hekimliği Araştırması (Zübeyde Nur ÖZGEN, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-]

-Adana Halk Hekimliğinde Ocak Kültü (Fatma ATEŞ, DT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellikAnalizi-Mekân-Ortam Analizi-Ritüel Analizi]

-Anadolu’da Yaşayan Halk Hekimliği Uygulamalarının Eski ve Orta Türkçe Tıp Metinlerindeki Temelleri (Özen YAYLAGÜL, MF 103) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eşleştirmeli-Karşılaştırmalı Analiz--Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültürel Doku Analizi]

-Ankara’da Halk Hekimliği (Aydın TEMİZSOYLU, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellikAnalizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Okültizm Analizi]

-Antalya İli Korkuteli İlçesinde Halk İnanışları ve Halk Hekimliği (Alpaslan GÖNENÇ, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analiz-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Aydın (Merkez) ve Çevresinde Halk Hekimliği (Züleyha ÜLGER, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Denizli Halk Hekimliğinde Ocaklar (Gülnur ÖNGEL, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Okültizm Analizi]

-Düziçi’nde Halk Hekimliği (Uygur KURUM, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Elazığ Masallarında Dua ve Halk Hekimliği (Enver ARAS, MF 36) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Eser Analizi-Anlam-İçerik Analizi]

-Ergani’de Eski Türk İnançlarının İzleri ve Halk Hekimliği (Salih UÇAK, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Ritüel Analizi]

-Folklorun Yüzüncü Yılında Halk Hekimliği Çalışmalarına Bir Bakış (Tuba Saltık Özkan, MF 99) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Özel Analizi]

-Gaziantep’te Halk Hekimliği (Merkez) (Nuray BOZYİĞİT, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Gelenek ve Değişim Ekseninde Trabzon Halk Hekimliği Üzerine Bir Araştırma (Nagihan BAYSAL, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Eşleştirmeli Analiz-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Karşılaştırmalı Analiz-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Geleneksel Tıpta İyileşmenin İnanç Boyutu Üzerine Kuramsal Yaklaşımlar: Psikosomatik Tıp, Plasebo Etkisi ve Kuantum İyileşme (Tuba SALTİK ÖZKAN, MF 95) [KY: Psikosomatik Tıp, Plasebo Etkisi ve Kuantum İyileşme Kuramı- Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Psikolojik Analiz]

-Halk Ebelerinin Doğum Hazırlığı ve Eylemi Sırasındaki Uygulamalarının Modern Tıp ve Tarihi Tıp Kaynaklarındaki Uygulamalarla Karşılaştırılması (Gülray YILDIRIM, MF 103) [KY: Uygulamalı Kuram ve yöntemler T: YGelenek Analizi-İşlevsellik Yöntemi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz]

-Halk Hekimliği Kapsamında Yozgat Ocakları (Akın UYAR, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Halk Hekimliği ve Çankırı’daki Halk Hekimliği ile İlgili İnanış ve Uygulamalar (Candan TORUN, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Halk Hekimliği ve Elmalı’daki Halk Hekimliğiyle İlgili İnanış ve Uygulamalar (Emine EROL, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Halk Hekimliğinde Ocaklık Kurumu ve Araban (Gaziantep) İlçesi Örneğinde Kadın Ocaklılar (Ayşegül ÖZASLAN, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Tür Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Konya’da Halk Hekimliği Uygulamalarının Dünü ve Bugünü (Bülent ÇEVİK, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Kütahya ve Yakın Çevresinde Halk Hekimliği ile Ocak Kültü (Münire BAYSAN, DT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Mersin ve Yakın Çevresinde Halk İnançları ve Halk Hekimliği (Mustafa SEVER, DT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Modernizm-Postmodernizm Bağlamında Geleneksel Tıp Uygulamalarının Güncelliği Üzerine Bir Değerlendirme (Ruhi Ersoy, MF 101) [KY: Postmodern Kuram ve Yöntem- İşlevsel Yöntem-Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analiz-Tür Analizi]

-Muğla’da Halk Hekimliği (Sever GÖRGEN SATIR, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Türk Halk Anlatılarında Halk Hekimliği Üzerine Bir Araştırma (Fahri DAĞI, DT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Özel Analiz-Kültür Analizi-Ritüel Analizi-Sembol Analizi]

-Türk Halk Hikâyelerinde Halk Hekimliği (Ali Berat Alptekin, MF 86) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Kültür Analizi]

-Türk Kültürünün Yazılı Kaynaklarından Baytarnameler (Ali Abbas ÇINAR, MF 38) [KY:Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Köken Analizi-Tür Analizi]

-XIV-XV. Yüzyıl Türkçe Tıp Metinlerinde Halk Hekimliği İzleri (Şaban DOĞAN, MF 89) [KY: Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi]

3.5.3. Halk Mutfağı

Ad Bilgisi başlığı altında ad bilgisi, halk hekimliği, , resim, dans, tiyatro ve halk mimarisi alt başlıklarını ela alıp değerlendirdik.

Bu bölümdeki çalışmalarda yöntem olarak yapısalcı kuram ve yöntemler, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler ve uygulamalı halkbilimi kuramları kullanılmıştır. (Ek 53)

Çalışmalarda teknik olarak, mekân-ortam, ritüel, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, sembol, gelenek, köken, kültür, değişim-dönüşüm, işlevsellik, sosyolojik, kültürel doku, fantastik, mitolojik, iletişim, SPSS regresyon, kimlik ve etnografik analiz kullanılmıştır. (Ek 54)

-18. Yüzyılın İkinci Yarısında Gaziantep Mutfağı (Zeynel ÖZLÜ, MF 72) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Kültürel Doku Analizi-Kültür Analizi-Mekân Analizi]

-Adana’da, Törenlere, Adaklara, Özel Günlere Ait İnançlar, Pratikler ve Bunlara Bağlı Mutfak Kültürü (Erman ARTUN, MF 49) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Ankara Çubuk İlçesi Mutfak Kültürünün Dönüşüm Süreçlerinin Halkbilimi Açısından İncelenmesi (Sevim AYDOS, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Köken Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Balkan Mutfağından Bir Yemek: “Üsküp’te Ayvar” (Çiğdem ÜLKER, MF 30) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Topluluk Analizi]

-Bir Mit Olarak Şarabın İcadı ve Anlamı” (Alphan Akgül, MF 80) [KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler T: Fantastik Analizi-Köken Analizi-Mitolojik Analiz]

-Folklor, Reklam ve Tarhana (Umay GÜNAY, MF 31) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İletişim Analizi-Kültür Analizi]

-Gaziantep Mutfağı Üzerine Halkbilimsel Bir İnceleme (Deniz BARAN, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Köken Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

Geleneksel Anadolu Konutundaki Mutfak Kültürünün Günümüz Modüler Mutfak Sistemleri ile İlişkisinin Mekânsal Oluşum ve Biçimleniş İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi (Ümran PHİPS, SY) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Eşleştirmeli Analiz-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Karşılaştırmalı]

-Gençlerin Türk Mutfağına Bakış Açısı (Nevin ŞANLIER-Menekşe CÖMERT-Figen DURLU ÖZKAYA, MF 94) [KY: ??? T: Algı Analizi-Kültür Analizi-SPSS Regrasyon Analizi]

-Hellim: Kültürel Bir Değerin Kimlik Çözümlemesi (Necdet OSAM-Mustafa Kemal Kasapoğlu, MF 87) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-Kimlik Analizi-Kültür Analizi-Sosyolojik Analiz]

-Kurşunlu Mutfak Kültüründe Keşkek: Geçmişi, Bugünü ve Yarını (Elif SARI, MF 90) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Kültür Analizi-Kültürel Doku-Mekân-Ortam Analizi]

-Memluk Devletinde Yemek Kültürüne Genel Bir Bakış (Altan ÇETİN, MF 72) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Köken Analizi]

-Mengen’de Özel Gün Yemekleri (Dilek Yalçın ÇELİK, MF 86) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Köken Analizi]

-Mengen’de Özel Gün Yemekleri (S. Dilek YALÇIN ÇELİK, MF 86) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Topluluk Analizi]

-Osmanlı Sarayında Aşure Geleneği Uygulamasına Dair (Zeynep Özlü, MF 101) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi]

-Türk Çay Kültürü ve Ürünleri (Serkan GÜNEŞ, MF 93) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Etnografik Analiz-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kimlik Analizi-Sembol Analizi]

-Türk Mutfak Kültürümüzde Aşurenin Tarihsel Süreci (Mehmet SAÇIKARALI, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi]

-Türk Mutfak Kültüründe Çorba (Hülya GÜMÜŞ, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Köken Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Sembol Analizi-Sosyolojik Analiz]

-Türkmen Saçağı (Ülkü ÇELİK, MF 16) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Topluluk Analizi]

-Yemek, Kültür ve Kimlik (Hayati BEŞİRLİ, MF 87) [KY: - T: Kimlik Analizi-Kültür Analizi-Sembol Analizi- Sosyolojik Analiz]

3.5.4. Halk Takvimi

Sınırlı sayıda çalışma tespit edilmiştir.

Çalışmada metin merkezli kuram ve yöntemler ile tarihi coğrafi Fin kuramı birlikte kullanılmıştır.

Makalede teknik olarak inanış, kültür, mitolojik ve işlevsellik analizi kullanılmıştır.

Bu başlık altında kullanılan kuram, yöntem ve tekniklerin az olmasından ötürü grafik olarak ele almadığımızı belirtmek isteriz.

-Balkanlarda Gökyüzü ile İlgili İnanışlar ve Halk Takvimi (Emine Hilal ERCAN, MF 69) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mitolojik Analiz]

3.5.5. Halk Ekonomisi

Sınırlı sayıda çalışma tespit edilmiştir.

Çalışmada göstergebilim yöntemi kullanılmıştır.

Makalede teknik olarak tür, imaj, iletişim, algı, sosyolojik ve kültür analizi kullanılmıştır.

-19.yy. Osmanlı Dönemi Ticari İlanlarının Göstergebilimsel Açından Çözümlemesi (Mutlu Er, MF 100) [KY: Göstergebilim Yöntemi T: Algı Analizi-İmaj Analizi-İletişim Analizi-Kültür Analizi Sosyolojik Analiz-Tür Analizi]

3.5.6. Halk Hukuku

Sınırlı sayıda çalışma tespit edilmiştir.

Çalışmada bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, uygulamalı kuram ve yöntemler ve işlevsellik yöntemi kullanılmıştır.

Makalede teknik olarak kültür, işlevsellik, kavram, gelenek, sosyolojik, topluluk, eleştirel-sorgulayıcı, terim, inanış ve kimlik analizi kullanılmıştır.

Bu başlık altında kullanılan kuram, yöntem ve tekniklerin az olmasından ötürü grafik olarak ele almadığımızı belirtmek isteriz.

-Hukuk Türk Halk Kültüründe Hukuk Kavramı (Aysun DURSUN, DT) [KY: İşlevsel Yöntem T: Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Sosyolojik Analiz-Topluluk Analizi]

-Yazılı Hukuk ve Sözlü Hukuk Açısından Evlenme Pratikleri ve “Töre Cinayetleri” (M. Öcal OĞUZ, MF 95) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler-Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kavram Analizi-Kimlik Analizi-Terim Analizi]

3.5.7. Halk Ölçü Birimleri

Sınırlı sayıda çalışma tespit edilmiştir.

Çalışmada tarihi coğrafi Fin kuramı ve yöntemi kullanılmıştır.

Makalede teknik olarak inanış, işlevsellik, kültür ve tür analizi kullanılmıştır.

Bu başlık altında kullanılan kuram, yöntem ve tekniklerin az olmasından ötürü grafik olarak ele almadığımızı belirtmek isteriz.

-Türk Kültüründe Tarihi Gelişim İçinde Hayvan ve Bitkilerin “Ölçü Birimi” Olarak Kullanılması Hakkında (Fikret TÜRKMEN, MF 95) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Tür Analizi]

3.5.8. Halk Botaniği-Tarım

Ad Bilgisi başlığı altında ad bilgisi, halk hekimliği, , resim, dans, tiyatro ve halk mimarisi alt başlıklarını ele alıp değerlendirdik.

Bu bölümdeki çalışmalarda yöntem olarak işlevsel yöntem, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, metin merkezli kuram ve yöntemler ve uygulamalı halkbilimi kuramları kullanılmıştır. (Ek 55)

Çalışmalarda teknik olarak, mekân-ortam, ritüel, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, gelenek, köken, kültür, değişim-dönüşüm, işlevsellik, kültürel doku, mitolojik, motif, tür, özel, inanış, topluluk, eser, anlam-içerik, tema, terim, dil, eleştirel-sorgulayıcı ve fenomen analizi kullanılmıştır. (Ek 56)

-Ankara ve Çevresinde Evcil Hayvanlarla İlgili Uygulamaların Halk Bilimi Bakımından Değerlendirilmesi (Fatma Nüket TANBOĞA, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem T: Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Özel Analiz-Tür Analizi]

-Balıkesir Yöresinden Derlenmiş Bitki ve Hayvanlarla İlgili İnanış ve Uygulamalar Üzerine Bir Araştırma (Berna OLGUNSOY, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Eşleştirmeli Analiz-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Karşılaştırmalı-Topluluk Analizi-Kültür Analizi-Köken Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Ritüel Analizi]

-Dîvânı Lugatî't-Türk'teki Bitki ve Hayvan Konuları Üzerine Bir İnceleme (Berna KARAARSLAN, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Tema Analizi-Terim Analizi]

-Etrafında Gelişen Folklor Pratikleri Osmaniye Örneği (Ahmet SARP KAYA, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi]

-Etrafında Gelişen Folklor Pratikleri Osmaniye Örneği (Ahmet SARP KAYA, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi]

-Konya İlinde Kullanılan Halk İlaçları Üzerinde Etnobotanik Araştırmalar (Çimen ORAL DİLARA, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler-İşlevsel Yöntem T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültürel Doku Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Nevşehir'in Güney İlçelerinde (Acıgöl, Derinkuyu, Gülşehir, Nevşehir-Merkez, Ürgüp) Etnobotanik Araştırmalar (İsmail ŞENKARDEŞ, DT) [KY: - T: Analizi-Özel Analiz-Gelenek Analizi-Kültür Analizi]

-Türk Toplumunda Bitki Kültürünün Yeniden Canlanması: Aktar Fenomeni Üzerine Bir İnceleme (Göknur BOSTANCI EGE-Pelin ÖNDER EROL, MF 95) [KY: Uygulamalı Halk Bilimi??? T: Fenomen Analizi-Kültür Analizi]

-Uygulamalı Halk Bilimi ve Etnobotanik Bağlamında Kastamonu Bitkileri (Gülşah HALICI, DT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi]

3.5.9. Halk Zoolojisi-Hayvancılık

Ad Bilgisi başlığı altında ad bilgisi, halk hekimliği, , resim, dans, tiyatro ve halk mimarisi alt başlıklarını ele alıp değerlendirdik.

Bu bölümdeki çalışmalarda yöntem olarak bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, metin merkezli kuram ve yöntemler ve uygulamalı halkbilimi kuramları kullanılmıştır.

Çalışmalarda teknik olarak, sembol, kültür, kültürel doku, terim, tema, eser, anlam-içerik, ad ve mekân-ortam analizi kullanılmıştır.

Bu başlık altında kullanılan kuram, yöntem ve tekniklerin az olmasından ötürü grafik olarak ele almadığımızı belirtmek isteriz.

-Coğrafi Bir Simge Olarak Ankara Keçisinin Türkiye’deki Mevcut Durumu (Güven Şahin, MF 97) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Kültür Analizi-Kültürel Doku Analiz-Sembol Analizi]

-Hayvancılık Terimleri İle İlgili Bir Makale ve Bazı Küçükbaş Hayvancılık Teriml-erimiz (Nergis BİRAY, MF 46) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Kültür Analizi-Tema Analizi-Terim Analizi]

-Kangal Yer Adı ve Kangal Köpeğinin Orijini Üzerine Görüşler (Hüseyin KARADAĞ, MF 56) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi ???T: Ad Analizi-Köken Analizi]

-Yozgat’ta Manda Kültürü ve Gökçekışla Köyünden Bir Fıkra (Yılmaz GÖKSOY, MF 22) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler-Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler? T: Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Tür Analizi]

3.5.10. Halk Kıyafetleri

Bu bölümdeki çalışmalarda kuram ve yöntem olarak işlevsel yöntem, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, metin merkezli kuram ve yöntemler ve uygulamalı kuram ve yöntemler kullanılmıştır.(Ek 57)

Çalışmalarda teknik olarak ise sembol, kültür, tür, gelenek, sanat-poetika analizi, spss regresyon, motif, değişim-dönüşüm, etnografik ve mekân-ortam analizi kullanılmıştır. (Ek 58)

-61 Numaralı Edirne Şer’iye Siciline Göre 17. Yüzyılda Edirneli Kadınların Giyim Kuşam Kültürü (Gülser OĞUZ, MF 92) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Kültür Analizi]

-Beyazlı Kadınlar: Fotoğrafın Yansıttığı Gelenek ve Değerler (Çiğdem KARA, MF 98) [KY: ??? T: Etnografik Analiz-Kültürel Doku Analizi-Kültür Analizi]

-Burdur İli Geleneksel Kadın-Erkek Giysilerinin Tarihçesi, Teknik ve Sanatsal Özellikleri (Asuman ŞENEL, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi--Köken Analizi-Poetika Analizi-Sembol Analizi-Sosyolojik Analiz-Tür Analizi-Sanat]

-Burdur Yöresinde Oynanan Halk Oyunları ve Yöresel Halk Oyunları Kıyafetleri (Şengül KAZAN KIRÇIK, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem-Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi--İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Çanakkale ve Gelibolu Yöresi Kadın-Erkek Kıyafetlerinin İncelenmesi (Mehmet Sertaç Şevki DEMİRTAŞ, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem-Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi--İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Elazığ Yöresinde Kullanılan Geleneksel Kadın ve Erkek Kıyafetlerinin Giyinme Kültürü Açısından İncelenmesi (Emel GÜR, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem-Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Kültür Analizi-Mekân-Kültürel Doku Analizi-Motif Analizi-Ortam Analizi-Spss Regresyon Analizi-Topluluk Analizi]

-İlk Yazılı Belgelerimize Göre Türklerde Giyim (Murat ÖZBAY, MF 34) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi--Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi-Sosyolojik Analiz]

-Karacaoğlanın Şiirlerinde Kadın Giysileri Ve Süsleri (Şirin YILMAZ, MF 28) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Kültürel Doku Analizi]

-Karacaoğlanın Şiirlerinde Kadın Giysileri Ve Süsleri-İ (Şirin YILMAZ, MF 29) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Kültürel Doku Analizi]

-Konya Sarayönü Başhüyük Köyü Kadın Kıyafetleri (Mualla SEZGİN, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem-Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Kültür Analizi Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde Giyim-Kuşam Yener Altuntaş, MF 1) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi-Topluluk Analizi]

-Küreselleşen Moda Bağlamında Blucin Kültürü Üzerine Bir Araştırma (Pınar KASAPOĞLU AKYOL, MF 86) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Dönüşüm Analizi-Kültür Analizi-Sembol Analizi]

-Kütahya İli Gediz İlçesi Folklorik Kadın Kıyafetleri (Reyhan İlknur BAŞYİĞİT YOLDAŞSEVEN, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem-Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Motif Analizi]

-Kütahya ve Çevresi Halk Oyunları-Oyunlarda Kullanılan Kıyafetler ve Müzikler (Mustafa Kemal PİŞKİNER, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem-Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Kütahya’nın Entarili Geleneksel Kadın Giysilerinin Göstergebilimsel Çözümlemesi (Fatma KOÇ-Emine KOCA, MF 106) [KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler (Göstergebilim) T: Kültürel Analiz-Kültür Analizi]

-Muğla İli Milas İlçesi Çomakdağ Köyü Geleneksel Kadın Kıyafeti (Melda Özdemir, MF 95) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Kültürel Doku Analizi]

-Tarihi Türk Kıyafetleri (Ufuk TAVKUL, MF 19) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi]

3.5.11. Halk Mizahı

Çalışmalarda kuram ve yöntem olarak mizah kuram ve yöntemleri, işlevsel yöntem, tarihî-coğrafi Fin kuramı ve yöntemleri, metin merkezli kuram ve yöntemler, linguistik mizah kuramları, psikoanalitik kuram ve yöntemler kullanılmıştır. (Ek 59)

Yine bu bölümdeki çalışmalarda teknik olarak söylem, kültür, tür, eser, anlam-İçerik, sosyolojik, köken, tip, işlevsellik, değişim-dönüşüm, terim, kavram, netnografik, eğitim, iletişim, topluluk, mekân-ortam analizi kullanılmıştır. (Ek 60)

-2002-2011 Dönemi Türk Siyasetinde Mizah (Zeynep KAMILOĞLU, YLT) [KY: Mizah Kuram ve Yöntemleri T: Yazılı Derleme T2: Tümdengelim T3: İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Sosyolojik Analizi-Tür Analizi-Söylem Analizi]

-Buryat Mizahı (Erjena AIOUROVA, YLT) [KY: Mizah Kuram ve Yöntemleri T: İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Sosyolojik Analizi-Tür Analizi-Tip Analizi]

-Çek ve Türk Mizah Anlayışı ve Mizahî Tipler (Zofie UÇAR, DT) [KY: Mizah Kuram ve Yöntemleri T: İşlevsellik Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi-Sosyolojik Analizi-Tür Analizi-Tip Analizi]

-Gelenek, Gülme ve Şaka (Halil İbrahim ŞAHİN, MF 101) [KY: Mizah Kuram ve Yöntemleri T: Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kavram Analizi]

-İlköğretim Türkçe Eğitimi Sürecinde Mizah Unsurlarından Yararlanma (Yasin ÖZKARA, MF 100) [KY: Psikoanalitik Kuram ve Yöntem T: Eğitim Analizi-İletişim Analizi-İşlevsellik Analizi]

-İngiliz-Fransız-Alman Sözel Anlatı Kalıbındaki Fıkralar ve “Etnik” Mizah (Aslı UÇAR, MF 67) [KY: Linguistik Mizah Kuramı T: Anlam-İçerik Analizi]

-Karavellilerde Dinsel Otoritenin Mizahi Eleştirisi (Mehmet Ali YOLCU, MF 102) [Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Tür Analizi-Tip Analizi]

-Kazak Mizahı ve Önemli Kazak Mizah Tipleri (Nazym ABDİKADYROVA, YLT) [KY: Mizah Kuram ve Yöntemleri T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Kültür Analizi-İşlevsellik Analizi-Köken Analizi-Tip Analizi]

-Kırgız Mizahı ve Mizah Tipleri (GÜLNARA İSMAİLOVA, DT) [KY: Mizah Kuram ve Yöntemleri T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Tip Analizi-Topluluk Analizi]

-Mizah Teorileri ve Kıbrıs Türk Mizahı (Burak GÖKBULUT, YLT) [KY: Mizah Kuram ve Yöntemleri T: İşlevsellik Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi-Sosyolojik Analiz-Tür Analizi-Tip Analizi]

-Mizah Yaratma Eyleminde Nasrettin Hoca (Bilgen AYDIN, MF 55) [KY: Mizah Kuram ve Yöntemleri T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-İletişim Analizi-Tip Analizi]

-Mizahın Çevrilebilirlik İhtimali Üzerine (Meltem EKTİ, MF 100) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Dil Analizi-Kültür Analizi]

-Özbek Mizahında Nasreddin Hoca Tipi ve Fıkraları (Erhan SOLMAZ, DT) [KY: Mizah Kuram ve Yöntemleri-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemleri T: Anlam-İçerik Analizi--Eser Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Tip Analizi]

-Penguen Dergisinden Hareketle Türk Karikatür Tarihinde Mizahın Saldırı İşlevi (Zeynep KAMILOĞLU, MF 98) [KY: İşlevsel Yöntem T: İşlevsellik Analizi-Kültürel Analiz]

-Sanal Ortamda Türk Mizahı (Köksal GENÇ, YLT) KY: Mizah Kuram ve Yöntemleri-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Netnografik Analiz-Sosyolojik Analizi]

-Tarihsel Süreç İçerisinde Türk Mizah Basınında Siyasi Aktörlerin Temsili (Zeynep BAKİ, YLT) [KY: Uyumsuzluk Kuramı ve Yöntemi-Üstünlük Kuramı ve Yöntemi-Rahatlama Kuramı ve Yöntemi T: İşlevsellik Analizi-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Köken Analizi-Terim Analizi--Söylem Analizi-Tür Analizi]

3.6. Sanat-Zanaat-Meslek

Bu başlık atında sanat, zanaat ve meslek alt başlıkları değerlendirilmiştir. Kuram, yöntem ve teknikler her bir alt başlıkta değerlendirilmiştir.

3.6.1. Sanat

Sanat başlığı altında genel, müzik, resim, dans, tiyatro ve halk mimarisi alt başlıklarını ela alıp değerlendirdik.

Bu bölümdeki çalışmalarda yöntem olarak bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, metin merkezli kuram ve yöntemler, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, yapısalıcı kuram ve yöntemler, işlevsel yöntem, göstergebilim yöntemi, mizah kuram ve yöntemleri ve uygulamalı halkbilimi kuramları kullanılmıştır. (Ek 61)

Çalışmalarda teknik olarak anlam-içerik, biçim, dil, eleştirel-sorgulayıcı, gelenek, inanış, işlevsellik, köken, kültür, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, kavram, mekân-

ortam, motif, mitolojik, ritüel, değişim-dönüşüm, müzik-ezgi, Etnomüzikolojik, metinlerarası, iletişim, algı, kimlik, topluluk, eğitim, anlatım-anlatıcı, arkeolojik, kültürel doku, kişi-kahraman, karşılaştırmalı nüsha (varyant), sanat-poetika, sembol, sosyolojik, , tema, tip ve tür analizi kullanılmıştır. (Ek 62)

3.6.1.1. Genel

-Halk Sanatında Şahmaran (Sevda MANT, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-İşlevsel Yöntem T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Mitolojik Analiz- Motif Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Sembol Analizi-Tür Analizi]

-Üzerlik Bitkisinin Türk Halk Kültürü ve Sanatı Açısından İncelenmesi (Kübra ŞAHİN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-İşlevsel Yöntem T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Mitolojik Analiz-Ritüel Analizi- Sanat-Poetika Analizi-Tür Analizi]

3.6.1.2. Müzik

-Âşıklık Geleneğinin Değişim ve Dönüşüm Sürecinde Barış Manço Olgusu (Dilaver DÜZGÜN, MF 84) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Tip Analizi]

-Azerbaycan Makamlarından Olan Şur’un Türk Müziğine Karşılaştırmalı Tahlili (Ülkü Sevim ŞEN, MF46) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz]

-Azerbaycan Makamlarından Olan Şur’un Türk Müziğine Karşılaştırmalı Tahlili (Ülkü Sevim Şen, MF46) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz]

-Balıkesir Tahtacı Köyleri Kongurca ve Türkali’de Halk Bilimi Açısından Müzik Yapısının Araştırılması (Ayten KAPLAN, DT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Etnomüzikolojik Analiz-Ezgi Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Müzik- Ritüel Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Tür Analizi]

-Cumhuriyet’in İlk Yıllarında Müzik Eğitiminin Yaygınlaştırılması (Uğur Alpagut, Mf 97) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Eğitim Analizi-Kültür Analizi]

-Çankırı Yâran Geleneğinin Tarihî Kültürel Kökenleri ve Müzik Uygulamaları (Gökhan EKİM, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-Uygulamalı Kuram ve Yöntemler Yöntem T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Ritüel Analizi- Sanat-Poetika Analizi-Tür Analizi]

Elazığ-Harpüt Müzik Kültürü (Savaş Ekici, Mf 64) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Dil Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi]

-Eskişehir Manavlarının Müzik Kültürü (Pelin DEMİRÇE ALTINTAŞ, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: T3: Etnomüzikolojik Analiz-Ezgi Analizi- Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Sanat-Poetika Analizi-Tür Analizi]

-Geleneksel Şiirden Türkiye Dönüşümün Yaratıcı ve Aktarıcısı Olarak Âşık Veysel’in Kültürel Mirasa Katkısı (Ali Yakıcı, Mf 93) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-Kültürel Analizi]

-Giresun Yöresi Kemeççilik Geleneği Üzerine Bir Araştırma (Abanoz KÜÇÜK, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler-İşlevsel Yöntem-Sözlü Formül Kuramı ve Yöntemi (Sözlü Kompozisyon Teorisi) T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi- Mekân-Ortam Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Hemşin Kültürel Kimliğinin Müziksel Dinamikleri (Kubilay MUTLU, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Etnomüzikolojik Analiz-Ezgi Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Sanat-Poetika Analizi-Tür Analizi]

-Kırdan Kente Nazımdan Nesre Ağıtta Dönüşüm: Barış Manço Örneği (Sibel Kocaer, Mf 71) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram Ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-Kültür Analizi]

-Kültür Endüstrisi ve Kentli Aşık (Seda UYANIK, MF 79) [KY: İşlevsel Yöntem T: Değişim-Dönüşüm Analizi-İşlevsellik Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi]

-Kültür Medeniyet Kahramanları ve Türk Müzik Aletlerinin Ortaya Çıkması Hakkında Bazı Efsaneler (Mehmet AÇA, MF 45) [KY: ? T: Köken Analizi-Kültür Analizi]

-Kültürel Bir Değer Olarak Müzik ve Müziğin Mitoloji ile Olan İlişkisi: AmonAmarth Grubuna Göstergebilimsel Bir Yaklaşım (Uğur KILINÇ, YLT) [KY: Göstergebilim Yöntemi T: Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültür Analizi-Metinlerarası Analiz-Mitolojik Analiz-Müzik-Ezgi Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Tür Analizi]

-Kültürel Kimliğin Müzik Yoluyla Sunumu: Kemaliye (Eğin)’de Kültürel Gösterim Biçimleri (Fikret Merve EKEN KÜÇÜKAKSOY, DT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Algı Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-Etnomüzikolojik Analiz-Gelenek Analizi- İletişim Analizi-Kimlik Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Kültürel Kimlik Bağlamında Sivas Hafik Beydili Köyü Müzik Pratikleri (Duygu ULUSOY YILMAZ, DT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Etnomüzikolojik Analiz-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Ritüel Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Nevşehir Yöresi Müzik Folklorunun İncelenmesi (Murat KARABULUT, DT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Etnomüzikolojik Analiz-Gelenek Analizi-Kültür Analizi Müzik-Ezgi Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Tür Analizi]

-Propp Metodunun Türk Halk Müziği Araştırmalarında Uygulanması Üzerine Bir Deneme (Cem GÜRDAL, MF 23) [KY: Vladimir Propp ve Masalların Yapısal Çözümlemesi Yöntemi T: İşlevsellik Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Motif Analizi]

-Propp Metodunun Türk Halk Müziği Araştırmalarında Uygulanması Üzerine Bir Deneme (Cem GÜRDAL, MF 23) [KY: Vladimir Propp ve Masalların Yapısal Çözümlemesi Yöntemi T: İşlevsellik Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Motif Analizi]

-Rap: Argo Mu? Küfür Mü? (Ayşe ÇAMKARA, MF 71) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram Ve Yöntemler T: Algı Analizi -Dil Analizi-Topluluk Analizi]

-Salihli Dombaylı Köyü Geleneklerinde Müzik ve Oyun Uygulamaları (Nazmi Oğuz YILMAZKOL, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi- Etnomüzikolojik Analiz-Ezgi Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Kimlik Analizi-Ritüel Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-T.R.T Müzik Dairesi Yayınları Türk Halk Müziği Repertuarındaki Sözlü Azerbaycan MahnılarınınEdebi , Ritmik ve Melodik Yönden İncelenmesi (Diriliş USTA, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Gelenek Analiz-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Tarihsel Gelişim Bağlamında Türk Halk Müziği Araştırmaları (Armağan Coşkun ELÇİ, MF 78) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Kültür Analizi]

-Teke Yöresi Yörük Türkmen Müzik Kültüründe Yerel Çok Seslilik Özellikleri (Sinan AYYILDIZ, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Etnomüzikolojik Analiz-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Tokat-Reşadiye’de Geleneksel Oyun Müzikleri (Timur EŞİĞÜL, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Etnomüzikolojik Analiz-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Tür Analizi]

-Trakya Yöresi Tekirdağ İli Çingenelerinin Kültürlerinin, Müziklerinin, Müzik Kültürlerinin Müzikal Öğretme ve Öğrenme Süreçlerinin Araştırılması ve Geliştirilmesi Önerileri (Zeynep ÖZVER, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Eğitim Analizi-Etnomüzikolojik Analiz-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-TRT Repertuarında Yer Alan Sinop Türkülerinin Edebi ve Müzikal Analizi ve Tasnifi (Deniz ÇAPKAN, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Tema Analizi-Tür Analizi]

-Türkiye ve Azerbaycan Halk Müziklerindeki Usullerin Karşılaştırılması (Ülkü Sevim ŞEN, MF 43)[KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz]

-Türkiye ve Azerbaycan Halk Müziklerindeki Usullerin Karşılaştırılması (Ülkü Sevim ŞEN, MF 43)[KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz]

-Türklerde Küy Sanatı ve Kazak Türklerinin Küy Geleneği (Sedat SOLAKOĞLU, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı-Gelenek Analizi-İnanış Analizi--İşlevsellik Analizi-Köken Analizi-Kültür Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Tür Analizi]

-Urfa Sıra Gecelerinde ve Musikî Meclislerinde Okunan Gazellerin İşlevi (Muhsin MACİT, MF 87) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İşlev Analizi-Kültür Analizi]

-Yozgat İli Boğazlıyan İlçesinin Yerel Müzik Kültürü (Fulya AÇIKSÖZ, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Etnomüzikolojik Analiz-Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi- Müzik-Ezgi Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Tür Analizi]

3.6.1.3. Resim

Görmezden Geline “Evimizin Ressamı”: Folklorun 100. Yılında Malik Aksel ve Görsel Halkbilimine Katkıları (Evrin ÖLÇER ÖZÜNEL, MF 99) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Kültür Analizi-Kültürel Doku-Tema Analizi]

Orta Asya Hayvan Üslubu'nun Modern Resim Eğitiminde Değerlendirilmesi (Mehtap Dede KODAMAN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Yazılı Derleme-Sözlü-Sesli Derleme-Görüntülü Derleme T2: Tümdengelim T3: Arkeolojik Analiz-Eser Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültürel Doku Analizi-Motif Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Tema Analizi]

Resim Sanatında Halkbilimsel Öğelerden Yararlanma (Birsen ÇEKEN 64)[KY: ? T: İnanış Analizi]

3.6.1.4. Dans

-Anadolu Köy Seyirlik Oyunlarının Gösteri Danslarına Dönüştürülmesinde Yöntem Önerisi ve Bir Uygulama Örneği (Ferruh ÖZDİNÇER, DT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi- İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi-Sembol Analizi-Tür Analizi]

-Bitlis’te Oynayan Araçlı Oyunlardan Bir Örnek “Zeyno (Zeybek) Arvadin Öldü Oyunu (Cesim ÇELEBİ, MF 22) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi]

-Burdur İli Halk Oyunlarının Günümüzdeki Durumu ve Düşündürdükleri (Solmaz KARABAŞA, MF 74) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Kültür Analizi]

-Burdur Yöresi Halk Oyunlarının İncelenmesi (Nurgül MIHLADIZ, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Doğal Ortamdan Sahneye Geçiş Sürecinde Halk Oyunları Üzerine Düşünceler ve Bazı Teklifler (Metin ÖZARSLAN, MF 41) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Kültür Analizi-Özel Analiz]

-Ekin Gösterileri Örneğinde Halk Danslarının Gösteri Danslarına Dönüştürülmesinde Sahne Etmenlerinden Yararlanma Biçimleri (Pelin ELCİK, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler-İşlevsel Yöntem T: Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Tür Analizi]

-Gaziantep Yöresi Kadın Oyunlarının İncelenmesi (Fatma KILINÇ, YLT) [KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler-İşlevsel Yöntem T: İşlevsellik Analizi-Kimlik Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Halk oyunları öğretiminde antrenman programı geliştirme (Aydın ELBASAN, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi-Sembol Analizi-Tür Analizi]

-Halk Oyunlarının Sanat Yönünün İncelenmesi (Özge ÖNDEROĞLU, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-İşlevsel Yöntem T: Algı Analizi-İletişim Analizi-Kültür Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Topluluk Analizi- Tür Analizi]

-Halk Oyunlarıyla İlgili Hedef ve Öneriler (Ahmet ŞENOL, MF 29) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Kültür Analizi-Özel Analiz]

-İnsan ve Dans (Aslı KARAALP YILMAZ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İletişim Analizi-Kültür Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Sosyolojik Analiz-Tür Analizi]

-Konservatuarlarda Halk Oyunları Eğitim Öğretim Yöntemleri, Problemleri, Çözümleri (Ümit SAYLIK, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi- İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi-Sembol Analizi-Tür Analizi]

-Konservatuarlarda Halk Oyunları Eğitim Öğretim Yöntemleri, Problemleri, Çözümleri (Ümit SAYLIK, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi- İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi-Sembol Analizi-Tür Analizi]

-Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Halk Oyunları (Ahmet Çakır, MF 1) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Kültür Analizi-Topluluk Analizi]

-Mitolojinin Türk Halk Oyunlarına Yansıması (Murat SÖNMEZ, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Arketip Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi-Mitolojik Analiz-Motif Analizi-Ritüel Analiz]

-Osmanlı’nın Aykırı Dansçıları Tavşanlar ve Tavşanca Formu (Özgür Sadık KARATAŞ, MF 95) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Samsun Yöresi Mübadillerinde Geleneksel Dans Kültürü (Gökhan BARUTCU, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-İşlevsel Yöntem T: Biçim Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Tür Analizi]

-Sanat Açısından Türk Halk Oyunları (Ruya POLAT, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler-İşlevsel Yöntem T: Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Sanat Açısından Türk Halk Oyunları (Ruya POLAT, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-İşlevsel Yöntem T: Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Sembol Analizi-Tür Analizi]

-Türk Balesinde Anadolu Halk Dansları Adımlarının Yeri ve Önemi (Esra BÜYÜKKAYIKÇI, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-İşlevsel Yöntem T: Eser Analizi-Gelenek Analizi Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Tür Analizi]

-Türk Halk Danslarında Köçeklik Geleneği (Seher ERKAN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültür Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Tür Analizi]

-Türk Halk Danslarındaki Dönüş Figürü Üzerine Halkbilimsel Bir İnceleme (Meltem AĞIR, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-

İnanış Analizi-Köken Analizi-Kültür Analizi-Mitolojik Analiz-Okültizm Analizi-Ritüel Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Sembol Analizi-Tür Analizi]

-Türk halk müziği ve oyunlarında eğitim ve öğretim yöntemleri (Zekeriya BAŞARSLAN, DT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi Kültür Analizi-Ritüel Analizi-Sembol Analizi-Tür Analizi]

-Türk Halk Oyunları Öğretim Yöntemleri ve Program Geliştirme (Bayram YILDIZ, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi-Sembol Analizi-Tür Analizi]

-Türk halk oyunları öğretim yöntemleri ve program geliştirme (Bayram YILDIZ, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analiz-Kültür Analizi-Ritüel Analizi-Sembol Analizi-Tür Analizi]

-Türk Halk Oyunlarının Öğretiminde Kullanılacak Yöntem ve Teknikler (Edirne İli Halk Oyunları Üzerine Bir Deneme) (Ferruh ÖZDİNÇER, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analiz-Kültür Analizi-Ritüel Analizi-Sembol Analizi-Tür Analizi]

-Türk Milli Eğitim Sisteminde Türk Halk Oyunlarının İşlevselliği (Hikmet ÇALIŞKAN, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem T: Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi-Topluluk Analizi]

-Türkiye’nin Avrupa Birliğine Katılım Sürecinde Geleneksel Dans ve Müzik (F. Belma KURTİŞOĞLU, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Tür Analizi]

-Türkiye’de Halk Danslarını Sahneleme Politikaları: Söylemler ve Estetik Yaklaşımlar (Berna KURT KEMALOĞLU, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-İşlevsel Yöntem T: Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Zeybek Türküleri ve Dansları (Fatma Gülay MİRZAOĞLU, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-İşlevsel Yöntem T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Sembol Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

3.6.1.5. Tiyatro

-Anadolu Köy Seyirlik Oyunlarının Gösteri Danslarına Dönüştürülmesinde Yöntem Önerisi ve Bir Uygulama Örneği (Ferruh ÖZDİNÇER, DT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi-Sembol Analizi-Tür Analizi]

-Bilim ve Teknolojideki Gelişmelerin Köy Seyirlik Oyunlarına Etkisi (Nebi ÖZDEMİR, MF 51) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-İşlevsellik Analizi-Tür Analizi]

-Çeltikdüzü (Artvin-Yusufeli) Köyü Seyirlik Oyunları (Nuray DEMİREL, MF 16) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: İşlevsellik Analiz-Kültür Analizi-Topluluk Analizi]

-Evrensel Bir Tiyatro Sanatı Olan Kuklanın Anadolu İnsanın Sosyal ve Kültürel Hayatına Etkisi (Ali YAKICI, MF 81)[KY: ? T: İnanış Analizi]

-Evrensel Bir Tiyatro Sanatı Olan Kuklanın Anadolu İnsanın Sosyal ve Kültürel Hayatına Etkisi (ALİ YAKICI, MF 81) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Eğitim Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Sosyolojik Analiz]

-Karagöz Oyunlarında Aile İçi Konuşmalarda Sıralama Söz Sanatının İronik Boyutu (Suna TİMUR AĞILDERE-Ayten ER, MF 87)[KY: ? T: İnanış Analizi]

-Karagöz Oyunlarındaki “Tuzsuz Deli Bekir” Tipi Üzerine Bazı Değerlendirmeler (Aynur KOÇAK, MF 56) [KY: ? T: Kavram Analizi-Özel Analiz-Tip Analizi]

-Karagöz Perde Gazellerine Nâilî’den Bir İlâve (Özer ŞENÖDEYİCİ, MF 90) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Tür Analizi]

-Kazakların Geleneksel Tiyatrosunun Baş Aktörlerin Sal-Seriler (PakizatMinavarkızı ADİYEVA, Fatma Ahsen TURAN, MF 100) [KY: ? T: Gelenek Analizi-Köken Analizi-Tip Analizi]

-Kent Kültürünün Geleneği Yansıtan Mizahi Eleştirisi: Deveküşü Kabare (, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem-Yapısalcı Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Kültür Analizi-Sosyolojik Analiz-Tür Analizi]

-Kıbrıs Türk Halk Kültüründe Gölge Tiyatrosu Bağlamında İcra ve Seyirci (İlke SUSUZLU, YLT) [KY: Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Tür Analizi]

-Meddahlıkta “Yaşayan İnsan Hazine”ne Eklenmesi Gereken Bir İsim: Kadirilili Yusuf Sıra (Esmâ ŞİMŞEK, MF 106) [KY: Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi- Kültür Analizi-Tip Analizi]

-Ortaoyunu ile Kore Maske Oyununun Mukayese Çalışması (Eunkyung OH, MF 28) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Karşılaştırmalı Nüsha-Varyant Analizi]

-Ortaoyunu ile Kore Maske Oyununun Mukayese Çalışması (Eunkyung OH, MF 28) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Karşılaştırmalı Nüsha-Varyant Analizi (Edisyon Kritik)]

-Perdeden Sahneye Bakmak: Deveküşü Kabare Tiyatrosu (Ezgi METİN BASAT, MF 88) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Dil Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Tema Analizi]

-Politik İdeolojinin İcat Ettiği Gelenek: Karagöz (Oğuz Güven, MF 79) [KY: İdeoloji T: Tür Analizi]

-Ritüel Kökenli Trakya ve Balkan Köy Seyirlik Oyunlarında “Ölme-Dirilme, Kız Kaçırma” Motifleri (Erman ARTUN, MF 22) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi-Motif Analizi-Ritüel Analizi]

-Türk Gölge Oyunu Karagöz’de Zımmi Tipler (R. Bahar AKARPINAR, MF 62) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Türk Halk Tiyatrolarının Gelişme Evreleri (Ahmet PİRVERDİOĞLU, MF 60) [KY: - T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Durum Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi-Tür Analizi]

-Türk Halk Tiyatrosunda Hareket Komisine Bağlı Mizahi Unsurlar (Fikret Türkmen/Pınar Fedakar, MF 82) [KY: . Mizah Kuram ve Yöntemleri T: Anlam-İçerik Analizi-İşlev Analizi]

3.6.1.6. Halk Mimarisi

-Halk Mimarisinin Halk Bilimi Bağlamında Değerlendirilmesine Harran Evleri Örneği (Mine BARAN, MF 72) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi-Mekân Analizi]

-İnsan, Çevre, Kültür Etkileşimi Çerçevesinde Barınma Kültürü (Cemalettin ÇOPUROĞLU, MF 57) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Yazılı Derleme T2: Tümdengelim T3: İnanış Analizi-Kültür Analizi-Mekân Analizi]

-Türk Masallarında Mimarî: Hamam ve İşlevleri (Kadriye Türkan, MF 84) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-İşlev Analizi-Kült Analizi]

3.6.2. Zanaat (El Sanatları)

Zanaat (El Sanatları) başlığı altında genel, bölge-yöre, dokumacılık, oya ve dövme alt başlıkları söz konusu edilmiştir.

Bu bölümdeki çalışmalarda yöntem olarak bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, yapısalcı kuram ve yöntemler, işlevsel yöntem ve uygulamalı halkbilimi kuramları kullanılmıştır. (Ek 63)

Çalışmalarda teknik olarak algı, durum, eleştirel-sorgulayıcı, eser, gelenek, inanış, işlevsellik, kültür, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, mekân-ortam, motif,değişim-dönüşüm, durum, iletişim, topluluk, kültürel doku, sanat-poetika, sembol, SPSS Regrasyon, sosyolojik, , psikolojik ve tür analizi kullanılmıştır. (Ek 64)

3.6.2.1.Genel

-El Sanatlarını Milli Değer Olarak Algılamak (Halide SARIOĞLU, MF 66) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Algı Analizi-Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi]

-Geçmişten Günümüze El Yapımı Ayakkabılar (Nuran KAYABAŞI, MF 62) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-Kültürel Doku Analizi-Tür Analizi]

-Gelenekteki Değişim ve Keçecilik Sanatı (Hacer Nurgül BEĞİÇ, DT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-İşlevsel Yöntem T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Tür Analizi]

-Sabır Çiçekleri ve Füzuran Şahman (Petek ERSOY, MF 60) [KY: ? T: Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi]

-Türk El Sanatlarının Kültür Turizmi Bağlamında Değerlendirilmesi (Zafer Öter, MF 86) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi]

-Türk El Sanatlarının Kültür Turizmi Bağlamında Değerlendirilmesi. (Zafer ÖTER, MF 86) [KY: Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Algı Analizi-İletişim Analizi-Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi]

3.6.2.2.Bölge-Yöre

-Cumhuriyet Döneminde (2005'ten Günümüze) Bursa Irgandı Köprüsü'ndeki Geleneksel El Sanatları Üzerine Halk Bilimsel Bir İnceleme (Duygu KİREMİTÇİ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Durum Analizi-Eğitim Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Sanat-Poetika Analizi- Sosyolojik Analiz-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Cumhuriyet Döneminde Ankara Kalesindeki Geleneksel El Sanatları (Ayça YAVUZ ARSLAN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Tür Analizi]

-Denizli Yöresi Mutfağında Kullanılan Bakır Madeni Eşyası (18.-19.YY) (Yasemin SÖZER, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi- Kültürel Doku Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Edirne’de Zanaatlar (Ayşe İlay EKMEKÇİ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Tür Analizi]

-Şanlıurfa İli Akçakale İlçesi Düğün Adetleri ve Çeyiz Çevresinde Gelişen El Sanatı Ürünleri (Eda ALTUN, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Tür Analizi]

-Yozgat Cevherî Ali Efendi Camii Haziresi Mezar Taşları (Murat ÇERKEZ, MF 97) [KY: ??? T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi]

3.6.2.3. Dokumacılık

-Buldan Mekikli Dokumaları (Ahmet AYTA, MF 62) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi]

-Çanakkale Yöresi El Dokumalarında Motifler (Biçim, İçerik, Anlatım) (Ahmet Hakan YILMAZ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Motif Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Sembol Analizi-Tür Analizi]

-Çankırı Kızılırmak İlçesi Kuzeykışla ve Güneykışla Köyü Kilim Dokumaları” (H. Serpil Ortaç, MF 86) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi-Mekân Analizi-Motif Analizi]

-Dr. Yaşar Kalafat’ın Tespit Ettiği Kars ve Çevresindeki Halk İnançlarının Dokumalara Yansımaları (İ.M.V. Noyan GÜVEN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Motif Analizi-Sanat-Poetika Analizi]

-Eskişehir/Kayakent Beldesi ve Çevresinde Geleneksel Dokumacılık ve Dokuma Çeşitleri (Havva AYKİT ÖZMEN, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Motif Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Sembol Analizi-Tür Analizi]

-Göller Bölgesinde Bitkisel Dokumacılık ve Üretilen Hasır Dokumaların Bazı Özellikleri Üzerinde Bir Araştırma (Zuhal BEZİRCİ, DT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Tür Analizi]

-Günümüz Ödemiş Dokumaları (Zahide İMER, MF 64) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi-Mekân Analizi]

-Halı Çiftliklerinin Türk Halıcılığının Tanıtılmasında ve Pazarlanmasındaki Yeri (Nebi ÖZDEMİR, MF 29) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntem T: İnanış Analizi]

-Kırgızistan’da Çarpana ve Kolan Dokumacılığında Örnekler (Ahmet Aytaç, MF 87) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi]

-Konya Yöresi Düz Dokuma Yaygıları (Kilim, Cicim, Zili, Sumak) (Hafize Melek HİDAYETOĞLU, DT) [KY: T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Motif Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Sembol Analizi-Terim Analizi-Tür Analizi]

-Kültür Mirasımız “Kolan Dokumalar” Ve Akkoç Köyü Kolan Dokuma Örnekleri (Habibe KAHVECİOĞLU SARI-Yeşim BAŞ, MF 98) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Kültürel Doku Analizi-Sembol Analizi]

-Türk Halk Oyunlarında Dokumacılık ve Yeşilyurt Dokumacılığı (İmer GENÇ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Motif Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Sembol Analizi-Tür Analizi]

-Yozgat Yöresi Halı ve Kilim Nakışları (Vasfi ADİKTİ, MF 18)[KY: ? T: Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi]

3.6.2.4. Oya

-İzmit Merkezde Yapılan Boncuk Oyaları Üzerine Bir Araştırma-I (Firdevs KAYA-Nursel BAYKASOĞLU, MF 27) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Eleştirel(Sorgulayıcı) Analiz-Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi-Mekân Analizi]

-İzmit Merkez’de Yapılan Boncuk Oyaları Üzerine Bir Araştırma-II (Firdevs KAYA-Nursel BAYKASOĞLU, MF 28) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Eleştirel(Sorgulayıcı) Analiz-Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi-Mekân Analizi]

-Tavşanlı İğne Oyaları (Nursel BAYKASOĞLU, MF 17) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân Analizi-Motif Analizi]

3.6.2.5. Dövme

-Türkiye’de Vücut Dövme (Tattoo) Sanatı ve Uygulamalarının Mevcut Durumunun Belirlenmesi (Şeyda AKARSU, DT) [KY: İşlevsel Yöntem-Uygulamalı

Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Motif Analizi-Psikolojik Analiz-Sanat-Poetika Analizi-Sembol Analizi-SPSS Regrasyon Analizi-Tür Analizi]

3.5.3. Meslekler

Bu bölümdeki çalışmalarda yöntem olarak bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, metin merkezli kuram ve yöntemler, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, işlevsel yöntem ve uygulamalı halkbilimi kuramları kullanılmıştır. (Ek 65)

Çalışmalarda teknik olarak algı, dil, durum, eğitim, gelenek, inanış, işlevsellik, kültür, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, mekân-ortam, müzik-ezgi, değişim-dönüşüm, topluluk, kültürel doku, özel, sanat-poetika, sosyolojik, , tipve tür analizi kullanılmıştır. (Ek 66)

-Anadolu’da Türk Bakırcılık Sanatının Gelişimi (Tuncer GÜLENSOY, MF 23) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi]

-Âşıklık Geleneklerinde Saz (Bayram DURBİLMEZ, MF 85) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi]

-Doktor Fıkraları (Sevim KEBEL, MF 67) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler- Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Terim Analizi-Tür Analizi]

-Folkloru Bağlamında Mersin’de Balıkçılık (Berkant ÖRKÜN, YLT) [KY: - T: Dil Analizi-Durum Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Sosyolojik Analiz-Topluluk Analizi- Tür Analizi]

-Gaziantep’teki Geleneksel Meslekler Üzerine Halkbilimsel Bir İnceleme (Mustafa DUMAN, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem-Uygulamalı Kuram ve Yöntemler-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Durum Analizi-Eğitim Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Sosyolojik Analiz-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Giresun ve Trabzon İlleri Balıkçıların Meslek Folkloru (Mustafa AÇA, YLT) [KY: - T: Dil Analizi-Durum Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Sosyolojik-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-İzmir İlinde Bulunan Dört Köydeki (Çavuş, Kavaklıdere, Yeşilköy, Bademler) Mesleklerin Değişmesinin Sosyal Hayat ve Gelenekler Üzerindeki Etkileri (Nathan YOUNG, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Durum Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Sosyolojik Analiz- Topluluk Analizi- Tür Analizi]

-Kahramanmaraş İlinde Ayakkabı Yapımı (Melda ÖZDEMİR-Nuran KAYABAŞI, MF 66) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi]

-Meslek Folkloru Kapsamında Geleneksel Mesleklerdeki Pir İnanıcı ve Hikâyeleri Üzerine Bir Değerlendirme (Ali Duymaz/Halil İbrahim Şahin, MF 87) [KY: ? T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Topluluk Analizi]

-Mesleki Müzik Okullarındaki Orkestra Derslerinde Orkestra Düzenlemeleri Yapılmış Halk Ezgilerinin Kullanılabilirliğine Yönelik Öğretmen ve Öğrenci Tutumları (Uğur TÜRKMEN, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Algı Analizi-Durum Analizi-Eğitim Analizi-Gelenek Analizi Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi-Müzik-Ezgi Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Sosyolojik Analiz-]

-Samsun İli’nin Vezirköprü İlçesi’ndeki Geleneksel Meslekler (Aycan ÖZENTÜRK TEZGEL, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem-Uygulamalı Kuram ve Yöntemler-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Durum Analizi-Eğitim Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Sosyolojik Analiz-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Somut Olmayan Kültürel Miras Taşıyıcıları: Rize El Sanatı Ustaları Üzerine Bir İnceleme (Nihan ÇİÇEKOĞLU, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve

Yöntemler T: Gelenek Analizi- Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi-Özel Analiz-Sanat-Poetika Analizi-Tip Analizi-Tür Analizi]

-Tokat'ta Zanaatlar ve Meslekler (Zekeriya KAYA, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem-Uygulamalı Kuram ve Yöntemler-Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Durum Analizi-Eğitim Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Sosyolojik Analiz-Topluluk Analizi-Tür Analizi]

-Tokat'ta Zanaatlar ve Meslekler (Zekeriya KAYA, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Tür Analizi]

3.7. Oyun-Spor

Bu bölüm altında oyun ve spor alt başlıklarını söz konusu edeceğiz. Kuram, yöntem ve teknikler bu alt başlıklarda ele alınmıştır.

3.7.1. Oyun

Çalışmalarda çocuk oyun ve oyuncakları ile yetişkin oyunları bölge, bölgelerarası karşılaştırma ve işlev cihetiyle ele alınıp işlenmiştir.

Yöntem olarak tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, işlevsel yöntem, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, uygulamalı kuram ve yöntemler ile gelişim kuramı kullanılmıştır. (Ek 67)

Teknik olarak kültür, değişim-dönüşüm, gelenek, eşleştirmeli-karşılaştırmalı, kültürel doku, mekân-ortam, eleştirel-sorgulayıcı, kültür, işlevsellik, sosyolojik, psikolojik ve eğitim analizi kullanılmıştır. (Ek 68)

-Adana Geleneksel Çocuk Oyunları (Mehmet ÇOLAK, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Eğitim Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Psikolojik Analiz-Sosyolojik Analiz]

-Anadolu Arkeolojisinde Bazı Seramik Oyuncaklar (XII-XV. Yüzyıllar) (Nurşen ÖZKUL FINDIK, MF 101) [KY: Gelişme Kuramı T: Arkeolojik Analiz]

-Anadolu'da Yağmur Duasına Bağlı Olarak Oynan Bir Oyun: “Çömçeli Gelin” (Esmâ ŞİMŞEK, MF 60) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Eşleştirmeli Analiz-Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Kültürel Doku Analizi-Kültür Analizi]

-Başkurt Çocuk Oyunları (Habibe Yazıcı Ersoy, MF 86) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İşlevsellik Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi]

-Çocuk Oyunlarının İşlevleri: Sarı Keçili Yörük Çocuk Oyunları (Hüseyin Aksoy, MF 101) [KY: İşlevsel Yöntem T: Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi]

Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da Çocuk Oyunları (Serap BALTUTAN, SY) [KY: İşlevsel Yöntem T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Eğitim Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Ritüel Analizi]

-Elazığ Çocuk Oyunlarının Halk Bilimi Açısından İncelenmesi (Ebru TURGUT, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Eğitim Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Eskişehir Folklorunda Çocuk Oyunları ve Bu Oyunların Yaşam Becerisi Kazandırmadaki Rolü (Pınar GİRMEN, MF 95) [KY: İşlevsel Yöntem T: Eğitim Analizi-Gelenek Analizi- İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi]

-Gagauz Yerinde Çocuk Oyunlarının Halk Bilimsel Değerlendirilmesi (Valentina PERÇEMLİ, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Eğitim Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Gaziantep Çocuk Oyunları Üzerine Halkbilimsel Bir İnceleme (Gonca TOKUZ, YLT) [KY: İşlevsel T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Eğitim Analizi-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Günümüzde Geleneksel Oyuncaklar (Dilek Akbulut, MF 84) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi]

-Irak Türkmenlerinde Çocuk Oyunları (Sawash M. Al. D. ABDULMAJEED, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Eğitim Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-]

-İsparta Çocuk Oyunları (Mehmet Fatih YILMAZ, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler-İşlevsel Yöntem T: Eğitim Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Karadeniz Ereğlisi Örneğinde Çocuk Oyunlarının Halk Bilimsel Açısından İncelenmesi (Serpil Aygün CENGİZ, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Eğitim Analizi-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-]

-Kültür, Eğitim ve Kültür Ekonomisi Kapsamında Bulmacaların İşlevleri (Fadime TİKBAS, YLT) [KY: İşlevsellik Yöntemi T: Eğitim Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Tür Analizi]

-Kültürel Bellek Bağlamında Deve Oyunu (Nezir TEMUR, MF 90) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: İşlevsellik Analizi-Kimlik Analizi-Kültürel Analiz-Ritüel Analiz]

-Niğde Folklorunda Çocuk Oyunları (Nedim BAKIRCI, MF 76) [KY: Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi]

-Niğde Geleneksel Çocuk Oyunları ve Halkbilimsel İncelemesi (İlknur DEMİR, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler-İşlevsel Yöntem T: Eğitim Analizi-Gelenek Analizi -İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Seferihisar Geleneksel Çocuk Oyunları ve Oyuncakları Üzerine Bir İnceleme (Aliye Selnur ŞARMAN, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Eğitim Analizi-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi- Mekân-Ortam Analizi]

-Türkiye ve Azerbaycan'daki Çocuk Oyunları ve Oyuncaklarının Karşılaştırmalı İncelenmesi (Didem BAYAR ÇELEBİ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-İşlevsel Yöntem T:Değişim-Dönüşüm Analizi-Dil Analizi-Eğitim Analizi-Gelenek Analizi- İşlevsellik Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Türkiye’de Cumhuriyet Dönemi Çocuk Oyunlarının Halkbilimi Açısından İncelenmesi (2 Cilt) (Nebi ÖZDEMİR, DT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler-Yapısalcı Kuram ve Yöntemler T: Eğitim Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi- Kültürel Doku Analizi]

-Van’ın Geleneksel Çocuk Oyunları ve Bu Oyunların Eğitsel Yönden İncelenmesi (Pınar KAYAR, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Eğitim Analizi- Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

3.7.2. Spor

Çalışmalarda geleneksel sporlardan güreş ve cirit değerlendirilmiştir.

Yöntem olarak işlevsel yöntem, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler ve uygulamalı kuram ve yöntemler kullanılmıştır.

Teknik olarak köken, ritüel, inanış, kültür, gelenek, mekân-ortam, işlevsellik ve sosyolojik, analiz kullanılmıştır. (Ek)

-Kırkpınar Güreşleri'nin Halk Bilimsel Açısından İncelenmesi (Mehmet DERVİŞOĞLU, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem-Uygulamalı Kuram veYöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Köken Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Ritüel Analizi]

-Osmanlı Sarayı’nda Cirit Alayları: Lahanacılar ve Bamyacılar (Emine DİNGEÇ, MF 89) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler-Uygulamalı

Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Sosyolojik Analiz]

-Uşak’ta Atlı Cirit Sporu ve Cirit Kültürü (Selcen ÇİFTÇİ, MF 89) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler-Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Sosyolojik Analiz]

3.8. Sosyal Kurumlar, Kutlamalar ve İlişkiler

Bu başlık altında kurumlar ve sosyal ilişki tiplerini ele alıp değerlendireceğiz. Kuram, yöntem ve teknikler alt başlıklarda değerlendirilmiştir.

3.8.1. Kurumlar

Çalışmalarda kurumlar köy odası, imaret, kahvehane, türkü bar, tarikat, dernek, spor kulübü, divanhane, efe-seymen kuruluşları ve esnaflar başlıkları altında ele alınmıştır.

Yöntem olarak tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, işlevsel yöntem, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, uygulamalı kuram ve yöntemler ile gelişim kuramı kullanılmıştır. (Ek 69)

Teknik olarak kültür, değişim-dönüşüm, gelenek, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, kültürel doku, mekân-ortam, eleştirel-sorgulayıcı, kültür, işlevsellik, sosyolojik, psikolojik ve eğitim analizi kullanılmıştır. (Ek 70)

3.8.1.1.Köy Odası

-Kastamonu Köy Odalarının Sosyal, Kültürel ve Ekonomik İşlevleri Üzerinde Bir Araştırma (Ali Osman ABDURREZZAK, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Özel Analiz]

3.8.1.2.İmaret

-Bir İmar Düzeni ve Hayır Kurumu Olarak Osmanlılarda İmaret (Ahmet GÜNEŞ, MF 66) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân Analizi]

3.8.1.3. Kahvehane

-Erzurum’da Âşık Kahvesi Geleneği (Dilaver DÜZGÜN, MF 23) [KY: ??? T: Gelenek Analizi-Mekân Analizi]

Halk Kültürü Bağlamında Kahvehanelerin Toplumsal ve Mekânsal Dönüşümleri Diyarbakır Kent Örneği (Kamuran SAMİ, MF 85) [KY: Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-Mekân Analizi]

-Türk Toplum Hayatında Yaşatılan Kahve ve Kahvehane Kültürü (Kadir ULUSOY, MF 89) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler-Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Durum Analizi-Frekans Analizi-Kültür Analizi-Mekân Analizi]

3.8.1.4. Türkü Bar

-Türkü ve Türkü-Barlar (Firdevs CANBAZ, MF 59) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân Analizi-Tür Analizi]

3.8.1.5. Divanhane

-Van Halk Masal ve Hikâyelerinin İcra Bağlamı Olarak Divanhane (Duvakhane) Geleneği (Handan KASIMOĞLU, MF 89) [KY: Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler (Bağlamsal Kuram ve Yöntem (Performans Teori) T: Gelenek Analizi- Mekân Analizi]

3.8.1.6.Dernek

-Ankara Vosvos Dayanışma Derneğinin Folklor Açısından Değerlendirilmesi (Sibel KESKİN, MF 71) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Kültür Analizi-Mekân Analizi-Topluluk Analizi]

3.8.1.7. Vakıflar

-XVI. Yüzyılda Erzurum Eyaleti'nde Vakıflar (Ümit KILIÇ, DT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

3.8.1.8. Tarikatlar

-Bayramî-Şemsî Tarikatı Menakıpnamelerinin Toplum Hayatına Etkileri Bağlamında Değerler Bakımından İncelenmesi (Zehra HAMARAT, DT) [KY: İşlevsel Yöntem T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Sosyolojik Analiz-Tür Analizi]

3.8.1.9. Ahilik

-Balıkesir Yöresinde Ahilikten Kalma Tören ve Uygulamalar (Mehmet AKMAN, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi -Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Sosyolojik Analiz]

3.8.1.10. Efe

-Denizli Yöresinde Anlatılan Efe Hikâyeleri (Kürşat ÖNCÜL, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fın Kuramı ve Yöntemi-İşlevsel Yöntem T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Tür Analizi]

3.8.1.11. Seymen Kuruluşları

-Ankara Seymen Oyunlarının Davul Üzerindeki Ritmik Vurguları (Mustafa ŞAHİN, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Müzik-Ezgi Analizi]

3.8.1.12. Spor Kulübü

-Alternatif Bir Cumhuriyet, Din ya da Yaşam Biçimi: Fenerbahçe Kulübü ve Taraftar Grubu (M. Gökşen BUĞRA, MF 71) [KY: İşlevsel Yöntem T: Durum Analizi-Fenomen Analizi-Kimlik Analizi-Ritüel Analizi-Topluluk Analizi]

-Futbolun Dayanılmaz Çekiciliği, Büyülenen Taraftar Portresi, Fanatizm ve Beşiktaş (Gülin öğüt EKER, MF 85) [KY: İşlevsel Yöntem T: Durum Analizi-Fenomen Analizi-Kimlik Analizi-Ritüel Analizi-Topluluk Analizi]

3.8.2. Kutlamalar

Çalışmalarda kutlamalar, bayramlar, günler, Hıdırellez, nevrüz, küfür akşamı törenleri, festival ve karnaval alt başlıkları olarak ele alınmıştır.

Yöntem olarak metin merkezli kuram ve yöntemler, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, işlevsel yöntem, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler ile uygulamalı kuram ve yöntemler kullanılmıştır. (Ek 71)

Teknik olarak kültürel doku, değişim-dönüşüm, gelenek, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, mekân-ortam, işlevsellik, inanış, köken, motif, ritüel, kimlik, anlam-içerik, değişim-dönüşüm, arketip, sembol, tür, topluluk ve kavram analizi kullanılmıştır. (Ek 72)

3.8.2.1. Tören

-Adana'da, Törenlere, Adaklara, Özel Günlere Ait İnançlar, Pratikler ve Bunlara Bağlı Mutfak Kültürü (Erman ARTUN, MF 49) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi-Kültür Analizi-Mekân Analizi]

-Türkmenlerde Altmış Üç Yaş Töreni: Ak Koyun Toyu (Boray İDEM, MF 106) [KY: Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Köken Analizi-Kültürel Doku Analizi-Motif Analizi-Ritüel Analizi]

3.8.2.2. Bayram

-Cigor Bayramı (Emine Begüm YILMAZ, MF 73) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi]

-Mülkiyede İnek Bayramı: Ritüel Nitelikleri ve Mülkiyeli Kimliğinin Oluşumundaki Rolü (Pınar KARATAŞ, MF 96) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kimlik Analizi-Ritüel Analizi]

-Türkiye ve Azerbaycan Sahalarında Uygulanan Saza Geleneğinin Karşılaştırmalı Tahlili (Dilaver DÜZGÜN, MF 65) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz]

-Türkiye ve Azerbaycan Sahalarında Uygulanan Saza Geleneğinin Karşılaştırmalı Tahlili (Dilaver DÜZGÜN, MF 65) [KY: Tarihi Coğrafi Fin Kuramı T: Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz]

-Türkiye'nin Doğu Karadeniz Kıyısında Mayıs Yedisi Bayramı (M. Öcal OĞUZ, MF 69) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi]

-XIX. Yüzyıl Sonu Osmanlı Belgelerine Göre Dinî Bayram ve Nevruz Tebrikleri (Ahmet OĞUZ, MF 53) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi]

3.8.2.3. Günler

-Çiğdem Pilavının Ritüel Niteliği (Mine SOLMAZ, MF 33) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi- İşlevsellik Analizi-Ritüel Analizi]

-Gagauz Yeri'nde Özel Günler ve Bayramlar ile İlgili Uygulamaların Halk Bilimsel Değerlendirmesi (Nina PETROVİÇ, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler-İşlevsel Yöntem T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Köken Analiz-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

3.8.2.4. Hıdırellez

-Cumhuriyet Döneminde Geleneksel Kutlamalar Bağlamında Hıdırellez Geleneği (Seval KASIMOĞLU, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T:

Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Köken Analizi-Kült Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi]

-Kültür Analizi Karanlıktan Aydınlığa, Kıştan Bahara Geçiş: Hıdırellez (Sema DEMİR, MF 65) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Arketip Analizi-İnanış Analiz-Motif Analizi-Sembol Analizi]

-Ritüeller ve Hıdırellez (Umay GÜNAY, MF 26) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: İnanış Analizi-Ritüel Analizi]

-Türk Dünyasında Hıdırellez Kutlamaları ve İşlevleri (Ayşe YÜCEL, MF 54) [KY: İşlevsel Yöntem T: İnanış Analizi –İşlevsellik Analizi]

-Türk Folklorunda Hıdırellez (Lütfi SEZEN, MF 14) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi-Ritüel Analizi]

-Türkiye’de Hıdırellez Etrafında Oluşan Folklorik Unsurlar Üzerine Bir İnceleme (Sema AKTÜRK, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Köken Analizi-Kültür Analizi- Kült Analizi-Ritüel Analizi]

-Türklerde Hıdırellez Geleneği (Enver ARAS, MF 54) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kimlik Analizi-Tip Analizi]

3.8.2.5. Nevruz

-Bulgaristan/Deliorman Aleviliğinde Kırklar Bayramı (Nevruz) ve Hıdırellez (Armağan COŞKUN ELÇİ, MF 86) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İnanç Analizi-Ritüel Analizi-Topluluk Analizi]

-İdil Boyu Tatarlarında Nevruz Bayramı (Ramile YARULLINA, MF 73) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi]

-Nevruz Bayramı ve Kültürümüzdeki Yeri (Ahmet Arif TURAN, MF 45) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi]

-Nevrûz ve Türk Kültüründe Renkler (Hayrettin RAYMAN, MF 53) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-İmaj Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Sembol Analizi]

-Türk Dünyasında Nevruz Bayramı Çeşitlemeleri ve Mukayesesi (Şahin AKÇA, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi-Mekân-Ortam Analizi]

-Türk Ergenekon/Nevrûz Bayramı ve Kaygusuz Abdal’da “Bir Nevrûz Sabahı” (Abdurrahman GÜZEL, MF 17) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi]

-Uygur Folklorunda Nevruz Kutlamaları (Ramazan KARAMAN, MF 53) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi-Topluluk Analizi]

-Yeni/lenmek ve Nevruz (Nebi ÖZDEMİR, MF 69) [KY: ? T: İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi]

3.8.2.6. Küfür Akşamı Töreni

-Unutulmuş Bir Gelenek Küfür Akşamları Törenleri (Mehmet Naci ÖNEL, MF 60) [KY: İşlevsel Yöntem T: Gelenek Analizi-İnanış Analizi-Kimlik Analizi-Kültür Analizi-Tür Analizi]

3.8.2.7. Festival

-Festival Kavramı Üzerine Düşünceler (Aysun İMİRGİ, MF 65) [KY: ? T: Anlam-İçerik Analizi-Gelenek Analizi-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Tür Analizi]

3.8.2.8. Karnaval

-Belçika’daki Faymonville Türk Köyü ve Karnavalı (Yılmaz IRMAK-Ertuğrul TAŞ, MF 106) [KY: ??? T: İnaniş Analizi-Kimlik Analizi-Mekân Analizi-Topluluk Analizi]

3.8.3. Sosyal İlişkiler

Çalışmalarda sosyal ilişki tipleri olarak, bayramlar, günler, Hıdırellez, nevruz, küfür akşamı törenleri, festival ve karnaval alt başlıkları olarak ele alınmıştır.

Yöntem olarak metin merkezli kuram ve yöntemler, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, işlevsel yöntem, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler ile uygulamalı kuram ve yöntemler kullanılmıştır. (Ek 73)

Teknik olarak kültürel doku, değişim-dönüşüm, gelenek, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, mekân-ortam, işlevsellik, inaniş, köken, motif, ritüel, kimlik, anlam-içerik, değişim-dönüşüm, arketip, sembol, tür, topluluk ve kavram analizi kullanılmıştır. (Ek 74)

3.8.3.1. Aile

-1838-1841 Yıllarında Sivas’ta Aile Hayatı (Zehra HİZMETLİ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi Sosyolojik Analiz-Topluluk Analizi]

-Aile Folkloruna Feminist Bir Yaklaşım:“AganigiNaganigi” (Aslı UÇAR, MF 71) [KY: İdeolojik Halkbilimi T: İletişim Analizi]

-Almanya Türklerinde Başarı ve Başarısızlığı Kavramsallaştırmaya Bağlı Kişisel Anlatımların Aileye ve Çevreye Yansımasında Geleneksel Yapılar ile Dünya Görüşünün İşlevsel Analizi (Mehmet Akif KORKMAZ, DT) [KY: İşlevsel Yöntem T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Dil Analizi-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Gelenek Analizi-İletişim Analizi-İşlevsellik Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kimlik Analizi-Kültür Analizi- Psikolojik Analiz- Sosyolojik Analiz-Topluluk Analizi-]

-Ankara’nın İki Farklı Yerleşim Bölgesinde Aile Yapılarının Sosyo-Kültürel Hayata Etkilerinin Halk Bilimi Bakımından Değerlendirilmesi (Ayfer KAZEL, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Durum Analizi-Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kimlik Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Sosyolojik Analiz-]

-Eğin’den Metropollere Göç Eden Akraba Ailelerdeki Değişmelerin Halk Bilimsel Açından Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi (Serap KARABACAK, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Durum Analizi-Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kimlik Analizi-Kültür Analizi-Sosyolojik Analiz-]

-Günlük Alışkanlıklardaki Yeni Etkilenmelerin Geleneksel Aile Yapısında Meydana Getirdiği Değişmeler (Fatma GÖNENÇ, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi- Durum Analizi-Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kimlik Analizi-Kültür Analizi-Psikolojik Analiz-Sosyolojik Analiz]

-Kazan Tatar Destanlarında Birey, Aile, Toplum, Devlet Yapısı (Yavuz ERTÜRK, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Kültür Analizi-Motif Analizi-Sosyolojik Analiz-Tip Analizi]

-Nijerya’da YorubaKabilesi’nin Aile Yapısı (Jeel ODEKUNLE, YLT) Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Gelenek Analizi-İnaniş Analizi-Kültür Analizi-Kültürel Doku Analizi- Mitolojik Analiz-Sosyolojik Analiz-Topluluk Analizi]

-Türk Aile Düzeni ve Aile İçi İlişkiler (Mustafa İsmail LALE, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Durum Analizi-

Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kimlik Analizi-Kültür Analizi-Sosyolojik Analiz]

3.8.3.2. Hısım-Akrabalık

-Balıkesir Yöresinde Kan Bağı ve Evlilik Dışı Akrabalık İlişkileri Üzerine Bir Değerlendirme (Berna AYZAZ, YLT) [KY: İşlevsel Yöntem T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Durum Analizi-Gelenek Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kültür Analizi-Sosyolojik Analiz]

3.8.3.3. Kirvelik

-Sivas'ta Sünnet Merasimleri ve Kirvelik Kurumu (Emrah TUNÇ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Durum Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Sosyolojik Analiz]

3.8.3.4. İmece-Hab

-Geleneksel Bir Yardımlaşma Kurumu: Hab (Dilaver Düzgün, MF 11) [KY: İşlevsel Yöntem T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Tür Analizi]

-Tütün Geceleri”nin Türk Kültür Hayatındaki Yeri (Ali YAKICI, MF 36)[KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Topluluk Analizi]

3.8.3.5. Dedikodu

-Bir Dedikodu İletim Mekânı Olarak İnternet Sitelerinin Forumları (Hatice KOCABAY, MF 75) [KY: ? T1-]

-Dedikodunun Boyalı Yüzü: Günlük Gazetelerde Dedikodu Haberleri (Uygar AYDEMİR, MF 75) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Kültür Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

3.9. Eserlerde Halk Kültürü Etkisi

Bu bölümde, çalışmalarda eski ve yeni eserler üzerinde halk kültürünün araştırılması türünden örneklerle yer verilmiştir.

3.9.1. Eski Eserlerde Halk Kültürü Etkisi

Burada kültür ve edebiyat dünyamızda bir milat kabul edilen Tanzimat öncesi eserler dikkate alınacaktır.

3.9.1.1. Edebi Eserler

“Eski” olarak nitelediğimiz dönemdeki edebi eserler anlatım tarzına göre manzum, mensur ve manzum-mensur olmak üzere üç grup oluşturur. Biz de örnekleri bu şekilde sıraladık.

Bu bölümde anonim eserler yanında Residüddin, Mustafa Âli, Nabi, Şeyh Galip, Yusuf Has Hacı, Âşık Paşa, H. Mahmut Ratip, Evliya Çelebi ve Rabguzi gibi kişilerin oğuzname, divan, mesnevi, kaside, gazel, seyahatname, kıyasü'l enbiya, cevahirname, saltukname, hikâye tarzlarındaki eserleri üzerinde yapılan halk kültürü çalışmaları söz konusu edilecektir.

Çalışmaların büyük çoğunluğunda yöntem olarak metin merkezli kuram ve yöntemler, daha sınırlı sayıda bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntem, birer çalışmada da psikoanalitik kuram ve yöntem, tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, ideolojik halkbilimi kuramları ve göstergebilim yöntemi kullanılmıştır. (Ek 75)

Çalışmalarda teknik olarak anlam-içerik, arketip, biçim, dil, eleştirel-sorgulayıcı, eser, fantastik, fenomen, gelenek, hermönotik imaj, inanış, işlevsellik, köken, kült, kültür, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, kavram, mekân-ortam, metinlerarası, motif, okültizm, olay-vaka, paradigma, psikanaliz, sanat-poetika, sembol, sosyolojik, söylem, tema, tip ve tür analizi kullanılmıştır. (Ek 76)

3.9.1.1.(1). Manzum

-Garib-name'de Deyimler ve Atasözleri (Melih ALPTEKİN, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Kavram Analizi-Tür Analizi]

-Garipname'de İnsan (Mustafa SEVER, MF 78) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-İnanış Analizi-Tema Analizi]

-Gelibolulu Mustafa Âlî'nin 'Dölek Redifli Gazeli ve 'Dölek' Kelimesi Üzerine İ.Hakkı AKSOYAK, MF 65) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler (Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı-Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Dil Analizi-Köken Analizi]

-Hayriyye-i Nâbî'de Tipler (Mahmut KAPLAN, MF 95) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Tip Analizi]

-Hüsnü Aşk'ta Kuyu Sembolü (Ahmet DOĞAN, MF 68) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Sembol Analizi]

-Kutadgu Bilig'de At Kültürü (Salih DEMİRBİLER, MF 68) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi]

-Kutadgu Bilig'de Türk Aile Kültüründe Bir Babanın Oğul İmajı ya da Süregiden Bellek/Kültür" (Altan Çetin, MF 85) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Hermenötik Analiz-İmaj Analizi-Kültür Analizi]

-Nâbî Divanı'nı ve Hayriyye'yi Gizli İlimler (Okültizm) Işığında Okumak (Ayşe YILDIZ, MF 95) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Okültizm Analizi]

-Nabi'nin Tuhfetü'l - Hameyn'inin Edirneli Nâtık'ınTuhfetü'lHameyn'ine Etkisi: Hikâyeler, Gelenekler, İnanışlar (İ. Hakkı Aksoyak, MF 95) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam İçerik Analizi- Eser Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi]

-ReşideddinOğuznâmesi'nde Kadın (Mehmet AÇA, MF 76) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam İçerik Analizi-Eser Analizi-Tema Analizi]

-Türk Kültürünün Geleneksel Sporlarından Biri Olan Tüfek Atıcılığının XVIII. Yüzyıl Divan Şiirine Yansımaları (Özge ÖZTEKİN, MF 56) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Kültür Analizi]

-XIX. Asırda Sosyo-Kültürel ve Folklorik Özellikler Taşıyan Bir Kaside: Kâside-i Garrâ-yı İnek (İsrafil BABACAN, MF 58) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Kültür Analizi-Sosyolojik Analiz]

-XV. Yüzyılın İlk Yarısında Telif Edilen Divanlarda Atasözleri ve Deyimler (Emrah GÜLÜM, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Tür Analizi]

3.9.1.1.(2). Mensur

-Evliya Çelebi Seyahatname'sindeGarâ'ib Bir Anlatı: Hz. Ali Kayası Efsaneleri (Yeliz ÖZAY, MF 92) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam- Fenomen Analizi-Eser Analizi-İçerik Analizi- İnanış Analizi-Kült Analizi]

-Evliya Çelebi Seyahatnâmesi'nde Simit ve Simitçiler (Fahri DİKKAYA, MF 92) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Kültür Analizi]

-Evliya Çelebi Seyahatnamesinde Anlatıcılar ve Anlatıcı Olarak Evliya Çelebi (İrfan KURUCU, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler-Bağlam veya İcra

Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eleştirel (Sorgulayıcı-Tartışmalı) Analiz-Eser Analizi-Fantastik Analizi-Gelenek Analizi-İletişim Analizi-İşlevsellik Analizi-Mekân-Ortam Analizi-Olay-Vaka Analizi-Paradigma Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Söylem Analizi -Tip Analizi]

-Evliyâ Çelebi Seyahatnâmesinde Cadı, Obur, Büyücü Anlatıları ve Kurgudaki İşlevleri (Başak ÖZTÜRK, MF 92)[KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Fantastik Analizi-İşlevsellik Analizi-Söylem Analizi]

-Evliya Çelebi Seyahatnamesi'ndeki Halkbilimi Unsurları (Hakan KÖKTÜRK, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Evliya Çelebi’ye Göre 17. Yüzyıl Osmanlı Toplumunda Kadı Algısı (İ. Hakan DÖNMEZ, MF 95) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Algı Analizi-Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi]

-İbnSinâ Hikâyelerinin Arketipsel Tahlili (Esmâ ŞİMŞEK, MF 82)[KY: Psikoanalitik Kuram ve Yöntem T: Arketip Analizi- Eser Analizi-İmge Analizi-Psikanaliz-Sembol Analizi]

-İki Türkçe Cevâhir-Nâme ve Cevherlerin Etkilerine Dair (Fatma S. KUTLAR, MF 58) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-İşlevsellik Analizi-Tür Analizi]

-Musahip “Yalan”ları: Seyahatname’deki Halep Mavallarının Performans Açısından İncelenmesi (Michael SHERIDAN, MF 92) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Mekân Analizi]

-NasiriddinRabguzi’ninKıyasu’l-Enbiya İsimli Eserinde Halk Edebiyatı Unsurları (Naile HACİYEVA, MF 29) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi]

-Saltukname’nin Geçiş Dönemleri Açısından Değerlendirilmesi (Ali Berat Alptekin, MF 101) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Eser Analizi-Gelenek Analizi-Özel Analiz]

-Senteriyeye ile İskenderiye Ortasında Aca’ib Bir Şehir (FazileEren Kaya, MF 103) [KY: Tarihî-Coğrafi Fikir Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Fantastik Analizi-Mekân Analizi-Motif Analizi-Tür Analizi]

-Seyahatname’de Sözlü Kültür ve Anlatım Etkisi (R. Aslıhan AKSOY SHERIDAN, MF 92) [KY: ? T: İnanış Analizi]

-Seyahatnâme’deki Ayetlerin İşlevleri Üzerine (Ercan AKYOL, MF 92) [KY: ? T: İnanış Analizi]

3.9.1.1.(3). Manzum-Mensur

-10 Yıl Sonra Dede Korkut Oğuznameleri ve Notlar (Yeliz ÖZAY, MF 85) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Eser Analizi]

-Dede Korkut Hikâyeleri'nde Semboller (Gülnaz ÇETİNKAYA, DT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler-Göstergebilim Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Kültür Analizi-Sembol Analizi]

-Dede Korkut Kitabında Yapı, İdeoloji ve Yaratım (Gürol PEHLİVAN, DT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler-İdeolojik Halkbilimi Kuramları T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Biçim Analizi-Eser Analizi-Söylem Analizi-Tema Analizi]

-Paul Mirable’nin “Dede Korkut Kitabı”nın İngilizce Çevirisinin Lingvo-Poetik Özellikleri (Seyran ALİEV, MF 73) [KY: Dilbilimsel Kuram T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Dil Analizi-Eser Analizi-İletişim Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Lingvo-Poetik Analizi-Metinlerarası Analizi]

-Tuhfe Hüsam-ı Sahrâvi’ninTuhfetenLi-Hazret’ilAliyye Adlı Eserinde Atasözleri ve Deyimler (O. Kemâl KAYRA, MF 14) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Dil Analizi-Söylem Analizi]

3.9.1.2. Diğerleri

Eski olarak nitelediğimiz dönemdeki edebi olmayan bir, birden çok kişiye ait veya kolektif nitelikli edebiyat tarihleri, kanunnameler, tezkireler, vakıat, DLT, Alip-Bee ve Kök-Türk Abideleri olmak üzere yedi tanedir. Biz de bunları aşağıda ele aldık.

Çalışmaların büyük çoğunluğunda yöntem olarak metin merkezli kuram ve yöntemler, birer çalışmada da bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntem kullanılmıştır. (Ek 77)

Çalışmalarda teknik olarak ahenk, algı, anlam-içerik, biçim, dil, eser, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, kimlik, kültür ve tema analizi kullanılmıştır. (Ek 78)

-Didaktik Ölümü Güzelleştiren Eda: Türkçe Şair Tezkireleri ile Şairnâmelerde Ölümüne Bakış ve Ölümün İfade Biçimleri Üzerine (Mustafa DURMUŞ, MF 94) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam İçerik Analizi-Eser Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz]

-Didaktik Tezkirelerde Şiirin Ahengini Belirten Kelimeler Üzerine (Filiz KILIÇ, MF 60) [KY: İşlevsel Yöntem T: Ahenk Analizi-Dil Analizi]

-DivânıLugâtî’t-Türk’te Yer Alan Atasözlerindeki Metaforlar (Özen YAYLAGÜL, MF 85) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Kültür Analizi]

-Kırgız Türkçesiyle Yazılmış Alip-Bee Adlı İlk Alfabe Kitabındaki Söz Varlığı Üzerine (Ufuk Deniz AŞÇI, MF 86) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Dil Analizi-Eser Analizi]

-Klasik Dönem Osmanlı Kanunnamelerinde Halk Algısı ve Tasnifi (Yunus KOÇ, MF 98) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Algı Analizi-Tema Analizi]

-Kök-Türk Âbidelerinde Millî Kimlik Hassasiyeti (Fikret TÜRKMEN, MF 97) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Kimlik Analizi]

-Osmanlı Dönemi Edebiyat Tarihlerinin Halk Edebiyatına Bakışı (Nâzım H. POLAT, MF 99) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam İçerik Analizi-Eser Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz]

-Seci Kavramı ve Secinin DivânıLugâtî’t-Türk’te Yer Alan Savlarda İncelenmesi (Ayşe YILDIZ, MF 64)[KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi]

-Vakı’ Ât-ı Sultan Cem’de Batı Kültürü Hakkında Bazı Egzotik Dikkatler (Osman HORATA, MF 52) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Kültür Analizi]

3.9.2. Yeni Eserlerde Halk Kültürü Etkisi

Burada kültür ve edebiyat dünyamızda bir milat kabul edilen Tanzimat sonrası eserler dikkate alınacaktır.

Yeni eserlerde halk kültürü etkisi başlığı altındaki çalışmalar çoklu eserler, roman, hikâye, şiir, tiyatro, film, masal, gezi yazısı, kılavuz, reklam, beste-müzik, dizi, gazete ve internet alt başlıkları çerçevesinde değerlendirilecektir.

Bu bölümde yapılan çalışmalarda kuram ve yöntemlerden özellikle metin merkezli kuram ve yöntemler sıklıkla kullanılmıştır. Bunun yanı sıra tarihi-coğrafi Fin kuramı ve yöntemi, bağlam veya icra merkezli kuram ve yöntemler, uygulamalı kuram ve yöntemler, psikoanalitik kuram ve yöntem, göstergebilim yöntemi, dilbilimsel kuram, sözlü formül kuramı, yapısalcı kuram ve yöntemler, ideolojik halkbilimi kuramları, işlevsel yöntem ve mizah kuram ve yöntemleri kullanılmıştır. (Ek 79)

Yine bu bölümdeki çalışmalarda çok sayıda teknik de kullanılmamıştır. Bunlar şu tekniklerdir; köken, motif, değişim-dönüşüm, biçim, psikolojik, tema, kavram, sosyolojik, işlevsellik, tür, söylem, dil, kültür, eser, gelenek, mekân-ortam, algı, karşılaştırmalı-eşleştirmeli, anlatım-anlatıcı, kişi-kahraman, tip, mitolojik, inanış, imaj,

ritüel, sembol, eleştirel-sorgulayıcı, anlam-içerik, paradigma, metinlerarası, lingvo poetik, iletişim, fantastik, postmodern, psikanaliz, kimlik, sembol, frekans, epizot, biyografik, sanat-poetika ve netnografikanalizi kullanılmıştır. (Ek 80)

3.9.2.1. Çoklu Eserler

-Ahmet Hamdi Tanpınar'ın Eserlerinde Halk Bilimi Unsurları (Erol AKSOY, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

- Ahmet Rasim'in Eserlerinde Halk Kültürü Unsurları (Ali ÇELİK, DT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültür Analiz-Metinlerarası Analiz]

- Kemal Tahir'in Eserlerinde Halk Bilimi Unsurları (Oğuzhan ATLI, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Mirza FetaliAhundov'un Eserlerinde Halk Kültürü Unsurları (Ali İhsan KÜREKÇİ, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Murathan Mungan'ın Mensur Eserlerinde Halk Bilimi Unsurları (Abdulbasit SEZER, DT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler???Metinsel Aşkınlık Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Necati Cumalı'nın Eserlerinde Halk Edebiyatı ve Kültürü Unsurlarının İncelenmesi (Yasemin SAVAŞ, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Sabahattin Ali'nin Eserlerindeki Halk Bilimi Unsurları (Cansu ASLAN, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi- Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Sevinç Çokum'un Eserlerinde Folklor Unsurları (Yasin KIRILMIŞ, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Tokatlı Nuri'de Gelenek ve Halk Eğitimi Unsurları (İbrahim SEÇKİN, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi- Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

3.9.2.2. Roman

-1980 Sonrası Türk Romanında Halk Kültürü ve Halk Edebiyatı Unsurlarının Tespiti ve İncelenmesi (Nezire Gamze ILICAK, DT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Ahmet BicanErcilasun'un “Gülнар” ve “2BA Beden Beyin Akımı” Adlı Romanlarında Türk Destanlarının İzleri (Işıl IŞIKTAŞ, MF 93) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Kültür Analizi]

-Cengiz Dağcı'nın Romanlarının Halkbilimi Açısından İncelenmesi (İbrahim BOZ, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Kültür Analizi]

-Devlet Ana Romanında Ahilik Teşkilatı (Ayşe ULUSOY, MF 36) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlam-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi]

-Efrasiyab’ın Hikâyeleri’ndeki Hikâye Anlatıcılığı (Tuğba YILDIRIM, MF 67) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz]

-Efrasiyab’ın Hikâyeleri’ndeki Hikâye Anlatıcılığı (Tuğba YILDIRIM, MF 67) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Tip Analizi]

-Elif Şafak’ın Dört Romanında Halk Bilimi Unsurları (Sibel Karadeniz YAĞMUR, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi- Köken Analizi- Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Emine Işın’sunun Romanlarında Halk Kültürü ve Halk Bilimi Unsurları (Abdulhamit TOPRAK, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Fakir Baykurt’un Romanlarında Halkbilimi Unsurları (Altuğ ORTAKCI, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Gölgesizler’de Masal, Efsane ve Büyülü Gerçekçilik (Ebru ONAY, MF 91) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz-Eser Analizi-Fantastik Analizi]

-Halide Edib Adıvar’ın Romanlarında Halk Bilimi Unsurları (, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Halikarnas Balıkcısı’nın Eserlerinde Mitlerin İzleri ve Karşılaştırmalı Mitolojiye Katkısı (Sibel KUŞÇA MF,97) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz]

-Halk Hikâyelerinden Tanzimat Romanlarına Gerçekçiliğin Boyutları (Servet ERDEM, MF 92) [KY: Metinsel Aşkınlık Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analizi]

-İsyân Günlerinde Aşk Üzerine (Abide DOĞAN, MF 56) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi]

-Karşıt-Kahramanlı Karşıt-Epik Bir Anlatı: Puslu Kıtalar Atlası (Neslihan DEMİRKOL, MF 67) [KY: Tarihî-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi Axel Olrik’in Epik Yasaları T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi]

-Kemal Tahir’in Sağırdere ve Kör Duman Romanlarında Halkbilimi Öğeleri (Kamuran ERONAT, MF 65) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi]

-Kemal Tahir’in Romanlarında Halkbilimi Unsurları (Rezan KARAKAŞ, DT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi- Kültürel Analiz -Metinlerarası Analiz]

-Kesik Başlar, Başsız Gövdeler: Kara Kitap (Arzu EREKLİ, MF 67) [KY: Metinsel Aşkınlık Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi- Fantastik Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Metinlerarası Analizi-]

-Mahur Beste Üzerine Bir Değerlendirme (Ülkü GÜRSOY, MF 68) [KY: Psikoanalitik Kuram ve Yöntem T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Psikanaliz]

-Masal mı, Yeni Hayat mı? Yeni Hayat Romanını Masalın Biçimbilimi’ne Göre Okuma Denemesi (Elif TÜRKER, MF 100) [KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler-Postmodern Kuram ve Yöntem T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi-Eser Analizi]

-Mehmed Niyazi’nin Romanlarındaki Halk Bilimi Unsurları Üzerine Bir İnceleme (Adem KOLUÇOLAK, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T:

Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Mine Söğüt'ün Romanlarında Halk Kültürü Unsurları (Merve KIZILGÖK, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Modernleşirmenin Erotik Topraklarında Bir Halk Hikâyesinin Geleneksel Kadın Kahramanı: Suna (Nilüfer YEŞİL, MF 90) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler-İdeolojik Halkbilim Kuramları-Uygulamalı Kuram ve Yöntemler-Psikolojik Kuram ve Yöntemler ? T: Algı Analizi-Anlam-İçerik Analizi- Eser Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Paradigma Analizi-Psikanaliz-Psikolojik Analiz-Tür Analizi]

-Mustafa Necati Sepetçioğlu'nun "Selçuklu Üçlemesi" Adlı Roman Dizisi (Kilit-Anahtar-Kapı)'ndeki Halk Bilimi Unsurlarının Tespiti ve İncelenmesi (Mehmet Emin ERGEN, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi- Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Mustafa Necati Sepetçioğlu'nun Sabır Ağacı Romanında Halk Bilimi Unsurları (Kürşad KARA, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler???Metinsel Aşknlık Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Postmodern Bir Roman Yedinci Gün'de Mitin İşlevi ve Kahramanın Yolculuğu (Yelda BAHTİYAR, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-İşlevsellik Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Metinlerarası Analiz-Postmodern Analiz]

-Rahman Abdurrehim'in "Uygurlarda Şamanizm" Adlı Eserinin Halkbilimi Açısından İncelenmesi (Tuğba GÖNEL, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler-İşlevsel Yöntem T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-İnanış Analizi-Kültür Analizi]

-Renan Demirkan'ın Üç Şekerli Demli Çay Adlı Eserinde Yer Alan Türk ve Alman İmgelerine Karşılaştırmalı Bir Bakış (Fatma SAĞLAM, MF 72) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi- Eser Analizi- Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz- Kimlik Analizi-Kültür Analizi- Sembol Analizi]

-Sadık Yemni'nin Romanlarında Halk Kültürü Unsurlarının Tespiti ve İncelenmesi (Seda AKSÜT ÇOBANOĞLU, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi- Gelenek Analizi- Köken Analizi- Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Sevgili Arsız Ölüm'ün Olağanüstü Gerçek Korkuları (M. Sait AYDIN, MF 79) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Fantastik Analizi]

-Sözlü Kültürden Modern Edebiyata Bir Köroğlu Anlatısı: Simavne Kadısı Oğlu Şeyh Bedreddin Destanı (Hazel Melek AKDİK, MF 96) [KY: İdeolojik Halkbilimi Kuramları T: Anlam-İçerik Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-Eser Analizi-Kişi-Kahraman Analizi]

-T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'na İlköğretim için Tavsiye Edilen 100 Temel Eser İçerisindeki Türk Edebiyatına Ait Romanların Atasözleri ve Deyimler Bakımından İncelenmesi (Seher TOZOĞLU, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi-Eser Analizi-Tür Analizi]

-Tarık Buğra'nın Romanlarındaki Halk Bilimi Unsurları Üzerine Bir İnceleme (Ayşegül KILINÇ CABUR, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi- Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Türk Romanında Ahıska Türklerinin Dramı: Aşka Son Bakış (Ayfer YILMAZ, MF 69) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi -Eser Analizi]

-Türk Romanında Mitolojik Unsurlar (1923-1960) (Ebru VURAL ARSLAN, YLT) [KY: Psikoanalitik Kuram ve Yöntem-Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T:

Anlam-İçerik Analizi-Arketip Analizi-Eser Analizi-İnanış Analizi-İşlevsellik Analizi-Mitolojik Analiz-Psikanaliz-Ritüel Analizi]

-Vincent’in Arkadaşı Adlı Romanın Eyleyensel İncelenmesi (Aydın ERTEKİN, YLT) [KY: Göstergebilim Yöntemi T: Biçim Analizi- İşlevsellik Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Metinlerarası Analiz-]

-Yaşar Kemal’in Romanlarındaki Folklorik Ögeler (Bekir COŞKUN, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Yaşar Kemal’in Kuşlar da Gitti Romanında Kuşçuluk Geleneğinin İşlevi (Meriç KURTULUŞ, MF 96) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Eser Analizi-Anlam-İçerik Analizi-Kültür Analizi-Gelenek Analizi]

-Yaşar Kemal’in Romanlarında Halk Bilimi Unsurları (Mümin TOPCU, DT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

Yerel ve Özgün Bir Roman: Tıflı Efendi (Gökhan TUNÇ, MF 67) [KY: ??? T: Eleştirel (Sorgulayıcı-Tartışmalı) Analiz-Gelenek Analizi]

3.9.2.3. Öykü

-Almıla Aydın’ın Gezgin Dedektifler Serisinde Deyimlerin Yapısal İncelemesi (Semih TOPAL, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi-Dil Analizi-Eser Analizi-Frekans Analizi -Tür Analizi]

-Folklor Malzemesinin Modern Türk Hikâyesinde Kullanılması ve Şevket Bulut Örneği (İbrahim ERŞAHİN, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi- Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Hasan Turan’ın Hikâyeleri Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme (Emel DAŞDEMİR, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Epizot Analizi-Eser Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Motif Analizi]

-Modernleştirme’nin Erotik Topraklarında Bir Halk Hikâyesinin Geleneksel Kadın Kahramanı: Suna (Nilüfer YEŞİL, MF 90) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi- Kişi-Kahraman Analizi]

-Murathan Mungan’ın Hikâyelerinin Kültür Yapılarının Değerlendirilmesi ve Greimas Göstergebilim Metoduna Göre Yapısal Özelliklerinin İncelenmesi (Hülya ÇEVİRME, DT) [KY: Göstergebilim Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Biçim Analizi-Biyografik Analiz-Dil Analizi- İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Söylem Analizi]

-Murathan Mungan’ın “Zamanımızın Bir Külkedisi”ni Marksist Kuram Çerçevesinde Okumak (Nurulhude BAYKAL, MF 96) [KY: İdeolojik Halkbilimi Kuramları T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Psikanaliz]

-Mustafa Kutlu’nun Hikâyelerinde Deyimler(Ömer KOÇ, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi- Dil Analizi-Eser Analizi-Kavram Analizi-Kültür Analizi-Tür Analizi]

-Mustafa Kutlu’nun Hikâyelerindeki Halk Edebiyatı ve Halk Bilimi Unsurlarının İncelenmesi (Betül BOLAT, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi- Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Osmanlı Ahlak ve Terbiye Kitaplarında Ebeveynlere Hürmeti Teşvik Etmeye Yönelik Hikâyeler (Yahya Araz, MF 100) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi]

-Ömer Seyfettin’in Hikâyelerinin Kültür Yapılarının Değerlendirilmesi ve Greimas Göstergebilim Metoduna Göre Yapısal Özelliklerinin İncelenmesi (Nurdoğan SAVRAN, DT) [KY: Göstergebilim Yöntemi T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Biçim Analizi-Biyografik Analiz-Dil Analizi-İşlevsellik Analizi- Kültür Analizi-Söylem Analizi]

-Tomris Uyar’ın “Şahmeran Hikâyesi” Adlı Öyküsüne Metinlerarası Bir Yaklaşım (Sinem ŞAHİN YEŞİM, MF 106) [KY: ? T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Eser Analizi-İmaj Analizi-Metinlerarası Analiz]

3.9.2.4. Şiir

-1940 Kuşağı Toplumcu Şairleri ve Halk Şiiri (Yakup ÇELİK, MF 87) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Dil Analizi-Eser Analizi-Söylem Analizi-Tema Analizi-Topluluk Analizi]

-Âşık Deryami’nin Şiirlerindeki Türk Halk Kültürü Unsurları (Ercan DEMİRCİ, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi- Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Behçet Necatigil Şiirlerinde Halk Anlatısı Motiflerinin Metinlerarasılık Bağlamında Dönüştürülmesi (Nurulhude BAYKAL, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi-Metinlerarasılık Kuramı ve Yöntemi T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Eser Analizi-Metinlerarası Analiz-Motif Analizi]

-Faruk Nafiz Çamlıbel’in Şiiri ve Gelenekten Yararlanma Sorunu (Damla ERLEVENT, MF 59) [KY: İşlevsel Yöntem-Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi]

-Karacaoğlu’nun Bir Şiiri Üzerine Çeşitlemeler’in Halk Şiiri Geleneği ile İlişkisi Üzerine Notlar (Sıla ARLI, MF 59) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım Anlatıcı Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-Söylem Analizi-]

-Mehmet Akif Ersoy’un Safahat Adlı Kitabının Halk Edebiyatı ve Halk Bilimi Unsurları Üzerine Bir İnceleme (Güliden ÇİFÇİ, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Özker Yaşın (Hayatı, Şiirleri ve Şiirlerindeki Folklorik Unsurlar) (Hatice DİREK, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi- Gelenek Analizi-Köken Analizi- Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Yahya Kemal’in Şiirlerindeki Halk Bilimi Unsurlarına Dair Bir Deneme (M. Öcal OĞUZ, MF 44) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Kültür Analizi-Motif Analizi]

3.9.2.5. Tiyatro

-Alageyik’ten Yaralı Geyik’e Metinsel-Aşkınlık (Transtextualité) İlişkileri (Gülşah DURMUŞ, MF 96) [KY: Metinsel Aşkınlık Yöntemi T: Eser Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Devlet Tiyatrolarında 1949-1970 Arası Sahnelenmiş Türkçe Yerli Oyunlardaki Halk Bilimi Unsurlarının İncelenmesi (Gamze DEMİREL, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler-Metinsel Aşkınlık Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi- Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Devlet Tiyatrolarında 1949-1970 Arası Sahnelenmiş Türkçe Yerli Oyunlardaki Halk Bilimi Unsurlarının İncelenmesi (Gamze DEMİREL, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi- Gelenek Analizi-Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Halk Tiyatrosunun Değişen Bağlamı Medya: Bir Demet Tiyatro Örneği (Makbule UYSAL, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemleri T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Sanat-Poetika Analizi-Sosyolojik Analiz-Tür Analizi]

-Halkbilimsel Unsurların Tiyatroda Kullanılması: Ashura Adlı Gösterimin Aşure Kavramıyla Göstergebilimsel İlişkisi (Neslihan YALMAN, YLT) [KY: Metin Merkezli

Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Sabahattin Engin' in Tiyatro Eserlerinde Halk Bilimi Unsurları (Halide Hilal ALTUNEL, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Sabahattin Engin'in Tiyatro Eserlerinde Halk Bilimi Unsurları (Halide Hilal ALTUNEL, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Tanzimat Dönemi Tiyatro Eserlerinin Folklorik Açısından İncelenmesi (ÖMER FARUK ELALTUNTAŞ, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Toplumcu Gerçekçilik Bağlamında Nazım Hikmet'in Ferhad ile Şirin Oyununa Metinlerarası Bir Bakış (Nuh Bektaş, MF 83) [KY: Metinlerarasılık Yöntemi-İdeolojik Halkbilimi Kuramları T: Eser Analizi-Metinlerarası Analiz-Paradigma Analizi]

-Toplumcu Gerçekçilik Bağlamında Nazım Hikmet'in Ferhad ile Şirin Oyununa Metinlerarası Bir Bakış (Nuh Bektaş, MF 83) [KY: Metinlerarasılık Yöntemi-İdeolojik Halkbilimi Kuramları T: Eser Analizi-Metinlerarası Analiz-Paradigma Analizi]

-Türk Edebiyatında Dirijizmin Karagöz Piyasları Boyutu (Selçuk ÇIKLA, MF 73) [KY: İdeolojik Halkbilimi Kuramları T: Anlam-İçerik Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-Eleştirel Sorgulayıcı Analiz]

3.9.2.6. Film

-Ağrıdaki Efsanesi'nden Sözlü Edebiyata Metinlerarası Bir Yolculuk (Meriç Kurtuluş, MF 83) [KY: Metinlerarasılık Kuramı ve Yöntemi T: Çağrışımsal Analiz-Motif Analizi]

-Bağımsız sinema ve Semih Kaplanoğlu Yusuf Üçlemesi'nin V.Propp Açısından Çözümlemesi (Gülşah Ferrah POLAT, YLT) [KY: Vladimir Propp ve Masalların Yapısal Çözümlemesi Yöntemi T: Biçim Analizi-İşlevsellik Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Metinlerarası Analiz-]

-Battal Gazi Destanı Adlı Filme Alaycı Dönüştürüm Bağlamında Bir Yaklaşım (Senem TİMÜROĞLU, MF 67) [KY: Metinsel Aşkınlık Yöntemi T: Değişim-Dönüşüm Analizi-İşlevsellik Analizi]

-Bir Fakelore Örneği Olarak Çağan Irmak'ın “Takip”i (Belde AKA, MF 83) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz]

-Canlandırma Filmlerinde Engelli Karakter Kullanımı: V. Propp'a Göre Kayıp Balık Nemo Filminin Çözümlemesi (Ömür KINAY, YLT) [KY: Vladimir Propp ve Masalların Yapısal Çözümlemesi Yöntemi T: Biçim Analizi-İşlevsellik Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Metinlerarası Analiz-]

-Dede Korkut Anlatılarında Metinlerarası Söylem (Seda Uyanık, MF 83) [KY: Metinlerarasılık Kuramı ve Yöntemi T: Dil Analizi-Metinlerarası Analiz-Söylem Analizi]

-Ermek Tursunov'un Filmlerinde Şamanizm Ögeleri (Fatma Umay ÖÇKOMAZ, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Eşkıya Öyküleri ve Soylu Eşkıya Tipinin Modern Bir Filmde Yansımaları (Burcu ŞAFAK, MF 67) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Kavram Analizi-Tip Analizi]

-Evlidir Ne Yapsa Yeridir Filminde “Kutsal Aşk”ın Parodileştirilmesi (Tuna YILDIZ, MF 83) [KY: Metinsel Aşkınlık Yöntemi T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Metinlerarası Analiz-Motif Analizi]

-Filmsel Anlatıda Hayvan Söylenleri: Harry Potter'da Zümrüdüanka (Mehmet Süha SARIOĞLU, YLT) [KY: Göstergebilim Yöntemi T: Biçim Analizi-İmaj Analizi-İşlevsellik Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Metinlerarası Analiz-Sembol Analizi-Söylem Analizi-]

- G.O.R.A. Filmindeki Argo ve Küfür Kullanımının Mizahi İşlevi (Hilal AYDIN, MF 71) [KY: KY: İşlevsel Yöntem T: İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi]
- Gerçekten Efsaneye Bir Hayat: Ezo Gelin (Metin ÖZARSLAN, MF 95) [KY:- T: Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz-Tema Analizi]
- Keloğlan Animasyon Filmi Örneğinde Kültürel Animasyon ve Kültür Ekonomisi (Erkan ASLAN, YLT) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Algı Analizi-Gelenek Analizi-İletişim Analizi-İnanış Analizi- Kültür Analizi-Mekân-Ortam Analizi]
- Masal Masal İçinde, Masal Fantastik İçinde (Tuğba YILDIRIM, MF 67) [KY: - T: Fantastik Analizi-İmaj Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz]
- Modern İnsanın “Ölümü Öldürme” Çabası: Uzun İnce Bir Yol (Burcu ÇETİN, MF 83) [KY: Metinsel Aşkınlık Yöntemi T: Biçim Analizi-Değişim-Dönüşüm Analizi-Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz- Metinlerarası Analizi-Paradigma Analizi-Tema Analizi]
- Ölü Ozanlar Derneğine Yapısalcı Bir Yaklaşım (Yusuf Ziyaettin TURAN, YLT) [KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi- İşlevsellik Analizi Kişi-Kahraman Analizi-Metinlerarası Analiz]
- Sinemada Süper Kahramanlık İmgesi Ve Indiana Jones Filmleri Örneği (Emre Ahmet SEÇMEN, YLT) [KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler-Psikoanalitik Kuram ve Yöntem T: Arketip Analizi-Biçim Analizi-İşlevsellik Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Metinlerarası Analiz-Psikolojik Analiz]
- Sine-Masal Bir Yolculuk: Tunç Okan’ın Otobüsü ve Anlatılarda ‘Evden Uzaklaşma’ Motifi (Erkan ERGİNÇ, MF 67) [KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler T: Motif Analizi]

3.9.2.7. Masal

- Folklor ve Metinlerarasılık Bağlamında İsmet Özel’in Bir Yusuf Masalı Adlı Eserinin İncelenmesi (Armağan ALTAY, YLT) [KY: Metinlerarasılık Kuramı ve Yöntemi-Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Metinlerarası Analiz-Tür Analizi]
- Kolsuz Hanım Üzerine Yazılı Kültür ve Metinlerarası İlişkiler Bağlamında Bir Çalışma” (Nurseli Gamze Korkmaz, MF 83) [KY: Metinlerarasılık Kuramı ve Yöntemi T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Tür Analizi]
- Nâzım Hikmet’in Sevdalı Bulut’unda Büyük Anlatılarla Oyun (Aytül ÖZÜM, MF 97) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Biçim Analizi-Eser Analizi-Söylem Analizi-Tema Analizi]

3.9.2.8. Gezi Yazısı

- Evliyâ-yıCedid ve Zeyl-i Evliyâ-yıCedid Adlı Eserlerde Halk Bilimsel Öğeler (Abide DOĞAN, MF 58) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Kültür Analizi]
- Halikarnas Balıkçısı’nın Eserlerinde Mitlerin İzleri ve Karşılaştırmalı Mitolojiye Katkısı (Sibel KUŞÇA MF,97) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi- Karşılaştırmalı-Eşleştirmeli Analiz]

3.9.2.9. Kılavuz

- Sözlü Kompozisyonundan Listeye, Listedden Stand-Up’a Fıkranın Dönüşümü: Türkler’i Anlama Kılavuzu’na Eleştirel Bir Bakış (Nilüfer YEŞİL, MF 67) [KY: Sözlü Formül Kuramı ve Yöntemi-Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Tür Analizi]

3.9.2.10. Reklam

-Akbank Reklamlarında Folklorik Unsurların, Kültürel Kod ve Göstergelerin İşlevi (Ayşegül Utku GÜNAYDIN, MF 71) [KY: İşlevsel Yöntem T: İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi]

-Eski Köye Yeni Çikolata (Bayram RAHİMGÜLİYEV, MF 71) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-İletişim Analizi-Tür Analizi]

-Halk Kültürü Unsurlarının Televizyon Reklamlarında Kullanılması (Şeref BOYRAZ, MF 49) [KY: ? T: İnanış Analizi]

-Medyalararasılık Bağlamında Halk Kültürü Unsurlarının Reklam Filmlerindeki İşlevi (Canan UYAK DEMİRTAŞ, YLT) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Metalaştırılan Kültür (Seda UYANIK, MF 71) [KY: ? T: Gelenek Analizi-İletişim Analizi-Kültür Analizi-Ritüel Analizi]

-Reklamlarda Sloganlaşan Alkış (Hilal AYDIN, MF 75) [KY: . Bağlam veya İcra (Performans) Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Algı Analizi-İletişim Analizi-Tür Analizi]

-Reklamlarda Yaratılan Köy İmgesi ve Kuş Gribinin Ürettiği “Entegre” Tavuklar (Emine TUĞCU, MF 71) [KY: İşlevsel Yöntem-Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Algı Analizi-İmaj Analizi-İşlevsellik Analizi-Tür Analizi]

-Sözlü Gelenekten Sözü Geleneksizliğine: Atasözü ve Reklam (Seda BAŞER ÇOBAN, MF 88) [KY: - T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Gelenek Analizi-İletişim Analizi-Metinlerarası Analiz-Tür Analizi]

-Tiyatrodan Ekranlara Aktarılan Gölge Oyunu: Pepsi’nin Reklam Dizisinde ‘Biz’ (Nilüfer YEİL, MF 71) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: Algı Analizi-Gelenek Analizi-İletişim Analizi-Kültür Analizi-Tip Analizi]

-Yesin Kürkü Yesin: “Öteki”nin Günü Geçmiş Üstünlüğünün Reklamlarda Yaratılışı (Arif Nat RILEY, MF 71) [KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler T: İletişim Analizi-Tür Analizi]

3.9.2.11. Beste/Müzik

-Dede Korkut Kitabı’nın Çağdaş Müzik Sanatçıları Üzerindeki Tesiri (Fazıl ÖZDAMAR, MF101) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler- Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi -Eser Analizi-Motif Analizi]

3.9.2.12. Dizi

-Kalp Gözü, Efsane ve İkincil Sözlü Kültür (Gökhan TUNÇ, MF 67) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: İnanış Analizi- Kültür Analizi-Motif Analizi-Paradigma Analizi-Tip Analizi]

-Medya ve Dil Oyunları: Gündelik Dil Pratiklerinde Televizyon Dizilerinin Etkisi (Aynur KÖSE, MF 93) [KY: Dilbilimsel Kuram T: Dil Analizi-İletişim Analizi]

-Yakınsama Kültürü ve TransmedyaHikâye Anlatımı Uygulamaları Üzerine Bir Çözümleme Örneği: Propp’un İşlevler Kuramı ve Taht Oyunları (Game of Thrones) Dizisi (Filiz RESULOĞLU, YLT) [KY: Vladimir Propp ve Masalların Yapısal Çözümlemesi Yöntemi T: Algı Analizi-Biçim Analizi-İletişim Analizi-İşlevsellik Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Kültür Analizi-Metinlerarası Analiz-Söylem Analizi]

-Yeniköy’e “Eski Adet”: Masal Anlatan Dizi Ekmek Teknesi (Neslihan DEMİRKOL, MF 67) [KY: - T: Anlatım-Anlatıcı Analizi-Gelenek Analizi -Karakter Analizi]

-Zeliha’nın Rüyalari ve Gerçeklik (Meriç KURTULUŞ, MF 85) [KY: Psikoanalitik Kuram ve Yöntem T: Psikanaliz-Psikolojik Analiz]

3.9.2.13. Gazete-Dergi

-Basın Dilinde Astaözleri ve Deyimler (Mehmet ÇEVİK, YLT) [KY: Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi T: Dil Analizi-Gelenek Analizi-İletişim Analizi-Söylem Analizi-Tür Analizi]

-Emel Mecmuası'nda Halk Kültürü Unsurları (Güliden ÜNLÜ, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

-Gazete Haberlerinde Seri Cinayetlerin Anlatısal İnşası: 25-27 Nisan 2010 İzmir Seri Cinayetleri Örneği (Ömer DÖNMEZÇELİK, YLT) [KY: Yapısalcı Kuram ve Yöntemler T: Biçim Analizi-İşlevsellik Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Metinlerarası Analiz]

-Gırgır Dergisinin Türk Halkbilimi Açısından İncelenmesi (Gülnaz ÇETİNKAYA, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Psikolojik Analiz-Sosyolojik Analiz- Söylem Analizi-Tema Analizi]

-Karikatür Dergisi: Mizah Anlayışı ve Bibliyografyası (Sevtap YAZAR, YLT) [KY: Mizah Kuram ve Yöntemleri T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Tema Analizi-]

-Kısaltılmış Sözel Anlatı Kalıpları: Atasözleri ve Deyimler (Emine TUĞCU, MF, 67) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Gelenek Analizi-Kültür Analizi-Tür Analizi]

-Sözlü Kültürün Görsel Mizaha Yansıması: Leman, Penguen ve Uykusuz Dergileri Örneği (Ezgi METİN BASAT, DT) [KY: Mizah Kuram ve Yöntemleri T: Anlam-İçerik Analizi-Eser Analizi-İletişim Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Tip Analizi]

-Yeni Fırat Dergisindeki Halk Bilimi Unsurları (Saadettin YILMAZ, YLT) [KY: Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Anlam-İçerik Analizi-Anlatım-Anlatıcı Analizi-Eser Analizi-Gelenek Analizi-Köken Analizi-Kültürel Analiz-Metinlerarası Analiz]

3.9.2.14. İnternet

-Bir Sosyal Kontrol Aracı Olarak Beddualar ve İnternet (Sibel KOCAER, MF 75) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-İşlevsellik Analizi-Psikolojik Analiz-Sosyolojik Analiz-Tür Analizi]

-Dönüşen Anneliğe Yönelik Netnografik Bir Analiz: Blogger Anneler (Selcan GÜRÇAYIR, MF 103) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: Değişim-Dönüşüm Analizi-Kimlik Analizi-Netnografik Analiz-]

-İnternet Çağının Hiyeroglifleri ya da Evrenselleşen Sanal Bedenler: MSN İfadeleri (Selcan Gürçayır, MF 83) [KY: Uygulamalı Kuram ve Yöntemler T: İletişim Analizi-İşlevsellik Analizi-Kültür Analizi-Sembol Analizi]

-Sözel Dünya'dan Sanal Dünya'ya Bir İletişim Hiyerarşisi: Mektup - E-Posta - Msn (Köksal GENÇ, MF 75) [KY: Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler T: İletişim Analizi]

-Yeni Medyada Hikâye Anlatıcılığına Doğru: Kişisel Webloglarında Vladimir Propp'un Biçimsel Analizi (Bilgesu SAVCI, YLT) [KY: Vladimir Propp ve Masalların Yapısal Çözümlemesi Yöntemi T: Biçim Analizi-İşlevsellik Analizi-Kişi-Kahraman Analizi-Metinlerarası Analiz-Netnografik Analiz]

4. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Halk bilimi alanında ülkemizde çok sayıda çalışma bulunmakla beraber halk bilimi metodolojisi üzerine yapılan çalışmaların azlığı bir vakıadır. Bizim de bu gerçekten dolayı yöneldiğimiz halk bilim metodolojisi çerçevesindeki bu çalışma öncelikle, “Hangi konular ne şekilde çalışıldı?” sorusuna cevap aramak ve bu doğrultudaki eksiklik ve problemleri tespit amacını taşımaktadır.

Biz de bu amaç doğrultusunda önce bilimi terim, tanım, işlev, bilimin dinamikleri, nitelikleri, tarihi, bilimsel araştırma, bilimsel yöntem ve sınıflandırma alt başlıklarıyla ve daha sonra halk bilimini kavram-tanım, kapsam, tarihçe, diğer bilimlerle ilişkisi, tasnif ve kuram-yöntem ve teknik alt başlıklarıyla açıklamaya çalıştık.

Daha sonra da halk bilimi metodolojisi bağlamında bir konuyu çalışarak lisansüstü tez ve makale niteliğindeki 1421 çalışmadan hareketle bu alanda kullanılan kuram, yöntem ve teknikleri tespiti çalıştık. Bunu yaparken de önce kullandığımız materyalden hareketle halk biliminin konusunu teşkil eden halk kültürünü ana ve alt başlıklar şeklinde sınıflandırmaya, sonra da tespit ettiğimiz örnek çalışmaları bu tabloya yerleştirmeye gayret ettik.

Çalışmamızın temel materyalini YÖK sisteminde bulunan lisansüstü tezler ile alanın önde gelen dergisi Milli Folklor’un makaleleri oluşturmaktadır. YÖK sisteminde bulunan 613 tezi; Milli Folklor dergisinin ise 1-106 sayıları arasında bulunan makalelerden 808 adedi değerlendirerek toplamda 1421 çalışma üzerinde değerlendirme yapıldı.

Tezimizin üçüncü bölümde 1421 adet çalışmayı Araştırma-Uygulama (89), Milli Kültür-Kimlik (16), Dil-Edebiyat (676), Âdet-İnanış (160), Halk Bilgisi (110), Sanat-Zanaat-Meslek (122), Oyun-Spor (22), Sosyal Kurumlar-Kutlamalar ve İlişkiler (57) ve Eserlerde Halk Kültürü Etkisi (169) olarak 9 başlık altında gruplandırdık.

“Araştırma-Uygulama” başlığı altındaki 79 çalışmada en çok kullanılan kuram ve yöntem 11 adet “Uygulamalı Kuram ve Yöntemler” olurken, en az kullanılan kuram ve yöntem 1 adet “Sözlü Formül Kuramı ve Yöntemi” olmuştur. Teknik olarak ise en fazla 14 adet “Eleştirel-Sorgulayıcı Analiz” kullanılırken, en az kullanılan teknik 1 adet ile “Mekân-Ortam Analizi” olmuştur.

“Milli Kültür-Kimlik” başlığı altındaki 14 çalışmada en çok kullanılan kuram ve yöntem 5 adet “Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi” olurken, en az kullanılan kuram ve yöntem 1 adet “İdeolojik Halkbilimi Kuramları” olmuştur. Teknik olarak ise en fazla 7 adet “Kimlik Analizi” kullanılırken, en az kullanılan teknik 1 adet ile “Durum Analizi” olmuştur.

“Araştırma-Uygulama” başlığı altındaki 42 çalışmada en çok kullanılan kuram ve yöntem 10 adet “Bağlam veya İcra Merkezli Kuram ve Yöntemler” olurken, en az kullanılan kuram ve yöntem 1 adet “Evrimsel Teori” olmuştur. Teknik olarak ise en fazla 7 adet “Anlam-İçerik Analizi” kullanılırken, en az kullanılan teknik 1 adet ile “Algı Analizi” olmuştur.

“Dil-Edebiyat” başlığı altındaki 676 çalışmada en çok kullanılan kuram ve yöntem 304 adet “Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi” olurken, en az kullanılan kuram ve yöntem 12 adet “Uygulamalı Kuram ve Yöntemler” olmuştur. Teknik olarak ise en fazla 492 adet “Tür Analizi” kullanılırken, en az kullanılan teknik 1 adet ile “Graf Analizi” olmuştur.

“Âdet-İnanış” başlığı altındaki 160 çalışmada en çok kullanılan kuram ve yöntem 63 adet “Tarihi-Coğrafi Fin Kuramı ve Yöntemi” olurken, en az kullanılan kuram ve yöntem 1 adet “Dilbilimsel Kuram” olmuştur. Teknik olarak ise en fazla 122 adet “Kimlik Analizi” kullanılırken, en az kullanılan teknik 1 adet ile “Etnografik Analiz” olmuştur.

“Halk Bilgisi” başlığı altındaki 110 çalışmada en çok kullanılan kuram ve yöntem 54 adet “Uygulamalı Kuram ve Yöntemler” olurken, en az kullanılan kuram ve yöntem 1 adet “Göstergebilim Yöntemi” olmuştur. Teknik olarak ise en fazla 88 adet “Kültür Analizi” kullanılırken, en az kullanılan teknik 1 adet ile “Netnografik Analizi” olmuştur.

“Sanat-Zanaat-Meslek” başlığı altındaki 122 çalışmada en çok kullanılan kuram ve yöntem 44 adet “Uygulamalı Kuram ve Yöntemler” olurken, en az kullanılan kuram ve yöntem 1 adet “Göstergebilim Yöntemi” olmuştur. Teknik olarak ise en fazla 103 adet “Kültür Analizi” kullanılırken, en az kullanılan teknik 1 adet ile “SPSS Regrasyon Analizi” olmuştur.

“Oyun-Spor” başlığı altındaki 22 çalışmada en çok kullanılan kuram ve yöntem 8 adet “Uygulamalı Kuram ve Yöntemler” olurken, en az kullanılan kuram ve yöntem 1 adet “Gelişme Kuramı” olmuştur. Teknik olarak ise en fazla 21 adet “Gelenek Analizi” kullanılırken, en az kullanılan teknik 1 adet ile “İnanış Analizi” olmuştur.

“Sosyal Kurumlar-Kutlamalar ve İlişkiler” başlığı altındaki 57 çalışmada en çok kullanılan kuram ve yöntem 19 adet “Uygulamalı Kuram ve Yöntemler” olurken, en az kullanılan kuram ve yöntem 1 adet “İdeolojik Halkbilimi Kuramları” olmuştur. Teknik olarak ise en fazla 35 adet “Gelenek Analizi” kullanılırken, en az kullanılan teknik 1 adet ile “Arketip Analizi” olmuştur.

“Eserlerde Halk Kültürü Etkisi” başlığı altındaki 179 çalışmada en çok kullanılan kuram ve yöntem 107 adet “Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler” olurken, en az kullanılan kuram ve yöntem 1 adet “Dilbilimsel Kuram” olmuştur. Teknik olarak ise en fazla 112 adet “Eser Analizi” kullanılırken, en az kullanılan teknik 1 adet ile “Hermenötik Analizi” olmuştur.

Tezimizde bulunan 1421 adet çalışmada en çok kullanılan kuram ve yöntemler 392 adet “Metin Merkezli Kuram ve Yöntemler” olurken, en az kullanılan kuram ve yöntem 1 adet “Evrimsel Teori” olmuştur. Teknik olarak ise en fazla 575 adet “Gelenek Analizi” kullanılırken, en az kullanılan teknikler 1 adet “Graf Analizi- Hermenötik Analiz-Ontolojik Analiz-Özellik Matris Analizi-Tek Yönlü Varyans Analizi” olmuştur.

Çalışmamız üzerinde dikkat çeken noktalardan birisi makale ve tezlerde bulunan bazı problemlerdi. Özellikle bazı çalışmalarda, kullanılan kuram ve yöntemlerin söylenmemesi, tez ve makalelerin adlandırılması konusundaki eksiklikler ile konu, biçim, yapı-kurgu ve yazım-teknik ile ilgili sorunlar dikkat çeken problemlerdendir. Başka çalışmalarda bu konuya dikkat edilmesini istediğimiz için bu sorunları burada dile getirmek istedik.

KAYNAKLAR

- ABRAHAM, R. D., 1978. "Towards a Sociological Theory of Folklore: Performing Services". *Western Folklore*. 37: 3, pp. 161-184.
- ACINAN, B., "Türk Sinemasında Köroğlu Destanı", Yl.Tezi, 128s.
- ACOT, P., 2005. *Bilim Tarihi*, Dost Kitabevi Yayınları, Ankara, 160s.
- AÇA, M., 2016. *Halk Bilimi El Kitabı*, Kömen Yayınları, Konya, 709s.
- AKARSU, B., 1998. *Felsefe Terimleri Sözlüğü*, İnkılâp Kitabevi, İstanbul, 247s.
- AKERSON, F.E., 2005. *Göstergebilime Giriş*, Multilingual, İstanbul, 262s.
- AKSAN, D., 1990. *Her Yönüyle Dil*, Ankara, TDK Yayınları, 244s.
- ALANGU, T., 1983. *Türkiye Folkloru Elkitabı*, Adam Yayıncılık, İstanbul, 343s.
- ALLISON, R. S., 1997. "Tradition, Folklore: An Encyclopedia of Beliefs, Customs, Tales, Music, and Art", 2 vols, Santa-Barbara, California: ABC-CLIO, pp: 799-802.
- ALPAR, M., 2013. "Bingöl Ağzı ve Folkloru Üzerine Bir İnceleme", *Turkish Studies*, S.4, ss. 53-65.
- ALPASLAN, G. G., 2002. XIX. Yüzyıl Yazılı Anlatılarında Sözlü Kültür Etkileri, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 1015s.
- ALTUNTEK, N. S., 2009. *Yerlinin Bakışı Etnografya: Kuram ve Yöntem*, Ütopya Yayınevi, Ankara, 220s.
- AND, M., 2002. *Oyun ve Bügü - Türk Kültüründe Oyun Kavramı*, YKY Yayınları, İstanbul, 574s.
- ARIKAN, R., 2011. *Araştırma Yöntem ve Teknikleri*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 306s.
- _____, 1995. *Araştırma Teknikleri ve Rapor Yazma*, Tutibay Ltd. Şti., Ankara, 312s.
- ARMAGAN, İ., 1974. *Bilgi ve Toplum-I*, Bilgi Sosyolojisine Giriş, Otağ Matbaası, İstanbul, 231s.
- ARMAN, A., 2002. "İmge Kavramının Sorunsalı Üzerine. Flaubert ve Kafka-"Bovarizm" ve "Kafkaesklik"" *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi* 42, ss. 197-209
- ARMAY, U., 1981. *Bilimsel Araştırma*, Der Yayınları, İstanbul, 128s.
- ARSEVEN, A. D., 1994. *Alan Araştırma Yöntemi (İlkeler, Teknikler, Örnekler)*, Gül Yayınevi, Ankara, 183s.
- ARSLAN, A., 2008. *İlkçağ Felsefe Tarihi 1 Sokrates Öncesi Yunan Felsefesi*, 2. Baskı, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 350s.
- ARTUN, E., 2011. *Türk Halkbilimi*, 7. Baskı, Karahan Kitabevi, Adana, 487s.
- ASHCROFT, B., 2002. Griffiths ve Gareth, Tiffin Helen. *Post-Colonial Studies*, Routledge Taylor and Francis, London And New York, 292s.
- ASSMANN, J., 2001. *Kültürel Bellek - Eski Yüksek Kültürlerde Yazı, Hatırlama ve Politik Kimlik*, (Çev. Ayşe Tekin), Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 345s.
- AYHAN, M., 2000. *Bilim Tarih ve Metodoloji Kürt Tarih Yazımı Üzerine Polemikler Çatışan Sapma Eğilimler*, Sorun Yayınları, İstanbul, 188s.
- AZADOVSKI, M., 2002. *Sibirya'dan Bir Masal Anası*, (Çev. İlhan BAŞGÖZ), T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 81s.
- BANARLI, N. S., 2001. *Resimli Türk Edebiyatı Tarihi*, MEB Yayınları. Ankara, 1366s.
- BARS, M. E., 2014. "Türk Kültüründe Ağaç Kültü ve Şor Kahramanlık Destanlarına Yansımaları", *The Journal of Academic Social Science Studies* Number: 27, Autumn I, ss. 379-398
- BASCOM, W. R., 2006. "Folklorun Dört İşlevi", Çeviri: Ferya Çalış Redaksiyon: Selcan Gürçayır, *Halkbiliminde Kuramlar ve Yaklaşımlar* 2, Ankara, ss. 125-146.
- _____, 2006. "Halkbilimi ve Antropoloji", Çeviri: Metin Ekici, *Halkbiliminde Kuramlar ve Yaklaşımlar* 1, Ankara, ss. 78-92.
- _____, "Halkbilimi, Sözlü Sanat ve Kültür", (Çev. Nilgün Aytuzlar), *Milli Folklor*, yıl:16, sayı:63, ss. 86-91.
- BAUMAN, R., 2004. "Folklor", Çev. Özkul Çobanoğlu, *Folklor/Edebiyat Dergisi*, C. VI, S. 24, ss. 43-51.

- _____, R., 2005. “Halkbiliminin Farklı Kimliği ve Sosyal Tabanı”. Çev.: Feridun Çotra, Halkbiliminde Kuramlar ve Yaklaşımlar 2, Ankara: Geleneksel Yayınları, ss. 74- 88.
- BEN-AMOS, D., 2009. “Halk Bilgisinin (Folklorun) Bağlamı: İmlar ve Beklentiler”, Çeviren: Metin Ekici, Halkbiliminde Kuramlar ve Yaklaşımlar-3, Geleneksel Yayıncılık, Ankara, ss. 232-243.
- _____, 1971. “Toward a Definition of Folklore in Context”, The Journal of American Folklore, Vol. 84, No.331, Toward New Perspectives in Folklore, pp. 3-15.
- BORATAV, P. N., 1984. 100 Soruda Türk Folkloru, 2. B., Gerçek Yayınevi, İstanbul, 383s.
- _____, 1992. Az Gittik Uz Gittik, 1. B., Adam Yayınları, İstanbul, 387s.
- _____, 2002. Halk Hikâyeleri ve Halk Hikâyeciliği, Tarih Vakfı Yayınları, İstanbul, 264s.
- _____, 1991. Pir Sultan Abdal, Der Yayınevi, İstanbul, 294s.
- _____, 1992. Zaman Zaman İçinde, 1. B., Adam Yayınları, İstanbul, 271s.
- _____, 1982. “Sözlü Edebiyat”, Folklor ve Edebiyat-I, Adam Yayınları, Ankara, ss. 165-170.
- BOTKIN, B. A., 1944. “A treasury of American Folklore”, New York, pp.21-22
- BÖLÜKBAŞI, R. T., 1914. Folklor-Folk- Lore, Peyam, Edebî İlâve, Sayı; 20, ???s.
- BUDAK, S., 2000. Psikoloji Sözlüğü, Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları, 1013s.
- BULUT, G.E., 2008. “Çanakkale Yöresinde Etnobotanik Araştırmalar”, M.Ü. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul, 463s.
- BURKE, P., 2006. Kültür Tarihi, (Çev. Mete Tuncay), İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 203s.
- CALVINO, I., 2008., Klasikleri Niçin Okumalı?, Çeviren: Kemal Atakay, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 292s.
- CAMKARA, A., 2007. “Teknoloji ve Kültürel Endüstri”, Milli Folklor, ss. 27-30.
- CANSÜNGÜ, K. Ö. v& Bal, Ş., 2002. Fen Öğretiminde Kavram Yanılgıları ve Kavramsal Değişim Stratejisi”, Kastamonu Eğitim Dergisi. Cilt: 10, No :1.
- CAROTHERS, J.C., 1959. “Culture, Psychiatry and the Written Word”, Psychiatry, 22, pp. 307–320.
- CEVİZCİ, A., 1998. İlkçağ Felsefesi Tarihi, (2. Baskı), Asa Kitabevi, Bursa, 528s.
- _____, 1999. Ortaçağ Felsefesi Tarihi, (1. Baskı), Asa Kitabevi, Bursa, 592s.
- CROW, W. B., 2002. Büyünün, Cadılığın ve Okültizmin Tarihi, Dharma Yayınları, İstanbul, 350s.
- ÇEK, S., 2002. “1913-1938 Yılları Arası Türk Halkbilimi Tarihçesi”, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 135s.
- ÇELİK, S., 2010. Bilgi Felsefesi / İlkçağ’dan Yeniçağ’a, (1. Baskı), Doruk Yayıncılık, İstanbul, 250s.
- ÇOBANOĞLU, Ö., 1999. Halkbilimi Kuramları ve Araştırma Yöntemleri Tarihine Giriş, Akçağ Yayınları, Ankara, 366s.
- ÇOTUKSÖKEN, B. ve BABÜR, S., 2000. Metinlerle Ortaçağda Felsefe, (3. Baskı), Kbalcı Yayınevi, İstanbul, 285s.
- DAĞI, F., 2013. “Türk Halk Anlatılarında Halk Hekimliği Üzerine Bir Araştırma”, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi, Balıkesir, 375s.
- DAŞTAN, U., 2013. “Bilimin Tarihsel Gelişim Sürecinde Thomas Samuel Kuhn’un Bilim Felsefesinin Yeri”, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Erzurum, 208s.
- DEGH, L., 2003. “Halk Anlatısı”, (Çev. Zerrin Karagülle), Halk Biliminde Kuramlar ve Yaklaşımlar, (Yay. Haz. Gülin Ögüt Eker ve Diğerleri), Ankara: Milli Folklor Yayınları, ss. 91-127.
- DEĞİRMENCİ, K., 2007. “Türk Milliyetçiliği ve Folklor Çalışmaları: Romantizm İle Aydınlanma Arasında”, Kırkbudak, Sayı 9, ss.97–106.
- DEMİR, Ö. ve ACAR, M., 1993. Sosyal Bilimler Sözlüğü, Ağaç Yayıncılık, İstanbul, 340s.

- DEVELLİOĞLU, F., 1982. Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Aydın Kitabevi, Ankara, 1195s.
- DİRLİK, A., 2010. Postkolonyal Aura Küresel Kapitalizm Çağında Üçüncü Dünya Eleştirisi, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 411s.
- DOĞAN, M., 2013. Bilim ve Teknoloji Tarihi, Anı Yayıncılık, Ankara, 296s.
- DORSON, R., 2006. Günümüz Folklor Kuramları, Geleneksel Yayıncılık, Ankara, 87s.
- DUMAN, M., 2013. “Türkiye’de 2000-2012 Yılları Arasında Halk Bilimi Alanında Hazırlanan Doktora Tezleri Üzerine Bir Değerlendirme”, Millî Folklor Dergisi, Yıl 25, Sayı 99, ss. 159-174.
- DUNDES, A., 2006. “Folklor Nedir”, Çeviri: Gülay Aydın, Yay. Haz: Sezgin Karagül, Halkbiliminde Kuramlar ve Yaklaşımlar 1, Ankara, ss. 127-129.
- , 2003. “Halk Kimdir?”, Çev. Metin Ekici, Halk Biliminde Kuramlar ve Yaklaşımlar, Ankara, ss.1-25.
- , 1965. “The Study of Folklore”, London: Prentice-Hall, , pp. 1-3.
- DUPONT, F., 2001. Edebiyatın Yaratılışı Yunan Sarhoşluğundan Latin Kitabına, Çeviren: Necmettin Sevil, Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 336s.
- DURALI, Ş. T., 2011. Felsefe-Bilimin Doğuşu Aristoteles’te Canlılar ve Bilim Sorunu, Dergah Yayınları, İstanbul, 219s.
- DURBİLMEZ, B., 2013. “Halk Bilimi Araştırmalarının 100. Yılında: “Halk Bilimi” ile “Edebiyat”ın Ortak Alanları ve “Halk Edebiyatı” Üzerine Bir Değerlendirme”, Millî Folklor, Yıl 25, Sayı 99, ss.101-112
- DUVERGER, M., 1990. Metodoloji Açısından Sosyal Bilimlere Giriş (Çev. Ünsal Oskay), Bilgi Yayınevi, Ankara, 479s.
- EKİCİ, M., 2013. Halkbilgisi (Folklor) Derleme ve İnceleme Yöntemleri, 2. Baskı Geleneksel Yayıncılık, Ankara, 242s.
- , 2013. “100. Yılında Türk Halk Bilimi Çalışmaları ve Türkiye Kültür Politikalarına Eleştirel Bir Bakış”, Millî Folklor Dergisi, Yıl 25, Sayı 99, ss. 41-50.
- , 2000. “Halk, Halk Bilimi ve Halk Bilgisi Üzerine Bir Deneme”, Millî Folklor Dergisi, S.45, ss. 2-5.
- , 2004. “Halk Bilim Araştırmalarında Üçüncü Boyut”, TÜBAR-XVI, ss.13-20.
- ELÇİBEY, E., 2014. “X. -XVII. Yüzyıllarda Yakın ve Orta Doğu’da Bilimlerin Tasnifi Tarihi”, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Sayı 19, ss. 75-90.
- ELÇİN, Ş., 1997. Halk Edebiyatı Araştırmaları-I, Akçağ Yayınları, Ankara, 521s.
- , 2000. Halk Edebiyatına Giriş, Akçağ Yayınları, Ankara, 810s.
- ELLUL, J., 2004. Sözün Düşüşü, Çev. Hüsamettin Arslan, Paradigma Yayınları, İstanbul, 355s.
- ERDOĞAN, E., 2009. “Platon ve Aristoteles’in Bilimlere İlişkin Sınıflamaları”, Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı: 7, ss. 137-162.
- ERDOĞAN, İ., 2012. Pozitivist Metodoloji ve Ötesi, Erk Yayınları, Ankara, 430s.
- ERSOY, R., 2014. “Sözlü Kültür ve Sözlü Tarih İlişkisi Üzerine Bazı Görüşler”, Milli Folklor, yıl:16, sayı:61, ss. 102-110.
- ERŞAHİN, İ., 2011. Halk Kültürü ve Edebiyatı Sözlüğü, Ötüken Neşriyat, Ankara, 301s.
- EVLİYAĞLU S. ve BAŞKURT Ş., 1988. Türk Halk Bilimi, 2. B., Ofset Reprodüksiyon Matbaacılık, Ankara, 222s.
- FİNNEGAN, R., 1991. “Tradition, But What Tradition and for Whom?”. Oral Tradition, 6(1), pp. 104-124.
- GAVROĞLU, K., 2006. Bilimlerin Tarihinden Geçmiş Üretmek, (Çev: Ari Çokona), İletişim Yayınları, İstanbul, 303s.
- GLASSIE, H., 1989. The Spirit of Folk Art. New York: Abrams, 276s.
- GOLDSTEIN, K. S., 1983. Sahada Folklor Derleme Metotları, (Çev.) Ahmet E. Uysal, 2. Baskı, Kültür ve Turizm Bakanlığı Milli Folklor Araştırma Dairesi Yayınları, Başbakanlık Basımevi, Ankara, 128s.
- GOODY, J., 2000. “Memory on Oral Tradition”, The Power of the Written Tradition, Washington and London: Smithsonian Institution Press, pp. 26-46.

- _____, 2009. “Sözlü Kültür”, Milli Folklor, Y. 21, S. 83, ss. 128-132.
- GÖKALP, Z., 1913. “Halk Medeniyeti”, Halka Doğru, Sayı:14, 1913, ???s.
- GÖZAYDIN, N., 1992. “Yine Folklor Üzerine”, Türk Dili, Sayı: 486., ???s.
- _____, N., ??? “Folklor Sözcüğü Üzerine”, Türk Folklor Araştırmaları, İstanbul, C. 18, No: 351, Yıl: 30, ???s.
- GUÉNON, R., 2010. Doğu-Batı, Hece Yayınları, Ankara, 215s.
- GÜLENSOY, T., Türk Halk Edebiyatı, Ankara: Akçağ Yayınları, 2001, 168s.
- GÜNDOĞDU, A. E., 2012. “Metinlerarasılık Bağlamında Tahsin Yücel’in ‘Yalan’ Adlı Romanı”, Turkish Studies - International Periodical for The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 7/4, Ankara-Turkey, pp. 1893-1903
- GÜNEŞ, B. 2003. “Paradigma Kavramı Işığında Bilimsel Devrimlerin Yapısı ve Bilim Savaşları: Cephelerdeki Fizikçilerden Thomas S. Kuhn ve Alan D. Sokal”, Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, Cilt:1, Sayı:1, Ankara, ss. 23-44.
- GÜNEYLİ, A. ve KONEĐRALI, G., 2008. “İncircinin Dediğı” Adlı Kıbrıs Türk Masalının Kişilerarası İletişim Çatışmaları Açısından Çözümlemesi, Millî Folklor, Yıl 20, Sayı 77., ss.75-82.
- GÜNGÖR, E., 2006. Kültür Değışmesi ve Milliyetçilik, Ötüken Yayınları, İstanbul, 182s.
- GÜRÇAYIR, S., 2008. “Kuşaktan Foruma Geçiş ve Bilgisayar Atasözleri” Millî Folklor, S. 79 ss. 70-78.
- _____, 2008. Folklorun Sahtesi: Fakelore, Geleneksel Yayıncılık, Ankara, 181s.
- GÜVENÇ, B., 1997. Türk Kimliğı: Kültür Tarihinin Kaynakları, 5. B., Remzi Kitabevi, İstanbul, 456s.
- GÜZEL, A. ve TORUN A., 2010. Türk Halk Edebiyatı El Kitabı, Akçağ Yayınları, Ankara, 455s.
- HANÇERLİOĞLU, O., 1989. Felsefe Sözlüğü, Remzi Kitabevi, 474s.
- http://americanfolklore.net/folklore/2010/07/folklore_definitions.html
- <http://encyclopedia2.thefreedictionary.com/SPSS>
- http://kisi.deu.edu.tr/yilmaz.ahmet/birinci_donem_makale/01_bilim_ve_tarih/01_bilim/08.pdf
- <http://mustafaotrar.net/istatistik/tek-yonlu-varyans-analizi-anova>
- <http://www.afsnet.org/?page=WhatIsFolklore>
- <http://www.nedir.com/fenomen-#ixzz4VMheXTqv>
- <http://www.sozce.com/nedir/167702-imge>
- http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts&view=bts
- http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&view=gts
- https://tr.wikipedia.org/wiki/%C3%87izge_teorisi
- <https://tr.wikipedia.org/wiki/Psikanaliz>
- <http://www.tubar.com.tr/TUBAR%20DOSYA/pdf/2001GUZ/1.4folklor%20sosyolojs%20aisindansvas%20halaylari.pdf>
- ILIFFE, R., 2016. Bir Disiplinin Gelişim Hikâyesi Bilim Tarihi, Lotus Yayınevi, İstanbul, 168s.
- IRWIN, W., 2004. "Against Intertextuality". *Philosophy and Literature*, v. 28, Number 2, , pp. 227-242
- İBRAGİMOAVA, A., 2009. Kazak Masalları Üzerine Yapılan Çalışmaların Halkbilimi Araştırma Yöntemleri Açısından Değerlendirilmesi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, YLT, 385s.
- İSLAMOĞLU, A. H., 2002. Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Beta Yayınları, İstanbul, 466s.
- İZMİRLİ, İ. H., 2013. Metodoloji, Ötüken Yayınları, İstanbul, 94s.
- JEAN, G., 2010. Yazı İnsanlığın Belleğı, Çeviren: Nami Baser, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 224s.
- JUNG, C. G., 2015. Dört Arketip, Çeviren: Zehra Aksu Yılmaz, Metis Yayınları, İstanbul, 143s.
- KAFESOĞLU, İ., 2006. Türk Milli Kültürü, Ötüken Yayınları, İstanbul, 454s.

- KANAR, Y., 2006. Batının Doğusu Avrupa Barbarlığının Küreselleşmesi, Kitabevi Yayınları, İstanbul, 340s.
- KANT, A., 1993. Usun Eleştirisi, Çev. Aziz Yardımlı, İdea Yay., İstanbul, 782s.
- KAPLAN, A., 1998. “Balıkesir Tahtacı Köyleri Kongurca ve Türkali’de Halk Bilimi Açısından Müzik Yapısının Araştırılması”, Yı Tezi, Ankara Üni. Sos. Bil. Ens. Halk Bilimi Böl. Ank, ss.81-82.
- KAPTAN, S., 1977. Bilimsel Araştırma Teknikleri, 2. B. , Tekışık Matbaası ve Rehber Yayınevi, Ankara.
- KARABAŞ, S., 1981. Bütüncül Türk Budunbilimine Doğru, Ankara, 362s.
- KARADAĞ, M. ve KAYA, A., 1995. Halkbilimine Giriş, 2. Baskı, Akademi Yayınları, Balıkesir, 98s.
- KARADENİZ, S., 2007. Gelenek Üzerine Bir Okuma Denemesi “Geçmişle Gelecek Arasında Gelenek”, Milet ve Nihal İnanç, Kültür ve Mitoloji Araştırmaları Dergisi, Cilt 4, sayı 2., ss.30-47.
- KARAMAN, K., (2010) Ritüellerin Toplumsal Etkileri, SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı:21, ss.227-236.
- KARASAR, N., 1994. Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar, İlkeler, Teknikler, 3A Araştırma Eğitim Danışmanlık, Ankara, 292s.
- KILIÇ, P., 2002. “1938-1966 Yılları Arası Türk Folklor Tarihçesi, (Basılamamış Yüksek Lisans Tezi)”, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 150s.
- KINCAL, R. Y., 2010. Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 288s.
- KIZILÇELİK, S., 2004. Sosyal Bilimleri Yeniden Yapılandırmak, Anı Yayınları, Ankara, 182s.
- KOÇAK, O., 2004. “Kanon mu Siz İnanıyor musunuz?”, Kitaplık, Ocak, Yıl: 11, Sayı: 68., ss.60-65.
- KOYRE, A., 1994. Yeniçağ Biliminin Doğuşu, Çeviren: Kurtuluş Dinçer, Gündoğan Yayınları, Ankara, 192s.
- KÖKER, E., 2005. Kitapta Kurutulmuş Çiçekler ya da Sözlü Kültür Üzerine Düşünmek, Dipnot Yayınları, Ankara, 190s.
- KÖKSAL, H., 1978. Eğitim Enstitüleri İçin Türk Halk Edebiyatı, Toker Yayınları, İstanbul, 382s.
- KÖKTÜRK, Ş., 2003. “Bayburtlu Zihnî’nin Bir Koşmasının Ontolojik Analiz Metoduyla İncelenmesi”, Millî Folklor, 2003, Yıl 15, Sayı 60, ss.170-178.
- KÖPRÜLÜ, M. F., 1976. Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar, 3.b., Ankara, 560s.
- _____, 1981. Türk Edebiyatı Tarihi, İstanbul, 96s.
- _____, 1914. “Yeni Bir İlim: Halkiyat-Folk-Lore”, İkdâm Gazetesi, Sayı: 6091, ???s.
- KÖSE, A. ve Yılmaz, M., 2010. “Fısıltı Gazetesi İçin Yeni Bir Mecra: Çevrim İçi Forumlar”. Millî Folklor, 85, ss. 183-192.
- KROHN, J. ve KROHN, K., 2004. Halk Bilimi Yöntemi, Çev.: Günsel İçöz, TDK Yayınları, Ankara, 134s.
- LABOV, W., 2001, Principles of Linguistic Change: Social Factors, Malden: Blackwell Publishers, 270s.
- LEVEND, A. S., 1973. Türk Edebiyatı Tarihi, c. I, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 666s.
- LEVISON, A. B., 1974. “Knowledge and Society: An Introduction to the Philosophy of the Social Sciences”, USA: The Bobs-Merrill Co., pp. 1-6.
- LÉVI-STRAUSS, C., 1966. The Savage Mind, University of Chicago Press, Chicago, pp. 310.
- MANGUEL, A., 2001. Okumanın Tarihi, Çev. Füsun Elioğlu, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, 415s.
- MARTHA C. S. and STEPHENS, M., 2005. “Living Folklore: An Introduction to the Study of People and Their Traditions”, Logan: Utah State University Press, pp. 1-2.
- METİN, E., 2006. “Kent Folkloruna Bir Örnek, Doktor Folkloru”, Millî Folklor, S. 71, ss. 34-39.

- NEYZİ, L., 2004. “Ben Kimim?” - Türkiye’de Sözlü Tarih, Kimlik ve Öznellik, İstanbul: İletişim Yayınları, 223s.
- NOYES, D., “Folklore in The Social Science Encyclopedia”, 3rd edition, Adam Kuper and Jessica Kuper, eds., New York: Routledge, pp. 375-378.
- OĞUZ, M. Ö., 1998. “Folklorda Yeni Yöntemler ve Aşık Edebiyatı”, Millî Folklor, S. 39, ss. 5-7.
- , 2003. Dünya Halkbilim Çalışmaları Tarihi, Milli Folklor Yayınları, Ankara, 292s.
- , 2007. “Folklor ve Kültürel Mekân”, Millî Folklor, S. 76, ss. 30-31.
- , 2009. “Somut Olmayan Kültürel Miras Nedir?”, Geleneksel Yayıncılık, Ankara, ss. 95
- , 2012. Türk Halk Edebiyatı El Kitabı, Grafiker Yayınları, Ankara, 542s.
- , 2013. Türk Dünyası Halk Biliminde Yöntem Sorunları, Akçağ Yayınları, Ankara, 142s.
- , 2016. Uygulamalı Halk Bilimi, Geleneksel Yayıncılık, 231s.
- OLRIC, A., 1994. “Halk Anlatılarının Epik Kuralları I.”, Millî Folklor, Çevireni Yok, S.23, ss.2-5.
- OLRIC, A., 1994. “Halk Anlatılarının Epik Kuralları II.”, Millî Folklor, Çevireni Yok, S.24, ss.2-5.
- ONG, W. J., 1995. Sözlü ve Yazılı Kültür / Sözün Teknolojileşmesi, (Çev.) Sema Postacıoğlu Banon, Metis Yayınları, İstanbul, 232s.
- ÖRNEK, S. V., 2000. Türk Halk Bilimi, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 264s.
- ÖZAKPINAR, Y., 2002. İnsan Düşüncesinin Boyutları. Ötüken Yayınları, İstanbul, 436s.
- ÖZALGAN, H., 1984. Zaman ve Mekân Eksenlerinde Halkbilimi, YYY., Ankara, 214s.
- ÖZBEK, M., 1994. Folklor ve Türkülerimiz, Ötüken Yayınları, İstanbul, ss.13-24
- ÖZDAMAR, K., 2003. Modern Bilimsel Araştırma Yöntemleri : Araştırma Planlama-Toplum ve Örnek Seçimi-Güç Analizi-Proje Hazırlama-Veri Toplama-Veri Analizi-Bilimsel Rapor Yazımı, Kaan Kitabevi, Eskişehir, 270s.
- , 1999. Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri, Anadolu Ü. AÖF Yay., Eskişehir, 223s.
- ÖZDEMİR, N., 2001. “Türkiye’de Halkbilimi/Kültürbilimi-Medya İlişkisi”, Türkbilig, S. 2, ss. 110-117.
- ÖZER, Ö. ve DAĞTAŞ, E., 2011. Popüler Kültürün Hakimiyeti Bir Türkiye Hikâyesi, Literatür Yay, İstanbul, 428s.
- ÖZTÜRKMEN, A., 1998. Türkiye’de Folklor ve Milliyetçilik, İstanbul, 300s.
- PORTELI, A., 2005. “Sözlü Tarihi Farklı Yapan Şey”, Çev. Kürşat Korkmaz, Milli Folklor, yıl:17, S. 68, ss.222-231.
- PUTNAM, J. F., 1964. Folklore: A Key to Cultural Understanding, Educational Leadership, pp. 364-368.
- RİFAT, M., 2009. Göstergebilimin ABC’si, Say Yayınları, 3. Baskı, İstanbul, 158s.
- , 2011. Homo Semioticus ve Genel Göstergebilim Sorunları, Yapı Kredi Yayınları, 2. Baskı, İstanbul, 152s.
- RONAN, C. A., 2003. Bilim Tarihi, Dünya Kültürlerinde Bilimin Tarihi ve Gelişmesi, Tübitak Yayınları, Ankara, 611s.
- RUDNYTSKY, P.L., 2010. Psikanalizi Okumak, Dost Kitabevi, Ankara, 340s.
- SADIGLI, Sadıg, 2012, “Sovyetler Dönemi Azerbaycan Sahası Köroğlu Destanında Etnografya ve Toponimler”, Hacettepe Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 105s.
- SANDERS, B., 2010. Öküzün A’sı: Elektronik Çağda Yazılı Kültürün Çöküşü ve Şiddetin Yükselişi, Çev. Şehnaz Tahir, Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 255s.
- SARUHAN, Ş. C. ve ÖZDEMİRCİ, A., 2013. Bilim, Felsefe ve Metodoloji, Beta Yayınları, İstanbul, 433s.
- SAYDAM, M.B., 2013. Deli Dumrul’un Bilinci Türk-İslam Ruhu Üzerine Bir Kültür Psikolojisi Denemesi, Metis Yayıncılık, İstanbul, 360s.

- SAYILI, A., 1999. Bilim Tarihi Hayatta En Hakiki Mürşit İlimdir, Gündoğan Yayınları, Ankara, 164s.
- SEGAL, R.A., 2012. “Dinsel Mit-Ritüel Kuram”, Çev. Naim ATABAĞSOY, Millî Folklor, Yıl 24, Sayı 94, ss. 173-187.
- SENCER, M. ve SENCER, Y., 1978. Toplumsal Araştırmalarda Yöntembilim. Ankara: Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü, 768s.
- SERNİKLİ, G., 1975. “Türkiye’de Halkbilimi Üzerine İlk Düşünceler”, Türk Folkloru Araştırmaları Yıllığı Belleten, Ankara, ss. 143-161.
- SEYİDOĞLU, H., 1993. Bilimsel Araştırma ve Yazma El Kitabı, İstanbul, 408s.
- SOKOLOV, Y. M., 2009. Folklor: Tarih ve Kuram, (Çev. Yerke Özer), Geleneksel Yayıncılık, Ankara, 136s.
- SÜMER, N. vd., 2005. Araştırma Teknikleri, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul.
- ŞAHİN, M., 2010. “Türk Halk Müziğinde Coğrafi Motifler ve Türküler Atlası”, Yüksek Lisans Tezi, 264s.
- ŞEN, Z., 2011. Bilimsel Araştırma Yaptırma İlkeleri, Su Vakfı Yayınları, İstanbul, 224s.
- TAN, N., Folklor, 1985. (Halkbilimi) Genel Bilgiler Halkkültürü, İstanbul, 216s.
- TEKE, S. G., 2014. “Dönüşen Anneliğe Yönelik Netnografik Bir Analiz: Blogger Anneler”, Millî Folklor, Yıl 26, Sayı 103, ss.32-47.
- TEZEL, N., 1969. Türkiye Folklor ve Etnografya Kılavuzu, Millî Folklor Enstitüsü Yayınları, Ankara, 32s.
- THOMSON, G., 1979. İnsanın Özü, çev., Celal Üster, Payel Yayınevi, İstanbul, 128s.
- TOPDEMİR, H. G. ve UNAT, Y., 2014. Bilim Tarihi, Pegem Akademi, Ankara, 430s.
- TURAL, S., 1992. Sorulara Cevaplarla Kültür, Edebiyat, Dil, Ankara, 149s.
- TÜRKBAL, A., 2003. Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Yazma Teknikleri, Aktif Yayınevi, İstanbul, 195s.
- TÜRKÇE SÖZLÜK, 2011. Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2763s.
- TÜRKDOĞAN, O., 2009. Bilimsel Araştırma Metodolojisi, Timaş Yayınları, İstanbul, 400s.
- UÇAN, H., 2006. Yazınsal Eleştiri ve Göstergebilim, Hece Yayınları, Ankara, 228s.
- ULUSOY ARANYOSI, Ezgi, Atasözü Neydi, Ne Oldu?, Millî Folklor, Yıl 22, sayı 88, 2010, ss. 1-15.
- URAL, Ş., 2011. Bilim Tarihi, Çantay Kitabevi, İstanbul, 358s.
- UTLEY, F. L., 2006. “Folklorun Tanımı”, Çeviri: Tuba Saltık Özkan, Redaksiyon: Evrim Ölçer Özünel, Halkbiliminde Kuramlar Ve Yaklaşımlar 2, Ankara, ss. 1-22.
- ÜÇÜNÇÜ, K., 2008, “Sözlü Kültür/Tarih Bağlamında Edebî Bir Metin Olarak Otman Baba Vilâyetnâmesi”, Bilig, S. 28, ss. 1-29.
- WELLEK, R. ve WARREN, A., 1983. Edebiyat Biliminin Temelleri, (Çev. A. Edip Uysal) Ankara, 480s.
- YALÇIN, C., 1989, Edebiyat Terimleri Sözlüğü, Yalçın Emel Yay., y.y.y., ss. 160-161.
- YAZICI, R. ve AKBEN, F., 1995 Halk Bilim, Gün Yayıncılık, Ankara, 104s.
- YILAR, Ö., 2010. Halk Bilimi ve Eğitim, Pegem Akademi, Ankara, 101s.
- YILDIRIM, C., 2015. Bilim Tarihi, Remzi Kitabevi, İstanbul, 283s.
- _____, 1973. Bilim Felsefesi, Gerçek Yayınevi, İstanbul, 383s.
- _____, 2014. Bilimsel Düşünme Yöntemi, İmge Kitabevi, Ankara, 525s.
- YILDIRIM, D., 1998a. “Sözlü Kültür ve Folklor Kavramları Üzerine Düşünceler”, Türk Bitiği, Ankara: Akçağ Yayınları, ss. 37-42.
- _____, 1998. Türk Bitiği- Araştırma / İnceleme Yazıları, Akçağ Yayınları, Ankara, 326s.
- YÖRE, S. ve NETTL, B., 2012, Bruno Nettle ile Etnomüzikolojik Değerlendirmeler, Journal of Human Sciences, Volume: 9 Issue: 2, ss. 1189-1205.
- YÜCEL, T., 1982. Yapısalcılık, Ada Yayınları, İstanbul, 232s.
- ZEYD, N. H. E., 2014. “Hermenötik ve Metin Yorumu”, Çev. Dr. Muhammed Coşkun Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt-Sayı 46, ss. 237- 266.
- ZOROĞLU, K. L., 2013, Arkeolojinin Doğuşu ve Kuramsal Gelişimi Konusunda Bir Deneme, Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü, ss.66-69

ÖZ GEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı – Soyadı : Kadirhan ÖZDEMİR
Doğum Yeri ve Tarihi : Kars/23.11.1989

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Karadeniz Teknik Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü (2008-2012)
Yüksek Lisans Öğrenimi : Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans (2014-2017)

Bildiği Yabancı Diller : İngilizce (YDS 77,50)

İş Deneyimi

: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Fen- Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Kahramanmaraş, Araştırma Görevlisi, 2014-2017
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, TÖMER, B1-B2 Seviyesinde Yabancılar Türkçe Öğretimi, Okutmanlık (Görevlendirme), 2015

Bilimsel Faaliyetler

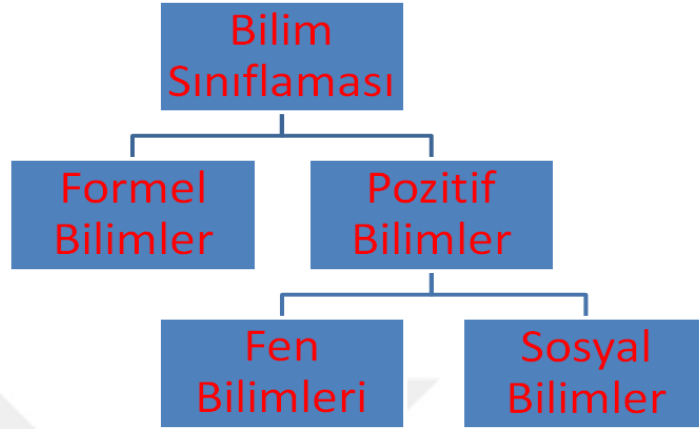
: Tokat Yöresinden Bir Fıkra Tipi: Aynabaş, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat Tarihi ve Kültürü Sempozyumu, 25-26 Eylül 2014, Tokat
Alıcı, Lütfi, Ahmed Tâhir Maraş (Halvetîyye-Şabaniyye-Kuşadaviyye Mürşidi), Noyamedya, Kahramanmaraş 2015 (Editör)
Alıcı, Lütfi, Mar'âşî-Zâde Ahmed Kuddûsî Risâleler (Pend-Nâme-Vasiyyet-Nâme-İcâzet-Nâme-Nasâih ve Mektuplar)-Çeviri Yazı-Tıpkıbasım, Noyamedya, Kahramanmaraş 2017 (Editör)
Kahramanmaraş Ansiklopedisi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Yayınları, Kahramanmaraş - Aralık 2016 (Redaktör)

İletişim

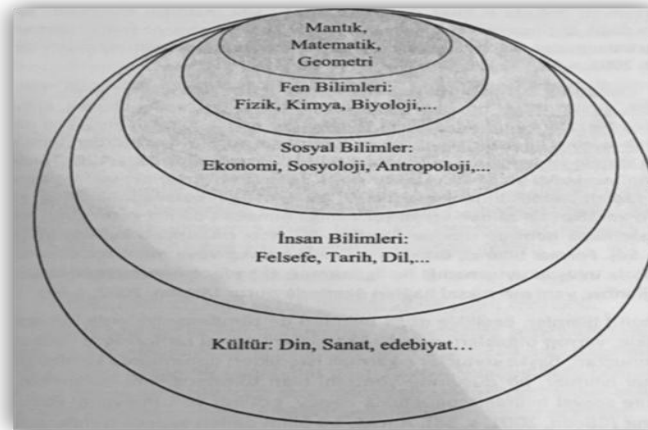
E-Posta Adresi : kadirhan_ozdemir@hotmail.com
Tel. : +90 545 486 31 99
Tarih :

EKLER

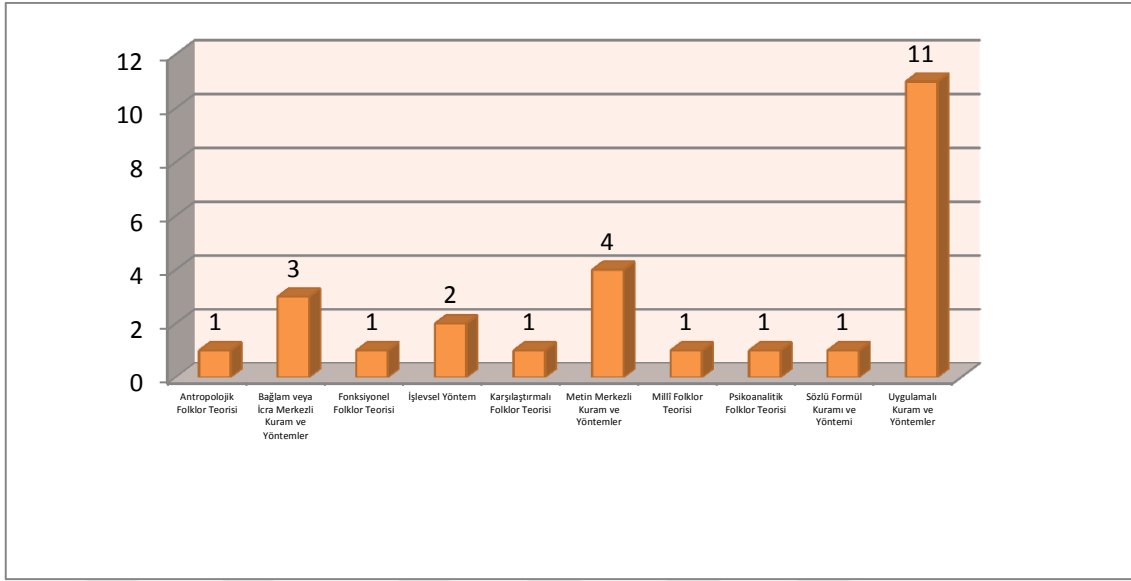
Ek 1: Klasik Bilim Sınıflandırması (Tablo)

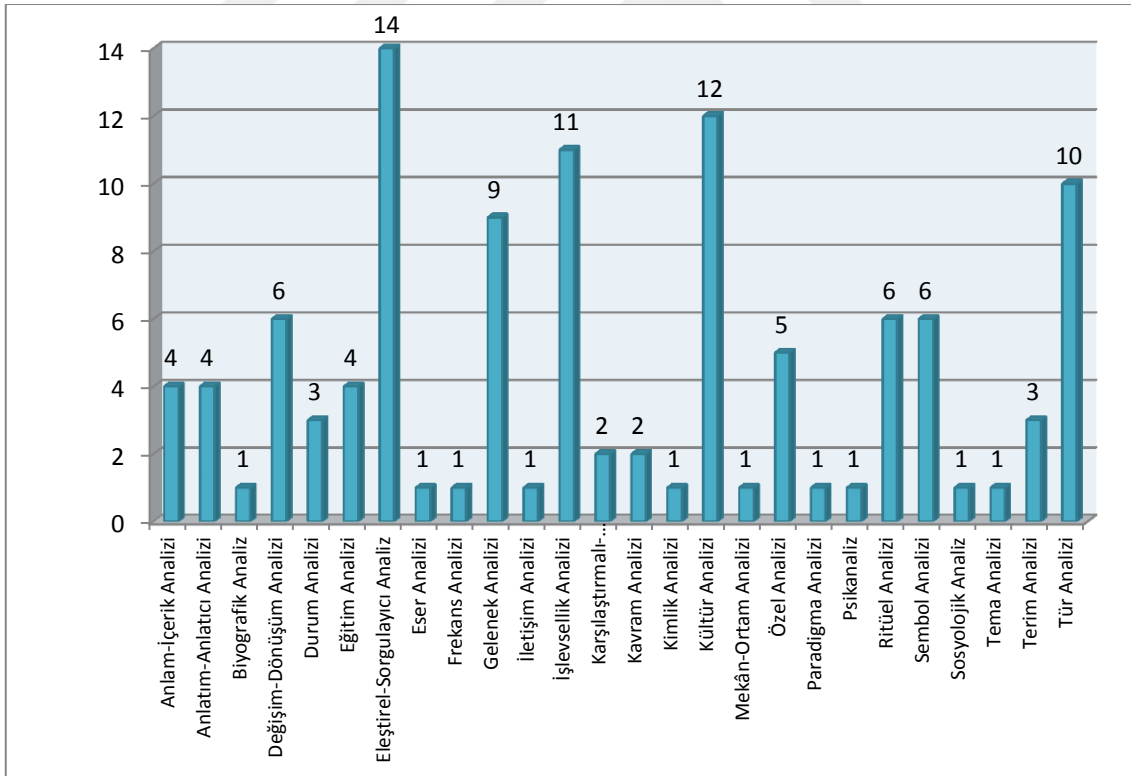
Ek 2: Klasik Bilim Sınıflandırması (Halka)

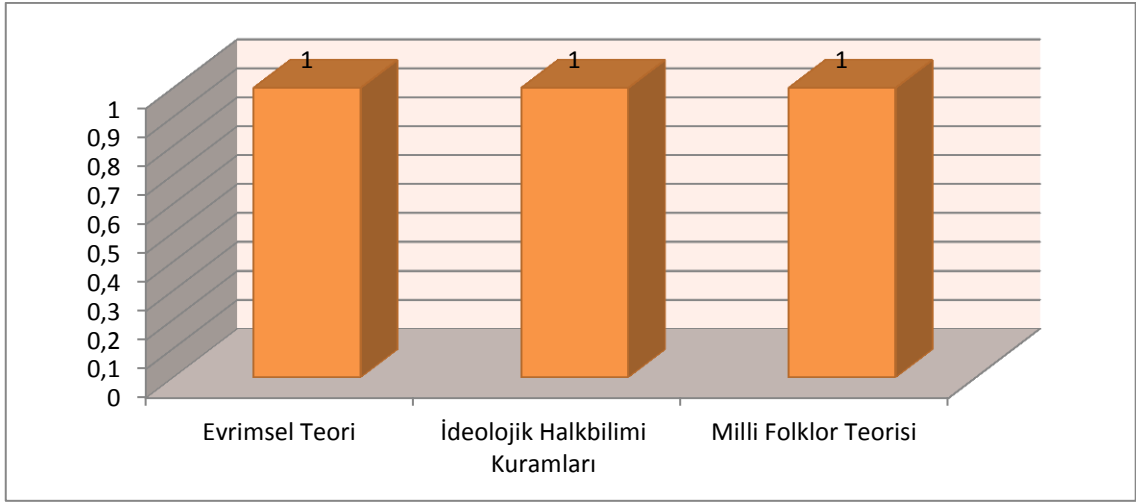
Ek 3: Usul-Metot Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

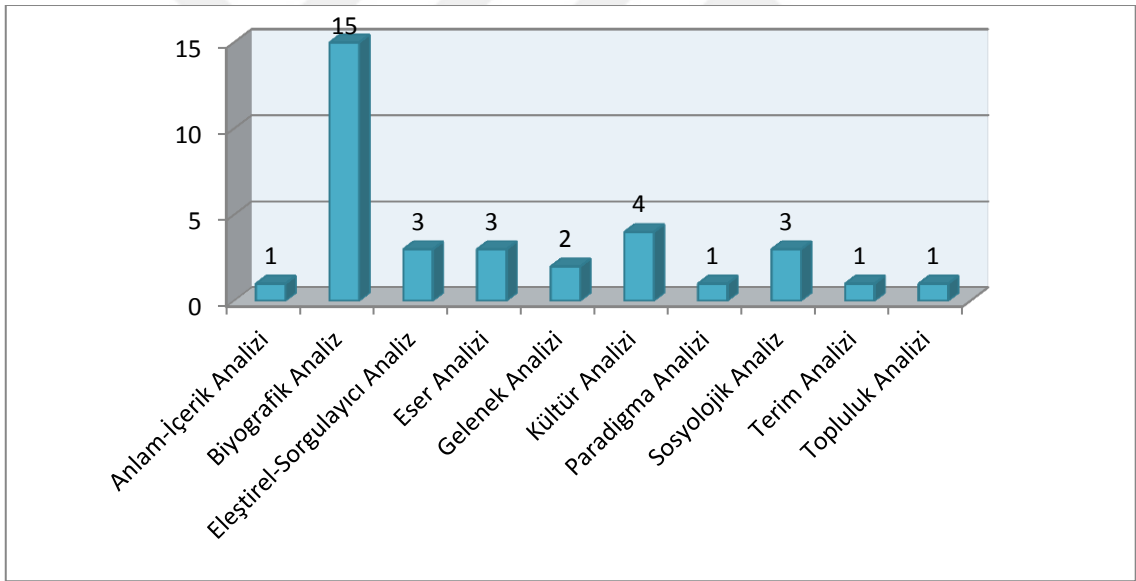
Ek 4: Usul-Metot Bölümünün Teknik Kullanımları

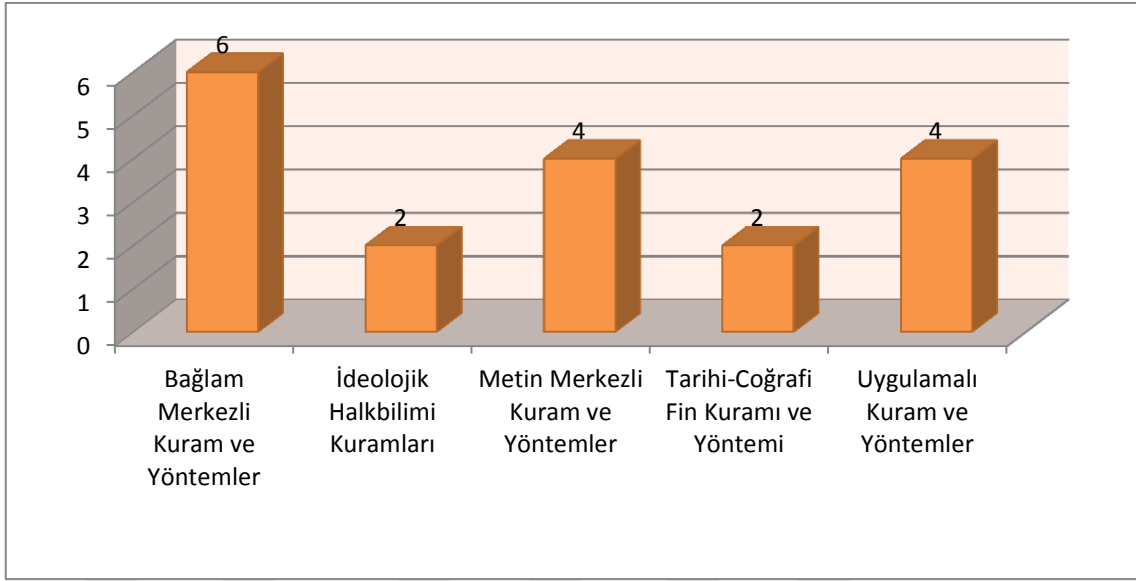
Ek 5: Araştırmacılar Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

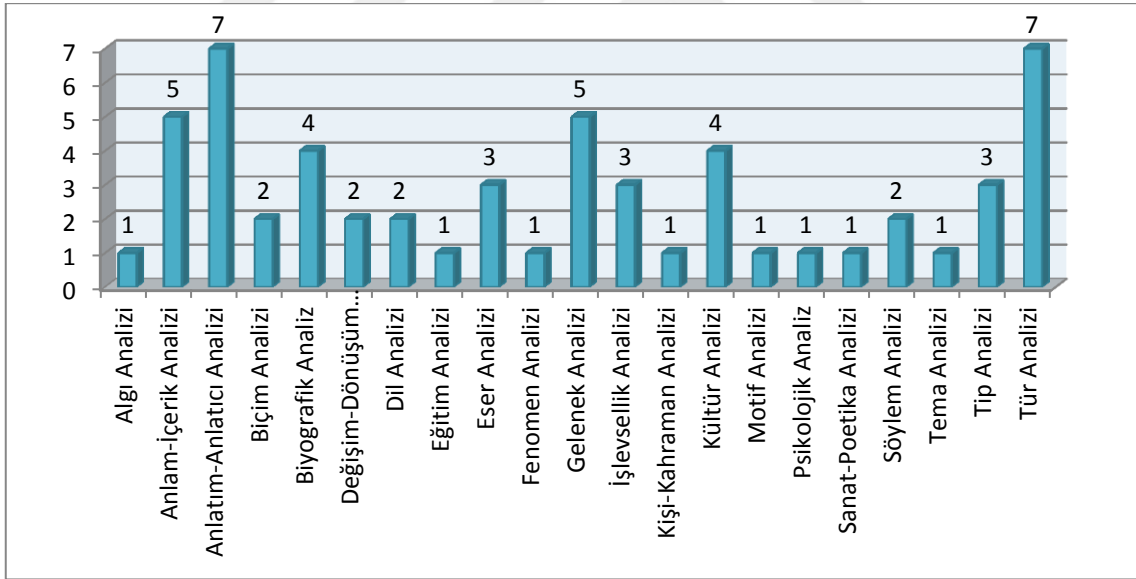
Ek 6: Araştırmacılar Bölümünün Teknik Kullanımları

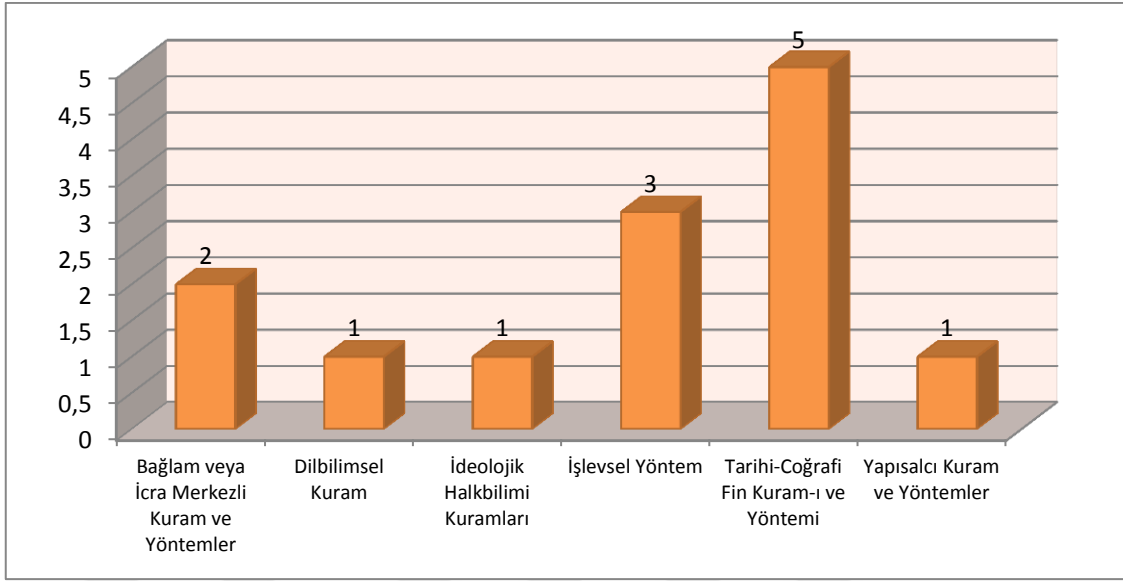
Ek 7: Uygulamacılar Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

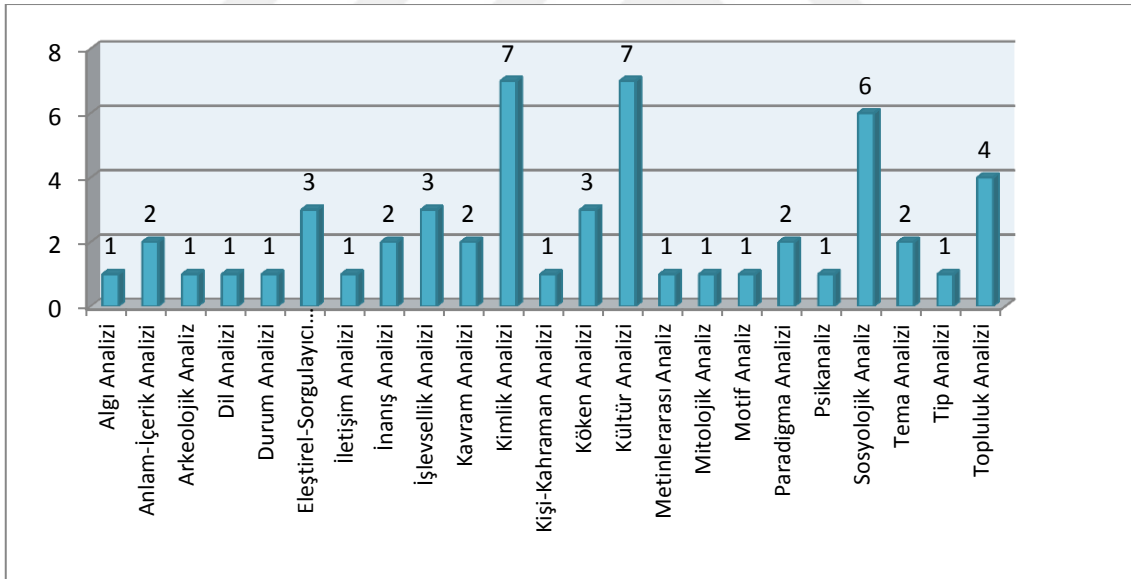
Ek 8: Uygulamacılar Bölümünün Teknik Kullanımları

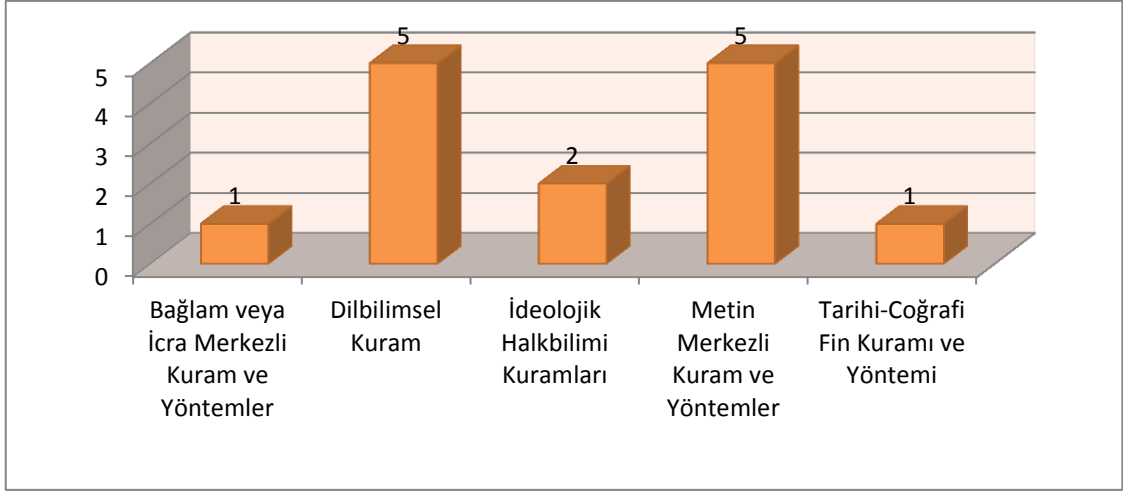
Ek 9: Milli Kültür-Kimlik Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

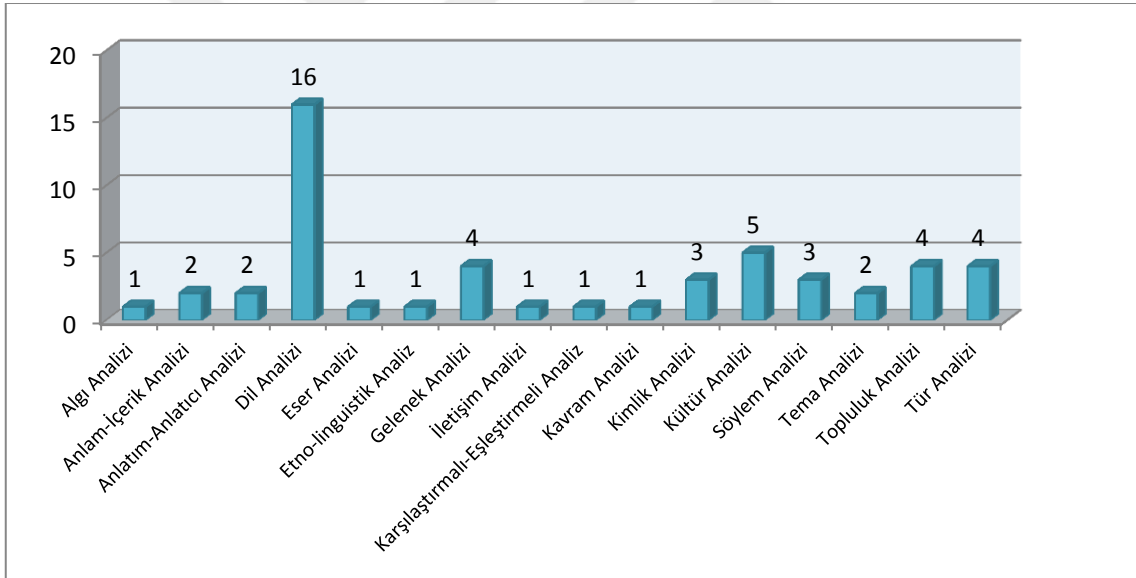
Ek 10: Milli Kültür-Kimlik Bölümünün Teknik Kullanımları

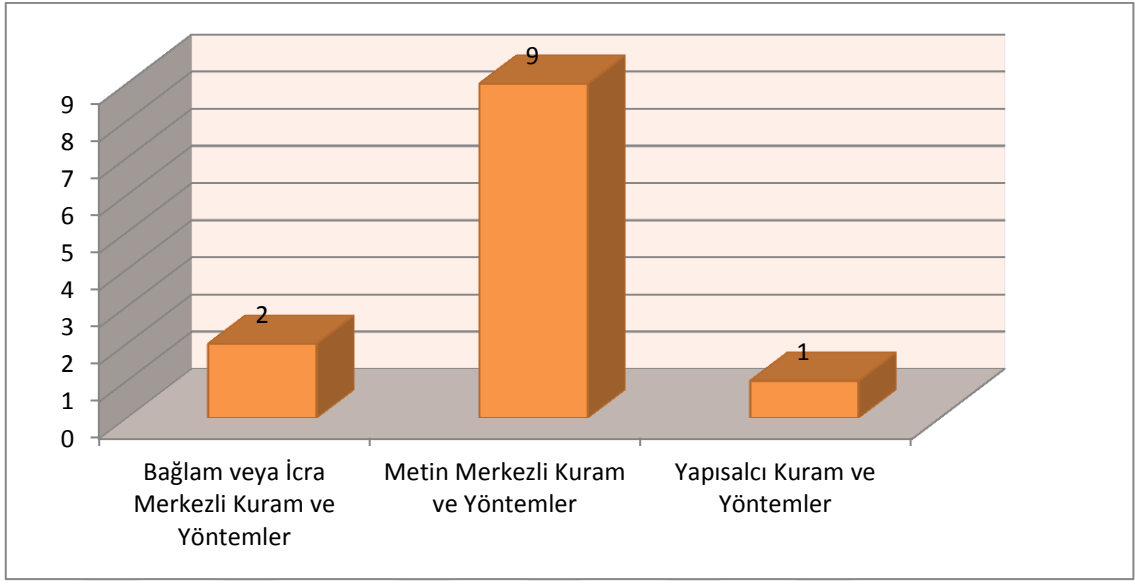
Ek 11: Halk Dili Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

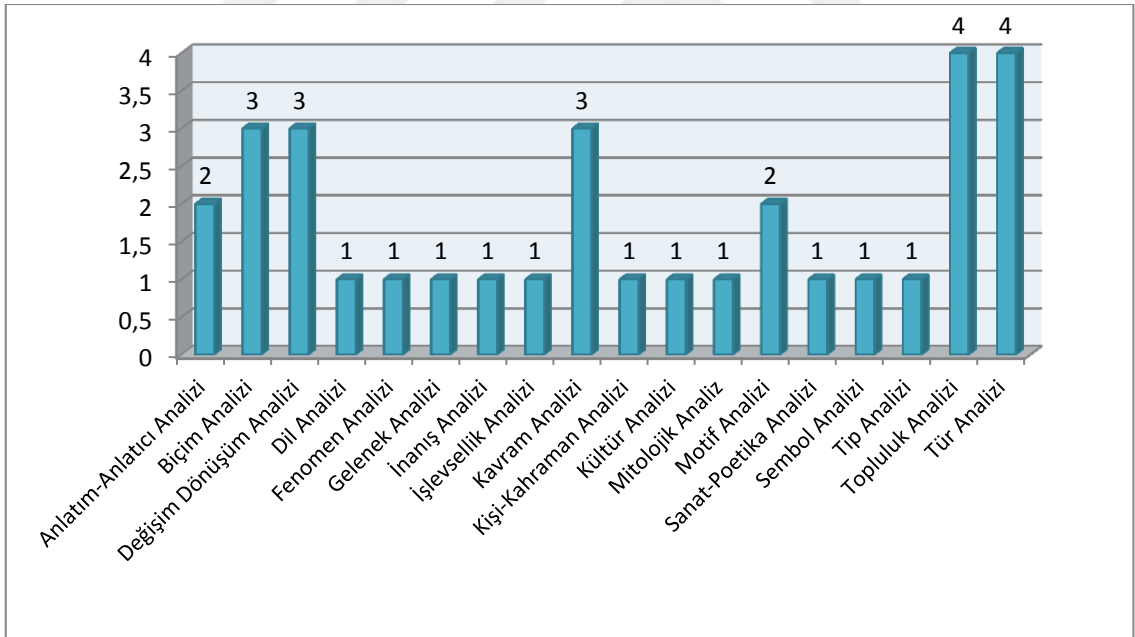
Ek 12: Halk Dili Bölümünün Teknik Kullanımları

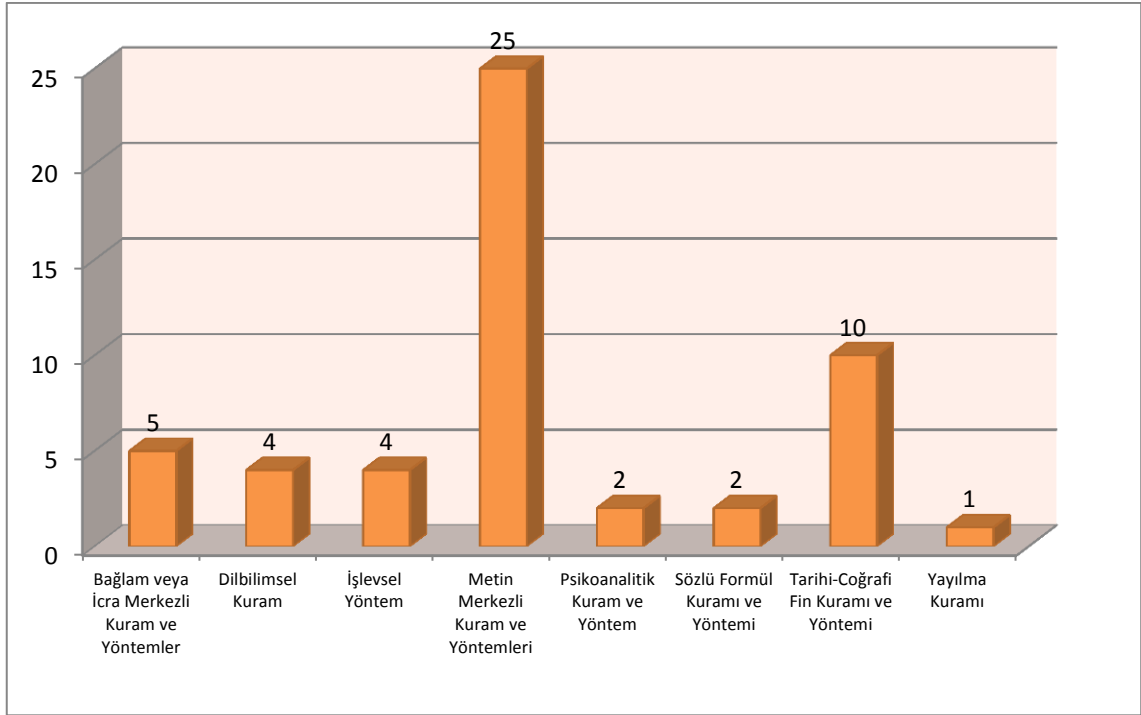
Ek 13: Edebiyat Genel Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

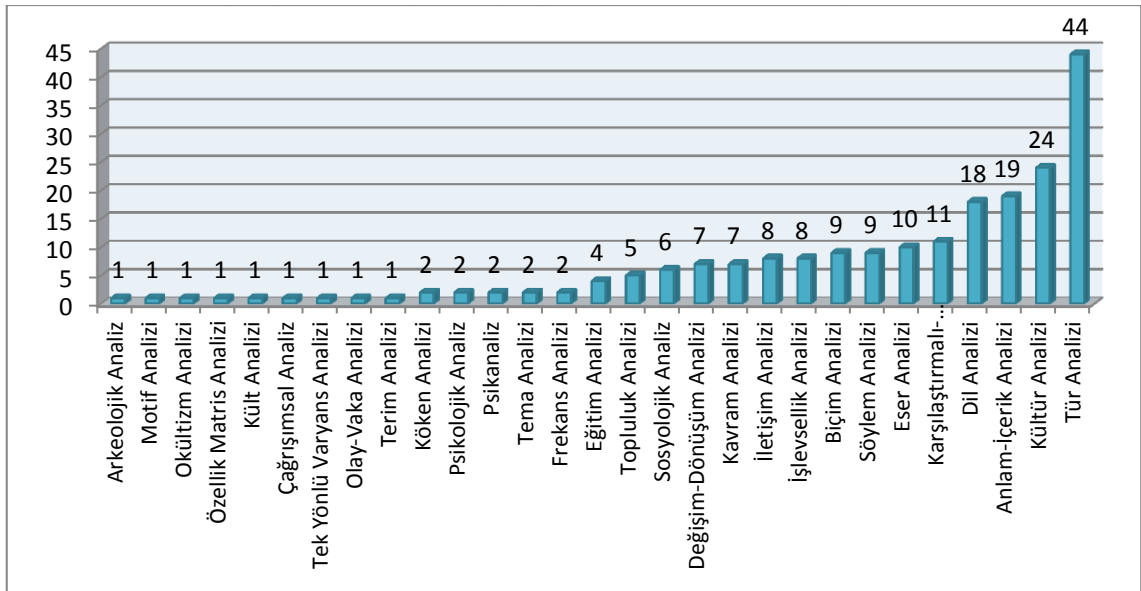
Ek 14: Edebiyat Genel Bölümünün Teknik Kullanımları

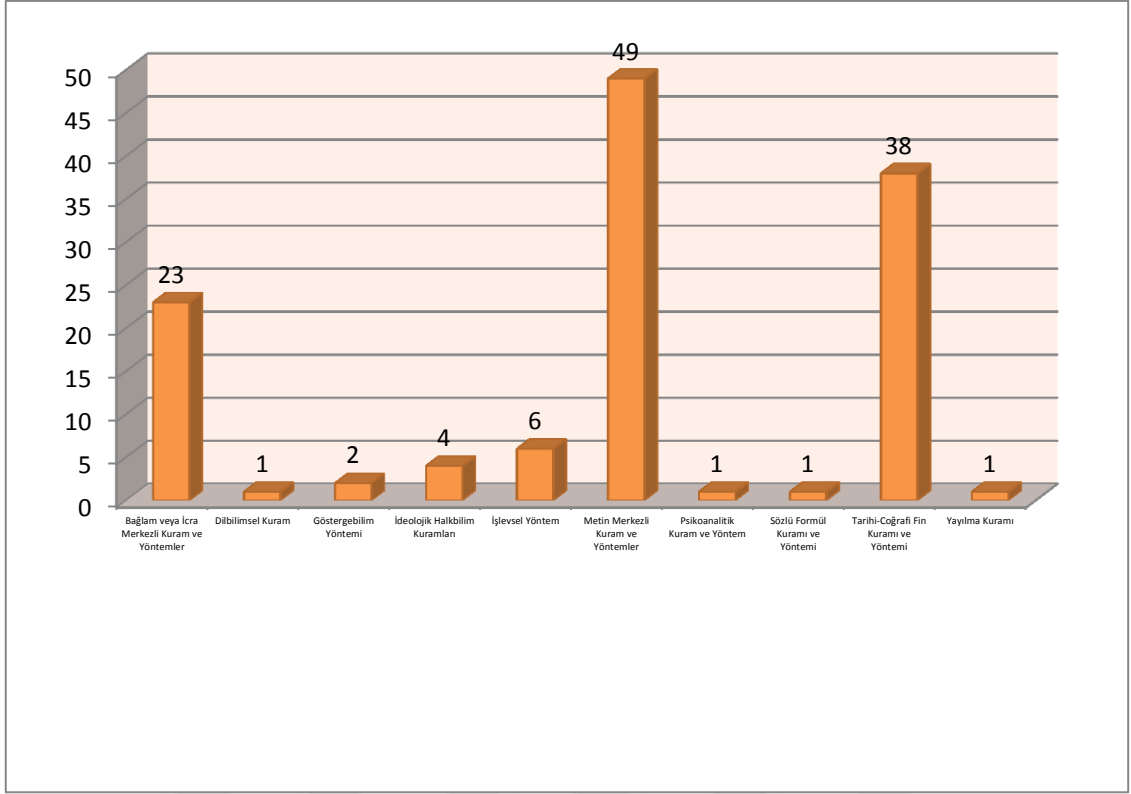
Ek 15: Kalıp Sözler Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

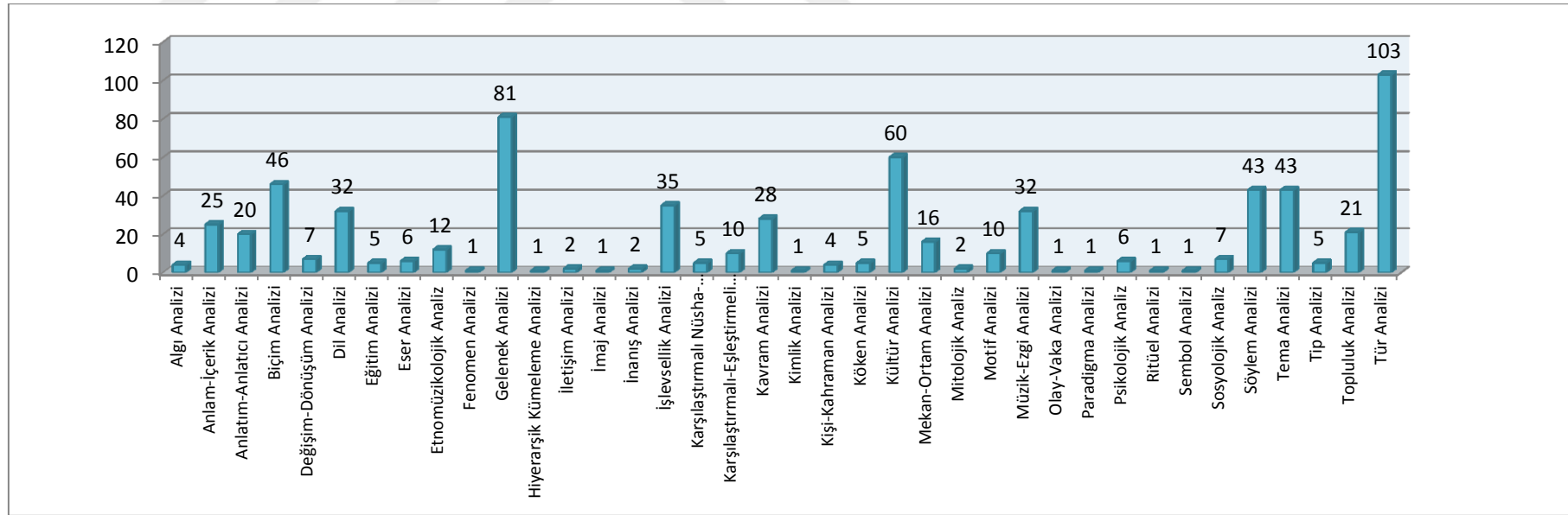
Ek 16: Kalıp Sözler Bölümünün Teknik Kullanımları

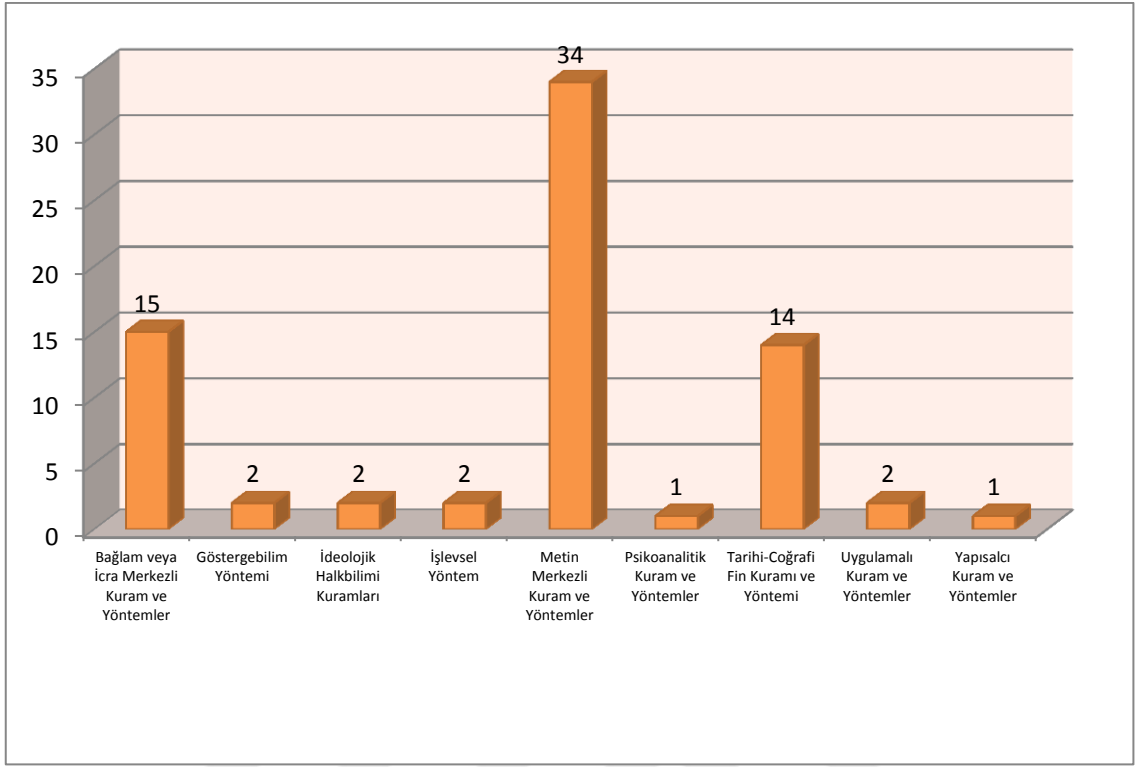
Ek 17: Anonim Şiir Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

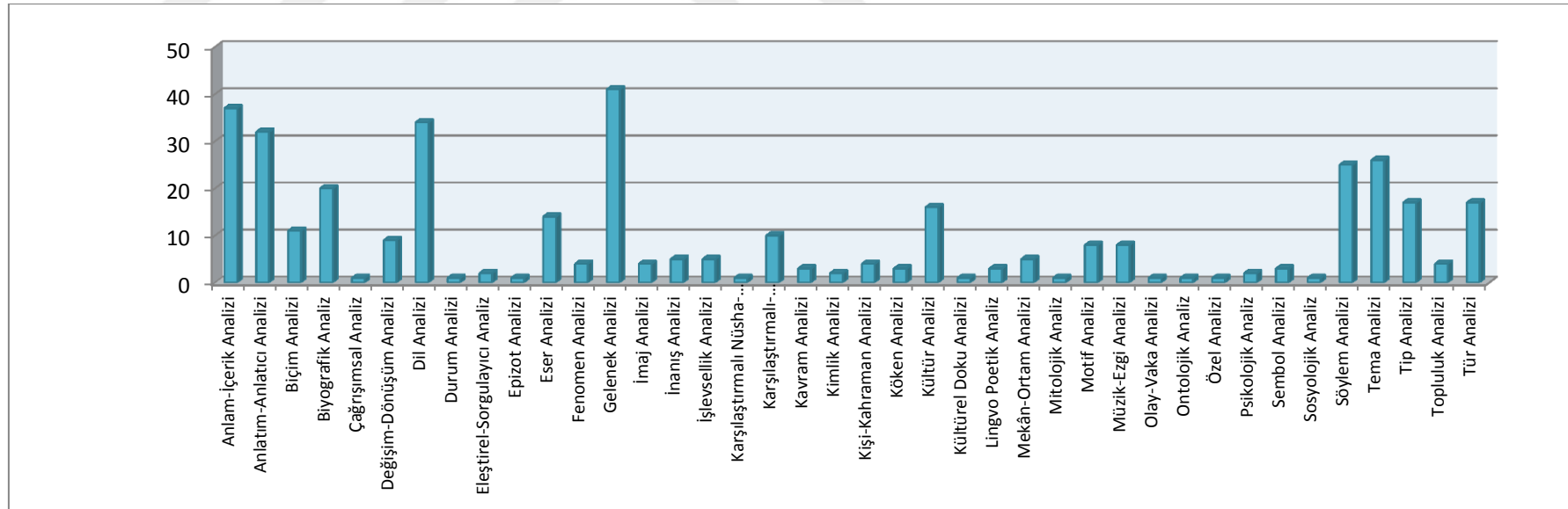
Ek 18: Anonim Şiir Bölümünün Teknik Kullanımları

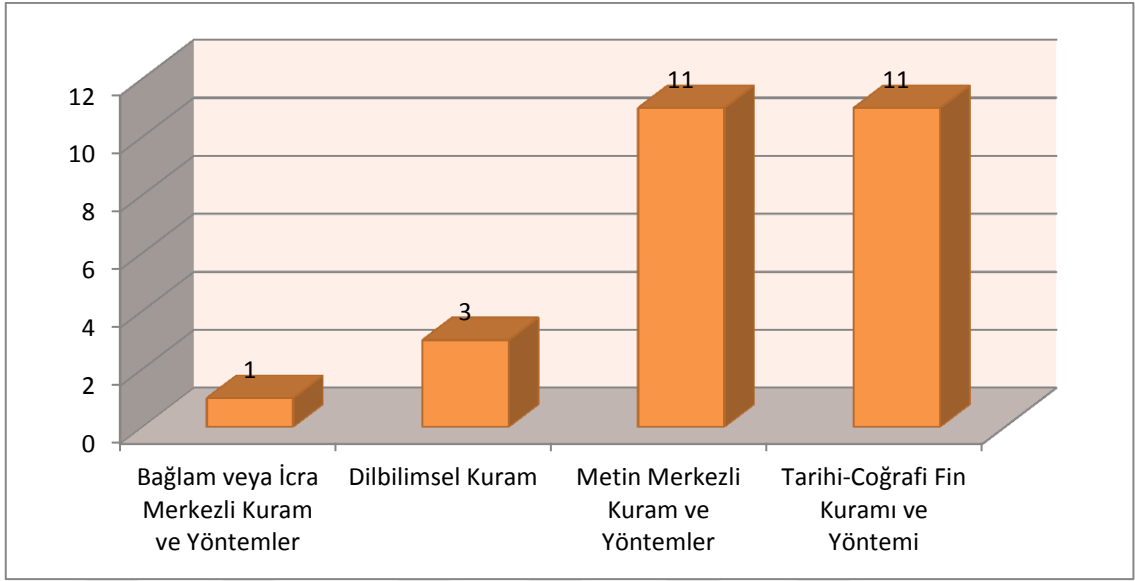
Ek 19: Âşık Şiiri Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

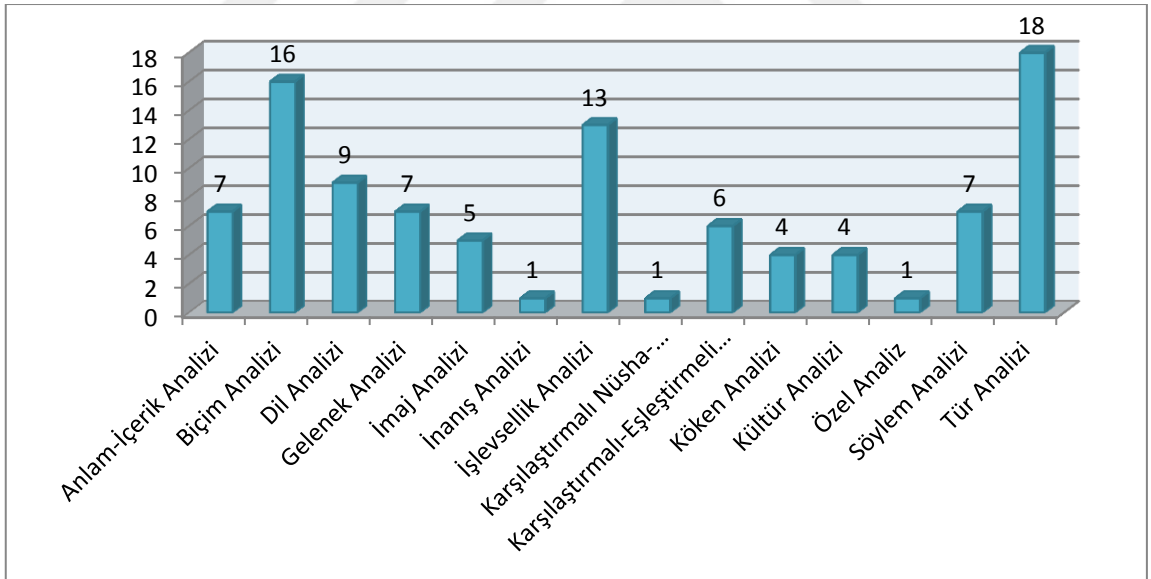
Ek 20: Âşık Şiiri Bölümünün Teknik Kullanımları

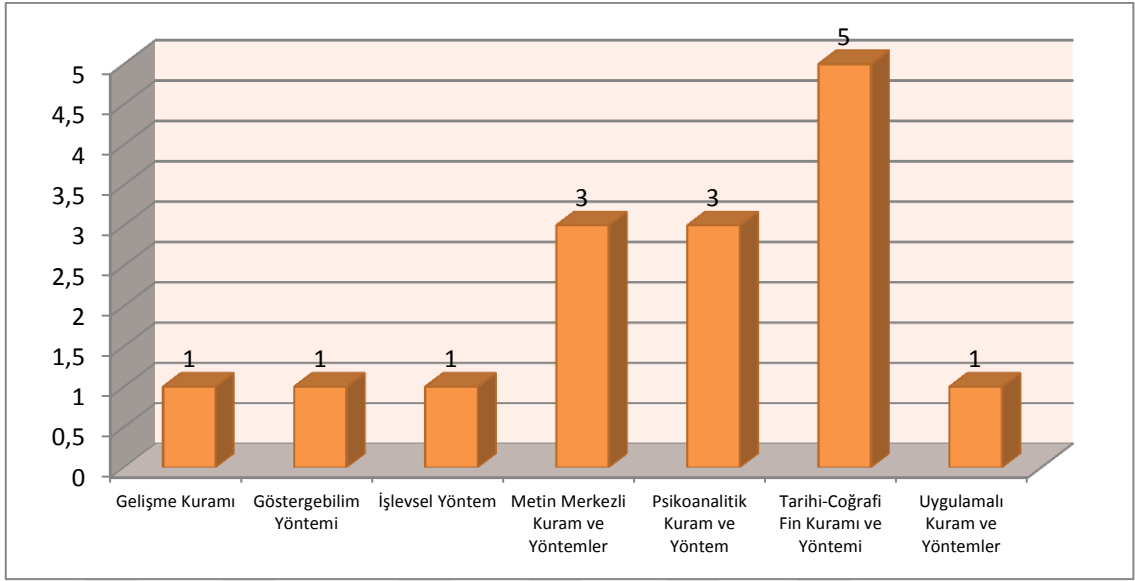
Ek 21: Şiirimsi Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

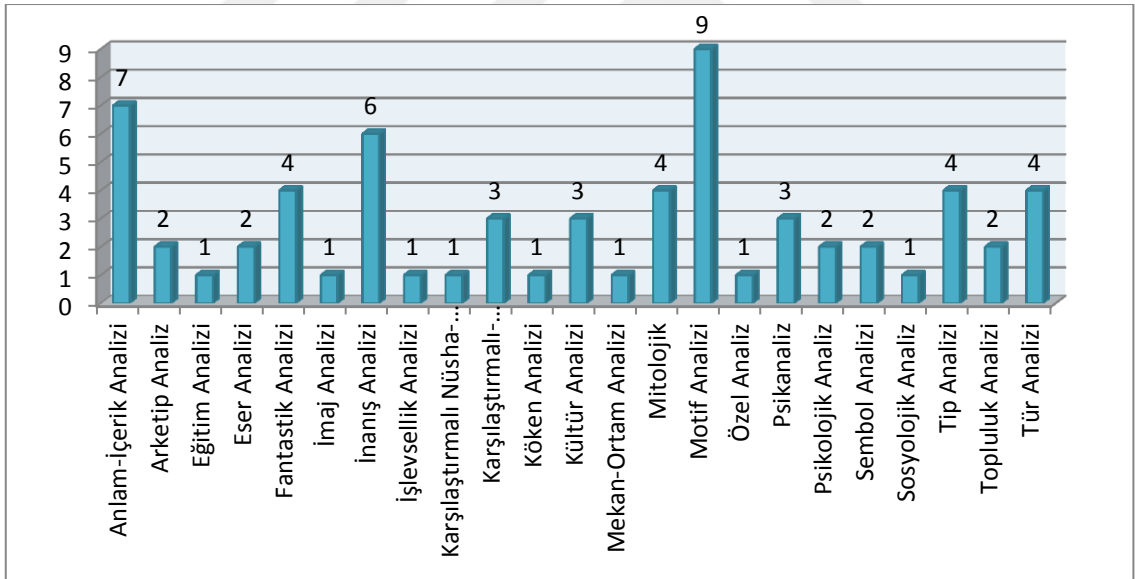
Ek 22: Şiirimsi Bölümünün Teknik Kullanımları

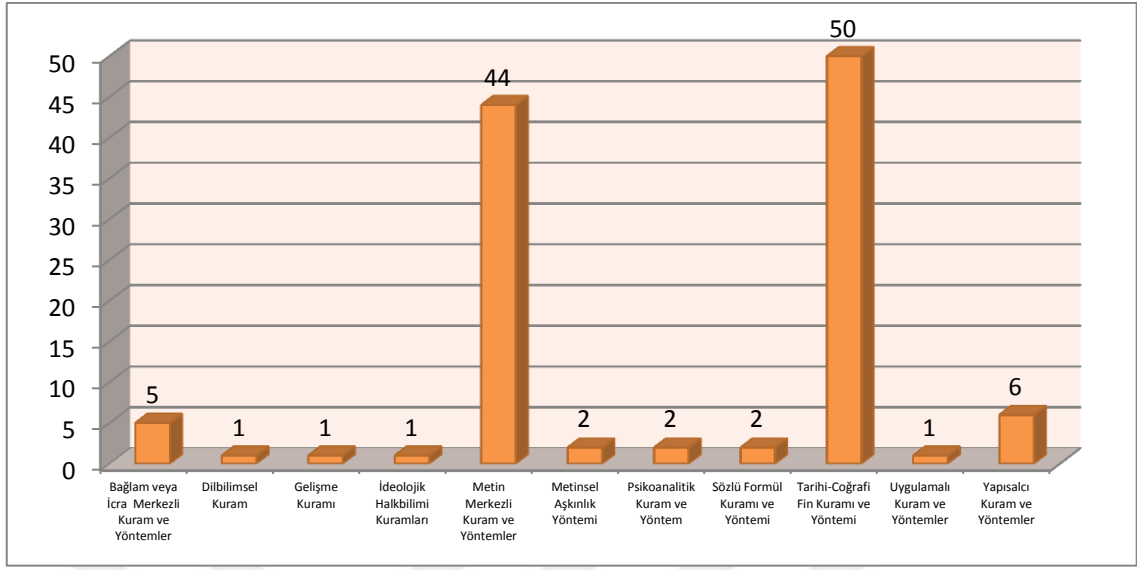
Ek 23: Anlatmalar Genel Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

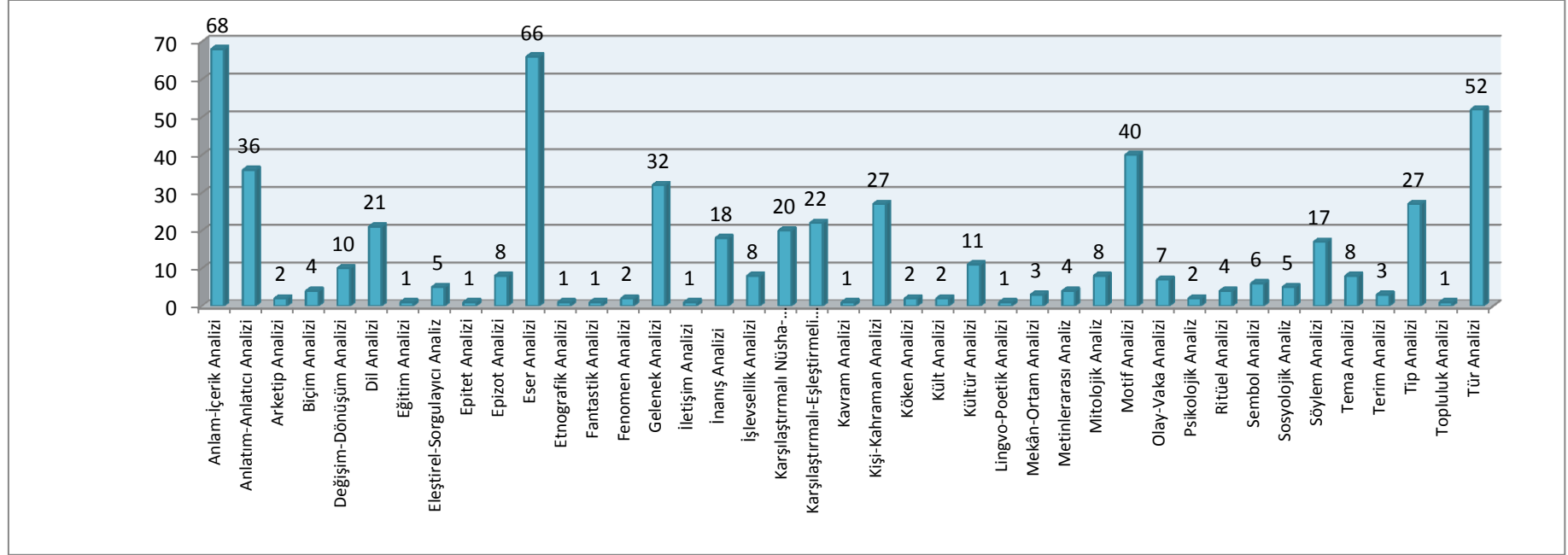
Ek 24: Anlatmalar Genel Bölümünün Teknik Kullanımları

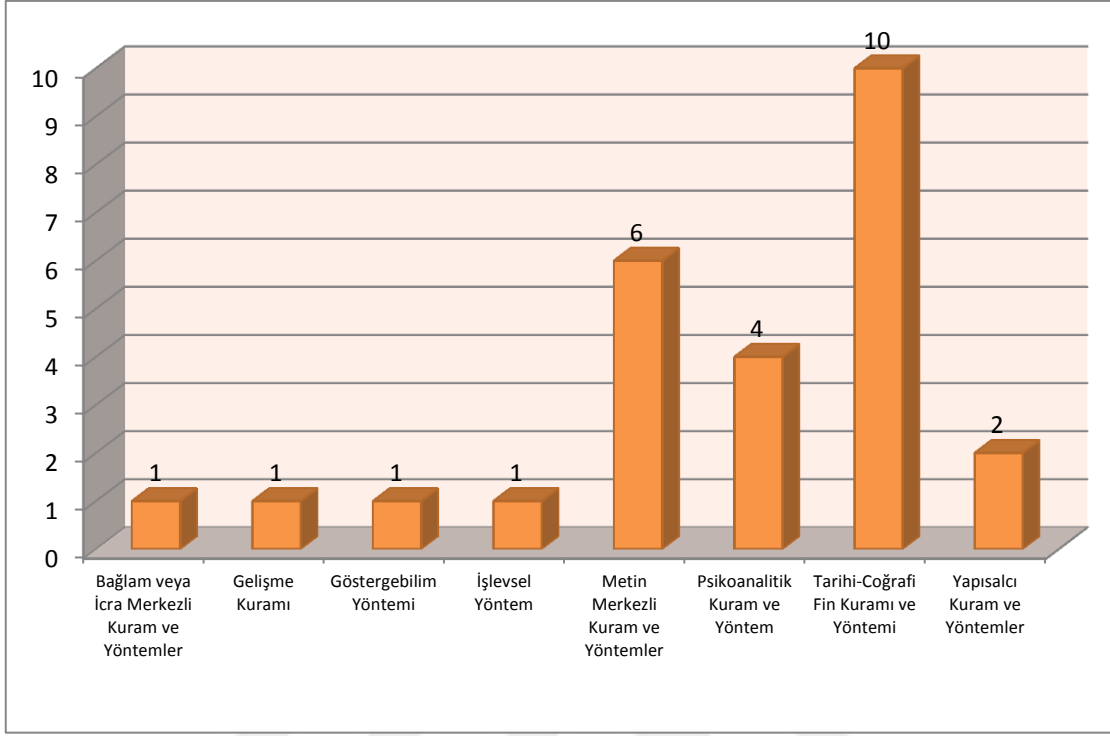
Ek 25: Destan Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

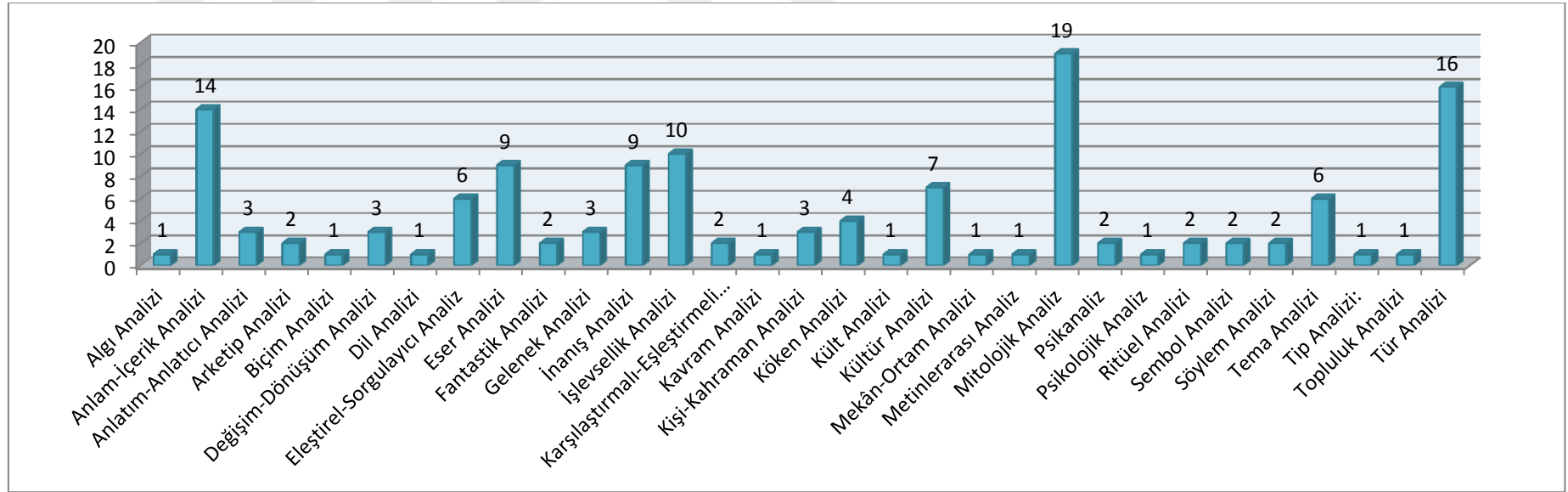
Ek 26: Destan Bölümünün Teknik Kullanımları

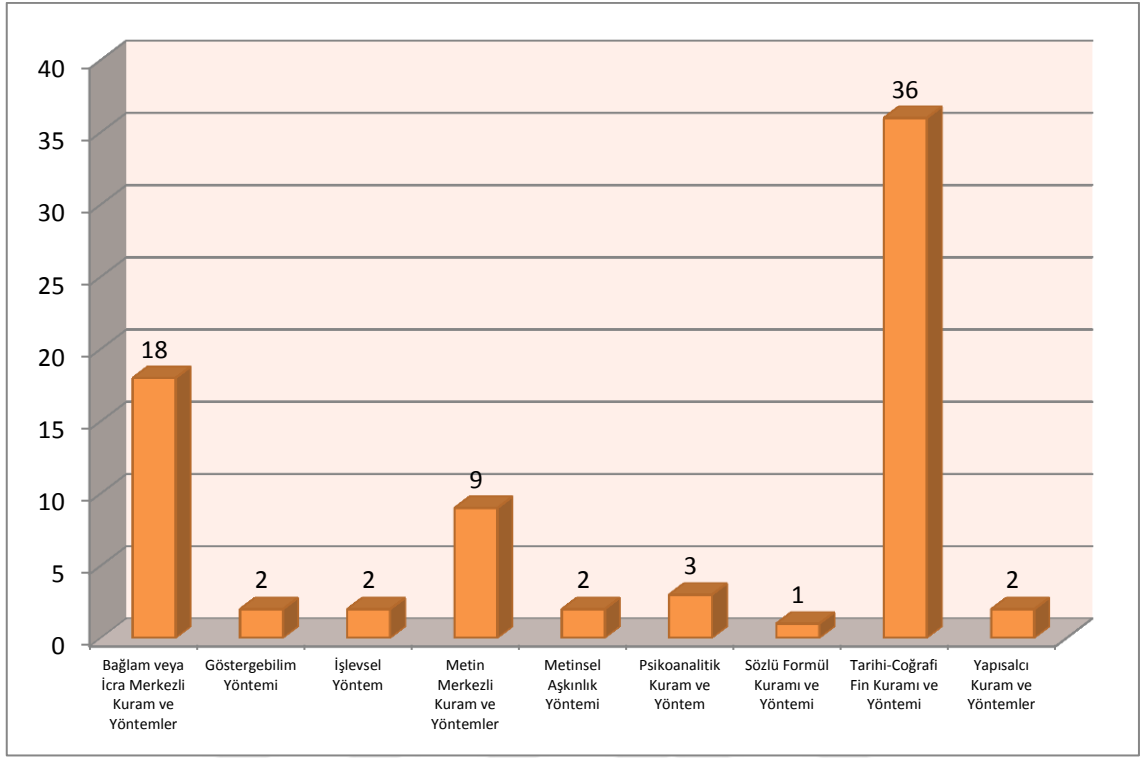
Ek 27: Mit Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

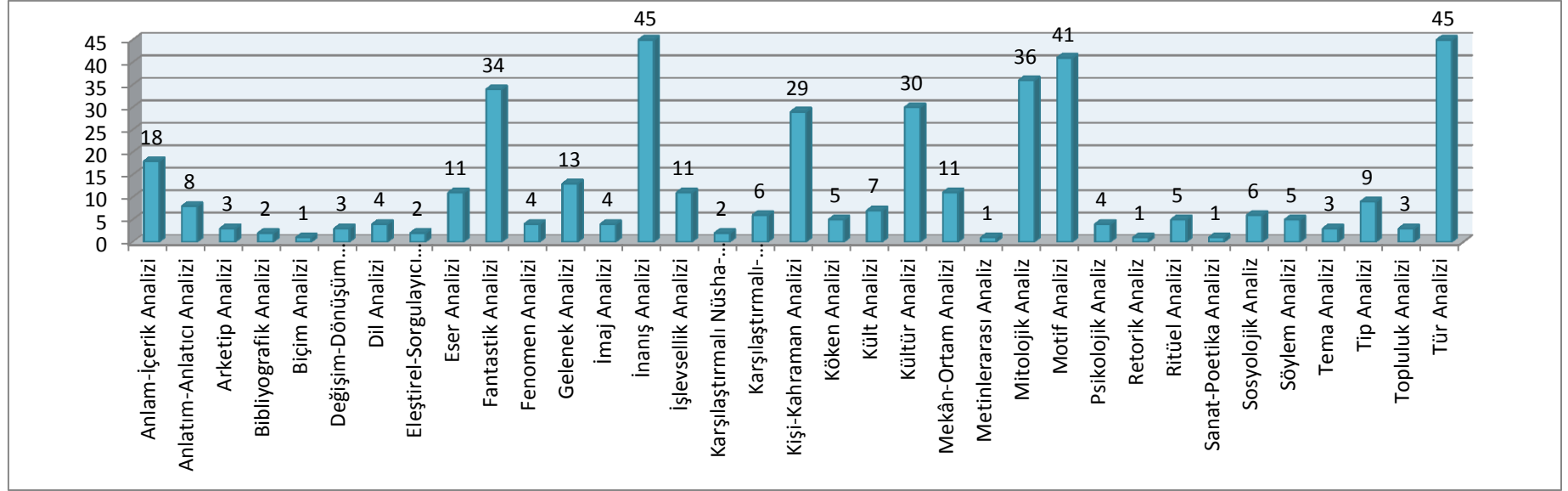
Ek 28: Mit Bölümünün Teknik Kullanımları

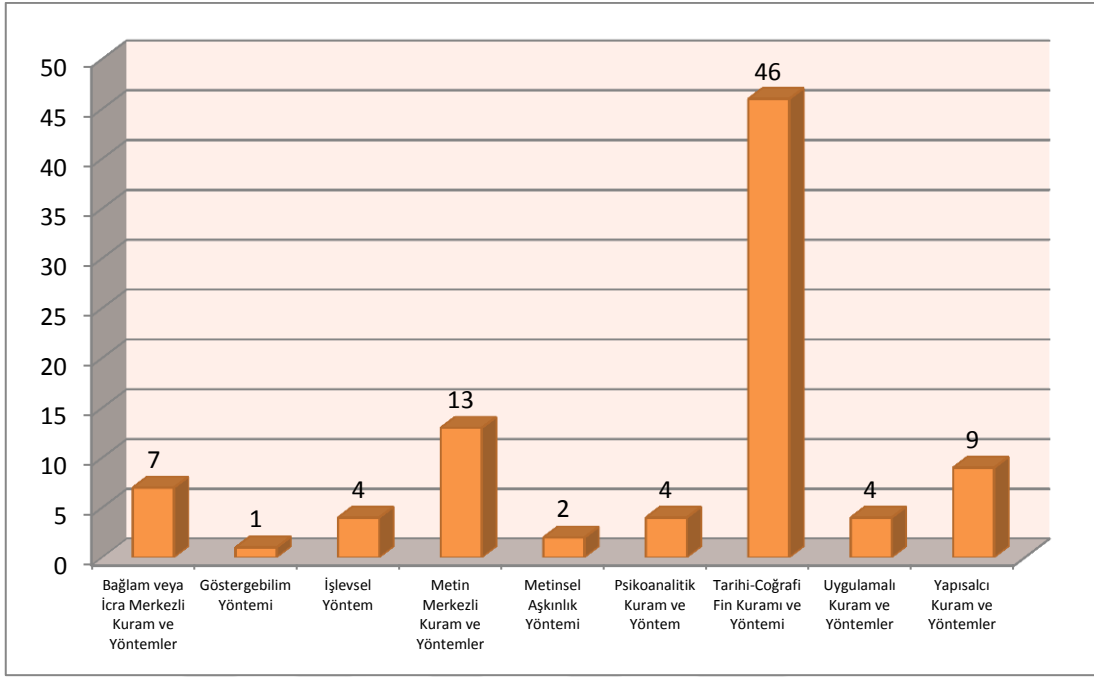
Ek 29: Efsane-Menkıbe Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

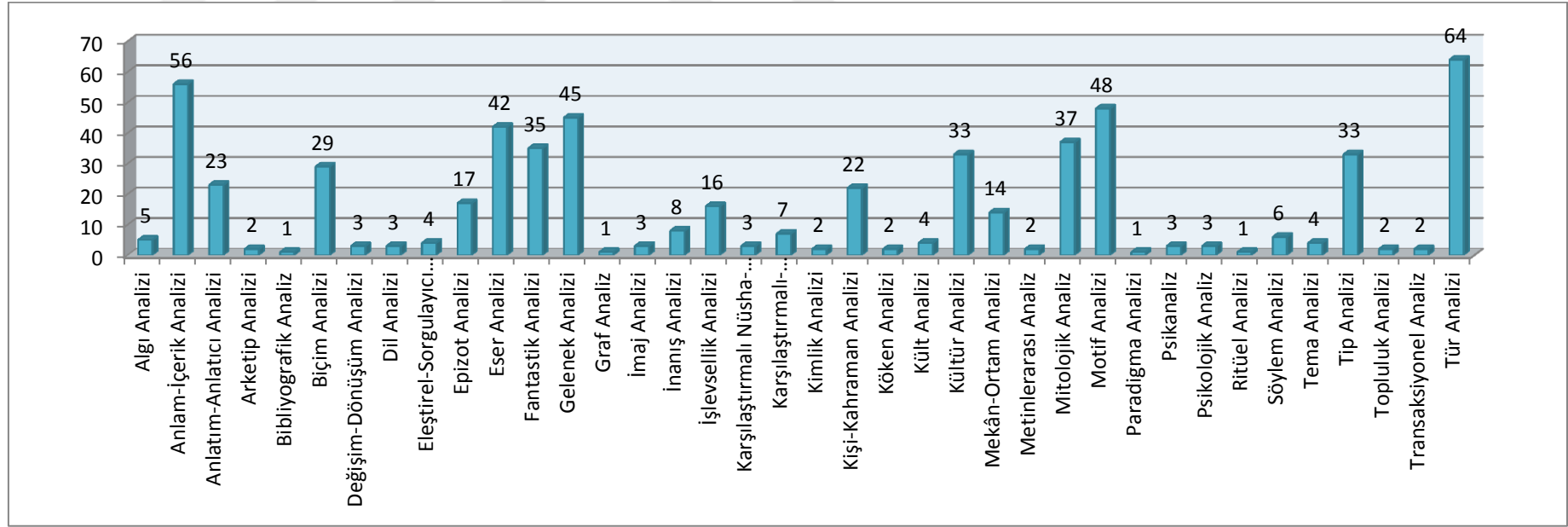
Ek 30: Efsane-Menkıbe Bölümünün Teknik Kullanımları

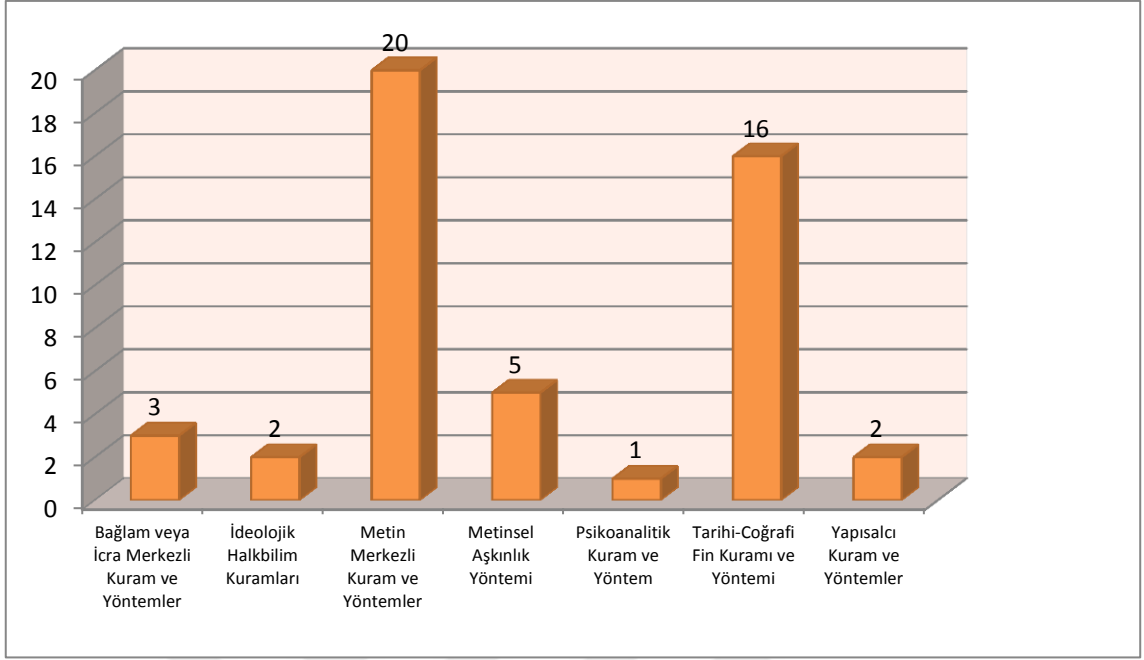
Ek 31: Masal Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

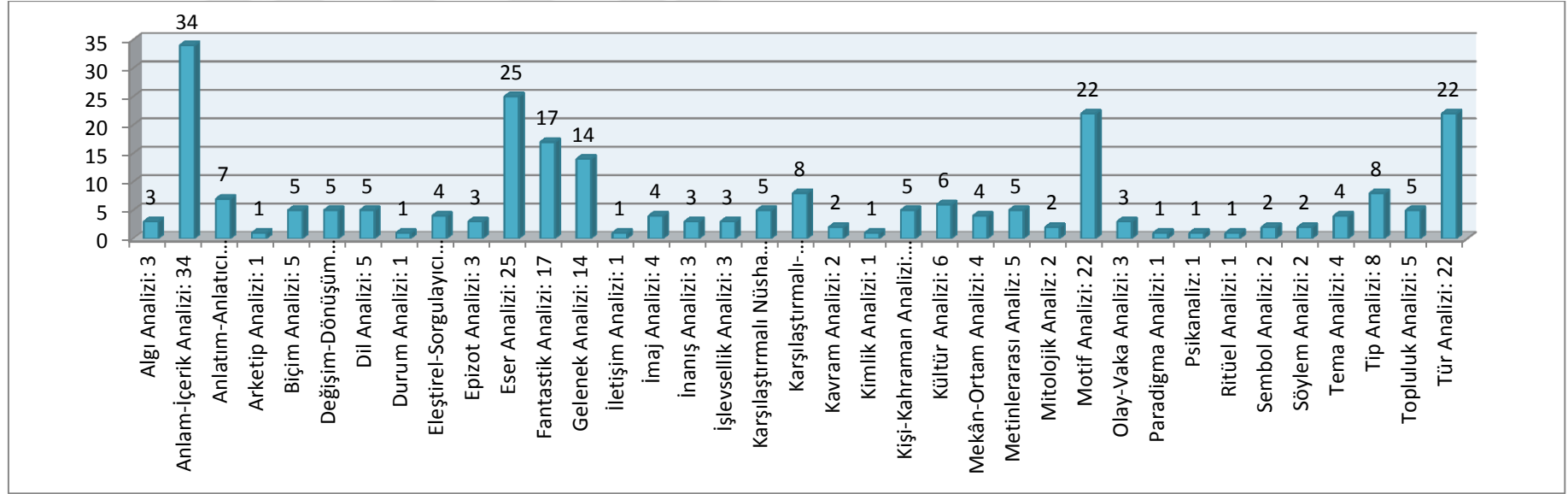
Ek 32: Masal Bölümünün Teknik Kullanımları

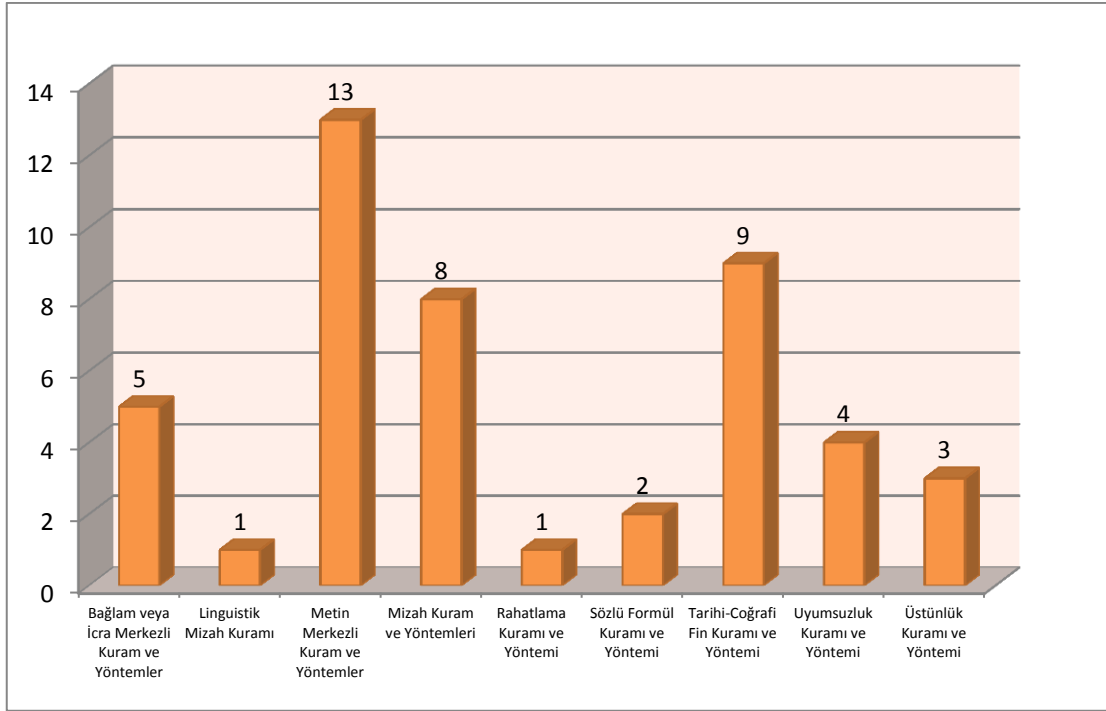
Ek 33: Halk Hikâyesi Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

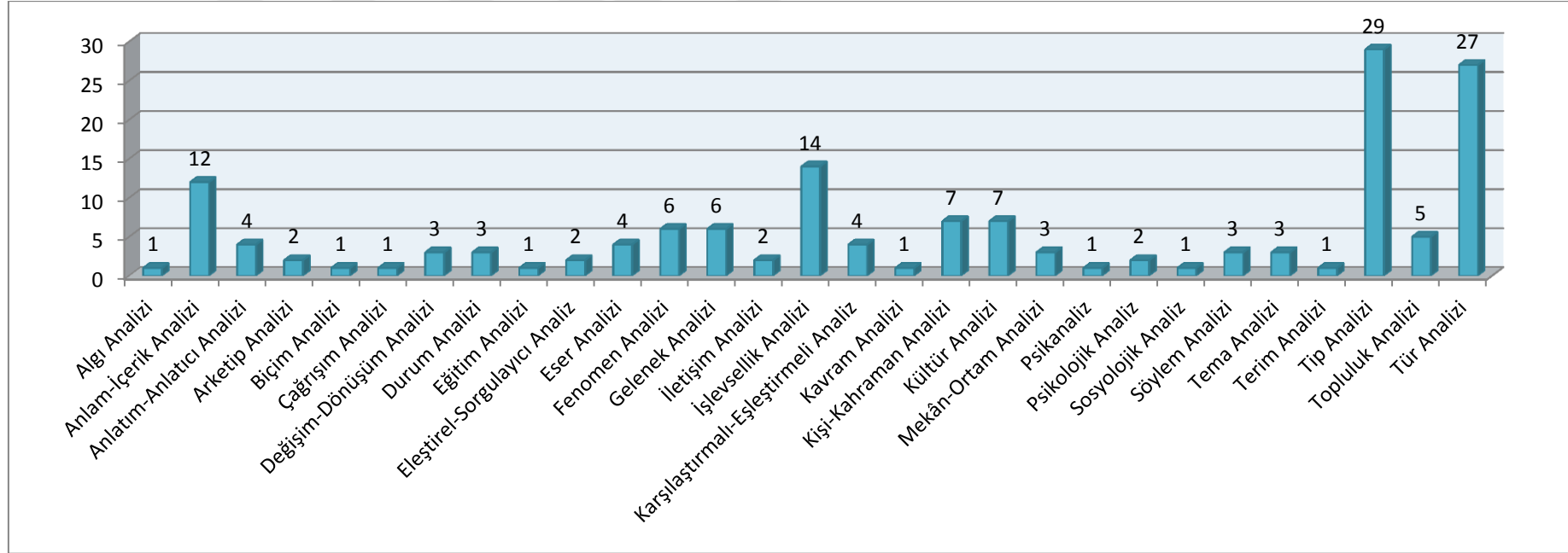
Ek 34: Halk Hikâyesi Bölümünün Teknik Kullanımları

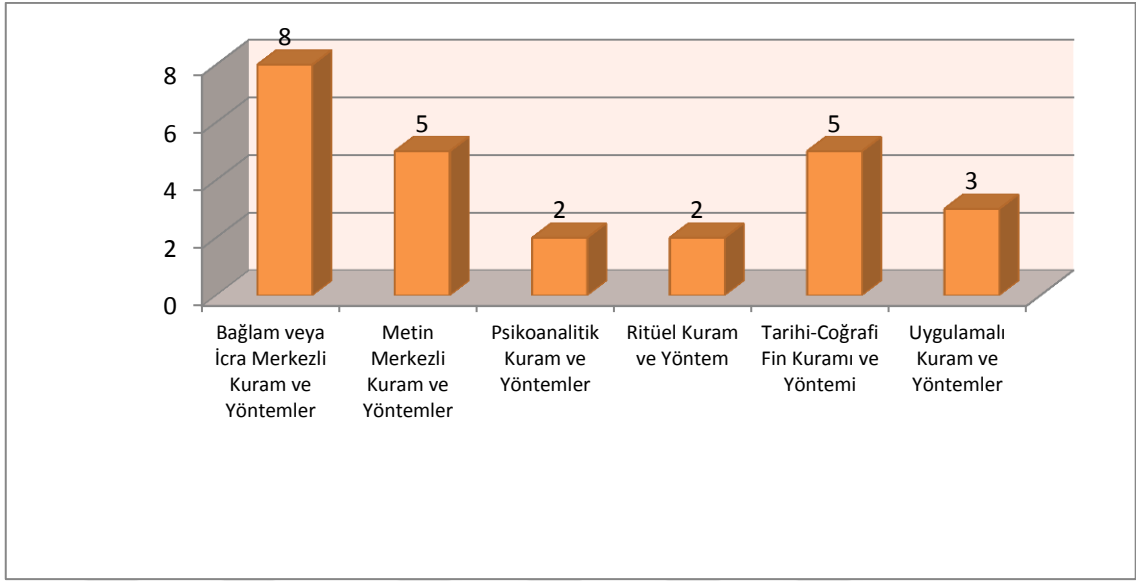
Ek 35: Fıkra Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

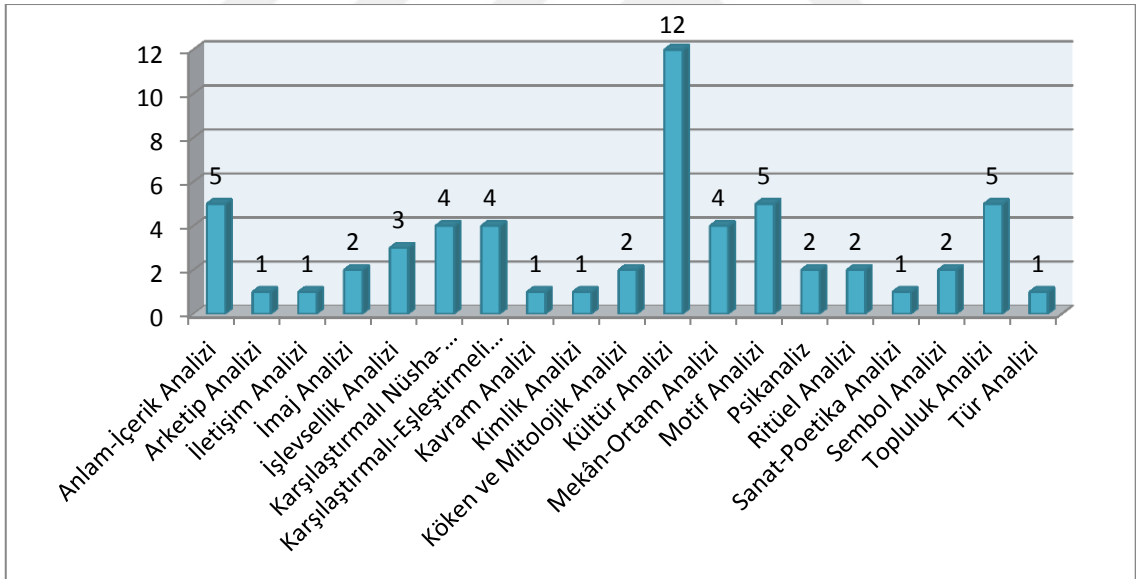
Ek 36: Fıkra Bölümünün Teknik Kullanımları

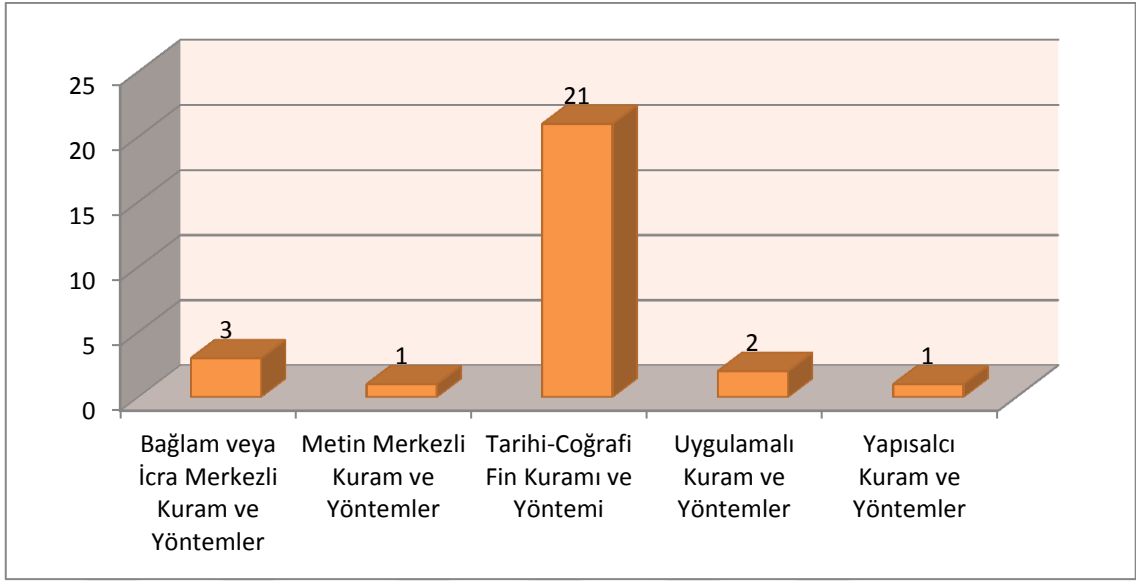
Ek 37: Âdet-İnanış (Genel) Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

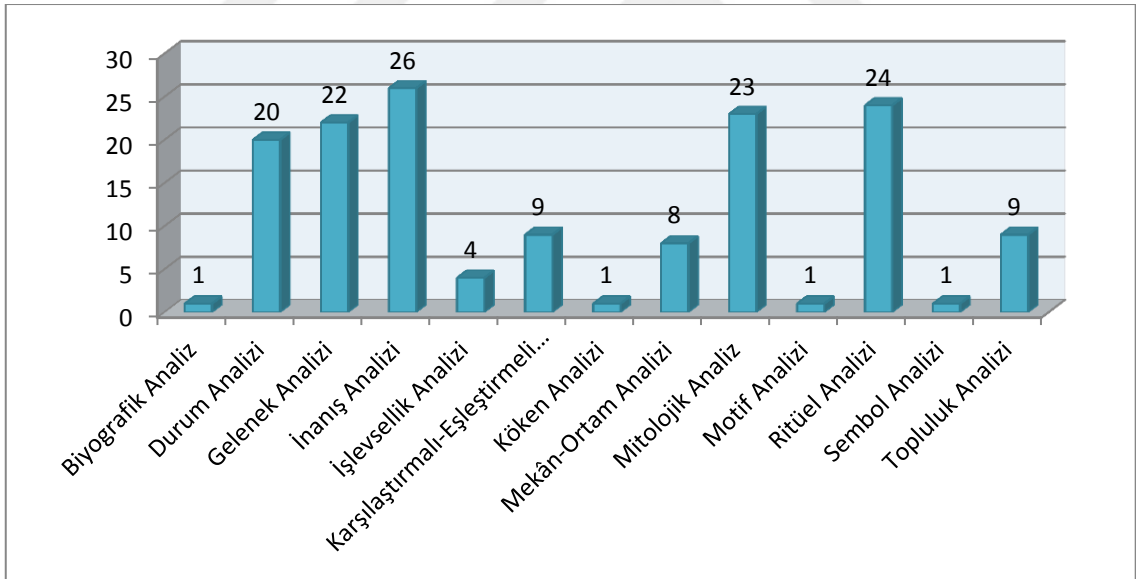
Ek 38: Âdet-İnanış (Genel) Bölümünün Teknik Kullanımları

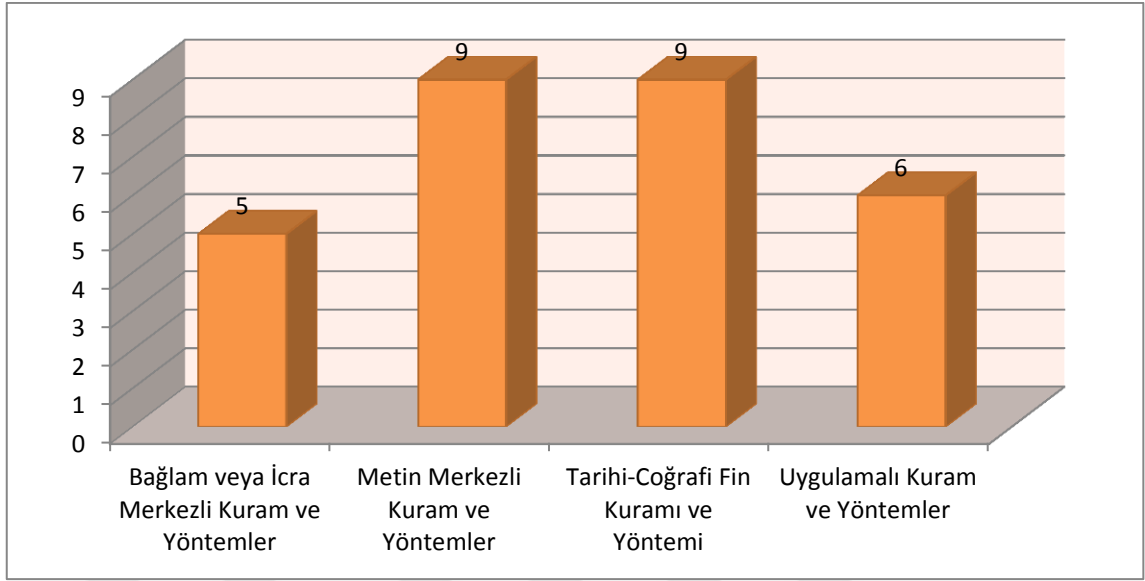
Ek 39: Doğum Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

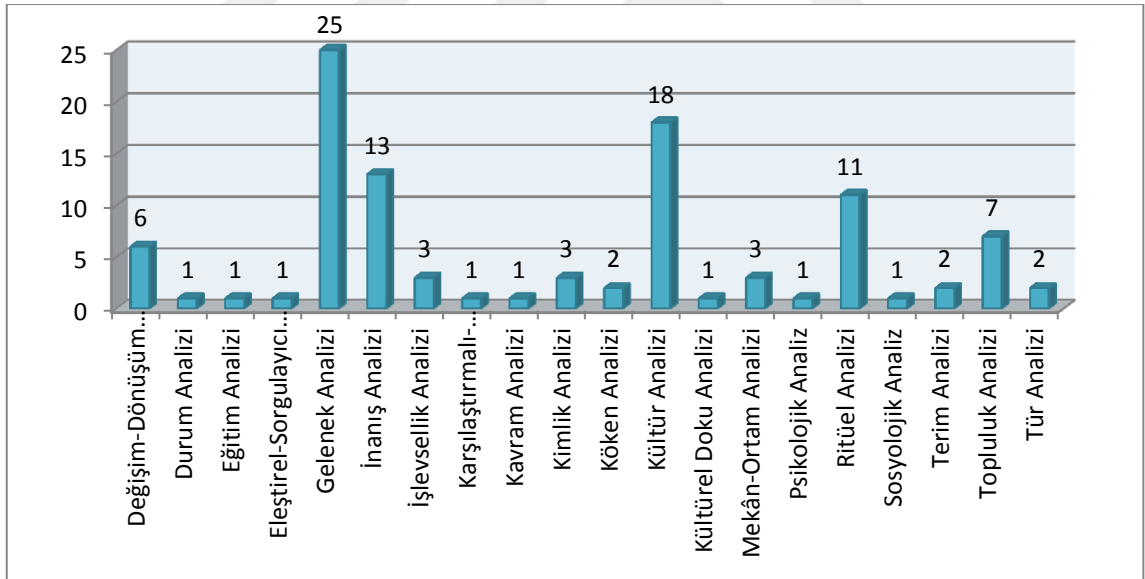
Ek 40: Doğum Bölümünün Teknik Kullanımları

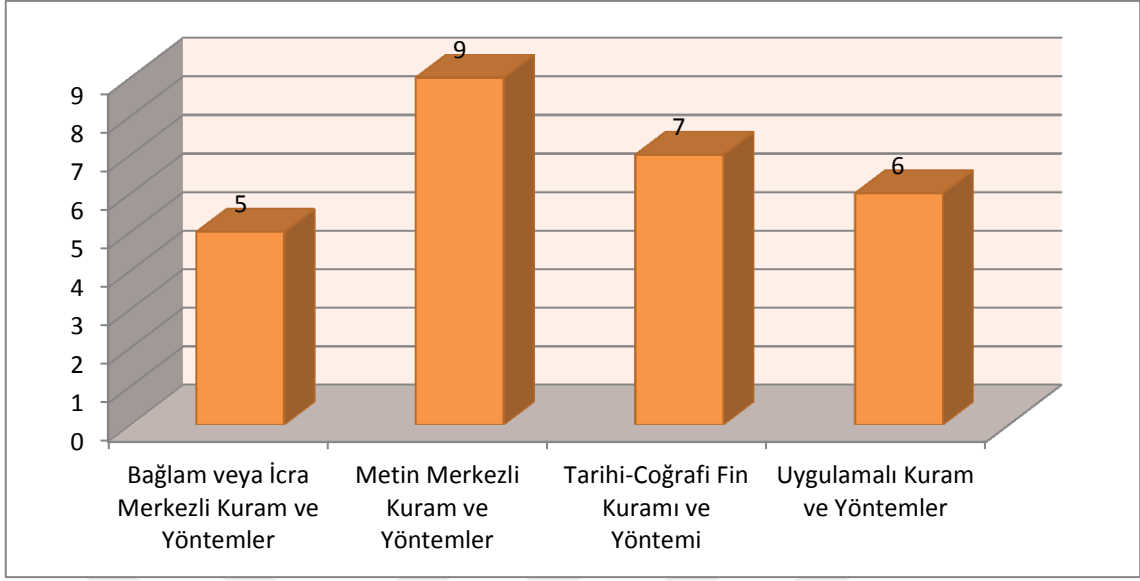
Ek 41: Evlenme Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

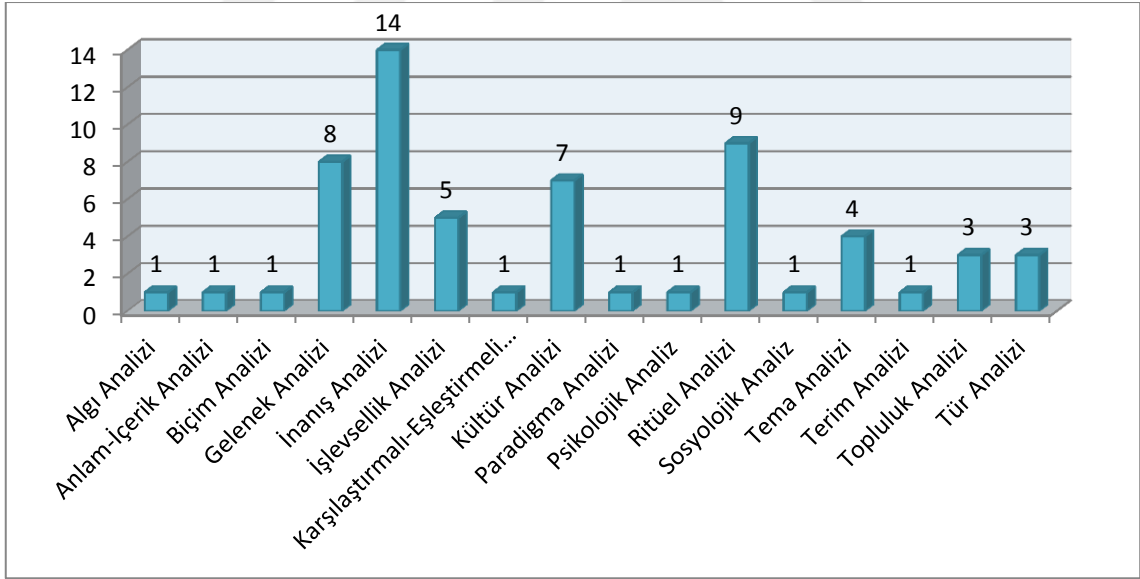
Ek 42: Evlenme Bölümünün Teknik Kullanımları

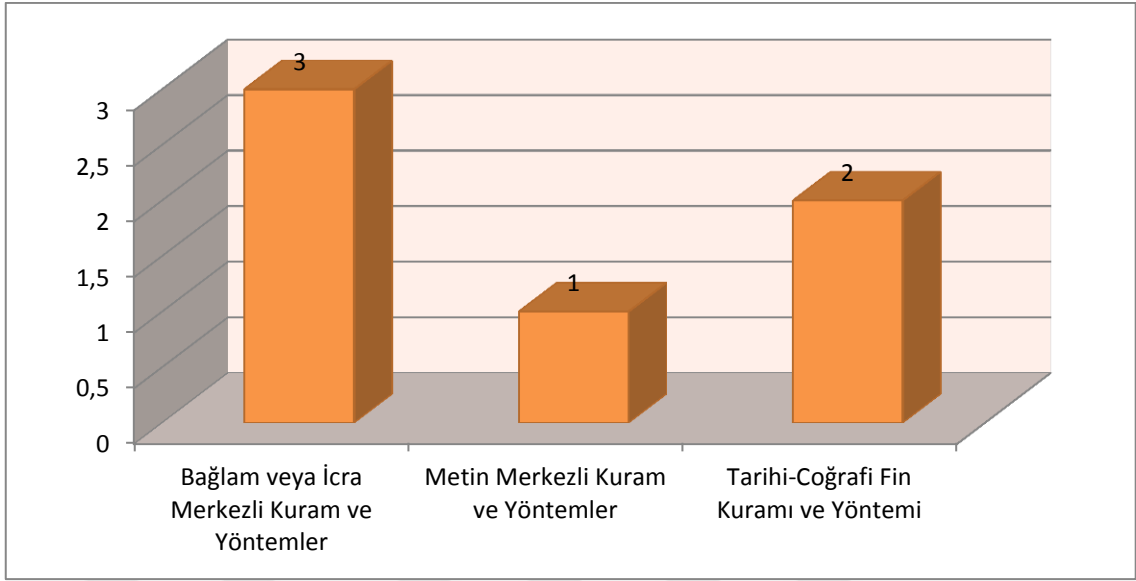
Ek 43: Ölüm Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

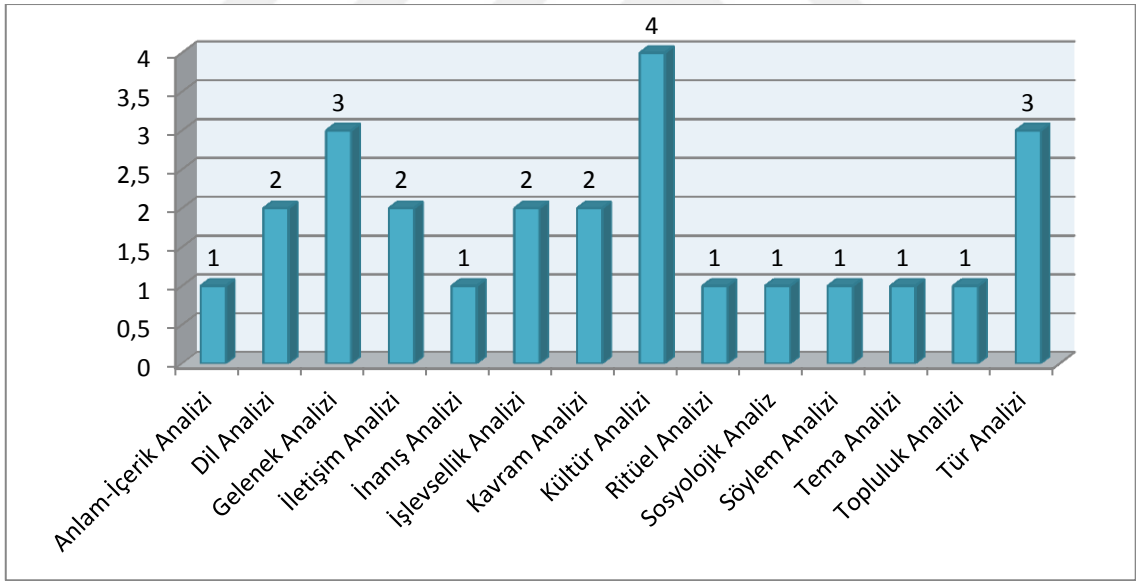
Ek 44: Ölüm Bölümünün Teknik Kullanımları

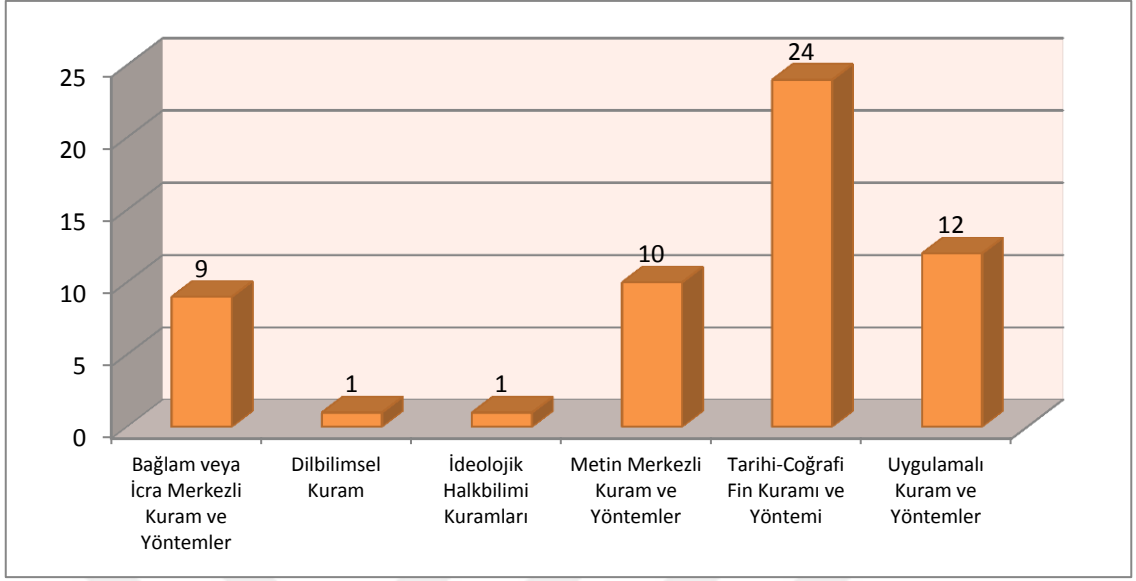
Ek 45: Uğurlama-Karşılama Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

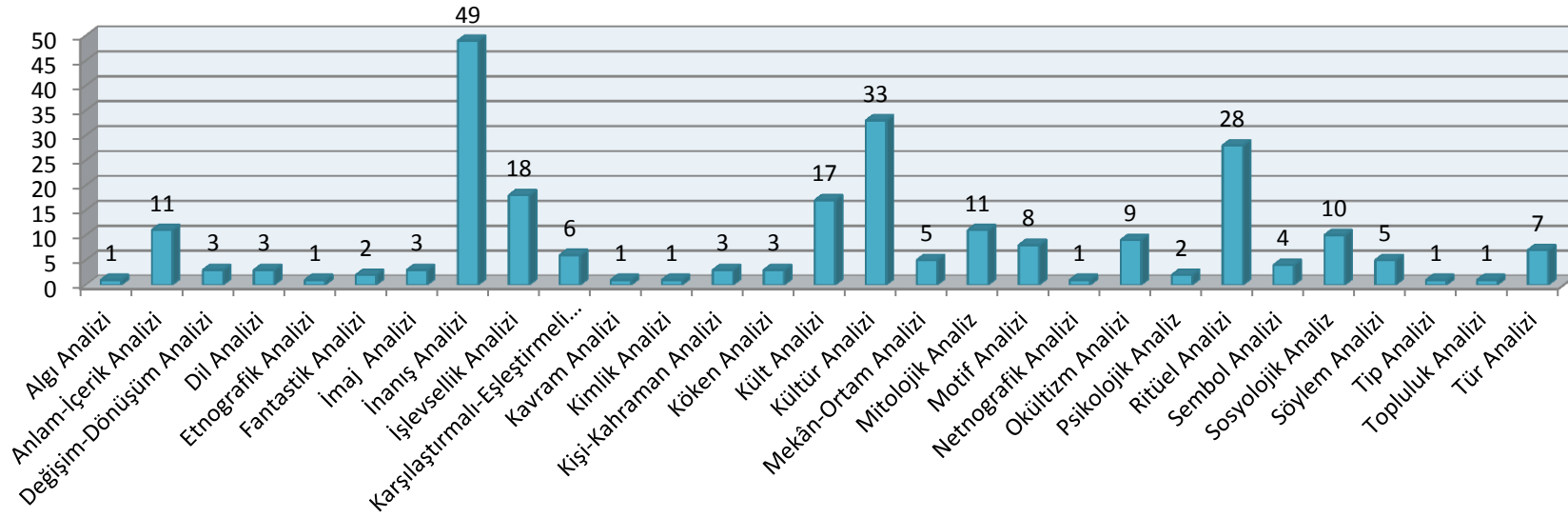
Ek 46: Uğurlama-Karşılama Bölümünün Teknik Kullanımları

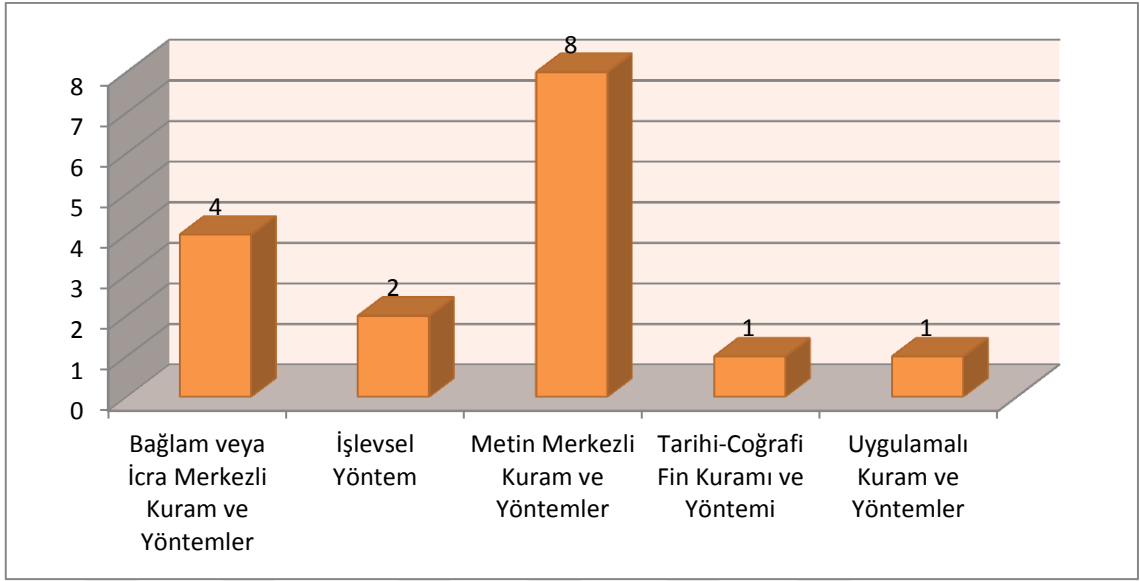
Ek 47: İnanış Grupları Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

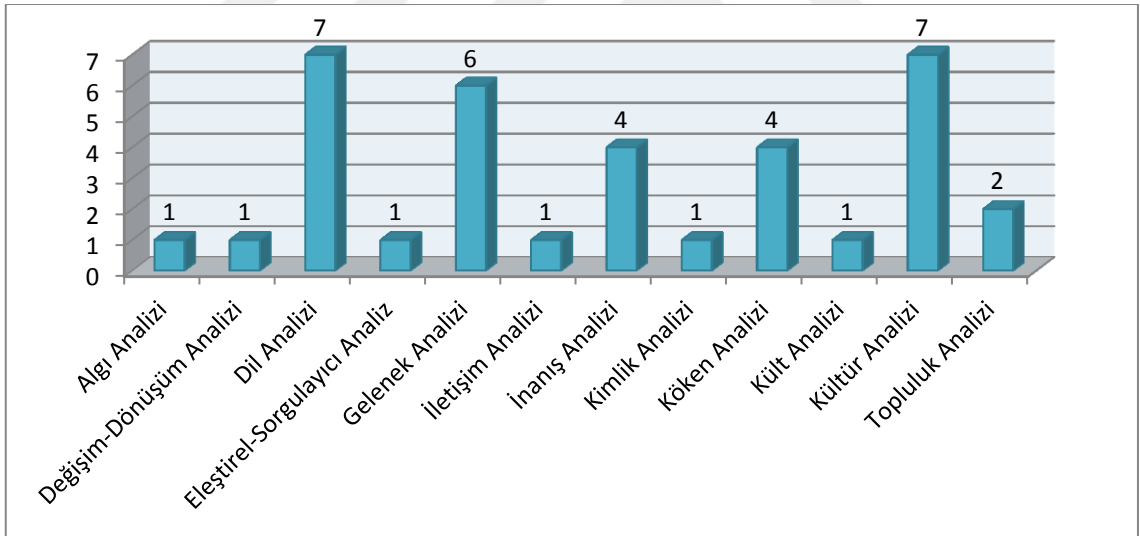
Ek 48: İnanış Grupları Bölümünün Teknik Kullanımları

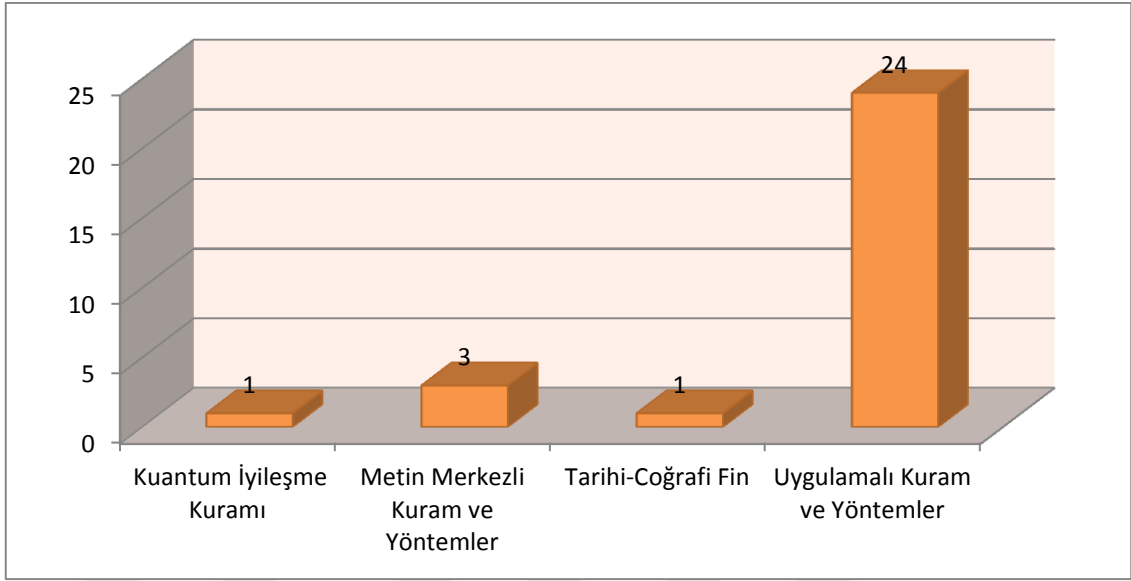
Ek 49: Ad Bilgisi Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

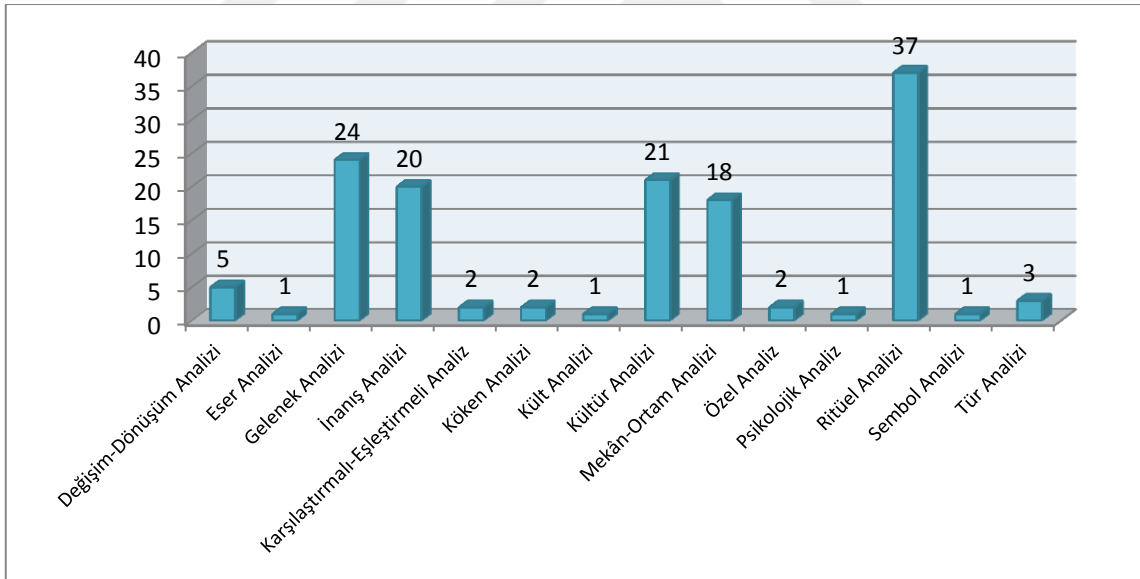
Ek 50: Ad Bilgisi Bölümünün Teknik Kullanımları

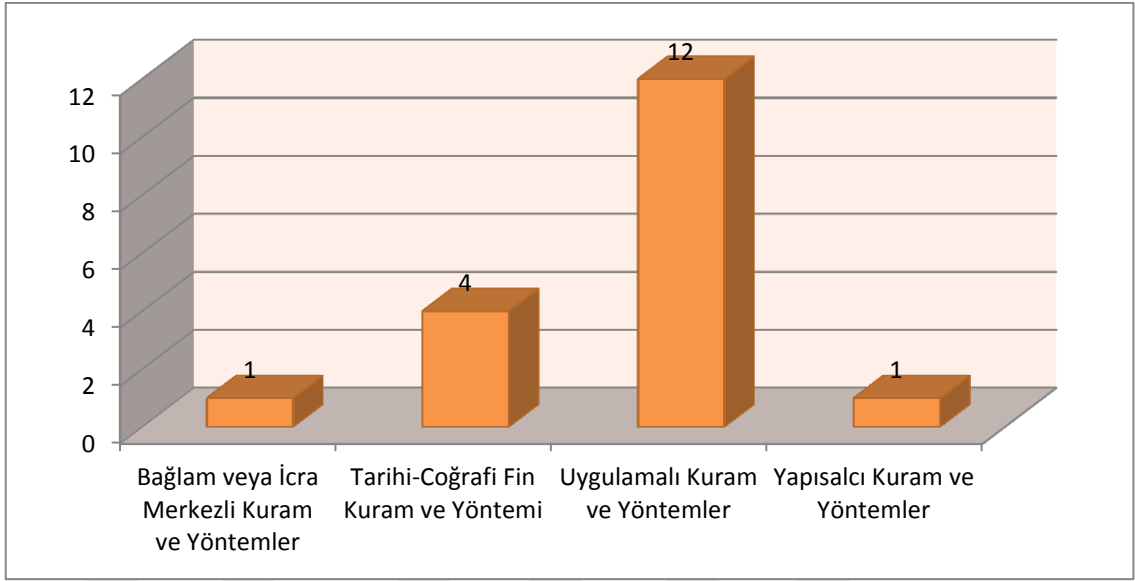
Ek 51: Halk Hekimliği Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

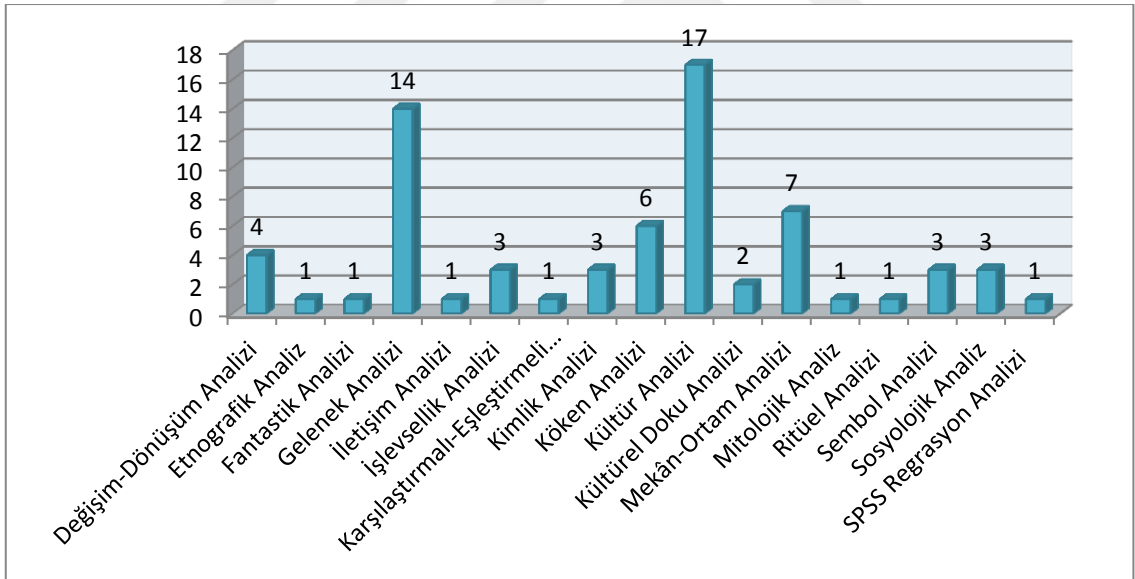
Ek 52: Halk Hekimliği Bölümünün Teknik Kullanımları

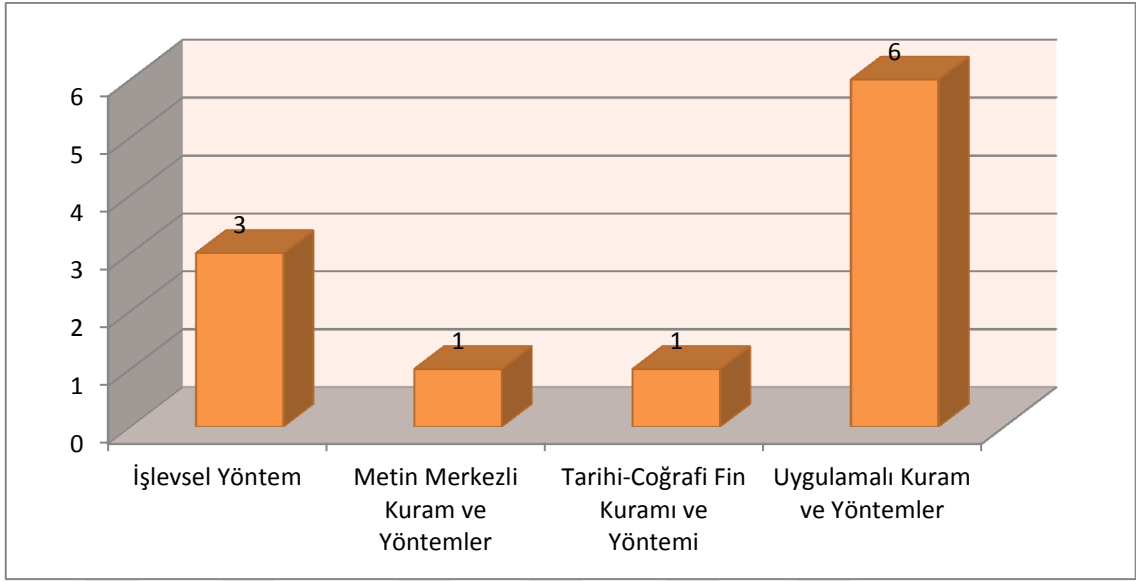
Ek 53: Halk Mutfağı Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

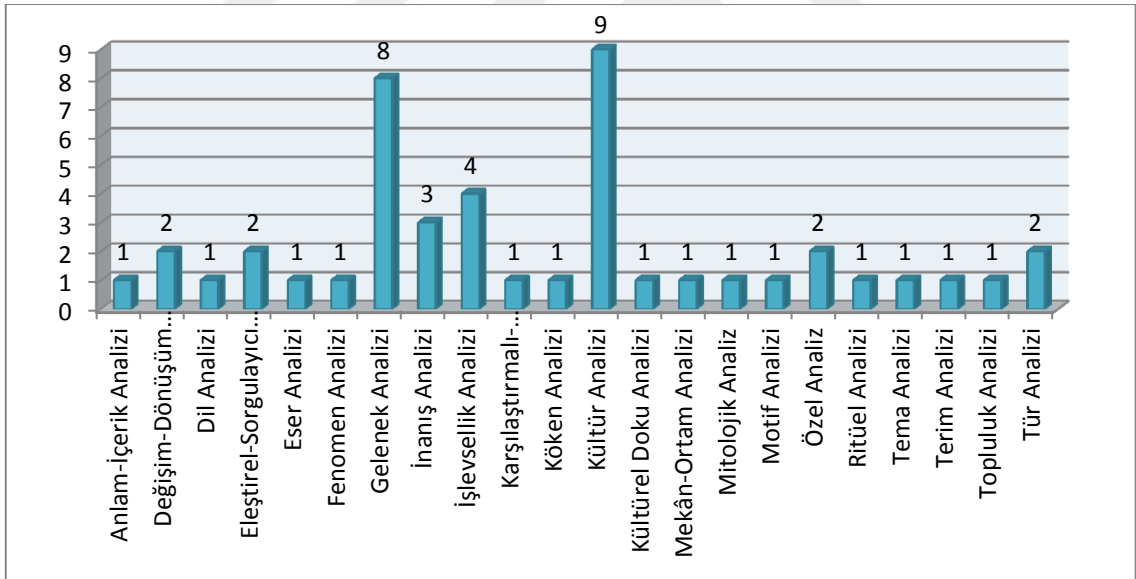
Ek 54: Halk Mutfağı Bölümünün Teknik Kullanımları

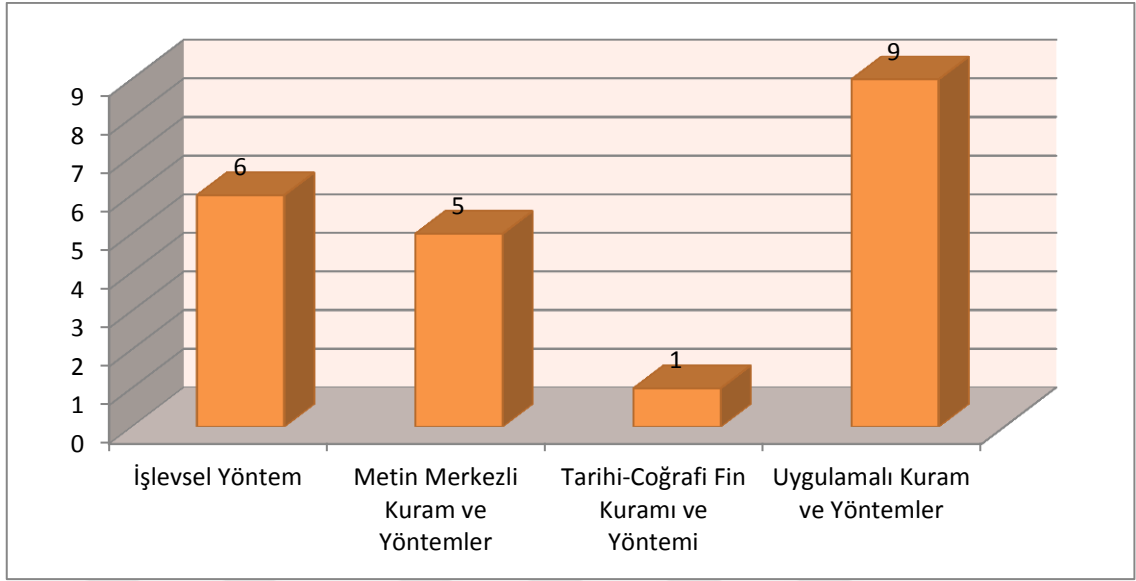
Ek 55: Halk Botaniği Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

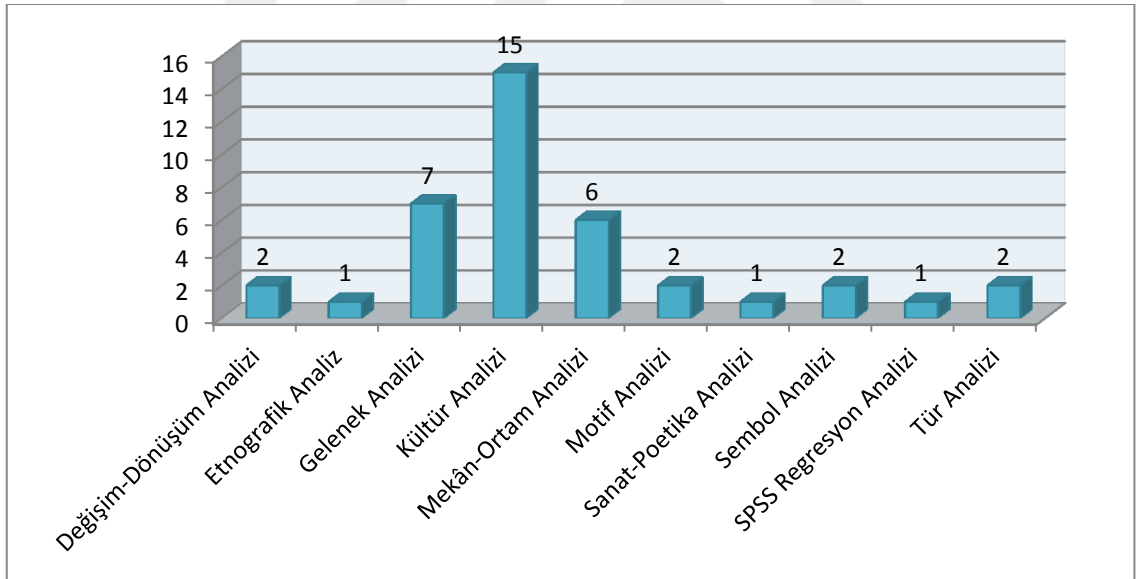
Ek 56: Halk Botaniği Bölümünün Teknik Kullanımları

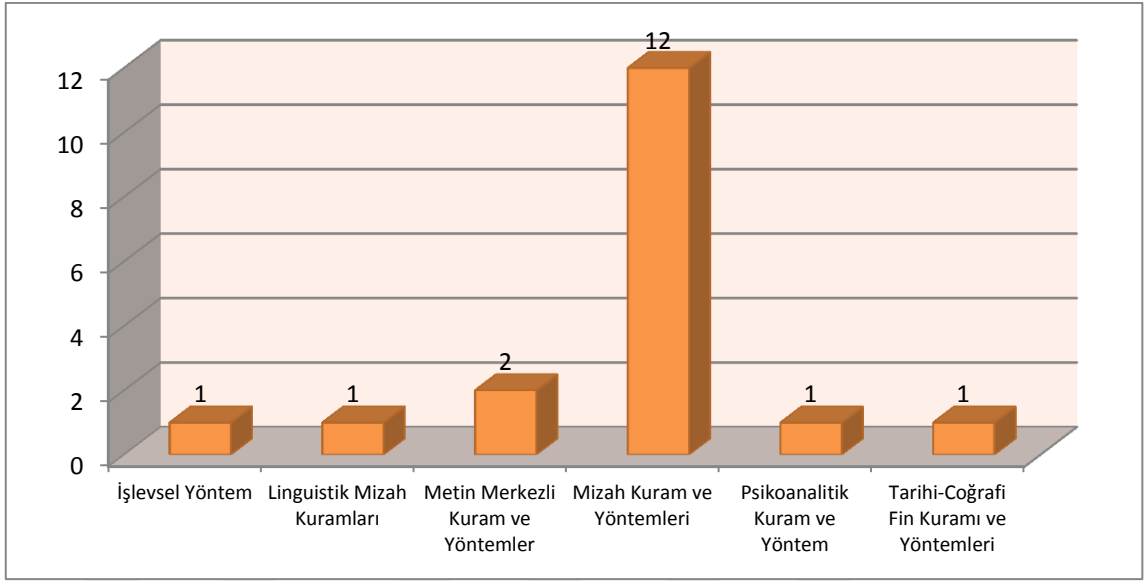
Ek 57: Halk Kıyafetleri Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

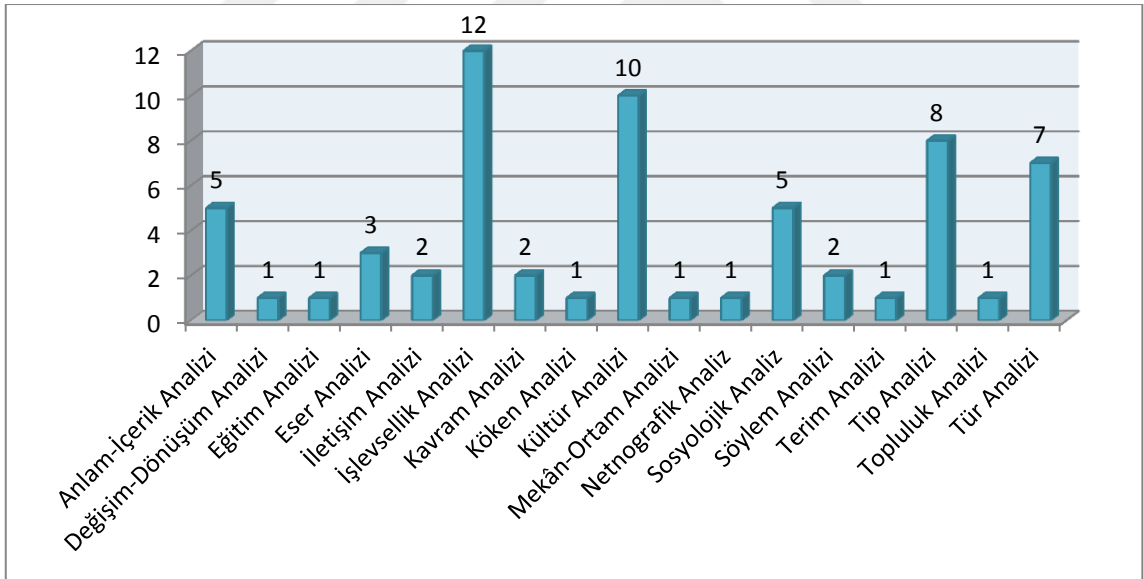
Ek 58: Halk Kıyafetleri Bölümünün Teknik Kullanımları

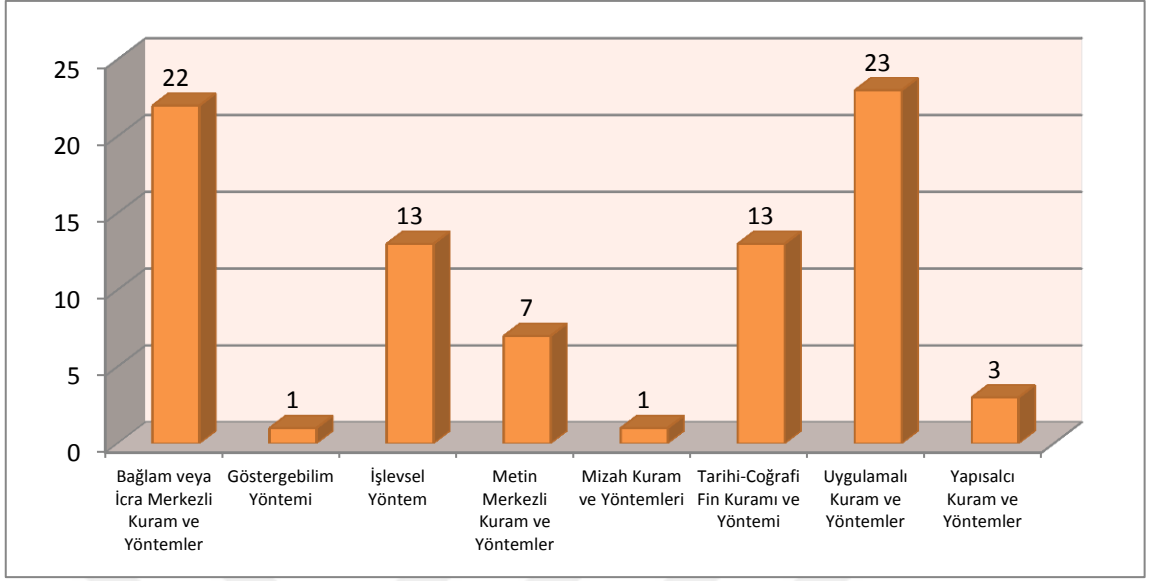
Ek 59: Halk Mizahı Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

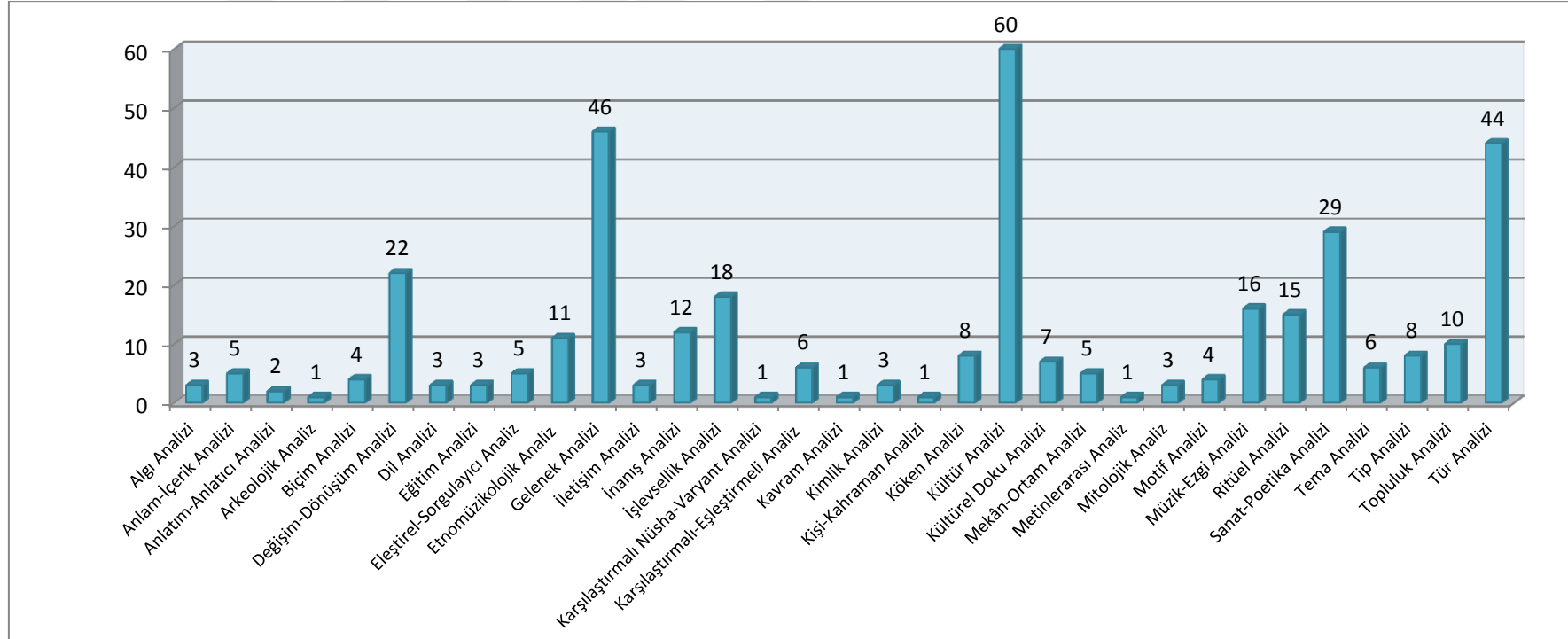
Ek 60: Halk Mizahı Bölümünün Teknik Kullanımları

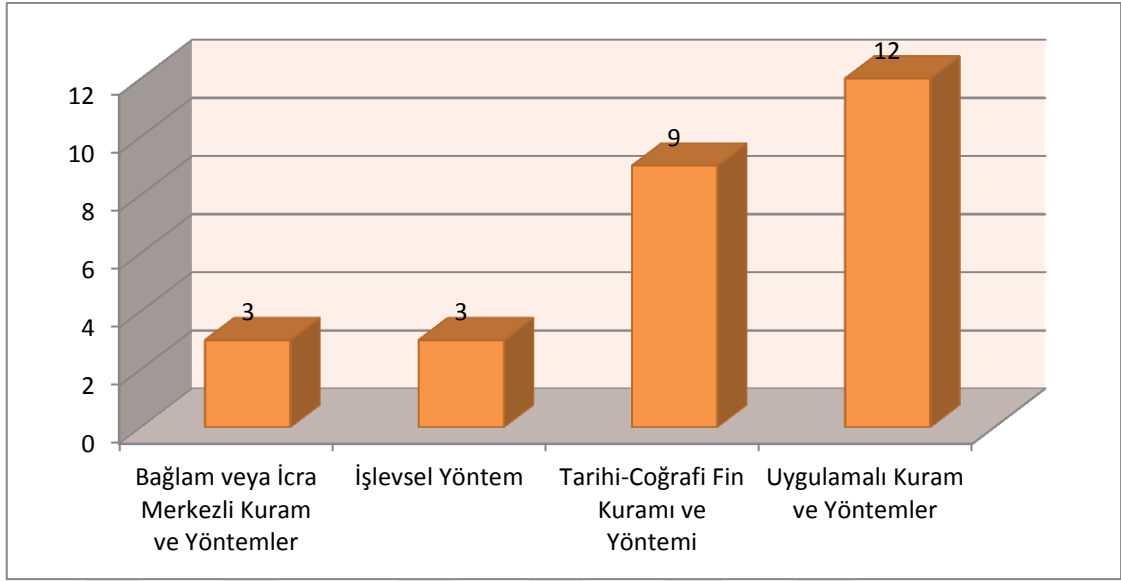
Ek 61: Sanat Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

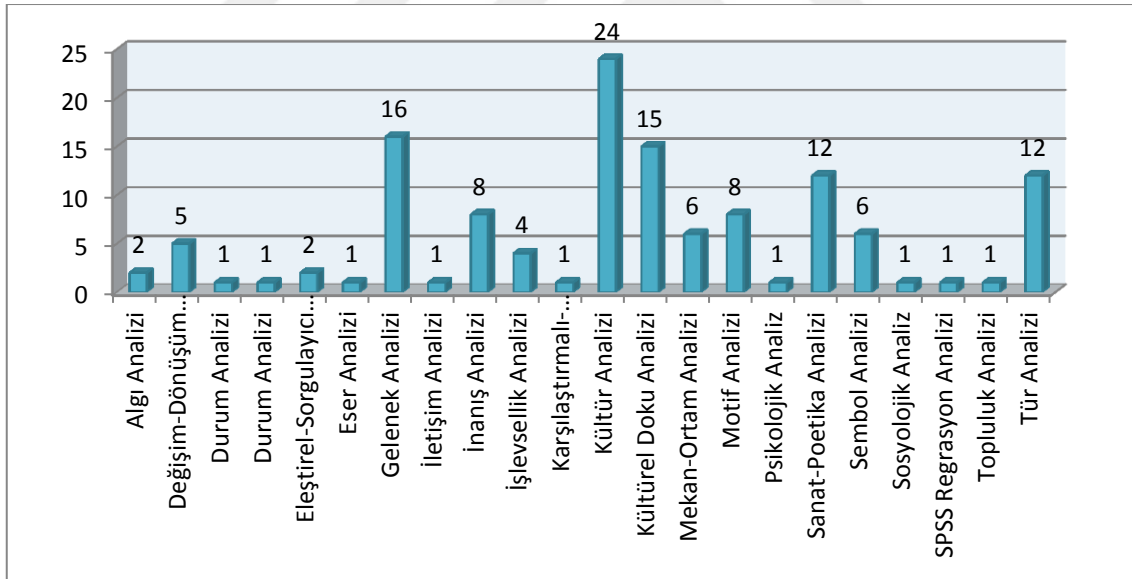
Ek 62: Sanat Bölümünün Teknik Kullanımları

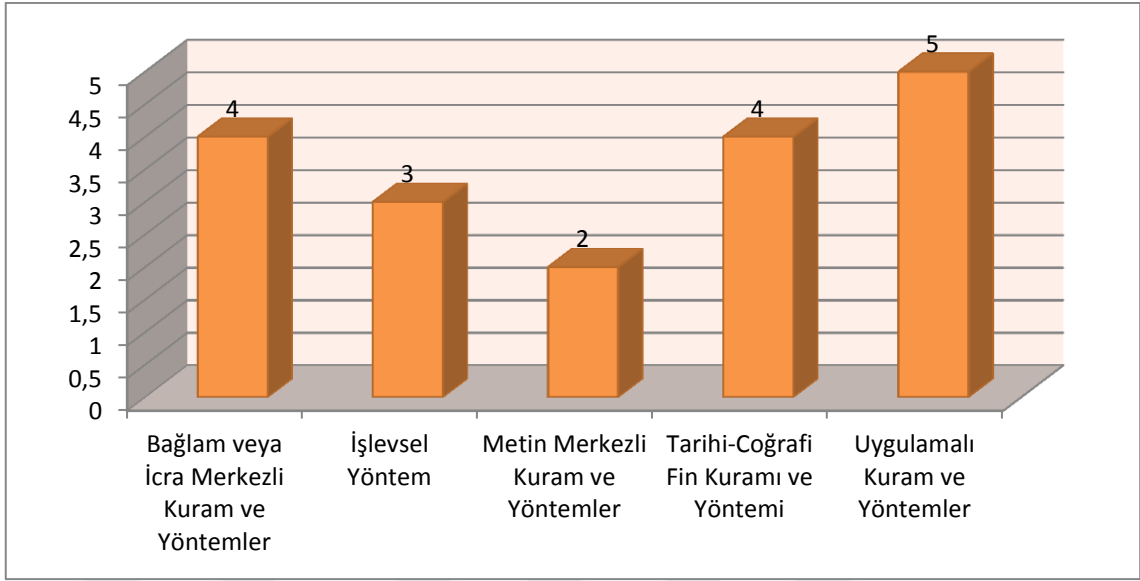
Ek 63: Zanaat Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

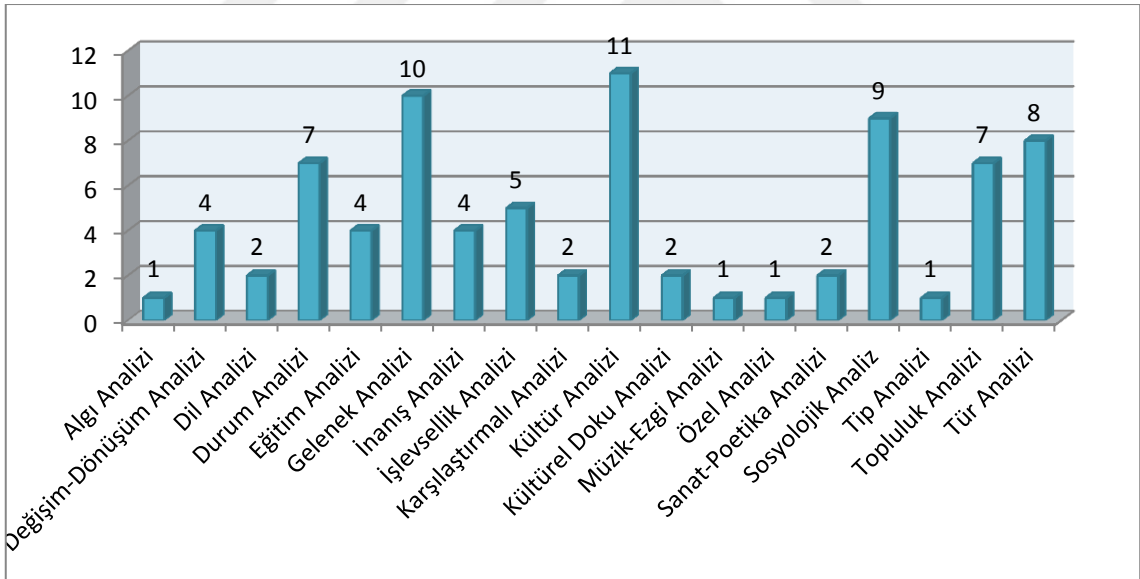
Ek 64: Zanaat Bölümünün Teknik Kullanımları

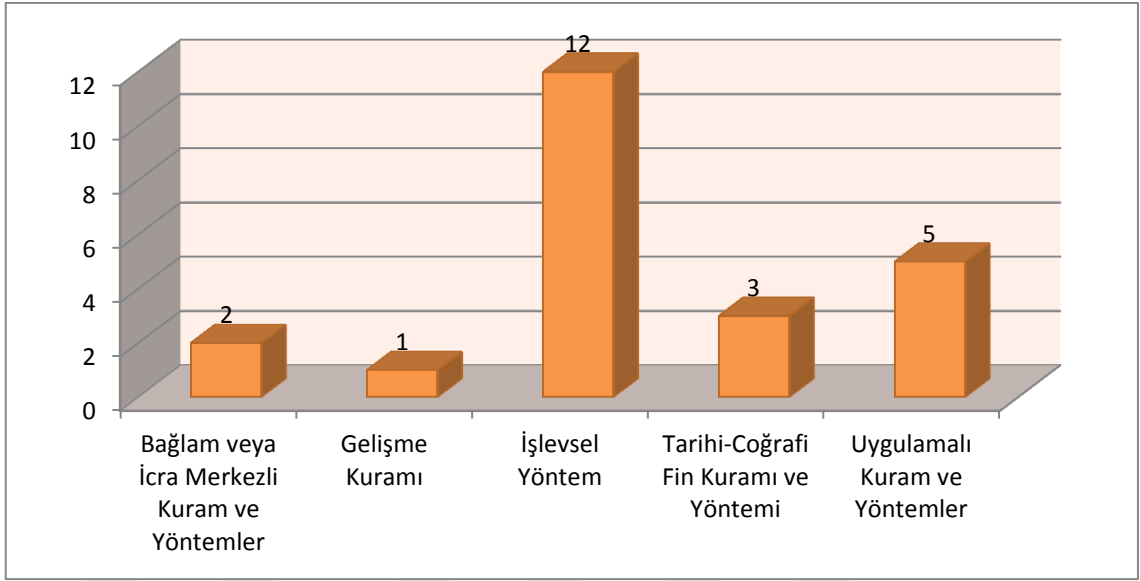
Ek 65: Meslek Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

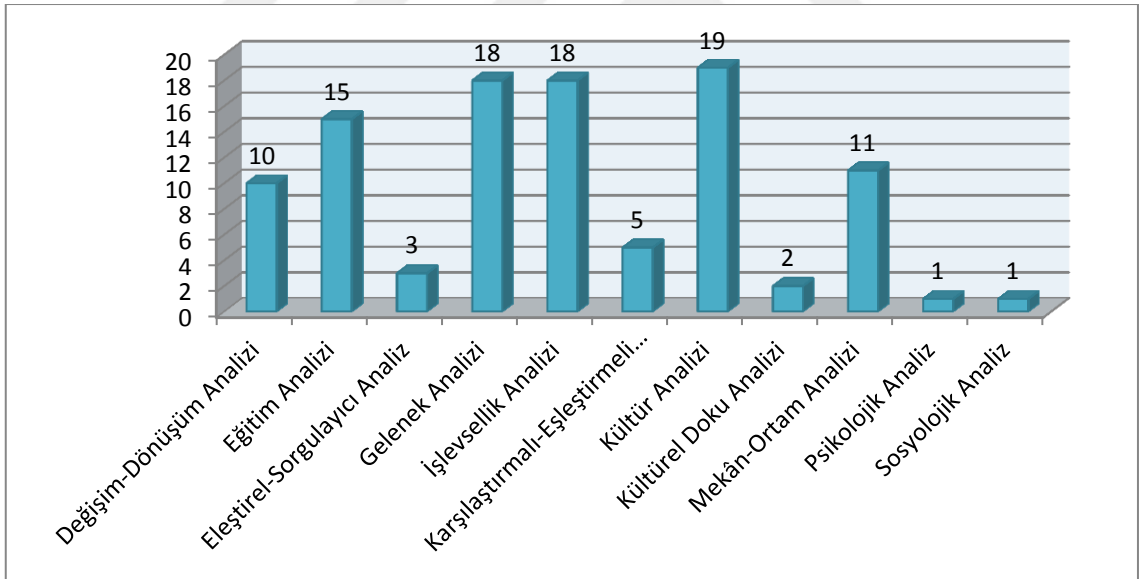
Ek 66: Meslek Bölümünün Teknik Kullanımları

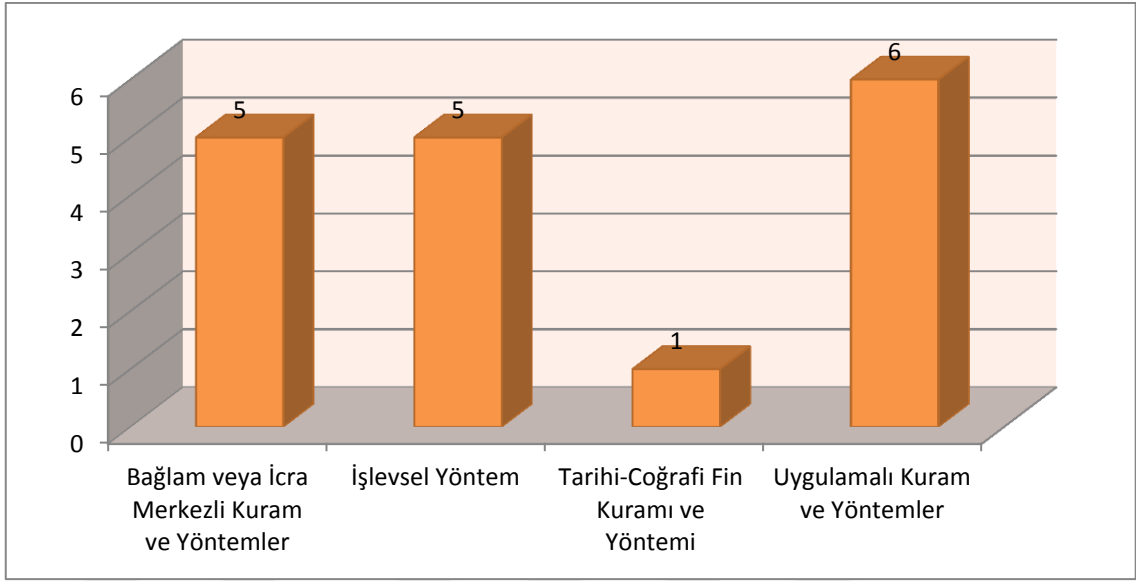
Ek 67: Oyun Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

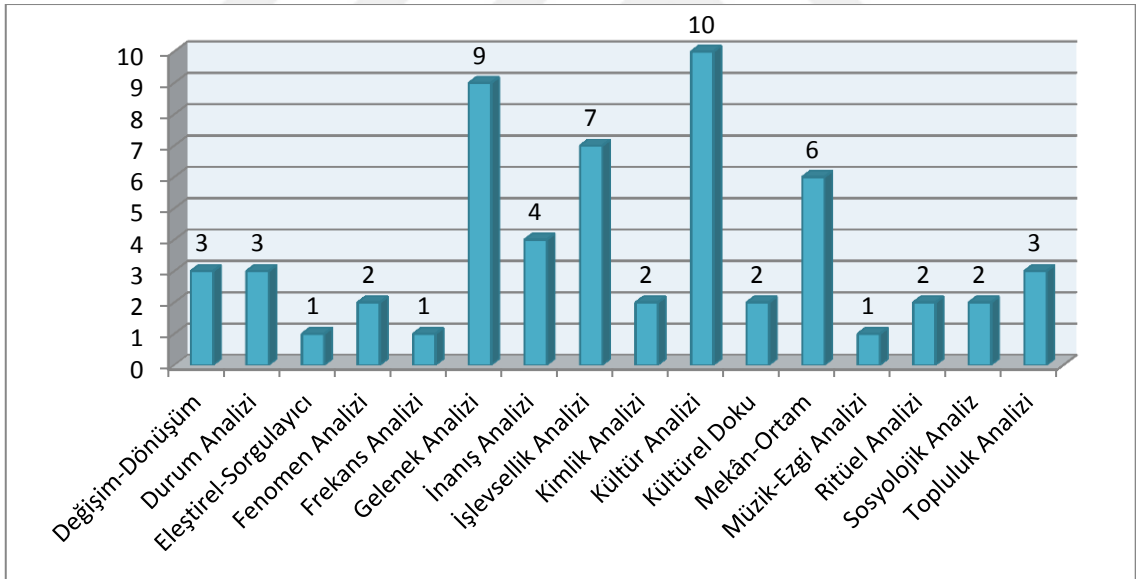
Ek 68: Oyun Bölümünün Teknik Kullanımları

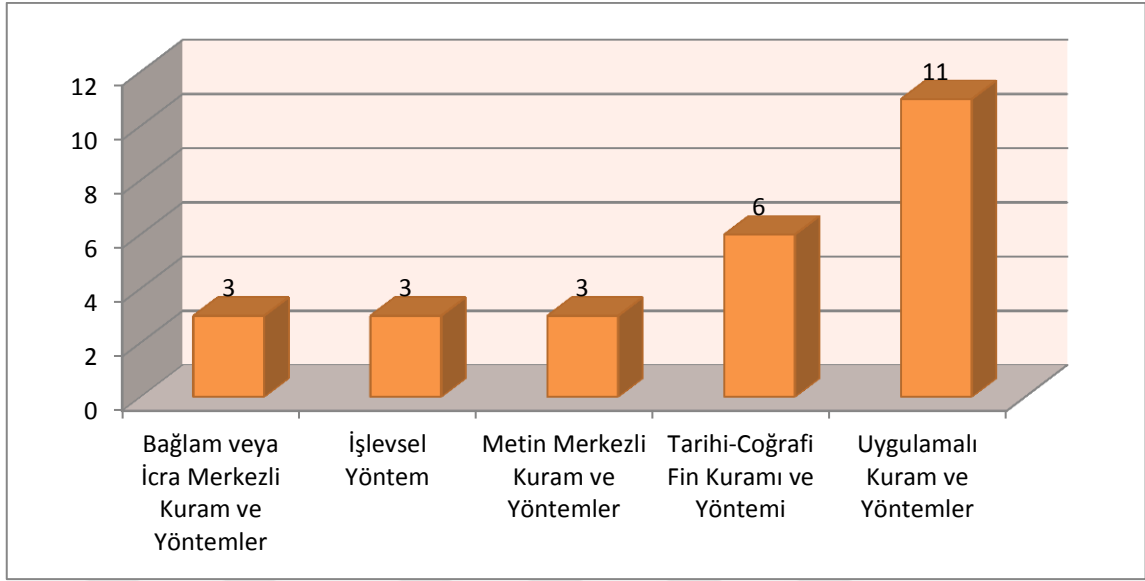
Ek 69: Kurumlar Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

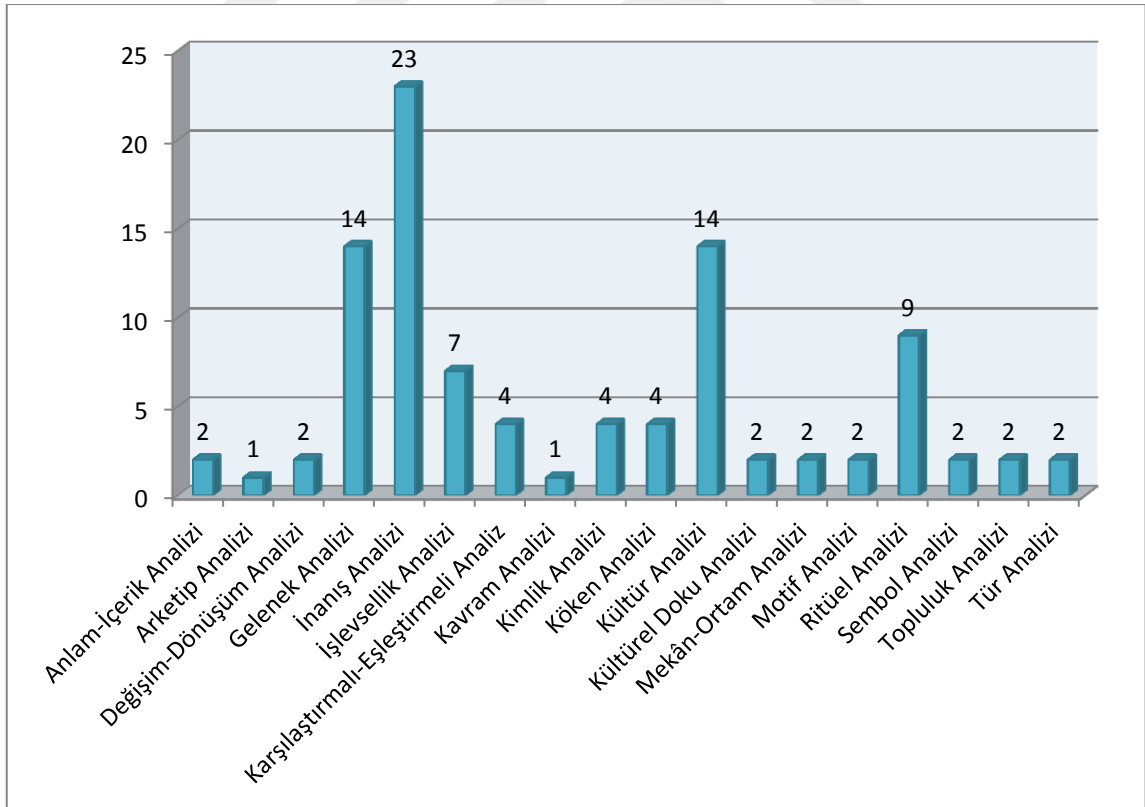
Ek 70: Kurumlar Bölümünün Teknik Kullanımları

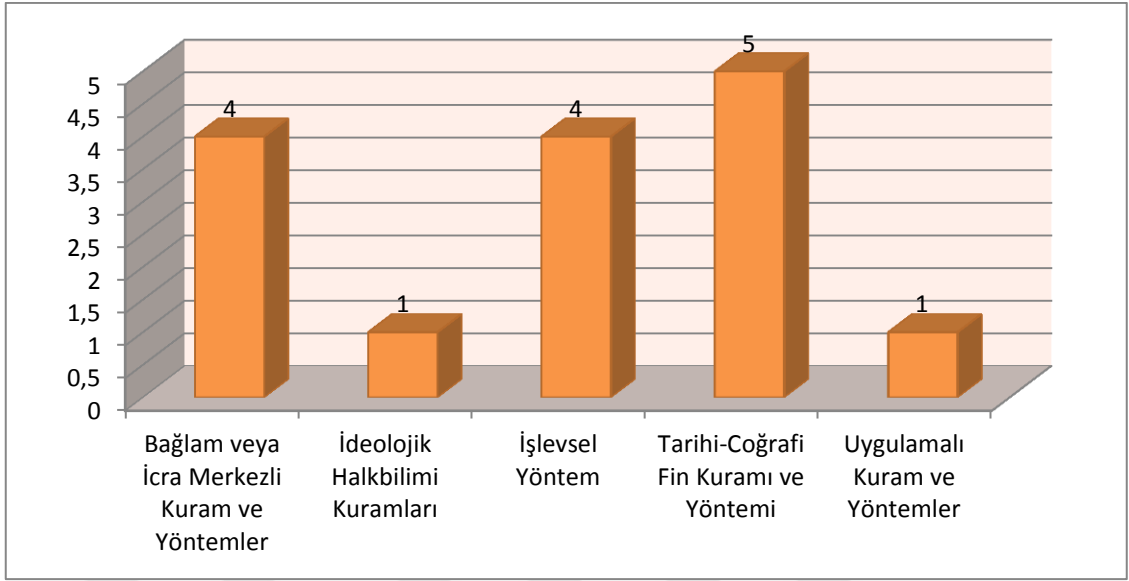
Ek 71: Kutlamalar Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

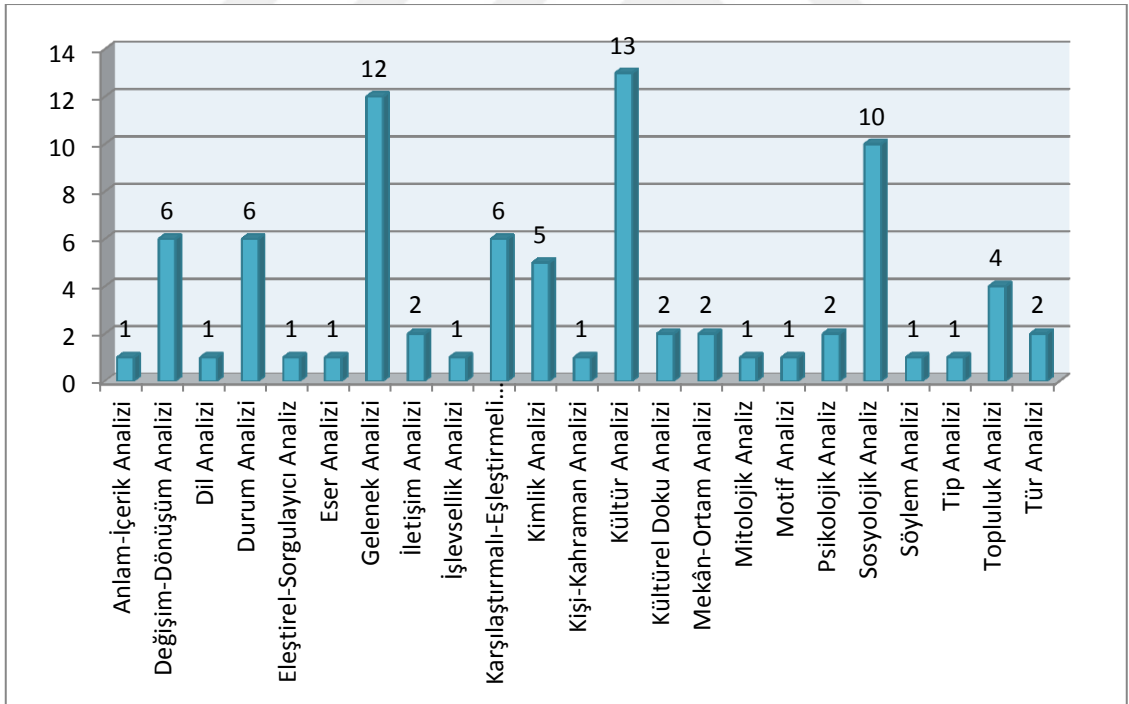
Ek 72: Kutlamalar Bölümünün Teknik Kullanımları

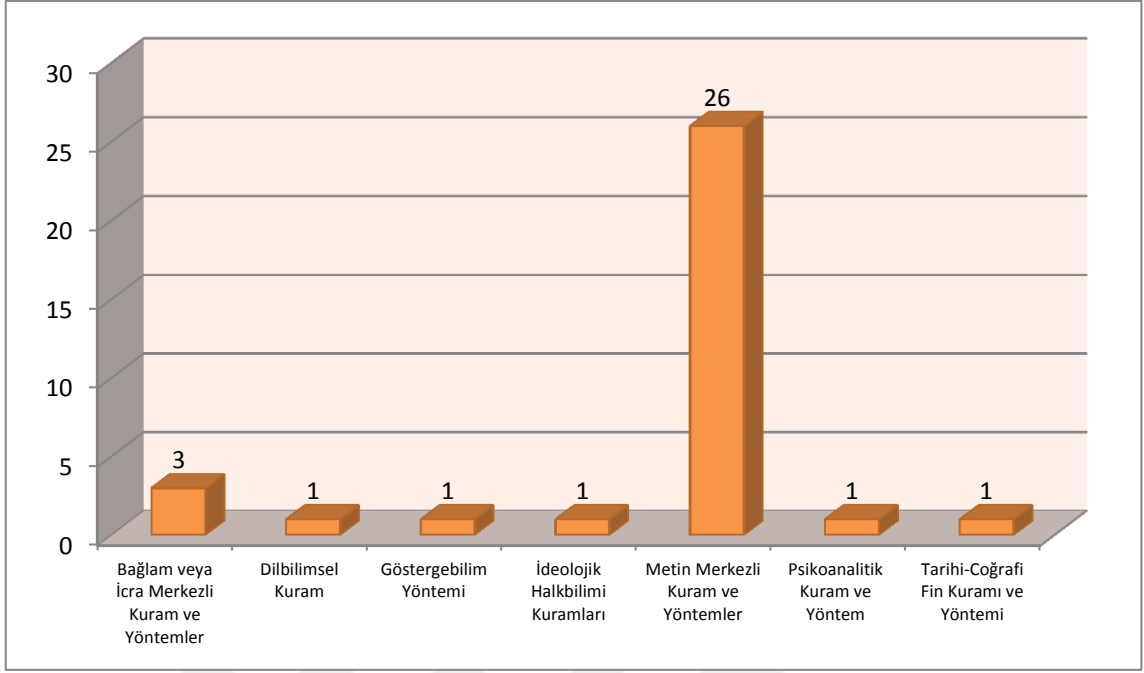
Ek 73: Sosyal İlişkiler Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

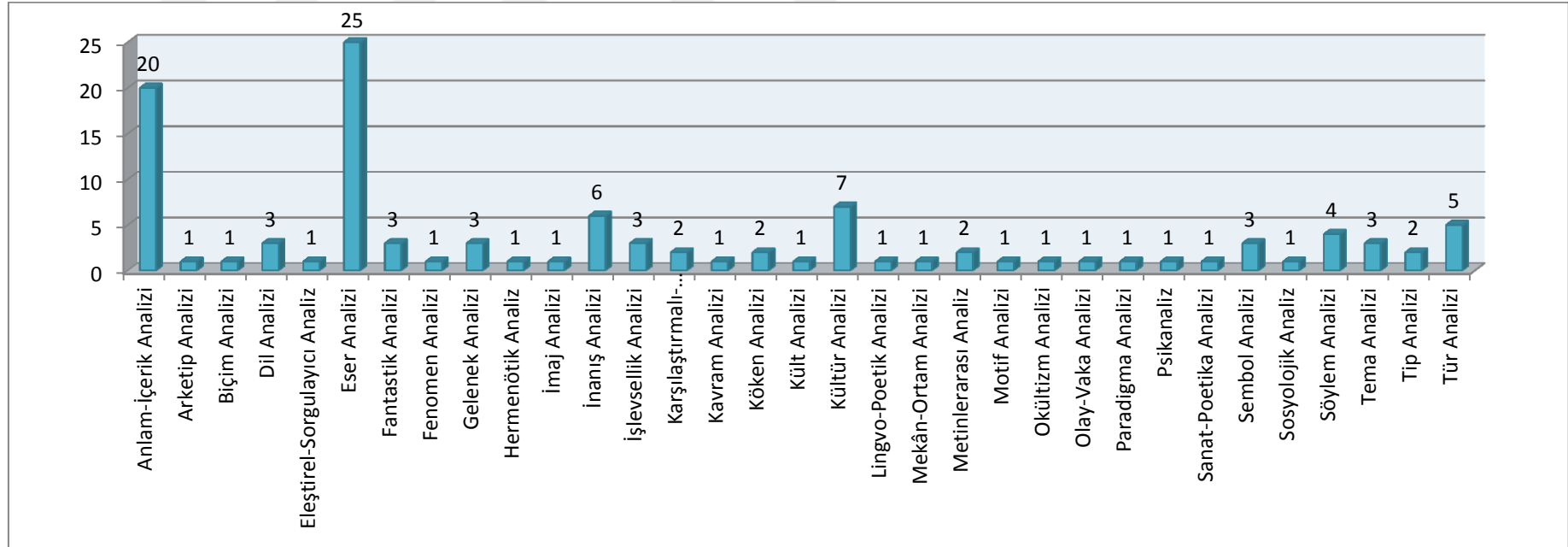
Ek 74: Sosyal İlişkiler Bölümünün Teknik Kullanımları

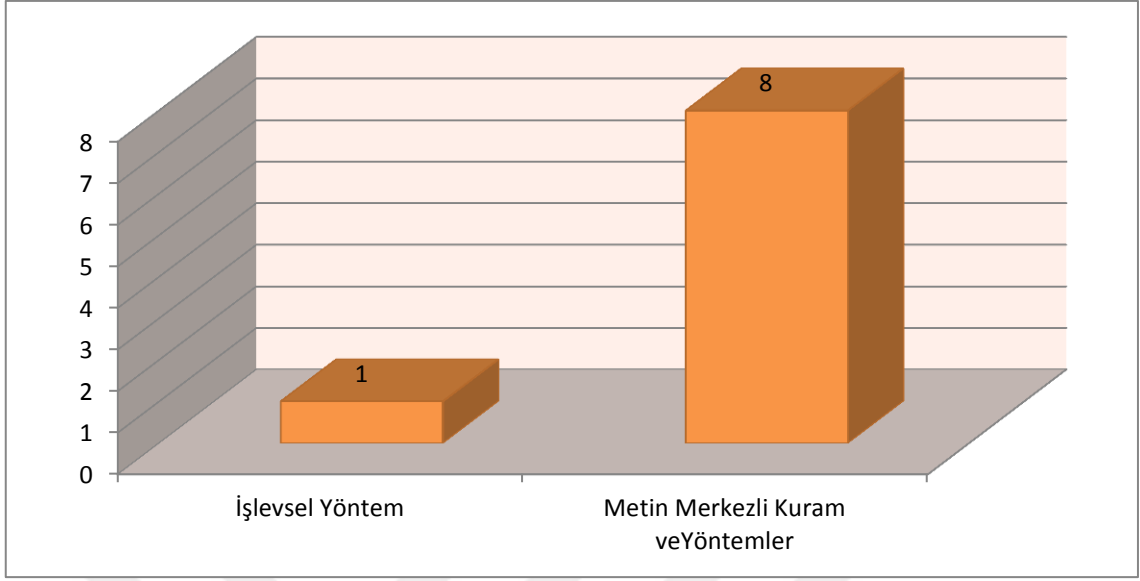
Ek 75: Edebi Eserler Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

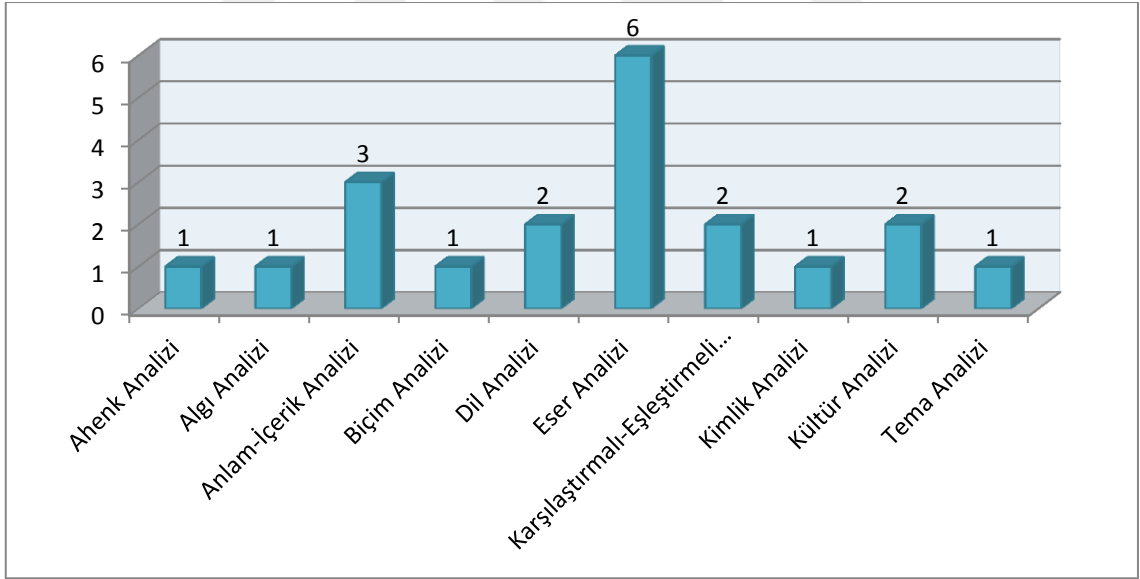
Ek 76: Edebi Eserler Bölümünün Teknik Kullanımları

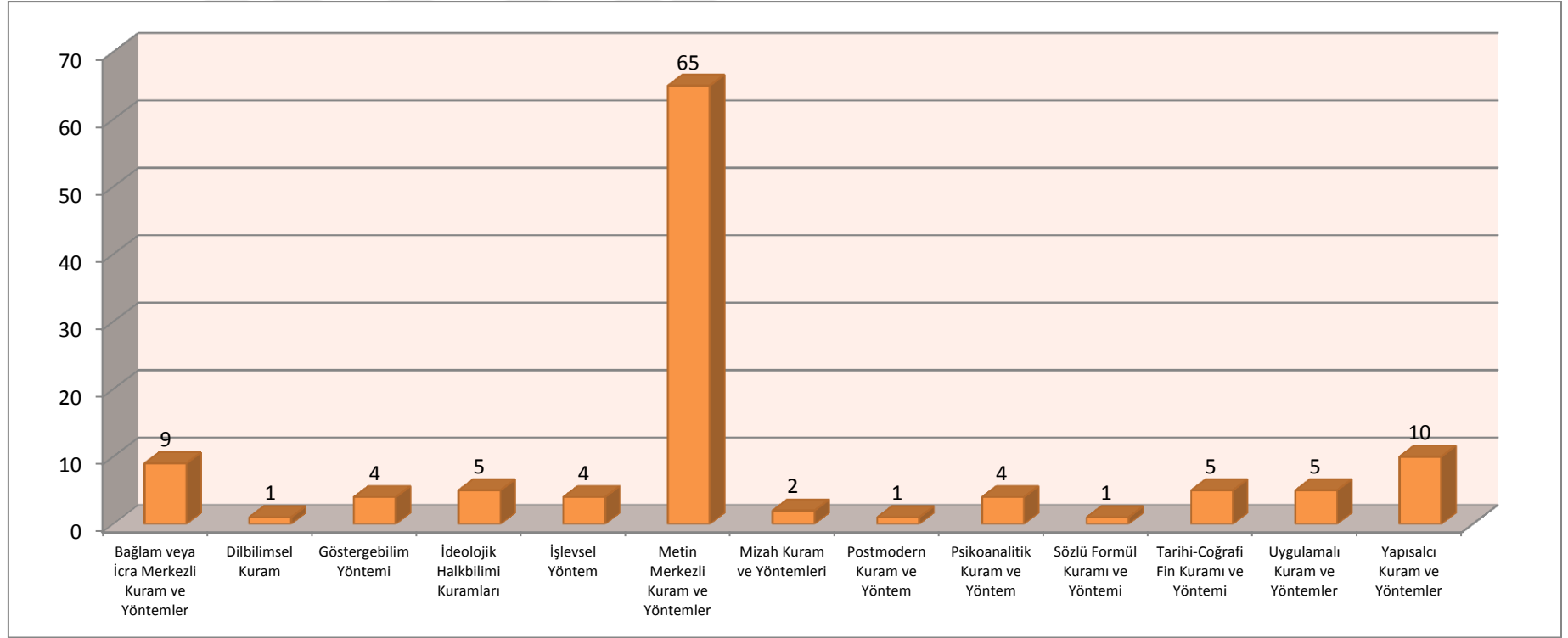
Ek 77: Diğerleri Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

Ek 78: Diğerleri Bölümünün Teknik Kullanımları

Ek 79: Yeni Eserlerde Bölümünün Kuram ve Yöntem Kullanımları

Ek 80: Yeni Eserlerde Bölümünün Teknik Kullanımları

